

LYŽAŘSTVÍ

Ročník 60

Vedoucí redaktor JAROSLAV TROUSIL

O B S A H

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Nové úkoly po IV. sjezdu ČSTV (J. Trousil)	1	1	Plenární zasedání Českého svazu lyžařů (Jarmila Čehovská)	2	4—5
Diskusní příspěvek (K. Smola)	1	2	Jizerské hory lyžařům	2	5
Sv. Mořic připraven pro MS sjezdařů	1	4	Pod světly výbojek ve Mšeně	2	5
VM PA SKIDOR ve Falunu (J. Honců)	1	5	K problematice návniku techniky zatáčení na lyžích (Miloš Příbramský)	2	6—7
Sportovní lyžování a masovost (I. Houdek)	1	6	Problémy s výstavbou Krkonoš (Ing. J. Petřík)	2	8—9
Lyžování ve školní tělesné výchově (PhDr. Felix Chovanec)	1	7—8	Annemarie Moserová-Pröllová opět v čele	2	10
10 let Slávie MFF UK (-mš-)	1	8	Rakušan Klammer vede ve Světovém poháru sjezdařů	2	11
Dobrá vec sa podarila (Ján Tomko)	1	9	Jak se získávají FIS body do světového žebříčku sjezdařů (Antonín Husák)	2	12—13
Smrt Nora Bakkeho	1	9	První prověrka čs. sdruženářů	2	14
O co šlo na Kypru? (Dr. O. Kulhánek)	1	10	Čs. běžci v Itálii	2	14
Závody sovětských lyžařů	1	11	Sněhové talíře a nastavné špičky (mík)	2	14
Další vzorný oddíl	1	11	Loňský muž číslo jedna — Jiří Beran (-pů-)	2	15
Medaile MS v prodeji	1	11	Smrt nadějného sjezdaře	2	15
10. INTERSKI 1975 (Ing. Václav Hubička)	1	12	Úraz, kterému sa dalo zabránit! (Alexander Egyházy)	2	16
Beskydská liga mládeže	1	13	Rozvoj lyžařství v okrese Chomutov (K. B.)	2	16
Rekordní Jizerská 50? (-jk-)	1	13	Vrcholový sport v lyžování (Václav Mečtř)	3	1
Zásluha RNDr. Milana Ptáčka	1	13	Je jen jedna cesta (Karol Eidlpes)	3	2—3
Poznatky z ročního působení sportovní třídy (L. Rygl)	1	14	Úspěch Rakušanů na MS ve sjezdových disciplínách	3	4—5
Zřízení svazové školy lyžování mládeže (Dr. František Sehnal)	1	14—15	Úspěch Standy Henycha na běžec- kých mistrovstvích ČSSR	3	5—6
Naděje pro Falun (-zd-)	1	15	Jasně Tomáš Kučera (-zd-)	3	6—7
Vítězství Bachledy a Strickera	1	16	Na Ještědu mistry Höhnl a Raška (-Mc-)	3	7
Cirkus profesionálů zahájil	1	16	Prvenství Jaroslava Slámy v turné Bohemia (Jaroslav Trousil)	3	8—9
Sdružení NDR	1	16			
22. ročník Intersportturné úspěchem skokanů NDR (-jt-)	2	1—2			
Kavkazská lyžařská střediska v sovětsko-francouzské spolupráci (Ing. P. Borský)	2	3—5			

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Před závěrem Světového poháru sjezdařů	3	9—10	IX. Tatranský pohár záležitosti reprezentantů NDR (Jaroslav Trousil)	5	6—7
První kroky veřejné lyžařské školy (Ing. Pavel Borský)	3	9	Slovenskí lyžiarri rokovali (Karol Eidlpes)	5	8
Za viac verejných pretekov (Dušan Molitoris)	3	10	Svetový pohár: Gros a Moserová	5	9—10
Bedřichov: 3991 lyžařů na startu! (Jiří Kotland)	3	11—12	Opět chybná rozhodování (Dr. Otto Kulhánek)	5	10—11
Gabriela Sekajová — První rok v reprezentaci	3	12	Co ukázal žakovský přebor ČSR (Karel Slavík)	5	11—12
Zkušenosti z běžeckého výcviku na SEŠ Klatovy (prof. Ludmila Riedlová)	3	13—14	Z jednoho doškolení cvičitelů (Rudolf Sauer)	5	13
Dočkáme se slevy na lanovkách (Ladislav Matela)	3	14	Výzbroj a výstroj na MS 1974 (Karel Hampl)	5	13—14
Štěpánský běh na Pustevnách (-sed-)	3	14	Nástup čs. lyžařského mládeži na „Ski-interkritériu“ (Vladimír Nečas)	5	14—15
Co dá dětem horský výcvikový tábor? (Prof. Václav Kubica a MUDr. Karel Daněk, CSc.)	3	15	Mezinárodní závod novinářů (-jt-)	5	15
Nová forma trenérského semináře (Antonín Pečenka)	3	15—16	List aktivity (-zah-)	5	16
Úspechy lyžiarov z Nitry (-br-)	3	16	Ještěd dohání (-k-)	5	16
Lyžařské středisko na Čartáku (-bor-)	3	16	Naveta — nikoliv Mšeno (-k-)	5	16
Lyžaři NDR s 11 medailemi nejúspěšnější — čs. reprezentanti na MS ve Falunu mezi světovou špičkou (Jaroslav Trousil)	4	1—4	Za splnění závěrů IV. sjezdu ČSTV (Jaroslav Trousil)	6	1—3
Český svaz lyžařů čeká hodně práce (Vladimír Heřmanský)	4	3	Několik poznámek k Světovému poháru lyžařů (Dr. Otto Kulhánek)	6	4—6
Přehled výsledků MS ve Falunu	4	5—7	Kandidáti pro MS 1978	6	6
MS 1974 — největší úspěch čs. sjezdařů v historii (Doc. dr. Jar. Bogdálék)	4	7—12	O I. běžecké lize 1974 (František Táborský)	6	7—8
Moserová-Prölllová obhájila (-čs-)	4	10—11	Reprezentační družstva ČSSR pro sezónu 1974—1975	6	8
Družba 1974 — Harrachov (dr. Otto Kulhánek)	4	13—14	Kde si každý přide na svoje (-es-)	6	9—10
Ako lyžujú slovenskí vysokoškooláci (odb. asis. Viola Antořová)	4	14—15	Lyže a právo (Dr. Bedřich Jerie)	6	10—11
Uvolňování pracovníků pro výchovné, výcvikové a zotavovací tábory dětí a mládeže (František Háček)	4	15	Celostátní žebříčky 1974 v běhu (František Táborský)	6	12—16
Vychovávateľa mladých lyžiarov (A. Briatka)	4	16	Raška se rozloučil s reprezentací	6	13
Vítězství Steinera v Sapporu	4	16	Henych — král bílé stopy 1974	6	13
Československá spartakiáda 1975 (J. Trousil)	5	1	Škola zdraví a radosti (Zdeněk Martinů)	6	14
Křišťálové globusy našly nové majitele ve Vysokých Tatrách (Antonín Pečenka)	5	2—4	Povídání o lyžařské třídě (V. Pavlíčková)	6	14—16
Sv. Mořic viděn od startu (Jan Vedral)	5	4—6	Donovaly im učarovali (-br-)	6	16
Zapísal sa medzi elitu (K. Eidlpes)	5	6	K 30. výročíu SNP — Slávne kapitoly (Karol Eidlpes)	7	1
			Päťdesiat rokov Medzinárodnej lyžiarskej federácie (Ján Mráz)	7	2—3
			Péče o zvýšení úrovně vyžaduje plánovitý postup (Vladimír Heřmanský)	7	3
			Před závažným rozhodnutím FIS (Dr. O. Kulhánek)	7	4—5
			Vyrůstá mladá záloha sdruženářů (Jiří Kotland)	7	5—6

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Rumuni nás predbehli (Alexander Egyházy)	7	6—7	Věda v přípravě na Innsbruck (-pů-)	8	16
Zamyšlení nad plánováním tréninku lyžařů-běžců (Dr. Vratislav Daněk)	7	7—8	Slovenské národné povstanie a československí lyžiar (Ing. Ladislav Harvan, CSC.)	9	1
Výuka lyžování na FTVS UK Praha (Tomáš Doležal)	7	9—10	Soutěž o „Spartakiádní vložku 1975“	9	2
Noví trenéři II. třídy (Jaromír Petřík)	7	10—11	K problému získávání formy lyžařů- běžců (Dr. Vratislav Daněk)	9	3—4
Postoje rekreativů k lyžování (Primář MUDr. Karel Daněk, CSC., prof. František Vojanec)	7	11—12	Páťdesiat rokov Medzinárodnej lyžiarskej federácie (Ján Mráz)	9	4—5
Přínos normalizace pro bezpečnost lyžování (Zdeněk Maňhal)	7	12—13	Význam bodových listin FIS (Dr. Otto Kulhánek)	9	5—7
Internátní škola sjezdářů (Jan Maršík)	7	14—15	Na slovíčko s největší lyžařskou školou (Ing. Pavel Borský)	9	7—9
Beskydská liga mládeže již počtvrté	7	15	Jiří Pilař padesátníkem	9	9
Sauna a trénink (MUDr. Milan Jirásek)	7	15—16	Škoda vítězem kontrolních závodů	9	9
Hlavní úkoly čs. lyžařského sportu (Jiří Pilař)	8	1—2	Výcvik předškolních dětí s rodiči (Ludmila Riedlová)	9	10—11
Plénum Českého svazu lyžařů (-tr-)	8	2	Lyžařská třída ve škole i na sjezd- dovkách (Jiří Jirsa)	9	11—12
Lahti podtrhlo výsledky čs. lyžařů z Falunu (Jaroslav Honců)	8	3—4	Václav Bříza zemřel...	9	12
Dorostenecká běžecká družstva v uplynulé sezóně (Karel Sklenář)	8	4—6	Cena Jeseníků 1974 (-ma-)	9	12
Bude lyžiarske gymnázium? (Karol Eidlpes)	8	4—5	Skokani nad výstavištěm (Jiří Kotland)	9	13
Dukla Liberec A vítězem skokanské ligy	8	8	Zamyslenie nad výkonnosťou čs. skokanov (Miroslav Martiniák)	9	14—15
Mistrovství ČSSR družstev ve sjezdových disciplínách (Miroslav Šenk)	8	6	Hamr nikoliv rekreačně (-kot-)	9	15
Skokani poprvé na umělé hmotě (Jáchym Bulín)	8	7—8	Radan Filip zvítězil v Polsku (-sed-)	9	16
Skokanské vázání (-bu-)	8	8	Tři medaile z Trofeo Topolino (Dušan Kříž)	9	16
Roman Lang sedmdesátníkem	8	8	Měsíc čs.-sovětského přátelství a lyžaři (Jindřich Hoch)	10	1
K problematice výuky běhu na lyžích (Dr. Jaroslav Potměšil)	8	8—9	Jak rychlé jsou běžky nejlepších (Jaroslav Honců)	10	2
Tečka za Světovým pohárem běžců (Jaroslav Honců)	8	10	Sjezdaři na umělé hmotě (Josef Hubinger)	10	3
Víte, kde je JALOVEC? (Ing. Miloš Fiala)	8	10—11	Zbyněk Hubač trenérem RH Štrbské Pleso (-tr-)	10	4
Problematika techniky zatáčení na lyžích a jejího náviku (Dr. Miloš Přibramský)	8	11—12	Umělé hmoty v konstrukci lyží (Ing. Jan Seidl)	10	4—6
Žakovský přebor ve skoku	8	12	Charakteristika lyžařského výcviku (PhDr. Felix Chovanec, CSC.)	10	6—8
Světový pohár 1974—1975 ve sjezd- dových disciplínách (Dr. Otto Kulhánek)	8	13	Zkušenosti s výcvikem předškolní mládeže (Soňa Stará)	10	8—10
I v lyžování nám jde o kvalitu! (Jan Maršík)	8	14—15	Hygiena při tréninku a pretekoch (MUDr. Hana Lukáčová)	10	11—12
Mláď vystrkuje růžky (-pů-)	8	15—16	Mladí novoměstští lyžaři v NDR (-ph-)	10	12
			Vítězný Aschenbach	10	12
			Reprezentanti na kolečkových lyžích (-tr-)	10	13
			Národní družstva sjezdařů Českého svazu lyžařů (Dr. Jaroslav Kárník)	10	14—15

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Stopa pro běžky je i na Kavkaze (Jaroslav Honců)	10	14—15	Co nového ve sjezdových disciplínách ve FIS? (Doc. dr. Jaroslav Bogdálék)	12	2—3
Končí přípravné období (-tr-)	10	16	Další krok vpřed v péči o sportovně nadanou mládež (Vladimír Heřmanský)	12	3
Sté výročí [-šle-]	10	16	Jindřich Balcar vítězem Poháru NF (-tr-)	12	3
Nástup do spartakiádního roku (Jaroslav Trousil)	11	1	Sportovní školy mládeže ve sjezdových disciplínách v SSSR (Tadeáš Broda)	12	4—5
Reprezentační a juniorská družstva před sezónou 1974—75 (Zdeněk Remsa)	11	2—3	Období výročních schůzí oddílů	12	5
Kongres INTERSKI a my (Dr. Miloslav Zálešák, CSc.)	11	3—5	Pomáha skokanom NDR špeciálne voskovanie lyží? (Ján Hanus)	12	6
Trenéři o politickovýchovné práci (-tr-)	11	4	Paralelní slalom (Dr. Otto Kulhánek)	12	7—8
Skokani z rožnovské devítiletky (-tr-)	11	5	Turné přátelství v ČSSR	12	8
H. G. Aschenbach vítězem Velké ceny Frenštátu (Jaroslav Trousil)	11	6	Seminář o vědecko-výzkumné práci [-F. Ch.-]	12	9
Předškolní a školní mládež na lyžařských kurzech (Jaroslava Vlková a Václav Vlk)	11	7—9	I na Chodsku jde o mládež (Gaby Koubek)	12	9—10
Seminář trenérů ve Frenštátě (-tr-)	11	8	Beskydská liga přehlídkou skokanské mládeže (tr)	12	11—12
Letní výcvikový tábor [-jh-]	11	9	Lyžaři Dolů Nástup se činí (K. B.)	12	12
Vychází jednotný tréninkový systém v lyžování (Jan Maršík)	11	10—11	Jizerská padesátka poosmé	12	12
Cesta, která přinese užitek i lyža- řům (Ing. Pavel Borský)	11	10—11	Lyžařský film	12	12
Severočeský žákovský pohár (Ing. Jindřich Holinger)	11	11—12	Plán školení, doškolování a seminářů na rok 1975 — výboru svazu lyžování ČÚV ČSTV	12	13
K problematice výkonnosti a výběru mládeže ve sjezdových disciplí- nách (Tadeáš Broda)	11	12—13	Večerné kritérium (prom. ped. Pavol Šovčík)	12	13
Jak se Jizerské hory připravují na zimu (-vm-)	11	14—15	Kalendář závodů na leden 1975	12	14—15
Pouze šest závodů za rok (Zdeněk Paulů)	11	15—16	Filmy a filmové smyčky pro sjezdaře (J. P.)	12	16
Juniorská reprezentační družstva	11	16	Překvapení při závodě skokanů v Rožnově p. R.	12	16
Dosiahnuť vyššiu kvalitu telový- chovného procesu v lyžování (PhDr. Ernest Demetrovič)	12	1—2	Ján Terezčák padesátníkem	12	16
			Větší formát „Lyžařství“	12	16

lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ LEDEN 1974 ♦ Kčs 2,50

I

pf 1974

Hana Droppová patří k nejúspěšnějším čs. reprezentantkám ve sjezdových disciplínách. Pilně se připravovala na vrcholné závody nové sezóny.

Pohled na tribunu pracovního předsednictva a hostí při projevu generálního tajemníka ÚV KSČ Gustáva Husáka.

Nové úkoly po IV. sjezdu ČSTV

Vyvrcholením předsjezdové kampaně byl IV. sjezd ČSTV, který se konal 15.—17. listopadu 1973 ve Sjezdovém paláci PKOJF v Praze pod heslem „Rozvojem tělesné výchovy a prací pro vlast za socialistickou výchovu člověka“. Zúčastnila se jej také delegace ÚV KSČ, vlády ČSSR a Národní fronty ČSSR v čele s generálním tajemníkem ÚV KSČ Gustávem Husákem. Poprvé v historii sjezdů ČSTV uvítali jeho účastníci i delegace bratrských tělovýchovných a sportovních organizací socialistických zemí.

IV. sjezd Československého svazu tělesné výchovy zhodnotil období, ve kterém naše organizace prošla složitým vývojem. Díky podpoře Komunistické strany Československa dokázala rychle překonat následky krizových let, rozvíjet všestrannou tělovýchovu, politickou i organizační činnost, upevnit svoji jednotu. Před naší organizací stojí velké a náročné úkoly v rozvoji tělesné výchovy. IV. sjezd ČSTV konkretizoval úkoly, charakter a společenskou funkci naší organizace, stanovil směry činnosti v oblasti masového rozvoje tělesné výchovy, výkonnostního a vrcholového sportu, metodické a politickovýchovné práce, uplatňování vědy a ekonomiky v řízení vnitřního života naší

organizace, které budou ovlivňovat její činnost na mnoho let dopředu. V duchu této linie se budeme podílet na výstavbě naší socialistické společnosti — přispívat k rozvoji tělesné zdatnosti občanů, připravovat je k práci a obraně socialistické vlasti, podílet se s dalšími společenskými organizacemi na výchově mládeže a pracujících k socialistickému vlastenectví, upevňovat bratrskou jednotu našich národů a v duchu proletářského internacionalismu prohlubovat družbu a přátelství mezi národy. Jde o úkoly politicky, obsahově i organizačně náročnější než kdykoliv před tím. Skutečnost, že rozvoj tělesné výchovy se stále více stává věcí celé společnosti, podpora Komunistické strany Československa, státních orgánů a celé Národní fronty je pro nás podnětem a zavazuje nás k vynaložení nejvyššího úsilí pro úspěšné splnění těchto úkolů.

Generální tajemník ÚV KSČ Gustáv Husák ve svém projevu zdůraznil, že tělovýchova a sport v socialistické společnosti jsou nezbytnou potřebou. Rekl mj.:

„Chtěl bych při této příležitosti jménem všech našich stranických, státních a společenských orgánů poděkovat celé obrovské armádě našich dobrovolných i profesionálních pracov-

níků, kteří na tomto úseku pracují, za všechny pozitivní výsledky, za mnoho času a pozornosti, které věnují problémům rozvoje tělovýchovy a sportu. Chtěl bych poděkovat za všechno dobré, čeho bylo v oblasti tělovýchovy v posledních letech dosaženo.

Orgány Komunistické strany Československa, Národní fronty a vlády CSSR se v posledních letech často zabývaly otázkami tělovýchovy a sportu. Ne proto, že bychom nevěřili pracovníkům na tomto úseku, ale zvláště pro význam, jaký celému tomuto úseku v naší společnosti přikládáme. XIV. sjezd dal základ k další práci v této oblasti a plenární zasedání ústředního výboru KSC v červenci t. r. věnovalo značnou pozornost tělovýchově a sportu. Je tomu tak proto, že považujeme tělovýchovu a sport za nevyhnutelnou součást rozvoje naší socialistické společnosti, za nevyhnutelnou součást dobrého, zdravého a harmonického rozvoje člověka, občana naší společnosti."

Dále hovořil gen. tajemník ÚV KSČ Gustáv Husák o našem příznivém vnitrostraničském vývoji a nadějně perspektivě. Připomenul dále: „Tělovýchově a sportu v tom nejširším pojetí patří v celkovém rozvoji naší společnosti významné místo. Máme v Československu dobrou a dlouhou tradici tělovýchovy a sportu. Mnohé tělovýchovné jednoty oslavují 50, 60 i více let svého trvání. Je ovšem třeba si jasně, otevřeně říci, že objektivní podmínky pro to, aby milióny lidí se mohly věnovat též upevňování svého zdraví i svým sportovním zálibám, mohly vytvořit teprve hluboké revoluční změny v naší společnosti po roce 1945 a 1948. Teprve rozvoj materiálních podmínek i kulturní úrovně našeho lidu mohl vytvořit objektivní předpoklad k tomu, abychom masovou tělovýchovu, masový sport, mohli úspěšně rozvíjet. Zavedli jsme před několika lety pětidenní pracovní týden. Více než 100 dní má pracující člověk volných. Naléhavě vzniká otázka náplně volného času, náplně z hlediska účelnosti, rozumnosti, prospěšnosti pro rozvoj člověka i pro rozvoj celé společnosti.“

Gen. tajemník Gustáv Husák připomenul obrovskou sféru působnosti tělovýchovy a sportu ve volném čase. Záleží na vedení tělovýchovy, aby umělo rozmanitými formami zprostředkovávat tělovýchovnou činnost do všech oblastí společnosti. Je třeba, aby byla dána příležitost všem věnovat se tělovýchovné a sportovní činnosti.

„Naše strana, všechny složky Národní fronty budou muset věnovat rozvoji tělesné výchovy a sportu daleko větší pozornost, zejména rozvoji masovému. Stejně tak státní orgány, obce, města, národní výbory, školy, armáda, závody. Už jsme o tom mnohokrát hovořili. Nyní je však třeba, abychom se dostali trochu dál. Aby odpovědní lidé to všude chápali jako vážný celospolečenský úkol, který není vyhrazen tělovýchovné jednotě. Straničské organizace, národní výbor nebo i družstvo, prostě všechny složky se musí starat o tento vývoj naší společnosti i jednotlivce“ — řekl gen. tajemník Gustáv Husák.

Diskuse obohatila jednání sjezdu řadou významných podnětů pro budoucí práci všech orgánů ČSTV. Postihla rozhodující oblasti činnosti organizace a prokázala zejména jednotu názorů na základní naše úkoly, vyplývající ze závěrů XIV. sjezdu KSC. Aktivní naplňování sjezdových závěrů a dokumentů bude znamenat další rozvoj naší tělesné výchovy a splnění hesla „Rozvojem tělesné výchovy a prací pro vlast za socialistickou výchovu člověka“.

DISKUSNÍ PŘÍSPĚVEK K. SMOLY

V diskusi na IV. sjezdu ČSTV vystoupil také předseda Československého svazu lyžařů Karel Smola. Přinášíme podstatnou část jeho diskusního příspěvku:

„Vážené soudružky, vážení soudruzi, dovoluji, abych pozdravil jednání IV. sjezdu Československého svazu tělesné výchovy jménem desetitisíců organizovaných členů lyžařských oddílů. V naší vlasti lyžuje zhruba 3 a půl miliónu lidí a tudíž je možno lyžování označit za jeden z nejmasovějších sportů u nás. To svědčí o ohromném zájmu našich občanů trávit svůj volný čas aktivním odpočinkem v krásné zasněžené přírodě. Hlavním cílem je snaha utéci od přetechnizované civilizace a trávit volný čas ve zdravém prostředí. Ty masy lyžující veřejnosti nejsou však zásluhou jen tělovýchovné organizace, nebo ostatních složek Národní fronty, ale je to prostý důsledek zvyšující se životní úrovně našich lidí, což tak krásně zdůraznil ve svém vystoupení generální tajemník ÚV KSČ s. Gustáv Husák. Dnes skutečně není lyžování již výsadou „horních 10 000“, ale dnes na každou sobotu a neděli jezdí do hor statisíce našich pracujících a mládeže. Tím plní lyžování prakticky jako jedno z mála sportovních odvětví svůj celospolečenský význam.

Souhlasím s kritickými slovy předsedy s. Hímla, že bychom měli podstatně zvýšit vliv na tuto neorganizovanou masu lyžující veřejnosti a přimět jí, aby místo živelného nárazového provozování našeho sportu postupně přecházela k činnosti organizované a zaměřené k cílům, které sleduje nejen tělovýchovná organizace, ale celá naše socialistická společnost. A právě tímto směrem chceme zaměřit hlavní úsilí nových lyžařských orgánů všech stupňů po IV. sjezdu ČSTV. Zatím jsme neměli příliš mnoho času na rozpracování všech opatření, která chceme realizovat, neboť od konference našeho svazu uplynulo teprve šest týdnů.

Víme, že tento úkol nestačíme zvládnout sami, protože je nad síly nejen jednoho svazu, ale i celé dobrovolné tělovýchovné organizace. I tato okolnost byla již na sjezdu několikrát zdůrazněna.

Proto jsme již připravili organizační zásady k navázání spolupráce našich lyžařských oddílů, okresních a krajských svazů s organizací Socialistického svazu mládeže, školami, Revolučním odborovým hnutím a národními výbory. Většina těchto organizačních příprav je zá-

jezdy mládeže do hor a právě pro ně chceme uvolnit kvalifikované cvičitele, aby pobyt na horách byl co nejaktivněji využit a aby jeho účastníkům přiblížil klady organizované činnosti v tělovýchovné organizaci.

V žádném případě nechceme, aby tato akce byla pouze jednorázovou činností, ale naopak se stala trvalou metodou práce všech článků naší lyžařské organizace. Jsme přesvědčeni, že to je jedna z cest, která kromě konkrétní pomoci rozvoji masového lyžování nám do budoucna pomůže získat i celou řadu mladých talentů, kteří se v pozdějších letech uplatní ve výkonnostním i vrcholovém lyžování a vyrostou nám z nich noví reprezentanti. K tomu ovšem potřebujeme vyškolit celou řadu nových cvičitelů a trenérů, kteří by tuto činnost nechápali pouze resortně a byli ochotni pro ni obětovat svůj volný čas. To také není příliš snadný úkol, protože všichni víte, jak těžko se mladé kádry pro cvičitelskou a trenérskou práci získávají.

V hlavním referátu bylo také zdůrazněno, že lyžařský sport není náročný na výstavbu nákladných tělovýchovných zařízení, že se provádí v přírodě, která sama o sobě je tím nejlepším areálem zdraví. S tím souhlasíme, protože masový rozvoj lyžování a lyžování pro zdraví a regeneraci pracovních sil potřebují pouze zasněženou přírodu a základní lyžařské vybavení, které je již dnes pro tuto masovou činnost i cenově dostupné. Složitější situace, pokud jde o lyžařské zařízení je při zajišťování výkonnostní a vrcholové činnosti. Tady ať chceme nebo nechceme nám zasněžená příroda nemůže v žádném případě stačit a musíme budovat alespoň ta nejzákladnější lyžařská zařízení, specializovaná na rozvoj klasických a sjezdových disciplín.

O stavu lyžařských zařízení pro vrcholový sport jsem hovořil již na III. sjezdu ČSTV. Bohužel, musím konstatovat, že se situace během uplynulých šesti let, kromě Vysokých Tater, téměř nezměnila. Ku příkladu v Krkonoších je tato situace ještě horší, než byla před šesti lety. Obdobné podmínky jsou i v jiných lyžařských centrech, ať je to Šumava, Krušné hory a Orlické hory, Jeseníky nebo Beskydy. Dnes není na území České socialistické republiky téměř ani jedno lyžařské středisko, které by svou vybaveností odpovídalo potřebám pro vrcholový sport a organizování vrcholných mezinárodních soutěží. Přísnější měřítko snese pouze Frenštát pod Radhoštěm, kde obětavostí místních pracovníků za podpory složek NF vyrostl pěkný lyžařský areál. Různé mezinárodní soutěže pořádáme ve střediscích, jejichž lyžařská zařízení jsou téměř v havarijním stavu. Ujišťuji vás, vážení delegáti, že tato slova nejsou negativním zkrakováním situace. Naše zařízení ve Špindlerově Mlýně a v Harrachově, na kterých se připravovali nositelé olympijských medailí a medailí z mistrovství světa, potřebují urychleně rekonstruovat, pokud vůbec chceme, aby v příštích letech sloužila svému účelu. Tím nechci říci, že je zanedbána jejich údržba, ale mám na mysli generální ře-

Generální tajemník ÚV KSČ Gustav Husák při svém projevu, v němž zdůraznil význam tělovýchovy a sportu v socialistické společnosti, na IV. sjezdu ČSTV.

šení, které schválilo předsednictvo České tělovýchovné organizace již v roce 1970 a které se později stalo podkladem komplexního materiálu schváleného jak českou, tak i federální vládou v první polovině minulého roku. To znamená, že základní podmínky byly vytvořeny, obě vlády přijaly potřebná usnesení, uvolnily mimořádné limity a prostředky, avšak realizace příliš nepostupuje. Máme vážné obavy, že vládou uvolněné mimořádné prostředky budou ve stanovených termínech využity. Největší potíž spočívá v naprostém nedostatku potřebných stavebních kapacit. Stavební organizace neplní v Krkonoších závazky, které přijaly a potvrdily v hospodářských smlouvách. Jsou jim ukládány úkoly na důležitějších stavbách, sledovaných vládou a tak výstavba tělovýchovných zařízení stagnuje. Svou úlohu musí v tomto směru daleko významněji sehrát okresní a městské podniky ČTO, které by se měly věnovat výhradně výstavbě a údržbě tělovýchovných zařízení a ukončit stavební práce pro netělovýchovné organizace.

Na druhé straně musím s uspokojením konstatovat, že ústřední výbor České tělovýchovné organizace ve snaze řešit situaci v tělovýchovných zařízeních v Krkonoších zřizuje s účinností od 1. prosince t. r. samostatnou specializovanou správu pro tělovýchovná zařízení na území Krkonoš. Tímto opatřením by se měla usplnit realizace všech záměrů na úseku tělovýchovných zařízení v Krkonoších, která byla a v budoucnu budou největší líhni lyžařských talentů.

Soudruží a soudruzi, jsem velmi rád, že Vám, delegátům a hostům IV. sjezdu ČSTV, mohu oznámit, že lyžařský sport splnil svůj závazek přednesený na III. sjezdu ČSTV v roce 1967, že zaměří svou pozornost na zvýšení

úrovně závodního lyžování. Za posledních šest let, které uplynuly mezi sjezdy, byly dosaženy nejlepší výsledky za celou osmdesátiletou historii lyžařského sportu. Hrdě se hlásíme k tomu, že lyžování značnou měrou přispělo k získání části olympijských medailí, o kterých hovořil v referátě s. Híml. Naši reprezentanti v čele se soudruhy Raškou, Rvglem, Školovou a Kodejškou získali na posledních olympijských hrách a mistrovství světa dvě zlaté, dvě stříbrné a tři bronzové medaile. Děkuji z tohoto místa těmto reprezentantům za příkladný přístup k tréninku a za odvedenou práci. Tím lyžařský sport přinesl také svůj podíl pro úspěšnou propagaci naší socialistické vlasti v mezinárodním měřítku. Přítom je nutno také zdůraznit, že v tomto období byly vytvořeny ústředním výběrem ČSTV pro přípravu našich reprezentantů velmi dobré podmínky, za což jménem Československého lyžařského svazu upřímně děkuji. Ujistil vás, že uděláme všechno pro to, abychom i v budoucnu úspěšně reprezentovali a abychom dobyté pozice ve světovém měřítku udrželi.

S velkým uspokojením jsem sledoval tu stat hlavního referátu, která zdůrazňovala význam politickovýchovné práce pro formování morálních vlastností našich sportovců. Především mne zaujalo zdůraznění, že se nebudeme v budoucnu smířovat v žádném případě s tím, aby byla narušována morálka sportovců a že nedopustíme korupci či obchod s tím nejcennějším co máme, to je s myšlením a charakterem člověka. Tato zcela jednoznačná zásadní stanoviska našeho vrcholového orgánu vítáme a ujistujeme vás, že je budeme v našem svazu v každodenní práci uplatňovat a prosazovat, aby je všichni naši funkcionáři v oddílech a svazech přijali za vlastní. Budeme mít práce dost, neboť právě do této činnosti se promítlo v našem lyžařském svazu v posledních letech dost formálnosti. Odstranění těchto pozůstatků bude prvním krokem ke zlepšení celkového stavu. K tomuto cíli připravujeme seminář trenérů a cvičitelů, ve kterých spatřujeme ty nejučinnější nositele správně prováděné politickovýchovné práce.“

JAROSLAV TROUSIL

Sv. Mořic připraven pro MS sjezdařů

Lyžařská mistrovství světa 1974 ve sjezdových disciplínách se konají 2.—10. února ve Sv. Mořici. Náklady na uspořádání tohoto světového šampionátu, na němž bude rozděleno 24 medailí, činí 8 800 000 švýcarských franků.

Velkým trumfem mistrovství světa v tomto oblíbeném švýcarském středisku zimních sportů je koncentrace tratí. Organizační výbor světového šampionátu, vedený Ráto Melcherem, pracoval podle dlouhodobého plánu a včas zakončil všechny přípravné práce. Na mistrovství světa se očekává velká návštěva příznivců lyžařského sportu. Zvláštní vlaky do Sv. Mořice budou vpravaveny z Itálie a Rakouska. Výhodou tohoto švýcarského sportovního centra je skutečnost, že je rychlé a pohodlně dosažitelné z těchto zemí, jejichž závodníci mají největší vzhledky na získání medailí. Kromě vlaků budou také vpravovány zvláštní autobusy. Je počítáno i se stovkami automobilů a proto byla zřízena velká parkoviště na jedné straně v oblasti Silvaplana a na druhé v prostoru Samedan.

Počítá se s tím, že při dobře organizované dopravě diváků na všech horských drahách bude možno dopravit 30 000 osob na Corvigliu. Očekávaný

nával diváků se projevuje také na cenách vstupenek, jejichž předprodej byl zahájen 1. prosince. Nejlacnější je obří slalom žen, na který stojí vstupenka 10 švýcarských franků, nejdražší sjezd a slalom mužů. Na ně je vstupné dvojnásobné, po 20 švýcarských francích. Předplatní vstupenka na všechny závody stojí 60 švýcarských franků.

Aby závody měly dobrou organizaci a hladký průběh, o to se bude starat 800 funkcionářů. Budou ubytováni v hotelu v Maloja. Dále mají pořadatelé k dispozici vojenský prapor, který bude v činnosti již od 27. ledna. O pořádek bude dbát také rota silniční policie.

Největší náklady byly na výstavbu tratí a zařízení — 3 394 000 švýcarských franků, na závodní organizaci, ubytování závodníků a funkcionářů, přípravu tratí a telekomunikační spojení — 2 151 000 švýcarských franků. Velkou část vydání mají uhradit televizní přenosy. Počítá se s celkovým příjmem 4 a půl miliónu švý-

carských franků. Při deficitu garantují svaz částkou 2 300 000, město Sv. Mořic 1 500 000 a kanton Graubünden 800 000 švýcarských franků. Hodně bude záležet na počasí. Bude-li příznivé, dá se očekávat velká návštěva a slušná částka ze vstupného a suvenýrů MS 1974.

Nejen závodníci alpských zemí, ale také reprezentanti USA, Kanady a dalších evropských států se pilně připravují na světový šampionát. Tak kupř. Novozélandané již v listopadu přicestovali do Švýcarska a měli první tréninkový tábor v Zermattu. Tři sjezdaři a stejný počet sjezdařek se připravuje pod vedením švýcarského lyžařského cvičitele Petera Franzena, který čtyři roky byl trenérem kanadského reprezentačního družstva žen.

★ ★ ★ ★

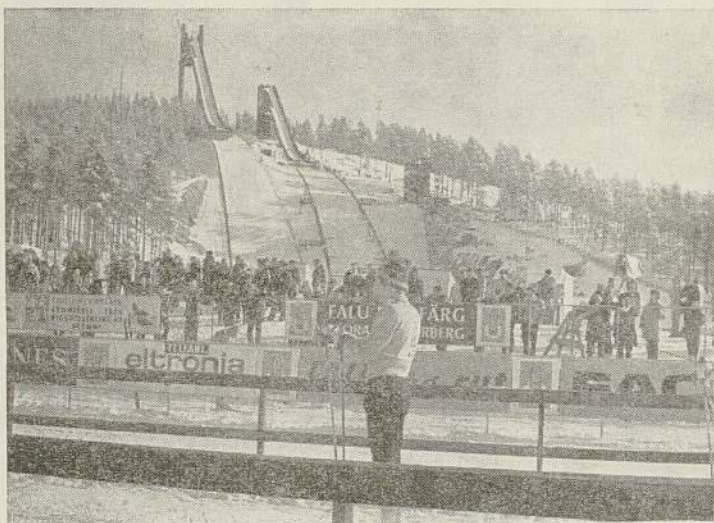
V SSSR v Kirovo-Čepecku se konaly všesvazové závody juniorů v běhu na lyžích o „Lyži Rossije“. Z juniorek na trati 5 km zvítězila Rechemaová za 18:03 před Radjušinovou 18:30, z juniorů na 15 km byl první Isajev v čase 58:12 před Vachruševem 58:16 min.

VM PA SKIDOR ve Falunu

Propagační materiály s těmito slovy, oznamující, že ve dnech 16.—24. února 1974 budou ve švédském Falunu lyžařská mistrovství světa v klasických disciplínách, se rozletly do světa již před rokem. Nyní nás dělí již jen několik dní od okamžiku, kdy bude ve Falunu světový šampionát zahájen.

Všechny závody tohoto mistrovství světa se konají na lyžařském stadiónu v Lugnet. Měli jsme příležitost seznámit se s tímto lyžařským areálem na Švédských hrách v únoru 1973 a vyzkoušet si můstky a tratě, připravené pro mistrovství světa. Celý stadión je zasažen do lesnatého terénu asi 3 km od středu města. Má tři hlavní sportoviště.

Prvním z nich jsou dva skokanské můstky s amfiteatrem. Nájezdové věže, připomínající tovární komíny, jsou dominantou širokého okolí. Dopadové stráně obou můstků byly vysekány do skal. Při budování skokanského střediska bylo třeba přemístit více než 240 000 m³ zeminy, převážně skály. Zde se uplatnily zkušenosti místních horníků, neboť Falun je starým hornickým městem. V polovině 17. století byly doly ve Falunu dokonce největšími v Evropě.

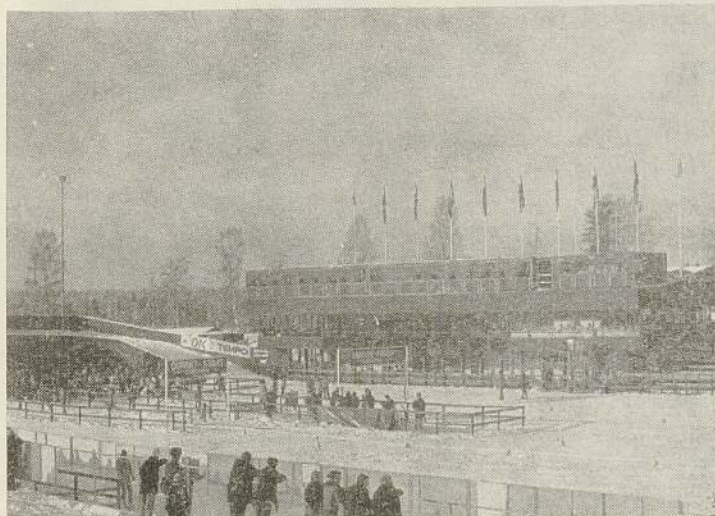
Pohled na lyžařské můstky ve Falunu, které budou dějištěm mistrovství světa 1974.

Druhým z hlavních sportovišť v Lugnet je běžecký stadión. Tribuna rozhodčích, rozhlasových a televizních komentátorů ohraničuje západní stranu prostoru startu a cíle. Obrátka je řešena nadjezdem po střeše ošetřoven a občerstvovacích boxů. Východní strana stadiónu je tribunou diváků. Stany závodníků jsou mimo stadión a mají podobu malých vagónů. všechny tratě jsou převážně vedeny řídkým lesem. Jsou vytyčeny v terénu s citem a představují pro Vysokých Tatrách a Sapporu určitý návrat ke kla-

sické severské trati. Nejsou zde prudká stoupání na „stromček“ a několikakilometrová stoupání. Celé tratě se dají technicky projíždět. Již před mistrovstvím světa se však objevují názory některých expertů, že tyto tratě nejsou pro mistrovství světa dostatečně „tvrdé“. Podobné hlasy (některé i opačné) byly před minulými mistrovstvími světa a zimními olympijskými hrami.

Třetím z hlavních sportovních zařízení v Lugnet je krytá sportovní hala. Hlavní zastřešená plocha má rozměry 90 x 54 m. Tento prostor je možno jednoduchým zařízením přepažovat a tím získat hřiště pro různé sportovní hry (košíkovou, házenou atd.). V hale je dále bazén se dvěma vodními plochami, posilovny, šatny, kavárna a další zařízení. Střeška tohoto kolosu je zavěšená do jediného bodu.

Celý areál v Lugnet byl postaven za necelé dva roky. Jeho vybavení je na takové úrovni, že uspokojí všechny lyžaře z celého světa, kteří sem přijdou bojovat o tituly mistrů ve všech klasických disciplínách. **JAROSLAV HONCŮ**

Kabiny televizních a rozhlasových komentátorů ve Falunu a obrátka běžeckých tratí.

Sportovní lyžování a masovost

Na celostátní konferenci Československého svazu lyžařů před-
seda úseku sportovního lyžování ČSL Igor Houdek měl diskusní
příspěvek na aktuální téma „Sportovní lyžování a masovost v Čes-
kém svazu lyžařů“. Bude jistě zajímat i čtenáře našeho odborného
měsíčníku a proto ho přinášíme:

„Počet lyžařů v každém ná-
rodě, majícím pro tento krásný
sport své podmínky, je zárukou
jeho sportovní vyspělosti a
úspěšné reprezentace. Je záru-
kou zdravého vývoje velké čá-
sti obyvatel, především mláde-
že, která se lyžováním zabývá
jako sportem nebo aktivní re-
kreačí. Je pochopitelné, že vý-
sledky se umocňují tam, kde je
tato činnost dobře organizo-
vána.

Českému svazu lyžařů byl
svěřen nemalý úkol: organizo-
vání progresivního rozvoje ma-
sového lyžování, především me-
zi mládeží a zajištění účasti
většího počtu žen do práce or-
ganizátorské, pedagogické a vý-
chovné.

Masová základna lyžování je
tudíž životní a existenční nut-
ností pro další osud a úroveň
celého čs. lyžařství. U většiny
lidí však vyvolává slovo maso-
vost pocit abstraktnosti a tím
i nezájmu na jakékoliv organi-
zovanosti, na rozdíl od lyžaře
závodníka, jehož činnost je pří-
mo závislá na dobře pracující
organizaci a na řadě oběta-
vých pracovníků.

Je známo, že většina lidí má
možnost jezdit na lyžích aniž
jsou členy některé sportovní
organizace. Mají k dispozici vý-
tahy, lanovky, sjezdové tratě i
upravené louky. Mohou použí-
vat většinu ubytovacích kapa-
cítí anebo podnikových chat a
lacinou podnikovou dopravu,
a za stejných, někdy i výhod-
nějších podmínek než oddí-
ly. Proto úspěšné zajištění ma-
sové účasti lyžující veřejnosti,
především mládeže, souvisí
podstatně s celou organizací tě-
lovýchovného hnutí na straně
jedné a spoluprací společens-
kých, respektive hospodář-
ských organizací na straně dru-
hé. Především však na trpělivé
a soustavné práci cvičitelů a
trenérů. Neméně důležitý je i
výchovný moment, zejména ve
vztahu k mladým lidem. Někte-

rá naše rozhodnutí v minulosti
byla poplatná době, kdy hodno-
ty lyžování byly neodlučitelé
od vzájemného vztahu lidí. Ro-
mantika večerů v chatách, hře-
benových putování, případně
vysokohorské turistiky sice
mnohde existují, nikoliv však v
masovém měřítku. Dnešní mlá-
dež je realistická, dynamická a
zaměřuje se velmi ekonomicky
na maximální podíl ze své spor-
tovní činnosti. Vše je zaměře-
no spíše na výkon a rychlé do-
sažení cíle. Otázka kvality je
spíše druhořadou.

Z uvedeného vyplývá, že me-
todika činnosti lyžařských od-
dílů by se měla tomuto vývoji
částečně přizpůsobit. Má k to-
mu nemálo možností, zejména
výchovně politickou práci, mo-
dernizací lyžařského působení
cvičitelů, které je ne jejich
vlastní vinou mnohdy zastara-
lé. Pokrok se nedá ovlivnit ani
striktním dodržováním předpi-
sů, měnících se často v nesku-
tečná dogmata, ani strnulou or-
todoxností v oblasti lyžařské
výuky. Proto úsek sportovního
lyžování zpracovává v současné
době takovou metodiku činnos-
ti pro potřeby lyžařských oddí-
lů, která by masovému pojetí
činnosti pomohla všestranně.

Mladí lidé mají přirozenou
touhu se uplatňovat, vymaňovat
se z komplexu dlouhotrvající
přirozené podřízenosti. Součas-
ná generace mladých dozrává
všeobecně dříve než tomu bylo
za dřívějších dob. Aby akční
radius „cvičitelského optimální-
ho věku“ byl co největší, umož-
ní Český svaz lyžařů patnácti-
letým talentovaným chlapcům
a dívkám složit zkoušku „ve-
douceho lyžování - mládeže“ v
hodnotě zkoušek cvičitele III.
třídy. Tato akce přinesla po
čtyřech experimentálních letech
své ovoce v oživení a omlazení
cvičitelského sboru. Máme dnes
novou mladou generaci cviči-
telů vysoké technické úrovně
a na její existenci stavíme pod-

mínky rozvoje masového lyžo-
vání. Je pouze škoda, že roz-
hodnutím federální metodické
komise, nemohl být tento způ-
sob převzat metodickým úse-
kem na Slovensku. Tím tato
akce ztratila celostátní působ-
nost ku škodě celého českoslo-
venského sportovního lyžování.
Vždyť v jednotné kvalifikaci
cvičitelů se objevila nejnižší
věková hranice pro cvičitele ta-
kového rizikového sportu jako
je horolezectví, 16 let pro cvi-
čitele III. třídy.

Hnacím motorem každé spor-
tovní činnosti je soutěživost.
Bylo nám jasno, že bez této
soutěže nedocílíme progresiv-
nějších forem rozvoje. Využili
jsme možnosti navázání na mi-
nulou soutěž „Lyžař CSSR I. a
II. stupně“ z důvodů jednak
materiálových, jednak z důvodů
vyplyvajících z vlastní podsta-
ty soutěže. Dává možnost sou-
peření v běhu na lyžích, sjiž-
dění, případně skoku na ly-
žích. Tedy ve třech volitelných
disciplínách a to v kategorii
od 8 let s neurčitou horní hra-
nicí. Soutěže mohou být sou-
částí oddílových přeborů v jed-
notlivých disciplínách. Rozšíře-
ním masové základny nejmen-
ších od 4 let bylo nutno vytvo-
řit podmínky i pro tuto čin-
nost. Komise žen našeho úseku
byla pověřena výchovou nej-
mladších.

V příštím roce budou zavede-
ny ukončením zimní sezóny
národní přebory cvičitelů, jako
prvé závody tohoto druhu v
Československu. Chceme i cvi-
čitelům dopřát po únavné se-
zóně trochu radosti ze vzájem-
ného měření sil a tím i umož-
nit vzájemné poznání. Poně-
vadž soutěž a odznak „Lyžař
ČSSR“ je celostátní soutěží, vy-
bízím pracovníky slovenské
metodické komise ke vzájemné
spolupráci s požadavkem zave-
dení této soutěže, případně i
přeborů cvičitelů v jízdě na ly-
žích jako společnou akci stří-
davě v Čechách a na Sloven-
sku.

Rozvoj automobilismu, ale i
řada jiných příčin způsobily,
že narůstá počet tělesně posti-
žených sportovců. Je mezi ni-

mi i řada bývalých lyžařů. Vytvořili jsme proto komisi pro tělesně postižené, vedenou odbornou pracovníci. Tato komise bude pečovat o výcvik, metodiku i závodní činnost těchto lidí. Vzhledem k mnohostrannosti úrazů jde o problematiku velmi širokou a obtížnou. Je ovšem naší lidskou povinností vracet postiženým, čas-

to velmi mladým chlapcům a děvčatům, sebedůvěru a životní elán. Mnozí z těchto lyžařů se zúčastnili i závodů v zahraničí.

O rozvoj sportovního lyžování a masovosti se stará v Českém svazu lyžařů 12 odborných komisí. Cílem všech těchto pracovníků je, aby vytvořili pro naše lyžování a především pro

sportování mládeže a dětí takové podmínky, které by odpovídaly hodnotě výsledků jejich výchovy. Není to práce malá ani krátkodobá. Nastoupená cesta výchovy vlastních nových kádrů z řad mládeže však prokázala, že je to cesta, možná splňující v podstatě náročnost zájmů naší společnosti.“

Lyžování ve školní tělesné výchově

Lyžování ve školní tělesné výchově má v našich zemích dlouhou a bohatou tradici. V současné době je lyžařský výcvik nedílnou součástí vyučování tělesné výchovy v podstatě ve všech školách poskytujících základní, střední a vyšší vzdělání včetně odborných učilišť a učňovských škol.

Lyžařský výcvik se provádí podle platných učebních osnov tělesné výchovy (nově vydané platí od 1. září 1973) a podle směrnice o organizování lyžařského výcviku (nově vydalo ministerstvo školství v prosinci 1972). Zdůvodnění nových směrnic vychází z toho, že změny způsobu života v naší socialistické společnosti a zvýšený zřetel k posílení branné výchovy žáků a učňů spolu se zdravotními a zotavnými požadavky vyžadují, aby byly v tělesné výchově dětí a mládeže posilovány takové pohybové činnosti, které znamenají z těchto hledisek největší přínos.

Lyžování splňuje tyto požadavky a považuje se v současné době stejně jako plavání za jednu ze základních dovedností, které má ovládat každý mladý člověk. Žáci se učí zvládnout jízdu na lyžích v terénu, učí se při tom překoná-

vat nejrůznější překážky a intenzivní pohyb na čerstvém vzduchu, v bezprašném a krásném horském prostředí, přispívá k upevnění jejich zdraví.

Školní lyžování probíhá v podstatě ve dvou základních formách. Jednak formou lyžařských výchovně výcvikových zájezdů do hor (LVVZ), jednak formou průběžné výuky v hodinách tělesné výchovy v horských a podhorských školách, kde jsou pro lyžařský výcvik v místě školy vhodné podmínky. Co do rozsahu zúčastněného počtu mládeže ve školním lyžování zaujímá naše školní tělesná výchova jedno z prvních míst ve světě. Přehled o účasti žáků na lyžařských zájezdech podávají následující čísla: v roce 1970—71 se zúčastnilo v ČSSR zájezdů 189 616, v ČSR 141 783 a v SSR 47 833 žáků.

Počet účastníků LVVZ má stále stoupající tendenci, jak ukazuje následující tabulka:

RŮST POČTU ŽÁKŮ NA LVVZ V ČSR

Počet žáků v tisících	rok			
	1960/61	1968/69	1969/70	1970/71
140				141 783
130			132 127	
120				
110				
100				
90		90 047		
80				
70	76 280			
60				

RŮST POČTU ŽÁKŮ NA LVVZ V ČSR

Provozovatelem zájezdu škol poskytujících základní, střední nebo vyšší vzdělání je národní výbor, který školu řídí. Po-

řadatelem zájezdu je škola. Zájezd pro žáky z oblastí postižených exhalacemi je možno konat také v rámci škol v přírodě. Zájezdu se zúčastní (a to je změna proti minulým létům)

žáci 7. ročníků základních škol a žáci 1. ročníků ostatních škol středních, gymnasií atd., v jejichž učebních osnovách jsou zájezdy stanoveny.

Veškeré výdaje spojené se zájezdem, tj. s ubytováním, stravováním a jízdám všem účastníkům rozpočtuje příslušný národní výbor. Na úhradách skutečných výdajů se podílí národní výbor do výše 150 Kčs na žáka, zbývající část nákladů hradí rodiče žáků. Obdobně je tomu u zájezdů odborných učilišť učňovských škol nebo učňovských středisek. Výdaje na zájezdy učňů lze hradit na vrub nákladů pouze v rámci stanoveného limitu na mimopracovní výchovu učňů a fondu kulturních a sociálních potřeb. Zájezd pro učně zemědělských učebních oborů je možno konat také v rámci rekreace učňů, organizované Českým svazem družstevních rolníků. Zájezd se organizuje ve spolupráci se Sdružením rodičů a přátel školy. Na zájezdy mohou přispět společenské organizace, závodní kulturní zařízení nebo Sdružení rodičů a přátel školy.

Lyžařský výcvik je sedmidenní. Při zájezdu se do doby výcviku nezapočítává doba strávená cestou na hory a zpět. Lyžařský výcvik vedou lyžařští instruktoři z řad učitelů, výchovných pracovníků, v případě potřeby i z řad rodičů, studentů (starších 18 let) apod. Za kvalifikaci pro tuto funkci se považuje absolvování lyžařské pedagogické praxe, lyžařských kursů krajských pedagogických ústavů, kvalifikace lyžařského cvičitele nebo trenéra I., II. nebo III. třídy Československého svazu tělesné výchovy.

Obsahová stránka a úroveň lyžařského výcviku na zájezdech škol do hor je často diskutována. V časopisecké literatuře, na různých shromážděních lyžařských pracovníků, v rozbořech a zprávách školních orgánů se velmi často objevují kritické připomínky k neuspokojivému stavu školního lyžování. Příčiny nízké úrovně lyžařského výcviku uvádějí lyžařští pracovníci různě. Jako vážný problém je uváděna nedostatečnost výuky, problematika kádrů — jejich úroveň, školení a doškolení, jako palčivou se uvádí otázka vybavení, zejména lyží a vázání atd.

Jako jeden ze závažných nedostatků současného školního lyžování je formální a v minimálním rozsahu prováděný běžecký výcvik. Na základě zjišťování využití celkového času, věnovaného lyžařskému výcviku, se věnuje zhruba 60—70 % sjezdovému výcviku, lyžování a vyjížděním do terénu je věnováno kolem 20 %, lyžařské přípravě, hrám na lyžích apod. kolem 8 % a běžeckému výcviku 7 %.

Takto chápaný a realizovaný lyžařský výcvik se dostal do příkrého rozporu s požadavky osnov školního lyžování. Celková pohybová aktivita se zmenšuje, lokomoční pohyb na lyžích je minimální. Jsme svědky toho, že naše školní mládež je nejen obrazně, ale doslovně připoutána k lyžím a k cvičné louce. Jízda v terénu a do terénu, putování na lyžích a podobné formy využití lyží ze zájezdu a výcviku naší mládeže v podstatě vymizelo.

V souvislosti s těmito otázkami se projevují další negativní jevy. Účastníci zájezdu, zejména děvčata, ztrácejí v průběhu výcviku v důsledku stereotypního vystupování do svalu a málo pestrým výcvikem zájem a aktivitu. Stává se pravidlem, že zejména začátečníci mají sice náročné a nákladné vybavení, potřebě výcviku však nevyhovující lyže, boty a vázání.

Obsah výcviku a jeho cílové zaměření je redukováno, zpravidla je jednostranné. Velký vliv zde sehrálo podlehnutí vlivu alpského sjezdového lyžová-

ní, mechanického a nekritického přejímání tendencí, které neodpovídají nejen našim geografickým podmínkám, ale rovněž i společenské funkci školního lyžování v našem socialistickém systému tělesné výchovy a sportu.

Zaostávání školního lyžování v plnění úkolů školní tělesné výchovy a za požadavky dalšího rozvoje lyžařského sportu pomůže překonat nové pojetí didaktického systému a procesu školního lyžování. Tento úkol nelze ovšem splnit jen planým napodobováním, slovním přeformulováním pojmů již zastaralých, ale zcela novým pohledem a přístupem k řešení stávající situace. Při vytváření nového přístupu je nutné vycházet z hluboké analýzy současného stavu na straně jedné, z ujasněné a cílevědomé realizace společenské funkce lyžování na straně druhé. Jen tak může školní lyžování přispět k vytváření životního stylu vyspělé socialistické společnosti.

PhDr. FELIX CHOVANEC
FTVS UK Praha

10 let Slávie MFF UK

Lyžování je mezi matematiky a fyziky oblíbeným sportem. I akademik Kořínek, vynikající algebraik, proslul též jako lyžař ještě ve vysokém věku. Ano, a loni oslavilo organizované lyžování na Matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy desáté výročí zároveň s celou Slávií MFF.

Vysokoškolský sport má své zvláštnosti, a proto byl ve Slávii těžký nejen začátek, ale náročné je i stále udržování chodu oddílů. Vždyť závodníci i funkcionáři, sotva dosáhnou dobrých výsledků a nabudou zkušeností, po ukončení studia odcházejí. Je tedy důležitá a naprosto nezbytná výchova nových kádrů znovu každý rok.

Lyžařský oddíl Slávie MFF si poradil s těmito problémy tak, že poskytuje lyžařský trénink všem, kteří o něj mají zájem a v práci vytrvají. Není jich

málo, a proto jsou rozdělení do tří družstev.

Běžci reprezentují oddíl v první lize již dva roky. Projevu se tak u nich poctivá příprava pod vedením patrona oddílu Tondy Klazara z katedry tělesné výchovy MFF. Běžci se neomezili jen na domácí prostředí, ale několikrát vyrazili společně do Finska a někteří se zúčastnili i Vasova běhu. Sjezdaři, i přes jiné nároky na výcvik a vybavení, se díky trenérské práci dr. Jiřího Kopaala (též katedra tělesné výchovy MFF) dokázali prosadit v soutěži družstev i ve vysokoškolské lize. Několik závodníků si loni dokonce vybojovalo nominaci na akademické mistrovství.

Ti, jejichž cílem není závodní dráha, si zlepšují znalosti v lyžování jako cvičitelé nebo se ke cvičitelským zkouškám při-

pravují. Družstvo má více než 40 členů a v minulém roce připadlo na každého z nich vedení 1,5 týdne výcvikových kursů. Tak velký kus práce na kursech škol všech stupňů, kursech Ústředního ústavu tělesné kultury, fakultních i na rekreaci ROH svědčí o tom, že žádný z cvičitelů neskládal zkoušky jen pro legitimaci. Zkouškami ovšem výchova cvičitelů nekončí, každoročně pro ně pořádá předvánoční soustředění zaměřené na opakování a novinky techniky, a jarní soustředění s kontrolou a zlepšením stylu jízdy, v mezidobích pak tréninky v tělocvičně a bazénu. Průběhem doby se utvořila dobrá parta, která se schází i mimo sezónu, například na kursu vysokohorského lyžování v Roháčích, na vodě nebo i na brigádách na chatě Čs. rozhlasu, kde tradičně probíhají zimní soustředění.

Proto je titul „Vzorný kolektiv ČTO III. stupně“ pěkný dar k jubileu a dobrý závěr prvního desetiletí.

-mš-

Dobrá vec sa podarila

Vďaka masovému rozvoju športu v našej socialistickej republike — najmä v radoch mládeže — bola 1. IX. 1972 pri ZDŠ v Štrbe založená lyžiarska športová trieda bežcov v počte 35 žiakov. Dnes, keď po ročnom pôsobení tejto lyžiarskej triedy pod vedením učiteľa a trénera s. Ondreja Brúziky hodnotíme jej činnosť, musíme priznať, že semeno padlo do úrodnej pôdy. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že v rebríčku žiakov-bežcov Východoslovenského kraja za rok 1973 má lyžiarska trieda zo Štrby z 10 miest 8 a majstra Slovenska v pretekoch združených. 12 žiakov sa prebojovalo na majstrovstvá ČSSR.

Žiaci VI. c, dnes už VII. c triedy, pravidelne trénujú. Tréning nevynechali ani cez prázdniny. Boli na 10dňovom sústreďení v Liptovskom Jáne, kde je kúpalisko s termálnou vodou. Na začiatku sústreďenia sa zistilo, že temer polovica detí nevie plávať. No po ukončení si urobili už aj plavecké preteky.

Minula jeseň bola chudobná na sneh, a preto si zašli od vianoc do Nového roku za snehom do Ždiaru vo Vysokých Tatrách. Okrem lyžiarskeho výstroja si zobrali aj školské knihy a večerami sa usilovne učili, pretože prospech v škole je dôležitý. Na prospech sa kladol dôraz pri výbere a kladie sa aj počas školského roku. Žiak, ktorý by neprospeval, musel by sa so športovou triedou rozlúčiť. To sa doposiaľ nestalo. Práve naopak. Žiaci si vážia svoju účasť v športovej triede, vystupujú vzorne a učia sa dobre. Ďalšie 8dňové sústreďenie absolvovali žiaci od 21. do 29. XI. 1973 na Štrbskom Plese. Tu sa ukázala spolupráca medzi ZDŠ a športovou triedou, pretože riaditeľstvo školy posielalo učiteľov priamo na sústreďenie, aby žiaci učivo nevyneškali. Dobrá spolupráca je aj s miestnou TJ a patronátnou ČH zo Štrbského Pleša. Od 1. IX. 1973 bola založená ďalšia športová trieda VI. c v počte 32 žiakov,

ktorú vedie tréner s. Pavel Kováč.

Materiálna vybavenosť, vďaka finančným dotáciám ONV a OV STO v Poprade, je dobrá. Niet však v novopostavenej škole miesta na uskladnenie materiálu. V Štrbe si aj s týmto problémom poradili. Vďaka porozumeniu zo strany MNV bude už v roku 1974 v akcii „Z“ postavená pri ZDŠ nová budova — lyžiareň na prípravu a uskladnenie výstroja. Žiaci majú jednotný športový výstroj, jednotné oblečenie. Rodičia prispeli finančne na toto obľúčenie.

Dokázalo sa, že športová trieda pomáha nielen rozvíjať športový talent, ale pomáha tvoriť aj charakter človeka. Žiaci sa naučili žiť klubovým životom, osamostatňujú sa, navzájom si pomáhajú, víťazstvo jednotlivca je víťazstvom a radosťou celého kolektívu. Svojho trénera, ktorý im venuje všetok svoj voľný čas, majú radi, veria mu, aj rodičia s dôverou zveria svoje deti do rúk človeka, ktorý svojím počínaním dokazuje, že to myslí dobre.

Keď sa tak človek díva na ten veselý a usilovný kolektív detí, nevojak sa zamyslí, čo ďalej? Žiaci opustia brány ZDŠ, rozídu sa každý do svojej záujmovej školy zbierajúc ďalšie vedomosti pre život, aby

Lyžiarska športovní trieda ZDŠ ve Štrbě s trenéry Ondřejem Brúzikem a Pavlem Kováčem.

sa stali platnými členmi našej spoločnosti. Zafáženie v škole, dochádzka večer domov, nedostatok tréningových možností a odborného vedenia môže zmarit túto drobnú prácu, tak dôležitú pre vývoj športovej reprezentácie. Preto si myslíme, že tu nastáva medzera, ktorú bude treba urýchlene riešiť, a to snáď internátnymi školami, kde by sa sústreďovali talenty a pod odborným vedením v súlade so školou rozvíjali ďalej svoj športový talent. Veľa očakávame od stredísk vrcholového športu. Snáď nám pomôžu túto otázku vyriešiť.

Na záver môžeme konštatovať, že v Štrbe „dobrá vec sa podarila“, treba len po týchto skúsenostiach kladaf ďalšie športové triedy v našej ČSSR pre masový rozvoj a výchovu reprezentácie tohto krásneho bieleho športu.

JÁN TOMKO

Smrt Nora Bakkeho

Lyžiarský šport ešte pred zahájením novú závodnú sezónu si vyžadal prvú smrteľnú obeť. Člen norského reprezentačného družstva sjezdará 18letý Sverre Rasmus Bakke se smrteľne zranil při tréningu obřího slalomu v Horních Taurách. Na sjezdové tratí ze Zehnerkaru vylétl z dráhy a hlavou narazil na jediný strom v okolí celé tratí. Utrpěl zlomeninu lebky s krváčením do mozku a i při okamžitě lékařské pomoci na místě podlehl těžkému zranění. Bakke od roku 1964 je sedmým sjezdářem závodníkem, který při sportovní činnosti přišel o život.

Norské desetičlenné reprezentační družstvo sjezdará se od 16. listopadu připravovalo v Horních Taurách na novou sezónu pod vedením rakouského trenéra Bocka.

O co šlo na Kypru?

Kongres Mezinárodní lyžařské federace (FIS), v pořadí 29., který se letos konal na Kypru, již patří minulosti. Přesto snad bude užitečné se k němu vrátit ještě krátkým článkem. Nešlo o kongres pravidlový, tedy sněmování o změnách mezinárodního soutěžního řádu (MSŘ). To ale neznamená, že 400 účastníků kongresu z 35 národních svazů přijelo na Kypr jen proto, aby vyřídili běžnou agendu, jež se během roku nastřádala. Kongres, předsednictvo a komise federace projednávaly celou řadu zásadních otázek a přijaly i některá závazná rozhodnutí.

Nejdůležitějším bodem kongresové agendy byla otázka kvalifikace závodníků. Té také kongres vymezil největší časový prostor. Velmi závazné je i rozhodnutí předsednictva federace o reorganizaci řídicích složek sjezdového úseku. Ale ani předpisy pro oblast závodění nezástaly beze změny. Pokusím se velmi zhuštěnou formou informovat naši lyžařskou veřejnost o hlavních závěrech, ke kterým federace dospěla.

FIS, jedna z nejvýznamnějších mezinárodních sportovních federací, bojuje již řadu let za moderní a realistická kvalifikační pravidla, která by byla přijatelná také pro MOV. V Nikosii byly projednávány dva iniciativní návrhy, obsahující zásady politiky FIS pro řešení otázky amatérismu, návrh svazů skandinávských zemí a návrh devíti dalších národních svazů. Na podkladě obou návrhů byla na zasedání předsedů mezinárodních sportovních svazů (MSS) začátkem září v Kodani vypracována společná deklarace o kvalifikaci, kterou předseda FIS Marc Hodler přednesl na zasedání kongresu MOV ve Varně. V deklaraci byla konkretizována představa FIS a převážné většiny MSS o olympijské kvalifikaci. MSS si vyhrazují právo určovat jak délku tréninkového období pro své aktivní závodníky, tak náhradu za ztrátu výdělků. Dále si vyhrazují právo určovat předpisy pro udělování stipendií závodníkům a pro využívání jmen závodníků, fotografií a

sportovních podniků k reklamním účelům.

Olympijskou kvalifikaci reglementuje známý 26. článek MOV, tzv. amatérský statut. Ve Varně nebylo možno článek měnit, neboť jde výlučně o pravomoc MOV a nikoli kongresu. O případné novelizaci má být jednáno v roce 1974 na zasedání MOV ve Vídni. To je jeden z bodů usnesení kongresu MOV ve Varně a také lord Killanin, nový předseda MOV, se v tomto smyslu již několikrát vyslovil. Zdá se proto, že existuje reálná naděje, že lyžaři a s nimi sportovci celého světa se již v příštím roce dočkají kvalifikačních předpisů, přizpůsobených podmínkám současné doby. Do té doby dále platí kvalifikační předpisy FIS, a to v nepatrně upraveném, na Kypru dohodnutém znění čl. 208-215 MSŘ, publikován v mezinárodním kalendáři FIS pro rok 1973-74.

V návaznosti na kongres zasedalo předsednictvo FIS a usneslo se na nové organizaci řízení sjezdového sportu. Nebylo oznámeno, co federaci vedlo k tomuto kroku. Je velmi pravděpodobné, že dosavadní organizace nestačila na úkoly, které vyplývaly z explozivního rozvoje sjezdového sportu v posledních třech letech. Přispěly k tomu zejména nové formy soutěží, Světový pohár a jeho mladší druh Evropský pohár, ale také tisk a televize. V alpských zemích patří lyžařské disciplíny ke sportovním odvětvím

s největší publicitou a řadí se mezi tři nejpobulárnější sporty s fotballem a cyklistikou.

Vývoj sjezdového sportu si vynutil reorganizaci svého řídicího centra. Byla zrušena sjezdová a slalomová komise FIS. Centrálním orgánem federace pro sjezdové disciplíny se stala nově založená komise pro alpské lyžování (KAL). Předsedou komise se stal ve sjezdařském světě dobře známý a zkušný muž, dlouholetý coach francouzského sjezdového družstva, Honoré Bonnet. Byl znám jako nekompromisní vedoucí svých svěřenců a vysloužil si označení lyžařského Napoleona. Očekává se od něj, že sjezdařině vtiskne nového ducha a že jí dá správný směr. Jeho hlavním úkolem bude koordinovat činnost osmi technických komisí. Bonnet sám se o svém poslání vyjádřil poněkud pateticky. „Dáme se do práce a pokusíme se o to, rozvíjet lyžování na cestě odvahy, virtuosity a krásy.“

Z osmi komisí, podřízených KAL, jsou tři nové a pět původních komisí. Nově byla založena komise pro pravidla a kontrolu závodů, kterou řídí bývalý předseda SS/K Robert Faure, komise pro plánování sjezdových závodů (Evropa) a pro Světový a Evropský pohár v čele se Serge Langem a konečně komise pro plánování závodů USA a kanadsko-americké série. Zachovány zůstaly komise kvalifikační, pro sjezdové tratě, žen, pro otázky mládeže a pro městské závody. Dále bude fungovat technická sjezdová kancelář, podřízená přímo předsednictvu FIS. Je myšlena jako operativní sbor s úkolem pomáhat organizátorům FIS závodů při řešení zásadních otázek, především pokud jde o úpravu tratí. Od nové organizace se očekává, že bude účinnější a nastoupí nové cesty řízení pro úspěšnou budoucnost sjezdových disciplín.

Kongres a příslušné technické komise pozměnily také některé předpisy na úseku závodění. Definitivní protokol o kongresovém zasedání dosud vydán nebyl. Uvedené změny MSŘ a některých dalších pravidel FIS jsou převzaty ze zprávy generálního sekretáře FIS, nebo ze zpráv předsedů technických komisí. Je nepravděpodobné, že by se s úředním protokolem rozcházeły. Pro informaci budíž uvedeny nejdůležitější z nich:

- použití „BIPPO pravidla 71“ je pro obří slalom obligatorní;
- pro druhé kolo slalomu mužů a žen je možno používat „BIPPO pravidla 71“ zkušebně, a to i na MS 1974;
- výškový rozdíl v minimu u slalomu mužů může výjimečně činit 120 m;
- výškový rozdíl obřího slalomu ve Světovém a Evropském poháru a v kanadsko-amerických závodech musí být mezi 300—400 m, s maximálním časem 1:40 min. (1:30 min. pro ženy);
- ruší se obligatornost nonstopu. Soutěžní výbor má právo rozhodnout, má-li být nonstop proveden či nikoliv. V platnosti zůstává pravidlo o třech tréninkových dnech. Byl-li nonstop odvolán, anebo jestliže se změnil podmínky od posledního tréninku, musí být provedena prohlídka tratě v den závodu;
- změněno bylo bodové hodnocení v závodech Světového poháru. Závodník, který se v rámci jedné soutěže Světového poháru ve sjezdu umístí do 10. místa a dále do 10. místa v obřím slalomu nebo ve slalomu, obdrží dvojnásobný počet bodů. Příklad: závodník vyhraje sjezd (25 b.) a před tímto nebo po tomto závodu se umístí na 9. místě ve slalomu nebo v obřím slalomu (2 b.), obdrží nikoli jako dosud 27 bodů, nýbrž 54 b.;

— nově bylo formulováno pravidlo 551.2 MSŘ pro sdružený závod, které zní: tři skoky jsou obligatorní pro všechny závodníky. Soutěžní výbor může rozhodnout, zda pro úraz nebo vyšší moc může být třetí skok vynechán;

— v běhu se zkušebně zavádí nové formy závodů, kupř. závody čtyřčlenných družstev, štafety na krátké vzdálenosti (sprinterské štafety), smíšené štafety mužů a žen;

— na mistrovství Evropy juniorů běží junioři 15 km (nikoliv 10 km jako dosud).

To jsou hlavní změny MSŘ a jiných pravidel FIS, přijaté na Kypru. Zda a v jakém rozsahu budou přizpůsobena naše pravidla lyžařských závodů, rozhodne sportovně technická komise ČSSL.

Na Kypru bylo učiněno mnoho pro další rozkvet lyžařského sportu ve všech disciplínách. Mnoho času bylo věnováno i nejmladší lyžařské disciplíně — letům na lyžích — pro kterou se připravuje podstatné zlepšení závodních pravidel. Pro sjezdový sport se 29. kongres FIS na Kypru stal důležitým mezníkem v jeho poměrně krátké historii.

Dr. OTTO KULHÁNEK,
člen mezinárodní komise ČSSL

Závody sovětských lyžařů

Začátkem prosince se konaly v Permu závody v běhu na lyžích za účasti předních sovětských lyžařů. V běhu žen na 5 km zvítězila Kulakovová za 17:13 před Smetaninovou 17:28 a Seljuninovou 17:31. Závod mužů na 15 km vyhrál Saveljev v čase 49:58 před Ročevem 50:02, Simaševem 50:03, Garinim 50:14 a Šmigunem 50:18 minuty.

Další vzorný oddíl

Lyžařský oddíl Tatraru Litovel byl vyznamenán čestným titulem „Vzorný oddíl ČSTV III. stupně“. Může se pochlubit především dobrými výsledky v masové činnosti s mládeží, zejména na úseku sportovního lyžování. Slavnostní výroční schůze oddílu se zúčastnili zástupci OV ČÚV ČSTV, olomouckého okresního svazu, MěstNV a ředitelé obou místních škol. Oddíl se přihlásil do další soutěže II. stupně. V letošní sezóně připravil několik zájezdů pro výcvik základního lyžování žáků ZŠ.

Medaile MS v prodeji

Nejedná se ovšem o medaile, které získají nejlepší závodníci na lyžařských mistrovstvích světa, ale o upomínkové medaile mistrovství světa 1974 ve sjezdových disciplínách, které se koná 2.—10. února ve Sv. Mořici. Jejich prodej byl zahájen již tři měsíce před zahájením této vrcholné události nové lyžařské sezóny.

Jsou to dvě zlaté a jedna stříbrná mince v průměru 33 mm a váhy 20 gramů, které budou očištěny a vydány v omezeném počtu, dále menší zlatá o průměru 24 mm (9 g) a stříbrná mince s průměrem 33 mm o váze 15 g. Na jedné straně je stylizovaný lyžařský závodník, na druhé oficiální emblém lyžařských mistrovství světa ve Sv. Mořici. Návrh medailí provedl mladý curyšský grafik Luigi Gren-dene.

František Šimon patří k našim nadějným běžcům.

10. INTERSKI 1975

Jednou z významných mezinárodních událostí, na kterou se mohou již nyní těšit milovníci lyžařského sportu v ČSSR, je 10. kongres Mezinárodního svazu lyžařské výuky — INTERSKI.

Již v prosinci 1970 se rozhodl Československý svaz lyžařů předložit svou kandidaturu na uspořádání kongresu v ČSSR. Návrh byl projednán a přijat valným shromážděním INTERSKI na 9. kongresu v Garmisch-Partenkirchenu v roce 1971, takže v lednu 1975 ožijí svahy a lyžařská zařízení Areálu snů na Štrbském Plese davy lyžařů, zajímajících se o to, jak se vyučuje lyžování v různých zemích světa.

INTERSKI je vlastně mezinárodní sportovní federací, jejímž hlavním cílem je propagace rozvoje lyžování v nejširších vrstvách obyvatelstva, studium lyžařské techniky a metodiky výuky, rozvoj výuky lyžování ve školách, organizování výchovy a obrana zájmů dobrovolných i profesionálních lyžařských instruktorů atd. Sdružuje v současné době na 24 zemí z celého světa, včetně ČSSR, Jugoslávie, Maďarska, NDR, Polska, Rumunska a SSSR.

Delegace členských států se scházejí každé čtyři roky v předem zvolených místech, kde v rámci kongresů dochází k výměně zkušeností, jsou přednášeny informace a referáty na odborná, aktuální témata a současně předváděny ukázky rozvoje lyžařské techniky i metodiky výuky lyžování. Na kongresu jde o velké setkání lyžařských odborníků, kteří nejen slovy, ale i praktickými ukázkami demonstrují výsledky své práce a seznamují současně lyžařskou veřejnost s novinkami teoretické i praktické interpretace techniky a metodiky lyžařské výuky.

V minulosti byly kongresy INTERSKI vždy velkolepou přehlídkou lyžařských škol, na které značná pozornost byla věnována zdůraznění předností a zvláštností lyžařské výuky tak, jak jí v praxi uplatňovaly vedoucí alpské státy. Snahy o komerční využití lyžařského sportu pochopitelně pronikly i sem; nejznámější firmy, vyrábějící lyžařskou výzbroj a výstroj, ale i podniky z naprosto odlehklých odvětví, věnovaly vysoké finanční částky na úhradu nákladů, spojených s organizací kongresů, aby si tak koupily právo na jejich využití pro propagaci svých výrobků. Kongresy INTERSKI jsou mezinárodní akce, které svým charakterem, počtem účastníků a tedy i nákladností se vymykají rámci obvyklých kongresů. Uskutečnit takový podnik, na kterém se zúčastní stovky odborníků a sportovců z celé řady zemí, znamená velkou organizační práci i značné investice a finanční náklady.

Od roku 1971, kdy valné shromáždění INTERSKI v Garmisch-Partenkirchenu rozhodlo o zemi, která bude pořadatelem jubilejního 10. kongresu, je známo, že tímto pořadatelem bude ČSSR. V roce 1972 byl ustaven organizační výbor, v jehož čele je předseda Slovenského ústředního výboru ČSTV prof. dr. Vl. Černušák, CSc., a členy osvědčení pracovníci Česko-

slovenského svazu lyžařů, z nichž většina má bohaté zkušenosti, získané při organizaci četných mezinárodních akcí ve Vysokých Tatrách.

Významným mezníkem v etapě přípravných prací se stalo zasedání předsednictva INTERSKI v únoru 1973. Vedoucí představitelé INTERSKI se sešli v hotelu FIS na Štrbském Plese v Areálu snů, aby si prohlédli místo konání 10. kongresu a schválili program dalších příprav. Zástupci organizačního výboru podrobně seznámili předsednictvo se všemi zařízeními Areálu snů, s perspektivami další výstavby a s možnostmi, které budou využity pro úspěšnou organizaci kongresu. Byly projednány všechny základní otázky, týkající se zabezpečení přednáškové části kongresu, ubytování účastníků, zejména pak problém vybudování vhodného předváděcího svahu s nutnými technickými zařízeními. Dohodnuta byla i obsahová náplň kongresu - přednášek a ukázek. V této souvislosti je třeba si uvědomit, že již na 9. kongresu INTERSKI v Garmisch-Partenkirchenu znamenaly socialistické země výrazný úspěch tím, že do programu INTERSKI prosadily přednášky a ukázky běhu na lyžích a skoků a zasadily se o to, že severské disciplíny zaujaly v programu INTERSKI místo, které jim právem náleží. Českoslovenští pořadatelé 10. kongresu INTERSKI připravují na úseku severských disciplín program, který určitě upoutá pozornost všech účastníků a bude dalším přínosem v propagaci běžecího sportu.

Pro ukázky alpského lyžování je připravován v Areálu snů nový cvičný svah, na kterém budou po čas kongresu předvádět své ukázky družstva lyžařů jednotlivých zemí. Na svahu poblíž lyžařských můstek byly přemístěny tuny zeminy, aby byl získán správný sklon i dostatečná délka předváděcího svahu. Bylo již instalováno potrubí sněhového děla, kterým bude na svahu zajištěn dostatek sněhu v případě nepříznivého počasí. Je připraveno vybudování krátkého výtahu, který má zajistit rychlou dopravu jednotlivých družstev. Podél svahu bude tribuna pro technické pracovníky kongresu, zejména fotografy, filmaře a pracovníky televize.

Vedle odborných přednášek, které budou jednat o aktuálních problémech lyžařské výuky, metodiky a techniky, a které mají navazovat na praktické ukázky v terénu, počítá se na kongresu s předváděním lyžařských filmů, promítáním diapozitivů a dále s uspořádáním menší výstavky lyžařské výzbroje a výstroje československé i zahraniční výroby.

V současné době, kdy do 10. kongresu INTERSKI zbývá zhruba jeden rok, pracuje organizační výbor na plně obrátky se snahou zajistit všechny podmínky, které jsou nutné pro úspěšný průběh kongresu. Není to práce malá a snadná a je plně v zájmu dalšího rozvoje lyžařského sportu u nás. Věřme, že 10. kongres INTERSKI nebude jen pouhou atrakcí pro úzký okruh zájemců, ale že organizátorům se podaří soustředit pozornost co nejširší sportovní veřejnosti a využít výsledků kongresu k dalšímu zvýšení úrovně lyžařské výuky v ČSSR.

Ing. VÁCLAV HUBIČKA

Rekordní Jizerská 50?

Jizerská padesátka — Memorál Expedice Peru 70, náš nejmasovější lyžařský závod jednotlivců, se připravuje na rekord. V době uzávěrky tohoto vydání rozeslali pořadatelé, TJ Lokomotiva Liberec, 6500 přihlášek! A další žádosti stále přicházejí...

Svědčí to o jednom. O obrovském zájmu naší sportovní veřejnosti o lyžařský sport. Nejen jeho bezmezná obdivování, ale o aktivní podobu naplnění hesla Buď fit. Jen těžko se dá předpokládat, že tak velký počet startujících se bude moci tohoto závodu zúčastnit. Není to v současné době možné z jednoho důvodu — tolik lidí není možné vtěsnat do poměrně skromných podmínek Jizerských hor. Možná, že v nejbližších letech...

VII. ročník Jizerské padesátky se uskuteční v neděli 27. ledna 1974. Start bude opět v prostoru Královku v Bedřichově. trasa však doznala některých změn. Mužská padesátka povede až na Novou louku, tak jako loni, ale dále místo na Kristiánov a Rozmezí povede úbočím Holubníku do sedla Holubníku, na Štolvišskou silnici a dále na Rozmezí. Hlavním důvodem je zohrání zbytečným zácpám a kolizím posledních závodníků se startovním polem žen, které povede z Nové louky po ložské trase. S výjimkou krátkých úseků povede letošní trať širokými lesními cestami, budou připraveny dvě nebo i tři stopy, celá trasa by měla být poměrně dobře upravena.

Stejně jako loni budou závodníci projíždět limitovými kontrolami a kontrolami, které budou sledovat označení lyží. Zkrátka pořadatelé dělají vše pro to, aby letošní ročník Jizerské padesátky byl zase o něco kvalitnější než ročníky předcházející. A chtějí i touto cestou požádat všechny účastníky závodu o kázeň a dodržování pokynů pořadatelů. Jen tak bude možné uspořádat tak masový závod způsobem, na který si budeme všichni odvážet ty nejlepší vzpomínky.

-jk-

Nadějní mladí harrachovští závodníci, kteří budou pravděpodobně reprezentovat ČSSR na mezinárodních závodech „Družba“ 8.—10. února v Harrachově. Zleva sdruženáři František Novák, Vráta Medaň, skokan Břetislav Novák a sdruženář Luděk Šablatura.

Beskydská liga mládeže

Beskydská liga mládeže ve skoku na můstcích s umělou hmotou má již svou tradici. Na podzim 1973 se konal její již třetí ročník, v němž zvítězili Radomír Cernoch (MEZ Frenštát) a Ladislav Heczko (TŽ Třinec). Do čtyřkolové soutěže, pořádané lyžařskými oddíly MEZ Frenštát pod Radhoštěm a TJ Rožnov pod Radhoštěm se každému účastníku započítávají tři nejlepší výsledky. Skákal se na můstcích P 35 m ve Frenštátě, P 28 a P 60 v Rožnově. Beskydské oddíly dávají možnost žákům a dorostencům, aby se uplatnili v dobré soutěži a v péči o mládež mohou být příkladem mnohým lyžařským oddílům.

Konečné výsledky kategorie mladšího a staršího žactva (ročníky 1960 a mladší): 1. Heczko 567,7 b., 2. Fizek (oba TŽ Třinec) 544,2, 3. Vala 531,7, 4. Lad. Raška (oba MEZ Frenštát) 520,1, 5. Z. Martynek (TŽ Třinec) 503,2, 6. Vojkůvka (TJ Rožnov) 492,8, 7. Turoň 489,2, 8. S. Martynek (oba TŽ Třinec) 484,2.

Kategorie mladšího a staršího dorostu (ročníky 1956—1959): 1. Černoch (MEZ Frenštát) 566,9, 2. Bobek (TŽ Třinec) 555,5, 3. Vala (TJ Rožnov) 547,9, 4. Niedoba (TŽ Třinec) 542,8, 5. Filip (MEZ Frenštát) 539,9, 6. Fojtášek (TJ Rožnov) 517,6, 7. V. Turoň (TŽ Třinec) 486,4, 8. Kalod (TJ Rožnov) 484,4 b.

Zásluha RNDr. Milana Ptáčka

Lyžařské svahy s umělým povrchem nejsou dnes žádným překvapením, neboť ve světě existují, i když přece jen dosud v neveliké míře, už 6—7 let. To, že dnes máme v ČSR už tři tyto svahy, po Brně a Děčíně i v Jablonci, neznamená jen to, že jsme na úrovni nebo dokonce nad ní ve srovnání s lyžařsky nejvyspělejšími sjezdářskými zeměmi, ale svědčí to o agilitě našich lyžařských pracovníků a hlavně pak o ohromném pochopení všech nejrůznějších složek v našich městech, které našly prostředky k financování těchto zatím unikátních sportovních zařízení.

Zdálo by se, že se u nás celá myšlenka rozjela díky sjezdářům Techniky Brno. Je známo, že především zde nápad realizovat svah s umělým povrchem v Brně vznikl, ale přece jen tím hlavním činitelem, který dal všemu konkrétní podobu, byl vedoucí KTV na strojní fakultě v Brně RNDr. Milan Ptá-

ček. Nejenže se v Itálii přesvědčil o podrobnostech, že doveze několik vzorků kartáčů, že zajistil výkresovou dokumentaci pro výrobu lisovací formy i vlastní lisování v brněnském Chemoplastu, ale zejména neli-toval času a nebál se přesvědčit vedení školy, NV Brno II. a další a další instituce a funkcionáře o prospektnosti výstavby lyžařského svahu s umělým povrchem v Brně-Jiráskově lese.

Podle zájmu z jiných míst jsme přesvědčeni, že tento první svah, který už má své první následovníky, způsobí lavinu svahů dalších. A tak ti, Milane, chceme touto cestou poděkovat my všichni sjezdáři, kteří si již umělé svahy vyzkoušeli a rovněž všichni další, kteří v Hradci Králové, Praze, Ústí, Plzni, Liberci, Banské Bystrici, Bratislavě a jinde budou dříve či později využívat výhod lyžování na umělé hmotě. Sjezdáři Techniky Brno

Poznatky z ročního působení sportovní třídy

Prinášíme poznatky zasloužilého mistra sportu a mistra světa 1970 v závodě sdruženém Ladislava Rygla, který nyní působí jako trenér lyžování v Tanvaldě:

„Chtěl bych se podělit o několik poznatků z činnosti sportovní třídy, které ji znásobují nebo zase brzdí. Budou to tedy poznatky spíše obecnější.

Činnost sportovní třídy v Tanvaldě, která začala v r. 1972, je zaměřena na klasické disciplíny — u děvčat běh, u chlapců hlavně na závod sdružený. V chodu jsou zatím dvě třídy s celkovým počtem 57 žáků. Již po krátkém období činnosti si musí každý uvědomit možnost velkého přínosu rozvoje lyžování, zřízením těchto tříd. Možnosti velice široké, které při dobré práci musí přinést výsledky. Jejich úroveň by měla být hodnotná.

Možnost výběru do tříd z velkého počtu dětí je bohužel velmi často omezená tím, že v důsledku trendu pohodlnějšího života ubylo ze straní mnoho dětí, věnujících se lyžování samostatně, ze zábavy. Někteří pohybově nadaní jedinci se v této zábavě teprve učí lyžovat. Chybí konkrétní systém výběru talentů a jejich usměrňování pro určitá sportovní odvětví, kde by měli možnost dosahovat nejvyšších výsledků. Toto je při rozvoji sportovních tříd závažná otázka pro lékaře a trenéry.

Možnost působení na vybraný kolektiv téměř každodenně po velmi dlouhou dobu učitelem i trenérem je velmi důležité. Zájem obou je společný — dobré výsledky ve škole a sportu. Mládež můžeme vést snadněji ve sportu i výchově. Situace je dnes totiž taková, že o mládež a její zájem o sport musíme stále bojovat. Kolektiv vybraných sportovců je také prakticky stále spolu — ve třídě, při tréninku, při závodech a tím narůstají možnosti usměrňovat osobní vztahy a ovlivňovat dění v těchto skupinách ve prospěch sportu.

To jsou zkušenosti dobré. Horší je to již se zajišťováním nejdůležitějších věcí — trénin-

ku a akcí s tím souvisejících. Zatím to však ještě je na celkem dobré úrovni. Při ukončeném postupu — od 6. do 9. třídy — budou ale na škole čtyři třídy, tj. asi 110—120 žáků, věnujících se lyžování. Když si uvědomíme předcházející zkušenosti, je tento počet členů, se kterými se dá pracovat na vysoké úrovni, velmi významný. Jsou pod kontrolou po dobu 4 let.

Bude to však vyžadovat širší kádr pracovníků, kterých je v tělovýchově zatím nedostatek, mimořádné pochopení školy, které zde v Tanvaldě by mohlo být větší. Jedná se o úpravy rozvrhů — myslím tím odpolední vyučování — apod. Při současném zatížení učitelů na školách, trenérů při práci v základnách a mnohdy ještě i nepochopení ostatních učitelů, se jeví tafo práce v budoucnu se 110—120 mladými sportovci jako těžko zvládnutelná. Zde však musí vše „klapat“. Při šanci, která se těmito sportovními třídami lyžování dává, je nutno tuto záležitost uspokojivě vyřešit v době co nejdříve.

Možnost lepšího řešení nemůže být jenom v získávání dobrovolných pracovníků z řad

rodičů. Většina z nich má volný čas, který této věci může věnovat až pozdě odpoledne, a to ve třídách, kde někteří žáci jsou nuceni dojíždět, moc nevyhovuje. Při dosti velkém počtu hodin školní výuky je nutné, aby tréninky a jiné sportovní akce navazovaly na rozvrh žáků.

Ne že bych chtěl doporučovaným zřízením místa nějakého organizačního pracovníka někomu ulehčovat práci. Při této mase závodníků v nejbližším budoucnu je však důležité dokonale zajištění činnosti (máme dobrý příklad v NDR). Toto jsou jenom nehlavnější rysy vývoje sportovních tříd. Podobné poznatky mají i v ostatních místech, kde sportovní třídy již oficiálně působí. Drobnější nedostatky se dají vyřešit celkem přijatelně podle podmínek partnerství školy a TJ v jednotlivých místech.

Jde však o věci zásadní. Buďte s tím spojeno hodně obtíží, zejména finančních, organizačních a jiných. Pro dokonalé využití možnosti a výsledků práce pro mládež i pro společnost bude nutné tuto velmi prospěšnou věc dotáhnout však urychleně až do konce.

Nepochybuji, že na tom představitelé tělovýchovy, mající na starosti tento problém, již pracují. Věc ale spěchá.“

Zřízení svazové školy

Pracovníci úseku sportovního lyžování dosáhli ve výcviku mládeže již dobrých výsledků. Byla vytvořena řada lyžařských škol mládeže ve všech krajích. Ročně jimi prochází několik tisíc mladých lidí. V některých krajích byl vyškolen kádr mladých cvičitelů ve věku 15—18 let, kteří dosáhli kvalifikace „vedoucí lyžování mládeže“. Bylo uspořádáno několik pokusných kursů pro děti předškolního věku a podařilo se do

jisté míry sjednotit metodiku lyžařského výcviku mládeže v lyžařských oddílech a na školách. Pro práci s mládeží se podařilo získat řadu kvalitních funkcionářů, kteří řídí tuto činnost na dobré úrovni.

Přesto však je lyžařský výcvik dětí a mládeže dosud roztržštěný. Český svaz lyžařů bezprostředně ovlivňuje lyžařský výcvik jen poměrně malého počtu dětí a mládeže. Proto byl úsek sportovního lyžování ČSL

Naděje pro Falun

Blanka Paulů si připravuje lyže pro závod.

Když byla Blanka Paulů-Šajřarová malá, tak neměla vůbec lyže ráda, dokonce se jí trochu protivily a měla na ně vztek. To bylo tak — otec byl nadšený sportovec, cvičil v Sokole, přes léto pěstoval atletiku, v zimě lyžoval, maminka se také věnovala rekreačnímu sportu. Z rodného Vrchlabí je to do Strážného kousek. Tam stojí rekreační chata, která každou sobotu a neděli byla útočištěm Šajřarovy rodiny. Rodiče lyžovali a nemohli nechat

malého, hnědookého caparta doma. Dostala první lyže s patkovým vázáním, otec ji vždy postavil před sebe mezi nohy a spolu sjížděli kdejaký kopeček.

„Zpočátku se mi to vůbec nelíbilo, byla mi zima, nevlidno. Snad také proto, že to bylo stále. Raději bych si někde hrála. Pak jsem se však naučila na prkýnkách podupávat a když jsem po několika krocích na cestě neupadla a sjela první kopeček, bylo asi rozhodnuto.“

O čtyři roky starší bratr Stanislav v té době již chodil do lyžařského oddílu. Brával Blanku s sebou. Byla tam výběrná parta: Milena Chlumová (nyní Rygllová), Láďa Hrubý, Červinka, Klazar. Jednou jela s bráškou a rodiči do Svatoňovic na závody. Vrchlabským chyběla třetí mladší zákyně do štafety. Ačkoliv neměla léta ani pro tuto kategorii, přece ji pustili na start. To byl její první závod. V kategorii mladších zákyň také závodila nejdéle. Lyže jí už nebyly tak protivné.

V zákovském věku byl trenérem Blanky nadšený vrchlabský propagátor lyžování Udatný. Pak přešla do základny, kterou vede náš úspěšný olympionik Ilja Matouš. Jeho 10. místo na ZOH v Cortině zůstává stále nedoceneno.

„Bylo to snad mé největší štěstí, že se mě ujal Matouš.“

Věnoval mi čas, znalosti, ale také mi nic neodpustil. Někdy prselo, jen se lilo, do tréninku se nikomu nechtělo. Ilja nás jen lakonicky upozornil, že ve Vrchlabí prší 150 dní do roka. Všechn základ, fyzický fond jsem získala u něho. Nikdy mne nezklamal, snažila jsem se mu oplácet stejným. Nestalo se, abych nepřišla na trénink. Až když se nad horami čertí ženili, tak mě poslal domů.“

Pak přišel docela obyčejný život, studium na vrchlabském gymnasiu, trénink, závody. V r. 1972 na juniorském mistrovství Evropy v Tarvisiu získala u běhu na 5 km bronzovou medaili. Na výsledkové listině bylo tehdy jméno Blanka Šajřarová a datum narození 31. 3. 1954. Druhý zářijový den téhož roku se vdala. Manžel hraje odbíjenou, fandí všem sportům, manželce drží palce.

Nebyly to snadné roky. Dokončit maturitu, trénovat s reprezentačním družstvem žen, kam ji povolal B. Rázl, připravovat se na další juniorské mistrovství Evropy. Profesori ji pomáhali. Ne známkami zadarmo, ale úpravou studia, radou. Při výcvikových táborech studovala, a zase bude studovat, protože se přihlásila na vysokou školu. „Na pěknou knížku nemám čas. Když se učím, pustím si hudbu, mám ráda tu, která se líbí snad všem mladým.“

Na mistrovství světa ve Falunu se připravovala opravdu svědomitě. Jenže měla trochu smůlu. Při tréninku na kolečkových lyžích upadla na silnici, zranila si obě kolena, prakticky musela na měsíc vysadit. Ale zase už všechno dohnala a podle slov trenéra B. Rázla by mohla na mistrovství světa překvapit.

Blanka o svých plánech příliš nehovoří. Člověk však cítí, že by skutečně ráda něco ve sportu dokázala. Říká: „Chtěla bych tréninkovou práci proměnit v nějaký pěkný výsledek. Mým přáním však je jezdit především pro radost a zábavu.“

Lyžování mládeže

pověřen zřízením svazové školy lyžování mládeže, jejímž úkolem bude především:

1. Integrovat již existující lyžařské školy mládeže, jimž bude přitom ponechána plná iniciativa při dalším rozvoji činnosti.

2. Organizovat srazy cvičitelů mládeže, na nichž si účastníci vymění zkušenosti a seznámí se s nejnovějšími poznatky v metodice výuky a lyžařské technice.

3. Přispět ke zvýšení počtu tzv. vedoucích lyžování mládeže, z nichž bude sestaveno výběrové družstvo, které se každoročně sejde na soustředění. Nejlepším z nich bude umožněn lyžařský zájezd do některého z předních zahraničních lyžařských středisek. Pro vedoucí lyžování mládeže budou pořádány přebory ČSR. Jejich první soustředění se uskuteční v březnu 1974.

Dr. FRANTIŠEK SEHNAL

-zd-

Vítězství Bachledy a Strickera Sdruženáři NDR

V prvních větších mezinárodních závodech nové sezony ve sjezdových disciplínách 1. a 2. prosince v rakouském Neustiftu ve Stubaitalu zvítězili ve slalomu Polák Andrzej Bachleda a v obřím slalomu Ital Erwin Stricker. Na slalomové trati s vysokým rozdílem 220 m a 56 brankami po prvním kole vedl Rakusan Kniewasser v čase 42,64 vt. s naskokem setiny

Cirkus profesionálů zanajil

Cirkus profesionálů sjezdářů byl zahájen začátkem prosince v Crystal Mountain v USA.

Úspěch měli lyžaři, kteří nově přestoupili do profesionálního tábora. V paralelním obřím slalomu zvítězil Ital Renzo Zandegiacomo před Rakušany Bleinerem, Putzerem a E. Schmalziel. O páté místo se dělili Rakušané Reich a Roßner, Francouz Penz a Američan Palmer.

*

Finsko vyslalo na prosincové a lednové závody Světového a Evropského poháru sjezdářů šest mužů a dvě ženy. Jsou to Matti Leppanen, Pertti Ruuskanen, Seppo Leppanen, Jouko Similia, Harry Roschior, Eero Happenen, Ritta Ollikkaová a Pirjo Koskipoikaová.

*

V NDR se konaly první lyžařské závody v běhu 2. prosince v Mühlleithenu. V kategorii mužů na 15 km zvítězil Freyer z Oberwiesenthalu v čase 54:17 před Paulem z Klingenthalu 55:02 min. Z juniorů na desetikilometrové trati byl první Weichelt z Klingenthalu za 36:54 min.

vteřiny před Italem Strickerem, který byl ve druhém kole vyřazen. Třetí byl Rakušan Pechtl v čase 43,06 vt. Závod roznodil ve druhém kole Polák Bachleda na trati s 59 brankami vynikajícím časem 43,77 vt. Konečné pořadí ve slalomu: 1. Bachleda (Poisko) 88,63 (44,86+43,77), 2. Hintersser 88,77 (44,62+44,15) a Kniewasser (oba Rakousko) 88,77 (42,64+46,13), 4. Radici 88,84 (44,66+44,18), 5. Schmalzl a Pegorari (všichni Italie) oba 89,24 vt.

V obřím slalomu po prvním kole byl v čele závodu Helmut Schmalzl (Itálie) před Rakusanem Josefem Pechtem o pouhých 0,03 vteřiny. Ital Erwin Stricker, který si poranil vaziva při tréninku a podle lékařských diagnóz neměl startovat v žádném závodech až do konce ledna, vyhrál obří slalom dokonalou technickou jzdou ve druhém kole časem 1:17,53 min. Vítěz slalomu Polák A. Bachleda obsadil sedmé místo. Výsledky obřího slalomu: 1. Stricker 2:38,09 (1:20,56 + 1:17,53), 2. Schmalzl (oba Itálie) 2:38,38 (1:19,07 + 1:19,31), 3. Pechtl (Rakousko) 2:39,77 (1:19,10+1:20,67), 4. Plank (Itálie) 2:39,02, 5. Berchtold (Rakousko) 2:40,43.

Obrázek na titulní straně **Miroslav Hladík**, na druhé straně obálky **Ladislav Zacharides**, na třetí straně **Jaroslav Trousil** a na zadní straně obálky **Bohumil Hynek**. Fotografie uvnitř měsíčníku **Bohumil Hynek**, **Luděk Šablatura**, **Jiří Kotland**, **Ján Tomko**, **Jaroslav Honců** a **Jaroslav Trousil**.

Mezi favority sdruženého závodu na mistrovství světa 1974 ve švédském Falunu patří reprezentanti NDR. Radí by zopakovali svůj úspěch ze ZOI v Sapporu, na nichž získali zlatou a bronzovou medaili. Dlouholetý kapitán sdruženářů NDR Karl-Heinz Luck, který byl na ZOI v Japonsku třetí, zanechal aktivní závodní činnosti. Také Ingo Scheinbennor, Witold Hormann a Rainer Ziron z Klingenthalu se rozloučili s bílou stopou a můstky. NDR má však nadějně juniory Klause Tuscherera, Axela Scheinbenhoia, Konrada Winklera, Eberharda Reuma a Güntera Schmiedera, kteří se mají stát nastupci zkušených závodníků.

Pro mistrovství světa ve Falunu počítají experti NDR s kvartetem Wehling - Hartleb - Deckert - Zimmermann. Se zájmem se očekává prověrka jejich výkonnosti začátkem nového roku 1974 při tradičních závodech v Johanngeorgenstadtu. Olympijský vítěz Ulrich Wehling v uplynulé sezóně neabsolvoval všechny závody, neboť dělal maturitní zkoušky a zahájil studium na vysoké tělovýchovné škole DHK. Přijemným překvapením sezóny 1972-73 byl Hans Hartleb, který zvítězil ve Falunu a v Lahti. Günter Deckert se mohl pochlubit dobrými výkony ve skoku na umělé hmotě v přípravě na novou sezónu. Také Bernd Zimmermann se svědomitě připravuje na MS ve Falunu.

Za největší soupeře pokládají sdruženáři NDR Finy Miettinen a Kilpinen, Poláka Legierského, mladého Nora Schjetneho, čs. reprezentanta Tomáše Kučeru, sovětské sdruženáře v čele se Zakírovem a Hetticha (NSR).

LYŽAŘSTVÍ

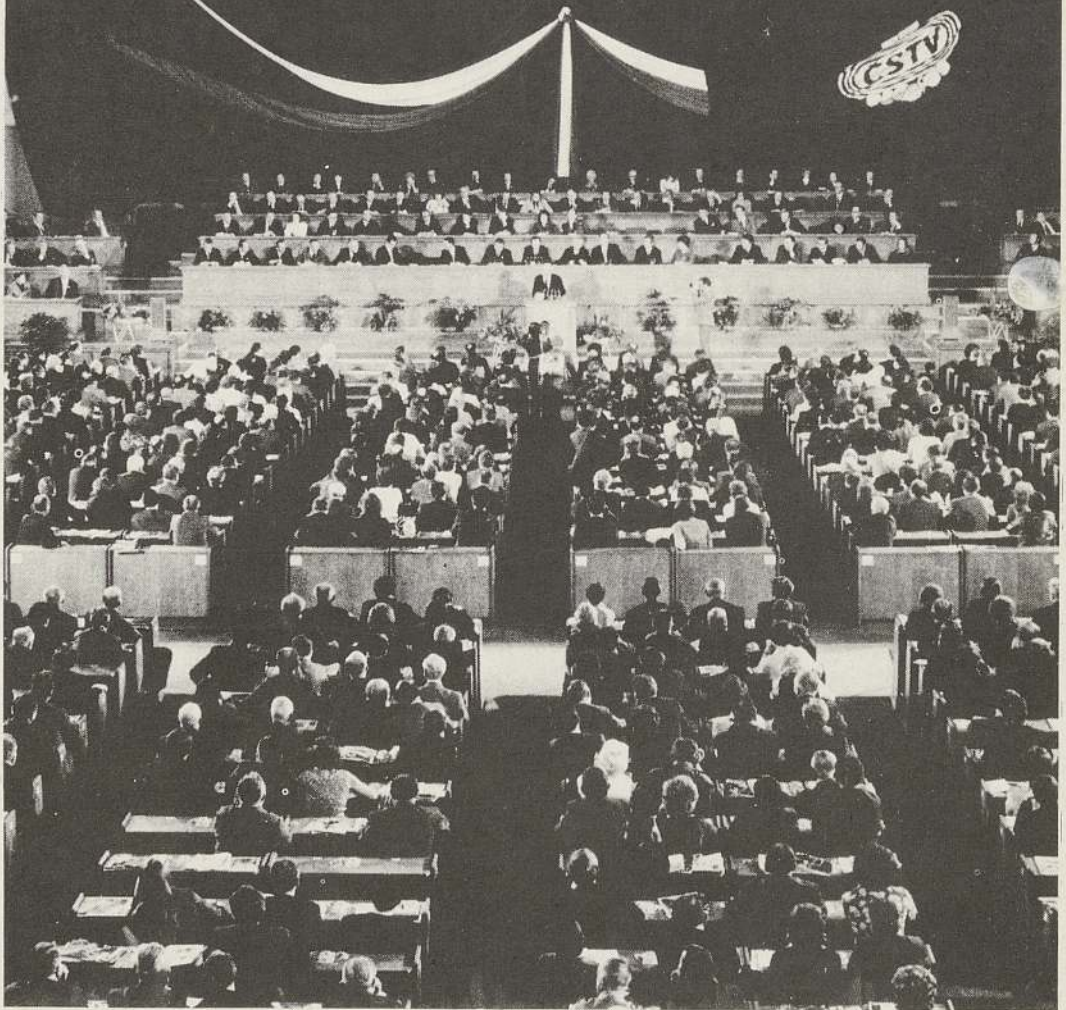
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: M. Beran, předseda, B. Tvrzník, ing. M. Chlouba, J. Kotland, Z. Paulů a K. Eidpes. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta 1 doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. prosince 1973.

Všechny své zkušenosti dát naší mládeži, to je hlavním úkolem všech trenérů, cvičitelů a tělovýchovných pracovníků. Na obrázku zastupující ústřední trenér Čs. svazu lyžařů Zdeněk Remsa zasvěcuje do skokanského umění své svěřence — členy reprezentačního juniorského družstva.

ROZVOJEM TĚLESNÉ VÝCHOVY A PRACÍ PRO VLAST ZA SOCIALISTICKOU VÝCHOVU ČLOVĚKA

Pohled do Sjezdového paláce PKOJF v Praze při IV. sjezdu ČSTV.

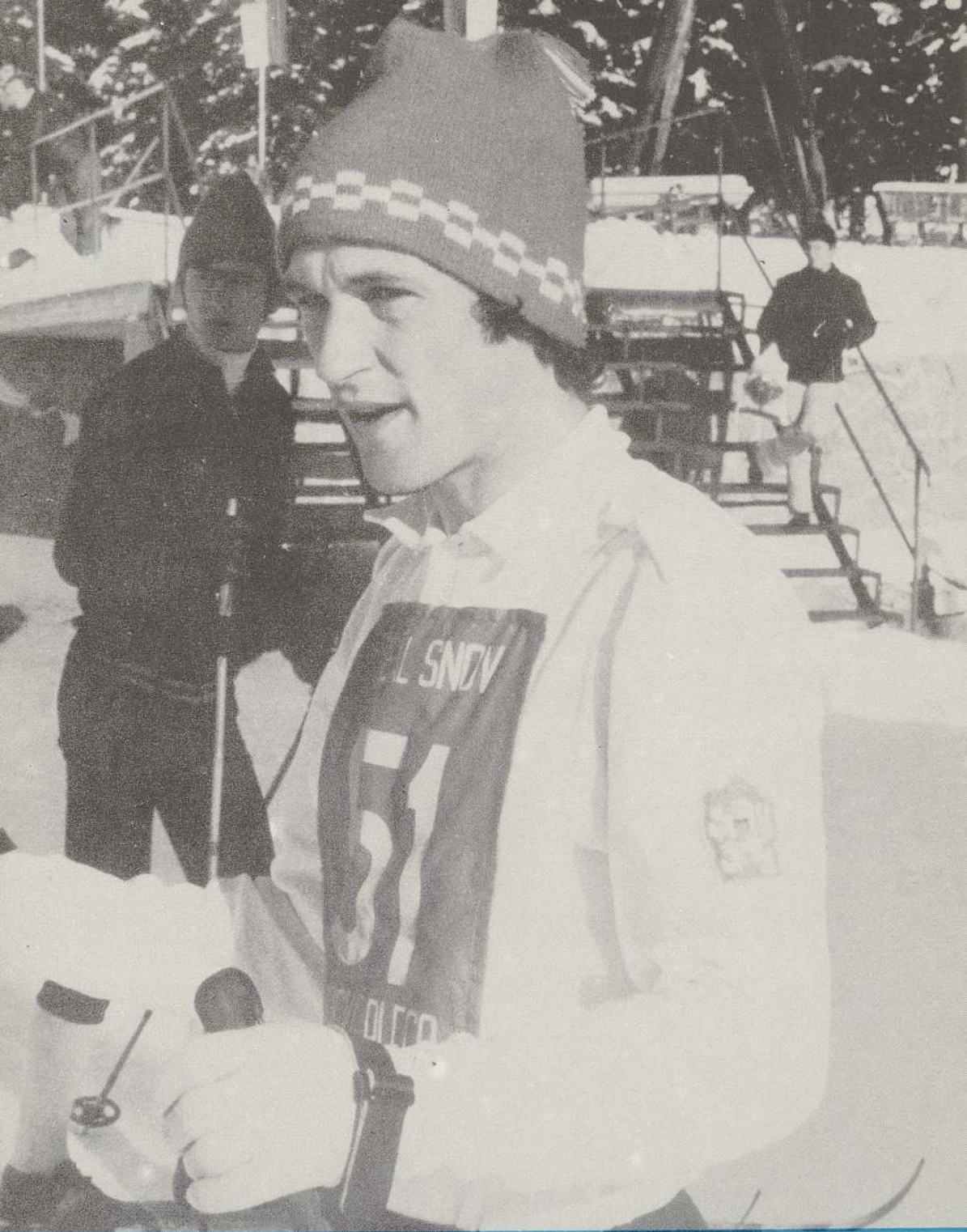
Lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ ÚNOR 1974 ♦ Kčs 2,50

2

Ital Piero Gros patří zatím mezi nejúspěšnější závodníky Světového poháru sjezdařů. Na obrázku po vítězství ve slalomu ve Sterzingu. Vlevo Neureuther (NSR), který byl třetí a vpravo druhý Rakušan Kniewasser.

Stanislav Henych pravděpodobně i v letošní sezóně bude patřit k nejúspěšnějším čs. běžcům. První lednovou neděli měl největší zásluhu na vítězství čs. štafety v Itálii.

22. ročník Intersportturné

Dvaadvacetiletý mistr světa v letech na lyžích Hans-Georg Aschenbach (NDR) zvítězil s převahou v 22. ročníku Intersportturné ve skoku na lyžích s rekordním počtem 970,8 bodu a náskokem 43,2 bodu před Švýcarem Walterem Steinerem. Svou vynikající formu potvrdil vítězstvími v zahajovacím závodě soutěže čtyř německo-rakouských můstků v Oberstdorfu a ve třetím v Innsbrucku, druhý byl v Garmisch-Partenkirchenu a třetí v posledním závodě v Bischofshofenu. Lyžařští experti se shodli v názoru, že Hans-Georg Aschenbach předčil všechny své nejvážnější soupeře elegancí i jistotou. „Hans-Georg Aschenbach imponoval mocným odrazem a byl nepřekonatelný v klidném letu vzduchem a jistém doskoku. Jeho skoky se vyznačovaly patričnou délkou, nebyly však v žádném případě riskantní a vyzářovala z nich jistota,“ napsal rakouský sportovní tisk. Hans-Georg Aschenbach je svěřencem trenéra Wenera Lessera, který před lety společně s Helmutem Recknagem a Harry Glassem patřil k vynikajícím skokanům NDR.

Také ostatní členové reprezentačního družstva NDR na Intersportturné dokumentovali, že jsou dobře připraveni na mistrovství světa ve švédském Falunu. Měli ze všech účastníků sedmnácti zemí naskákáno nejvíce skoků na umělé hmotě i na sněhu. Ještě čtyři závodníci se umístili v první desítce: Bernd Eckstein třetí, Henry Glass pátý, Dietrich Kampf šestý a Heinz Wosipiwo osmý. V druhé desítce skončili J. Danneberg třináctý a loňský vítěz turné R. Schmidt osmnáctý. Nejhůře se umístil osmý člen družstva, bratr vítěze soutěže Dieter Aschenbach na 22. místě.

Nejvážnějšími soupeři skokanů NDR byli Švýcaři Walter Steiner a Hans Schmid. První z nich nastupoval k soutěži po nepříjemném pádu v tréninku na olympijském můstku ve Sv. Mořici, který znamenal, že se nezúčastnil místních vánočních závodů. Utrpěl odřeniny v oblčejí a měl naražená žebra. První závod Intersportturné v Oberstdorfu absolvoval s bandáží na hrudním koši a musel se spokojit se čtrnáctým místem. V Garmisch-Partenkirchenu vyhrál, v Innsbrucku byl třetí a v závěrečném závodě obsadil druhé místo. Hans Schmid začal třetím místem, potom byl čtvrtý, v Innsbrucku druhý za H. G. Aschenbachem a v Bischofshofenu desátý. Překvapením je sedmé místo Alfreda Groscheho (NSR), z Japonců byl

nejúspěšnější Itagaki, který jediný z nich zasáhl do bojů první desítky.

SLABŠÍ UMÍSTĚNÍ ČS. REPREZENTANTŮ

Českoslovenští skokani v posledních letech patří k světové špičce a také na Intersportturné zasahovali do bojů na předních místech. Tentokrát se jim v soutěži 92 skokanů ze sedmnácti zemí nedařilo. Jen v jednom závodě v Innsbrucku podařilo se kapitánu týmu Rudolfu Höhnlovi promluvit do bojů první desítky — obsadil na můstku Bergisel šesté místo

úspěchem skokanů NDR

hlavně zásluhou druhého skoku 96 m. Příznivci našich skokanů při televizních přenosech stále marně čekali na výraznější úspěch. Ani v Bischofshofenu, kde loni Höhnl zvítězil, Lidák byl čtvrtý a Kodejška sedmý, čs. reprezentanti si pořadí nezlepšili. Na tomto můstku s přírodním nájezdem si nejlépe vedl Jiří Raška, který skončil dvanáctý. V celkové klasifikaci žádný z čs. závodníků se nezařadil do první desítky. Nejúspěšnější byl Höhnl, který obsadil dvanácté místo. Umístění čs. skokanů: 16. Raška, 23. Škoda, 25. Matouš, 28. Lidák, 43. Kodejška. Skokům našich re-

prezentantů chyběla především délka.

„Naši reprezentanti na turné prodělávali krizi,“ řekl trenér Jáchym Bulín. „Neměli dostatek skoků na velkém můstku a bylo možná chybou, že před zahájením soutěže byla příliš dlouhá vánoční přestávka. Konkurence v Intersportturné je stále větší a světová špička se rok od roku rozšiřuje. Letošní ročník přehlídky nejlepších skokanů sedmnácti zemí to znovu potvrdil. Závodníci NDR byli nejlépe připraveni a mohli se pochlubit největším počtem tréninkových skoků na hmotě i na sněhu. Hans-Georg Aschenbach podal vynikající výkon ve všech závodech a udivoval elegancí i jistotou. Naši skokani nyní potřebují v klidu trénovat na velkém můstku. V přípravě před Intersportturné nám počasí ve Vysokých Tatrách nepřálo, doufejme, že při dalším tréninku v Liberci bude příznivější a že do mistrovství světa ve Falunu se naši závodníci podstatně zlepšili.“

Zvláštní zpravodaj tiskové agentury Německé demokratické republiky ADN Günter Kopte o vítězi Hans-Georgu Aschenbachovi napsal, že šest týdnů před mistrovstvím světa prokázal obdivuhodně silné nervy. Skákal soustředěně s jistým odrazem a každý jeho skok byl

proveden jako podle učebnice. Byly to perfektní skoky skutečně velkého vítěze, které fascinovaly rovnoměrně experty i diváky. Současně zdůraznil, že H. G. Aschenbach má v družstvu kamarády, kteří v nynější formě jsou dobří pro přední místa. Platí to především o Bernd Ecksteinovi, Dietrichu Kampfovi, Henry Glassovi a Heinzu Wosipiwovi.

NĚKOLIK ZAJÍMAVOSTÍ

Letošní Intersportturné přineslo několik zajímavostí. Vítěz Hans-Georg Aschenbach dosáhl rekordního počtu bodů

Skokani NDR byli neúspěšnější z všech účastníků 22. ročníku Intersportturné. Vlevo vítěz soutěže Hans-Georg Aschenbach, uprostřed Heinz Wosipiwo a vpravo Rainer Schmidt.

970,8 b. Dosud měl nejvyšší známku v soutěži čs. reprezentant Jiří Raška z vítězného ročníku 1971 — 948,0 b. H. G. Aschenbach zaznamenal pro NDR šesté vítězství, stále je neúspěšnější Norsko se sedmi vítězstvími. Třetí Finsko s pěti úspěchy, jednou vyhráli Intersportturné reprezentanti Rakouska, NSR, SSSR a ČSSR.

Nejstarším rekordem můstku byl v Bischofshofenu rekord čs. skokana Dalibora Motejlka 104,5 m z roku 1965. Vítěz závěrečného závodu Eckstein (NDR) jej překonal skokem 106 metrů v prvním soutěžním kole. Také rekord nově upraveného můstku v Oberstdorfu s normovým bodem 90 m Švýcara Steinera a Tusche (NSR) z testovacích závodů 108 m nevydržel. Hans-Georg Aschenbach skokem 110 m v prvním kole jej zlepšil o dva metry. I tyto skutečnosti svědčí o vysoké úrovni soutěže.

Na turné se objevilo i několik 17letých skokanů. Účast byla pro ně cennou školou. Patřil mezi ně Rakušan Anton Innauer, který byl v Bischofshofenu čtrnáctý, Polák Bobak, Švéd Lundgren a Angerer (NSR).

Přehled výsledků 22. ročníku Intersportturné:

1. závod v Oberstdorfu — 30. prosince 1973: 1. Hans-Georg

Aschenbach 245,1 (110+99 m), 2. Wosipiwo [oba NDR] 225,0 (106+94), 3. Schmid (Švýcarsko) 222,8 (104,5+95), 4. Rautionaho (Finsko) 221,3 (104+93), 5. Kalinin (SSSR) 218,9 (103+93), 6. Ylianttilä (Finsko) 217,8 (103+94), 7. Grosche (NSR) 217,3 (104+93), 8. Pawlusiak (Polsko) 211,8 (99+93), 9. Danneberg (NDR) 210,5 (100+95), 10. Itagaki (Japonsko) 210,4 (99+92). — Umístění čs. reprezentantů: 18. Škoda 203,8 (101+91) a Raška 203,8 (99+88), 20. Höhnln 202,0 (101+89), 33. Lidák 193,6 (97+87), 37. Matouš 190,5 (96+89), 47. Kodejška 183,2 (97+81).

2. Závod v Garmisch-Partenkirchenu — 1. ledna 1974: 1. Steiner (Švýcarsko) 240,9 (95,5+95), 2. Hans-Georg Aschenbach (239,4 (93,5+94,5)), 3. Kampf (oba NDR) 227,9 (90+95,5), 4. Schmid (Švýcarsko) 227,7 (91+94), 5. Glass 227,3 (90,5+93,5), 6. Eckstein (oba NDR) 226,7 (92,5+92,5), 7. Käyhkö (Finsko) 226,3 (90+94), 8. Grosche (NSR) 225,2 (91+94), 9. Danneberg (NDR) 224,8 (92+92), 10. Napalkov (SSSR) 224,1 (90,5+90,5). — 11. Matouš 222,5 (92,5+92), 12. Lidák 221,3 (90,5+91), 25. Höhnln 214,6 (89,5+89), 31. Raška 212,2 (87+88), 34. Škoda 208,3 (87,5+86,5), 39. Kodejška 205,3 (87+87).

3. Závod v Innsbrucku — 3. ledna 1974: 1. Hans-Georg Aschenbach (NDR) 251,3 (94+96), 2. Schmid 244,6 (95+97), 3. Steiner (oba Švýcarsko) 242,9 (94+95), 4. Glass 240,5 (94,5+91), 5. Eckstein (oba NDR) 239,2 (93+93), 6. Höhnln (ČSSR) 236,6 (91+96), 7. Bachler (Rakousko) 236,0 (91+94,5), 8. Kalinin (SSSR) 235,7 (91,5+92), 9. Kampf (NDR) 235,6 (91+93), 10. Pawlusiak (Polsko) 234,5 (92+91). — 19. Matouš 219,4 (91,5+85), 21. Raška 217,8 (87+88), 34. Škoda 210,7 (90+83,5), 46. Lidák 202,3 (84+83,5), 53. Kodejška 197,6 (82+80).

4. Závod v Bischofshofenu — 5. ledna 1974: 1. Eckstein (NDR) 237,4 (106+98), 2. Steiner (Švýcarsko) 235,7 (103,5+100), 3. Hans-Georg Aschenbach 235,0 (100+100,5), 4. Kampf 230,0 (101+99,5), 5. Glass (všichni NDR) 227,3 (100+97,5), 6. Grette (Norsko) 223,7 (100+93,5), 7. Napalkov (SSSR) 221,7 (98+95,5), 8. Itagaki (Japonsko) 219,3 (99,5+93), 9. Wosipiwo (NDR) 218,5 (100+93), 10. Schmid (Švýcarsko) 214,7 (98+93). — 12. Raška 209,1 (95+92), 16. Škoda 207,6 (96+93,5), 20. Höhnln 206,7 (99+89,5), 32. Lidák 197,0 (92,5+90,5), 35. Kodejška 193,4 (92+89,5), 42. Matouš 190,7 (91+90).

Konečné pořadí: 1. Hans-Georg Aschenbach (NDR) 970,8 b., 2. Steiner (Švýcarsko) 927,6, 3. Eckstein (NDR) 910,0, 4. Schmid (Švýcarsko) 909,8, 5. Glass 893,9, 6. Kampf (oba NDR) 893,3, 7. Grosche (NSR) 880,5, 8. Wosipiwo (NDR) 876,8, 9. Itagaki (Japonsko) 869,8, 10. Rautionaho (Finsko) 868,0, 11. Pawlusiak (Polsko) 860,8, 12. Höhnln (ČSSR) 859,9, 13. Danneberg (NDR) 856,6, 14. Napalkov (SSSR) 856,0, 15. Konno (Japonsko) 854,7, 16. Raška (ČSSR) 842,9, 17. Grette (Norsko) 841,6, 18. Schmidt (NDR) 840,1, 19. Wallner (Rakousko) 838,7, 20. Savada (Japonsko) 835,1. — 23. Škoda 830,4, 25. Matouš 823,1, 28. Lidák 815,2, 43. Kodejška 779,5 b.

-jt-

Kavkazská lyžařská střediska v sovětsko-francouzské spolupráci

Rozmach turistiky a cizineckého ruchu začíná v Sovětském svazu zasahovat vysokohorské oblasti. Pozornost, soustředěná dosud na klasické oblasti sovětského turismu, se nyní zaměřuje i na Kavkaz jako na dosud jen nepatrně využitý potenciální ráj vysokohorského lyžování a turistiky. A jako v jiných oblastech ekonomiky, vědy a techniky, jsou i zde sovětské aspirace vysoké: směřují nejkratší cestou ke světové špičce.

Proto je pochopitelné, že sovětské činitelé odpovědní za tuto oblast vycházejí z možnosti spolupráce s partnery, kteří měli již příležitost soustředit bohaté zkušenosti. V oblasti výstavby lyžařských středisek dosahují nejlepších výsledků bezesporu Francouzi. Jejich alpská oblast, před druhou světovou válkou ještě poměrně zastatá, jim dávala možnost pustit se do výstavby lyžařských středisek v nedotčeném terénu, doslova na zelené louce. To zase umožňovalo promyšlenou komplexní výstavbu podle dopodrobna promyšleného plánu, vypracovaného týmem vědců, techniků a sportovních odborníků v němž bylo téměř ideálním způsobem skloubeno vše, co dělá z horského a zimního střediska opravdu lyžařské středisko. Díky tomuto velkorysému přístupu mohla ve Francii vzniknout dosud ve světě neopřekonaná střediska jako Val Thorens, Courchevel, Les Menuires, Flaine, Tignes, La Plagne, Avoriaz a další.

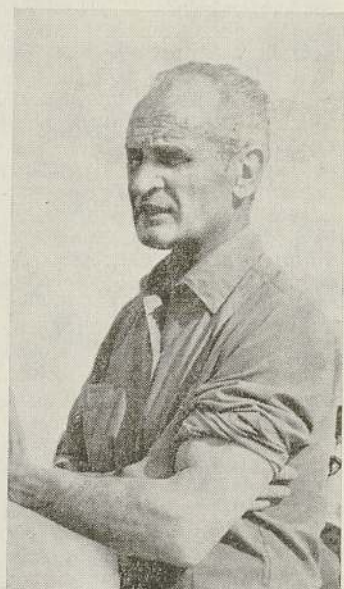
Sovětský svaz má v kavkazské oblasti nádherná horstva, která jsou snad ještě méně exploatována než byla francouzská před rozmachem tamní výstavby. Je proto přirozené, že se sovětský zájem soustřeďuje na francouzské zkušenosti a možnosti spolupráce s francouzskými odborníky.

V červnu 1972 přijela do Sovětského svazu skupina francouzských odborníků vedená ředitelem největšího francouzského lyžařského střediska nového typu — Courchevelu — Gillesem de La Rocquem. V delegaci byl také šéf courchevelských lyžařských tratí a jejich údržby Jean Catelin. bývalý horský vůdce a dnes ředitel lyžařského střediska Méribel André Tournier, olympijský

mistr a technický ředitel střediska Les Menuires Léo Lacroix, jakož i zástupce zainteresovaných francouzských podnikatelských a bankovních kruhů Constantin Feldser.

Skupina v doprovodu sovětských odborníků v čele s náměstkem předsedy Státního výboru pro turistiku při radě ministrů SSSR Nikolajem Latyševem prozkoumala především čtyři kavkazské horské masívy: Elbrus, Archyz, Krasnaja Poljana a Dombaj. Výsledky tohoto průzkumu byly zachyceny v memorandu, jež v Moskvě podepsali vedoucí obou delegací s tím, že bude předloženo k dalšímu projednávání oběma vládám. Z memoranda a z informací, jež poskytla skupina francouzských odborníků, vyplývají tyto poznatky:

Elbrus — Francouzští znalci se o celém masívu vyslovovali s největším nadšením. Skutečnost že uprostřed června mohli absolvovat 10kilometrový sjezd s výškovým rozdílem 1200 m na ideálním zimním sněhu, označují za „opravdový zázrak“. Zdůrazňují, že ačkoli jde o terén ve výšce 2500—4500 m, nelže se na ledovci, ale na vrstvě sněhu s podkladem pevných vrstev věčného sněhu, což umožňuje i těžkou výstavbu. Navíc tato nadmořská výška nepůsobí nepříznivě jako v alpských oblastech, poněvadž kavkazské podnebí odpovídá středomořskému podnebí anebo podnebí ve francouzských Alpách v polohách průměrně o 1000 metrů nižších. Francouzští experti doporučují elbruský masív včetně sousedního čegetského masívu především jako středisko celoročního lyžování se zvláštním ohledem na jedinečné možnosti letního lyžování a stavbu letní sjezdové tratě, která by délkou a výškovým roz-

Gilles de La Rocque, vedoucí skupiny francouzských expertů pro výstavbu kavkazských lyžařských středisek.

dílem byla v Evropě bez konkurence. Za vhodnou ubytovací kapacitu považují 2—3 tisíce lůžek. Kromě mimořádné délky tratí jsou zdejší svahy navíc naprosto bezpečné a mohou být pokryty hustou sítí lanovek všech typů a rychlovleků. Zatímco svahy elbruského masívu jsou poměrně mírnější, jsou některé úseky čegetských svahů — někdy až v délce 600 metrů — velice srázné a obtížné.

Archyz — Údolí Archyzu a celý masív označují francouzští odborníci za „fascinující“. Připomíná jim silně okolí jejich tradičního střediska Megève. Jsou tu vynikající severní a jižní svahy podél údolí dlouhého 12 kilometrů, kde lze postavit hned několik lyžařských středisek. Některé stavby a zařízení by stály ve výšce 3000 m. Jde o naprosto panenskou oblast s výbornými podmínkami pro zimní a jarní lyžování. Údolím protékající horská říčka je ideální pro vodáky. Gilles de La Rocque shrnuje své dojmy takto: „Řekli jsme našim sovětským přátelům, že tu mají opravdový poklad, a to nejen z hlediska lyžování, ale zároveň vodáctví, alpinismu, lovu a sportovního rybolovu.“ Velmi

rozmanitý lyžařský terén všech stupňů obtížnosti a i ostatní podmínky předurčují podle francouzského názoru tuto oblast jako místo pro výstavbu všech zařízení pro případné zimmé olympijské hry.

Krasnaja Poljana — Jde o překrásné kavkazské údolí s vynikajícími lyžařskými terény. Francouzští odborníci poukázali na mimořádnou turistickou hodnotu, kterou této oblasti z hlediska cizineckého ruchu dodává blízkost proslulých přímořských lázní Soči, které jsou odtud vzdáleny pouhých 50 km. Kombinace pobytu v subtropickém pásmu černomořského pobřeží s možností lyžování v tak bezprostřední blízkosti nemá na světě obdobu a je pro zahraniční turisty neobyčejně atraktivní. Soči navštěvuje každoročně 30 tisíc turistů, jeho vysokohorské zázemí však dosud není turisticky využito.

Za mimořádně příznivou považují francouzští experti skutečnost, že přístup ke zkoumaným lyžařským oblastem umožňuje již dnes velmi příznivé letecké a silniční spoje. Z letiště v Adleru (Soči) trvá jízda po silnici do střediska Krasnaja Poljana necelou hodinu a z letiště Miněralnyje Vody do oblastí Elbrusu a Archyzu 2½—3 hodiny. Obě letiště jsou schopna přijímat letadla mezinárodních linek a letadla se zahraničními turisty směřujícími

do těchto oblastí nemusí přistávat na vzdálených letištích nebo dokonce až v Moskvě.

Při závěrečném jednání na úrovni expertů francouzská strana argumentovala rychle stoupající saturací lyžařských středisek ve všech zavedených evropských lyžařských oblastech. Do roku 1980 by tato saturace byla úplná, nebudou-li zpřístupněny nové oblasti. V současné době je již kolem 2 milionů lyžařů nuceno oddávat se svému sportu v lyžařských oblastech mimo hranice vlastní země. Patří k nim téměř čtvrt milionu Američanů, téměř milion lyžařů v NSR a v nejbližších letech se počet lyžařských „emigrantů“ zvýší o asi milion Japonců, kteří již dnes jen ztěžší najdou místo v jinak výborných japonských střediscích. Francouzi upozornili své sovětské hostitele na vynikající polohu, kterou má Kavkaz z hlediska tohoto trendu neustále se zvyšující mezinárodního poptávky po moderních lyžařských střediscích. Označili Kavkaz za geografický střed lyžařského světa: je vzdálen asi 10 letových hodin z Tokia, stejný počet hodin z Montrealu, zhruba 3 letové hodiny ze západoevropských metropolí a ještě méně např. z Prahy, Berlína a Varšavy. Francouzští promotéři lyžařských středisek sjednávají už rozsáhlé dohody s japonskými cestovními kancelářemi

o dopravě mnoha tisíc japonských lyžařů do francouzských alpských středisek za účasti leteckých společností Air France a Japan Airlines. V případě francouzské účasti na výstavbě sovětských lyžařských středisek navrhuje francouzská strana umožnit těmto japonským turistům rozdělení pobytu mezi sovětská a francouzská střediska a jejich dopravu na lince Tokio—Miněralnyje Vody (nebo Adler)—Ženeva—Courchevel a zpátky za účasti sovětského Aeroflotu.

V memorandu jsou mj. formulovány francouzské návrhy konkrétních forem spolupráce při výstavbě kavkazských středisek. Jde zejména o dodávku francouzských speciálních zařízení (vleky a lanovky všech typů a zařízení vysokohorských ubytovacích objektů), o výstavbu závodu na výrobu lyží, lyžařských bot a vázání, jakož i o účast francouzských firem na výstavbě komplexních lyžařských středisek. Podle francouzských informací se sovětská strana zajímala konkrétně také o výstavbu závodu na licenční výrobu lyží Rossignol (s kapacitou 100 000 párů ročně) nedaleko Moskvy.

Expertízu francouzských odborníků prostudovala již vládní místa obou stran. Otázky sovětsko-francouzské spolupráce při výstavbě kavkazských lyžařských středisek byly před-

Plenární zasedání Českého svazu lyžařů

Druhé plenární zasedání Českého svazu lyžařů 15. prosince 1973 v Praze bylo zaměřeno k rozpracování závěrů II. sjezdu ČTO a IV. sjezdu ČSTV. Předseda svazu inž. Miloslav Fiala podrobně informoval účastníky jednání o obou sjezdech. Zaměřil se především na problémy masového rozvoje lyžařského sportu, prohloubení politickovýchovné práce a výkonnostní sport. Všechny komise a úseky Českého svazu lyžařů se zabývaly usneseními obou sjezdů a jejich předsedové informovali plenární zasedání o závěrech, které k oběma sjezdům přijaly.

Soudružka Šebková seznámila plénum s dlouhodobými úkoly politickovýchovné komise, které bude tato po sjezdu zajišťovat. Je to především rozšíření socialistické soutěže o čestný titul „Vzorný oddíl“, sledování významných výročí pro návrhy na tělovýchovná významná zasloužilých činovníků, vysílání delegátů po-

litickovýchovné komise na školení, výcvikové tábory a semináře, vydávání zpravodaje Českého svazu lyžařů a především řešení otázek výchovy mladé generace. Zpráva metodické komise byla zaměřena na přípravu tréninkových středisek mládeže a další činnost lyžařských tříd ZDS. Kladně byly hodnoceny výsledky školení a doškolování v uplynulém roce. Předsedové úseků seznámili účastníky jednání s výsledky v uplynulém období a s rozpracovanými sjezdovými usneseními.

Podrobnou informaci o masovém rozvoji lyžování přednesl předseda úseku sportovního lyžování Igor Houdek. Soustavná péče bude věnována organizování volného času mládeže do 18 let, přípravě tělovýchovných akcí náborového charakteru pro širokou veřejnost, především veřejné lyžařské školy, soutěží pro příchozí apod. Zapojen bude větší počet žen, zejména pro výuku nejmenších lyžařů. Úsek sportovního

mětem jednání na skutečně nejvyšší úrovni — mezi generálním tajemníkem ÚV KSSS L. I. Brežněvem a francouzským prezidentem G. Pompidouem při jeho návštěvě na jaře loňského roku v Minsku.

Rada francouzských a dalších cestovních kanceláří se zajímá již dnes o místa v kavkazských střediscích, která mají být v rámci sovětsko-francouzské spolupráce postavena. Známy francouzský Club Méditerranéen se světovou sítí rekreačních středisek chce tu získat stálou základnu. Je třeba doufat, že stejně bedlivě budou vývoj této výstavby sledovat i naše cestovní kanceláře, aby se sovětský lyžařský ráj stal zdrojem „lyžařské fascinace“ i pro co největší počet přívrženců alpského lyžování z Československa. **Ing. PAVEL BORSKÝ**

JIZERSKÉ HORY LYŽAŘŮM

Jizerské hory, až dosud trochu macešské k naší lyžařské veřejnosti, se začínají modernizovat. V posledních dvou sezónách se v této oblasti objevila celá řada lyžařských vleků.

TJ Bižuterie Jablonec má letos v provozu čtyři vleky v oblasti Severáku, Špičáku a na Bramberku. Ty jsou určeny především pro náročné lyžaře, dva výcvikové vleky jsou v provozu na Špičáku a jeden v Loučné. Loni byla také zahájena výstavba dalšího vleku od Bedřichova ke Královce. Tanvaldští lyžaři také pilně modernizují středisko na Popelnici. -k-

lyžování má velké plány, které trochu brzdí nedostatečná ubytovací kapacita v našich horech i nedostatek levnějšího kvalitního lyžařského vybavení. Plénium schválilo návrh úseku na socialistický závazek, který byl zaslán všem okresním lyžařským svazům a zveřejněn ve svazovém zpravodaji.

V diskusí vystoupil předseda Čs. svazu lyžařů Karel Smola a deset členů Českého svazu lyžařů. Všichni hovořili k současným problémům lyžování a o tom, jak na svých úsecích a při každé činnosti uvádět sjezdová usnesení v život. Do pléna byl kooptován ing. Miroslav Kumpošt, který současně převzal funkci předsedy úseku závodu sdruženého.

Plénium Českého svazu lyžařů bude upevňovat a prohlubovat ideovou jednotu svazu, plně uplatňovat zásady demokratického centralismu, kolektivního vedení kritiky a sebekritiky a všestranného rozvoje vnitrosvazové demokracie. Věnuje přední místo politickovýchovné

Pod světly výbojek

ve Mšeně

Na startu šestidenních lyžařských závodů ve Mšeně.

O hezký dárek pod stromeček se vlastní pílí přičinili lyžaři jednoho z našich nejlepších oddílů — Jiskry Mšeno. Během necelých dvou let vyrostlo pod jejich rukama pěkné běžecké kolečko s umělým osvětlením v prostoru stadiónu Jiskry v Bržkách.

Celý osmisetmetrový úsek se čtyřiceti sloupy pro výbojkové osvětlení stál hodně námahy, potu a mozolů, členové oddílu na něm odpracovali přes 2000 hodin a výsledkem toho všeho je — velmi dobrá možnost večerního tréninku i závodů při umělém osvětlení. Oficiální premiéru si uměle osvětlená trať odbyla na sklonku loňského roku při VII. ročníku Jablonecké šestidenní — k plné spokojenosti všech účastníků.

Jablonečtí však už přemýšlejí co dál. V jejich hlavách i na papírech projektanta roste další uměle osvětlený okruh ve vyšších polohách — v Bedřichově a odtud vedoucí uměle osvětlený „lyžařský chodník“ až do Mšena. Při známém elánu lyžařů Jiskry Mšeno bychom na realizaci těchto plánů nemuseli čekat dlouho.

práci a zvyšování účinnosti jejího působení v tělovýchovném procesu. Všestranně pečovat o plnění plánu činnosti, rozpočtu a plánu školení svazu, přičemž bude vycházet z jeho poslání v socialistickém systému tělesné výchovy, jak je formoval XIV. sjezd KSČ.

Předsednictvu Českého svazu lyžařů bylo uloženo projednat náměty a připomínky z diskuse a začlenit je do plánu činnosti. Zaměřit úsilí k tomu, aby „Hlavní směry činnosti ČSTV“, schválené IV. sjezdem ČSTV, se staly pracovními směrnici celého svazu. Usilovat o zvýšení kvality a úrovně tělovýchovného procesu a jeho ideově výchovného působení. Soustředit rozhodující pozornost na mladou generaci. Tento úkol je rozpracován v socialistickém závazku, který je součástí usnesení. Zajistovat možnost mezinárodních startů talentovaným dorostenkám, dorostenkám, juniorkám a juniorkám, jako součástí jejich přípravy na budoucí reprezentaci.

JARMILA ČEHOVSKÁ

K problematice nácviu techniky zatáčení na lyžích

V uvedené studii se pokusíme zdůraznit některé hlavní zákonitosti etapového vývoje nácviu současné techniky zatáčení na lyžích. V podstatě můžeme říci, že v nácviu techniky zatáčení na lyžích a jeho etapovém vývoji je rozhodující zaměřit se na nácviu jednotlivých druhů napojovaných oblouků, na jejich správnou volbu a použití podle rozmanitých terénních a tratových podmínek. Dále je třeba vycházet z návaznosti, spojitosti a skladby všech základních i složitých pohybových dovedností v jejich vývojem sledu a v jejich dialektické jednotě od jednoduchého ke složitějšímu až k nejsložitějšímu.

Nácviu techniky zatáčení na lyžích můžeme v základě rozdělit z hlediska etapového vývoje od jednoduchého ke složitějšímu na tyto úseky: 1. etapa nácviu — základní (1. a 2. část), 2. etapa nácviu — speciální, 3. etapa nácviu — vrcholová.

Dále si tyto etapy můžeme rozdělit na dvě základní části, tj. a) pohybové složky, b) druhy oblouků, jejich modifikace a aplikace.

Pohybové složky dělíme na:

- základní pohybové principy zatáčení na lyžích,
- základní pohybové dovednosti při zatáčení na lyžích.

Základní pohybové principy zatáčení, které jsme vyvodili z rozboru současné sjezdové techniky, jsou charakteristické pro všechny etapy nácviu zatáčení na lyžích. V průběhu jednotlivých etap dochází z hlediska jejich vývoje ke kvantitativním a kvalitativním změnám především v těchto oblastech:

- ve skladbě pohybových prvků,
- v prostoru,
- v čase.

Základní pohybové principy zatáčení na lyžích:

- pohyb těžiště ve směru vertikálním a horizontálně-předozadním,
- přenášení váhy těla z lyže na lyži,
- pohyb dolních končetin:

- v průběhu oblouku ve směru předozadním má někdy charakter kroku ve větším nebo menším rozsahu,
- V průběhu oblouku je pohyb veden směrem shora dolů, ve směru dopředu a dovnitř oblouku nad zatíženou lyži.
- Každá končetina v průběhu oblouku pracuje samostatně a poněkud odlišně.

d) Odraz z hran pro ukončení jednoho a zahájení dalšího oblouku v minimální až maximální míře podle druhu oblouku.

— odpovídající práce paží pro jednotlivé druhy oblouků.

Základní pohybové dovednosti pro zatáčení na lyžích:

Okruh základních pohybových dovedností můžeme diferencovat z hlediska jednotlivých druhů oblouků v jednotlivých etapách nácviu. V průběhu jednotlivých etap se postupně rozšiřují a zkvalitňují podle požadavků jednotlivých realizovaných oblouků, jejich modifikace a aplikace.

Při nácviu techniky napojovaných oblouků na lyžích se jejich provedení zkvalitňuje především:

- ve skladbě pohybových prvků pro jednotlivé druhy oblouků, která je variabilní podle roznosti a široké škály pohybových úkolů, které lyžař musí řešit,
- v prostoru (změnami úhlů směru pohybu, změnami úhlů jednotlivých částí těla, různým rozsahem pohybu v rovině vertikální, horizontální a předozadní),
- v čase (změněným pracovním rytmem a frekvencí pohybu z hlediska prodloužení nebo zkrácení jednotlivých časových úseků, ve kterých se napojované oblouky provádějí. Se změnou pracovního rytmu a frekvence pohybu dále souvisí změna intenzity pohybu).

Pro uvedené změny a diferenciaci základních pohybových dovedností při napojování oblouků jsou rozhodující:

- morfologické, funkční a psychologické předpoklady jedince,

- věkové zvláštnosti,
- zákonitosti a zvláštnosti jednotlivých etap nácviu techniky zatáčení,
- úroveň tělesné přípravy,
- technická úroveň,
- obtížnost terénu,
- úroveň vybavení.

Druhy napojovaných oblouků, jejich modifikace a aplikace.

V uvedeném schématu uvádíme pro zjednodušení oblouky z hlediska nejzákladnějšího dělení, tj. podle velikosti poloměru a středového úhlu.

V jednotlivých etapách nácviu zatáčení na lyžích plýde především o nácviu napojovaných srovnávaných oblouků o velkém, středním a krátkém poloměru a logickou návaznost od jednoduchých technických prvků až k těm nejsložitějším, tedy od elementárních oblouků k nejobtížnějším.

První etapa nácviu — 1. základní část:

Stěžejním momentem je nácviu a uplatnění oblouků o velkém poloměru jetých při spádnicí. Jejich nácviu poskytuje dobrou možnost ke zvládnutí elementárních pohybových dovedností pro zatáčení na lyžích v této etapě.

První etapa nácviu — 2. základní část:

Zde je rozhodující přechod od napojovaných oblouků o velkém poloměru k napojovaným obloukům o středním poloměru a jeho postupné zkracování při současném přechodu k obtížnějším terénním podmínkám. Nácviu se soustřeďuje především na oblouk o středním poloměru.

Druhá etapa nácviu — speciální:

Především je to nácviu, modifikace a aplikace napojovaných oblouků o středním a krátkém poloměru s různým zakřivením dráhy v různých terénních podmínkách a rychlostech. Oblouky o velkém poloměru při vyšších rychlostech (nad 80 km/hod.) se do této etapy nácviu nezařazují. Úroveň této etapy vylučuje nácviu těchto oblouků ve vysokých rychlostech.

Třetí etapa nácviu — vrcholová:

Je to již systematický nácvik oblouků o velkém, středním a krátkém poloměru, jejich nejrůznější modifikace a aplikace. V této etapě se setkáváme s nejrůznějšími druhy napojovaných oblouků, přizpůsobených široké rozmanitosti tréninkových a závodních podmínek. Tyto oblouky mají v podstatě

shodné základní pohybové principy, vyžadují shodné základní pohybové dovednosti a vyznačují se shodnými základními znaky techniky zatáčení.

Jednotlivé uvedené etapy nácviku techniky zatáčení tvoří především metodicky přímou a logicky návaznou řadu jednotlivých druhů napojovaných ob-

louků v celé oblasti a šíří variabilitu terénních, traťových i tréninkových podmínek. Tato řada je založena na shodných pohybových principech v jednotlivých etapách nácviku. Tím je dán základní předpoklad pro plynulý a rychlý vývoj procesu zdokonalování techniky.

MILOŠ PŘIBRAMSKÝ

POHYBOVÉ SLOŽKY		DRUHY OBLOUKŮ, JEJICH MODIFIKACE A APLIKACE	
ZÁKLADNÍ POHYBOVÉ PRINCIPY	ZÁKLADNÍ POHYBOVÉ DOVEDNOSTI PRO ZATÁČENÍ NA LYŽÍCH	DRUHY NÁPOJOVANÝCH OBLOUKŮ A JEJICH MODIFIKACE	APLIKACE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ NÁPOJOVANÝCH OBLOUKŮ

I. ETAPA NÁCVIKU - ZÁKLADNÍ - 1. ČÁST			
REALIZACE V NEJLEHŠÍM TĚŽŠÍ FÓRME	<ul style="list-style-type: none"> - PŘENÁŠENÍ VÁHY TĚLA Z LYŽE NA LYŽI - POHYB TĚŽIŠTĚ VE SHĚRU VERTIKÁLNÍM - ZATĚŽOVÁNÍ LYŽÍ V PRŮBĚHU CELÉHO OBLOUKU PRACÍ DOLNÍCH KONČETIN - REGULACE RYCHLOSTI V PRŮBĚHU NÁPOJOVANÝCH OBLOUKŮ 	<p>ZÁKLADNÍ OBLOUK DLOUHÝ JETÝ PŘI SPÁDNICI</p> <hr/> <p>ZÁKLADNÍ OBLOUK DLOUHÝ JETÝ VÍCE DO VRSTEVNICE AŽ K VRSTEVNICI</p>	<p>MÍRNÝ SKLON SVAHU S DOJEZDEM DO ROVINY. SVAH UPRAVENÝ BEZ TERÉNNÍCH NEROVNOSTÍ.</p> <hr/> <p>MÍRNÝ AŽ STŘEDNÍ SKLON SVAHU. SVAH UPRAVENÝ BEZ TERÉNNÍCH NEROVNOSTÍ.</p>
	- ZÁKLADNÍ - 2. ČÁST		
DOCHÁZÍ KE KVANTITATIVNÍM A KVALITATIVNÍM ZMĚNÁM	<ul style="list-style-type: none"> - VEDENÍ LYŽÍ V PRŮBĚHU CELÉHO OBLOUKU PO VNITŘNÍCH HRANÁCH - RYTMUS NÁPOJOVANÝCH OBLOUKŮ A JEHO REGULACE - POSTUPNÁ ZMĚNA HRANĚNÍ - RYTHMICKÝ POHYB PAŽÍ S PÍCHÁNÍM HOLÍ 	<p>ZÁKLADNÍ STŘEDNÍ OBLOUK JETÝ PŘI SPÁDNICI</p> <hr/> <p>ZÁKLADNÍ STŘEDNÍ OBLOUK JETÝ VÍCE DO VRSTEVNICE AŽ K VRSTEVNICI</p> <p>ZÁKLADNÍ KRÁTKÝ OBLOUK V ELEMENTÁRNÍ FÓRME</p>	<p>STŘEDNÍ SKLON SVAHU. SVAH UPRAVENÝ BEZ TERÉNNÍCH NEROVNOSTÍ. MOŽNOST PŘECHODU KE STÍŽENÝM PODMÍNKÁM Z HLEDISKA ZMĚN V TERĚNU.</p>
II. ETAPA NÁCVIKU - SPECIÁLNÍ -			
KVALITATIVNÍ ZMĚNY NA ZÁKLADĚ VELKÉ KVANTITY V JEJICH PROVÁDĚNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - SOUČASNÁ ZMĚNA HRANĚNÍ - ODRAZ Z HRAN - VERTIKÁLNÍ, HORIZONTÁLNÍ A PŘEDOZADNÍ POHYB TĚŽIŠTĚ PŘI POHYBU DOLNÍCH KONČETIN V PRŮBĚHU OBLOUKU - DYNAMICKÁ PRÁCE PAŽÍ S PÍCHÁNÍM HOLÍ 	<p>STŘEDNÍ OBLOUK O RŮZNÝCH POLOMĚRECH</p> <p>KRÁTKÝ OBLOUK DTTO.</p> <p>DLOUHÝ OBLOUK DTTO.</p> <hr/> <p>MODIFIKACE VÝŠE VYJENOVANÝCH OBLOUKŮ.</p>	<p>RŮZNÉ SKLONY SVAHU. TERÉN UPRAVENÝ, HLADKÝ I S TERÉNNÍMI NEROVNOSTMI.</p> <hr/> <p>STÍŽENÉ TERÉNNÍ PODMÍNKY: - HLUBOKÝ SMĚL LEHKÝ, TĚŽKÝ, LEDOVÁ KRUSTA - BOULOVAÝ TERÉN</p>
III. ETAPA NÁCVIKU - VRCHOLOVÁ -			
ZÁKLADNÍ POHYBOVÉ PRINCIPY NEVYŠÍ A NEKONOHÍ - TĚŽÍ KVALITATIVNÍ ZMĚNY	<p>V TĚTO ETAPĚ JDE PŘEDVŠÍM O SLOŽITÉ MOTORICKÉ OPERACE, KTERÝMI JE SJEZDÁŘ SCHOPEN VYŘEŠIT I TY NEJOBTÍŽNEJŠÍ TERÉNNÍ A TRÁŤOVÉ SITUACE.</p>	<p>SJEZDOVÝ OBLOUK O RŮZNÝCH POLOMĚRECH A RYCHLOSTECH</p> <p>STŘEDNÍ OBLOUK PRO OBŘÍ SLALOM DTTO.</p> <p>SLALOMOVÝ OBLOUK DTTO.</p> <p>MODIFIKACE VÝŠE VYJENOVANÝCH OBLOUKŮ</p>	<p>PŘI APLIKACI JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ NÁPOJOVANÝCH OBLOUKŮ PŮJDE PŘEDVŠÍM O CO MOŽNÁ NEJŠIRŠÍ VARIABILITU TRÉNINKOVÝCH A ZÁVODNÍCH PODMÍNEK VE SLALOMU, OBŘÍM SLALOMU A SJEZDU.</p>

PROBLÉMY s výstavbou KRKONOŠ

Na II. sjezdu České tělovýchovné organizace měl připravený zajímavý diskusní příspěvek o problémech výstavby Krkonoš místopředseda Českého svazu lyžařů ing. Jaromír Petřík. Zajímá především lyžaře a proto ho uveřejňujeme:

„Dovolte mi, abych vás krátce seznámil s problémem, který se jmenuje Krkonoše. Každému z nás se pod tímto slovem vybaví zcela něco jiného podle osobních zkušeností a znalostí našeho nejvyššího horstva České socialistické republiky. Hory, slunce, sněh, zimní sporty, turistika, rekreace, cestovní ruch, šestidenní motocyklové soutěže, mezinárodní vodácké závody, mezinárodní plachtařské závody, zimní světové akademické hry, mezinárodní lyžařské soutěže v klasických a sjezdových disciplínách, mezinárodní symposia, turistické srazy, orientační závody, Tour-film atd.

Na druhé straně však vidíme: nedostatečnou ubytovací a stravovací kapacitu

- nedořešené zemědělství a vodní hospodářství
- naprostý nedostatek stavebních kapacit
- špatnou vybavenost, hygienické i protipožární závady
- nedostatečné služby
- nedostatek parkovacích ploch a autokempinků
- špatné i když pomalu se zlepšící komunikace
- fronty na vlecích a lanovkách
- nedostatečná úprava sjezdových a běžeckých tratí
- nedostatek sportovních a tělovýchovných zařízení.

Krkonoše jsou v prostoru severovýchodních Čech významným topografickým útvarem, který s přilehlým Podkrkonoším tvoří ucelenou geograficko-hospodářskou a společensko-politickou oblast. Krkonoše s Podkrkonoším měly vždy navzájem se prolínající ekonomický, technický a stavební vývoj. Zabezpečení uceleného společenského rozvoje této oblasti je proto stále v popředí zájmu správních orgánů.

A tak po mnohých úsilích ochrany přírody a snahy organizovaného rozvoje celé této oblas-

ti, byly vládním nařízením č. 41 ze dne 17. května 1963 prohlášeny Krkonoše národním parkem. Přes všechnu velmi náročnou přípravu rozvoje území nedošlo k výrazným změnám a nedostatečné plnění plánovaných akcí v této oblasti za posledních 10 let bylo nejhůře plněno právě v oblasti tělovýchovy. A přece tato oblast dala možnost přípravy a výchovy našich reprezentantů v lyžování a tak zlatá a stříbrná z mistrovství světa, zlatá, stříbrná a bronzová olympijská medaile představují největší úspěchy v celé 70leté historii československého lyžování. Zajisté není bez zajímavosti, že 90 % členů reprezentačních družstev na mistrovství světa ve Vysokých Tatrách tvořili členové České tělovýchovné organizace, z nichž většina opět byla z této části Severočeského a Východočeského kraje.

Dále je nutné si stále uvědomovat, že Krkonoše nejsou jen místem pro výchovu sportovců, ale jsou velkým rekreačním, přírodním střediskem severních a východních Čech a současně i záze-
mím našeho hlavního města Prahy.

Český svaz lyžařů 24. listopadu 1970 předložil předsednictvu ÚV ČTO návrh koncepce výstavby tělovýchovných zařízení v oblasti Krkonoš. Pro nedostatek finančních prostředků hlavně však investičních limitů a stavebních kapacit, nebyl tento návrh schválen, přesto že představoval v plánování jen 1/10 skutečných výdajů na dosavadní rehabilitaci Vysokých Tater. Protože i ostatní resorty nebyly schopny vyřešit úspěšně problematiku této oblasti ve svých profesích, bylo opět po deseti letech od schválení rájového plánu Krkonoš přikročeno k zásadnímu řešení. Výsledkem jsou usnesení vlády České socialistické republiky č. 95 z 12. dubna 1972 a usnesení vlády Československé socialistické republiky č. 242 ze 7. září 1972, která vytvářejí předpo-

klady pro řešení základních problémů při zajišťování rekreace pracujících a životních podmínek obyvatel této oblasti.

Byla zřízena vládní komise pro Krkonoše za předsednictví místopředsedy vlády s. Štěpána Horníka a krajská komise za vedení místopředsedy Východočeského KNV s. Pravdy. Prozatím nejsou vytvořeny podmínky, že by se schválená vládní usnesení mohla realizovat. A nejhůře je na tom opět tělovýchova. Několik plánovaných akcí nebylo dosud zahájeno. Akce plánované v předloze k usnesení vlády nejsou dosud připraveny, ačkoliv se jedná o oblast s osmimilionovou návštěvností a tedy pro rozvoj špičkového i masového sportu přímo ideální. Nehledě k regeneraci pracovních sil, kterou aktivní pobyt na horách přináší všem, hlavně těm, kteří naše tělovýchovná zařízení používají.

Je ohromný rozdíl v budování a užívání tělovýchovných zařízení v Praze a Krkonoších. Například stadión Sparty se postavil dodavatelským způsobem, ale kdybychom se chtěli proběhnout po trávníku, tak by nás tam nikdo nepustil. Naproti tomu v Krkonoších se postaví být i veřejně přístupné běžecké a sjezdové tratě, vleký i můstky brigádnicky a větší část naší veřejnosti se domnívá, že závodníci, trenéři a činovníci nemají právo na přednostní, nebo dokonce vylučné využívání těchto zařízení.

Nedostatek těchto zařízení si tak vynucuje tlak, který působí nejen psychicky, politicky, ale i morálně negativně na širokou veřejnost a zanechává pochopitelné i stopy v naší společensky náročné práci při výchově socialistického člověka. Abychom toto mohli odstranit, potřebujeme urychlit projekci, zajistit dostatek investičních limitů a stavebních kapacit a zajistit realizaci všech pláno-

ných záměrů. Dále potřebujeme zjistit dovoz některých zařízení, protože v ČSSR není výrobce, který by se vývojově s podobným zařízením zabýval.

Česká tělovýchovná organizace nepřihlíží nečinně k problematice této oblasti. Ve snaze zajistit tyto úkoly v tělovýchově byla schválena a od 1. ledna 1974 zahájí činnost oblastní správa tělovýchovných zařízení pro Krkonoše se sídlem v Jilemnici. Vybudováním této správy by se měly pochopitelně všechny uvedené nedostatky odstranit. Věřím, že souhlasíte, že to bude velmi obtížný úkol. Je nad naše síly. Prosím vás proto, všechny delegáty II. sjezdu ČTO, ale hlavně pak naše milé hosty, aby nám pomohli při výstavbě v Krkonoších. Pomozte radou, doporučením jak zajistit kapacity, jak zlepšit údržbu, jak získat pracovníky. A protože naše stavebnictví není dosud schopno realizovat ani dlouhodobé přísliby, musíme si pomoci sami.

Nechceme, aby stavebnictví pomáhalo tělovýchově při výchově mladých lidí v rozvoji tělesné výchovy, při zajišťování rozvoje masového i špičkového sportu — to je péče naše povinnost. Stavebnictví ale v Krkonoších neplní své základní povinnosti a přitom jsou pracovníky tohoto resortu jako všemi ostatními používána tělovýchovná zařízení, která byla postavena často brigádnicky aktivem našich členů.

Ironií zůstává skutečnost, že sedačková lanovka na Pláň, jediná v mezinárodním zimním středisku ve Spindlerově Mlýně, byla postavena Svazem lyžařů před 28 lety bez buldozerů, jeřábů a helikoptér, za pouhých 5 měsíců a naše stavebnictví není schopno přes všechny prosby a intervence postavit druhou sedačku na Medvědin za plných 10 let.

A výsledek? Ti, kteří mají akci výrobně zajistit nebo doporučit, aby zůstala v plánu, když tělovýchově ročně propadá investiční limit, prohlašují, že tělovýchova není schopna akci zajistit. A proto musíme trvat na tom, aby kapacita nedávno utvořených podniků ČTO byla přednostně použita pro výstavbu tělovýchovných zařízení v této oblasti.

Nechci zde mluvit o ekonomických ztrátách, o nepřiznivých dopadech politických na myšlení našich i zahraničních návštěvníků. Nechci vás ani seznamovat s havarijními stavy našich zimních středisek: Harrachova, Míseček, Fučíkovy boudy, stadiónu ve Spindlerově Mlýně, Výrovky a částečně i Luční boudy, ale jsem povinen vám oznámit, že ani vládní ani krajská komise pro Krkonoše není schopna zajistit pro nás projekt

nebo generálního dodavatele na tyto akce. Prohlašuji, že jsme schopni a máme dostatek nadšenců, kteří milují Krkonoše a kteří by rádi pomohli. Je však zapotřebí zvážit, budeme-li čekat další roky až se vybudují kapacity. Domnívám se, že bude lépe, vybudovat kapacity svoje. Jen tak je možné urychlit výstavbu a zajišťovat pravidelnou údržbu našich tělovýchovných zařízení a středisek.

Soudružky a soudruzí,

chtěl bych se také zmínit o finančních prostředcích a investičních limitech celé České tělovýchovné organizace. Jsou nesmírně nízké a reprezentují roční investice většího průmyslového podniku. A tyto minimální částky mají zajišťovat rozvoj tělovýchovy v našich historických zemích. A to minimálně čtvrtina těchto zdrojů by byla zapotřebí na pokrytí požadavků v Krkonoších. A kde je Praha, Brno, krajská města a další hory či letní střediska. Je proto nutné porovnávat, srovnávat a žádat o zvyšování této částky v dalších letech a to nejen s ohledem na náročné úkoly v rozvoji tělesné výchovy, ale i jako náhradu za rušení stovek hřišť všeho druhu a to jak v centrech, tak i na periferiích měst.

Nechci plakat nad „rozlitym mlékem“, ale naopak. Mnohé je

v možnostech našich sil. Chtěl bych proto vaše jednání na závěr seznámit se závazkem, který na počest II. sjezdu ČTO uzavřeli pracovníci tvořící se oblastní správy Krkonoše. Sedačkovou lanovku na Medvědin uvedeme do provozu do 2 let od zahájení činnosti správy a to i bez pomoci pracovníků ve stavebnictví. Věřím v aktivní spolupráci všech českých lyžařů a příslušníků naší lidové armády. Přijedte se proto za dva roky na vánoce do Spindlerova Mlýna svézt. Přijedte načerpat sílu i optimismus do naší další společné práce.

A na závěr mi dovoluňte předložit návrh na rozšíření usnesení II. sjezdu ČTO:

V investiční výstavbě vytvářet systematicky podmínky pro postupné realizování rekonstrukcí stávajících tělovýchovných zařízení a pro výstavbu nových objektů lyžařských, běžeckých a sjezdových tratí a lyžařských škol v oblasti Krkonoš. Pro zajištění této výstavby přednostně použít kapacity podniků ČTO, případně vybudovat vzhledem k důležitosti této oblasti nový podnik „Výstavba Krkonoš“.

A protože napadlo u nás již půl metru sněhu, srdečně vás zvu do našich hor: krkonošským „přijďte pobejt“ a našim lyžařským „at to frčí“.

Annemarie Moserová-Prölllová opět v čele

Trojnásobná vítězka Světového poháru Rakušanka Annemarie Moserová-Prölllová, která 23. března oslaví své 21. narozeniny, také letos po šesti závodech je v čele této soutěže. I jako novomanželka pokračuje úspěšně ve své závodnické kariéře a je na nejlepší cestě obhájit své prvenství z posledních tří ročníků. Má již čtyřicetibodový náskok před Kanadankou Kathy Kreinerovou, na třetím místě je Švýcarka Nadigová. V obřím slalomu je v čele kanadská sjezdačka Kreinerová. V soutěži družstev po šesti závodech mají Rakušanky již 150bodový náskok před Kanadankami.

Pořadí žen ve Světovém poháru po šesti závodech: 1. Annemarie Moserová-Prölllová (Rakousko) 106, 2. Kathy Kreinerová (Kanada) 66, 3. Marie-Theres Nadigová (Švýcarsko) 57, 4. Wildrud Drexelová (Rakousko) 55, 5. Hanni Wenzelová (Lichtenštejnsko) 45, 6. Irmgard Lukasserová (Rakousko) 40, 7. Christa Zechmeisterová a Traudl Treichlová (obě NSR) po 32, 9. Ingrid Gföllnerová (Rakousko) 28, 10. Fabienne Serratová (Francie) 26 b.

Pořadí v obřím slalomu po dvou závodech: 1. Kreinerová 31, 2. Treichlová a Serratová

po 26, 4. Wenzelová 25, 5. Nadigová a Morerodová (Švýcarsko) po 20 b.

Družstva žen ve Světovém poháru po šesti závodech: 1. Rakousko 243, 2. Kanada 93, 3. NSR a Švýcarsko po 77, 5. Francie 61, 6. Lichtenštejnsko 45, 7. USA 26, 8. Itálie 22, 9. Norsko 2 b.

Přehled dosavadních výsledků závodů Světového poháru žen:

Sjezd ve Val d'Isère (2150 m, výškový rozdíl 555 m): 1. Moserová-Prölllová 1:29,42, 2. Gföllnerová - 2,17, 3. Drexelová [všechny Rakousko] - 2,52, 4. Nadigová (Švýcarsko) - 2,66, 5. Lukasserová (Rakousko) - 3,11, 6. Cliffordová (Kanada) - 3,23, 7. Debernardová - 3,33, 8. Rouvierová (obě Francie) - 3,46, 9. Totschnigová a Rannerová (obě Rakousko) obě - 3,66.

Slalom ve Val d'Isère: 1. Zechmeisterová (NSR) 80,72 (38,62+42,10), 2. Wenzelová (Lichtenštejnsko) 81,57 (39,79+41,78), 3. Cochranová (USA) 82,13 (39,78+42,35), 4. Mittermaierová (NSR) 82,92 (39,98+

Annemarie Moserová-Prölllová (Rakousko) i letos si vede úspěšně ve Světovém poháru. Na obrázku uprostřed po vítězství ve sjezdu v Zell am See, vlevo třetí Švýcarka Nadigová, upravo druhá Rakušanka Drexelová.

42,94), 5. Kreinerová (Kanada) 83,91 (40,56+43,35), 6. Treichlová (NSR) 84,02 (40,22+43,80), 7. Kasererová (Rakousko) a Förländerová (Norsko) obě 84,16, 9. Crawfordová (Kanada) 84,30, 10. Cochranová (USA) 84,60.

Sjezd v Zell am See (2320 m, výškový rozdíl 620 m): 1. Moserová-Prölllová 1:28,68, 2. Drexelová (obě Rakousko) - 1,36, 3. Nadigová (Švýcarsko) - 1,61, 4. Giordaniová (Itálie) - 1,77, 5. Gföllnerová (Rakousko) - 1,97, 6. Rouvierová (Francie) - 2,01, 7. Totschnigová (Rakousko) - 2,19, 8. Cliffordová (Kanada) - 2,31, 9. Mittermaierová (NSR) - 2,73, 10. Jacotová (Francie) - 3,01.

Obří slalom v Zell am See: 1. Wenzelová (Lichtenštejnsko) 1:24,06, 2. Nadigová (Švýcarsko) - 0,66, 3. Treichlová (NSR) - 0,77, 4. Serratová (Francie) - 0,84, 5. Giordaniová (Itálie) - 1,10, 6. Kreinerová (Kanada) - 1,30, 7. Poulsenová (USA) - 1,32, 8. Emonetová - 1,36, 9. Rouvierová (obě Francie) - 1,58, 10. Zechmeisterová (NSR) - 1,74.

Sjezd ve Pfronten (2075 m, výškový rozdíl 510 m): 1. Moserová-Prölllová 1:12,93, 2. Drexelová (obě Rakousko) - 1,32, 3. Cliffordová (Kanada) - 1,45, 4. Nadigová (Švýcarsko) - 1,74, 5. Lukasserová (Rakousko) - 1,75, 6. Nelsonová (USA) - 1,82, 7. Rouvierová (Francie) - 1,97, 8. Giordaniová (Itálie) - 2,04, 9. Schrolllová (Rakousko) - 2,11, 10. Jacotová (Francie) - 2,59.

Obří slalom ve Pfronten: 1. Kreinerová (Kanada) 1:20,43, 2. Morerodová (Švýcarsko) - 0,97, 3. Serratová (Francie) - 1,00, 4. Treichlová (NSR) - 1,14, 5. Lukasserová (Rakousko) - 1,40, 6. Zechmeisterová (NSR) - 1,41, 7. Ducrozová (Francie) - 1,53, 8. Moserová-Prölllová (Rakousko) - 1,73, 9. Jacotová - 1,79, 10. Rouvierová (obě Francie) - 1,92.

Rakušan Klammer vede

Devatenáctiletý Rakušan Franz Klammer, syn zeměděle z korutanského Mooswaldu, vede ve Světovém poháru sjezdařů po osmi závodech. První body získal ve sjezdu ve Val d'Isère, kde obsadil třetí místo za Italem Plankem a svým krajanem Griessmannem. Potom byl čtvrtý v obřím slalomu v Saalbachu, zvítězil ve sjezdu v Dachsteinu a byl druhý ve sjezdovém závodě v Garmisch-Partenkirchenu. Lyžařští experti se vyjádřili pochvalně o jeho elánu a bojovnosti. Klammer se lyžařství dosud převážně věnoval jen ve volném čase. Poprvé se prosadil ve světové elitě v prosinci 1972, kdy obsadil páté místo ve sjezdu ve Val Gardeně. Ve sjezdu po čtyřech závodech je druhý za Švýcarem Rolandem Collombinem. Ve Světovém poháru družstev mužů je v čele po osmi závodech Rakousko před Itálií a Švýcarskem.

Pořadí ve Světovém poháru mužů po osmi závodech: 1. Franz Klammer (Rakousko) 71 b., 2. Roland Collombin (Švýcarsko) 65, 3. Hans Hinterseer 52, 4. Reinhard Tritscher (oba Rakousko) 51, 5. Piero Gros (Itálie) 50, 6. Christian Neureuther (NSR) a Herbert Plank (Itálie) oba 40 b., 8. Werner Grissmann 36, 9. Karl Cordin 33, 10. Hubert Berchtold, David Zwilling (všichni Rakousko) a Jim Hunter (Kanada) po 25, 13. Helmut Schmalzl (Itálie) 24, 14. Bernhard Russi (Švýcarsko) 21, 15. Hans Kniewasser, Thomas Hauser (oba Rakousko), Fausto Radici a Gustav Thoeni (oba Itálie) všichni po 20 b.

V soutěži družstev mužů po osmi závodech je pořadí: 1. Rakousko 370, 2. Itálie 190, 3. Švýcarsko 101, 4. NSR 72, 5. Kanada 25, 6. Austrálie 17, 7. USA 11, 8. Norsko 3, 9. Švédsko 2, 10. Francie 1 b.

Ve sjezdu po čtyřech závodech jsou na vedoucích místech: 1. Collombin 65, 2. Klammer 60, 3. Plank 40, 4. Grissmann 36, 5. Cordin 33 b.

Přinášíme přehled závodů o Světový pohár sjezdařů, konaných do 6. ledna:

Obří slalom ve Val d'Isère: 1. Hinterseer (Rakousko) 3:50,09 (1:32,68+1:32,41), 2. Schmalzl 3:05,23 (1:32,59+1:32,64), 3.

Vítěz obřího slalomu v Saalbachu Rakušan Hubert Berchtold v úspěšné jízdě.

carsko) 3:09,23, 10. Radici (Itálie) 3:09,33 min.

Sjezd ve Val d'Isère (3928 m, výškový rozdíl 915 m): 1. Plank (Itálie) 2:11,39, 2. Griessmann - 0,94, 3. Klammer - 1,03, 4. Tritscher - 1,24, 5. Cordin (všichni Rakousko) - 1,27, 6. Varallo (Itálie) - 1,36, 7. D. Zwilling - 1,60, 8. Dörner (oba Rakousko) - 2,39, 9. Russi (Švýcarsko) - 2,66, 10. Besson (Itálie) - 2,86.

Obří slalom v Saalbachu: 1. Berchtold 3:24,98 (1:42,67 + 1:42,31), 2. Hauser 3:26,45

ve světovém poháru sjezdařů

Gros (oba Itálie) 3:05,58 (1:31,74 + 1:33,84), 4. Hunter (Kanada) 3:07,02 (1:32,73 + 1:34,29), 5. Bruggmann (Švýcarsko) 3:07,38 (1:33,11 + 1:34,27), 6. Tritscher (Rakousko) 3:08,30 (1:33,81 + 1:34,49), 7. Rieger (NSR) 3:08,51, 8. Haker (Norsko) 3:08,82, 9. Pargätzi (Švýcarsko) (1:41,93 + 1:44,28), 3. Hinterseer 3:27,06 (1:42,40 + 1:44,05), 4. Klammer (všichni Rakousko) 3:27,54 (1:42,07 + 1:44,99), 5. Gros (Itálie) 3:27,94 (1:42,11 + 1:45,43), 6. Junginger (NSR) 3:28,23 (1:42,64 + 1:45,30), 7. Schmalzl (Itálie) 3:28,40, 8. Gruber (Rakousko) 3:28,65, 9.

Stenmark (Švédsko) 3:28,82,
10. Mazzili (Francie) 3:29,20
min.

Slalom ve Sterzingu: 1. Gros (Itálie) 98,04 (50,98+47,06), 2. Kniewasser (Rakousko) 100,72 (52,19+48,53), 3. Neureuther (NSR) 101,04 (53,16+47,79), 4. Radici 101,33 (53,06+47,98), 5. Stricker (oba Itálie) 101,34 (53,35+47,98), 6. Hinterseer (Rakousko) 101,40 (53,62+47,72), 7. Rieger (NSR) 101,57, 8. Gorder (USA) 101,59, 9. Berger 101,68, 10. Penzl (oba NSR) 101,80 vt.

Sjezd v Zell am See (2760 m s výškovým rozdílem 768 m):
1. Cordin (Rakousko) 1:47,43,
2. Collombin (Švýcarsko) - 0,34,
3. Walcher, Feysinger (oba Rakousko) a Grabler (Austrálie) všichni - 0,83, 6. Grissmann (Rakousko) - 1,84, 7. Beeli (Švýcarsko) - 1,87, 8. Hunter (Kanada) - 2,02, 9. D. Zwilling (Rakousko) - 2,22, 10. Stricker (Itálie) - 2,46.

Sjezd v Dachsteinu (3145 m, výškový rozdíl 914 m): 1. Klammer (Rakousko) 1:41,77, 2. Collombin - 0,35, 3. Russi (oba Švýcarsko) - 0,36, 4. Hunter (Kanada) - 0,66, 5. D. Zwilling - 1,00, 6. Tritscher (oba Rakousko) - 1,23, 7. Cochran (USA) - 1,25, 8. Anzi (Itálie) - 1,28, 9. Grissmann - 1,47, 10. Feysinger (oba Rakousko) - 1,49.

Slalom v Garmisch-Partenkirchenu: 1. Neureuther (NSR) 85,07 (43,47+41,60), 2. G. Thoeni (Itálie) 85,11 (43,87+41,24), 3. Schlager (NSR) 85,20 (44,18+41,02), 4. D. Zwilling (Rakousko) 85,32 (43,96+41,36), 5. Radici (Itálie) 85,46 (43,89+41,57), 6. Hinterseer (Rakousko) 85,69 (44,46+41,23), 7. Cochran (USA) 85,92, 8. Pegorari 86,06, 9. Gros (oba Itálie) 86,10, 10. A. Bachleda (Polsko) 86,12.

Sjezd v Garmisch-Partenkirchenu (3140 m, výškový rozdíl 820 m): 1. Collombin (Švýcarsko) 1:45,17, 2. Klammer (Rakousko) - 0,24, 3. Planck (Itálie) - 0,55, 4. Tritscher - 1,07, 5. Grissmann (oba Rakousko) - 1,27, 6. Besson (Itálie) - 1,36, 7. Russi (Švýcarsko) - 1,39, 8. Stricker (Itálie), - 1,36, 9. Grabler (Austrálie) - 1,53, 10. Roux (Švýcarsko) - 1,56.

Jak se získávají FIS body do světového žebříčku sjezdařů

XXIX. kongres Mezinárodní lyžařské federace (FIS), který se konal v červnu 1973 v Nikosii na ostrově Kypru, přijal k dosavadním svým závěrům z předchozích dvou kongresů (1969 v Barceloně a 1971 v Opotiji) i několik doplňujících nebo pozměňujících návrhů předložených nově ustanovenou komisí pro sjezdové disciplíny, resp. komisí pro klasifikaci závodníků sjezdových disciplín.

S ohledem na tyto přijaté změny byly pak vydány nové podmínky a pokyny, podle kterých mohou být v sezóně 1973-74 zařazováni závodníci z celého světa v jednotlivých sjezdařských disciplínách do světového „žebříčku“ resp. seznamu FIS podle svého ohodnocení FIS body:

— v „žebříčku“ resp. seznamu FIS jsou sledováni pouze amatérští závodníci od 14 let a závodníci od 13 let, které příslušný národní svaz přihlásil do 1. 9. 1973 klasifikační komisí (a uhradil za ně mezinárodní federaci příslušný poplatek) a to na základě bodů získaných na závodech zařazených do kalendáře FIS v období od 15. 11. 1973 do 1. 5. 1974 (samozřejmě za předpokladu dodržení mezinárodních pravidel lyžařských závodů IWO),

— závodníci nahlášení, ale mající více než 100 bodů, jakož i všichni nově přihlášení dosud bez FIS bodů, jsou zatím vedeni jen v seznamu čekatelů na zařazení do žebříčku (seznamu FIS).

Letos je dána možnost zařadit se do žebříčku FIS poměrně velkému počtu našich závodníků-sjezdařů. Čs. svaz lyžařů přihlásil ke sledování pro zařazení do světového žebříčku nejen všechny členy reprezentačního družstva (6 mužů a 6 žen), ale i — s ohledem na u nás pořádané mistrovství Evropy juniorů ve sjezdových disciplínách (24.—27. 1. v Jasně) — všechny členy reprezentačního družstva dorosteneckého (11 dorostenců a 7 dorostenek), dohromady tedy 30 našich závodníků!

— soupisy bodových hodnocení přihlášených závodníků do žebříčku FIS byly resp. budou vydávány v těchto obdobích:
1. základní seznam — s bodo-

vým vyhodnocením k 1. 11. 1973,

2. seznam s vyhodnocením k 31. 12. 1973 s platností od 5. 1. 1974,
3. seznam s vyhodnocením k 31. 1. 1974 s platností od 5. 2. 1974 (vč. MS),
4. seznam s vyhodnocením k 3. 3. 1974 s platností od 8. 3. 1974 a
5. poslední seznam s vyhodnocením od 15. 5. 1974 platný od 20. 5. 1974.

A nyní něco o zásadách a způsobu výpočtů FIS bodů:

— počítá se průměr ze dvou nejlepších výsledků docílených závodníkem — samozřejmě v každé disciplíně zvlášť,

— ve vyhodnocovaném období 1. 12. 1973—1. 5. 1974 se bodová hodnota závodníka, s kterou byl zařazen do žebříčku, nemůže zhoršit,

— získá-li závodník během 30 dnů na stejné trati dva nebo více výsledků téže disciplíny, je mu hodnocen jen jeden a to nejlepší bodový výsledek,

— do 3. 3. 1974 je možno brát v úvahu bodové hodnoty z předchozího roku, ovšem jen tehdy, není-li bodová hodnota prvního seznamu sezóny 1973-74 lepší — to znamená, že do 3. 3. 1974 se nepřipočítává žádná přírážka na body ze seznamu 1973 — toto ustanovení ale neplatí, má-li již dotyčný závodník v období 1. 12. 1973—3. 3. 1974 dva výsledky!

Přirážky vypočítávané tzv. „BOB“ systémem:

Dosavadní a u nás až dosud používaný způsob výpočtu přirážky tzv. „BOB“ systémem k bodovému zhodnocení závodů různé kvality (tj. závodů konaných za různých podmínek a různé kvality účastníků) na stejnou porovnatelnou úroveň bere v základní úvaze jen ty závodníky, kteří závod dokon-

čili, resp. se v závodě umístili na prvních deseti místech.

Nový způsob výpočtu „BOB“ přírážky používaný již letos při všech mezinárodních závodech FIS sleduje nejen hodnotu těch závodníků, kteří závod nejúspěšněji dojeli, ale i těch nejlepších, kteří v závodě startovali, bez ohledu na to, jestli závod dokončili nebo nedokončili! Tento nový prvek ve výpočtu je zřejmě důsledkem abnormálního resp. dnes už zcela normálního vysokého počtu závodníků, kteří závod (zvláště ve slalomu) při vysoce riskantním pojetí jízdy po kolizi vzdávají, nebo jsou pro neprojetí branky diskvalifikováni. Mám za to, že je to správná tendence, vždyť přece hodnota závodu není dána jen těmi závodníky, kteří závod nejlépe dojeli, nýbrž i těmi nejlepšími, kteří v této konkurenci startovali, i když se jim nepodařilo závod úspěšně dokončit.

Pro základ výpočtu „BOB“ přírážky při mezinárodních závodech FIS mohou být bráni v úvahu zásadně jen závodníci s maximálně 80 FIS body podle platného seznamu - žebříčku FIS!

Novým způsobem výpočtu „BOB“ přírážky se bere tedy v úvahu:

— 5 závodníků z prvních deseti umístěných v příslušném závodě s nejlepšími FIS body.

— 5 startujících závodníků s nejlepšími FIS body, i když třeba někteří z nich závod nedojeli (nejsou klasifikováni)!

— výsledek, tj. bodová přírážka se vypočítává ve třech početních úkonech, a to:

— sečtou se body oněch 5 závodníků z prvních deseti umístěných v příslušném závodě, kteří mají nejlepší FIS body a výsledný součet se násobí 2 X,

— dále se sečtou body těchto pěti závodníků docílené v příslušném závodě,

— oba výsledky se od sebe odečtou a výsledek se dělí 10, čímž vyjde bodová přírážka podle dosavadního způsobu výpočtu (suma „A“),

— sečtou se body nejlepších 5 startujících závodníků (i když nejsou ve výsledcích klasifikováni) a výsledek se dělí pěti, čímž nám vyjde průměrná bodová hodnota nejlepších startujících (suma „B“),

— obě sumy („A“ a „B“) se sečtou a výsledek se dělí dvěma = výsledek pak je bodová přírážka příslušného závodu,

Příklad výpočtu přírážky:

a) pět závodníků s nejlepšími FIS body startujících v tomto závodě:

st. č.	1	THOENI Gustavo — ITA	2,89	FIS body
	6	AUGERT Jean Noel — FRA	3,52	
	13	SCHMALZL Eberardo — ITA	6,44	
	14	ROFNER Harald — AUT	8,82	
	15	FERNANDEZ-OCHOA Fr. — SPA	6,03	
			<u>27,70</u>	$27,70 : 5 = 5,54$

(suma „A“)

b) pět závodníků s nejlepšími FIS body umístěných mezi prvními deseti podle výsledků tohoto závodu:

Pořadí	Jméno	FIS body podle žebříčku	Z toho 5 nejlepších	FIS body v přísluš. závodě
1.	THOENI Gustavo — ITA	2,89	2,89	0
2.	KNIEWASSER Johann — AUT	21,44		
3.	FIEGL Werner — AUT	28,71		
4.	HEMMI Heini — SUI	13,91	13,91	13,22
5.	RÖSTI Adolf — SUI	12,50	12,50	14,92
6.	FLEUTRY Erik — SUI	21,88		
7.	RIEGER Max — BRD	11,40	11,40	17,49
8.	SCHMALZL Eberardo — ITA	6,44	6,44	17,54
9.	PEGORARI Ilario — ITA	14,97		
10.	ZINGRE Hans — SUI	25,53		
			<u>47,14</u>	<u>63,17</u>

$$47,14 \times 2 = 94,28$$

$$- 63,17$$

$$31,11 : 10 = 3,11 \text{ (suma „B“)}$$

$$\text{suma „A“ } 5,54$$

$$\text{suma „B“ } 3,11$$

$$8,65 : 2 = 4,32 \text{ bodová přírážka}$$

Při všech v kalendáři FIS uvedených závodech (s výjimkou mistrovství světa, zimních olympijských her a Světového poháru) se vypočítává minimální přírážka bodů FIS takto:

— FIS body prvních deseti závodníků podle „žebříčku“ z 1. 11. 1973 se sečtou a dělí deseti. Výsledek představuje minimální přírážku příslušné disciplíny,

— měla-li by se připočítávat přírážka podle výpočtu „BOB“ systémem nižší než je ona minimální, musí být závod ohodnocen s tzv. minimální přírážkou!

— minimální přírážky platné pro sezónu 1973—74 jsou tyto: slalom muži 3,29 bodu obří slalom muži 2,35 bodu sjezd muži 2,72 bodu slalom ženy 6,06 bodu obří slalom ženy 4,03 bodu sjezd ženy 14,07 bodu

Kongres FIS stanovil maximální přírážku pro závo-

dvěma jen tehdy, je-li vyšší než minimální přírážka (resp. při Evropském poháru nižší než maximální přírážka).

dy Evropského poháru všech disciplín a to: muži 20 bodů — ženy 30 bodů.

Přírážky při jediném nebo žádném výsledku — má-li závodník v období od 1. 12. 1973 do 1. 5. 1974 pouze jeden nebo žádný výsledek, připočítává se mu k získaným resp. dosavadním bodům dvojitá přírážka podle této tabulky:

do 3,99 bodu = 2 body
od 4 do 6,99 bodu = 3 body
od 7 do 10,99 bodu = 4 body
od 11 do 15,99 bodu = 5 bodů
od 16 do 20,99 bodu = 6 bodů
od 21 do 25,99 bodu = 7 bodů
od 26 do 30,99 bodu = 8 bodů
od 31 do 35,99 bodu = 9 bodů
od 36 do 40,99 bodu = 10 bodů
od 41 bodů výše = 11 bodů

Jednoduchá přírážka podle této tabulky se připočítává k dosavadním bodům při prokázaném onemocnění, zranění nebo existenčním (studijním) zaneprázdnění.

ANTONÍN HUSÁK

První prověrka čs. sdruženářů

První prověrka výkonnosti čs. sdruženářů v mezinárodní konkurenci byly závody v závěru prvního lednového týdne v Schonachu (NSR) a v Johannegeorgenstadtu (NDR). Tomáš Kučera startoval v Schonachu, kde závod skončil úspěchem Finů. Zvítězil držitel stříbrné medaile ze ZOH v Sapporu Rauno Miettinen před svým krajanem Kilpinenem a Kellerem (NSR). Tomáš Kučera v silné konkurenci obsadil čtvrté místo. Dvacetipětiletý Japonec Juži Kacuro, pátý na ZOH v Sapporu, vyhrál sice první část — skoky, v celkové klasifikaci však skončil až sedmý.

Výsledky závodu ve skoku:
1. Kacuro (Japonsko) 221,5 (69,5+68,5), 2. Miettinen (Finsko) 217,9 (67+67,5), 3. Keller (NSR) 201,1 (63+62,5), 4. Baranov (SSSR) 197,7 (67+65,5), 5. T. Kučera (ČSSR) 195,9 (67+65), 6. Gorjanc (Jugoslávie) 193,8 (61+64). — Výsledky běhu na 15 km: 1. Hettich (NSR) 48:22,8, 2. Kilpinen 48:36,7, 3. Miettinen 49:27,9, 4. Devecka (USA) 49:41,2, 5. T. Kučera 50:35,6 min.

Pořadí v závodech sdružením:
1. Miettinen 428,135, 2. Kilpinen 405,315, 3. Keller 399,605, 4. T. Kučera 395,980, 5. Gorjanc (Jugoslávie) 391,750, 6. Hettich 391,500, 7. Kacuro 389,720, 8. Baranov (SSSR) 383,140, 9. De Silvestro (Itálie) 378,860, 10. Guggemoos (NSR) 377,365 b.

V Johannegeorgenstadtu startovali reprezentanti ČSSR, Polska, SSSR a NDR. Závod skončil úspěchem domácích závodníků, kteří obsadili šest prvních míst. Za nimi skončili tři sovětská sdruženáři a z čs. reprezentantů byl nejúspěšnější Slávek Buchta — desátý.

Výsledky první části - skoků.
1. Hartleb (NDR) 223,0 (68,5+70), 2. Kopajev (SSSR) 214,0

(68,5+67), 3. Winkler 205,6 (66+66), 4. Koch 204,2 (64,5+68,5), 5. Zimmermann 202,0 (65,5+65,5), 6. Deckert (všichni NDR) 200,0 (63,5+65). — Umístění nejlepších čs. reprezentantů: 9. Zvonek 198,3 (64+65), 20. Buchta 186,8 (64+62,5). Výsledky běhu na 15 km: 1. Deckert 52:36, 2. Hartleb 53:02, 3. Zimmermann 53:12, 4. Scheibenhof (všichni NDR) 53:16, 5. Balatka (ČSSR) a Tuschcherer (NDR) oba 53:27. Umístění dalších čs. závodníků: 8. Zeman 53:41, 9. Foltman 53:50, 11. Pospíšil 53:58, 12. Svoboda 54:04, 13. Buchta 54:05, 15. Rázl 54:22.

Konečné pořadí v závodech sdružením: 1. Hartleb 439,1, 2. Deckert 420,0, 3. Zimmermann 416,7, 4. Winkler 416,6, 5. Tuschcherer 411,85, 6. Scheibenhof (všichni NDR) 411,70, 7. Kopajev 405,95, 8. Chajland 396,75, 9. Chajnonen (všichni SSSR) 396,40, 10. Buchta (ČSSR) 393,00 b. — Umístění ostatních čs. sdruženářů: 13. Pospíšil 390,80, 14. Svoboda 389,80, 15. Zvonek 389,65, 17. Rázl 385,75, 20. Zeman 384,25, 23. Foltman 377,60, 23. Balatka 364,65, 32. Doležal 347,65 b. Startovalo 40 závodníků.

Čs. běžci v Itálii

Úvodní zahraniční start první části čs. reprezentačního družstva běžců pod vedením trenéra Jaroslava Honců v severní Itálii byl úspěšný. První lednovou nedělí čs. štafeta ve složení Šimon, Beran, Henych hlavně zásluhou vynikajícího výkonu Henycha v posledním úseku zvítězila v silné konkurenci 35 družstev z jedenácti zemí, mezi nimiž nechyběla ani bronzová štafeta Švýcarska ze Sappora. Henych přebíral štafetu od

Berana na šestém místě, ale do cíle přiběhl první.

Výsledky štafety 3x10 km:
1. ČSSR A (Šimon 29:48,57, Beran 28:56,83, Henych 28:43,12) 1:27:28,52 hod., 2. NDR B (Meinel, Konsmann, Gross) 1:27:45,33, 3. Itálie A (Chiochetti, Biondisi, Favre) 1:27:53,80, 4. Švýcarsko A (A. Kälin, Giger, Hauser) 1:28:40,21, 5. NDR A, 6. ČSSR B (Kubica, Saidl, Matejbus) 1:29:05,49 hod.

O dva dny později startovali

čs. běžci v Castelrottu. V běhu na 30 km z 84 startujících ze 13 zemí si opět nejlépe vedl Henych, který v silné konkurenci obsadil šesté místo. Tentokrát se prosadili závodníci NDR.

Výsledky běhu na 30 km: 1. Klause 1:28:40,8, 2. Gimmer (oba NDR) 1:29:14,6, 3. Giger 1:29:31,2, 4. E. Hauser (oba Švýcarsko) 1:30:02,3, 5. Meinel (NDR) 1:30:04,9, 6. Henych (ČSSR) 1:30:22,4, 7. Demel (NSR) 1:30:31,3, 8. Geeser (Švýcarsko) 1:30:43,7, 9. Zipfel (NSR) 1:31:05,1, 10. Slugin (SSSR) 1:31:06,8 hod. — Umístění dalších čs. reprezentantů: 19. Beran 1:32:11,7, 34. Matejbus 1:33:48,2, 38. Kubica 1:34:23,5 hod.

SNĚHOVÉ TALÍŘE A NĀSTAVNĚ ŠPIČKY

Upozorňujeme lyžařskou veřejnost, že NISASPORT závod 03 v Jablonci n. N. začal vyrábět kvalitní a lehké sněhové talíře, které je možno objednat při minimálním počtu 10 párů přímo u výrobce. Byly úspěšně vyzkoušeny také členy čs. reprezentačního družstva sjezdářů. V nejbližší době budou na trhu, cena jednoho páru 8,50 Kčs.

Nástavné špičky pro slalomové lyže si mohou závodníci objednat rovněž u výrobce i v menším počtu kusů. Na trh dodávány nebudou. Adresa výrobce: NISASPORT, závod 03, Krkonošská 5, Jablonec n. N.

mík

Blahopřání z Leningradu

Redakce odborného měsíčníku „Lyžařství“ dostala řadu gratulací k Novému roku 1974. Nejvíce nás potěšil novoroční pozdrav od Sergeje Sačkova z Leningradu a jeho uznání našemu redakčnímu kolektivu. Také my mu přejeme hodně zdaru a úspěchů v další práci.

REDAKCE

Loňský muž číslo jedna

etošni zima je již v plném proudu, celá řada závodů je za námi. Mezi těmi, kteří v běžecské stopě dosahují dobrých výsledků, je i Jiří Beran, kterému 18. ledna bylo 24 let. Jak skončí v letošním celostátním žebříčku, na to si musíme ještě počkat. V loňské zimě však v soutěži o nejlepšího muže přesvědčivě zvíťazil.

Čekávalo se, že titul krále mezi běžci připadne Standovi Henychovi, muži s věčným úsměvem, ale také nezlomnou vůlí po vítězství. Nestalo se tak. Prvenství připadlo muži, který je spíše zasmušilý. Snad proto, že miluje hluboké lesy, volnou přírodu. Však také zvolil za své povolání „lesáka“, vystudoval střední technickou lesnickou školu.

K velmi dobrému umístění mu pomohlo především nečekané vítězství na 30 km a druhé místo na 15 km na mistrovství ČSSR a řada dalších velmi dobrých výsledků v celostátních kvalifikačních závodech.

Jirka Beran se narodil v Polici nad Metují. Často o příští sportovní kariéře a životní dráze nerozhoduje člověk sám, ale prostředí v něm vyrůstá, rodiče, kolektiv. Nejinak tomu bylo s Jiřím v tomto východočeském městečku. Zde žil obětavý lyžařský funkcionář Mirek Hejnýš. Staral se o malé děti jako otec, trénoval je, jezdil s nimi na závody. Až do deváté třídy vedl i Jirku Berana. Objevil v něm trochu talentu, ale především hodně vůle a snahy něčeho dosáhnout. Dal mu základ. A na něm začal Jiří stavět. S hou-

Jiří Beran

ževnatostí a pílí. Těchto dobrých vlastností má téměř na rozdávání. Byl dvakrát dorosteneckým přeborníkem ČSSR. Tyto úspěchy jej zařadily do juniorského reprezentačního týmu a k trenéru I. Matoušovi. Tam poznal, že je třeba dávat sportu ještě více, objevoval i jeho další krásy. Juniorské tituly sice nevybojoval, ale poctivými výkony si otevřel cestu do Dukly Liberec a do reprezentačního týmu.

„Tehdy se na mne trochu zlobil — říká trenér Dukly a národního družstva J. Honců — ale věděl jsem, že Jirka je nesmírně poctivý. Ještě nikdy mne nezklamal. Tréninkové kilometry polyká s naprostou samozřejmostí, ještě nikdy se nestalo, že by se jejich dávkou snažil nějak ošidit, spíše si ještě přidává. Někdy jej musím dokonce brzdit. Není přirozený talent, ale vůlí dovede vydržet své úspěchy. Je na něj vždy spolehnout. Když on náhodou nedokončí závod, tak to již musí zasáhnout „vyšší moc“.

Všem těmto vlastnostem jej učil nejdříve otec Josef, sám aktivní sportovec, i bratr. Snad měl i štěstí, že prošel rukama trenérů, kteří mají stejné vlastnosti.

Zkoušel všelijaké sporty, s chutí si zahrál fotbal, ale: „...mou touhou je běhat na lyžích. Dobře běhat. Proto se snažím poctivě trénovat a naběhat co nejvíce kilometrů. [Skutečně v jeho tréninkovém deníku jsou zaznamenány

největší počty kilometrů z celého družstva.) A tak si někdy ještě přidávám.“

Ono je to někdy více než trochu. Například: Na soustředění v Harrachově absolvoval 40 km, potom honem odjel do Ratibořic na maratón a dosáhl času 2:51. Možná, že by byl dobrým atletem, vytrvalcem. „Běhání po uzavřených tratích, po silnicích mě nebaví. Mě lákají lesy, volné pláňe, proto závodím na lyžích.“

Jenže nejen běháním žije člověk. Učí se německy, zvyšuje si tělovýchovné vzdělání a učí se i nadále vojenskému řemeslu, protože by rád zůstal na vojně.

Snad již jen závěrem — Jiří Beran váží 68 kg, měří 171 cm, je vojákem základní služby a dosud svobodný. —p—

Sešmáctiletý nadějný sjezdař, člen dorosteneckého družstva Českého svazu lyžařů, Jan SEILER z Ostravy, utrpěl 6. prosince 1973 při kontrolním tréninku na sjezdové trati ve Špindlerově Mlýně smrtelný úraz.

Byl to nešťastný pád přímo do stromu. V druhém za-

Smrt nadějného sjezdaře

táče horního „esíčka“ vyjel z tratě — pravděpodobně zaříznutím hrany vnější lyže, která ho v rychlé jízdě na bezvadně upravené trati nasměrovala přímo proti lesu. A tak ani ochranná helma, ani bezpečnostní vázání nemohly zabránit smrtelným následkům přímého nárazu do stromu.

Jan Seiler byl výborným studentem a nade vše miloval lyžařský sport, který se mu stal osudným. Byl členem tělovýchovné jednoty VŽKG Vítkovice a ač ještě dorostencem, patřil již k největším oporám ligového sjez-

dařského družstva lyžařského oddílu této jednoty.

Smuteční akt se konal 12. prosince 1973 v obřadní síni ostravského krematoria za velké účasti jeho spolužáků z gymnasia, sportovních kamarádů, delegací všech lyžařských oddílů ostravských jednot, delegací TJ VŽKG Vítkovice, Baníku Ostrava, Českého svazu lyžařů a široké veřejnosti.

Škoda mladého života, škoda nadějného závodníka — krutá daň našemu krásnému a ušlechtilému lyžařskému sportu!

Čest jeho památce!

Úraz, ktorému sa dalo zabrániť!

Zjazdárky-juniorky ČSSR sa v čase od 3. do 15. decembra 1973 v rámci prípravy na majstrovstvá Európy juniorov 1974, zišli na výcvikový tábor do Špindlerovho Mlýna. Dobré snehové podmienky umožnili tréning všetkých zjazdových disciplín.

Pri tréningu slalomu na Čiernej zjazdovke, na „veľkom hangu“, utrpela Věra Jahodová z Frenštátu pod Radhoštěm, členka družstva junioriek ČSSR, ťažké zranenie, ktoré ju pripútať šesť až osem týždňov na lôžko. V nemocnici v Jilemnici lekári konštatovali fraktúru holennej kosti na pravej nohe.

Ako k úrazu prišlo? — Mladá zjazdárka pri prechode slalomom mala v jednej bránke menšiu kolíziu, pričom jej vypla ľavá lyža, čo malo za následok prenesenie váhy na pravú nohu, stočenie pravej lyže do spádnic a jazdu na jednej lyži dva až tri metre, ktorá sa na zľadovateľom podklade zrýchlovala. V. Jahodová zafatzenú lyžu neovládla a narazila pravou nohou pod koleno do vonkajšej tyče nižšie postavenej slalomovej bránky. Celý priebeh som sledoval zo vzdialenosti asi 50 metrov; naoko nevinný pád mal ťažké následky. Zlomená holenná kosť, sadra najmenej šesť týždňov a tak vyradenie z účasti na majstrovstvách Európy juniorov na Chopku v januári 1974 a z celej sezóny.

Prečo k tomuto úrazu prišlo? — Podobné pády sú v slalome bežné, najčastejšie končia šťastne a bez následkov preto, že bezpečnostné viazanie vypne a pretekár skončí v snehu mimo slalom. Horšie je to v mäkkom snehu, kde sú vyjazdené korytá, ktoré jazdu zrýchľujú a zvyšujú nebezpečenstvo úrazu. Ale v uvedený deň bola trať dobre upravená, zmrznutá.

Príčina? — Jahodová si „prezarila“ nohu na slalomovej ty-

či, do ktorej narazila. Tyč mala vo výške kolien priemer šesť centimetrov.

Na druhý deň, keď sme úraz rekapitulovali s trénermi LO z Frenštátu pod Radhoštěm, ktorí prišli do Špindlerova Mlýna na sústredenie, nemohol som im zazlievať výčitky „medzi riadkami“. Robili sme však, čo bolo v našich silách. Z prenatých dvesto tyčí z miestneho strediska bolo asi 50 % tyčí nevyhovujúcich, takých ako tá, na ktorej si Jahodová zlomila nohu. Tieto, hrubé, sme píchali ako vonkajšie tyče, kde sa predpokladá menšie nebezpečenstvo nárazu. A práve na takej skončila Jahodová svoju tohorodnú pretekársku sezónu.

Záverom ešte malá poznámka. V minulom roku som sa zúčastnil ako tréner reprezentačného družstva juniorov Juniorskritéria v Špindlerovom Mlýne a bol som usporiadateľmi poverený stavbou trate na týchto pretekoch. Spomínam si, ako vtedy delegát FIS-u upozornil usporiadateľov a staviteľov trati na nevyhovujúce tyče na stavbu slalomov. Ako vidieť, nikto sa nepokúsil v uvedenej veci o nápravu.

ALEXANDER EGYHÁZY,
tréner družstva junioriek ČSSR

Fotografie na titulní stránke obálky ČTK, na druhej a tretej strane Jaroslav Trousil, na zadnej strane obálky Miroslav Hladík. Fotografie uvnitř měsíčníku ing. Pavel Borský, Miroslav Hladík, Evžen Macháček, Jiří Kotland, Jaroslav Trousil a ČTK.

Rozvoj lyžařství v okrese Chomutov

Lyžařské hnutí na Chomutovsku neustále roste. Okresní svaz vyzval začátkem zimní sezóny všechny lyžařské oddíly, aby usilovaly o získání čestného titulu „vzorný“ a skutečnými alespoň jeden veřejný závod. Obratem došla zpráva, že všech osm oddílů se zavazuje, že závody připraví.

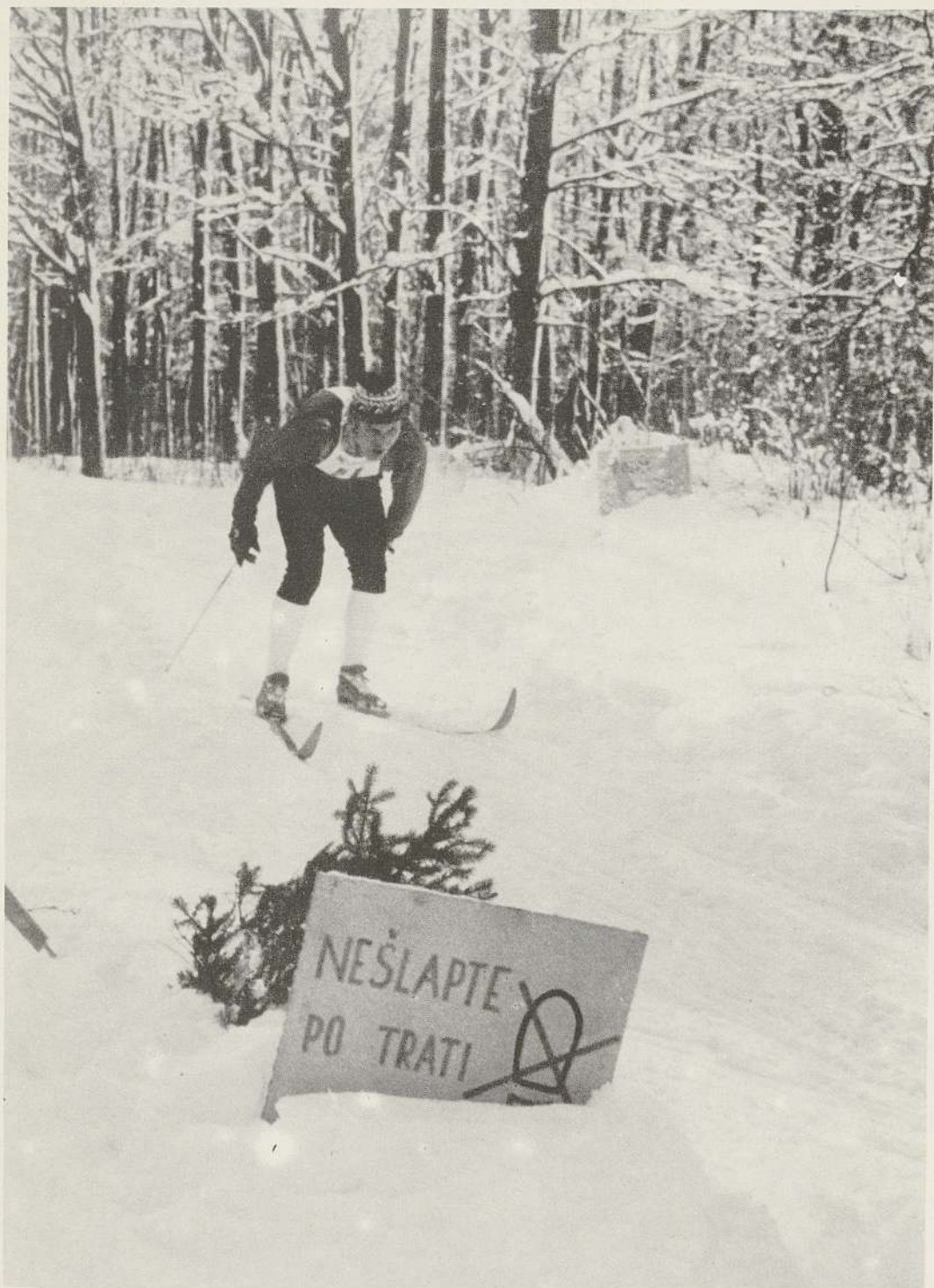
V pohorské obci Kovářská, která má 1400 obyvatel, se uchází o titul „vzorná“ místní TJ Jiskra, která má i lyžařský oddíl. Po vybudování lyžařského vleku na svahu přímo za školou, 33členný kolektiv mladých lidí zajistil osvětlení celého svahu pro večerní lyžování a postavil nástupní stanici s ohřívárnou. Pochopením MNV vybudovali tak mladí sportovci v Kovářské dílo v hodnotě 120 000 Kčs a svůj závazek překročili o dalších 220 brigádnických hodin při zvelebení obce. Soutěží o titul „Vzorný mládežnický kolektiv“.

Další, který se přihlásil se svým příspěvkem k letošní zimě jsou lyžaři Slovanu Vejprty. Dokončili výstavbu lyžařského vleku VL 200 v městě, ležícím přímo na hranici s NDR. Na výzvu okresního lyžařského svazu se zavázali, že kromě veřejného závodu uskuteční také okresní přebor v běhu na lyžích.

Výzva okresního svazu lyžařů v Chomutově padla na úrodnou půdu a lyžařské oddíly TJ jí přijaly. Bude znamenat, že především mládež dostane příležitost, aby se sportovně vyžila. Lyžaři tak plní červencové usnesení ÚV KSČ a pomáhají při zvýšeném výchovném působení na mládež. Je třeba v této činnosti vytrvat a nadále ji zkvalitňovat. K. B.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Telefon č. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. ledna 1974.

Závodní sezóna se již rozejela naplno. Nešlajte po trati a neničte její úpravu.

Bohumír Zeman patří k nadějným čs. sjezdařům. Dokázal to dobrými výsledky i ve Světovém poháru.

Lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ BŘEZEN 1974 ♦ Kčs 2,50

3

JANA ŠOLTÝSOVÁ patří k nadějným čs. sjezdářkám. Na III. juniorském mistrovství Evropy v Jasné byla šestá ve slalomu, devatenáctá v obřím slalomu a 37. ve sjezdu.

Jaroslav Sláma (Dukla Liberec) zvítězil v 11. ročníku mezinárodního turné Bohemia ve skoku na lyžích.

Vrcholový sport v lyžování

Celkový návrh Československého svazu lyžařů k řešení a zajištění realizace koncepce vrcholového sportu a reprezentace ČSSR v lyžování bude vycházet ze zásad zabezpečování vrcholového sportu, schválených ÚV ČSTV. Řešení tohoto úkolu bude provedeno vlastní koncepcí, vyplývající ze specifických podmínek lyžování a jeho závodních disciplín. Tedy z vlastních potřeb rozvoje vrcholového sportu v lyžování, ale podle zásad ÚV ČSTV.

Zásady koncepce vrcholového sportu v ČSSR byly v minulém roce publikovány v našem odborném měsíčníku v číslech 8, 9 a 10. Předsednictvo Československého svazu lyžařů se v minulém roce intenzivně zabývalo nastávajícími úkoly výstavby středisek vrcholového sportu (SVS) a středisek vrcholového sportu mládeže (SVS-M). Bylo rozhodnuto zpracovat základní materiál Československého svazu lyžařů tak, aby mohl být předán k projednání nejvyšším orgánům po skončeném závodním období. Po zhodnocení závodního období 1973—74 a projednání základních materiálů, po schválení zásad výstavby středisek SVS a SVS-M v lyžování bude přistoupeno k postupné realizaci. Základní útvary, pilíře systému vrcholového sportu v lyžování, budou vybudovány do roku 1975, aby alespoň částečně postihly svými výmohami přípravu na ZOH 1976. Rok 1978 až 1980 by měl být mezníkem skončení I. etapy výstavby těchto zařízení.

SVS — střediska vrcholového sportu

Jako první budou ustavena střediska vrcholového sportu v MNO a MV, tj. v Dukle Liberec, Dukle Banská Bystrica a v ČH Štrbské Pleso. Přípravuje se návrh na SVS v ministerstvu školství a postupně by mělo být vybudováno SVS i ve složkách ČSTV.

Tato střediska mají přímou funkci plnit úkoly stání reprezentace, a to zvláště ve světových soutěžích na MS a ZOH. Je tedy jasné, že půjde o přísný výběr výkonných a perspektivních závodníků při omezených počtech v jednotlivých disciplínách.

Výstavba dalších středisek po roce 1978—1980 záleží také na růstu počtu závodníků splňujících kritéria pro zařazování do SVS.

SVS-M — střediska vrcholového sportu mládeže

Střediska vrcholového sportu mládeže SVS-M budou velmi důležitým článkem v růstu výkon-

ností jednotlivých disciplín ke světové špičce. Jde zde především o to, zajistit u mladých talentů vysokou technickou a sportovní úroveň a přihlížet k prohloubení morálně volních vlastností. Bude přihlíženo i k politické angažovanosti. Jde o podchycení talentů, ale také především o intenzivní cílevědomou práci v naší socialistické společnosti, o plnění úkolů státní reprezentace, plnění jednoho z úkolů, které uložil ÚV KSČ naší tělovýchově.

Budou stanoveny postupné cíle při výstavbě jednotlivých SVS-M a uvažuje se o stanovení přechodné formy organizace činnosti v některých SVS-M. Nelze čekat, až se vytvoří ideální podmínky. Vždy se budeme lišit od druhých sportů, zvláště kolektivních a těch, které vyvíjejí činnost ve velkých aglomeracích. Také přechod ke koncentraci mladých závodníků do jednotlivých středisek bude odpovídat naší mentalitě.

V některých případech bude nutné vytvořit „detašovaná pracoviště“ v jednotlivých SVS-M, a to přechodně nebo i trvale. Bude třeba některé SVS-M přímo podřídit příslušnému SVS a jiné vytvořit jako samostatné celky do spádové oblasti jednotlivých SVS. Při organizaci vlastní činnosti využijeme i zkušeností z činnosti sportovních lyžařských základen.

Zařazování závodníků do SVS-M se připravuje na základě kritérií schválených oddělením vrcholového sportu ÚV ČSTV. Takto získané počty budou limitující pro zřízení středisek mládeže. V úvahu přicházejí místa: Liberec, Jablonec, Krkonoše (Jilemnice, Vrchlabí, Harrachov), Nové Město na Moravě, Frenštát pod Radhoštěm (Rožnov), Banská Bystrica (Kremnica, Nováky), ČH Štrbské Pleso (Liptovský Hrádok, Vysoké Tatry - Smokovec), Liptovský Mikuláš (Kežmarok), tj. pro I. etapu. Uvedená místa v závorce připadají v úvahu jako „detašovaná“ střediska pro jednu disciplínu.

Při realizaci koncepce vrcholového sportu si uvědomujeme určité vztahy výkonnostního a vrcholového sportu. Půjdemetetradiční cestou. ale nespíme zapomenout, že všechny další články mimo SVS nám budou pomáhat zřizovat dobrovolní pracovníci, TJ a lyžařské oddíly. I v ekonomické oblasti budeme hledat cestu „sdružených“ prostředků.

Důležitou součástí při výstavbě nové koncepce výkonnostního a vrcholového sportu budou tréninková střediska mládeže (TSM) a sportovní třídy (ST). O nich přineseme články v některém z příštích čísel.

VÁCLAV MECÍŘ

Je len jedna cesta

Niekoľko poznámok k III. majstrovstvám Európy juniorov na rok 1974

V posledných rokoch sme v zjazdovom lyžovaní nezaregistrovali veľa medzinárodných úspechov: Z času na čas sa objavil jediniec schopný prekvapiť v jedných-dvoch pretekoch. To však boli ojedinelé výsledky, dosiahnuté skôr vďaka mimoriadnej húževnatosti samotného pretekára, jeho talentu. A v mnohých prípadoch tu mali svoj vplyv aj rodičia, väčšinou bývalí známi pretekári, ochotní obetovať sa pre úspech svojich detí. Chýbala však systematickosť v príprave nových pretekárov z radov mládeže, ich sústavné a odborné vedenie, starostlivosť o ich rast pod dozorom trénerov.

Tým radostnejšia je skutočnosť, že III. majstrovstvá Európy juniorov pre rok 1974 v Jasnej sa skončili neočakávaným úspechom našej mlade a ukázala sa terazšia sila i zázemie československých zjazdárov. V družstvách juniorov, ale aj žiakov máme celý rad dobrých pretekárov. Začínajú sa vracaf úroky z investícií. Potvrdilo sa, že sa oplatí vkladať do mladých, venovať im to najlepšie z najlepšieho.

Výsledky z Jasnej sú radostné nielen umiestením našich chlapcov a dievčat, najmä v obrovskom slalome, ale hlavne spôsobom, akým mladí reprezentanti pristupovali k pretekom. Ich bojovnosť a snaha po čo najlepších výsledkoch boli príkladné. Všetci potvrdili, že hlavne v slalomoch máme dostatok vývojaschopných pretekárov. Nepochybujeme o tom, že keby dostali rovnaké podmienky i v zjazde, aj v tejto disciplíne by sa prebojovali medzi svetovú triedu. Žiaľ, v našej vlasti je zatiaľ len veľmi

Bohumír Zeman ze Slovanu Špindlerův Mlýn byl nejúspěšnějším čs. reprezentantem a získal bronzovou medaili v obřím slalomu.

málo možností k dobrému a bezpečnému tréningu zjazdu. Nemáme ani vhodné zjazdovky, okrem tej v Jasnej. Tie, ktoré existujú, sú zväčša v takom stave, že sa na nich jednoducho nedá trénovať — plné turistov, neupravené, rozbité. Chyba je v tom, že prakticky niet nikoho, kto by sa o ich údržbu staral. Stále sú neriešené otázky majetkovoprávných vzťahov a trvá nechuť investovať do údržby. Dokiaľ sa nepodarí zakotviť tieto vzájomné vzťahy, väzby a povinnosti v pevných predpisoch, dotvety nebudú na našich zjazdovkách poriadok, a teda ani možnosť kvalitného tréningu zjazdu.

Keď som sa v Jasnej rozprával so zahraničnými expertmi, všetci jednoznačne obdivovali terény i trate. Pravda, pozerali sa na ne len z hľadiska momentálnej situácie, keď boli vzorne pripravené pre šampiónát juniorov. Aj my vieme, že Jasná, a nielen Jasná, aj ostatné naše strediská — Vrátna, Vysoké Tatry, Chopok-juh, Krkonosé, Martinské hole — sú priam ideálne pre rozvoj zjazdového lyžovania. No spomínané skutočnosti čiastočne hatia ich plné využitie.

Ak chceme, aby sme aj v zjazdovom lyžovaní udržiavali krok s alpskými krajinami, musíme vytvoriť našim mladým lyžiarom také podmienky pre ich tréning, aby sa mohli systematicky rozvíjať po všetkých stránkach, aby sa im umožnila úprava ich študijných plánov,

skúšok. Veď aj na ich budúcnosť treba myslieť. Rozumne vec riešili Rakúšania, ktorí svojich mladých lyžiarov sústredili do špeciálnych lyžiarskych gymnázií, kde majú upravené učebné plány aj termíny skúšok podľa potrieb tréningu. Zjazdové lyžovanie si teraz razí cestu vpred aj v socialistických krajinách. Nás musí tešiť, že v tomto tábore sme na poprednom mieste.

V Jasnej sme sa presvedčili, že alpské disciplíny nemusia byť vždy doménou výlučne alpských krajín. Iste je bez pochyb popredné postavenie pretekárov z Rakúska, Švajčiarska, Talianska, NSR a Francúzska v svetovom meradle. Lyžiar i z ostatných krajín len sporadicky sa radia medzi nich. Juniorské majstrovstvá Európy v Jasnej však naznačili, že aj krajiny netypicky zjazdárske môžu čo povedať do zjazdového lyžovania. Najlepšie to dokumentujú fakty:

Medaily tu získali reprezentanti iba šiestich krajín v poradí: 1. Rakúsko 2 zlaté, 3 strieborné, 2 bronzové, 2. NSR 2 - 2 1, 3. Taliansko 1 - 0 - 2, 4. Švédsko 1 - 0 - 0, 5. Fínsko 0 - 1 - 0, 6. ČSSR 0 - 0 - 1. Všimnime si, že tentoraz ostali bez medaily tradičné zjazdárske krajiny, akými sú Švajčiarsko a Francúzsko. Pokiaľ ide o Francúzov, je zrejme, že hlboká kríza vo francúzskom zjazdovom lyžovaní zasiahla nielen ich reprezentantov mužov a ženy, ale je oveľa hlbšia. Švajčiarske družstvo v Jasnej ne-

potvrdilo dobré meno a posledné vynikajúce výsledky ich starších kolegov Nadigovej, Collombina, Russiho...

Aj keď sa výsledky jednotlivých krajín na majstrovstvách Európy juniorov oficiálne nebudujú, urobili sme si zaujímavý experiment. Obodovali sme výsledky podľa systému zaužívaného v Svetovom pohári a dostali sme tento prehľad:

Juniori: Rakúsko 121 b., Taliansko 64, Švédsko 40, ČSSR 18, Švajčiarsko 17, ZSSR 11, Francúzsko 4, Juhoslávia 2, Nórsko 1.

Juniorky: NSR 127, Rakúsko 62, Taliansko 30, Fínsko 23, ČSSR 18, Francúzsko 12, Nórsko a Švédsko po 4, Švajčiarsko 3.

Spolu: 1. Rakúsko 183, 2. NSR 127, 3. Taliansko 74, 4. Švédsko 44, 5. ČSSR 36, 6. Fínsko 23, 7. Švajčiarsko 20, 8. Francúzsko 16, 9. ZSSR 11, 10. Nórsko 5, 11. Juhoslávia 2.

Zo 16 krajín, ktorých reprezentanti štartovali na šampionáte juniorov, šesť získalo medaily a jedenásť bodovalo. Všetky kritériá hodnotia vyššie našich lyžiarov ako reprezentantov Švajčiarska a Francúzska. U chlapcov sa pred ČSSR dostali iba dve alpské krajiny — Rakúsko a Taliansko. Keby sme išli ešte hlbšie, zistíme, že v slalomových disciplínach sa naše dievčatá dostali pred Rakúšanky.

Výsledky našich juniorov teda právom označujeme za úspešné. Dosiaľ sme v žiadnych pretekoch so širokým medzinárodným významom nezaznamenali umiestenie našich reprezentantov v prvej desiatke, ak už nehovoríme o bronzovej medaile B. Zemana v obrovskom slalome. Dokazuje to, že naozaj sa začína prejavovať práca v našich strediskách vrcholového športu i celková zlepšujúca sa práca v zjazdovom lyžovaní.

Urobme všetko pre to, aby sme si toto postavenie udržali. Lyžiarí sú pripravení splniť svoje povinnosti. „Cesta je len jedna,“ povedal doc. Jaromír Bogdálík, „dať mladým talentovaným lyžiarom šancu, lebo ani jeden popredný športovec sa k vrcholovej špičke nedostane náhodou.“

KAROL EIDLPEŠ

Prehľad výsledkov III. junior-ského mistrovství Evropy ve sjezdových disciplínach:

Sjezd juniorů (2300 m, výškový rozdíl 750 m, 19 branek): 1. Bartl Gensbichler 1:22,54 (FIS body 0), 2. Hans Purtscher 1:23,08 (4,32), 3. Friedrich Mayer (všichni Rakousko) 1:23,54 (8,0), 4. Peter Luscher (Švýcarsko) 1:23,91 (10,81), 5. Manni de Ambrogio (Itálie) 1:24,22 (13,17), 6. Hans Enn (Rakousko) 1:24,43 (14,76), 7. Provera (Itálie) 1:24,47 (15,07), 8. Mayr (Rakousko) 1:24,71 (16,88), 9. Donnet (Švýcarsko) 1:25,39 (21,98), 10. Zirbisegger (Rakousko) 1:25,48 (22,65). — Umístění nejlepších čs. závodníků: 37. Juraj Gažík 1:27,97 (40,90), 42. Jiří Hoffman 1:28,73 (46,35), 44. Bohumír Zeman 1:29 05 (48,62).

Sjezd juniorek (2100 m, výškový rozdíl 600 m, 19 branek): 1. Eifi Deuflova (Rakousko) 1:25,50 (0), 2. Riitta Ollikkaová (Finsko) 1:26,31 (6,32), 3. Evi Pröllová (Rakousko) 1:26,84 (10,32), 4. Christl Borchersová (NSR) 1:26,90 (10,76), 5. Patrizia Storpasová (Itálie) 1:27,58 (15,78), 6. Cornelia Mathisová (Rakousko) 1:27 76 (17,07), 7. Sundbergová (Švédsko) 1:27,84 (17,65), 8. Campigliaová (Itálie) 1:28,01 (18,87), 9. Heslová (Norsko) 1:28,16 (19,95), 10. Vibertiová (Itálie) 1:28,34 (21,25). — 21. Dagmar Kuzmanová 1:30,55 (36,54), 22. Ilona Pičmanová 1:30,56 (36,61), 23. Věra Šudová 1:30 60 (36,88).

Obří slalom juniorů (1350 m, výškový rozdíl 355 m, v prvním kole 45, ve druhém 48 branek): 1. Ingemar Stenmark (Švédsko) 2:38,51 (1:18,81+1:19,70) - (0 b.), 2. Bartl Gensbichler (Rakousko) 2:38,64 (1:19,24 + 1:19,40) - (0,55), 3. Bohumír Zeman (ČSSR) 2:38,97 (1:18,96 + 1:20,01) - (1,93), 4. Didier Beouze (Francie) 2:39,16 (1:19,58 + 1:19,58) - (2:73), 5. Manni de Ambrogio (Itálie) 2:39,25 (1:19,36 + 1:19,89) - (3,11), 6. Hans Enn (Rakousko) 2:40,04 (1:19,42 + 1:20,62) - (6,37), 7. Luscher (Švýcarsko) 2:40,45 - (8,05), 8. Michal Šoltýs (ČSSR) 2:40,70 (1:20,35 + 1:20,35) - (9,06), 9. Mayr (Rakousko) 2:40,86 - (9,70), 10. Syl-liesen (Norsko) a de Chiesa (Itálie) oba 2:41,18 - (10,98). — 35. Zbyněk Reitmayer 2:45,15

(1:22,07 + 1:23,08) - (26,07), 42. Dušan Porubský 2:46,37 (1:22,68 + 1:23,69) - (30,50).

Obří slalom juniorek (1400 m, výškový rozdíl 355 m, 48 branek): 1. Monika Berveinová 1:17,26 (0), 2. Evi Renothová 1:17,47 (1,89), 3. Margot Ederová (všechny NSR) 1:17,78 (4,68), 4. Armelle Pertuisetová (Francie) 1:17,86 (5,40), 5. Cornelia Mathisová (Rakousko) 1:17,88 (5,58), 6. Dagmar Kuzmanová (ČSSR) 1:18,13 (7,83), 7. Deuflová (Rakousko) 1:18,28 (9,16), 8. Storpasová (Itálie) 1:18,69 (12,44), 9. Danuserová (Švýcarsko) 1:18,71 (12,60), 10. Leveřlová (Francie) 1:18,96 (14,60). — 11. Soňa Kuzmanová 1:19,10 (15,72), 19. Jana Šoltýsová 1:20,77 (28,37).

Slalom juniorů (výškový rozdíl 214 m, v prvním kole 64, ve druhém 63 branek): 1. Paolo de Chiesa (Itálie) 99,01 (48,33 + 50,68) - (0), 2. Bartl Gensbichler (Rakousko) 101,59 (50,03 + 51,56) - (14,17), 3. Elio Presazzi (Itálie) 102,79 (51,87 + 50,92) - (20,46), 4. Valerij Ciganov (SSSR) 102,91 (51,41 + 51,50) - (21,08), 5. Stig Strand 103,17 (52 92 + 50,25) - (22,43), 6. Mats Bergman (oba Švédsko) 103,20 (22,59), 7. Plattner (Itálie) 103,26 - (22,90), 8. Mayer (Rakousko) 103,46 (23,94), 9. Holzl (Jugoslávie) 104,85 - (31,08), 10. Jakobsson (Švédsko) 107,03 - (42,20). — 14. Richard Křič 109,90 (55,18 + 54,72) - (56,55), 17. František Kolín 112,06 (55,81 + 56,25) - (66,94), 18. Jiří Kornfeld 112,08 (55,43 + 56,65) - (67,04).

Slalom juniorek (výškový rozdíl 153 m, v prvním kole 50, ve druhém 48 branek): 1. Evi Renothová 95,5 (46,42 + 48,73) - (0), 2. Monika Berveinová (obě NSR) 96,17 (46,77 + 49,40) - (5,81), 3. Vilma Gattaová (Itálie) 98,07 (48,18 + 49,89) - (15,98), 4. Margot Ederová (NSR) 98,21 (48,17 + 50,04), 5. Soňa Kuzmanová 98,49 (47,93 + 50,56) - (18,17), 6. Jana Šoltýsová (obě ČSSR) 99,28 (48,28 + 51,00) - (22,28), 7. Gamsjägerová (Rakousko) - 99,33 (22:54), 8. Ollikkaová (Finsko) 99,67 - (24,30), 9. Fjeldstadová (Norsko) 100,51 - (28,64), 10. Danuserová (Švýc.) 100,56 - (28,89) — 13. Táňa Navrátková 103,45 (50,90 + 52,55) - (43,60).

Úspěch Rakušanů na MS ve sjezdových disciplínách

Úspěchem Rakušanů skončilo 23. mistrovství světa ve sjezdových disciplínách, které se konalo začátkem února ve Sv. Mořici. Získali po třech zlatých a stříbrných a dvě bronzové medaile. Ve sjezdu se stali mistry Annemarie Prölllová-Moserová a David Zwilling, v trojkombinaci zvítězil Franz Klammer. Francie v klasifikaci zemí je na druhém místě před Itálií. Ve francouzském týmu si úspěšně vedla 17letá Fabienne Serratová, která vyhrála obří slalom a trojkombinaci. Trojnásobný vítěz Světového poháru Gustavo Thoeni si odvezl dvě zlaté medaile za obří slalom a slalom. Pro pořadající Švýcarsko skončil šampionát neúspěšně. Jediná bronzová medaile je velmi hubeným ziskem. Překvapením je čtvrté místo Lichtenštejnska. Pro čs. sjezdové lyžování je čtvrté místo Miloslava Sochora v trojkombinaci dosud naším největším úspěchem v historii mistrovství světa. Šampionát ve Sv. Mořici končil v době redakční uzávěrky a ještě se k němu vrátíme poznámkami a zajímavostmi odborníků. Zatím přinášíme přehled výsledků:

MUŽI

Slalom (615 m, výškový rozdíl 220 m, 75 a 68 branek): 1. Gustavo Thoeni (It.) 109,98 (58,91+51,07), 2. David Zwilling (Rak.) 110,76 (57,51+53,25), 3. Fr. Fernandez Ochoa (Špan.) 111,56 (58,12+53,44), 4. Gerard Bonnevie (Fr.) 112,24 (58,61+53,63), 5. Walter Tresch (Švýc.) 112,63 (59,10+53,53), 6. Gudmund Soederin (Švéd.) 114,88 (59,85+55,03), 7. Andrzej Bachleda (Pol.) 115,66 (61,13+54,53), 8. Wolfgang Junginger (NSR) 115,72 (59,72+55,77), 9. Phillippe Barroso (Fr.) 115,99 (60,31+55,68), 10. Russel Goodman (Kanada) 117,04 (60,93+56,11). — Umístění čs. reprezentantů: 14. Ján Heczko 117,73 (61,98+55,75), 17. Miloslav Sochor 118,57 (61,03+57,54), 18. Bohumil Zeman 119,02 (63,23+55,79), Miloslav Pažout byl v prvním kole 14. s 60,42, ve druhém měl pád.

Obří slalom (1290 m, výškový rozdíl 450 m, obě kola po 65 brankách): 1. Gustavo Thoeni (It.) 3:07,92 (1:36,71 + 1:31,21), 2. Hans Hinterseer (Rak.) 3:08,84 (1:38,47 + 1:30,37), 3. Piero Gros (It.) 3:08,91 (1:37,85 + 1:33,42), 4. Helmut Schmalz (It.) 3:10,37 (1:36,95 + 1:33,42), 5. Engelhard Pergatzl (Švýc.) 3:11,58 (1:38,10 + 1:33,48), 6. Erwin Stricker (It.) 3:11,59 (1:40,09 + 1:31,50), 7. Josef Pechtl (Rak.) 3:12,39 (1:38,48 + 1:33,91), 8. Max Rieger (NSR) 3:12,51 (1:39,30 +

1:33,21), 9. Ingemark Stenmark (Švédsko) 3:13,51 (1:40,03 + 1:33,48), 10. Franz Klammer (Rakousko) 3:13,89 (1:40,43 + 1:33,46). — Umístění čs. reprezentantů: 22. Miloslav Sochor 3:20,49 (1:41,86 + 1:38,63), 28. Miloslav Pažout 3:25,35 (1:45,39 + 1:39,96), Bohumil Zeman měl pád v prvním kole, Ján Heczko ve druhém.

Sjezd (3210 m, výškový rozdíl 805 m): 1. David Zwilling (Rak.) 1:56,98, 2. Franz Klammer (Rak.) 1:58,01, 3. Willy Frommelt (Lichten.) 1:58,16, 4. Karl Cordin (Rak.) 1:58,25, 5. Giuliano Besson (It.) 1:58,43, 6. Manfred Grabler (Austr.) 1:58,46, 7. Stefano Anzi (It.) 1:58,48, 8. Dave Murray (Kanada) 1:58,60, 9. Walter Vesti (Švýc.) 1:58,61, 10. Erik Haker (Nor.) 1:58,70. — Umístění čs. reprezentantů: 47. Miloslav Sochor 2:06,38, 59. Miloslav Pažout 2:09,19.

Trojkombovace: 1. Franz Klammer (Rak.) 67,88 b., 2. Andrzej Bachleda (Pol.) 78,35, 3. Wolfgang Junginger (NSR) 89,01, 4. Miloslav Sochor (ČSSR) 127,07, 5. Seppo Leppaniemi (Fin.) 151,84, 6. Maciej Ciaptak-Gasienica (Pol.) 156,38, 7. Dušan Gorišek (Jug.) 161,72, 8. Roman Derezinski (Pol.) 162,42, 9. Dan Cristea (Rum.) 176,63, 10. Chris Womersley (Nový Zéland) 204,92.

ŽENY

Slalom (420 m, výškový rozdíl 135 m, obě kola po 52 bran-

Mistr světa ve sjezdu David Zwilling.

kách): 1. Hanny Wenzelová (Lichten.) 94,63 (48 81 + 45,82), 2. Michel Jacotová (Fr.) 95,15 (48,79 + 46,36), 3. Marie-Lise Morerodová (Švýc.) 95,29 (49,45 + 45,84), 4. Fabienne Serratová (Fr.) 95,61 (49,38 + 46,23), 5. Claudia Giordaniová (Itálie) 96,19 (49,32 + 46,87), 6. Rosie Mittermaierová (NSR) 96,39 (49,20 + 47,19), 7. Monika Kasererová (Rak.) 96,61 (49,32 + 47,29), 8. Toril Foerlandová (Nor.) 96,72 (49,69 + 47,03), 9. Conchita Puigová (Špan.) 97,98 (51,39 + 46,59), 10. Pamela Behrová (NSR) 98,23 (50,78 + 47,45). — Umístění čs. reprezentantek: 30. Soňa Kuzmanová 105,58 (55,00 + 50,58), Dagmar Kuzmanová a Anna Dropová diskvalifikovány v prvním kole.

Obří slalom (1290 m, výškový rozdíl 405 m, 65 branek): 1. Fabienne Serratová (Fr.) 1:43,18, 2. Traudl Treichlová (NSR) 1:43,72, 3. Jacqueline Rouvierová (Fr.) 1:43,81, 4. Annemarie Moserová-Proelllová (Rakousko) 1:44,24, 5. Monika Kasererová (Rak.) 1:44,35, 6. Barbara Cochranová (USA) 1:44,51, 7. Hanny Wenzelová (Lichtenštejnsko) 1:44,55, 8. Marilyn Cochranová (USA) 1:44,73, 9. Judy Crawfordová (Kanada) 1:44,77, 10. Brigitte Schrolllová (Rak.) 1:45,01. — Umístění čs. reprezentantek: 24. Anna Dropová 1:50,06, 28. Dagmar Kuz-

manová 1:50,97, Soňa Kuzmanová měla pád.

Sjezd (2400 m, výškový rozdíl 575 m): 1. Annemarie Moserová-Proellová (Rak.) 1:50,84, 2. Betty Cliffordová (Kanada) 1:51,78, 3. Wiltrud Drexelová (Rak.) 1:52,15, 4. Monika Kasererová (Rak.) 1:52,40, 5. Marie-Theres Nadigová (Švýc.) 1:52,47, 6. Christina Tisotová (It.) 1:52,52, 7. Kathie Kreinerová (Kanada) 1:52,81, 8. Toril Foerlandová (Nor.) 1:53,07, 9. Judy Crawfordová (Kanada) 1:53,12, 10.

Fabienne Serratová (Fr.) 1:53,46. — Umístění čs. reprezentantek: 24. Dagmar Kuzmanová 1:56,90, 30. Anna Droppová 1:59,02, 31. Soňa Kuzmanová 2:00,63.

Trojkombinace: 1. Fabienne Serratová (Fr.) 20,14, 2. Hanny Wenzelová (Lichten.) 25,31, 3. Monika Kasererová (Rak.) 27,44, 4. Judy Crawfordová (Kanada) 45,83, 5. Toril Foerlandová (Nor.) 54,52, 6. Anette Schauburgová (Nor.) 102,26, 7. Siri Melingová (Nor.) 112,33, 8. Valentina Iliffaová (Brit.) 120,33,

9. Micujo Nagumová (Jap.) 141,35, 10. Irena Jezová (Jug.) 146,59.

PŘEHLED MEDAILÍ

1. Rakousko	3	3	2
2. Francie	2	1	1
3. Itálie	2	0	1
4. Lichtenštejnsko	1	1	1
5. NSR	0	1	1
6. Kanada	0	1	0
Polsko	0	1	0
8. Španělsko	0	0	1
Švýcarsko	0	0	1

ÚSPĚCH STANDY HENYCHA na běžeckých mistrovstvích ČSSR

Dobré výkony čs. reprezentantek pro Falun ● Muži Dukly Liberec podesáté, ženy Jiskry Mšeno poosmé vítězi ve štafetách

Areál snů na Štrbském Plese ve Vysokých Tatrách byl dějištěm mistrovství ČSSR v běžeckých disciplínách. Jejich první část uspořádala TJ Vysoké Tatry, druhou — běh na 50 km — RH Štrbské Pleso. Patnáctka a třicítka mužů, pětka a desítka žen, jakož i štafety byly závěrečnou prověřkou čs. reprezentantů a reprezentantek před odjezdem na mistrovství světa ve švédském Falunu.

Hrdinou závodů mužů byl Stanislav Henych (Autoškoda Vrchlabí), který po mezinárodních úspěších znovu potvrdil vynikající formu. Zahajovací třicítku absolvoval s „letným startem“, když před vyběhnutím na trať přemazával lyže a závod dokončil s úsmě-

vem, svěřil s náskokem 2:17,09 min. Druhý byl Jan Fajstavr, který 26. března oslavil 30. narozeniny. Zdá se, že Fajstavr „chytl“ formu a loňského mistra Jiřího Berana odsunul na třetí místo. Další dva členové liberecké Dukly a falunského reprezentačního týmu František Šimon a Milan Jarý po oнемocnění nestartovali. V běhu na 15 km si Henych musel vítězství perně vybojovat v posledních dvou kilometrech mocným závěrem, když dlouho běžel v čele Milan Jarý. Beran i tentokrát získal bronzovou medaili. Zatímco třicítka při střídávém sněhu byla náročná na mazání, při patnáctce byl po celé trati stejný sněh. První štafeta liberecké Dukly ve složení Fajstavr, Jarý, Beran již podesáté v nepřetržité řadě si odnesla mistrovský titul na 3×10 km. Druhý bylo první družstvo RH Štrbské Pleso, ale pozornost diváků soustředil boj o bronzové medaili, který v cíli rozdíllem pouhé setiny (1) vteřiny rozhodl Brůzík z první štafety TJ Vysoké Tatry v souboji s posledním mužem druhého mužstva liberecké Dukly Rezáčem. V padesátce za hustého sněžení a silného větru zopakoval svůj loňský úspěch z Jilemnice Julius Lupták (RH Štrbské Pleso) před Zdeňkem Böhmem z VŠ Praha při neúčasti čs. reprezentantů, nominovaných pro mistrovství světa. Lupták vedl po 15 km před Böhmem a pořadí na prvních dvou místech se potom již

Standa Henych po svém druhém vítězství na mistrovství ČSSR v běhu na 15 km.

nezměnilo. Ján Michalko (RH Poprad) v polovině závodu byl až šestý, měl však úspěšný závěr a v něm si zajistil bronzovou medaili.

Ženy začínaly mistrovství v pondělí 4. února během na 10 km. Trenér čs. reprezentantek Bohuslav Rázl měl radost z vítězství zkušené Mileny Ryglové (RH Semily), s níž počítal pro tuto trať na mistrovství světa ve Falunu. Byla rychlejší o 1:00,01 min. než Milena Čillerová z Jiskry Mšeno. Další tři místa patřila reprezentantkám Gabriele Sekajové (Tesla Lip-tovský Hrádok), Heleně Bekešové (TJ Vysoké Tatry) a kapitánce týmu Aleně Bartošové (Jiskra Mšeno). Dvě nejmladší členky reprezentačního družstva startovaly v běhu juniorek na 5 km a vítězství Miroslavy Jaškovské (MEZ Frenštát) s náskokem 1:09,91 min. před Blankou Paulů (Autoškoda Vrchlabí) bylo překvapením. Deset nejlepších juniorek si vybojovalo právo na start v běhu žen na této trati o mistrovské tituly a Paulů si to tentokrát vynahrádila (měla lépe namazáno než při závodě juniorek). Získala zasloužené

Gabriela Sekajová patří k nadějným čs. závodnicím, což prokázala na mistrovství ČSSR na Štrbském Plese.

první místo před Sekajovou a Barťošovou. Čtvrtá byla juniorská přebornice Jaškovská s náskokem 7,38 vt. před Školovou z Jiskry Mšeno. Ve štafetě žen poosmé jsou mistryněmi běžkyňe Jiskry Mšeno (Alena Bartošová, Milena Čillerová, Helena Školová). Stříbrné medaile patřily závodnicím Tesly Liptovský Hrádok a bronzové členkám TJ Vysoké Tatry. Druhý nejlepší čas zaběhla mimo soutěž běžčič kombinovaná štafeta ČSSR a Blanka Paulů měla nejlepší čas v posledním úseku.

Juniorským přeborníkem na 10 km se stal Karel Nývlt z trutnovské Lokomotivy před Oldřichem Haklem ze Sokola Horní Branná a Jaroslavem Skákalem (VŠ Praha).
Přehled výsledků mistrovství ČSSR:

Muži 15 km: 1. Stanislav Henych (Autoškoda Vrchlabí) 52:03,23 min., 2. Milan Jary 52:10,44, 3. Jiří Beran 52:24,09, 4. Jan Fajstavr 52:26,19, 5. Josef Kubica (všichni Dukla Liberec) 53:10,08, 6. Ján Lupták (RH Strbské Pleso) 53:41,61, 7. Jaroslav Saidl (Dukla Liberec) 53:49,48, 8. Zdeněk Böhm (VŠ Praha) 53:52,66, 9. Stanislav Rezáč 54:05,85, 10. František Simon (oba Dukla Liberec) 54:11,69, 11. Stefan Pavlák 54:16,47, 12. Vladimír Staroň 54:23,98, 13. Pavol Šaling (všichni RH Poprad) 54:23,98, 14. Miroslav Zuzánek (Ještěd Liberec) 55:21,39, 15. Emil Duriáč (RH Poprad) 55:26,43. Startovalo 92 závodníků, 86 patnáctku dokončilo.

Muži 30 km: 1. Henych 1:39:29,31 hodiny, 2. Fajstavr 1:41:46,40, 3. Beran 1:43:33,33, 4. Zuzánek 1:43:52,69, 5. Pavlák 1:44:02,93, 6. Ján Michalko (RH Poprad) 1:44:53,07, 7. Saidl 1:45:15,18, 8. Jan Novák (VŠ Praha) 1:45:22,53, 9. Böhm 1:45:39,28, 10. Milan Urbanec (VŠ Praha) 1:45:49,14, 11. Lupták 1:46:32,54, 12. Jiří Žák (Sokol Nové Město na Moravě) 1:46:35,62, 13. Pavel Vojáček (ČZ Strakonice) 1:46:42,07, 14. Duriáč 1:46:46,33, 15. Milan Miluška (Sokol Nové Město na Moravě) 1:47:59,80. Startovalo 69, závod dokončilo 54 běžčů.

50 km: 1. Lupták 3:16:49,40 h., 2. Böhm 3:17:01,32, 3. Michalko 3:19:56,89, 4. Pavlák 3:20:49,21, 5. Zuzánek 3:22:19,62, 6. Ján Matejbus (Lokomotiva Liptovský Hrádok) 3:22:23,80, 7. Rezáč 3:22:31,23, 8. František Schürger (TJ Vysoké Tatry) 3:22:38,24, 9. Jan Fejkl 3:24:08,67, 10. Pavel Vojáček (oba ČZ Strakonice). V Hančově memoriiu startovalo 72 závodníků.

3x10 km: 1. Dukla Liberec I. (Fajstavr 34:12,43, Jary 33:49,27, Beran 33:43,55) 1:41:45,25 hod., 2. RH Strbské Pleso I. (Pavlák 35:35,02, Lupták 35:00,76, Michalko 34:43,82) 1:45:19,60, 3. TJ Vysoké Tatry I. (Mlynář 35:38,08, Ilavský 35:44,74, Brůžik 34:23,72) 1:45:46,54, 4. Dukla Liberec II. (Kubica, Saidl, Rezáč) 1:45:46,55, 5. RH Strbské Pleso II. (Staroň, Šaling, Duriáč)

1:46:08,00, 6. ČZ Strakonice (Fousek, Fejkl, Vojáček) 1:47:00,84, 7. Tesla Liptovský Hrádok (Gašperčík, Valent, Matejbus) 1:48:07,56, 8. Autoškoda Vrchlabí (Špicar, Mázl, Henych) 1:48:46,92, 9. Sokol Nové Město na Moravě (Miluška, Svanda, Žák) 1:48:58,85, 10. MEZ Frenštát (Škuca, Sacký, Hložek) 1:49:21,91. Startovalo 23 štafet, 21 bylo klasifikováno.

5 km ženy: 1. Blanka Paulů (Autoškoda Vrchlabí) 18:55,04 min., 2. Gabriela Sekajová (Tesla Liptovský Hrádok) 19:06,82, 3. Alena Bartošová (Jiskra Mšeno) 19:11,28, 4. Miroslava Jaškovská (MEZ Frenštát) 19:19,86, 5. Helena Školová (Jiskra Mšeno) 19:26,24, 6. Elena Bekešová (TJ Vysoké Tatry) 19:43,50, 7. Milena Čillerová (Jiskra Mšeno) 19:45,07, 8. Milena Rygllová (RH Semily) 19:59,92, 9. Eva Labašková (Tesla Liptovský Hrádok) 20:10,70, 10. Anna Pašiarová (TJ Vysoké Tatry) 20:18,98, 11. Emília Šuleková (Tesla Liptovský Hrádok) 20:22,27, 12. Taňa Taschová (VŠ Praha) 20:42,84, 13. Hana Miluškova 21:01,35, 14. Věra Mikšlová (obě Sokol Nové Město na Moravě) 21:10,90, 15. Eva Šimůnková (VŠ Praha) 21:18,56. Startovalo 43 závodnic, jedna vzdala.

10 km: 1. Rygllová 37:03,05, 2. Čillerová 38:03,06, 3. Sekajová 38:14,68, 4. Bekešová 38:16,10, 5. Bartošová 38:21,00, 6. Školová 38:29,23, 7. Šuleková 39:35,30, 8. Pašiarová 39:49,61, 9. Labašková 40:22,10, 10. Miluškova 40:41,90, 11. Šimůnková 41:05,03, 12. Jana Chlupatá (VŠ Praha) 41:05,87, 13. Marie Hubačová (ČZ Strakonice) 41:31,81, 14. Dana Procházková (Universita Brno) 41:33,43, 15. Irena Brůžiková (TJ Vysoké Tatry) 41:41,79. Startovalo 34 běžkyň, jedna vzdala.

3x5 km: 1. Jiskra Mšeno I. (Bartošová 19:52,00, Čillerová 20:06,83, Školová 19:42,97) 59:41,80, 2. Tesla Liptovský Hrádok (Šuleková

21:25,76, Labašková 20:41,05, Sekajová 19:42,87) 1:01:49,68, 3. TJ Vysoké Tatry (Brůžiková 22:58,71, Pašiarová 20:29,11, Bekešová 20:39,82) 1:04:07,64, 4. VŠ Praha (Chlupatá, Šimůnková, Taschová) 1:04:59,93, 5. Sokol Nové Město na Moravě (Kofátková, Mikšlová, Miluškova) 1:05:49,78, 6. ČZ Strakonice (Půbalová, Voldřichová, Hubačová) 1:08:07,03. Mimo soutěž kombinovaná štafeta ČSSR (Jaškovská 20:52,42, Rygllová 19:57,68, Paulů 19:13,82) 1:00:03,92. Startovalo 9 štafet, všechny závod dokončily.

Přebor juniorů na 10 km: 1. Karel Nývlt (Lokomotiva Trutnov) 33:14,68, 2. Oldřich Hakl (Sokol Horní Branná) 34:22,05, 3. Jaroslav Skákal (VŠ Praha) 34:24,44, 4. Dalibor Bordovský (MEZ Frenštát) 34:25,63, 5. Petr Just (Dukla Liberec) 34:48,17, 6. Radovan Kunc (Seba Tanvald) 35:30,40, 7. Martin Dutka (Dukla Banská Bystrica) 35:35,59, 8. Marian Čunderlík (oba Dukla Banská Bystrica) 35:39,90, 9. Vladimír Zemín (Jiskra Mšeno) 35:59,43, 10. Jiří Suchánek (Spartak Rokytnice) 36:02,02 min. Startovalo 37 juniorů, všichni byli klasifikováni. Nejlepších patnáct si vybojovalo právo účasti v mistrovství mužů na 15 km.

Přebor juniorek na 5 km: 1. Jaškovská 18:13,34, 2. Paulů 19:23,25, 3. Eva Širová (Sokol Horní Branná) 20:31,15, 4. Marie Brožková (Jiskra Mšeno) 20:32,64, 5. Bronislava Sikorová (Dolní Lomná) 20:57,92, 6. Jana Havlová (VŠ Praha MFF) 21:04,54, 7. Věra Mikšlová (Sokol Nové Město na Moravě) 21:15,98, 8. Jana Horská (ČZ Strakonice) 21:19,72, 9. Tereza Sekajová (Tesla Liptovský Hrádok) 21:28,78, 10. Lenka Jansová (Lokomotiva Trutnov) 21:55,11 min. Startovalo 20 juniorek, všechny závod dokončily. Deset nejlepších mělo právo startovat v mistrovství žen na 5 km.

Mistrovství ČSSR v závodě sdruženém

Jasně Tomáš Kučera

Mistrovství ČSSR a juniorský přebor v závodě sdruženém se konal již tradičně v Tanvaldu. Díky TJ Seba a jejím obětavým pracovníkům v čele s Mirkem Strádnkem měly závody dobrou úroveň a navzdory velké oblevě se konaly na celkem dobře upravených tratích v Přichovicích (z tradičních obleva odnesla sněh). I mástek byl téměř v pořádku, přestože doskočiště bylo poměrně měkké. Doplatili na to dva závodníci — juniorský reprezentant NDR Langer a náš Zvonek. Oba mají zhmžděná kolena.

Závod ve skoku byl proto poznamenán trochu nervozitou. Reprezentanti nechtěli riskovat zranění, ostatní naopak se chtěli na ně „vytáhnout“. Zvítězil Tomáš Kučera. Odraz i let vzduchem měl

téměř bezchybný, jen neriskoval doskok, dopadal „vysoko“ bez telemarku. Velmi pěkně skákal Vladimír Rázi, měl nejdelší skoky, jen malé korektury při letu vzduchem jej připravily o vedení po

první části závodu. Dobře skákal i Kremel. Po měsíční přestávce, zaviněné zraněním, to byl jeho první start.

V běhu na 15 km — běželo se dvakrát 7,5 km — byl nejrychlejší Antonín Kučera před svým bratrem Tomášem. Byla to těžká soutěž, protože se závodilo zpočátku na zmrzlé sněhu, který se postupně měnil ve stopě v „mýdlo“. Čtveřice vybraná pro Falun potvrdila oprávněnost své nominace. Nepustila žádného jiného závodníka mezi sebe. Náhradník VI. Rázl skončil jako pátý.

Na závody přijeli tři mladí juniorští reprezentanti NDR. Ač teprve 17letí, dokázali jasnou převahu a sílu našich severních sousedů v této disciplíně. Langer až do zranění skákal nejdále a Strausz těsně před cílem (jel v nejlepším čase) v mlze zabočil na jinou trať.

Přehled výsledků — muži celkově: 1. Tomáš Kučera 438,16, 2. Zeman 420,37, 3. Foltman 412,45, 4. Pospíšil 409,47, 5. VI. Rázl (všichni Dukla Liberec) 404,96, 6. Svoboda (Jiskra Mšeno) 403,73, 7. Buchta 391,80, 8. Ant. Kučera (oba Dukla Liberec) 390,70, 9. Kremel (RH Štrbské Pleso) 381,93, 10. Jindřich Kučera (VŠ Liberec) 371,83. —

Skok: 1. Tomáš Kučera 218,9 (73,5 a 75,5), 2. VI. Rázl 214,2 (75,5 a 75), 3. Kremel 211,4 (75,5 a 74,5), 4. Zeman 202,2, 5. Pospíšil 200,0, 6. Foltman 195,4. — **Běh:** 1. Ant. Kučera 49:10,2 min., 2. T. Kučera 49:15,0, 3. Zeman 49:22,4, 4. Foltman 49:29,4, 5. Svoboda 49:41,3, 6. Pospíšil 50:20,4.

Juniori — celkově: 1. Leipold (NDR) 406,5, 2. Holub (RZ Abergamy) 385,28, 3. Hubka (Veba Machov) 384,46, 4. Kozíšek (VŠ Liberec) 383,72, 5. Balatka (RZ Abergamy) 377,06. — **Skok:** 1. Strausz (NDR) 190,7 (66 a 66,5), 2. Leipold 186,6 (75 s pádem a 71), 3. Hubka 186,2 (66,5 a 67,5), 4. Slivka (Dukla B. Bystrica) 181,6, 5. Šablatura (J. Harrachov) 175,2. —

Běh: 1. Leipold 38:31,9, 2. Holub 38:57,5, 3. Kozíšek 39:03,3, 4. Balatka 39:30,3, 5. Hubka 40:49,6.

-zd-

Foto na přední, druhé a třetí straně obálky Jaroslav Trousil, na zadní straně obálky Jan Vedral, uvnitř měsíčníku Antonín Beranovský, Jan Drhlík, Zdeněk Holačka, Pavel Steimar, Jiří Štern, Jaroslav Trousil a ČTK.

Na Ještědu Höhnl a Raška mistry

Nepřízeň počasí, pronásledující letos československé skokany na lyžích, dala zabrat také obětavým činovníkům Dukly Liberec, kteří byli pořadateli jubilejních 50. mistrovství ČSSR ve skoku na lyžích. Co bylo však horší, že „zlobili“ ještě více skokani.

Při závodě na velkém můstku na Bohemia turné jsme se radovali z návratu dobré formy reprezentantů vybraných k účasti na mistrovství světa ve Falunu. O to nepřijemnější bylo rozčarování právě v závodě na tomto můstku.

Hustá mlha nedovolila uspořádat v sobotu závod na velkém můstku. Pořadatelé dlouho doufali, dokonce „rozhaněli“ mlhu při pěkném slavnostním zahájení děbušky a salvou raket, ale nic to nebylo platné. Po několikerém odložení se přešlo na střední můstek.

R. Höhnl

Skákal se v „bílé tmě“, každý z diváků spatřil jen něco, a přece byly výkony lepší než v neděli. Skákal se trochu na jistotu, což se odrazilo i v bodovém hodnocení. Jediný Jaroslav Balcar ze 46 startujících dostal od dvou rozhodčích u jediného skoku 18 bodů. Vítěz Höhnl měl za daných okolností vynikající skoky 80 a 82,5 m. Tímto skokem zůstal jen metr za Raškovým rekordem z r. 1972. Držel se i další reprezentanti, jen Sláma po I. kole po pádu při 75,5 m, hendikepováním spalínami na obou rukou, odstoupil. Od pádu ve Špindlerově Mlýně při Bohemia turné chyběl Matouš, oba pak nebyli na startu v neděli. Stoupající úroveň potvrdil druhým místem Jaroslav Balcar.

Výkony byly velmi rozdílné, stejně jako věk i závodnické zkušenosti účastníků. To se projevilo ještě ve větší míře v neděli. Přeložením závodu na střední můstek přišli o možnost zúčastnit se skoku někteří sruženáři, kteří v ten den skákali na mistrovství ČSSR v Plavech. Na druhé straně se však ukázalo, že několik mladých talentů roste.

Nedělní závod byl špatný. Jisté povětrnostní podmínky nebyly sto procentní, byly však rozhodně lepší než v sobotu, přičemž můstek byl opět dokonale upraven. Nešlo to především „faluským“. Vynechali dopolední tréninky a v závodě se nechytili. Nejlepší byl tentokrát Škoda, ale jeho doskok byl špatný. Proto také skončil na druhém místě, přestože měl první skok o 4,5 m delší než Raška (ve druhém měl shodně 94 m), ale dostával od rozhodčích o jeden až jeden a půl bodu méně. Následovali Jindřich Balcar, Lepko,

Höhnl, Lidák a za nimi Felix a Jakoubek, který si vedl jako před několika lety a byl na obou můstcích osmý. „Propadl“ Kodejška, který v I. kole při délce 93 m upadl a ve II. kole skočil jen 77 metrů. Bodový rozhodčí dal 15, třikrát 15,5 a 16,5 b. Kodejška byl dvacátý.

Podíváme se na závod na velkém můstku kritičtěji: rekord můstku je 111 m, tabulkový bod 102,5. Přes tuto délku se dostali jen Škoda a Jaroslav Balcar, který při 103 m upadl. Třetí skok přes 100 m — 101 — měl Raška. Dokumentuje to, že Raška je stylově stále dokonalý, a pokud nejsou na můstku „délkaři“, má i při kratších skocích vždy šanci.

Raška se svým vítězstvím stal nejúspěšnějším skokanem historie. Dosud bylo 56 mistrovství a 56 titulů (od roku 1969 se skáče na dvou můstcích): Raška 6, Jebavý 5, Felix, Höhnl a Matouš po 4, Dick a S. Ruud po 3, Steinhilber, Marusz, Lukeš, Budárek, Bulín, Motejlek a Hubač po 2 atd.

P 70 m: 1. Rudolf Höhnl (Dukla Liberec) 223,5 (80 a 82,5 m), 2. Jaroslav Balcar (Dukla Liberec) 222,6 (79,5 a 79), 3. Karel Kodejška (Dukla Banská Bystrica) 221,1 (80 a 78,5), 4. Jindřich Balcar (Dukla Liberec) 212,9 (77,5 a 78,5), 5. Jaromír Lidák (Dukla Banská Bystrica) 209,9 (76 a 78), 6. Jozef Lepko (Dukla Banská Bystrica) 208,1 (72,5 a 78,5), 7. Leoš Škoda (Dukla Liberec) 207,0 (76,5 a 78,5), 8. Václav Jakoubek (Jiskra Mšeno nad Nisou) 200,2 (77 a 72,5), 9. Jaroslav Petrák (Dukla Liberec) 196,5 (75 a 75), 10. František Rydval (Dukla Liberec) 188,8 (71,5 a 71,5), 11. Jozef Rusko (Dukla Banská Bystrica) 185,9 (73,5 a 73), 12. Karel Morcinek (TŽ Trinec) 185,3 (74,5 a 76), 13. Břetislav Novák (J. Harrachov) 184,4 (71 a 70,5), 14. Jiří Raška (MEZ Frenštát p. R.) 178,2 (66,5 a 70,5), 15. Ivo Felix (Technolen Lomnice n. P.) 176,9 (70,5 a 71).

P 90 m: 1. Raška 215,5 (101 a 94), 2. Škoda 213,8 (105,5 a 94), 3. Jindřich Balcar 211,9 (99,5 a 99), 4. Lepko 204,6 (98,5 a 93), 5. Höhnl 203,7 (98,5 a 97), 6. Lidák 199,3 (98,5 a 93), 7. Felix 189,1 (93 a 91), 8. Jakoubek 184,3 (91,5 a 93), 9. Morcinek 182,1 (92 a 94,5), 10. Petrák 177,4 (92,5 a 91), 11. Jaroslav Balcar 171,2 (103 p a 90), 12. Emil Babiš 166,8 (87 a 87,5), 13. Ján Kliment (oba Dukla Banská Bystrica) 164,5 (89,5 a 80,5), 14. Zdeněk Makovec (Dukla Liberec) 148,5 (88 a 77), 15. Rusko 148,2 (85,5 a 80). —**Mc-**

Na stupních vítězů při závěrečném závodě turné Bohemia v Plavech. Zleva Höhnle, Wolf (NDR), Sláma, Žeglanov (SSSR - vítěz posledního závodu) a Škoda.

ještě v klidu trénovat, za čtrnáct dní se dá hodně zlepšit. Musíme učinit vše pro dobrou reprezentaci ve Falunu.“ Jaroslav Sláma měl pochopitelně velkou radost ze svého úspěchu, stejně jako jeho otec. Připomenul však: „Na našem turné nebyla velká mezinárodní konkurence a tak nelze výsledky přeceňovat. Získal jsem však sebedůvěru a na mém prvním mistrovství světa bych chtěl zaskákat co nejlépe. Rád bych zlepšil především odraz.“

Technický delegát Mezinárodní lyžařské federace (FIS)

Prvenství Jaroslava Slámy v turné Bohemia

Jedenáctý ročník mezinárodního turné Bohemia ve skoku na lyžích na můstcích ve Spindlerově Mlýně, na Ještědu a v Plavech skončil úspěchem 24letého čs. reprezentanta Jaroslava Slámy z liberecké Dukly. Škoda že k závěrečné prověrce výkonnosti našich skokanů před nominací pro mistrovství světa ve švédském Falunu se nesjela početnější a kvalitnější mezinárodní konkurence. Obětaví a pozorní organizátoři by si zasloužili, aby tato soutěž se každoročně stávala dostaveníčkem evropské skokanské špičky.

Letos ji ze zahraničních účastníků reprezentovali jen Manfred Wolf (NDR) a Anatolij Žeglanov (SSSR). Z dalších si vedl dobře mladý Martin Weber (NDR), z Jugoslávů byl nejspěšnější zkušební Branko Dolhar. Škoda že Alexander Košejev (SSSR) při zahajovacím závodě ve Spindlerově Mlýně měl ve druhém kole pád a po lehčím zranění ke druhému závodě na velkém můstku na Ještědu nenastoupil. Skákal pak až v závěru turné v Plavech, kde skončil šestý. Košejev ve Spindlerově Mlýně po prvním kole byl druhý se ztrátou jen 0,8 b. za Slámou. Zranění po pádu, způsobeném zařiznutím lyže, vyřadilo po prvním závodě z další soutěže čs. reprezentanta Josefa Matouše.

Po slabších výsledcích na Intersportturné a Turné přátelství v NDR se na Bohemii projevila poněkud zlepšená výkon-

nost čs. reprezentantů. Nejpotešitelnější je skutečnost, že Sláma prokázal dobrou formu ve třech závodech. Zahájil turné vítězstvím ve Spindlerově Mlýně, byl druhý na ještědské devadesátce a v Plavech. Kdejska se po posledních slabších výsledcích vzhopil a v celkové klasifikaci skončil čtvrtý za Höhnlem a Wolfem. Příjemně překvapil vítězstvím na Ještědu a nejděším skokem dne 109 m. Na tomto závodě byla také největší návštěva — asi 7000 diváků, mezi nimi i předseda ČNR Evžen Erban. Viděl dvacet stometrových skoků, rekord můstku Rudolfa Höhnla 111 m z loňského 10. ročníku turné Bohemia však zůstal nepřekonán.

„Ve srovnání se startem v NDR se výkonnost členů našeho družstva trochu zlepšila,“ řekl kapitán čs. týmu Rudolf Höhnle po skončení turné. „Před mistrovstvím světa potřebujeme

Ital Renato Marchi se vyslovil pochvalně o organizaci závodů, dobré přípravě můstků a pohostinnosti pořadatelů. I za zhoršených sněhových podmínek byly všechny tři můstky pro turné vzorně upraveny, což také ocenili všichni startující. Bulhaři Žarkov a Lazev u nás získávali další cenné zkušenosti, spokojeni byli i Jugoslávci a Maďaři. Trenér NDR Erhard Walter omluvil neúčast první garnitury, která měla plánované soustředění před mistrovstvím NDR a odjezdem na MS do Švédska.

Celkové pořadí 11. ročníku turné Bohemia: 1. Jaroslav Sláma 678,7 b., 2. Rudolf Höhnle (oba ČSSR) 660,9, 3. Manfred Wolf (NDR) 646,9, 4. Karel Kodejška 644,9, 5. Jindřich Balcar (oba ČSSR) 637,9, 6. Martin Weber (NDR) 631,0, 7. Anatolij Žeglanov (SSSR) 628,9, 8. Leoš Škoda 628,4, 9. Jiří Raška (oba ČSSR) 622,0, 10. Jaroslav Balcar (Dukla Liberec) 611,7, 11. Klaus Höring (NDR) 607,7, 12. Branko Dolhar (Jugoslávie) 599,3, 13. Jozef Lepko (ČSSR) 594,6, 14. František Rydval (Dukla Liberec) 586,1, 15. Wilfried Gebhardt (NDR) 573,8 b.

PŘED ZÁVĚREM SVĚTOVÉHO POHÁRU SJEZDÁŘŮ

Švýcar Roland Collombin byl v čele Světového poháru sjezdařů před závěrem soutěže. Po skončení dvou třetin koncem ledna vedl se 140 body a osmnáctibodovým náskokem před Rakušanem Franzem Klammerem. Třetí byl Ital Piero Gros se 120 body.

Collombin získal všechny body ve sjezdu, zatímco závěrečnou třetinu Světového poháru tvořily tři slalomy a dva obří slalomy. Zvítězil v Garmisch-Partenkirchenu, Morzine-Avoriaz, Wengenu a v Kitzbühelu, obsadil druhé místa ve Val Gardèně a Dachsteinu. V obřím slalomu si vedl nejlépeji Gros a získal v této disciplíně 93 bodů. Nejlepším slalomářem byl Christian Neureuther (NSR) s 65 body, hlavně zásluhou vítězství v Garmisch-Partenkirchenu a ve Wengen. Ze druhé třetiny Světového poháru se započítávalo šest nejlepších umístění.

Pořadí v Poháru národů po druhé třetině závodů: 1. Rakousko 1137 bodů (612 muži + 525 ženy), 2. Itálie 581 (528 + 53), 3. Švýcarsko 430 (250 + 180), 4. NSR 350 (101 + 249), 5. Francie 180 (8 + 172), 6. USA

168 (26 + 142), 7. Kanada 134 (25 + 109), 8. Lichtenštejnsko 112 (0 + 112), 9. Norsko 11 (9 + 2) a Polsko 11 (11 + 0).

Uveřejňujeme přehled dalších závodů Světového poháru mužů, které se konaly v lednu:

Obří slalom v Berchtesgadenu (výškový rozdíl 320 m, v prvním kole 43, ve druhém 49 branek): 1. Gros 2:07,00 (58,96 + 1:08,04), 2. G. Thoeni 2:09,23 (59,86 + 1:09,37), 3. Stricker 2:09,83 (1:00,50 + 1:08,33), 4. Schmalzl 2:10,48 (1:00,48 + 1:10,00), 5. Pietrogiovanna (všichni Itálie) 2:10,77 (1:00,56 + 1:09,21), 6. Haker (Norsko) 2:11,15 (1:00,88 + 1:10,27), 7. Pargätzi (Švýcarsko) 2:11,20, 8. Klammer 2:11,23, 9. Pechtl (oba Rakousko) 2:11,24, 10. Perrot (Francie) 2:11,39.

Sjezd v Morzine-Avoriaz (3104 m, výškový rozdíl 870 m): 1. Collombin (Švýcarsko) 1:48,31, 2. Klammer (Rakousko) - 0,54,

1. závod ve Špindlerově Mlýně (24. ledna, P 73 m): 1. Sláma 218,3 (77 + 77,5), 2. Wolf 207,3 (75,5 + 76,5), 3. Höhn 207,2 (76 + 75), 4. Weber 202,7 (71 + 75), 5. Lidák (ČSSR) 202,1 (76 + 71,5), 6. Škoda 202,1 (76 + 74), 7. Hille (NDR) 201,7 (71,5 + 74,5), 8. Höring 201,1 (73 + 74,5), 9. Jindřich Balcar 198,0 (75,5 + 71), 10. Jaroslav Balcar 197,3 (72,5 + 73).

2. závod v Liberci (26. ledna, P 90 m): 1. Kodejška 237,5 (109 + 103,5), 2. Sláma 230,0 (104 + 101), 3. Höhn 229,9 (103 + 105,5), 4. Jindřich Balcar 227,1 (103,5 + 103), 5. Lidák 224,3 (104,5 + 100), 6. Žeglanov 223,2 (100 + 103), 7. Raška 222,2 (101 + 99,5), 8. Wolf 215,3 (99 + 103), 9. Weber 212,0 (99 + 98,5), 10. Höring 208,1 (100 + 96,5).

3. závod v Plavech (27. ledna, P 70 m): 1. Žeglanov 231,0 (79 + 79,5), 2. Sláma 230,4 (78 + 79,5), 3. Škoda 225,1 (78 + 79), 4. Wolf 224,3 (81 + 78), 5. Höhn 223,8 (76,5 + 80), 6. Košejev (SSSR) 219,0 (77 + 76,5), 7. Kodejška 218,0 (75,5 + 75,5), 8. Jaroslav Balcar 216,5 (76 + 77,5), 9. Weber 216,3 (76 + 75,5), 10. Jindřich Balcar 212,8 (78 + 73,5).

JAROSLAV TROUSIL

První kroky veřejné lyžařské školy

Veřejná lyžařská škola ve Špindlerově Mlýně, první v ČSR se stálým a profesionálním charakterem, má za sebou počáteční období své činnosti. Platí-li pravidlo, že každý začátek je těžký, pak se v případě školy toto pravidlo v plném rozsahu nepotvrdilo. Rušný lyžařský život ve Špindlerově Mlýně v období vánočních svátků a Nového roku kladl i na lyžařskou školu značné požadavky, což je dobré. Když se má tak užitečná instituce rozjet, tak nejlépe hned na plné obrátky. V tomto případě to donutilo pracovníky školy, aby vynaložili hned zpočátku maximální úsilí.

Škola měla hned v prvních dnech průměrně 20–30 frekventantů. Rozhodnou převahu měli začátečníci a mírně pokročilí, mezi nimi i řada dětí. Kromě stálých pracovníků byl k dispozici i potřebný počet externích cvičitelů, takže rozdělení žáků do družstev podle jejich úrovně nečinilo zvláštní potíže.

Příznacně je ovšem, že podstatnou většinu zájemců tvořili a i nadále tvoří zahraniční návštěvníci našeho největšího lyžařského střediska. Němečtí, holanďtí, belgičtí, francouzští a další hosté, kteří si zvykli navštěvovat zimní střediska v různých ze-

mích, vyhledávají lyžařskou školu s největší samozřejmostí.

Jinak je tomu ovšem se zájmem našich lidí. I naprostí začátečníci mezi našimi lyžaři mají tendenci k nereálnému hodnocení svých možností a místo usnadnění svých prvních kroků na lyžích pod dohledem zkušených cvičitelů školy si raději zabrají na samouky. Výsledky bývají dosti špatné. Nejvíce škod nadělá tento systém mezi dětmi, které se rodiče pokoušejí „naučit“ jezdit pomocí diletantských rad. Výsledek: řada dětí přijme k lyžování odpor nebo získá zcela chybné návyky, které se pak jen pracně odstraňují. Z těchto důvodů byl podíl dětí, hlavně ve věku mezi 6 a 12 lety, který dosud do školy přišly, velmi povzbudivý.

Škola soustřeďuje nyní pozornost na pěti o nejmenší děti (3–5 let), tedy doslova o lyžařská batolata. Tady se výuka liší od postupů u všech ostatních věkových kategorií. Jde především o základní kontakt se sněhem, o přirozený pohyb a hry. Pro tyto děti bude vytvořen vyhrazený a oplocený prostor, rovinka s mírným svahem a s potřebným inventářem pro hry v bezprostřední blízkosti budovy školy.

Bilance je tedy zatím celkem dobrá. Ale rozhodující budou poznatky z bilance za celou letošní zimní sezónu.

Ing. PAVEL BORSKÝ

3. Roux (Švýcarsko) - 0,87, 4. Stricker (Itálie) - 1,13, 5. Russi (Švýcarsko) - 1,16, 6. D. Zwilling - 1,19, 7. Cordin (oba Rakousko) - 2,42, 8. Rowles (USA) - 2,43, 9. Anzi (Itálie) - 2,97, 10. Sprecher (Švýcarsko) - 3,01.

Obří slalom v Morzine-Avo-riaz (1130 m, výškový rozdíl 370 m): 1. Gros (Itálie) 2:56,67 (1:32,59+1:24,08), 2. Hinterseer (Rakousko) 2:57,64 (1:33,16+1:24,48), 3. G. Thoeni 2:58,67 (1:33,67+1:25,00), 4. Stricker 2:59,06 (1:33,43+1:25,63), 5. Schmalzl (všichni Itálie) 2:59,55 (1:34,16+1:25,39), 6. D. Zwilling 3:00,65 (1:35,16+1:25,49), 7. Kniewasser (oba Rakousko) 3:01,14, 8. Pargätzi (Švýcarsko) 3:01,37, 9. Rieger (NSR) 3:01,72, 10. Pechtl (Rakousko) 3:01,85.

Sjezd ve Wengen (2850 m, výškový rozdíl 713 m): 1. Col-lombin (Švýcarsko) 1:56,22, 2. Klammer (Rakousko) - 0,16, 3. Plank (Itálie) - 0,53, 4. Russi (Švýcarsko) - 0,62, 5. Tritscher - 0,92, 6. D. Zwilling - 0,96, 7. Grissmann (všichni Rakousko)

- 1,04, 8. Besson - 1,18, 9. Stricker (oba Itálie) - 1,22, 10. Roux (Švýcarsko) - 1,42.

Slalom ve Wengen: 1. Neureuther (NSR) 92,23 (46,04+46,19), 2. Radici (Itálie) 92,28 (46,42+45,86), 3. D. Zwilling (Rakousko) 93,00 (46,36+46,64), 4. Cochran (USA) 93,30 (46,60+46,70), 5. Tresch (Švýcarsko) 93,58 (46,23+47,35), 6. Fernandez-Ochoa (Španělsko) 93,66 (46,97+46,69), 7. Perrot (Francie) 93,98, 8. Pechtl (Rakousko) 94,32, 9. Rieger (NSR) 94,88, 10. Hauser (Rakousko) 94,89.

Obří slalom v Adelbodenu (výškový rozdíl 340 m, v prv-ním kole 53, ve druhém 57 bran-ek): 1. G. Thoeni 2:22,06 (1:08,42+1:13,64), 2. Gros (oba Itálie) 2:23,67 (1:10,05+1:13,62), 3. Hinterseer (Rakousko) 2:24,10 (1:10,18+1:13,92), 4. Stricker 2:24,53 (1:10,37+1:14,16), 5. Schmalzl (oba Itálie) 2:25,25 (1:11,11+1:14,14), 6. Pargätzi (Švýcarsko) 2:26,07 (1:11,03—1:15,04), 7. D. Zwilling

2:26,40, 8. Pechtl (oba Rakous-ko) 2:26,47, 9. Rieger (NSR) 2:26,87, 10. Radici (Itálie) 2:26,90.

Sjezd v Kitzbühelu (3510 m, výškový rozdíl 862 m): 1. Col-lombin (Švýcarsko) 2:03,29, 2. Anzi a Besson (oba Itálie) oba - 0,18, 4. Plank (Itálie) - 1,07, 5. Klammer (Rakousko) - 1,52, 6. Vesti (Švýcarsko) - 1,62, 7. Walcher (Rakousko) - 1,74, 8. Ferstl (NSR) - 1,90, 9. Griss-mann (Rakousko) - 2,01, 10. Cochran (USA) - 2,09.

Slalom v Kitzbühelu: 1. Hin-terseer 106,80 (52,65+54,15), 2. Kniewasser (oba Rakousko) 107,77 (53,21+54,56), 3. G. Thoeni (Itálie) 108,14 (53,70+54,44), 4. J. Bachleda (Polsko) 108,37 (53,98+54,39), 5. Jako-ber (Švýcarsko) 109,31 (53,72+55,59), 6. Demetz (Itálie) 109,71 (54,58+55,13), 7. Brugg-mann (Švýcarsko) 109,78, 8. Hauser (Rakousko) 109,82, 9. Roche (Francie) a Weixelbaum (NSR) oba 109,89.

Za viac verejných pretekov

V posledných rokoch čoraz častejšie objavujeme staronovú pravdu, že lyžovanie nie je len pretekanie a ligové súťaženie, ale svojím charakterom je priam predurčené pre organizovanú pohybovú rekreáciu a športovú sebarealizáciu širokých vrstiev obyvateľstva. Myslím, že najmä po XIV. zjazde KSČ a IV. zjazde ČSTV je možné i potrebné toto rozšírené poňatie bez rozpakov prijať ako smernicu pre dennú prax a prejsť od teoretického uznávania správnosti orientácie na širšiu základňu k uvedome-lému budovaniu spomenutej koncepcie. Podobným procesom pre-šla v minulých rokoch aj turistika a horolezectvo, kde sa najvý-raznejšie ukázalo, že vylučné zameranie na výkonnostný, prípad-ne súťažný šport by bolo omylom.

Som presvedčený, že výkon-nostnému lyžiarskemu športu len prospeje, ak sa podarí zak-tivizovať obrovské zázemie tzv. „neaktívnych“ lyžiarov a ak sa oddielom aj de facto umožní (či sa dokonca podporí) orien-tácia činnosti aj mimo ligový obzor. A to aj v tom prípade, ak niekoľko oddielov, ktoré ne-majú zodpovedajúce podmienky, prejde od dojemného pechore-nia sa za ligovými výsledkami k primeranejším formám čin-nosti.

Lyžovanie patrí k športom, v ktorých symbióza výkonnost-ného a masového športu je ob-jektívne optimálnym riešením a v tomto smere máme u nás aj dobré tradície. Cestu k rea-lizácii spomenutých cieľov vi-dím okrem iného v poriadaní viacerých verejných a náboro-vých pretekov na nenáročných tratiach. Viem z vlastnej skúse-nosti, že ak sa nezanedbá prop-agácia, spoločensko-výchovná stránka a navyiac ak sa nájde „mecén“, ktorý by pretek doto-

val vhodnými spomienkovými (či gurmandskými) cenami, je úspech zaručený. Pri tom nejde o podujatie organizačne nároč-né, pretože vzhľadom na cha-rakter pretekov možno mnohé predpisy bez ujmy na kvalite výsledku zanedbať. Napríklad stačí menej početný organi-začný výbor, možno zľaviť z po-žiadaviek na vytýčenie a úpra-vu trate atď.

Určite v mnohých oddieloch by sa taktó podarilo obnoviť vnútorný život aj mimo rámec pretekárskeho družstva, organi-začne podchytiť a usmerniť značný počet vyznávačov bieleho opojenia pre naplnenie hlav-ných cieľov socialistickej telo-výchovy — zdatnosť, telesné i duševné zdravie, športovú se-barealizáciu i vyššie športové majstrovstvo čo najväčšieho počtu občanov. Kiež by sa v na-šom lyžovaní okrem ligových súťaží podarilo obnoviť tradi-ciu verejných pretekov s ich takmer neopísateľnou atmosfé-rou slávností lyžiarskeho ľudu.

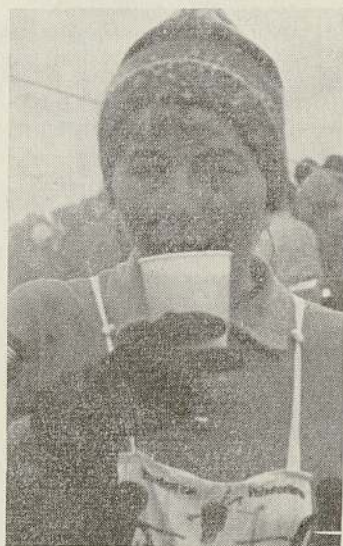
DUŠAN MOLITORIS

3991 lyžařů na startu!

Byl to fascinující pohled. Zasněžená pláň u Královky v Jizerských horách se černala nepřehledným davem. Zástupy lyžařů, změl stovek párů lyží a hůlek, až čtyřmístná startovní čísla a stovky diváků kolem. Ještě chybělo pár okamžiků do startu, startér si připravoval signální pistoli, poslední opozdílci procházeli registrační kontrolou, když se dal do pohybu první, druhý běžec a za ním další a další. Černá lavina lidských těl se dala do pohybu, startér nestačil ani zvednout svou pistoli a měl co dělat, aby nebyl s ostatními pořadateli smeten valícím se davem.

Takhle vypadal start VII. ročníku Jizerské padesátky — Memoriálu Expedice Peru. Závodu, který si během své krátké existence vydobyl pevné místo v lyžařském kalendáři, ale především v srdcích všech, kteří se alespoň jednou postavili na startovní čáru nebo jenom dýchali nenapodobitelnou atmosféru této lyžařské manifestace. Jizerské hory se sice halily do mlžného přikrovu, ještě týden před startem nebylo vůbec jasné, zda se závod bude moci uspořádat v plném rozsahu, ale nakonec všechno dobře dopadlo. Nejen díky tomu, že se počasí umoudřilo, ale především díky nezměrné obětavosti a velkému pracovnímu úsilí celého obrovského štábu pořadatelů. Pracovníci TJ Lokomotiva Liberec zase jednou předvedli, co všechno zmožou lidé zapálení pro dobrou věc.

VII. ročník Jizerské padesátky se vlastně narodil už onu poslední lednovou neděli roku 1973. Ještě dojížděli do cíle účastníci VI. ročníku a v hlavách organizátorů se rodily nové plány, nová zlepšení, nové nápady. Ty byly pak postupně během roku realizovány. Se značným úsilím, mnohdy s velkou námahou, často se podařilo řešit neřešitelné problémy. Na přípravách závodu odpracovali činovníci závodu kolem 14 000 brigádnických hodin! A v den závodu se o hladký průběh staralo 420 dobrovolných funkcionářů! Ti všichni bezejmenní se zasloužili o to, že VII. ročník se mohl pochlubit nejen novým rekordem v počtu startujících, ale že byly vytvořeny další dobré předpoklady pro příští ročníky. A je docela možné, že slova předsedy organizačního výboru Josefa Jelínka: „Na startu

Ing. Eva Novotná (VŠ Praha Chemie) zopakovala svůj úspěch v běhu žen na 30 km z loňského roku.

jubilejního, desátého ročníku bychom chtěli přivítat už kolem 8000 startujících,“ budou naplněna. Je jisté, že trasa závodu musí být na některých místech ještě rozšířena, ale v žádném případě není možné zasahovat nějak výrazněji do chráněné krajinné oblasti překrásných Jizerských hor.

Letos, po dvouleté nadvládě běžců NDR, zůstalo prvenství v obou kategoriích opět doma. Postaral se o to celkem překvapivě Jiří Princ ze Slavie Stavební fakulta Praha, ale i druhé a třetí místo patřilo našim lyžařům — Zakouřilovi z TJ Jičín a Kavanovi z Lok. Trutnov. Běžci NDR měli silné zastoupení. Čtvrtý v pořadí — Fritzsche byl v roce 1970 juniorským mistrem NDR v běhu na 15 km, pátý Zennig byl v letech 1970—1973 členem širšího reprezentačního družstva. Ale i to patří k Jizerské padesátce — vyhrává ten, kdo nejlépe rozvrhne síly, a tím byl tentokrát pražský lyžař a vodák Jiří Princ.

Kuriozitou závodu žen na 30 kilometrů je naprosto stejné

Vítěz VII. ročníku Jizerské padesátky Jiří Princ (VŠ Praha) po závodu v rozhovoru s reportérem z NDR.

pořadí jako v loňském roce. Své prvenství obhájila liberecká ing. Eva Novotná, startující za Slavii Chemie Praha. Druhá skončila Moserová z NDR a třetí Kotlandová z Ještědu Liberec. Ženy si letos pochvalovaly pozměněnou trasu, nemusely se prodírat neprostupnými zástupy početného startovního pole mužů.

Jizerská padesátka nechce být mistrovským závodem, vždycky zůstane závodem masovým, závodem pro lidi, kteří si vepsali do štítu heslo „pohybem ke zdraví“. V tom je hlavní význam tohoto závodu — „českého Vasova běhu“.

Číslo VII. ročníku Jizerské padesátky — Memoriálu Expedice Peru:

Přihlášeno: 4174 mužů a 623 žen.

Na start přišlo: 3482 mužů — závod dokončilo 3210 startujících, vzdalo: 220, 44 bylo vyřazeno pro nesplnění časového limitu, 8 diskvalifikováno.

514 žen — závod dokončilo 495 startujících, vzdalo: 18, 1 diskvalifikována.

Výsledky — muži 50 km: 1. Jiří Princ (VŠ Praha) 3:34:55 hod., 2. Zakouřil (TJ Jičín) 3:35:36, 3. Kavan (Lokomotiva Trutnov) 3:36:15, 4. Fritzsche 3:38:49, 5. Zennig (oba NDR) 3:40:48, 6. Porkert 3:40:50, 7. Bieman (oba Jiskra Mšeno) 3:41:40, 8. Wiktor 3:42:08, 9. Besser (oba NDR) 3:43:05, 10. Suska (VŠST Liberec) 3:43:45, 11. Münzner (NDR) 3:43:53, 12. Račan (Slovan Mar. Lázně) 3:44:39, 13. Matthes (NDR) 3:44:45, 14. Majer (VŠ Praha) 3:45:25, 15. Lucina (Jiskra Mšeno) 3:45:50, 16. Pešta (VŠ Plzeň) 3:47:07, 17. Zálepa (RH Semily) 3:47:15, 18. Swieder (NDR) 3:47:22, 19. Lukeš (Olympie Praha) 3:47:27, 20. Krupka (Ski Jilemnice) 3:48:11.

Ženy 30 km: 1. Ing. Eva Novotná (VŠ Praha Chemie) 2:19:45, 2. Moserová (NDR) 2:20:13, 3. Kotlandová (Ještěd Liberec) 2:22:00, 4. Dohalová (VŠ Praha FS) 2:27:50, 5. Všečeková (TJ Děčín) 2:28:05, 6. Tulková (Ski Jilemnice) 2:28:07, 7. Žaloudková 2:28:55, 8. Šafránková (obě Jiskra Mšeno) 2:28:55, 9. Bergmanová 2:28:57, 10. Paslerová (obě VŠ Praha) 2:29:40 hod.

JIRÍ KOTLAND

GABRIELA SEKAJOVÁ

Pamatují se velmi dobře na schůzi běžeckého úseku Čs. svazu lyžařů loni na jaře v Jilemnici. Trenéři tehdy předkládali návrhy nových reprezentačních družstev. Bohuslav Rázl měl ve svém seznamu i Gabrielu Sekajovou, tehdy dvacetiletou závodnici, členku TJ Tesla Liptovské Hrádok. O jejím přístupu k tréninku, plnění všech reprezentačních povinností se vyjádřil pochvalně i Ilja Matouš, trenér juniorek. Byla do družstva zařazena. Právem.

B. Rázl: „Gaba je nesmírně svědomitá a poctivá. Ve všem. V přístupu k tréninku, ke každému závodu, ale i ke každé činnosti. Výborným dokladem toho je její tréninkový deník. Je zaplněn úhledným písmem, zachycujícím přesně všechny tréninkové dávky, cviky, míru a výši posilování atd. Je výborná v kolektivu, mohu se vždy a ve všem na ni spolehnout. Přišla do družstva před rokem, za tu dobu udělala tak značný pokrok, že tomu ani sama nechce věřit, ale oba víme, že jsou ještě rezervy, že je ještě hodně co zlepšovat. I když se někdy neumístí podle svých i mých

První rok v reprezentaci

představ, nikdy to není proto, že by na trati neodevzdala vše.“

Přišla do družstva v době, kdy to neměla vůbec jednoduché. Byla před ní maturita na průmyslovce. Nevybrala si pro děvče snadný obor — elektrotechniku. Na maturitním vysvědčení měla celkový prospěch velmi dobrý — tedy jen krůček od vyznamenání. Snad jediný předmět jí dělal starosti — radioelektronická zařízení. Nakonec se jeho úskalími také probíjela s úspěchem. Tak jako vždy v běžecké stopě. A právě tato její vůle ji za rok reprezentace vynesla až k nejuspěšnějšímu trojlitku, který tvoří spolu s Bartošovou a Paulů.

Kremnica, místo staré mincovny, dnes zde vyrábějí i pěkné odznaky. Místo stálých tuhých zim a proto také dobrých lyžařů. S kouzelnými prkýnky začínala velmi brzy. Snad také proto, že ji k tomuto sportu vedl otec, kdysi úspěšný závodník. Do vlnku nedostala žádné krásné, nové běžky, jen docela obyčejné „mezársázky“, které vyráběl zdejší truhlář a kolář z všeljakého dřeva. Jak jí dnešní běžky připadají lehké. Druhým darem byla láska ke sportu. Nemohla nikdy chybět na žádných závodech od předškolního věku. Když začala chodit do školy, stala se i členkou lyžařského oddílu Baníku Kremnica. Tehdy zde také závodil, ale i trenoval mladé bývalý úspěšný reprezentant i poctivý chlap Ruda Čillík.

Dokončila devítiletku, rozhodla se pro průmyslovou školu. Tím pádem také změnila oddíl — stala se členkou Tesly Liptovské Hrádok. Jako mladší dorostenka byla druhá za Blankou Paulů (tehdy ještě Šafářovou). Od té doby je mezi nimi zdravá konkurence, ale také dobré kamarádství.

„Závodila jsem za juniorky“ — říká — „a najednou se mi zdálo, že mi běh na lyžích začíná trochu jít a že jsem se do něj zamilovala. Když jsem dostala pozvánku do reprezentačního družstva, byla jsem trochu překvapená, ale nesmírně šťastná. Přišla jsem do výběrného kolektivu s vysokým tréninkovým zatížením. Dosáhla jsem několika pěkných výsledků, lidé si začínají myslet, že budu stále vyhrávat. Mám z úspěchů samozřejmě radost, ale také vím (a trenér mi to také stále připomíná), že mám ještě hodně rezerv. Tak je odhalujeme a pracujeme na jejich odstranění.“

Až budete číst tyto řádky, výsledky z mistrovství světa ve Falunu budou pomalu patřit minulosti. Ale ještě před odjezdem Gaba říká: „Jsem ohromně ráda, že jsem byla poctěna reprezentací. Mám trochu strach, abych nezklamala. Ale kůži neprodám zadarmo, tomu věřte.“

Snad na závěr bych měl ještě prozradit, že je zaměstnána jako organizační referentka v Tesle, pro samé lyžování a studium se ještě nenaučila vařit. Jakmile přijde domů, musí jí maminka vždy upéct „harulu“ neboli bramborák. To je její zamilované jídlo.

Zkušenosti z běžeckého výcviku na SEŠ Klatovy

Na lyžařské výchovně výcvikové zájezdy (LVVZ) vozíme přibližně 20 párů lyžařské běžecké výstroje, vosky (včetně skare a klístru), pájecí lampy, benzín, rezervní běžecké vázání, náhradní lyže i boty. Každé družstvo má půl dne běžeckého výcviku, v němž po důkladné speciální lyžařské běžecké přípravě na suchu (běh střídavý dvoudobý, bez holí i s holemi, v terénu a v telocvičně, rozbor běhů s odpichem soupaž na suchu a běžeckých sjezdových postojů) se seznámí na kolečku s metodikou a technikou běhu na lyžích.

Půldenní výcvik je zakončen krátkou terénní vyjíždkou (3—5 km), na níž se žáci snaží aplikovat jednotlivé běžecké styly podle terénu (učí se čist stopu). Výcvik provádí u každého družstva instruktor, jehož škola rovněž vybaví běžeckou výstrojí a o kterém vím, že ovládá metodiku běhu, kterou se většinou učil na krajských kurzech pod mým vedením. Pokud je některý rok zařazen cizí instruktor - neběžec, převezmu výcvik jeho družstva sama. Zpravidla vedu výcvik prvního družstva, kde jsou sportovně nejzdatnější žákyně (běžecké vytrvalkyně), které v další činnosti po zájezdu zaměřením na přípravu na SHM, Středoškolské hry v běhu na lyžích a k účasti v okresním přeboru v biathlonu. Zpravidla se proboují spolu se mnou do vyšších kol tohoto pro mládež poutavého závodu.

Ještě se nestalo po půldenním výcviku, který jde žákyním po předsezónní přípravě velmi

dobře, aby se některé jízda na běžkách nelíbila. Nepochybuji o tom, že kdybych je honila na kolečku se sjezdovou výstrojí a na nenamazaných lyžích, že by se jim běhání znelíbilo tak jako na jiných školách.

Na závěr výcviku oznamuje instruktor stupeň zvládnutí techniky a žákyně všech družstev s nejlepšími výsledky jsou za odměnu zařazeny na celodenní vyjíždku během LVVZ do běžeckého družstva. Trasa je volena velmi atraktivně, zpravidla na pevné běžecké stopě a výlet je prokládán tréninkem na menším kolečku a brannými prvky. Poslední akce běžecká — závody na trati 3—4 km dlouhé, a to ve středně obtížném terénu - je vyvrcholením a prověrkou běžeckého výcviku na LVVZ. Každá účastnice proběhne trať s běžeckou výstrojí. Lyže a boty mám shodně očíslovány a tak již během výcviku po družstvech mám poznámenáno, které číslo měly přičteny žákyně v jednotlivých družstvech. Ty si postupně po dojetí předcházející spolužačky předávají lyže s příslušným číslem. Tím se mi podařilo vyřešit otázku, aby s malým počtem lyží odzávodily všechny účastnice zájezdu. Prvé tři jsou odměněny diplomy a čokoládovými plaketami. Závody jsou započítávány do celoroční soutěže tělovýchovné aktivity třídy sportovního klubu SSM školy.

V závěrečném hodnocení LVVZ jednotlivými družstvy se

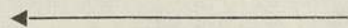
jednoznačně zmiňují žákyně, že se jim běžecký výcvik velmi líbil, a dožadují se, aby mu bylo věnováno ještě více času. Zvláště slabé lyžařky posledních družstev žádají, aby celý výcvik mohly provádět na lehkých běžkách místo na těžké sjezdové výstroji, kde zápolí jak s váhou, tak s délkou lyží.

Další využití běžeckých lyží mimo LVVZ

Při zimním branném cvičení, které organizujeme v prostoru centrální Šumavy jako usilovný pochod ve ztížených podmínkách a s plněním branných disciplín (rozdělení ohně na sněhu s opékáním uzenin, plížení) mají žáci všech tříd, kteří prošli běžeckým výcvikem na LVVZ, možnost přihlásit se do běžecké skupiny. Ta pod vedením profesorů tělesné výchovy projde trasu hlavního hřebene Šumavy, tj. vzdálenost 18—20 km. I tato forma uplatnění běžecké techniky je mezi žákyněmi oblíbená. Jako ocenění dobrých sportovních výsledků či dobrovolné práce v zájmové tělovýchově vybíráme závodnice, které pak startují v běžeckých soutěžích SHM, Středoškolských hrách a biathlonu za školu.

Naše škola vlastní na Špičáku na Šumavě malou školní chatu, na kterou organizujeme během zimy zájezdy po linii SSM. Jich se rovněž zúčastňují žákyně školy na běžkách a podnikáme kratší či delší turistické výlety po Šumavě. Kombinujeme je s běžeckým tréninkem. Dobré výsledky v soutěžích SHM, ve Středoškolských hrách v běhu na lyžích a v malém biathlonu jsou výsledkem péče naší školy o hodnotný běžecký výcvik žactva.

Po absolvování školy si řada žáků jako první vlastní lyžařskou výstroj kupuje běžky, jednak pro oblibu běhu na lyžích, získanou během studia na naší škole, jednak proto, že její pořizování je levnější. Jestliže někde neprovádějí běžecký výcvik, nelze hovořit o tom, že LVVZ vychovávají všestranné lyžaře.

Na stupních vítězů při Zlaté lyži Českomoravské vysočiny v Novém Městě na Moravě. Zleva Jiří Beran, Stanislav Henych (vítěz), Ján Michalko a Jan Fajstavr.

Závěrem lze konstatovat, že při dobré vůli učitelů je možno provádět běžecký výcvik při jejich znalostech metodiky a techniky běhu. Péči vedoucího LVVZ zařazením výuky běhu po dobu zájezdu a materiálním vybavením školy lze dosahovat v běžeckém výcviku velmi dobrých výsledků. Tím se podchytí zájem žáků o tuto lyžařskou disciplínu pro celý jejich další život. Rozmnoží řady běžců — buď závodníků či turistů.

Prof. LUDMILA RIEDLOVÁ

Dočkáme se slevy na lanovkách?

V lednovém čísle „Lyžařství“ z roku 1969 vyšel článek „Do kopce se slevou“. Zabýval se problémem slevy na vlecích a lanovkách, které jsou ve správě a majetku ÚTZ. Dále se v něm psalo, že se jedná o tom, aby se celý okruh výhod rozšířil i na ta zařízení, která jsou ve správě oddílů a tělovýchovných jednot. Tyto výhody se měly poskytnout všem lyžařům, kteří mají lyžařskou známku, ve výši slevy 25 %. Dále pak trenérům cvičitelům lyžování a závodníkům, majícím výkonnostní třídu, 50% slevu.

Od té doby uplynulo několik sezón a situace je taková, že slevu prakticky na žádném vleku neposkytují. Mohu uvést konkrétní příklad. V celé oblasti Jeseníků najdete jediný vlek, a to na Ovčárně, kde tato sleva platí. Jinak ve všech střediscích počínaje Ramzovou — Petříkovem přes Červenohorské sedlo a konče Karlovem pod Velkým kotlem žádná sleva na vlecích není. Nejhorší však na celé situaci je, že i žáci po dovršení věku 10 let musí platit plně jízdné jako dospělí. Žádný vlek není levnější než 2 Kčs za jízdu, a to i na takových, kde je délka třeba jen 400 m. A tak tréninkový den žáka - závodníka, pokud nejezdí na vleku svého oddílu, je příliš drahý. Jistě se dá najít řešení, jak tyto slevy zavést na všechny vleky, které jsou pod správou ať již tělovýchovných jednot nebo ČSTV.

LADISLAV MATELA

Štěpánský běh na Pustevnách

Po krásném začátku letošní zimy, která se již koncem listopadu přihlásila spoustou prašanu, těšili se všichni severomoravští lyžaři na tradiční první vánoční měření sil na Pustevnách, kterým je již řadu let veřejný závod při přeboru lyžařského oddílu TJ MEZ Frenštát, pořádaný na Štěpána.

Letos se konal poprvé oficiálně jako I. ročník Štěpánského běhu lyžařů a byl kvalifikačním závodem všech kategorií Severomoravského svazu lyžařů. Pro vítěze připravili pořadatelé originální ceny v podobě štěpánské koledy s ovocem a sladkostmi. Rekordní počet 422 přihlášek byl v důsledku chřipkové epidemie a silné předvánoční oblevy redukován na 258 startujících.

I při obtížných povětrnostních podmínkách (sychravé počasí a rychle ubývající sněh) obětaví pořadatelé MEZ Frenštát připravili pro všechny kategorie regulérní a bezpečné tratě. Četní vánoční návštěvníci Pusteven sledovali urputné boje a pěkné výkony většiny startujících. V hlavní kategorii mužů na 15 km prokázali ligoví běžci MEZ Frenštát, že jsou dobře připraveni na vrcholné závody sezóny. Zejména výkon loňského mistra ČSR Zdeňka Škuci a přes léto těžce zraněného Karla Sackého zasluhují obdiv.

Muži a junioři 15 km: 1. Škuca 50:50,0 min., 2. Sacký [oba MEZ Frenštát] 50:58,0, 3. Petr 51:28,4, 4. Hložek [oba Dukla B. Bystrica] nejlepší junior 53:02,2, 5. Bordovský - 2. junior 53:22,0, 6. Hložek [oba MEZ Frenštát] 54:53,3, 7. Kremel [RH Štrbské Pleso] 55:10,0, 8. Vudmaska [Slavoj Bruntál] 55:38,2, 9. Zvonek [TŽ Třinec] 55:42,6, 10. Dočkal [RH Holešov] 55:43,0 min.

Ženy a juniorky — 5 km: 1. Honková [Slavoj Bruntál] 21:00,0, 2. Polášková [MEZ Frenštát] 21:17,2, 3. Sikorová [Dolní Lomná] nejlepší junior-ka 21:25,0 min.

Zdeněk Škuca, vítěz Štěpánského běhu.

V kategorii dorostenců starších na 10 km zvítězil Fojtásek za 37:44,0, ze starších dorostenek na 5 km A. Solanská v čase 20:38,8, v kategorii dorostenců mladších na 5 km Solanský za 19:28,2 a z mladších dorostenek na 3 km Sobková (všichni Rožnov p. Radhoštěm) 15:23,0 min. V závodě starších žáků na 3 km byl první Czepel [Sokol Veřovice] v čase 14:51,0, ze starších žaček na 2 km Kalodová [Rožnov p. Radh.] za 10:52,6, z mladších žákyň na 1 km Jurnečková [Granitol M. Beroun] 5:35,5 a z mladších žáků na stejné trati Mikeš [Sokol Vrbno p. R.] 4:26,0 min.

-sed-

CO DÁ DĚTEM HORSKÝ VÝCVIKOVÝ TÁBOR?

Dvacet šest jedenácti- až dvanáctiletých dětí 6. specializované sportovní třídy (běh na lyžích) z Nového Města na Moravě absolvovalo v prosinci 1973 týdenní výcvikový tábor na Výrovce. Děti měly už měsíc před táborem plně možnosti tréninku na sněhu na Novoměstsku. Během tábora měly dávkování tréninku zhruba zdvojnásobené; denní výdej energie činil přes 200 % klidové energetické obměny. Navíc probíhal trénink v nadmořské výšce 1365 metrů, tzn. o 750 metrů výše, než je trvalé bydliště dětí; odpovídající rozdíl parciálního tlaku kyslíku je -10% . Polovina dětí dostávala během výcvikového tábora denně půl gramu fumarátu železa (Ferronat dražé) k pokrytí předpokládaných vyšších nároků na novotvorbu červeného krevního barviva, jež by měla odpovídat klimatizačním poměrům tréninkového prostředí i režimu.

Výsledky laboratorních vyšetření, provedených v týdnech bezprostředně před a po výcvikovém tábore, ukazují významné zlepšení přizpůsobivosti krevního oběhu na námahu. Ergometrický výkon při 170 tepech za minutu (W_{170}) se zlepšil v průměru u obou pohlaví o 44 kpm/min; tato změna je statisticky významná s pravděpodobností omylu nejvýš 5 %. Maximální ergometrický výkon se zlepšil u chlapců o 2 %, u dívek o 9 %; tepová frekvence při něm dosažená však klesla u chlapců o 3 %, u dívek se zvýšila o 1 %. Při měřeném tréninku na členité trati o délce 600 metrů během výcvikového tábora docílili chlapci v průměru tepovou frekvenci 204/min, jež odpovídala 122 % vytížení ergometricky dosaženého tepového maxima. Kalkulovaná hodnota maximálního energetického výdeje při měřeném tréninku byla 0,278 kcal/min/kg, což odpovídá minutovému příjmu kyslíku 58 ml/min/kg. Ve srovnání s laboratorně naměřenými hodnotami našich i zahraničních pracovišť je to pro daný věk uspokojivě nadprůměrná hodnota.

Vliv podávání železa na hladinu krevního barviva a tedy i na způsobilost krve přenášet kyslík z plic do svalů se příliš výrazně neprojevil. U dětí, jež dostávaly ferronat, se zvýšila během tábora hladina krevního barviva v 50 % případů; u dětí, jež ferronat nedostávaly, se zvýšila hladina krevního barviva ve 36 % případů. Průměrná změna hemoglobinemie u dětí, které železo dostávaly, byla $+0,9\%$; u dětí, které ho nedostávaly, byl pokles o $-0,8\%$ hemoglobinu. Tyto změny samozřejmě nejsou významné a prokazují, že za předpokladu biologicky vysoce hodnotné stravy, jakou děti na Výrovce (díky kvalitní práci personálu chaty!) dostávaly, nemá přidatná aplikace železa v tabletkové podobě takový význam, jaký jí někdy bývá přisuzován.

Na závěr výcvikového tábora byl také dětem předložen k zodpovězení dotazník, obsahující mj. otázku o náročnosti tréninku. Subjektivní hodnocení náročnosti tréninku u chlapců odpovídalo nepřímě úměrně průměrné hodnotě jejich ergometrického výkonu při 170 tepech:

Odpověď:	Průměrné hodnoty:	W_{170}	W_{170}/kg	Hb %
trénink nijak zvlášť namáhavý		775	19,5	86 %
trénink jakž takž namáhavý		670	16,9	84 %
trénink průměrně namáhavý		593	15,8	84 %

Pokusili jsme se také srovnat rychlost změny zdatnosti dětí, dosaženou během jednoho týdne výcvikového tábora, s průměrným ročním gradientem, nalezeným u dlouhodobě sledovaných dětí-lyžařů ve věkovém rozmezí 11–12 let. U chlapců činí tento vývojový gradient vzestup o 122 kpm/min za rok, u dívek 103 kpm/min za rok. Skutečnost, že během výcvikového tábora byl zaznamenán vzestup o 44 kpm/min, naznačuje, že tréninková hodnota tábora odpovídá více než jedné třetině tréninkové efektivity celého výcvikového roku. Tento závěr považujeme za významný pro metodiku práce se sportovními třídami do budoucna.

Prof. Václav KUBICA a MUDr. Karel DANĚK, CSc.

Mladší dorostenec Michal Kárník (VŠ Praha) patří k nadějným sjezdařům. Zvítězil v národním kvalifikačním závodě dorostu ve slalomu na Špičáku na Šumavě a v obřím slalomu byl třetí.

Nová forma trenérského semináře

Při III. juniorském mistrovství Evropy ve sjezdovém lyžování v Jasně v Nízkých Tatrách se konaly i trenérské semináře Českého a Slovenského svazu lyžařů. O rozhovor jsme požádali metodika Českého svazu lyžařů Jana Maršíka.

V čem vidíte hlavní význam semináře, který se konal přímo při vrcholné soutěži?

Trenéry mládeže I. a II. výkonnostních tříd jsme po výběru pozvali do Jasně, abychom jim umožnili sledovat v terénu soutěže nejlepší juniory Evropy a srovnat jejich úroveň s našimi závodníky. Není tolik příležitostí vidět na našich svazích zahraniční špičky a myslím, že časové skloubení semináře s mistrovstvím Evropy bylo výhodnou variantou. Zjistili jsme štáb z fotofilmového oddělení ústřední školy, který natáčel jednotlivé jízdy.

Můžeme tedy hovořit o novém formě trenérského semináře. Jakým systémem jste při výběru jednotlivých jízd postupovali a jak jste je ve věrných hodinách vyhodnocovali?

Zaměřili jsme se na nejlepší zahraniční účastníky a na všechny československé závodníky. Při natáčení jsem do mikrofonu synchronizovaného s kamerou uváděl údaje o jednotlivých sjezdařích a ve druhém kole i časy z prvních kol. Večer jsme si záběr prohlédli a v opakování jsme záběr zpomalili a někdy zastavili, diskutovali o místech výrazného technického projevu a případně i srovnávali s jinými záběry. Člověk si někdy ani při vlastním závodu neuvědomí některé chyby, které při rychlosti uniknou. Zde jsme měli možnost vše přesně zachytit. U našich reprezentantů bylo například v obřím slalomu vidět v některých místech špatné vedení lyží, malý rozsah pohybů i neekonomické projíždění branek. Nad těmito problémy pak vznikaly dlouhé besedy. Samozřejmě nám při semináři nešlo o hodnocení naší juniorské špičky, ale o poznatky, jak se mají trenéři naší mládeže vyvarovat chyb při výchově svých svěřenců, při práci v oddělech.

S jakým ohlaselem se setkala tato forma semináře?

Všech dvacet účastníků z Čech a Moravy i soudruzi ze Slovenska, kteří se našeho hodnocení zúčastnili, byli spokojeni. Při nabitím sjezdařském kalendáři kolidovalo mistrovství Evropy s přeborem žactva v Peci pod Sněžkou a jediná věc, která nás mrzí, je, že se nemohli trenéři zúčastnit ve větším počtu. Pokud by se nám tyto formy seminářů za účasti filmové kamery dařily i v budoucnu, zvýšila by se bezesporu kvalita trenérů mládeže a nám by odpadla řada problémů. Mám konkrétně na mysli přenos získaných poznatků do lyžařského hnutí. Zatím jsme rozeslal metodické dopisy, ovšem podle možnosti v omezeném množství. Při závěrečném hodnocení jsme trenéry požádali o předání nabytých zkušeností jejich spolupracovníkům i těm, kteří na seminář nemohli přijet. Myslím, že sledování telerecordinku je dale-

ko lepší než zkoumání metodických dopisů. V tom také se mnou řada účastníků semináře souhlasila. Každý trenér vidí vše na vlastní oči, nemůže dojít někdy k nepochopení situace a závěry jsou daleko progresivnější.

Jaké máte plány do budoucna, myslím co se týče dalšího uspořádání seminářů?

Jeden z nich jsme už realizovali. Šlo o podobnou formu semináře jako v Jasně. Při závěru Světového poháru ve sjezdovém lyžování ve Vysokých Tatrách jsme pozvali trenéry I. a II. výkonnostních tříd dospělých k další konfrontaci s telerecordinkem. Seminář se opět setkal s úspěšným ohlaselem. Myslím, že tato forma, při které dáváme možnost nejen trenérům reprezentantů, ale i desítkám ostatních, bude pro československé sjezdové lyžování velkým přínosem. ANTONÍN PEČENKA

ÚSPECHY LYŽIAROV Z NITRY

Dobrá a kvalitní příprava lyžařov Nitrianskeho okresu už přináša svoje ovocie. Na krajských kvalifikačných pretekoch Západoslovenského kraja v špeciálnom a obrovskom slalome, ktoré sa uskutočnili v lyžiarskom stredisku TJ Iskra v Lomskej doline pri Hornej Vsi, obsadili v špeciálnom slalome v kategórii žien všetky tri prvé miesta Nitrianky (1. Kristeková, 2. Tomšů, 3. Danielová). V kategórii žiakov získal v tej istej disciplíne prvenstvo Podolák z Nitry. I v obrovskom slalome triumfovali ženy z Nitry, keď prvú priečku obsadila Danielová a tretiu Tomšů. V dvojkombinácii získal druhé miesto zasa Hromádka a u žien prvé dve miesta obsadili Tomšů a Danielová. Podľa slov nitrianskych pretekárov a pretekárov mali preteky výbornú úroveň, za čo patrí vďaka organizátorovi a ich usporiadateľovi — lyžiarskemu oddielu TJ Iskra Partizánske. Nitrianski lyžiarri pokračujú i naďalej v svedomitej príprave, prehánajú sa v závrtných kristiánkach, vývrtkach, len aby čo najlepšie obstáli i v ďalších pretekoch. -br-

Lyžařské středisko na Čartáku

Sjezdaři TJ Rožnov pod Radhoštěm se svědomitě připravovali na letošní sezonu. Již koncem loňského roku zahájili práce v lyžařském středisku na Čartáku. Dosavadní tři vleky byly zčásti přestavěny a budou doplněny o další dva nové. Byly vytyčeny nové trasy, upraven terén, postavena nová strojovna, zlepšeno osvětlení sjezdových drah. Aby tréninky mohly probíhat i večer.

Na brigádnických pracích se podíleli nejen aktivní závodníci, ale i rodiče těch nejmenších, kteří v lyžařském středisku pravidelně trénují. V průběhu roku 1973 celkem 90 dospělých odpracovalo 5408 hodin, 19 dorostenců 1231 hodin, 23 starších žáků 911 hodin a 28 mladších žáků 1103 hodin. Pod vedením hlavního trenéra Mirka Pokorného byl loni včas zahájen trénink „na suchu“, který byl zaměřen především na zvýšení fyzické kondice a obratnosti. Příznivé sněhové podmínky v závěru loňského roku umožnily včasné zahájení přípravy na sněhu. Čtyřikrát týdně trénovalo asi 60 členů dospělých, dorostenců i těch nejmenších, kteří se sjezdařskému umění teprve učí.

Počátkem ledna byl zahájen celodenní provoz, kterého využijí také školy a zájemci z řad veřejnosti. V dalších letech na 320 m dlouhém slalomovém svahu budou postaveny v akci Z další dva vleky a také ubytovna s kapacitou 40 lůžek. Péče trenérů a funkcionářů sjezdařského oddílu TJ Rožnov se projevila dobrými výsledky dorostenek a žaček a zařazením Věry Jahodové a Josefa Valy do juniorského reprezentačního družstva ČSSR. -bor-

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. února 1974.

Sedmý ročník Jizerské padesátky byl ve znamení rekordní účasti 3991 lyžařů. Tak to vypadalo po odstartování mužů. ● Poslední okamžiky před startem 514 žen, které běžely 30 km.

Vyrostou z nich příští mistři? Přeborníci ve slalomu Východočeského kraje kategorie mladších žáků. Závody uspořádala Jiskra Mladé Buky.

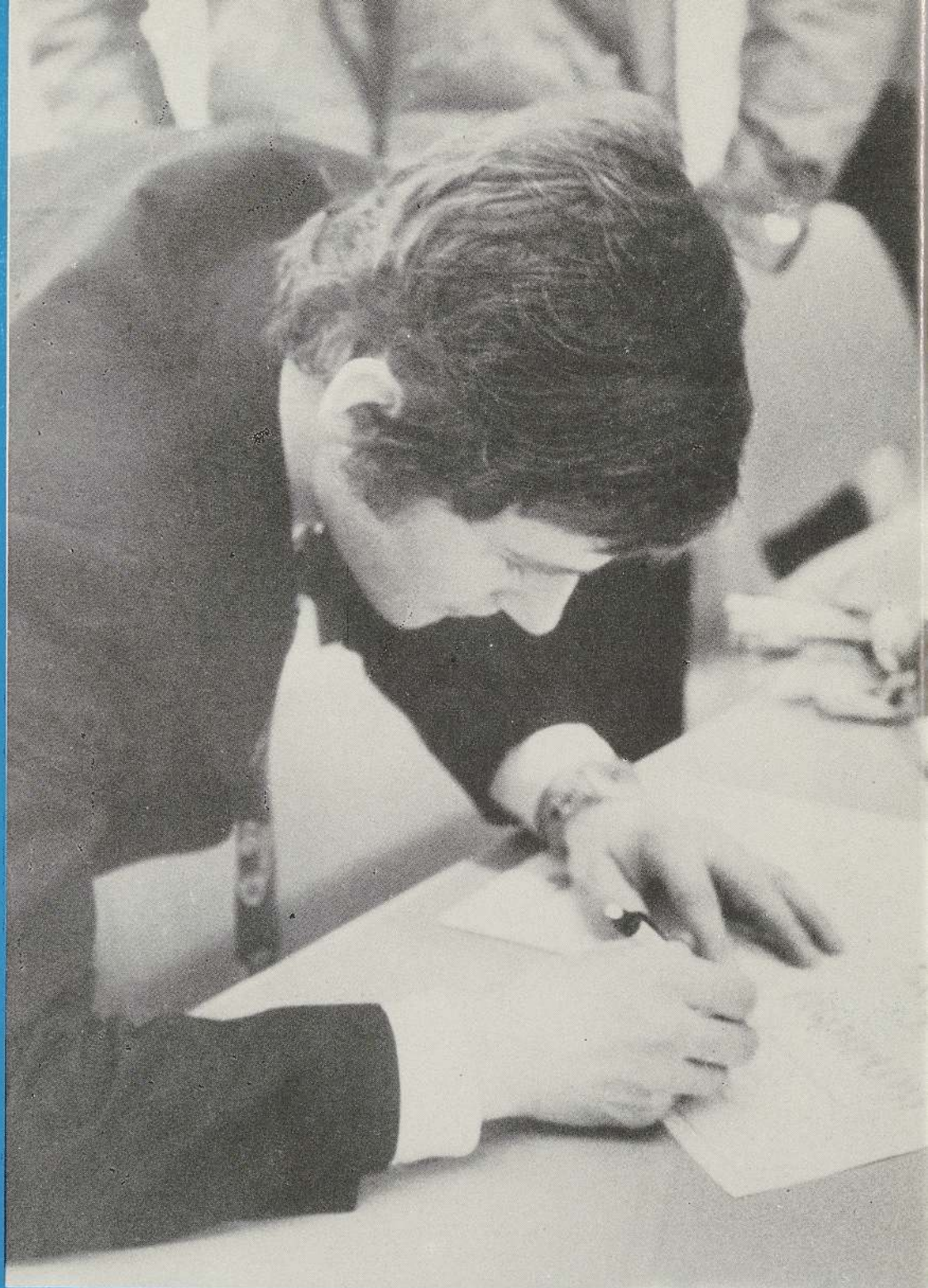
Lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ DUBEN 1974 ♦ Kčs 2,50

4

Kapitán čs. týmu skokanů Rudolf Höhnl na ramenou členů družstva po dobytí bronzové medaile na MS na velkém můstku ve Falunu.

Autogram od držitele stříbrné medaile v běhu na 50 km na mistrovství světa ve Falunu Stanislava Henycha je zvlášť cenný, zejména na diplomu účastníka závodu novinářů.

Lyžaři NDR s 11 medailemi nejúspěšnější Čs. reprezentanti na MS ve Falunu

Tricátá lyžařská mistrovství světa v klasických disciplínách ve švédském Falunu 16.—24. února 1974 se stala významnou kapitolou čs. lyžování. Dvě stříbrné a dvě bronzové medaile čs. reprezentantů a reprezentantek je zařadily mezi světovou špičku a nejceněnější je skutečnost, že o to mají zásluhu běžkyně, běžci i skokani. Dobré výsledky čs. lyžařů měly velký ohlas ve sportovní veřejnosti nejen u nás doma, ale i v zahraničí. Budou jistě povzbuzením lyžařské mládeži, která v úspěšných reprezentantech má dobré vzory. Mimořádná podpora stranických a vládních orgánů tělovýchovné, příkladná svědomitost a péče trenérů a ostatních činovníků při přípravě a dobrá politicko-

výchovná práce reprezentačních kolektivů přinesly ovoce na světovém šampionátu, který byl vrcholnou událostí letošní lyžařské sezóny. Jedenadvacetičlenné reprezentační družstvo ve Falunu bylo převážně složeno z mladých závodníků a závodnic, jimž mezinárodní lyžařští experti předpovídají úspěšnou budoucnost. Je to dobré vykročení na předolympijské přípravě k ZOH 1976 v rakouském Innsbrucku, kde konkurence bude ještě silnější a posune latku světové špičky o další stupínek. Bude znamenat další zvýšení náročnosti přípravy, čehož jsou si trenéři reprezentačních družstev i lyžařští činovníci vědomi.

Mistrovství světa ve Falunu skončilo velkým úspěchem mezi socialistického tábora. Největší zásluhu na tom měli závodníci NDR, kteří získali pět zlatých a šest stříbrných medailí. Zatímco před dvaceti lety přijeli do tohoto švédského města k světovému šampionátu na zkušenou, tentokrát ve všech disciplínách zasáhli úspěšně do bojů o první místa. Lyžaři a lyžařky Sovětského svazu vybojovali tři prvenství, jedno druhé a tři třetí místa. Na třetím místě počtem čtyř medailí jsou závodníci ČSSR. Stříbrné si odvezli Blanka Paulů v běhu na 5 km a Stanislav Henych (oba

mezi světovou špičkou

Autoškoda Vrchlabí) za druhé místo v běhu na 50 km, bronzové čs. štafeta žen ve složení Alena Bartošová (Jiskra Mšeno), Gabriela Sekajová (Tesla Liptovský Hrádok), Miroslava Jaškovská (MEZ Frenštát) a Blanka Paulů (Autoškoda Vrchlabí) a Rudolf Höhnle (Dukla Liberec) za třetí místo ve skoku na velkém můstku s normovým bodem 90 m. Všichni zůstanou trvale zapsáni v historii lyžařských mistrovství světa a

čs. lyžování. Dvě bronzové medaile Poláků (Stefana Huly v závodě sdruženém a Jana Staszela v běhu na 30 km) doplňovaly prvenství socialistického tábora. Reprezentanti NDR, SSSR, ČSSR a Polska získali celkem 24 medailí, Severané dohromady jen šest. Pořádající Švédsko a Norsko se musely spokojit jednou zlatou a jednou bronzovou medailí, Finsko jedním druhým a jedním třetím místem. K největším rozčarováním skandinávských lyžařů patřilo vítězství Gerharda Grimmera (NDR) v běhu na 50 km před čs. závodníkem Stanislavem Henychem, zatímco Švéd Thomas Magnusson byl až třetí a vítězství štafety mužů NDR ve složení Gerd Hessler, Dieter Meinel, Gerhard Grimmer, Gert-Dietmar Klaus na 4x10 km před družstvem SSSR (Ivan Garanin, Fedor Simašev, Vasilij Ročov, Jurij Skobov). Teprve třetí byli Norové (Magne Myrmo, Odd Martinsen, Ivar Formo, Oddvar Braa). První člen švédské štafety Hans Erik Larsson několik metrů po odstartování utrlh vázání u jedné lyže, po-

Fronty na vstupenky před lyžařským stadiónem Riksskistadionem Lugnet při mistrovství světa ve švédském Falunu.

tom měnil i druhou lyži, takže švédská štafeta byla diskvalifikována a závod nedokončila. Bylo to velkým zklamáním pro 20 000 diváků, kteří přišli na stadión Lugnet zhlédnout zajímavé boje ve štafetách mužů.

PŘEHLED VÍTEZŮ MEDAILÍ

	zlaté	stříbrné	bronz.
NDR	5	6	0
SSSR	3	1	3
ČSSR	0	2	2
Norsko	1	0	1
Švédsko	1	0	1
Finsko	0	1	1
Polsko	0	0	2

Nejúspěšnějšími závodníky 30. lyžařských mistrovství světa v klasických disciplínách byli sovětská reprezentantka Galina Kulakovová a Gerhard Grimmer. Byli také odměněni zvláštními upomínkovými cenami při závěrečném slavnostním vyhlášení vítězů ve sportovní hale stadiónu Lugnet. Jedenatřicetiletá učitelka gymnastiky Galina Kulakovová stejně jako na ZOH 1962 v Sapporu získala tři zlaté medaile. V běhu na 5 a 10 km i ve štafetě. Může se pochlubit vzácnou sbírkou již osmi zlatých medailí z lyžařských světových šampionátů. Na mistrovství světa 1970 na Štrbském Plese vyhrála běh na 5 km a byla členkou vítězných sovětských štafet, na ZOH v Sapporu, které bylo současně mistrovstvím světa, zvítězila ve

všech disciplínách (5 km, 10 km a štafeta), stejně jako letos ve Falunu. Stříbrnou medaili má ze ZOH 1968 v Grenobleu v běhu na 5 km, bronzové za štafetu v Grenobleu a třetí místo v desítce ve Vysokých Tatrách v roce 1970. Po úspěšných sovětských reprezentantkách Kozyrevové, Kolčimové, Gusakovové, Bojarskichové a Oljuninové patří nadvláda v běžeckých disciplínách žen od ZOH 1972 v Sapporu Galině Kulakovové. Je třináctinásobnou mistryní Sovětského svazu.

ČESKÝ SVAZ LYŽAŘŮ

Český svaz lyžařů s více než 45 000 členů patří do skupiny silnějších svazů v ČUV ČSTV. Rovněž jeho přírůstek přes 3000 nových příslušníků za rok není zanedbatelný. Pořádný kus práce zvláště při výcviku, školení a zajišťování podniků vykoná jeho 8600 cvičitelů, trenérů a rozhodčích všech tříd. Samozřejmě, že za práci, kterou svaz dosud odvádí, patří dík a ocenění jeho obětavému funkcionářskému aktivu.

Nebylo by ovšem správné spokojovat se s dosaženým a ochabnout ve starosti, zejména o další masový rozvoj lyžování. Taková starost přísluší celému svazu, ale zvláště naléhavě se vyžaduje od svazových a územních orgánů republikových organizací. Od nich se očekává mimořádná iniciativa a každá akce, podnik, opatření a rozhodnutí, které přispívá k realizaci masového rozvoje lyžování je vítána. Český svaz lyžařů s

Blanka Paulů (startovní číslo 5) v cíli štafet žen na 4x5 km, v němž rozhodla o bronzových medailích čs. lyžařek, vedle ní poslední členka finského družstva Hilka Kuntolaová (2), která doběhla čtvrtá.

Jedenatřicetiletý Gerhard Grimmer (NDR) vybojoval ve Falunu prvenství v běhu na 50 km a ve štafetě 4x10 km, na 15 km byl druhý a v závodě na 30 km šestý. Poprvé startoval na mistrovství světa 1966 v Oslo, kde byl devátý na 50 km, devatenáctý na 30 km, dvacátýdevátý na 15 km a štafeta NDR, jejímž byl členem, obsadila deváté místo. První stříbrnou medaili získal na MS na Štrbském Plese v běhu na 30 km a ve štafetě, bronzovou v padesátce a v běhu na 15 km byl desátý. Na ZOH 1972 v Sapporu onemocněl a startoval jen ve štafetě, která skončila šestá.

„Velmi si vážím bojovnosti a pevné vůle Grimmera,“ prohlásil Stanislav Henych. „Je příkladem velkého závodníka. Neodradil ho neúspěch zaviněný nemocí, která mu znemožnila start v bězích na 15, 30 a 50 km v Sapporu. Znovu pilně trénoval a úspěch se dostavil letos ve Falunu. Přitom je velmi skromný, ačkoliv se může po-

řadu nových věcí již přišel. Shromažďují se třeba dobré poznatky s pořádáním „škol“ lyžování. Nesporným přínosem se ukáže oživení odznaku „Lyžař ČSSR“. Příznivý ohlas nacházejí různé náborové soutěže a takové závody, kde může startovat každý bez jakéhokoliv sportovně technického omezení.

Při podrobnějším rozboru se však ukazuje, že nové nápady zde jsou, ale že ne ještě ve všech oddílech stojí starost o

chlubit zlatými medailemi v nejvyšší světové soutěži.“

Další hvězdou lyžařských světových šampionátů v klasických disciplínách je 22letý Hans-Georg Aschenbach, který si odvezl z Falunu oba tituly mistra světa ve skoku na středním i velkém můstku. Oba závody vyhrál s převahou a potvrdil, že je právem nazýván králem skokanských můstků. Letošní sezóna je pro H. G. Aschenbacha zvlášť úspěšná a začala vítězství na Intersportturné.

Mimořádné uznání zasluhuje pořadatelé, kteří mistrovství uspořádali i za velmi nepříznivých podmínek. Takový nedostatek sněhu v únoru obyvatelé Falunu nepamatují posledních sto let. Přesto organizátoři dobře připravili všechny tratě a můstky. Běželo se na trasách, na které byl sníh navážen desítkami nákladních aut s vleky. Hned vedle tratí ani v lese často nebyla stopa po sněhu a v hledišti stadiónu Lugnet bylo někdy bláto a kaluže, jindy umrzlá holá země, které nepřipomínaly, že by se zde mohly konat lyžařské závody. Úprava můstků si vyžádala hodně práce a významnou měrou zde pomohly moderní mechanizační prostředky. Náročný program i za těchto ztížených podmínek byl uskutečněn v plném rozsahu a beze změny.

Pro skandinávské země bylo letošní mistrovství světa výstrahou a potvrdilo, že se nedá žít jen ze sebelepší tradice. Severský tisk se těžce smířoval s velkými úspěchy lyžařů socialistického tábora. Švédsko, Norsko a Finsko se dohromady musely spokojit se šesti medailemi. Zaslou slávu lyžařů skandinávských zemí zachraňovali zlatými medailemi Švéd Thomas Magnusson v běhu na 30 km a Nor Magne Myrmo na 15 km, stříbrnou miláček finských lyžařů stokolivý obr Juha Mieto na 30 km, bronzovými štafeta Norska na 4x10 km v sestavě Magne Myrmo, Odd Martinsen, Ivar Formo a Oddvar Braa, Finka Helena Takalová v běhu na 10 km a Švéd Thomas Magnusson v závodě na 50 km.

HLASY ODBORNÍKŮ

Trenér čs. reprezentačního družstva běžců Jaroslav Honců řekl po skončení mistrovství světa: „Pro čs. lyžování ho pokládám za nejméně úspěšnější ve všech disciplínách. Pčinili se o to běžci, běžkyně i skokani. Očekávali jsme, že ve Falunu budou ideální sněhové podmínky, jak jsme tomu zvyklí při zájezdech do severských zemí,

Stanislav Henych při značení lyží.

a zatím se závodilo na navezených tratích. Po této stránce jsme byli zklamáni, jinak organizátoři udělali vše pro hladký průběh bojů o nejvyšší tituly. Převaha socialistických zemí v čele s NDR, SSSR a ČSSR se projevila výrazně na tomto šampionátu a je to zatím jejich největší úspěch. Znovu se ukázalo, že Německá demokratická republika přesný systém vědeckých poznatků dovede úspěšně uvést do praxe. I u nás máme řadu poznatků, ale nedovedeme je ještě náležitě aplikovat. Sys-

ČEKÁ HODNĚ PRÁCE

masový rozvoj ve středu každodenní činnosti. Ví se o tom, že existuje stále dost nevyřešených problémů, které se staví v cestu, ale k jejich řešení se přistupuje pomalu, nebo se neřeší vůbec. Dosti často slyšíme třeba od rodičů stesky na to, že jakmile se v oddíle vytvoří určitá parta, těžko se noví do ní dostává. Argumentuje se tím, že kapacita dopravního prostředku a ubytovacího střediska je zcela naplněna, a navíc by situaci ztěžoval. Možná, že místo strohého odřeknutí by bylo lepší říci rodičům, na kterou cvičnou louku mají dítě dopravit, kdo tam bude ze cvičitelů nebo trenérů oddílu k dispozici a jedno, byť i částečné řešení by bylo na světě. Stejně

je známo, že mnoho občanů, kteří do hor vyjedou, by potřebovalo někoho, kdo jim, nebo jejich dětem, první krůčky na lyžích usnadní. Svaz lyžařů by tedy mohl podumat o tom, jestli by nešlo ve spolupráci s NV napřed trochu ložku upravit a potom označit prostor odborným, že zde poskytuje odborné rady při základním výcviku ten, nebo onen oddíl a kde se jeho zástupce nachází. Lyžování můžeme hodně pomoci, jestliže ještě konkrétněji projednáme pomoc školám a PO SSM. Je také pravda, že na větších zotavovacích ROH jsou již instruktoři lyžování k dispozici, ale stále ještě existuje dost podnikavých rekreačních zařízení, kde by pomoc lyžaře odborníka uvi-

tali. Samozřejmě, že nelze popominout ani fakt, že není na uspokojivé úrovni ani kvalita základní výstroje, a proto i pro začátečníky se obstarávají zbytečně drahé potřeby a při více dětech to je dosti značný výdaj. I zde je zapotřebí jednat a přesvědčovat o potřebě nápravy.

Máme-li jít na masový rozvoj promyšleně a vytrvale jej uskutečňovat, tak nelze s ničím čekat až těsně před zimou. Právě doba mimo sezónu musí být intenzivněji využita. V tom směru je zapotřebí doplnit a upravit plány ve všech svazových článcích, na různých úrovních správně zhodnotit již dosažené výsledky a dále ještě lépe na masovém rozvoji pracovat.

VLADIMÍR HEŘMANSKÝ
vedoucí odd. svazů ČÚV ČSTV

Po startu štafety mužů na 4 X 10 kilometrů na mistrovství světa ve Falunu.

tém našich soutěží bude třeba přizpůsobit vrcholným mezinárodním událostem. Dobré výsledky nás zavazují, abychom ještě lépe a více trénovali. To co stačilo letos ve Falunu, nebude stačit na ZOH 1976 v Innsbrucku.“

Trenér čs. družstva běžkyň Bohuslav Rázl: „Měli jsme dobré podmínky pro přípravu, které nám umožnily naše stranické, vládní a tělovýchovné orgány. To byl základ pro úspěšné výsledky, které se dostavily. Družstvo žen, stejně jako běžců, je dobrým kolektivem. Výhodou je, že převládají mladé lyžařky, stejně jako u běžců mladí závodníci. Je to dobrá perspektiva pro příští roky. Letošní výsledky nás zavazují, abychom v úspěšných mezinárodních startech pokračovali i v příštích letech.“

Trenér čs. reprezentačního družstva skokanů Jáchym Bulín: „Začátek letošní sezóny nebyl pro nás úspěšný, tím větší radost máme pochopitelně z výsledků na velkém můstku. Bron-

zová medaile kapitána družstva Rudolfa Höhlna a umístění Karla Kodejšky a Leoše Škody v první desíce potvrdily, že naši skokani stále patří k světové špičce. Záleží na všech členech reprezentačního kolektivu, abychom tuto pozici udrželi i nadále, což bude vyžadovat stále náročnější a svědomitější přípravu.“

Trenér čs. sruženářů Josef Kutheil: „Byli bychom také rádi přispěli k úspěchu čs. lyžování na mistrovství světa ve Falunu medailí. Nepodařilo se to, ačkoli jsme v to ve skrytu duše doufali. Nikdo z nás si nedovedl vysvětlit tak slabý výkon Tomáše Kučery v běhu, ani on sám. Mrzelo ho to nejvíce, že se mu to stalo právě na mistrovství světa. Příjemně překvapil mladý Josef Pospíšil, který skončil jedenáctý. Pro sruženáře to znamená, že budeme muset přidat v tréninku ze všech disciplín nejvíce.“

OCENĚNÍ ÚSPĚCHŮ ČS. LYŽAŘŮ

Dobré výsledky čs. lyžařů na mistrovství světa ve Falunu nalezly také ocenění u nejvyšších tělovýchovných představitelů. Předsednictvo ÚV ČSTV vyznamenalo kapitánku čs. reprezentačního družstva běžkyň Alenu Bartošovou a kapitána týmu skokanů Rudolfa Höhlna

čestným titulem zasloužilý mistr sportu, Miroslavu Jaškovskou, Blanku Paulů, Gabrielu Sekajovou a Stanislava Henycha titulem mistr sportu. Diplomy a odznaky jim odevzdal předseda ÚV ČSTV Antonín Himl v přítomnosti místopředsedy ÚV ČSTV a předsedy SÚV ČSTV prof. dr. Vladimíra Černušáka, CSc., pracovníka oddělení ÚV KSČ Zdeňka Válka a členů předsednictva Čs. svazu lyžařů v čele s předsedou Karlem Smolou na slavnostní večeři v hotelu FIS na Štrbském Plese při IX. ročníku Tatranského poháru.

Byl to velmi pěkný večer za účasti všech členů čs. družstva, které nás tak úspěšně reprezentovalo na 30. lyžařských mistrovstvích světa v klasických disciplínách ve Falunu. Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl vyzdvihl bojovnost všech členů týmu, který byl velmi dobrým kolektivem. Připomenul, že mladí lyžaři a lyžařky dobře reprezentovali naši socialistickou vlast a tlumočil jim současně blahopřání předsedy vlády dr. Lubomíra Štrougala. Ocenil také práci trenérů a činovníků, kteří měli zásluhu na úspěšné přípravě závodníků a závodnic. Za slova uznání poděkoval jménem všech účastníků mistrovství světa Stanislav Henych.

K mistrovství světa ve Falunu se ještě vrátíme v našem odborném měsíčníku cennými poznatky čs. trenérů a funkcionářů.

JAROSLAV TROUSIL

Pohled na lyžařské můstky ve Falunu.

Přehled výsledků MS ve Falunu

Muži 15 km: 1. Magne Myrmo [Norsko] 41:39,10 min., 2. Gerhard Grimmer (NDR) 41:40,01, 3. Vasilij Ročev (SSSR) 41:40,65, 4. Juha Mieto (Finsko) 41:47,61, 5. Oddvar Braa 42:08,31, 6. Ivar Formo [oba Norsko] 42:10,49, 7. Sven-Ake Lundbäck [Švédsko] 42:14,05, 8. Gert-Dietmar Klause (NDR) 42:15,59, **9. Stanislav Henych (ČSSR) 42:33,77**, 10. Jurij Skobov 42:35,94, 11. Ivan Garanin 42:39,38, 12. Sergej Saveljev [všichni SSSR] 42:40,61, 13. Osmo Karjalainen (Finsko) 42:41,69, **14. Jan Fajstavr (ČSSR) 42:43,95**, 15. Gerd Hessler (NDR) 42:44,21, 16. Alfred Kälin (Švýcarsko) 42:44,26, 17. Jean Paul Pierrat (Francie) 42:49,17, 18. Walter Demel (NSR) 42:55,65, **19. František Šimon (ČSSR) 42:58,31**, 20. Arto Koivisto (Finsko) 43:00,68, 21. Daniel Drezet (Francie) 43:02,67, 22. Albert Giger (Švýcarsko) 43:05,70, 23. Renzo Chiocchetti (Itálie) 43:06,70, 24. Georg Zipfel (NSR) 43:17,98, 25. Jan Staszal (Polsko) 43:26,94. — **38. Milan Jarý (ČSSR) 43:55,83 min.** Startovalo 80, všichni závod dokončili.

Muži 30 km: 1. Thomas Magnusson [Švédsko] 1:33:41,41, hod., 2. Juha Mieto (Finsko) 1:34:34,81, 3. Jan Staszal (Polsko) 1:34:56,50, 4. Ivan Garanin (SSSR) 1:35:31,97, 5. Lars-Göran Aslund [Švédsko] 1:35:38,70, 6. Gerhard Grimmer (NDR)

1:35:49,94, 7. Reimo Lehtinen (Finsko) 1:35:50,54, 8. Dieter Meinel (NDR) 1:35:52,01, 9. Oddvar Braa (Norsko) 1:35:56,09, 10. Esbjorn Ulvenwall (Švédsko) 1:36:01,15, 11. Gert-Dietmar Klause (NDR) 1:36:24,81, 12. Alfred Kälin [Švýcarsko] 1:36:41,75, **13. Stanislav Henych (ČSSR) 1:36:56,56**, 14. Sven-Ake Lundbäck [Švédsko] 1:37:17,23, 15. Wawrzyniec Gasienica (Polsko) 1:37:22,35, 16. Ivar Formo 1:37:30,53, 17. Magne Myrmo [oba Norsko] 1:38:20,69, **18. Jan Fajstavr (ČSSR) 1:38:21,19**, 19. Jurij Skobov (SSSR) 1:38:34,49, 20. Walter Demel (NSR) 1:38:39,12, 21. Paal Tyldum (Norsko) 1:38:42,57, 22. Vladimír Dolganov (SSSR) 1:39:23,09, **23. Jirí Beran (ČSSR) 1:39:27,09**, 24. Franz Betz (NSR) 1:39:31,49, **25. Jaroslav Saidl (ČSSR) 1:39:34,27 hod.** Startovalo 70 závodníků, 65 bylo klasifikováno.

50 km muži: 1. Gerhard Grimmer (NDR) 2:19:45,26 hod., **2. Stanislav Henych (ČSSR) 2:21:33,50**, 3. Thomas Magnusson 2:21:49,42, 4. Sven Ake Lundbäck [oba Švédsko] 2:22:36,57, 5. Vasilij Ročev 2:23:08,50, 6. Anatolij Birjukov [oba SSSR] 2:23:34,34, 7. Alfred Kälin (Švýcarsko) 2:23:58,73, 8. Tonino Biondini (Itálie) 2:24:21,88, 9. Oddvar Braa (Norsko) 2:24:26,33, 10. Sergej Saveljev 2:24:44,59, 11. Ivan Garanin [oba SSSR] 2:24:57,94, 12. Magne Myrmo 2:25:00,65, 13. Ivar Formo [oba Norsko] 2:25:27,77, 14. Tommy Limby 2:25:28,45, 15. Lars-Göran Aslund [oba Švédsko] 2:25:54,17, 16. Juhani Repo (Finsko) 2:25:58,45, 17. Franz Renggli 2:26:18,43, 18. Edi Hauser [oba Švýcarsko] 2:26:30,40, 19. Jean Paul Vandell (Fr.) 2:27:13,61, **20. Jirí Beran (ČSSR) 2:27:25,87.**

Karel Kodejška obsadil na mistrovství světa ve skoku na velkém můstku šesté místo zásluhou nejdelšího skoku 104 m ve druhém kole.

— **23. Jan Fajstavr 2:27:30,65**, Jaroslav Saidl vzdal.

4X 10 km mužů: 1. NDR 2:03:15,85 hod. [Gerd Hessler 29:33,66, Dieter Meinel 31:04,72, Gerhard Grimmer 31:09,82, Gert-Dietmar Klause 31:27,65], 2. SSSR 2:03:25,31 [Ivan Garanin 29:14,53, Fedor Simašev 32:19,05, Vasilij Ročev 30:53,84, Jurij Skobov 30:57,88], 3. Norsko 2:03:46,03 [Magne Myrmo 29:50,07, Odd Martinsen 30:39,70, Ivar Formo 31:02,98, Oddvar Braa 32:13,28], 4. Finsko 2:06:02,49 [Raimo Lehtinen 29:52,62, Kalevi Laurila 31:22,02, Osmo Karjalainen 32:29,89, Juha Mieto 32:17,96], **5. ČSSR 2:06:16,91** [František Šimon 30:44,94, Jirí Beran 31:42,36, Jan Fajstavr 32:56,69, Stanislav Henych 30:52,92], 6. Švýcarsko 2:06:41,14 [Alfred Kälin 29:16,13, Albert Giger 31:39,92, Edi Hauser 32:04,99, Werner Geeser 33:40,09], 7. Polsko [Jozef Rysula, Jan Legierski, Wawrzyniec Gasienica, Jan Staszal] 2:09:34,87, 8. Itálie (Renzo Chiocchetti, Roberto Primus, Carlo Favre, Tonino Biondini) 2:10:03,87, 9. Rakousko [Heinrich Wallner, Herbert Wachter, Josef Vogel, Werner Vogel]

Čs. štafeta žen na stupních vítězů při závěru MS ve Falunu, kde získala bronzové medaile. Předseda FIS Mark Hodler gratuluje Blance Paulů, která běžela zábrěčnický úsek. Vlevo Sekajová a Bartošová.

2:10:27,65, 10. Francie (Jean Paul Pierrat, Daniel Drezet, Pierre Salvi, Roland Jeannerod) 2:10:46,48, 11. NSR (Franz Betz, Georg Zipfel, Hartmut Döpp, Walter Demel) 2:11:24,54, 12. USA (Tim Caldwell, Bill Koch, Ron Yeager, Larry Martin) 2:12:39,45, 13. Kanada (Bert Bullock, Ed Day, Reijo Puiras, Hans Skinstad) 2:14:23,25.

Závod sdružený: 1. Ulrich Wehling (NDR) 421,14 b. 204,3 skok+216,84 běh). 2. Günter Deckert (NDR) 417,28 (200,7+219,58), 3. Stefan Hula (Polsko) 417,93 (215,0+202,93). 4. Hans Hartleb (NDR) 417,62 (213,7+203,92), 5. Arne Bystøl (Norsko) 404,84 (202,7+202,14), 6. Rauno Miettinen (Finsko) 404,22 (211,5+192,72), 7. Jan Legierski (Polsko) 403,10 (183,1+220,00), 8. Bernd Zimmermann (NDR) 401,84 (209,5+192,34), 9. Pal Schjetne 401,84 (209,5+192,34), 10. Stein Gullikstad (oba Norsko) 400,41 (194,6+205,81), 11. **Josef Pospíšil (ČSSR) 400,00 (197,2+202,80)**, 12. Erkki Kilpinen (Finsko) 399,78 (197,1+202,68), 13. Kazimierz Długopolski 396,67 (195,9+200,77), 14. Stanislaw Kawulok (oba Polsko) 396,42 (184,8+211,62), 15. Juži Kacuro (Japonsko) 393,94 (206,1+187,84), 16. Tom Sandberg (Norsko) 393,64 (198,7+194,94), 17. **František Zeman 392,00 (188,6+203,40)**, 18. **Tomáš Kučera (oba ČSSR) 391,03 (207,0+184,03)**, 19. Valerij Kopajev (SSSR) 387,37 (188,8+198,57), 20. Urban Hettich (NSR) 383,88 (172,8+211,08). — 22. **Libor Foltman 380,47 (175,8+204,67)**. — Pořadí ve skoku: 1. Hula 215,0 b. (84,5 m+79,5 m), 2. Hartleb 213,7 (82,0+79,0), 3. Miettinen 211,5 (82,5+77,0), 4. Schjetne 209,5 (85,0+77,0), 5. **T. Kučera 207,0 (81,0+81,0)**, 6. Kacuro 206,1 (76,5+78,5), 7. Wehling 204,3 (79,0+78,0), 8. Bystøl 202,7 (81,5+77,0), 9. Kazuo Araja (Japonsko) 202,1 (81,5+79,0), 10. Deckert 200,7 (78,0+75,5), 11. Sandberg 198,7 (80,0+76,0), 12. **Pospíšil 197,2 (80,0+76,0)**, 13. Kilpinen 197,1

Jan Fajstavr (ČSSR) při třetíctce na MS ve Falunu probíhá stadiónem Lugnet.

(75,5+77,0), 14. Długopolski 195,9 (76,5+76,5), 15. Gullikstad 194,6 (76,0+77,0), 16. Zimmermann 191,2 (79,0+72,0), 17. Franz Keller (NSR) 189,6 (76,0+74,0), 18. Hideki Nakano (Japonsko) 189,6 (76,0+76,5), 19. Kopajev 188,8 (76,5+73,0), 20. **Zeman 188,6 (77,0+73,0)**. — 32. Foltman 175,8 (74,0+73,0). — Pořadí v běhu: 1. Legierski 42:43,69 min., 2. Deckert 42:46,52, 3. Wehling 43:04,82, 4. Kawulok 43:39,59, 5. Hettich 43:43,16, 6. Zimmermann 43:44,81, 7. Gullikstad 44:18,27, 8. **Foltman 44:25,85**, 9. Hartleb 44:30,92, 10. **Zeman 44:34,41**, 11. Hula 44:37,50, 12. **Pospíšil 44:38,42**, 13. Kilpinen 44:39,17, 14. Bystøl 44:42,84, 15. Długo-

polski 44:51,89, 16. Kopajev 45:06,54, 17. Hakan Westberg (Švédsko) 44:59,07, 18. Farit Zakirov (SSSR) 45:10,84, 19. Alexandr Nosov (SSSR) 45:16,22, 20. Dan Keenan (USA) 45:27,18. — 33. **T. Kučera 46:43,53**.

Skok na středním můstku P-70 m: 1. Hans-Georg Aschenbach (NDR) 258,9 b. (90,0+85,5), 2. Dietrich Kampf (NDR) 241,2 (85,5+83,0), 3. Alexej Borovitín (SSSR) 239,3 (85,5+84,0), 4. Walter Steiner (Švýcarsko) 239,1 (85,0+82,5), 5. Bernd Eckstein (NDR) 238,1 (86,0+81,5), 6. Tauno Käyhkö 237,5 (85,5+81,0), 7. Esko Rautionaho (oba Finsko) 235,5 (85,0+81,5), 8. Hans Schmid (Švýcarsko) 235,3 (85,5+81,5), 9. Jukio Kasaja (Japonsko) 234,7 (82,0+81,5), 10. Tadeusz Pawlusiak (Polsko) 231,8 (82,0+82,5), 11. **Leoš Škoda 229,5 (85,0+81,5)**, 12. **Karel Kodejška (oba ČSSR) 227,6 (82,5+80,0)**, 13. Rolf Nordgren (Švédsko) 226,2 (80,5+83,0), 14. Finn Halvorsen (Norsko) 226,1 (84,0+81,0), 15. Christer Karlsson (Švédsko) 225,2 (83,0+80,5), 16. Johan Sähre (Norsko) 225,0 (81,5+80,0), 17. **Jindřich Balcar (ČSSR) 224,7 (82,5+81,0)**, 18. Sergej Bočkov (SSSR) 224,6 (84,5+80,5), 19. Hans Wallner (Rakousko) 222,3 (83,0+81,5), 20. Gari Napalkov (SSSR) 222,2 (81,5+79,5). — 22. **Rudolf Höhn 220,9 (80,5+80,0)**.

Galina Kulakovová (SSSR) byla nejúspěšnější závodnicí 30. MS ve Falunu. Získala tři zlaté medaile stejně jako před dvěma roky na ZOH v Sapporu.

Skok na velkém můstku P-90 m: 1. Hans-Georg Aschenbach (NDR) 240,4 (104,0+101,0), 2.

Heinz Wospiwo [NDR] 223,3 (100,0+101,0), **3. Rudolf Höhn** (ČSSR) 217,1 (97,5+100,5), 4. Alexej Borovitín [SSSR] 214,6 (97,5+98,0), 5. Jouko Törmänen [Finsko] 213,9 (101,5+93,5), **6. Karel Kodejška** 213,7 (93,0+104,0), **7. Leoš Škoda** (oba ČSSR) 212,4 (101,0+94,0) 8. Jukio Kasaja [Japonsko] 210,9 (103,5+89,0), 9. Johan Sätthe [Norsko] 206,8 (95,0+93,5), 10. Hans Schmid [Švýcarsko] 203,4 (100,0+92,5), 11. Seiži Aoči [Japonsko] 202,9 (101,0+86,5), 12. Esko Rautinaho [Finsko] 200,3 (93,5+95,0), 13. Hans Wallner [Rakousko] 197,8 (98,5+95,0), 15. Bernd Eckstein 197,1 (92,5+93,0), 15. Dieter Kampf (oba NDR) 195,1 (93,0+92,5), 16. Vladimír Klepacík [SSSR] 194,6 (94,0+91,5), 17. Walter Steiner [Švýcarsko] 193,7 (89,0+93,0), 18. Gari Napalkov [SSSR] 190,5 (95,0+86,0), 19. Rolf Nordgren [Švédsko] 186,6 (92,5+88,0), 20. Finn Halvorsen [Norsko] 185,9 (88,5+96,5). — 53. Jaroslav Sláma 112,0 (86,5+77,5).

Ženy 5 km: 1. Galina Kulaková [SSSR] 15:17,42 min., 2. **Blanka Paulů** (ČSSR) 15:19,15, 3. Raisa Smetaninová [SSSR] 15:34,80, 4. Barbara Petzoldová (NDR) 15:36,11, 5. Nina Baldyčevová [SSSR] 15:39,12, 6. Unni Fossenová [Norsko] 15:50,46, 7. Veronika Schmidtová (NDR) 15:51,36, 8. Zinaida Amosovová [SSSR] 15:53,10 9. Helena Takalová [Finsko] 15:54,37, 10. Wladysława Majerczyková (Polsko) 15:57,25, 11. Berit Mördre-Lammedalová (Norsko) 15:57,41, **12. Gabriela Sekajová** (ČSSR) 15:57,63 13. Michaela Endlerová (NSR) 15:58,78, 14. Sigrun Krauseová (NDR) 15:59,79, 15. Marjatta Kajosmaaová (Finsko) 16:01,10, 16. Jozefa Chromiková [Polsko] 16:01,89, 17. Katharina Mo Bergeová 16:04,24, 18. Bjorg Lundová (obě Norsko) 16:04,78, **19. Alena Bartošová** (ČSSR) 16:06,51, 20. Hilikka Kuntolaová (Finsko) 16:07,63 **21. Miroslava Jaškovská** (ČSSR) 16:07,75 min. Všech 44 startujících závod dokončilo.

Ženy 10 km: 1. Galina Kulaková [SSSR] 31:25,79, 2. Barbara Petzoldová (NDR) 31:50,56, 3. Helena Takalová (Finsko) 31:59,55, **4. Blanka Paulů** (ČSSR) **32:02,42**, 5. Veronika Schmidtová (NDR) 35:30,26, 6. Berit Mördre-Lammedalová (Norsko)

32:31,19, 7. Sigrun Krauseová (NDR) 32:37,08, 8. Nina Seljuninová [SSSR] 32:41,81, 9. Marjatta Kajosmaaová (Finsko) 32:44,48, 10. Martha Rockwellová [USA] 32:46,86, 11. Gorel Partapuoliová 32:56,87, 12. Lena Carlsonová 32:57,37, 13. Meeri Bodelidová (všechny Švédsko) 32:58,32, 14. Liisa Suihkonenová (Finsko) 33:02,77, 15. Michaela Endlerová (NSR) 33:04,79, 16. Aslaug Dahlová [Norsko] 33:05,53, 17. Hilikka Kuntolaová (Finsko) 33:05,74, **18. Gabriela Sekajová** (ČSSR) **33:06,25**, 19. Monika Debortshauserová (NDR) 33:07,13, 20. Wladysława Majerczyková (Polsko) 33:11,02, **21. Alena Bartošová** (ČSSR) **33:15,81**. — **30. Milena Ryglóvá** (ČSSR) **34:05,24 min.** Běželo 41 žen, všechny závod dokončily.

4 x 5 km žen: 1. SSSR 1:02:57,39 hodiny (Nina Baldyčevová 15:24,86, Nina Seljuninová 15:44,22, Raisa Smetaninová 15:48,38, Galina Kulakovová 15:59,93), 2. NDR 1:03:09,14 (Sigrun Krauseová 15:24,00,

Petra Hinzeová 15:49,04, Barbara Petzoldová 15:45,09, Veronika Schmidtová 16:11,00), **3. ČSSR 1:03:52,57** (Alena Bartošová 15:22,44, Gabriela Sekajová 15:53,50, Miroslava Jaškovská 16:26,66, Blanka Paulů 16:09,97), 4. Finsko 1:04:04,46 (Liisa Suihkonenová 15:24,42, Helena Takalová 15:45,99, Marjatta Kajosmaaová 16:20,12, Hilikka Kuntolaová 16:33,93), 5. Švédsko 1:05:08,40 (Lena Carlsonová 15:49,39, Görel Partapuoliová 16:15,59, Gudrun Fröjdová 16:30,98, Meeri Bodelidová 16:32,43), 6. Norsko 1:05:26,89 (Unni Fossenová 15:20,27, Katharin Mo Bergeová 16:59,17, Aslaug Dahlová 16:38,09, Berit Mördre-Lammedalová 16:29,35), 7. Polsko (Zofia Majerczyková, Jozefa Chromiková, Anna Pawlusiaková, Wladysława Majerczyková) 1:05:52,98, 8. USA (Martha Rockwellová, Alison Owenová, Trina Hosmerová, Jana Hlavatá) 1:08:26,70, 9. Japonsko (Tokiko Ozekiová, Acuko Kikučiová, Mikiko Teruiová, Mijoko Macumurová) 1:10:09,70.

MS 1974 – největší úspěch čs. sjezdařů v historii

Mistrovství světa 1974 ve sjezdových disciplínách ve švýcarském Sv. Mořici se zúčastnila ve srovnání s ostatními účastníky malá čs. výprava, ale proti předchozím MS a ZOH výprava relativně početná — 4 muži a 3 ženy. A tak jeden z postupných cílů v přípravě na ZOH v Innsbrucku mohl být splněn s větším úspěchem, než jsme vůbec očekávali. V průběhu mistrovství jsme měli sice hodně smůly, ale nakonec se na nás usmálo i štěstí a 4. místo Mily Sochora v trojkombinaci dovršilo několikaletou snahu o prosazení mezi světovou špičku. Při troše štěstí mohlo být i několik dalších vynikajících výsledků, všechno však mohlo dopadnout daleko hůř. Při současné úrovni a vyrovnanosti ve sjezdových disciplínách přes nejlepší přípravu i výsledky před MS se může stát, že někdo totálně „vyhoří“. To se týká především domácích Švýcarů v závodech mužů i Francouzů jako družstva, jakžsi i řady vynikajících jednotlivců. Naši závodníci udělali vše, co bylo v jejich silách a zasloužili se všichni kolektivně o konečný úspěch. A nyní k průběhu MS.

ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ MS

Organizátoři měli ztížen úkol tím, že všechny výpravy byly ubytovány v blízkém i dalekém okolí Sv. Mořice ve vzdálenosti až 15 km. Hotely ve Sv. Mořici byly rezervovány pro diváky a hosty organizačního výboru. Původně bylo pořadatelé přislíbno přidělení mikrobusek jed-

notlivým výpravám k dispozici na celý pobyt. Potom však bylo 90 mikrobusek a osobních aut Fiat přidělováno dispečerským střediskem na žádanky na každou jednotlivou jízdu. Vzhledem k častým změnám tréninků to vedlo zákonitě i k řadě nedorozumění a zbytečným časovým ztrátám. Nepřízeň počasí donutila ke změně pořadu MS a z to-

Francouzka Fabienne Serratová v plně jždě při obřím slalomu na MS, který vyhrála.

ho vznikaly další komplikace. Organizační výbor a jeho komise byly vybaveny vynikajícím technickým vybavením (vysílačky, dispečink, automatické fotorozmnožovny apod.), ale rozhodovat museli jednotliví funkcionáři, kteří byli změnou programu vyvedeni z míry a některé nejběžnější věci nebyli schopni zajistit. Nebyl například vůbec vydán seznam účastníků MS a ubytování jednotlivých výprav. Do hotelů nebyly dodávány výsledky, startovní listiny a další nutné informace. Jediná možnost získat výsledky byla doslova ukrást je v sekretariátu OV. Samostatnou kapitolou byly porady vedoucích výprav, které se konaly denně v 17 hod. pro ženy a v 18 hod. pro muže. Většinou nebyly řádně připraveny a řešily se zde problémy, které měly být vyřešeny organizačním výborem a na poradě jen sděly. Oficiálním jazykem byla němčina, která byla tlumočena malými radiostanicemi do angličtiny a francouzštiny. Tyto malé aparátů často nefungovaly, překladatelé nebyli také nejpohotovější a tak byly porady zdlouhavé a únavné. Zajímavým způsobem byla provedena prezentace. Každý účastník byl vyfotografován a za dvě minuty dostal legitimaci s barevnou fotografií a vyznačením funkce. Na tuto legitimaci bylo možno použít zdarma všechny lanovky a vleky v celé oblasti horního Engadinu. Při závodech byl samozřejmě volný vstup, ale podle funkcí, vyznačených na legitimaci, do určených prostorů pro závodníky, trenéry, novináře atd. Vstupy kontrolovali vojáci a byli velmi přísní. Byla to také jediná možnost, jak udržet v oblasti startu a cíle pořádek. Zažili jsme i pěštní výměnu ná-

zorů mezi pořadateli a španělským závodníkem, který vymáhal vstup do prostoru, kde neměl co dělat. Novinkou na MS byla antidopingová kontrola. V každém závodě ji museli podstoupit první čtyři závodníci v pořadí a další 3 vylosovaní. Když někdo ke kontrole nepřišel, byl diskvalifikován. To postihlo Jana Bachledu v obřím slalomu, ovšem v jeho případě se projevila také nepružnost organizátorů. Jeho diskvalifikace byla oznámena až druhý den večer po závodě a ještě v sobotu byl uveden v klasifikaci trojkombinace po dvou disciplínách. O organizaci celého MS byl mezi všemi účastníky jednotný názor — vzhledem k vynikajícímu technickému vybavení velmi slabá.

TRATĚ A JEJICH ÚPRAVA

Přes potíže s počasím a velkými přívaly sněhu byly tratě bezvadně upraveny. Upraveny Ratracy a ušlapány botami za použití vody, takže byly tvrdé a pro všechny závodníky téměř stejné. Zajímavě vyřešili úpravu trasy při slalomu žen, kdy odstranili z tratě lopatami přes 30 cm nového sněhu a závod se jel na původní trase. Všechny tratě byly ohraničeny asi 1 m vysokými dřevěnými plůtky a tak se tam dostali jen ti, co tam měli co dělat. Při velkých počtech diváků to bylo nutné. Obrovská péče byla věnována sjezdovým tratím. Byly vždy perfektně upraveny a vyznačeny. Před brankou ve vzdálenosti 20 m byly asi 150 cm vysoké a 80 cm v základně široké trojúhelníky z reflexně oranžové barvy, které při špatné viditelnosti zlepšovaly výrazné orientaci závodníků. Stejně tak i směrové praporky po obou stranách trati a drobné větvíč-

ky přímo na trati pomáhaly závodníkům lépe rozeznávat terénní nerovnosti. Rozhlas byl instalován podél všech tratí a na každém místě byl dobře slyšitelný. Hlasatelská služba v němčině, francouzštině, italštině a angličtině vynikající — zapsvěcené, pohotové a výstižné informování. V cíli jak při závodech tak při trénincích bylo zajištěno neustále občerstvení firmami Nestlé a Maggi, které si tím dělaly dobrou reklamu. Nebyly samy, řada dalších firem propagovala své výrobky rozdáváním vzorků, nálepek i jednotným oblečením svých zaměstnanců s nápisy.

DIVÁCI

To, co pro nás znamená fotbal, to je pro Švýcary, Rakušany a Italy z Alp sjezdářina. Přes změny programu a špatné výsledky Švýcarů byly návštěvy na naše poměry nepředstavitelné, protože vstupné nebylo laciné a při připočtení nákladů na cestu, pobyt i lanovky to nebyla laciná záležitost. Přesto pořadatelé podle vlastního odhadu přeložením sjezdu mužů z neděle na sobotu ztratili na vstupném asi 250 000 franků. Ve Švýcarsku je velmi dobře organizován tzv. Fan-Club, který prodává nejen fotografie členů reprezentačních družstev a další suvenýry, ale i jednotlivé lyžařské oblečení. Nejpohotovější a nejpobulárnější je však asi Collombin-Club s transparenty, vlajkami, zvonci, hrkačkami a dalšími nástroji. Fandové Sparty jsou proti nim úplně nevíniatí. A to, co uspořádali po vítězství Thöniho ve slalomu Italové, se nedá vůbec popsat. Thöni musel být od cíle odvezen Ratracem a po přisednutí do mikrobusu byl mikrobus téměř rozmačkán.

A NYNÍ K JEDNOTLIVÝM ZÁVODŮM

Obřím slalom žen — neděle 3. 2. ve 12.00 hod.: Po změně programu zahajovací závod MS za mírného sněžení na trati 1290 metrů dlouhé s výškovým rozdílem 405 m a 61 brankami. Trať vytvořil trenér družstva Švýcarek Hefli. Už při prohlídce se většina trenérů shodla v tom, že délka trati i způsob stavby je pro závod žen, i když na MS, příliš náročný. To plně potvrdil závod, kdy na velmi

tvrdé, až ledovate trati nezvládlo její obtížnost mnoho závodnic, mezi nimi řada favoritek. To, co mělo být výhodou pro Švýcarky, se otočilo proti nim. Dojela z nich do cíle jen jedna — nejslabší Jaegerová na 16. místě, zatímco Nadigová, Morerodová (nejlepší mezičas) a Zurbriggenová upadly na stejném místě. Stejně dopadly i další favority Mittermaierová z NSR, Cochranová z USA, sestry Kreinerovy z Kanady a Italka Giordaniová. Velké favority Kasererová a Moserová z Rakouska se startovním číslem jedna a tři zajely průměrnou, těžkopádnou jízdou a musely se spokojit s 5. a 4. místem, a tak zaslouženě zvítězila Fabienne Serratová z Francie svou rvaostí a výbušností před zkušenou Treichlovou z NSR a technicky vyspělou Rouvierovou z Francie. Naše děvčata zajela dobrou jízdou, potíže jim však dělал tvrdý povrch trati a v jejích mostech bylo jistě více. Především zkušená Hanka Dropová měla v jízdě rezervu. Dáša Kuzmanová pro své zranění jela druhý závod a její výkon byl dobrý. Soňa Kuzmanová dostala jako poslední na startu z našich příkaz jet naplno a bohužel na posledním pádaku z trati vyletěla. I tak však 24. a 28. místo je mezi 61 startujícími cenné. Průběh závodu ukázal, že rozhodující pro výsledek je bojovnost, vůle po vítězství a dobrá psychická pohoda.

Obří slalom mužů — úterý 5. 2. v 9.30 a ve 13.00 hod.: Závod se jel na stejné trati jakou měly ženy. První kolo vytyčil Švýcar Savioz 65 brankami, 2. kolo Američan Tauber 66 brankami. První kolo bylo postaveno více do stran, bylo náročné na vyjždění oblouků, druhé bylo více po spádnicí a plynulejší, což se projevilo i v časech. Nejlepší čas v 1. kole byl o 6,34 vt. lepší než ve druhém. Obě kola byla postavena tak, že závodníci museli perfektně ovládat vyjždění branek roztažených do stran na prudkém svahu, i spádnicové branky v mírnějších partiích svahu. Svah byl velmi členitý a kladl velké nároky na udržení správného postoje. Rozhodující náskok získal Thöni v prvním kole na prudkém pádaku v partii do širě postavených brankách. V 1. kole se projevila převaha Ita-

lů, vedl Thöni před Schmalzlem, Grosem, Švýcarem Pargaetzim a Rakušanem Hinterseerem, který nejlepším časem v druhém kole obsadil celkově druhé místo. Tedy jména, která se v závodech Světového poháru stále objevovala na prvních místech. Stejně jako v ženách i zde zklamali Švýcaři, z nich se umístil pouze Pargaetzl na 5. místě. Výborně zajel vítěz MEJ z Jasně Švéd Stenmark a obsadil cenné 9. místo. Z našich zajel v 1. kole nejlépe Heczko o necelou vteřinu před Sochořem na 20. místě. Sochorův výkon byl pod jeho možnosti, potíže mu dělala zledovatělá trať. Nebyl se svým výkonem sám spokojen a už před závodem se necítil dobře. Pažoutovi rovněž tvrdý terén nesedi a nepodal svůj nejlepší výkon. Zeman v 10. brance 1. kola zachytil špičkou o tyč, vypadl z trati, pokračoval však v jízdě. Zajel potom velmi dobře, škoda zaváhání a diskvalifikace. Výchozí postavení do 2. kola bylo velmi dobré, tři čs. reprezentanti byli do 30. místa. Před startem 2. kola jsme však zjistili, že Heczko byl dodatečně diskvalifikován. Jeho diskvalifikace nebyla původně vyvěšena a byl na startovní listině pro II. kolo. Na vyhlášku s diskvalifikací byl připraven tužkou. To jsme zjistili pozdě, protest nebyl přijat a tak Honza Heczko, který zajel velmi dobře výborným stylem, nesměl ve II. kole startovat. Při schůzi vedoucích před slalomem mužů poznamenal technický delegát FIS Sulzberger, že je nutno se přesně domluvit o vyhlášení diskvalifikací, aby nedošlo k nedopatření, jako v případě ČSSR. Večer jsme v televizi viděli znovu Honzovu jízdou, nic nevynechal. Diskvalifikace Heczka zřejmě Sochorovi klidu nepřidala a nezajel tak, jak umí. Přesto jeho 22. místo a Pažoutovo 29. ze 117 startujících není nejhorší, i když právě zde jsme očekávali nejlepší výsledek. Nakonec je nutno vyzvednout jízdu Thöního, který po získání náskoku v 1. kole jel ve druhém přesně to-

lik, kolik potřeboval k vítězství. Ví, co si kde může dovolit, odhadne vždy přesně svoje schopnosti vzhledem k terénu a stavbě trati. Právem napsal jeden italský novinář, že Thöni má místo mozku hodiny. V obřím slalomu přední místa získali skutečně ti nejlepší.

Sjezd ženy — čtvrtek 7. 2. 12.00 hod.: Trénink na sjezdovce 2400 m s vlastním rozdílem 575 m a 23 brankami byl zahájen 30. ledna. Stejně jako mužské pronásledovala i ženy nepřítelň počasí. Plánované tréninky byly odkládány, přesunovány a některé tréninkové jízdy byly z zcela špatné viditelnosti, takže se vlastně jednálo o poznávání tratě. Vzhledem k počasí odpadl i non-stop a jela se jedna tréninková jízda v 10.00 hod. při začátku závodu ve 12.00 hod. V průběhu tréninku absolvovala naše děvčata regulérních 5 tréninkových jízd, což bylo jistě velmi málo. Za těchto podmínek byla velkou výhodou znalost trati z dřívějších závodů. V den MS hustě sněžilo, viditelnost byla celkem dobrá. Po zkušenosti jízdě bylo jasné, že mazání lyží se stalo součástí technické přípravy. V tréninkové jízdě se nám mazání nevydařilo a tak jsme v boudě na startu (nevytopené a nezařazené) přemazali. I když jsme v obtížných podmínkách — sněžení, vzduch -7 stupňů Celsia, snh -5 stupňů Celsia a přes 90 % relativní vlhkosti nenamazali jistě tak dobře jak Rakušani, nenamazali jsme nejhůř. A. Moserová vyhrála jízdou bez chyby suverénně před Clifordovou z Kanady, což bylo velkým překvapením, a krajankami Drexelovou a Kasererovou. Velká naděje Švýcarů — Nadi-

Christa Zechmeisterová (NSR) je na druhém místě Světového poháru. Na MS ve Sv. Mořici, odkud je obrázek, se jí ne-dařilo.

gová — skončila na 4. místě. Velmi dobrou jízdu překvapila Dáša Kuzmanová, která na 24. místě za sebou nechala řadu vynikajících jmen: Hoferová — Itálie, Schniderová — Švýcarsko, Treichlová — NSR. Více jsme očekávali od Droppové, která loni na této trati jezdila velmi dobře. Udělala sice jednu větší chybu v odklopené zatáčce, ale zřejmě svůj podíl měly i tvrdé lyže, které na čerstvém sněhu byly viditelně pomalé. Soňa Kuzmanová se sice velmi snažila, ale sjezd její nejsilnější disciplínou dlouho nebudou.

Slalom ženy — pátek 8. 2. — 10.00 a 13.00 hod.: Po ranním sněžení se vyjasnilo a tak se závod jel na tvrdé pistě za téměř slunečného počasí při —8 stupňů C. Trať byla 420 m dlouhá, výškový rozdíl 135 m, obě kola měla po 52 brankách. První kolo, vtyčené trenérem NSR Mayrem, bylo roztaženo hodně do stran a tak nepřekvapilo, že nedokončila řada favoritek které na změnách sklonu svahu ztratily předklon a z tratě vyjely. To potkalo Rakušanku Moserovou, která jela bez ohledu na téměř jistou zlatou medaili

v trojkombinaci — na vítězství. Asi 15 branek před cílem už nasazené tempo nezvládla a z tratě doslova vyletěla. Podobně se dařilo i dalším favoritkám — Marilyn a Barbaře Cochranové z USA, Kristě Zechmeisterové z NSR, Kathy Kreinerové z Kanady, Nadigové a Jaegerové ze Švýcarska a dalším. Dobrou jízdu v prvním a vynikající ve druhém kole zvítězila překvapivě Hanny Wenzelová z Lichtenštejnska. Bylo to především vítězství dobré psychické kondice, protože po prvním kole byl rozdíl mezi první a osmou závodnicí jen 0,90 vteřiny. Švýčarčí konečně získali první medaili — bronz zásluhou Morerodové. Naše děvčata, od nichž jsme čekali právě ve slalomu nejlepší výsledky, nevydržela nervově, Dáša Kuzmanová a Droppová totiž měly velkou naději na vynikající umístění v trojkombinaci, pokud by slalom zajely na úrovni svého průměru. Bohužel jim to nevyšlo a tak 28. místo Soni Kuzmanové z 62 závodnic nebylo tím, v co jsme tajně doufali. A protože Soňa upadla v obřím slalomu, byla pro nás trojkombinace bez výsledku.

V ní získala zlatou medaili zaslouženě vyrovnaným výkonem Serratová z Francie před Wenzelovou z Lichtenštejnska a Kasererovou z Rakouska.

Sjezd mužů — sobota 9. 2. — 12.00 hod.: Závod ve sjezdu mužů, původně naplánovaný jako zahajovací disciplína MS na neděli 3. února, musel být pro nepřízeň počasí přeložen až na nejzazší možný termín. Nesplnil tak očekávání pořadatelů pokud jde o návštěvu diváků, ani nakonec očekávání švýcarské veřejnosti — předpokládané vítězství Collombina. Trať sjezdu 3210 m dlouhá s vysokým rozdflem 805 m a 26 brankami je skutečně trasou, odpovídající požadavkům MS. Středá dlouhé, rovné úseky s obtížnými zatáčkami a terénními nerovnostmi. Na tvrdém rychlém sněhu jsou závodníci prakticky jednu třetinu tratě „ve vzduchu“. Povětrnostní podmínky v průběhu celé přípravy i samotného závodu však trať zpomalily a mazání a volba správných lyží tím nabýly daleko většího významu. Průběh MS ukázal, že ten, kdo chce dosáhnout výsledku ve sjezdu, musí se na něj důsledně po ce-

Moserová-Prölllová obhájila

Před posledními čtyřmi závody Světového alpského poháru bylo už o vítěze rozhodnuto. Podle očekávání se jí stala 21letá Rakušanka Annemarie Moserová-Prölllová. Vyhrála bezpečně 8. ročník, navíc počtvrté za sebou. Od roku 1971 kraluje bílým zasněženým pláním a zpeštěných tyčkami. Před ní stanuly na nejvyšším stupni 1967 a 1968 Kanadanka Nancy Greeneová, 1969 její krajanka Gertrud Gablová a v roce 1970 Francouzka Michele Jacotová. Pak již přišla ke slovu jen Prölllová.

V letošním 8. ročníku navíc počtvrté za sebou dobyla prvenství i ve sjezdu, jistou vítězkou slalomu je Christa Zechmeisterová z NSR, o vítězce v obřím slalomu nebylo před posledními závody rozhodnuto — na prvenství kandidují 18letá Fabienne Serratová z Francie, která měla na svém kontě pět vítězství sezóny, a Hany Wenzelová z Lichtenštejnska která jí byla v patách o pouhých 8 bodů.

Před závěrečnými závody v Abetone, Cortině d'Ampezzo a ve Vysokých Tatrách jasně kra-

lovala Annemarie Moserová, která nasbírala 228 bodů. Za ní následovaly: 2. Christa Zechmeisterová (NSR) 126, 3. Marie-Theres Nadigová (Švýc.) 123, 4. Monika Kasererová (Rak.) 120, 5. Hany Wenzelová (Lichtenštejnsko) 112 6. Fabienne Serratová (Fr.) 110, 7.—8. Wiltrud Drexelová (Rak.) a Kathy Kreinerová (Kanada) 70, 9. Rosi Mittermaierová (NSR) 66, 10. Traudl Treichlová (NSR) 55. Celkem si zapsalo body do žebříčku 37 závodnic.

Sjezd po pěti závodech: 1. Moserová 120, 2. Nadigová 72, 3.

Drexelová 70, 4. Nelsonová (USA) 35, 5. Gfölnierová (Rak.) 34, 6. Rouvierová (Fr.) 32, 7. B. Cliffordová (USA) 25, 8. Lukasserová (Rak.) 20, 9. Giordaniová (It.) 14, 10. M. Kasererová 12. — Slalom po 4 závodech: 1. Zechmeisterová 100, 2. Serratová 48, 3. R. Mittermaierová 38, 4. Wenzelová 28, 5. B. Cochranová (USA) 26, 6. M. Kasererová 24 7. L. Cochranová (USA) 23, 8. Moserová 21, 9. M. Cochranová (USA) 15, 10. K. Kreinerová 12. — Obří slalom po pěti závodech: 1. Serratová 68, 2. Wenzelová 60, 3. Treichlová 43 4. Morerodová (Švýc.) 40, 5. M. Kasererová 35, 6. Giordaniová 33, 7. K. Kreinerová 31, 8. Nadigová 28, 9. Zechmeisterová a B. Cochranová po 20 bodech.

Přehled závodů Světového poháru od obřího slalomu ve

lou dobu zaměřovat. Proto také Italoové do sjezdu nepostavili Thöniho, který měl nejrealnější naděje na zlato v kombinaci, protože by ztratil čtyři dny od závodu v obřím slalomu, kdy se v klidu připravoval na slalom. A při počasí, které ve Sv. Mořici vládl, byla produktivita tréninku malá, maximálně dvě jízdy denně. Naši sjeli v regulérních podmínkách před závodem trať celkem čtyřikrát. Za podmínek, ačkoliv stále padal sníh, byla trať vždy vzorně upravena. Vyvstala naléhavě nutnost správné volby mazání a vhodných lyží. Kolem závodníků — točil velký počet specialistů — pro mazání lyží, přípravu skluznic atd., kteří nedělali po celou dobu přípravy na závod nic jiného, než že zkoušeli vosky, lyže atd. Po této technickoorganizační stránce byli nejlépe připraveni Rakušané. Přišli s několika výraznými novinkami. Mazání lyží zkoušeli tak že zkoušející závodníci jezdili měřený úsek ve stále stejném postoji a na stejných lyžích, na kterých měnili jen různé namazané skluznice. Výměnou skluznic ušetřili spoustu času a dosáhli téměř

absolutní objektivnosti zkoušek. Při tom používali vrtulníku, který namazané skluznice dopravoval do prostoru, kde se mazání zkoušelo. Při závodě sledoval štáb odborníků stav sněhu na trati a namazané lyže těsně před startem dopravili závodníkům nahoru. Proto už v průběhu tréninku na velkých mezinárodních závodech se měří všechny tréninkové jízdy a vydávají se výsledky včetně mezeitasů. Rakušané dosahovali nejlepších výsledků a bylo téměř jisté, že s nimi nebude moci nikdo konkurovat. Švýčarů tajně doufali, že časy Collombina a Russiho jsou jen jejich „blufováním“, ale ti, kdož viděli všechny tréninky, tomu stejně nevěřili. Jiná situace byla na tvrdé, ledovate trati, ale na měkké pistě neměli naděje. K závodu přišli Rakušané v kombinézách z naprosto hladkého, odpor snižujícího materiálu. Italoové a Švýčarů měli ještě tyto kombinézy přetaženy až na lyže přes boty a vázání, aby snížili odpor vzduchu co nejvíce. Museli ale na kryty namalovat vázání, které se pod nimi ukřívalo, protože firmy protestovaly. Za přítom-

ností asi 30 000 diváků, což bylo podstatně méně, než pořadatelé doufali. Závod zahájil jako č. 1 největší favorit Rakušan Krissmann, který ale v esíčkách upadl a závod nedokončil. Stejný osud potkal i dosud nejlepšího sjezdaře Collobina. A tak dopadl závod podle očekávání, vyhráli Rakušané, i když se čekalo, že Klammer i Cordin budou lepší než vítěz Zwilling. Lichtenštejnsko zřejmě mělo na tomto MS mimořádné štěstí a třetí místo Frohmelta bylo ještě větším překvapením než vítězství Wenzelové. Nám se tentokrát nepodařilo namazat ani průměrně a tak umístění Sochora na 47. a Pažouta na 59. místě bylo jen „údržbou“ pro kombinaci. Průběh tréninku i závodu jasně ukázal, že podíl výkonnosti závodníka a technického zabezpečení je dnes zcela rovnocenný.

Slalom muži — neděle 10. 2. — 9.00 a 12.00 hod.: Ke startu slalomu jsme se vydali ve velmi dobré náladě, protože jsme zjistili velmi dobré umístění Sochora a Pažouta po dvou disciplínách trojkombinace. A to slibovalo umístění mezi prvními desítkami. Tomu byla podřízena

Přfrontenu (předchozí závody byly v Lyžařství č. 2):

Sjezd v Grindelwaldu (2750 m, výškový rozdíl 600 m): 1. Nelsonová (USA) 1:52,24, 2. Moserová (Rak.) —0,07 vt., 3. Nadigová (Švýc.) —0,38 4. Rouvierová (Fr.) —0,74, 5. R. Mittermaierová —0 89, 6. Treichlová (obě NSR) —0,97, 7. I. Lukasserová (Rak.) —1,06, 8. Crawfordová (Kanada) —1,23, 9. Wenzelová (Lichten.) 1 28, 10. M. Kasererová (Rak.) —1,46, — 51. Šváblová —10,54.

Obří slalom v Grindelwaldu (1230 m, výškový rozdíl 310 m 50 branek): 1. M. Kasererová (Rak.) 1:12,78, 2. Wenzelová (Lichten.) 1:13,37, 3. Zechmeisterová (NSR) 1:13,71, 4. Serratová (Fr.) 1:13 81, 5. Nadigová (Švýc.) 1:13, 86, 6. Tisotová (It.) 1:14 52, 7. Jaegerová (Švýc.) 1:14,70, 8. Rollandová (Fr.) 1:15,20, 9. Gfölnarová (Rak.) 1:15,31, 10. Moserová (Rak.) 1:15,48. — 33. A. Dropková 1:18 15.

Slalom v les Diablerets (výškový rozdíl 160 m, 47 a 48 branek): 1. Zechmeisterová (NSR) 82,54 [43 82+38 72], 2. Serratová (Fr.) 82,71 [43,54+39,17], 3. R. Mittermaierová (NSR) 83,06 [42,94+40 12], 4. B. Cochranová 83,31 [44 07+39,24], 5. Nelsonová (obě USA) 83,77 [43,82 +39,95], 6. Wenzelová (Lichtenšt.) 83,82 [44,47+39 35], 7. K. Kreinerová (Kanada) 83,91, 8. L. Cochranová (USA) 84 05, 9. I. Lukasserová 84,17, 10. M. Kasererová (obě Rak.) 84,27.

Sjezd v Bad Gasteinu (2800 metrů, výškový rozdíl 713 m): 1. Moserová (Rak.) 2:08 01, 2. Nadigová (Švýc.) —2,40, 3. Drexelová —2,49, 4. M. Kasererová (obě Rak.) —3 06, 5. Rouvierová (Fr.) —3,98, 6. Gfölnarová (Rak.) —4,31, 7. Nelsonová (USA) —4 91, 8. Totschnigová (Rak.) —4,95, 9. Zurbriggenová (Švýc.) —5,16, 10. B. Cliffordová (Kanada) —5 60. — 47. Dropková —12,95, 51. Šváblová —16,93.

Slalom v Bad Gasteinu (výškový rozdíl 172 m, 43 a 42 branek): 1. Zechmeisterová (NSR) 72,46 [37 12+35,34], 2. Serratová (Fr.) 73,41 [37,27+36 14], M. Kasererová (Rak.) 73,63 [37,30+36,33], 4. R. Mittermaierová (NSR) 74,34 [37 51+36 83], 5. B. Cochranová (USA) 74 70 [38,05+36,65], 6. Moserová (Rak.) 74,91 [37,40+37,51], 7. Pettersonová (USA) 75,76 8. B. Cliffordová (Kanada) 75,83 9. Epplerová (NSR) 77,93, 10. L. Kreinerová (Kanada) 78,46. — 13. Droppová 78,82, 23. Šváblová 84,68.

Obří slalom v Bad Gasteinu (1630 m, výškový rozdíl 320 m. 54 branek): 1. Serratová (Fr.) 1:20 03, 2. Morerodová (Švýc.) 1:20,38, 3. R. Mittermaierová (NSR) 1:20,66, 4. Moserová 1:20,96, 5. M. Kasererová (obě Rak.) 1:21,13. 6. Treichlová 1:21,69 7. Zechmeisterová (obě NSR) 1:21,78, 8. Schrollová (Rak.) 1:22,19, 9. M. Cochranová (USA) 1:22,24, 10. Rouvierová (Fr.) 1:22 60. —čs—

také naše taktika. Zatímco Sochor a Pažout jeli na dobré umístění v trojkombinaci, Heczko a Zeman se měli pokusit o získání nejlepšího individuálního výsledku. Závod začal velkolepým výkonem Ital Pierro Grose, jehož pronásledovali na 2. a 3. místě Rakušané Zwilling a Hinterseer a olympijský vítěz ze Sappora Španěl Ochoa-Fernandez. Závod se jel tak, jak to už na špičkových závodech bývá — zcela naplno a s patřičnou dávkou rizika. Ti, kteří měli naději získat výborné umístění v kombinaci, jeli v ohromném psychickém tlaku a teprve zde bylo vidět, jak rozumní byli Italové, že nenechali jet Thöniho sjezd. Polák Bachleda, který byl v hodnocení kombinace na 2. místě, jel tak, že se v 1. kole umístil na 22. místě, první v hodnocení Klammer byl o čtyři místa za Sochořem. Thöni jako favorit číslo jedna nezajel nejlépe a jeho 8. místo nedávalo předpoklad na medaili. Z našich zajel nejlépe Pažout, byla to snad jeho životní jízda a znamenala 14. místo. Velmi dobře si vedl i Sochor, který už po prvním kole měl téměř jisté 4. místo v kombinaci. Oba specialisté Heczko a Zeman přece jen neodhadli situaci, kdy ze závodu před nimi vypadla řada „horčích“ favoritů, a zajeli na 27. a 30. místě. Ve druhém kole tvrdý boj pokračoval, vyletěli další favorité, mezi nimi i číslo 1 Neureuther. Vedení se ujal Hinterseer a po něm Zwilling, který podal i pro Rakušany překvapivý výkon. Potom ale vyrazil Thöni a předvedl nevídanou jízdu. S naprostou jistotou projel místy, kde jiní vypadávali nebo měli potíže, získával suverénně cenné desítky. Na zledovatělé trati jel absolutně bez smyku, perfektně přenášel váhu z lyže na lyži a odbruslováním ještě zrychloval tempo. Dosáhl fantastického času — o 1 88 vt. lepšího, než dosud nejlepší Hinterseer. To se ovšem ještě nevědělo, že Hinterseer vynesl branku a byl diskvalifikován. Po Thönim startoval Andrzej Bachleda a zlepšenou jízdou si zajistil stříbrnou medaili v trojkombinaci před Němcem Jungingerem, který ho v 1. kole porazil o 1,2 vteřiny. Vedoucí závodník Gros viděl, že musí maximálně risiko-

Úspěšná gottwaldovská děvčata na zákovském přeboru ČSSR ve sjezdových disciplínách o „Stříbrnou vločku Javorníků“. Vlevo Olga Charvátová, přebornice ve slalomu, obřím slalomu a dvoj-kombinaci, uprostřed Katka Fučíková a vlevo Pavla Walachová. Systematická práce s mládeží a velmi dobrá trenérská činnost přináší Gottwaldovským mimořádné úspěchy.

vat pokud se nechce spokojit se stříbrnou medailí. Chtěl víc a to po jízdě Thöniho bylo sotva možné. Nasadil takové tempo, že už v páté brance jízdu nezvládnul a do cíle dojel při vynechání několika branek. Pažout po výborném prvním kole zahájil velmi dobře v první části. Asi uprostřed tratě špatně nasadil, zaváhal a pádem ztratil naději jak na umístění mezi prvními deseti ve slalomu, tak mezi šesti v trojkombinaci. A pak už vyjel Míla Sochor. Ukázal, že je velkým bojovníkem a i v situaci, kdy už zbyl jen sám, klidnou a spolehlivou jízdou zajistil ČSSR dosud největší úspěch v dějinách MS — 4. místo v trojkombinaci a celkově cenné 17. místo ve slalomu. Heczko po výkonu Sochora rovněž podal vynikající výkon. Na druhého Zwillinga ztratil jen 2,50 vt. a rovněž tak Zeman, který byl jen čtyři desítky vteřiny za Heczkem. Celkové 14. místo Heczka, 17. Sochora a 18. Zemana, který po celou dobu nebyl zcela zdrav, bylo vynikajícím zakončením šampionátu. Tato umístění dokazují, že při dobrých podmínkách a troše štěstí můžeme ve slalomu dosahovat světových výsledků. Trojkombinaci vyhrál Klammer před Bachledou, Jungingerem a Mílou Sochořem. Po diskvalifikaci překvapivě získal bronzovou medaili Fernandez Ochoa.

ZÁVĚR

Průběh MS jasně ukázal, že materiálně technické zabezpečení závodníků se stává téměř rovnocennou podmínkou úspěchu, jako psychická, fyzická a technická vyspělost závodníka. I když pro nás bude samozřejmě těžké konkurovat po této stránce alpským velmocem, přece jen řadu poznatků můžeme využít. Helikoptéra je jistě pro nás nedostupná, videorekorder při lepší organizaci vrcholového sportu reálnou možností. Stejně tak odborník-specialista chemik na problematiku mazání a další profese. Při důkladném srovnání výkonnosti a možnosti čs. závodníků při různosti podmínek vzhledem ke špičkám se ukázala možnost dostat se především ve slalomu a obřím slalomu mezi nejlepší a při velkém štěstí i k medailím. To ukazuje umístění Fernandez-Ochoy ve slalomu. I když se možná toto hodnocení mnohým bude zdát přehnané, přesvědčil jsem se, že při maximálním využití našich domácích podmínek, zahraničních startů, zlepšené tréninkové práce a organizačního a metodického zabezpečení při závodech za plného obsazení soutěže je možno dosáhnout výrazných úspěchů.

Doc. dr. JAR. BOGDÁLEK
předseda úseku sjezdových
disciplín a technický vedoucí čs. výpravy

DRUŽBA 1974 - HARRACHOV

Mezinárodní soutěže mladých sportovců socialistických zemí, organizované pod názvem Družba, mají již několikaletou tradici. Získaly si plné uznání v účastnických zemích, významně pomáhají připravovat budoucí závodníky pro vrcholový sport, staly se důležitou součástí socialistické spolupráce ve sportu. Soutěže se uskutečňují v olympijských sportech a podle pravidel příslušných mezinárodních federací.

V lyžařském sportu se dosud vypisovaly toliko závody v klasických disciplínách; počínaje příštím rokem má být dána příležitost i mladým sjezdařům a sjezdačkám. Letos připadlo organizační zajištění měření sil mladých běžců, běžkyň, skokanů a sruženářů ČSSR a Československý svaz lyžařů svěřil provedení tohoto významného sportovního podniku zkušeným pracovníkům Jiskry Harrachov. Výbor jednoty již loni v květnu ustavil pracovní kolektiv, který pod vedením Ing. Lučka Šablatury se dal ihned do práce. Bylo jí hodně, vždyť víme, že místky, šatny, rozhlas ale i tratě v té době nebyly právě v nejlepším stavu. Vedle osvědčených organizátorů pomohla řada bývalých vynikajících běžců-representantů, brigádníci z řad činovníků lyžařského oddílu a příslušníků SSM. ÚTZ ČTO pomohla finančními prostředky. Také MěstNV Harrachov projevil velké pochopení pro organizování tak významného lyžařského podniku.

A tak, u vědomí dobře vykonané přípravy, byl ve dnech 8. až 10. února v Harrachově uspořádán Pohár přátelství mládeže v klasických lyžařských disciplínách — Družba. Jednotlivé závody se vzdor nepřízní počasí staly přehlídkou síly lyžování mládeže z 8 socialistických zemí: Bulharska, Jugoslávie, Maďarska, NDR, Polska, Rumunska, SSSR a ČSSR. O medaile se výpravy rozdělily takto: NDR 4-3-4, SSSR 3-3-1, ČSSR 0-1-1. Poslední bronzovou medaili, se kterou počítali naši chlapi, získala polská štafeta. Pohár přátelství v Harrachově se po všech stránkách vydařil. Měl dobrou sportovní úroveň i přátelskou atmosféru, stal se přehlídkou talentů socialistických zemí v klasických disciplínách.

Tento článek není určen sportovnímu vyhodnocení jed-

notlivých závodů Družby 1974. To přenechávám povolanějším, našim trenérům. Výrazné úspěchy mládeže NDR a SSSR znovu ukázaly, že jen systematická a cílevědomá práce s mládeží přináší výsledky. Článek je věnován širší problematice, zásadní otázce o poslání Družby, jako soutěže mládeže socialistických zemí. Na toto téma jsem vedoucím jednotlivých výprav položil několik otázek. Toto jsou ve stručnosti jejich odpovědi.

N. P. Anikin, člen vítězné štafety na ZOH 1956 a od roku 1968 trenér reprezentačního družstva mládeže SSSR: „Musíme si vzájemně pomáhat. Tak jako si prostřednictvím RVHP pomáháme v oblasti ekonomie, tak musíme najít vhodnou formu spolupráce také na úseku sportu. Nemám ovšem na mysli jen spolupráci praktickou. Tak kupř. jednou z esenciálních otázek u mládeže toho času je tzv. akcelerace, čímž máme na mysli co nejrychlejší rozvoj sportovních a duševních schopností mladého talentovaného závodníka. Nebo otázka tréninkového zatížení mladého sportovce, které je tč. velmi vysoké; v mém družstvu naběhá každý mladý závodník 6—7 tisíc km ročně. Do těchto a podobných otázek musí bezpodmínečně promluvit i věda. Výsledky výzkumu a praktické zkušenosti nám určí formu práce s mládeží, budoucí reprezentací státu. O tom pak se budeme vzájemně informovat. Mám za to, že Družba je jednou z forem takto myšlené spolupráce.“

Z hlediska sportovního se mladým dívkám a chlapcům musí dostat stimulu. Makarenko učil, že mládí musí mít vedle dlouhodobé také krátkodobou perspektivu. Touto blízkou perspektivou lyžařské mládeže jsou závody Družby a po nich mistrovství Evropy juniorů

[MEJ]]. V tomto směru plní Družba důležitou funkci pro mladé lyžaře socialistických států. Závody Družby jsou přípravou pro mladé adepty, budoucí reprezentaci. Atmosféra tu je mnohem klidnější a příjemnější nežli na velkých mezinárodních závodech — MS a ZOH. Ani dosažené výsledky tu nejsou to nejdůležitější. Jde o první zkušenosti z mezinárodního střetnutí, které ovšem jsou velmi cenné pro soutěže, které tato mládež bude absolvovat za 2—5 roků. Většina členů naší výpravy bude v příštím roce, a někteří již v letošním roce reprezentovat SSSR na MEJ.“

Hans Hitzgard, vedoucí družstva NDR: „Družba dává socialistickým státům možnost přezkoušení lyžařské vyspělosti své mládeže. Současně ovšem jde o to, v bratrské spolupráci si vyměnit zkušenosti a utužit přátelství. Já osobně pokládám výměnu zkušeností mezi závodníky a trenéry za podstatné. Jedná se o to, učit se ze zkušeností těch nejlepších a tím celkově posílit společenství socialistických států. Dalším aspektem je skutečnost, že se mládež vzájemně poznává a učí se ctít jeden druhého.“

Závody Družby, které dnes již figurují ve sportovních kalendářích lyžařských svazů všech socialistických zemí, nám dávají odpověď na zásadní otázku — jaká je naše práce s mládeží po výchovné i sportovní stránce. Jde o první příležitost mezinárodního měření sil. Mladí závodníci se stanou jistějšími a psychicky stabilnějšími. Pro trenéry jsou dosažené výsledky potvrzením správnosti přijaté tréninkové koncepce, nebo pokynem co změnit, kde přidat apod. Na závodech o Pohár přátelství získávají své první mezinárodní zkušenosti olympijští vítězové roku 1980 a 1984.

Souběžně se stále vzrůstající výkonností mladých lyžařů musíme přizpůsobovat místky a tratě. Jsem toho názoru, že naštěstí doba, kdy dívky ve štafetách mohou běžet 4×5 km a v hladkých běžích kupř. 5 km a 7,5 km, hoši pak 10 km a

12,5 km. V tomto směru musí-
me změnit platný soutěžní řád
Družby."

Wladyslaw Walkosz, vedoucí polské výpravy spolu s trenéry: „Dosud postrádáme synchronizaci závodu Družba v lyžařském kalendáři. V letošním roce kupř. je u nás kolize Družby s juniorskými přebory. Jsem toho názoru, že by se mělo soutěžit v kategoriích mladší a s. a. mládeže a počet startujících v jednotlivých kategoriích by měl být rozšířen na 6 závodníků. Trenéři silnějších a slabších družstev by se měli častěji scházet. Také my hledáme mezi mladými účastníky závodu Družby své budoucí reprezentanty."

Taus Alexandru, vedoucí rumunského družstva: „Vysoce si cením závodů Družby, které nám pomáhají zvyšovat výkonnost lyžařské mládeže. Naši junioři mají doma jen dva závody za sezónu. Proto se rádi zúčastňují Družby, i když končí-
vají na 10.—20. místě. Závodníci i trenéři mají možnost v klidném a přátelském prostředí se mnohému přiučit. Mají navázána cenná přátelství s minulých let s lyžaři Maďarska a Bulharska. Závody Družby jsou pro nás jedinou příležitostí pro výběr mladých talentů, budoucích mistrů Rumunska."

Dr. János Némethberta, vedoucí maďarského družstva: „Družba je mezi maďarskou mládeží velice populární. Dosud jsme se zúčastnili všech čtyř ročníků. Mládež i trenéři si ze závodů Družby odnášejí cenné zkušenosti, které se pak snažíme systematicky uplatňovat. Je to nejpopulárnější mezinárodní závod mládeže a každý mladý maďarský sportovec touží být nominován. Chtěl bych touto formou poděkovat všem socialistickým státům, zejména pak československým lyžařům, za pomoc při rozvíjení lyžařského sportu u nás."

N. Delev, vedoucí bulharského družstva: „Družba je ideální lyžařskou soutěží pro mladé naděje socialistických zemí. Závodníci socialistických států jsou dnes v klasických disciplínách v čele světového žebříčku. Máme proto vzory a mládež se má od koho učit. Cenná je výměna názorů a zkušeností mezi trenéry. Bulharští

hoši a dívky se letos zúčastňují již pořetí závodů Družby. Rok od roku stoupá výkonnost. Škoda, že naši nejlepší běžci a běžkyně tentokrát do Harrachova nepřišli, připravují se doma na MEJ."

Vinko Grašič, vedoucí jugoslávské výpravy spolu s trenérem mladých skokanů Tominem Andrejem pokládají Družbu za vynikající soutěž pro mládež. Sportovní úroveň všech závodů v Harrachově označili za mimořádně vysokou. Tratě a můstky byly v perfektním stavu. Rádi se závodu Družba zúčastňují.

Nechtěl bych pominout ani to, co mi o Družbě řekl v Harrachově mladý novinář z berlinského „Sportecha“ Eberhard Bock: „Na poháru přátelství Družba svého času debutovali Ulrich Wehling, Henry Glass, Jurij Kalinin, Ruth Rechemaová, Blanka Paulů, Helena Školová, Jan Legierski a další. Stali se z nich vynikající sportovci. Pro Wehlinga, vítěze Spartakiády v roce 1970 a vítěze Poháru přátelství v Borovci, vedla cesta přes vítězství na MEJ 1971 k nejvyššímu úspěchu, který je snem každého mladého sportovce. Již v roce 1972 získal 19letý Ulrich Wehling na ZOH v Sapporu zlatou medaili ve sdruženém závodě."

V Harrachově jsme poznali, že soutěž o Pohár přátelství je soutěží, na které se každoročně scházejí hoši a dívky ze socialistických zemí v přátelském prostředí, navzájem se seznamují a poznávají, měří své síly a učí se poznávat atmosféru mezinárodních závodů. Také pro trenéry mladých sportovců jsou tato setkání důležitou prověrkou jejich práce. A to je vlastně smysl a cíl, pro které byl statut soutěží přátelství Družba založen.

Případ Ulricha Wehlinga je nesporně případem výjimečným, jeho cesta k nejvyšším metám byla fantasticky rychlá. Jen málokterému mladému sportovci se podaří to, co Wehlingovi. Mnohému z úspěšných sportovců v závodech o Pohár přátelství socialistických zemí však se podaří proniknout v nejbližších letech do světové špičky. Harrachov 1974 nepochybně byl pro mnohé startem k této cestě.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Ako lyžujú slovenskí vysokoškoláci

Podľa pokynov Ministerstva školstva SSR sa uskutočnilo v školskom roku 1972—73 meranie fyzického stavu a výkonnosti vysokoškolákov - poslucháčov I. ročníka. V rámci tohto merania sa uskutočnilo aj zisťovanie lyžiarskej vylplosti podľa týchto kritérií: „Zisťovanie vykoná inštruktor družstva v období druhej polovice zimného telovýchovného sústreďenia (ZTS), a to na základe osobného poznania každého študenta svojo družstva. Každý študent bude ohodnotený a zaradený do jednej z piatich skupín podľa svojej vylplosti, svojich schopností a záujmu o lyžovanie.

Charakteristika jednotlivých skupín lyžiarskej zdatnosti:

1. Úplný začiatocník — môže sa odvaziť len na celkom mierne svahy. Pri zjazde priamom alebo pri zmene smeru padá. Na túry sa ešte nemá vydávať.
2. Mierne pokročilý lyžiar — na miernych svahoch a v ľahkom snenu pri zjazde priamom a zmene smeru obvykle nepadá. Obťažný sneh ešte nezvládne. Môže sa odvaziť len na ľahké a krátke túry v miernom teréne.
3. Pokročilý lyžiar — na miernych svahoch ovláda lyže dobre aj v obťažnejšom snenu. Na prudších svahoch nejazdí ešte celkom bezpečne, najmä na ťažšom snenu. Môže podnikáť aj dľašie túry v ľahkom teréne, v ťažšom teréne len za dobrých snehových podmienok. Niektorý ovláda be. na lyžiach v miernom teréne.
4. Vyspelý lyžiar — ovláda bezpečne lyže aj na prudších svahoch a v obťažnejšom snenu. Môže sa pri opatrnosti pustiť aj na ťažšie svahy za doorrých snehových podmienok. Môže podnikáť aj obťažnejšie túry. Ovláda i techniku behu na špeciálnych bežeckých lyžiach.
5. Nadpriemerne vyspelý lyžiar — ovláda bezpečne lyže na všetkých svahoch aj v obťažnom snenu. Zvládne lyže aj vo veľkej rýchlosti. Môže podnikáť aj veľmi obťažné túry. Je zameraný buď na zjazd, prípadne preteká v zjazdových disciplínach, alebo je zameraný na beh, prípadne aj preteká v behu na lyžiach."

Lyžiarsku vylplost u 5200 po-

slucháčov (3203 mužov a 1997 žien) zisťovalo 141 inštruktorov po piatom dni lyžiarskeho výcviku na osemnástich fakultách, resp. vysokých školách SSR.

Výsledok zisťovania:

1. Úplní začiatovníci — 735 poslucháčov (263 mužov a 472 žien)
2. Mierne pokročilí — 1865 poslucháčov (958 mužov a 907 žien)

3. Pokročilí — 1720 poslucháčov (1173 mužov a 547 žien)

4. Vyspelí lyžiari — 600 poslucháčov (487 mužov a 113 žien)

5. Nadpriemerne vyspelí lyžiari — 171 poslucháčov (148 mužov a 23 žien)

Z výsledkov môžeme posúdiť lyžiarsku vyspelosť poslucháčov 1. ročníka na VŠ SSR, i keď výsledky hodnotenia nezaslali tieto ško-

ly: Chemická a Stavebná fakulta SVST Bratislava, Pedagogická fakulta Banská Bystrica, fakulty UJPS v Košiciach a Prešove a Univerzita 17. novembra v Bratislave.

Nakoľko sa takéto zisťovanie v minulosti na Slovensku nerobilo, zistené výsledky budú slúžiť na porovnanie s vývojom lyžiarskej vyspelosti vysokoškolákov SSR v budúcich rokoch.

Odb. asist. VIOLA ANTOŠOVÁ

UVOLŇOVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

pro výchovné, výcvikové a zotavovací tábory dětí a mládeže

Dětská a pionýrská rekreace je důležitým činitelem při výchově mladé generace; na její organizaci se podílejí zejména závodní výbory ROH, pionýrské organizace SSM a též ČSTV, SVAZARM a ČSČK. Dobrovolní funkcionáři těchto organizací obětavě a zpravidla celoročně pracují s mládeží a zajišťují též výchovu mládeže v letních i zimních táborech. V některých třídách ZDS je do osnov také zařazen lyžařský výcvik dětí a mnohdy mezi pracovníkem a zaměstnavatelskou organizací dochází k nejasnostem, přísluší-li dobrovolnému pracovníku na úseku tělesné výchovy a sportu náhrada ušlé mzdy ze strany zaměstnavatele anebo má-li tato mzda být refundována pořadateli výcvikového nebo zotavovacího tábora dětí a mládeže.

Na toto téma byla v časopise PRÁCE A MZDA v č. 4 z dubna 1973 a v č. 7 v červenci 1972 otištěna tato informace:

Zaměstnavatel může uvolnit svého pracovníka, který má provádět se školními dětmi lyžařský výcvik a poskytnout mu náhradu mzdy za dobu uvolnění jestliže jde o pracovníka, který se soustavně a bezplatně ve svém volném čase věnuje výchově dětí a mládeže a nejde o dobu přesahující tři týdny v kalendářním roce, neboť tuto činnost může považovat za úkon v obecném zájmu ve smyslu § 124 zákoníku práce a odst. 3 § 21 prováděcího vládního nařízení č. 66/65 Sb. ve smyslu stanoviska federálního ministerstva práce a sociálních věcí čj. F/V/1 3659/72-9220 z 29. 5. 1972. Pokud se týká zařazení lyžařského výcviku do osnov v některých třídách ZDS, nemůže-li školská správa jinak zajistit předepsaný počet lyžařských instruktorů, není z hlediska uvedeného stanoviska federálního ministerstva práce a sociálních věcí vyloučeno, aby se obrátila na rodiče dětí, kteří mají příslušná oprávnění k provádění lyžařského výcviku avšak nemůže požadovat od zaměstnavatele rodičů, aby jim poskytli náhradu mzdy za dobu uvolnění, ale buď se musí se zaměstnavatelem o refundaci náhrady mzdy dohodnout anebo s ním dohodnout uvolnění instruktora bez náhrady mzdy a sama instruktora přiměřeně popřípadě s přihlédnutím k svým možnostem alespoň částečně odměnit.

Nejde-li o pracovníka, který se věnuje ve

svém volném čase výchově dětí a mládeže soustavně a bezplatně, může sice organizace zaměstnavatele svého pracovníka uvolnit, ale buď pracovníkovi neposkytne náhradu mzdy nebo je oprávněna požadovat na pořadateli tábora její refundaci. Pokud ovšem rodiče, kteří nesplňují podmínku, že ve svém volném čase se bezplatně věnují výchově dětí a mládeže, ve výcvikovém táboře věnují provádění výcviku i svých vlastních dětí, lze na nich spravedlivě požadovat, aby si k tomu účelu čerpali svou řádnou dovolenou a nepožadovali zvláštní odměnu.

Za výkon dobrovolných výchovných funkcí v obecném zájmu se považuje výkon funkce vedoucího, vychovatele, instruktora (cvičitele nebo trenéra), pomocníka vedoucího jakož i činnost středně zdravotnických pracovníků a výjimečně též lékařů v táborech pro oslabené děti organizovaných ČSČK, nikoliv však jiné pracovníky jako např. kuchařky, skladníky, různé řemeslníky nebo administrativní síly apod.

O uvolnění pracovníka je třeba písemně požádat pořadatelem tábora, jde-li o společenskou organizaci, potvrzuje žádost její volený orgán vyššího stupně. Zaměstnavatel k uvolnění k výkonu funkce nemusí přivolit, pokud tomu brání vážné provozní důvody. Pořadatel tábora musí zabezpečit, že pracovníci nebudou za svou práci v táborech, pro kterou jim bylo poskytnuto pracovní volno s náhradou mzdy, jinak odměňování.

Náhrada mzdy uvolněným pracovníkům přísluší ve výši průměrného výdělku v rozsahu stanoveném § 275 zákoníku práce, § 31–33 vl. nař. č. 66/1965 Sb. ve znění vl. nařízení č. 60/1970 Sb.; tato náhrada nepřichází v úvahu u učitelů a vychovatelů v resortu ministerstva školství s výjimkou odborných pracovníků domů pionýrů a stanic mladých techniků, přírodovědců a turistů. Při uvolňování pracovníků pro výkon výchovné funkce v táborech dětí a mládeže pořádaných základní organizací ROH uvolňující organizace při úhradě náhrady mzdy postupuje podle vyhlášky ÚRO č. 134/1968 Sb. o uvolňování pracovníků ze zaměstnání k výkonu funkce v Revolučním odborovém hnutí.

FRANTIŠEK HÁČEK

Vychovávateľa mladých lyžiarov

Dobre ich poznajú nielen vo svojej dedine, ale tak rečeno vo všetkých obciach Nitrianskeho okresu. Ich mená: riaditeľ ZDS a vedúci strediska lyžovania v Skýcove Július Kuruc, učiteľia Milan Širučka a Ján Beliansky. To sú vychovávateľa mladých lyžiarov v Skýcove.

Medzi lyžiarimi sú známi tým, že nebolo v okrese jedných pretekov, na ktorých by sa neboli so svojimi deťmi zúčastnili. Poznajú ich aj podľa toho, že mladí lyžiarimi zo Skýcova dosiahli už nejednen vynikajúci úspech i na majstrovstvách Slovenska či Československa. Ich vitrínu zdobia tituly, poháre, plakety a diplomy. Lyžiarimi, ktorí sa pripravujú na preteky, dostanú od nich vždy všestranne rady. Teoretickú i odbornú prípravu robia dotiaľ, kým si nie sú istí, že bude stačiť na získanie jedného z popredných miest. Mladí lyžiarimi sú disciplinovaní a radi dajú na slova svojich vychovávateľov. Majú ich radi. Spoločne žijú v presvedčení, že nemožno dosiahnuť úspech tam, kde nie je vzájomné porozumenie.

V Skýcove na šťastie mladší i starší dobre sa vedia dohodnúť. Dievčatá i chlapci vďačia za dosiahnuté úspechy, ktoré dosiahli v lyžiarskom športe, najmä trpezlivej práci Júliusa Kuruca, Milana Širučka a Jána Belianskeho, ktorí neľutujú ani svoj voľný čas, ani svoje sily, len aby ich najmenší zverenci dosiahli dobré výsledky. O tom hovorí aj ich tvrdá príprava na tohtoročnú náročnú zimnú sezónu. Pri tréningoch nepoznajú prekážok; v daždí či za veľkého vetra nepretržite cibria svoje lyžiarske umenie. Klobúk dolu pred lyžiarimi zo Skýcova, ktorí takto trávia svoj voľný čas. Tak tomu bolo i na prvých

kontrolných pretekoch na veľmi náročnom lesnom teréne. Bojovnosť, s akou sa zahryzli do zdolávania trate, sme už veru dávno nevideli.

Dosiahnuté výsledky hovoria, že litre potu pri letných tréningoch neboli márne. Aj keď majú učiteľia Július Kuruc, Milan Širučka a Ján Beliansky svoje osobné starosti a povinnosti, nebránia im to vo vykonávaní funkcie dobrovoľných trénerov. Najviac si treba ceniť u nich to, že sa podujali vo voľnom čase venovať sa dlhé hodiny deťom. Mnohí dnes hovoria, že s mladými se nedá pracovať, že sú samopašní či dokonca nedisciplinovaní. Príklad zo Skýcova potvrdzuje práve opak. Mladí z tejto dediny nerobia hanbu svojim rodičom ani starším druhom. Pravda, treba v tom vidieť aj pozitívny vplyv školy a svedomitú prípravu skýcovských pedagógov. Dúfajme, že Július Kuruc, Milan Širučka a Ján Beliansky ešte dlhé roky budú vychovávať lyžiarsku mláď. V tom im želáme aj my veľa úspechov!

V kontrolných pretekoch zvíťazili — mladší žiaci (1 km) Jozef Dávid 3:50,0 min., mladšie žiačky (1 km) Zuzka Chromá 4:08,9 min., starší žiaci (3 km) Peter Kováč 14:30,0 min., staršie žiačky (2 km) Mária Klučiarová 8:45,0 min., mladší dorastenci (5 km) Jaroslav Bernát 24:30,0 min., mladšie dorastenky (3 km) Eva Baštrnáková 14:13,0 min. **ALOJZ BRIATKA**

VÍTĚZSTVÍ STEINERA V SAPPORU

Na mezinárodných závodoch ve skoku na veľkém můstku Okurajama s normovým bodem 90 metrů v Sapporu začátkem března zvíťazil 23letý Švýcar Walter Steiner s náskokem téměř 30 bodů před nejlepším Japoncem Macukou. Měl také nejdelší skok 114 m ve druhém kole a zůstal jen metr za rekordem můstku japonského olympijského vítěze Kasaji. Ten obsadil v závodě třetí místo. Na středním můstku s normovým bodem 70 m patřilo prvenství Macukovi před Švýcary Schmidtem a Steinerem.

Výsledky závodu na velkém můstku: 1. Steiner (Švýcarsko) 246,2 b. (99+114 m), Macuko 217,7 (94+104), 3. Kasaja (oba Japonsko) 208,3 (100+92), 4. Schmid (Švýcarsko) 215,3 (99,5+98,5). — Závod na středním můstku: 1. Macuko 241,5 (80+86), 2. Schmid 240,4 (83,5+84), 3. Steiner 233,6 (80,5+81,5), 4. Kasaja 226,0 (82+76,5).

Fotografie na titulní stránce obálky, na druhé a třetí straně Jaroslav Trousil, na zadní straně obálky Jan Vedral. Fotografie uvnitř měsíčníku Jan Vedral, Jaroslav Trousil a ČTK.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. března 1974.

Také nejúspěšnější čs. reprezentantka na MS ve Falunu Blanka Paulů, která získala stříbrnou medaili v běhu na 5 km a bronzovou ve štafetě na 4 X 5 km, byla středem pozornosti sběratelů autogramů.

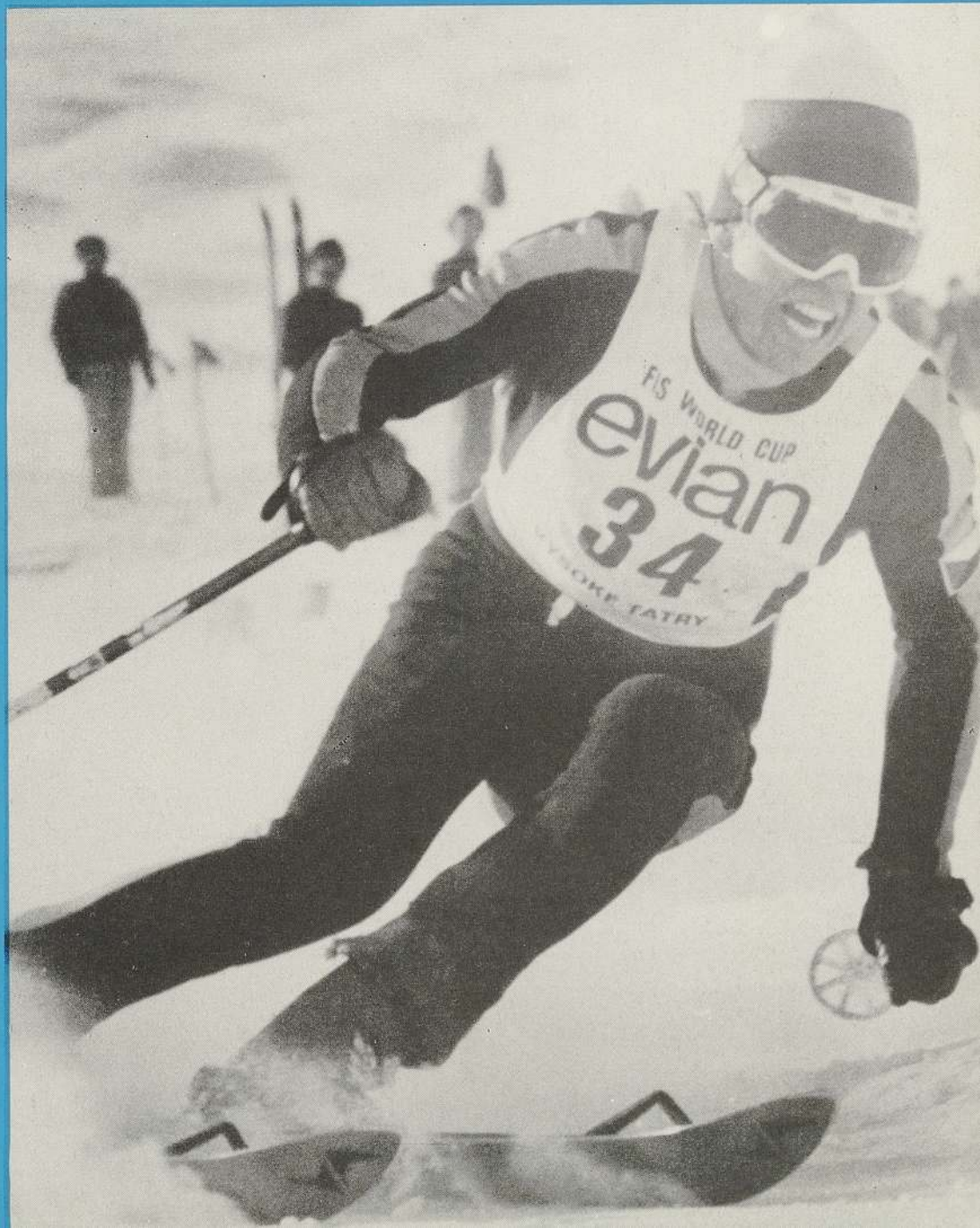

Vítězka obřího slalomu žen na MS ve Sv. Mořici Francouzka Fabienne Serratová.

Lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ KVĚTEN 1974 ♦ Kčs 2,50

5

Miloslav Sochor byl nejuspěšnějším čs. reprezentantem letošní sezóny ve sjezdových disciplínách.

Nejmladší přebornice Východočeského kraje ve slalomu v předžákovské kategorii na stupních vítězů.

ČESKOSLOVENSKÁ SPARTAKIÁDA 1975

Vyvrcholením oslav 30. výročí osvobození Československa hrdinnou Sovětskou armádou bude Československá spartakiáda 1975. Hlavním jejím posláním je aktivizovat široké vrstvy obyvatelstva k tělovýchovné činnosti, sportování a turistice. Těžiště spartakiádních akcí bude v okresech a okresech, vyvrcholením hromadná vystoupení v Praze na Strahově. Náročné úkoly XIV. sjezdu KSC k dalšímu rozvoji tělesné výchovy a sportu v naší vlasti, i usnesení IV. sjezdu ČSTV, dostávají v Československé spartakiádě 1975 konkrétní projev v masové účasti nejširších vrstev pracujících a mládeže.

V svolání ÚV ČSTV k Československé spartakiádě 1975 se zdůrazňuje, že svým zaměřením i provedením vyjádří upřímný vztah našich občanů a mládeže ke KSC, přispěje k prohloubení pocitu hrdosti nad dosaženými výsledky socialistické výstavby v Československu, upevnění internacionální jednoty, spolenectví a přátelství s bratrskými socialistickými zeměmi, především se SSSR. Dále se posílí bratrský vztah Čechů a Slováků a ostatních národností žijících v naší zemi.

Československá spartakiáda 1975 navazuje na bohaté tradice minulých spartakiád a úspěch Tělovýchovných slavností 1970 a 1973 a bude přehlídkou zdatnosti, síly, krásy, vyspělé kultury, životní úrovně našich národů a výsledkem našeho systému socialistické tělesné výchovy.

Podmínkou úspěchu Československé spartakiády 1975 je všestranná programová a organizační příprava, i úspěšné provedení místních, okresových a okresních spartakiád. ÚV ČSTV považuje jejich konání za rozhodující část ČSS 1975, jako projev angažovanosti členů tělovýchovných jednot všech orgánů ČSTV, společenských organizací a resortů, které se na spartakiádě podílejí.

Vedle hromadných vystoupení jsou nedílnou součástí spartakiádních programů široce organizované sportovní soutěže a turistické akce. Československá spartakiáda 1975 bude vyvrcholením pestré, ptažlivé a soustavné tělovýchovné, sportovní a turistické činnosti v tělovýchovném hnutí. Období příprav i samotná spartakiáda povedou naše občany a zejména mládež k soustavné tělovýchovné činnosti, k účelnému a účinnému využívání volného času a zdůrazní význam tělesné výchovy v socialistickém způsobu života, při upevňování zdraví, fyzické zdatnosti a branné připravenosti.

Tělovýchovný svaz, svaz turistiky a všechny sportovní svazy chtějí přispět k úspěchu ČSS 1975. Také Československý svaz lyžařů připravuje spartakiádní soutěže. V okresech, kde jsou pro to podmínky, se uskuteční okresní spartakiádní soutěže jednotlivců ve všech disciplínách a všech kategoriích. Žáci mladší budou mít na pořadu běh na 1 km, 3×1 km, skok, závod sdružený, slalom, sjezd a obří slalom, žáci starší 3 km, 3×2 km, skok, závod sdružený, slalom, sjezd, obří slalom, žákyně mladší 1 km, 3×1 km, sjezd, slalom a obří slalom, žákyně starší 2 km, 3×1 km, sjezd, slalom a obří slalom, dorostenci mladší 5 km, 3×3 km, skok, závod sdružený, sjezd, slalom a obří

slalom, dorostenci starší 10 km, 3×5 km, skok, závod sdružený, sjezd, slalom a dvakrát obří slalom, dorostenky mladší 3 km, 3×2 km, sjezd, slalom a obří slalom, dorostenky starší 5 km, 3×3 km, sjezd, slalom a obří slalom. Muži budou závodit v běžích 15 km, 30 km a 3×10 km, ve skoku, v závodě sdruženém, sjezdu, slalomu a dvou obřích slalomech, ženy v běžích 5 km, 10 km, 3×5 km, sjezdu, slalomu a dvou obřích slalomech. Podle návrhu sportovně technické komise se předpokládá, že okresní soutěže se uskuteční do 15. ledna 1975.

Ve všech krajích se uskuteční krajské spartakiády ve všech disciplínách a kategoriích, které budou vyvrcholením lyžařských spartakiádních soutěží. Předpokládá se, že v nich budou soutěžit okresní družstva. Počty v jednotlivých disciplínách a kategoriích určí krajské lyžařské svazy. Okresní družstva mají být nejméně šestičlenná v jednotlivých závodech.

Spartakiádní soutěže se mají konat nejméně v šesti místech (žactvo, dorost, dospělí — vždy klasické a sjezdové disciplíny). Doporučuje se však, pokud možno sloučit závody a uskutečnit je v nižším počtu míst. V každé disciplíně obdrží vítěz 25 bodů, druhý 20 bodů, třetí 18 bodů, čtvrtý 17 bodů až dvacátý 1 bod.

Okresní a krajské lyžařské závody jistě spartakiádní soutěže pečlivě připraví, aby se staly významnou událostí sezóny 1974—75.

Členové lyžařských oddílů se zapojí i do nácviu spartakiádních skladeb. První dvou denní přehlídka spartakiádních vystoupení se uskutečnila 20. a 21. dubna v Praze v tělocvičně Bohemians na Vinohradech. Připravil ji ústřední štáb Československé spartakiády 1975 a obě programová odpoledne potvrdila, že předvedení skladeb na Strahově bude velkolepou podívanou. Zaujala účinnost barevných a prostorových efektů, působivě hudební doprovody, dynamičnost skladeb i některá lyrická cvičení. Zejména společné vystoupení rodičů a dětí zapůsobilo na diváky a je právem označováno za světovou novinku. Atraktivní je skladba svazarmovců, velmi náročné cvičení vojáků a působivé vystoupení žactva. Všech 13 skladeb se líbilo a bylo po zásluze oceněno i pracovníky spartakiádního štábu.

„Úroveň skladeb je vyšší než na předcházejících spartakiádách. Cvičení jsou fyziologicky hodnotná, bohatá na choreografické změny, je v nich mnoho nápadů a nových pohybových tvarů. Cvičenci se mají nač těšit,“ prohlásil místopředseda ÚV ČSTV a předseda štábu ČSS 1975 ing. Július Chvalný.

JAROSLAV TROUSIL

Křišťálové glóbusy našly nové majitele ve Vysokých Tatrách

Další ročník Světového sjezdářského poháru je za námi a můžeme tedy bilancovat. Rakušanka Annemarie Moserová-Prölllová potvrdila, že je jednou z nejúspěšnějších lyžařek všech dob a cennou trofej získala už počtvrté. Dvacetiletý Ital Piero Gros obohatí svou sbírku trofejí o křišťálový glóbus poprvé a za letošní skvělé výkony si tuto poctu opravdu zaslouží. Z československých reprezentantů byl ve Světovém poháru letos nejúspěšnější Miloslav Sochor a jistě to není jeho poslední slovo, protože Míla má na víc. Vraťme se ke čtyřem dnům, prožitým mezi sjezdářskou elitou ve Vysokých Tatrách, podrobněji.

Předposlední závod Světového poháru žen — slalom se jel na dobře připravené trati Hřebienku. Nervozita i snaha byly předznamenáním velkého boje a zejména díky druhému faktoru měl závod vynikající úroveň. Čtyřnadvacetiletá Rosi Mittermeierová z Německé spolkové republiky předvedla perfektní stylovou jízdu, riskantní pojetí jí vyšlo a měla důvod k radosti. Po závodě prohlásila: „Jízda hop nebo trop je dnes zejména v této technické disciplíně pro každého nutností. Člověk musí riskovat vše, protože špička je dnes vyrovnaná a soupeřky mi nic nedarují. Vždy před sebou vidím jen ubíhající setiny vteřiny a snažím se svým výkonem tak trochu zastavit čas. Zde jsem měla štěstí, ale znám i pocit, kdy pro mě zůstane druhé kolo tabu a to jsem pak moc smutná.“

Francouzka Debernardová zčásti vyvrátila letošní pesimistické názory odborníků druhým místem. Podíváme-li se ještě na třetí stupínek, musíme velice vysoko hodnotit dynamickou jízdu Wenzelové z Lichtenštejnska. Naše Anna Droppová je

Nejlepší závodníci v obřím slalomu Světového poháru ve Vysokých Tatrách. Zleva třetí Rakušan Hinterseer, vítězný Ital Gros a Švéd Stenmark, který obsadil druhé místo.

zkušenou závodnicí, její 15. místo je dobré. Více mrzí skutečnost, že Dagmar Kuzmanová nemohla po diskvalifikaci z prvního kola ukázat na domácí půdě, co opravdu dovede. Má touhu se prosadit, ovšem v letošní sezóně ji neustále pronásledovala zranění. Konečné výsledky Světového poháru ve slalomu žen ukazují na výbornou formu reprezentantek Německé spolkové republiky Zechmeisterové a Mittermeierové, protože obsadily dvě první místa s dostatečným náskokem před ostatními závodnicemi z alpských zemí.

Konečným zvonením Světového poháru žen pro letošní rok byl obřím slalom na Skalnatém plesu. Krásné počasí i tvrdá trať, které dávaly všem stejné šance bez ohledu na startovní pořadí, přivítaly 52 účastnic. Rakušanka Kasererová vyhrála ve Vysokých Tatrách už tři závody, před šesti lety dva a zopakovala si hřejivý pocit z úspěchu i letos. Toto vítězství bylo pro ni velice důležité, protože ji vyneslo na druhou příčku celkové klasifikace Světového poháru. Její krajanka Moserová má po sjezdu silnou zbraň i v této disciplíně a důkazem toho je její druhé místo. Československé represen-

tantky Dáša Kuzmanová a Anna Droppová obsadily pořadí ve středu. Ve srovnání se závodnicemi z alpských zemí používají více hrany než skluz a to je stojí cenné setiny vteřiny. Celá plejáda mistryň rychlých lyží si pochvalovala trati obou závodů, organizaci, prostředí i zájem diváků. Vyslechli jsme názory některých z nich:

Annemarie Prölllová-Moserová (Rakousko): „Letošní zima nebyla příliš štědrá na sníh, byla jsem mile překvapena úpravou trati. Postavení obřímho slalomu jsem ocenila. V Tatrách se mi líbilo hned napoprvé.“

Lise-Marie Morerodová (Švýcarsko): „Nečekala jsem zde tak velký zájem o sjezdové lyžování, ráda jsem se zmýlila.“

Hanny Wenzelové (Lichtenštejnsko): „V Tatrách jsem poprvé a terén pro slalom i obřím slalom je výborný. Máte zde také nějaké sjezdové trati?“

Monika Kasererová (Rakousko): „Do Tater jezdím ráda, vím, že vše bude dobře připraveno po všech stránkách. Prosim vás, neřkejte, že jsem na Tatry pověřivá v dobrém slova smyslu!“

Slova uznání, která potěší. Konečně pořadí Světového poháru žen můžeme hodnotit jako triumf Rakušaneček. K duelu Moserová-Kasererová patří částečně i Wenzelová z Lichtenštejnska která se občas objevuje při tréninku sjezdářské velmoci. Čtvrtá Zechmeisterová je typem technické závodnice se zdravou útočností, pověst Francie zachraňuje Serratová a Švýcarska Nadigová, která získávala body hlavně ve sjezdu.

Rozhodčí v cíli závodu obřího slalomu mužů bývalý vynikající rakouský sjezdař Toni Sailer prohlásil o předposlední možnosti zisku bodů do Světového poháru: „To je nehorší viditelnost, kterou jsem při letošním ročníku zažil.“ Měl pravdu, protože závodníci vjížděli v polovině trati ze slunce do husté mlhy, ve které se jen těžko orientovali. První kolo obřího slalomu mužů bylo obtížnější pro počasí než druhé. Důkazem toho bylo nedojetí 15 startujících a diskvalifikace deseti dalších. Nejsmutnější byl asi po první části jeden z nejlepších lyžařů na světě Ital Gustavo Thöni. Předvedl skvělou jízdu, měl vynikající čas, ovšem špatná orientace v závěru trati mu zhatila plány na postup do druhého kola. Naopak se radoval jeho krajan Piero Gros, který součtem časů z obou kol měl před posledním závodem už zajištěno definitivní vítězství. Dvacetiletý sympatický Ital le-

tos ukázal, že je nejen velkým bojovníkem, ale i vynikajícím technikem. Nejzřetelnějším československým želičkem v obřím slalomu byl Miloslav Sochor. Už v prvním kole naznačil, že se chce se Světovým pohárem rozloučit důstojně. Ve druhém si vedl rovněž dobře a o lepší umístění ho připravilo počasí. To bylo totiž ve druhé fázi závodu k startujícím milosrdnější, trať byla viditelnější, ovšem zrovna při jízdě Sochora se cíl zahalil do mraků. Faktem je, že po čtvrtém místě v trojkombinaci na mistrovství světa ve Svatém Mořici Miloslav Sochor znovu dokázal, že patří ke sjezdářské elitě, zejména pokud se týče obřího slalomu. Jeho osmé místo je zatím největším úspěchem československého sjezdového lyžování v poslední době.

Podíváme-li se trochu zpět, poznáme, že se v této disciplíně podařilo bodovat jenom Milanu Pažoutovi, který dojel v roce 1968 v obřím slalomu Světového poháru jako čtvrtý. Ještě pro zajímavost: Sochor měl čas z obou kol pomalejší o 3,60 vteřiny než vítězný Gros.

Loučení se Světovým pohárem patřilo za mírného sněžení slalomu na Hrebienku. Muži předvedli urputný boj. Ten přinesl mnoho překvapení, které nečekali ani největší odborníci. Fenomén na slalom Gustavo Thöni předvedl jízdu, která je

v současné době vyvrcholením složitého sjezdářského technického vývoje. Ekonomický styl jízdy, perfektní projíždění brank „na doraz“ i lehkost skluzu dělají z Thöního jednoho z největších lyžařů všech dob. Hovořili jsme o překvapujících výsledcích. O ty se postarali Švéd Stenmark a polští reprezentanti. Sedmnáctiletý švédský sjezdař se předvedl už na letošním juniorském mistrovství Evropy v Nízkých Tatrách v jasné a jeho pojetí jízdy napovídá, že v příštím Světovém poháru bude mít velké ambice na pěkné umístění. Jména bratří Bachledových z Polska mají už ve světě zvuk, teď se k nim přidružil i mladý Derezinski. Československým reprezentantům slalom v Tatrách vyšel podle očekávání. Za velmi dobré můžeme považovat 12. místo Sochorovo, rovněž dvacátá příčka Pažoutova odpovídá jeho současným možnostem.

Podívejme se na Světový pohár mužů statisticky. Ze 13 států bodovalo v tomto ročníku 61 sjezdařů, za Rakousko 16, Itálii 12, Švýcarsko 9 a NSR 7. Miloslav Sochor je se 3 body na 49.—56. místě. Přední místo v konečném hodnocení této soutěže zaujímají italské reprezentanti. První je Gros, druhý Thöni a šestý Stricker. Rakušané mají v první šestce Hinterseera na třetím a Klammera na pátém místě. Díky vynikajícím výkonům ve sjezdu obsadil Švýcar Collombin čtvrté místo.

Ve Světovém poháru logicky dominují z celkového hlediska muži i ženy z alpských zemí, objevují se však i nové tváře: například Švéd Stenmark, Nor Haker a Wenzelová z Lichtenštejnska. Socialistické státy jsou v poháru mužů dobře reprezentovány Polskem a Československem. V ženských disciplínách jsou výkony o poznání slabší. Budeme-li hodnotit vystoupení čs. reprezentantů, můžeme dát jedničku Miloslavu Sochorovi, který odvedl v letošním poháru na současné poměry našeho sjezdového lyžování maximum. Určitá rezerva se

Vítěz Světového poháru Ital Piero Gros v plné jízdě ve Vysokých Tatrách.

jeví u Bohumila Zemana a při získání dalších zkušeností mezi sjezdářskou elitou by mohl v nastávající sezóně podat dobrý výkon. Totéž platí i o Heczkovi, Milan Pažout prokazuje stabilní formu, stejně jako v ženách Anna Droppová. Dáša Kuzmanová má dobrou perspektivu, ale letošní její zranění byla opravdu nepřijemná.

Tolik lyžařských sjezdářských es, kolik se šlo na 19. ročníku Velké ceny Slovenska — v závěru Světového poháru — jsme u nás ještě neviděli. Vysoké Tatry mají dobré terény pro slalom a obří slalom, v budoucnu se počítá i s realizací sjezdové trati, odpovídající současným požadavkům vrcholných závodů. Zpočátku bylo trochu strachu, protože v konečných fázích se často rozhoduje, kdo z koho, ani Tatry netvořily výjimku. Pořadatelé si bvli vědomi, že tyto závody dávají mnoho práce, ale všech úkolů se zhostili na výbornou. Dokladem toho byly hlasy účastníků:

Piero Gros (Itálie): „Jsem šťasten, přece jenom se mi podařilo vyhrát! Stručnou charakteristiku? Myslíte komplexní? Naše hosteska mi vysvětlila, že znáte velice dobře slovo „prima“. Tak tedy prima! I kdybych nevyhrál.“

Gustavo Thöni (Itálie): „Chtěl jsem víc, ale pokudže to nejde, gratuluji Pierovi! (Gros o Thönim prohlásil: „Je to opravdový kamarád a já ho uznávám jako jednoho z nejlepších slalomářů!“) Byl jsem zde spokojen.“

Ingemar Stenmark (Švédsko): „Kdybychom měli takové terény u nás!“

Miloslav Sochor (ČSSR): „Jsem rád, že jsem na domácí půdě odvedl dobrý výkon. Zúčastnil jsem se řady závodů v zahraničí a potěšilo mne, když mi kamarádi ze sjezdovek na otázku: „Líbilo se vám u nás?“ odpovídali: „Si, yes, oui, ja.“

Naše Tatry s Kriváněm a Gerlachem si získaly ve světě další popularitu.

ANTONÍN PEČENKA

Sv. Mořic viděn od startu

Potíže, které čs. sjezdářské družstvo mělo s tréninkem před vánočními svátky, jsou všeobecně známé. Malý počet branek naježděných v tréninku i skutečnost, že jsme do „mlýna“ vstoupili až v lednu, měly za následek, že první naše výsledky v zahraničí byly velmi rozpačité. V prvních dvou závodech dokonce dominoval dorostelec — Zeman. Teprve Wengen jak ve sjezdu, tak i ve slalomu ukázal, že celou situaci není třeba vidět tak černě.

Do vlastního mistrovství světa ve Sv. Mořici splnili plánovaný limit čtyři závodníci: Heczko v obřím slalomu 27,64 b., Pažout ve slalomu 19,55 b. (již před vánoce), Míla Sochor ve slalomu 23,9 b., Bohouš Zeman ve slalomu 26,21 b. a v obřím slalomu 28,96 b. Limit pro Světový pohár byl základním kritériem pro účast na MS, kterou jsme si stanovili.

První přijeli do Sv. Mořice Pažout se Sochozem, přímo z Kitzbühlu, protože již v úterý 29. ledna byla prohlídka sjezdové trati a jedna jízda. V ten den nikdo z nás netušil, že to bude také jedna z posledních jízd na této trati start—cíl ne-

boli non-stop. Ve středu totiž místo tréninku mohly být uskutečněny jen dvě prohlídky, jejichž skutečný efekt v mlze byl více než problematický. Ve čtvrtek se situace opakovala s nepatrnou výjimkou. Tentokrát byla uskutečněna jen jedna jízda a to ještě od branky č. 15, což byla necelá polovina trati.

V pátek bylo možno provést jen jednu jízdu a to ještě bez nejobtížnější střední části. Tím byla celému programu zasazena definitivní rána. Zbývala poslední možnost nahradit sobotní (2. února) non-stop dvěma tréninkovými jízdami. Jedině tak bylo možné dodržet původ-

Čs. sdruženáři ve Falunu

Vrchol dvouletého snažení mezi ZOH 1972 v Sapporu a ZOH 1976 v Innsbrucku — mistrovství světa 1974 ve Falunu pro sdruženáře skončil. Výsledek, kterého jsme dosáhli, umístění na 11., 17., 18. a 22. místě v pořadí Josef Pospíšil, František Zeman, Tomáš Kučera a Libor Foltman, není rozhodně uspokojivý a bude předmětem důkladného rozboru.

Co přinesla soutěž ve sdruženém závodě? Předně potvrzení, že reprezentanti NDR pevně stojí v čele této disciplíny. Potvrzuje to zlatá medaile Ulricha Wehlinga, stříbrná Güntera Deckerta, čtvrté místo Hanse Hartleba a osmé Berndta Zimmermanna. Poláci obhájili svoji pozici (Hula byl třetí, Legierski sedmý, Długopolski třináctý a Kawulok čtrnáctý). Do první desítky se tvrdě tlačí Norové. Jejich tradiční disciplína prožívá obrození, o čemž svědčí páté místo Arne Bystöla, deváté Paal Schjetneho, desáté Steina Gullikstada a šestnácté Toma Sandberga. Ústup se projevil u sdruženářů SSSR, jejichž nejlepší závodník Valerij Kopačev byl až devatenáctý. Také Finové, kteří v Sapporu obsadili

druhé a čtvrté místo, se museli spokojit 6., 12., 25. a 39. pořadím. Nejlepší byl Rauno Miettinen, který skončil šestý se sedmnáctibodovou ztrátou na mistra světa Wehlinga. V závodě sdruženém startovalo 43 reprezentantů z 13 zemí: ČSSR, Finska, Francie, Japonska, Jugoslávie, NDR, NSR, Norska, Polsko, SSSR, Švédsko, Švýcarsko a USA.

Co říci k umístění našich závodníků? Reálně jsme očekávali umístění Tomáše Kučery ve vedoucí šestici a některého z dalších našich reprezentantů v první desítku. Po skoku se pro nás závod vyvíjel příznivě. Tomáš Kučera byl pátý, Pospíšil dvanáctý, Zeman dvacátý a Foltman 32. Tomáš Kučera a Pospíšil měli předpokládanou

ní plán a sjezd — největší nadějí Švýcarů — uskutečnit v neděli 3. února. Současně byla již navržena alternativa s přesunutím sjezdu na následující sobotu 9. února. Počasí se však nezměnilo a zůstala původní prognóza: zataženo — hranice oblačnosti 2400 m. Tím bylo definitivně rozhodnuto o tom, že 23. MS ve sjezdových disciplínách budou zahájena obřími slalomy mužů o den později než žen — v pondělí 4. února. Start prvního kola byl určen v 9.30 hod., druhého ve 13 hodin.

Trať byla upravena s ohledem na nedostatek sněhu v posledních dnech před MS po vzoru kluziště. Společně s velkým sklonem (místy až 37°) a brankami postavenými nezvykle do stran, to byla jedna z nejobtížnějších tratí, kterou jsem za posledních deset let viděl. K této skutečnosti se přidružila ještě zhoršená viditelnost v druhém kole. A tak je možné konstatovat, že letošní mistr světa Gustavo Thöni — „Trafoi“ je skutečně mistrem této disciplíny. Dokázal to již v Sappo-

ru a ve Sv. Mořici tento fakt jen potvrdil. Jeho jízda je dynamická, pracuje dolními končetinami ve velkém rozsahu, s velkým citem pro skluz lyží. Delší stopa mu umožňuje pravidelný, rovnoměrně se měnící záběr (tlak) na lyže. Jen o poznání pomaleji působí oba další v pořadí prvního kola — Gros a Helmut Schmalzl. Mezi tyto závodníky se vklíní do konečného pořadí Hinterseer. Jeho jízda působí rvavěji, přesto však lehce. Stříbrnou medaili vybojoval rozdílem 8/100 před třetím Grosem.

Z dalších závodníků je pozoruhodné 9. místo juniorského mistra Evropy z Jasné Švéda Stenmarka. Dokázal, že tolik diskutovaná kvalita lyží Elan se vyrovná ostatním renomovaným světovým značkám. Z našich jel nejrychleji první kolo Heczko, který týden před vlastním závodem měl možnost stejně ledovitou trať vyzkoušet v Diablerets, v závodě, kde jeli svoji kvalifikaci Švýcaři a kde Heczko obsadil 7. místo(!) s odstupem 5,42 vt. na švýcarskou

jedničku Mattleho. Na Socho-rovovi byl patrný nedostatek tréninku na tvrdých tratích. Zeman prokázal dostatek bojovnosti. Jeho způsob jízdy „na klacky“ je však při vyšším startovním čísle — tím horší kvalitě tratí (seky) — riskantní, což se projevilo zavléknutím lyže za tyč a diskvalifikací. Pažout se v I. kole nevyrovnal s tratí. Druhé kolo bylo v našich řadách poznamenáno nepochopitelnou diskvalifikací Heczka. A tak výsledky, i když jsou daleko nejlepší v dosavadní historii čs. startů v obřím slalomu na MS nebo ZOH, neodpovídají skutečné síle našeho družstva.

Slunečné počasí, hlavně v prvním kole obřích slalomu, bylo vystřídáno opět mlhou a sněžením. Nad sjezdem se vznášel stále otazník. Nakonec bylo možno konstatovat, že v 9 tréninkových dnech(!!) byla trať projeta tolikrát, že bylo možno v sobotu 9. února uskutečnit domácími příznivci tolik očekávaný sjezd. Přání domácích, násobená skutečností, že ve sjezdu žen nezískaly reprezen-

Josef Pospíšil

šanci na umístění v první desítku. První část — závod ve skoku — se vyvíjel dramaticky. Sdruženáři s nižšími startovními čísly dosahovali velmi dlouhých skoků vlivem rychlé stopy, která v průběhu závodu měkla a byla pomalejší. Ve druhém kole najel Nor Schjetne

novou stopu, ze které skočil nejdelší skok 85 m. Ve třetím kole soutěže této stopy stěží užívali závodníci se starou původní stopou. V nové stopě dosahovali v průměru o 2,5—5 m delších skoků. Proto jsem ve třetím kole poslal závodníky, kteří měli dva dobré skoky, do nové stopy (T. Kučera a Pospíšil) a Foltmana se Zemanem starou stopou, protože potřebovali ještě jeden stabilní skok. Tomáš Kučera dosáhl v nové stopě nejvyšší nájezdové rychlosti ve třetím kole 91,4 km/hod. Nedokázal však dokonale provést odraz v důsledku nerovnosti ve stopě.

V běhu na 15 km byla celá příprava závodu provedena velmi pečlivě s pomocí vedení naší výpravy a trenérů běžeckého družstva mužů. Na rychlém zmrzlém sněhu jsme měli rychlé a dobře stoupající lyže. Foltman, Zeman a Pospíšil odvedli v běhu dobrý výkon (8., 10. a 12. místo), Tomáš Kučera v důsledku naprosto nevytvrditelné slabé chvíle obsadil až 33. místo v běhu se ztrátou čtyř minut na vítěze Poláka Legierského a dvou minut na naše závodníky.

Při přiměřeném běžeckém výkonu, jaký dosáhli ostatní naši reprezentanti, musel být nejhůře na pátém místě v celkovém hodnocení. Obsadil však až 18. místo.

Příznivě však hodnotím 11. místo Josefa Pospíšila, kterého od 5. místa dělí jen 4,84 bodu a při jeho prvním startu ve vrcholné světové soutěži je to slibný výkon. Od Zemana jsem očekával lepší výkon ve skoku. Foltman znovu potvrdil, že v přípravných soutěžích před MS a ZOH podává dobrý výkon, po kterém následuje ve vlastní vrcholové soutěži útlum.

Závěrem možno říci, že jsme na mistrovství světa v porovnání s ostatními našimi spolubojovníky — běžci, běžkyněmi a skokany — neuspěli. Máme však v družstvech běžců a běžkyň velký vzor, ze kterého se musíme důkladně poučit. Nedá se říci, že podle výsledků jednoho závodu jsme ztratili svou pozici, rozhodně jsme však na MS 1974 nepodalí očekávaný výkon a budeme oprávněně předmětem kritiky.

JOSEF KUTHEIL,
trenér čs. družstva sdruženářů

tantky helvetského kříže žánou z medailí, se nesplnila. Výsledky našich, hlavně Sochora v tréninkových jízdách (poslední s odstupem 5,8 vt. za nejlepším Grissmannem a 1,8 vt. za Russim) byly slibné. Stabilitní mlhavé počasí nám dalo možnost prověřit mazání. Žel v den sjezdu se podle zákona schválnosti opět změnilo. Na bezmračné obloze se začala po 11 hodině objevovat vysoká oblačnost a sněh se k hodině zahájení postupně měnil. Stejně tak i viditelnost se zhoršovala s přibývajícimi minutami a tak snad s výjimkou Rakušanů měli potíže s mazáním všichni včetně Švýcarů, kteří byli ubytováni nedaleko cíle sjezdu. Vítěz Zwilling patří v posledních letech ke světové špičce. Sympatická je jeho lyžařská všestrannost. Patří mezi jezdce s měkkou promyšlenou jízdou, s citem pro terén i příležitost. Té se zde chopil a získal pro firmu Atomic pověst nejrychlejších lyží šampionátu (společně s Pröllovou). Velkým překvapením je třetí místo Frommelta z Lichtenštejnska, stejně jako až 9. místo Švýcarů. Také Italové očekávali po trvale dobrých až výborných výsledcích jistě více. Odstup našich je větší než se očekával. Dokazuje jen, že sjezd potřebuje k dosažení výsledků více, než jsme zatím schopni dát. Po sjezdu se však vytvořila zajímavá situace v hodnocení trojkombinace po dvou disciplínách. Střídavé pády favoritů vyčistily pole a daly reálnou naději našim oběma závodníkům umístění do 10. místa v kombinaci. S touto devizou jsme také nastupovali do poslední disciplíny mistrovství — slalomu.

Počasí tentokrát, snad na rozloučenou, bylo hodno odznaku Sv. Mořice — modrá obloha a slunce. Obě kola byla vytyčená nezvykle do stran. Podklad však tentokrát nebyl tak ledovatý jako v obřím slalomu, což byla pro nás výhoda. Nezvykle vytyčená trať byla již v prvním kole této „válek nervů“ pohřebištem nadějí takových jmen jako je Kniewasser, Hinterseer, Neureuther a další. V druhém kole pak k nim přibýli ještě Perrot, Gros, Radici a bohužel i Pažout, který nepodržel nervy na poslední rovině, když již na startu byl desátý(!) a při-

Raz to muselo příst — povedal mi tréner Jan Vedral po skončení druhého kola obrovského slalomu na Veľkej cene Slovenska, keď už bolo jasné, že Miloslav Sochor skončil ôsmy. V súčasnosti náš zjazdár číslo jedna konečne prerazil bariéru odstupe od svetovej špičky. Jeho meno zapísali definitívne medzi elitu. Po skvelom štvrtom mieste v kombinácii na majstrovstvách sveta v St. Moritzi potvrdil aj na Jinále Svetového pohára vo Vysokých Tatrách, že majú pravdu tí, čo o ňom hovoria, že je búrlivákom na prudkých svahoch.

K lyžovaniu mal vždy najlepšie podmienky. Veď sa narodil v centre tohto športu — v krkonošskej Peci pod Snežkou. Bolo to v januári 1952. Ledva sa na nohy postavil, už mu pripli lyže.

Zapísal sa medzi elitu

Hneď za domkom svojho otca mal jedinečné terény, po ktorých sa šmykal, pravda spočiatku zväčša po zadnej časti tela. Čoskoro však sa prejavila jeho zatatnosť a vytrvalosť. Aj keď sa mu často ušlo od mamy „výplaty“ za roztrhané gate, nepočul. V prvých rokoch školy si všimol jeho talentu učiteľ a neskoršie aj miestni tréneri. A potom už bola jeho cesta za úspechmi nalinkovaná. Prišli úspechy v kategórii žiakov, dorastu, juniorov i tituly majstra ČSSR dospelých. Už v 17 rokoch reprezentoval ČSSR.

Vyučil sa za elektrotechnika, no zo svojho remesla ošoh nemá. Stal sa inštruktorom v lyžiarskom oddiele Dukly Liberec. Aj keď obľetovaný krásnym pohľadom, ostal vyznavačom slobody.

M. Sochor patrí k pokojným typom ľudí. Málovravný, po neúspechu sa na nič nevyhovára; po úspechu hanblivo prijíma vaše gratulácie. Jeho jazdu označujú odborníci za mäkkú. Asi preto, že perfektne zakončuje oblúky medzi brámkami. Najlepšie sa mu darí v obrovskom slalome, no v poslednom čase má vynikajúce výsledky aj v slalome. Sám hovorí, že neistý je v zjazde. Má málo príležitostí sústavnejšie trénovať zjazd na dobre upravených a bezpečných tratiach.

V Sochorovi máme ďalšieho lyžiara, čo vybočil z priemeru. Dokázal, že u nás máme nielen výborné terény a celé štáby skvelých organizátorov zjazdového lyžovania, ale aj výborných pretekárov, schopných propagovať dobré meno našej vlasti.

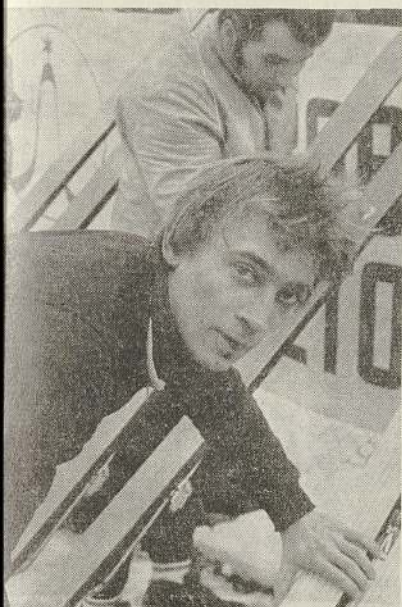
K. EIDLPEŠ

pravil tak Sochorovi ťažkou hodinou. Ten se s ní ale dokázal vypořádat a zapsal se do historie mistrovství světa 4. místem v kombinaci. Heczko po pomalém prvním kole, způsobeném nervozitou okolo startovního čísla, zajel druhé kolo výborně, dvě vteřiny rychleji než první a skončil na 14. místě. Od 10. místa jej dělilo jen 68/100 vt. Zeman ve svých 16 letech dokázal 18. místem, že je naší velkou velkou nadějí a Sochor projevily nesmírnou schopnost sebekázně a odpovědnosti ve státní sportovní reprezentaci. Přestože nebyl v době MS v té formě jako minulý rok, získal pro naše sjezdování cený úspěch.

Závěrem nutno říci, že přes výrazné zlepšení proti poslednímu světovému šampionátu a dosažení zatím nejlepšího umístění v historii naší účasti na MS, se nesmíme nechat ukoľébat v našem snažení. Víme, kde byly nedostatky v naší přípravě a bude nutné vytvořit takové organizačně metodické předpoklady, aby nás sněhové podmínky ani materiální nedostatky napříště nepřekvapily. Máme dva roky čas k tomu, abychom se dotáhli na naše spolumojovníky v klasických disciplínách, i když lafka, kterou postavili ve Falunu, je zatím pro nás spíše iluzí...

JAN VEDRAL

IX. Tatranský pohár záležitostí reprezentantů NDR

Leoš Škoda (Dukla Liberec) byl nejúspěšnějším z čs. skokanů na IX. Tatranském poháru.

Tradiční již IX. ročník Tatranského poháru, mezinárodních lyžařských závodů v klasických disciplínách 14.—17. března 1974 na Štrbském Plese, skončil velkým úspěchem reprezentantů NDR. Lyžaři a lyžařky nejúspěšnější země na 30. mistrovství světa ve Falunu zvítězili ve všech sedmi závodech a získali 14 z celkového počtu 21 medailí. Na čs. závodnicích se projevila únava z namáhavé sezóny a museli se spokojit třetími místy Blanky Paulův v běhu žen na 5 km, Stanislava Henycha v běhu mužů na 30 km a Leoše Škody v závodě ve skoku na středním můstku s normovým bodem 70 metrů.

Mezi účastníky byli také tři mistři světa z NDR: nejúspěšnější závodník v běhu z falunského světového šampionátu Gerhard Grimmer, sdruženář Ulrich Wehling a král skokanských můstků Hans-Georg Aschenbach, jakož i člen „zlaté“ štafety NDR na 4x10 km Gert-Dietmar Klause. Stejně pozornosti jako oni se těšila se-

dmnáctiletá norská skokanka Anita Marie Woldová, která skokem 94 m na devadesátce v Areálu snů vytvořila nový světový rekord žen ve skoku na lyžích. Zlepšila tím svůj dosavadní osobní rekord o osm metrů. Usměvavá sympatická Norka nestačila při Tatranském poháru rozdávat autogramy a byla středem pozornosti fotografů a novinářů. Ve svém bydlišti — norském Trondhøimu — začínala skákat společně s chlapci již v sedmi letech a byla jejich soupeřkou i jako dorostenka. V současné době je nebezpečnou konkurentkou také mužům, což po startu na Holmenkollenu znovu dokázala i ve Vysokých Tatrách. Zúčastnila se závodu na středním i velkém můstku mimo soutěž se startovním číslem 100 a skákala z vyššího nájezdu. Byla také hodnocena stylovými rozhodčími. Na devadesátce za skoky 94 a 84,5 m byla ohodnocena 175,4 b., což by v soutěži znamenalo 21. místo ze 75 startujících. Na sedmdesátce skočila 52 a 57,5 m a získala 125,1 b. (88. místo z 94 účastníků).

Závody byly dobře připraveny a všichni zahraniční účastníci si pochvalovali jejich vzornou organizaci, pěkné tratě i můstky, jakož i pohostinnost pořadatelů. Reprezentanti NDR, především Gerhard Grimmer a Gert-Dietmar Klause na besedě s novináři označili Štrbské Pleso a nadmořskou výšku 1300—1400 m za nejideálnější pro přípravu běžců. Připomněli také, že vděčí soustředění ve Vysokých Tatrách za dobré výsledky na mistrovství světa ve Falunu. Tito dva běžci dominovali také v bězích na 15 a 30 km Tatranského poháru. Grimmer podotkl, že přivítal odpočinek po falunském šampionátu před těmito závody.

V bězích žen 17letá studentka Barbara Petzoldová dvojnásobným vítězstvím na 5 a 10 km znovu potvrdila, že je nadějnou závodnicí. Ona i její krajanka Sigrun Krauseová se shodly v názoru, že výhledově bude zaveden i běh žen na 15 km. V NDR se v letošní sezóně již konalo mistrovství na této trati a zvítězila v něm Petzoldová.

Mistru světa Ulrichu Wehlingovi zásluhou vyrovnaných výkonů ve skoku i v běhu patřilo zaslouženě prvenství v závodě sdruženém ve velmi silné konkurenci. Z první patnáctky falunského mistrovství světa chyběli jen Deckert (NDR) a Japonec Kacuro. Zásluhou dobrých skoků Fin Rauno Miettinen obsadil druhé místo před Polákem Kazimierzem Długopolskim (ve Falunu byl třináctý). Tomáš Kučera po nemoci nestartoval, dobře si vedli Jaroslav Svoboda a František Zeman, kteří skončili na šestém a sedmém místě.

Dvojnásobný mistr světa Hans-Georg Aschenbach suverénně zvítězil na velkém můstku, na středním však skončil až šestý. Tam patřilo prvenství juniorskému mistru Evropy Jürgenu Ecksteinovi. Na devadesátce byl z čs. skokanů nejlepší Karel Kodejška — šestý, na středním patřila bronzová medaile Leošovi Škodovi. Při pěkném slunečném počasí v sobotu přihlíželo závodům na velkém můstku 60 000 diváků.

VÝSLEDKY

IX. TATRANSKÉHO POHÁRU

Běh mužů na 15 km: 1. Klause 50:36,53 min., 2. Grimmer 51:33,88, 3. Beutel (všichni NDR) 52:00,82, 4. Böhm (ČSSR) 52:01,21, 5. Gyger 52:34,59, 6. A. Kälin (oba Švýcarsko) 52:59,57, 7. Michalko 53:02,82, 8. Fajstavr (oba ČSSR) 53:03,06, 9. Gahlen (Švýcarsko) 53:07,35, 10. Lupták (ČSSR) 53:08,23. — **30 km:** 1. Grimmer 1:32:22,04 hod., 2. Klause (oba NDR) 1:33:48,76, 3. Henych (ČSSR) 1:34:54,80, 4. Vogel (Rakousko) 1:35:19,20, 5. Gebala (Polsko) 1:35:44,49, 6. Beutel 1:36:05,00, 7. Gross (oba NDR) 1:36:05,07, 8. Gahlen (Švýcar.) 1:36:16,94, 9. Kubica 1:36:31,55, 10. Michalko (oba ČSSR) 1:36:33,52.

Závod sdružený: 1. Wehling (NDR) 431,18 b., 2. Miettinen (Finsko) 424,97, 3. Długopolski (Polsko) 413,06, 4. Hartleb (NDR) 408,59, 5. Bystol (Norsko) 404,20, 6. Svoboda 402,35, 7. Zeman (oba ČSSR) 400,02, 8. Hula 397,69, 9. Kawulok (oba

Polsko) 395,75, 10. Lustenberger (Švýcarsko) 393,99.

Závod ve skoku — P 90 m: 1. H. G. Aschenbach (NDR) 252,5 b., (107+108 m), 2. Bachler (Rakousko) 230,1 (100,5+106), 3. Schmid (Švýcarsko) 223,7 (97,5+103), 4. Glass 219,3 (97,5+99,5), 5. Eckstein (oba NDR) 215,4 (99,5+101,5), 6. Kodejška 211,9 (94+102), 7. Höhn (oba ČSSR) 211,8 (98,5+98,5), 8. Kampf (NDR) 211,4 (98,5+97,5), 9. Krzystofiak 211,4 (94+99), 10. Bobak (oba Polsko) 206,7 (96+102). — **P 70 m:** 1. Eckstein 226,0 (83+78), 2. Glass (oba NDR) 221,3 (76+78), 3. Škoda (ČSSR) 218,0 (78+75), 4. Schmid (Švýcarsko) 217,4 (74+78), 5. Bachler (Rakousko) 217,0 (78+78), 6. H. G. Aschenbach (NDR) 215,7 (75+78), 7. Krzystofiak 211,1 (72,5+77), 8. Bienek (oba Polsko) 208,3 (77,5+74), 9. Schnabl (Rakousko) 208,3 (74,5+75,5), 10. Höhn (ČSSR) 206,3 (75,5+73,5).

Běh žen na 5 km: 1. Petzoldová 16:15,56 min., 2. Krauseová (obě NDR) 16:20,47, 3. Paulů (ČSSR) 16:23,86, 4. W. Majerczyková (Polsko) 16:28,95, 5. Cillerová (Jiskra Mšeno) 16:39,19, 6. Sekajová 16:39,68, 7. Bartošová (obě ČSSR) 16:42,11, 8. Büchnerová (NDR) 16:46,76, 9. Šikolová (Jiskra Mšeno) 16:48,21, 10. Pasiárová (Vysoké Tatry) 16:52,25. — **10 km:** 1. Petzoldová 39:46,23, 2. Krauseová 39:47,24, 3. Büchnerová 41:07,85, 4. Bartošová 41:28,89, 5. Paulů (obě ČSSR) 41:51,86, 6. W. Majerczyková (Polsko) 42:39,95, 7. Pasiárová (Vysoké Tatry) 43:28,60, 8. Syversenová (Norsko) 43:31,28, 9. Cillerová (Jiskra Mšeno) 44:08,54, 10. Z. Majerczyková (Polsko) 44:25,99.

JAROSLAV TROUSIL

Slovenskí lyžiarci rokovali

Aj keď sezóna ešte je v plnom prúde, zišli sa v sobotu 23. marca slovenskí lyžiarci na svojom plenárnom zasadnutí v Martine. Na programe rokovania boli otázky rozpracovania záverov II. zjazdu STO a IV. zjazdu ČSZTV. Na zasadnutí privítali členku sekretariátu SÚV ČSZTV Máriu Švarcovú.

Celé rokovanie prebiehalo v znamení úprimnej snahy po uplatnení zjazdových záverov v každodennej práci oddielov. Predseda SLZ dr. Martin Schelling vo svojom referáte vyzdvihol celý rad dobrých výsledkov, ktoré lyžiarci dosiahli v tejto sezóne. Pritom však nezabudol poukázať aj na rezervy, ktoré ešte v ich práci sú. V zásade ide o ešte väčšiu účasť lyžiarov na masovom rozvoji tohto športu a o uplatnenie vplyvu hlavne cvičiteľov v základných formách lyžovania pri rekreácii ROH, v spolupráci so SZM i pri výcvikových zájazdoch škôl. Nezabudol ani na poľnohospodársku a učňovskú mládež.

V oblasti politicko-výchovnej práce zdôraznil potrebu zvýšenia výchovného vplyvu trénerov a cvičiteľov, ale aj rozhodcov a funkcionárov.

Cestu k zvyšovaniu výkonnosti vidia v sústavnom raste odbornosti trénerov, v ďalšom poskytovaní upravených tratí, budovaní vlekov a možnosti kvalitného tréningu nielen vybraným jedincom, ale širokému okruhu talentovaných pretekárov, hlavne mládeže. V spojení s tým vystupujú do popredia úlohy športových stredísk a tried. Žiada sa zlepšiť spoluprácu s Ministerstvom školstva SSR pri ich zriaďovaní. Súčasne treba zabezpečovať sociálne a pracovné podmienky pretekárom i po skončení ich športovej činnosti. V tomto ro-

ku sa lyžiarci hotujú urobiť dôkladný rozbor práce športových lyžiarskych základní a na jeho základe pristúpiť k realizácii tréningových stredísk mládeže v okresoch. V práci trénerov a cvičiteľov chcú vo vyššej miere uplatňovať vedecké poznatky a progresívne metódy.

Bezpečnosť na prvé miesto! To je zásada, s ktorou sa chcú vypořadať v najkratšom čase. Preto budú trvať na bezpodmienečnom dodržiavaní smerníc o pretekaní mládeže. Zodpovednosť za to ponessú technickí delegáti SLZ na jednotlivých podujatiach.

Z ďalších bodov rokovania treba spomenúť plán činnosti SLZ na rok 1974, v ktorom sú zakotvené závery zjazdov i prijaté opatrenia.

Na plenárnom zasadnutí sa lyžiarci prihlásili k účasti na oslavách 30. výročia SNP. Tu sa sústreďí pozornosť najmä na spoluprácu s ostatnými spoločenskými organizáciami, pričom vychádzajú zo záverov XV. pléna ÚV STO. V roku osláv 30. výročia SNP sa vo zvýšenej miere venujú príprave a uskuťtočeniu známych podujatí, akými sú: Bezroukove memoriiál, Memoriiál Janka Nováka, Memoriiál padlých hrdinov. Halašov memoriiál, Memoriiál K. Trubana, Preteky dargovských hrdinov a Letný slalom na počesť padlých hrdinov. Mimoriadnu starostlivosť venujú II. ročníku preteku „Bielou stopou SNP“.

Súdržka Švarcová za záver poďakovala lyžiarom za dobrú prácu. Vyzdvihla ich aktivitu, najmä v práci s mládežou, ktorá už prináša svoje ovocie. Konštatovala, že kus dobrej práce v prospech nebývalého rozvoja lyžovania na Slovensku vykonali aj masovokomunikačné prostriedky. **KAROL EIDLPEŠ**

Družstvo Severomorauského kraje na dorosteneckém preboru ČSR ve sjezdových disciplínách ve Spindlerově Mlýně.

Ital Gustavo Thöni patří k nejlepším sjezdářům na světě.

Zatímco o vítězství Rakušanky Annemarie Moserové-Pröllové bylo ve Světovém lyžařském poháru ve sjezdových disciplínách rozhodnuto již po dvou třetinách soutěže, o prvenství v soutěži mužů se bojovalo až do posledního dechu. Před závěrečnou třetinou vedl švýcarský sjezdář Collombin se 140 b. před Rakušanem Klammerem 122, Italem Grosem 120, dalším Rakušanem Hinterseerem 112 a dvojicí G. Thöni z Itálie — Zwilling z Rakouska, která měla po 95 b. Posledními závody však byly slalom a obří slalom a ty vylučovaly podle předchozích výsledků vítězství Collombina a Klammera. Smál se ten třetí vzhledu 20letý Piero Gros (výška 180 cm, váha 73 kg) ze Sanze d'Oulx. Naději měl ještě G. Thöni, ale v obřím slalomu ve Vysokých Tatrách vypadl v prvním kole a to ho stálo obhájení poháru.

Ve slalomu si to G. Thöni vyzahradil a zajistil si alespoň druhé místo. V Tatrách překvapil 18letý Švéd Ingemar Stenmark a náš Miloslav Sochor, který získal první body poháru. Grosova kariéra šla během posledních tří let prudce nahoru. V sezóně 1971 — 1972 vyhrál Evropský pohár, následující byl v Alpském poháru desátý, navíc ve slalomu šestý a v obřím slalomu pátý. Nyní pohár vyhrál a obsadil 4. místo ve slalomu a 1. v obřím slalomu. V poslední třetině soutěže žen se bojovalo jen o další pořadí za Mo-

Světový pohár: GROS a MOSEROVÁ

serovou. Rakušanka Kasererová přeskočila v celkové klasifikaci Zechmeisterovou a Nadigovou, totéž se podařilo i Wenzelové z Lichtenštejnska, která navíc vyhrála soutěž v obřím slalomu. Před závěrem byl stav v soutěži žen: 1. Moserová 228, 2. Zechmeisterová 126, 3. Nadigová 123, 4. Kasererová 120, 5. Wenzelová 112, 6. Serratová 110.

Ve Světovém poháru bylo celkem 38 závodů, z toho 17 žen a 21 mužů. Z mistrů světa se nezapsal ani jednou mezi vítěze mistr ve sjezdu David Zwilling z Rakouska. Nejlepším byl Piero Gros z Itálie, vyhrál pět závodů, po čtyřech mistryně světa ve sjezdu Annemarie Moserová-Pröllová (Rakousko), Christa Zechmeisterová (NSR) a Roland Collombin (Švýcarsko), po třech mistr světa ve slalomu a v obřím slalomu Gustavo Thöni (It.), po dvou Hans Hinterseer (Rak.), Christian Neureuther (NSR), Monika Kasererová (Rak.) a Rosi Mittermaierová (NSR), po jednom Karl Cordin (Rak.), mistryně světa v obřím slalomu Fabienne Serratová (Fr.), Herbert Fankl (It.), Franz Klammer (Rak.), Francisco Fernandez-Ochoa (Sp.), Hubert Berchtold (Rak.), Cindy Nelsonová (USA), mistryně světa ve slalomu Henni Wenzelová (Licht.), Kathy Kreinerová (Kan.) a Claudia Giordaniová (Itálie).

Přínášíme výsledky poslední třetiny poháru, nejprve ženy:

Slalom v Abetone (výšk. rozdíl 190 m, 52 a 44 branek): 1. R. Mittermaierová (NSR) 87,36 vt.) 45,36+42,00), 2. A. Moserová (Rakousko) 87,92 (45,43+42,49), 3. Serratová (Fr.) 88,22 (44,75+43,47), 4. Morerodová (Švýc.) 88,89 (46,01+42,88), 5. Kasererová (Rakousko) 89,02 (45,70+43,32), 6. Wenzelová (Licht.) 89,06 (46,05+43,01), 7. M. Jacotová (Fr.) 89,15, 8. Ch. Zechmeisterová (NSR) 89,39, 9. W. Drexelová (Rak.) 91,22, 10. I. Eberleová (Rak.) 91,56.

Slalom ve Vysokých Tatrách (výšk. rozdíl 151 m, 51 a 57 branek): 1. R. Mittermaierová (NSR) 88,07 (42,28+45,81), 2. D. Debernardová (Fr.) 88,14 (42,22+45,92), 3. Wenzelová (Licht.) 88,49 (42,22+46,27), 4. Morerodová (Švýc.) 89,20 (42,15+46,35), 5. P. Emonetová (Fr.) 90,85 (43,48+47,17), 6. I. Lukasserová (Rak.) 90,91 (44,00+46,91), 7. M. Jägerová (Švýc.) 92,33, 8. R. Jacklová (Rak.) 92,63, 9. O. Chalvínová (Fr.) 93,02, 10.

I. Eberleová (Rak.) 93,93. — 15. A. Droppová 96,47.

Obří slalom ve Vysokých Tatrách (1750 m, výšk. rozdíl 345 m, 47 branek): 1. M. Kasererová (Rak.) 1:18,57 min., 2. A. Moserová (Rak.) 1:18,96, 3. Morerodová (Švýc.) 1:19,23, 4. Wenzelová (Licht.) 1:19,66, 5. Giordaniová (It.) 1:20,08, 6. I. Gfölnierová (Rak.) 1:20,39, 7. P. Emonetová (Fr.) 1:20,50, 8. I. Lukasserová (Rak.) 1:20,55, 9. Serratová (Fr.) 1:21,18, 10. T. Treichlová (Rak.) 1:21,19. — 27. D. Kuzmanová 1:23,16, 28. A. Droppová 1:23,48.

Sjezd v Cortině d'Ampezzo (It.) byl odvoán pro sněhovou kalamitu.

Konečné pořadí Světového poháru žen: 1. Annemarie Moserová-Pröllová 268 b., 2. Monika Kasererová (obě Rak.) 153, 3. Hanni Wenzelová (Licht.) 144, 4. Christa Zechmeisterová (NSR) 129, 5. Fabienne Serratová (Fr.) 127, 6. Marie-Theres Nadigová (Švýc.) 123, 7. Rosi Mittermaierová (NSR) 116; 8. Lise-Marie Morerodová (Švýc.) 77, 9. Wiltrud Drexelová (Rak.) 72, 10. Kathy Kreinerová (Kan.) 70, 11. Irmgard Lukasserová (Rak.) 63, 12. Traudi Treichlová (NSR) 56, 13. Claudia Giordaniová (It.) 55, 14. Barbara Cochranová 46, 15. Cindy Nelsonová (obě USA) 43, 16. Ingrid Gfölnierová (Rak.) 42, 17. Jacqueline Rouvierová (Fr.) 41, 18. Betsy Cliffordová (Kanada) 32, 19. Daniele Debernardová (Fr.) 24, 20. Lindy Cochranová (USA) 23, klasifikováno 40 závodnic.

Obří slalom: 1. Wenzelová 71, 2. Serratová 68, 3. Kasererová 60, 4. Morerodová 55, 5. T. Treichlová 44, 6. Giordaniová 41, 7. Moserová 35, 8. K. Kreinerová 31, 9. Nadigová 28, 10. Zechmeisterová 26.

Sjezd: 1. Moserová 120, 2. Nadigová 72, 3. Drexelová 70, 4. C. Nelsonová 35, 5. Gfölnierová 34, 6. Rouvierová 32, 7. B. Cliffordová 25, 8. I. Lukasserová 20, 9. Giordaniová 14, 10. M. Kasererová 12.

Slalom: 1. Zechmeisterová 103, 2. R. Mittermaierová 87, 3. Serratová 63, 4. Wenzelová 49, 5. Moserová 41, 6. M. Kasererová 32, 7. B. Cochranová 26, 8. L. Cochranová 23, 9. Morerodová 22, 10. Debernardová 20.

Výsledky závěrečné třetiny Světového poháru mužů:

Obří slalom ve Vossu (1500 m, výšk. rozdíl 418 m, 63 branek): 1. G. Thöni (It.) 3:16,74 (1:38,81+1:37,93), 2. Hinterseer (Rak.) 3:17,02 (1:39,78+1:37,24), 3. Stenmark (Švéd.) 3:17,84 (1:40,60+

1:37,24). 4. Gros (It.) 3:18,57 (1:39,45+1:39,12), 5. W. Tresch (Švýc.) 3:20,68 (1:42,05+1:38,63), 6. H. Schmalzl (It.) 3:20,86 (1:42,70+1:38,16), 7. E. Pargätzi (Švýc.) 3:21,58, 8. Klammer (Rak.) 3:21,73, 9. Haker (Nor.) 3:23,05, 10. Neureuther (NSR) 3:24,10.

Slalom ve Vossu (výšk. rozdíl 190 m, 67 a 67 branek): 1. Gros (It.) 108,44 (54,04+54,40), 2. Stenmark (Švéd.) 109,33 (54,43+54,90), 3. J. Kniewasser (Rak.) 109,52 (54,88+54,64), 4. W. Tresch (Švýc.) 109,91 (55,43+54,48), 5. F. Radici (It.) 110,56 (55,37+55,19), 6. A. Morgenstern (Rak.) 110,65 (54,94+55,70), 7. Hinterseer (Rak.) 110,95, 8. Frommelt (Licht.) 111,15, 9. M. Rieger (NSR) 111,18, 10. H. Wechselbaum (NSR) 111,28.

Slalom v Zakopaném (výšk. rozdíl 220 m, 69 a 69 branek): 1. Fernandez-Ochoa (Sp.) 118,50 (59,96+58,54), 2. Thöni (It.) 119,24 (59,89+59,35), 3. Hinterseer (Rak.) 119,92 (60,74+59,18), 4. Stenmark (Švéd.) 120,04 (61,05+58,99), 5. J. Kniewasser (Rak.) 120,41 (60,87+59,54), 6. A. Bachleda (Pol.) 121,61 (61,21+60,40), 7. M. Rieger (NSR) 121,77, 8. Pietrogiovanni (It.) 122,25, 9. Schlager (NSR) 122,30, 10. Gros (It.) 123,05. — 16. Miloslav Sochor 124,84.

Obří slalom ve Vysokých Tatrách (1750 m, výšk. rozdíl 465 m, 55 a 53 branek): 1. Gros (It.) 2:37,58 (1:19,75+1:17,83), 2. Stenmark (Švéd.) 2:39,23 (1:20,75+1:18,48), 3. Hinterseer (Rak.) 2:39,36 (1:22,06+1:17,30), 4. E.

Stricker (It.) 2:40,19 (1:21,31+1:18,88), 5. H. Schmalzl (It.) 2:40,59 (1:21,47+1:19,12), 6. Haker (Nor.) 2:40,68 (1:21,17+1:19,51), 7. Pargätzi (Švýc.) 2:40,76, 8. M. Sochor (ČSSR) 2:41,18, 9. W. Tresch (Švýc.) 2:41,52, 10. A. Navillod (Fr.) 2:41,54. — 20. M. Pažout 2:48,64, 22. B. Zeman 2:50,41.

Slalom ve Vysokých Tatrách (výšk. rozdíl 183 m, 57 a 58 branek): 1. G. Thöni (It.) 91,62 (46,36+45,26), 2. Stenmark (Švéd.) 92,06 (47,69+44,37), 3. Fernandez-Ochoa (Sp.) 92,12 (47,16+44,96), 4. Dereziński (Pol.) 92,20 (47,53+44,67), 5. Gros (It.) 92,21 (46,76+45,45), 6. J. Bachleda (Pol.) 98,89 (48,07+44,82), 7. J. Pechtl (Rak.) 93,55, 8. Schlager 93,65, 9. Berger 93,75, 10. Junginger (všichni NSR) 94,31. — 12. M. Sochor 94,39, 20. M. Pažout 95,63.

Konečné pořadí Světového poháru mužů: 1. Piero Gros (It.) 181, 2. Gustavo Thöni (It.) 165, 3. Hans Hinterseer (Rak.) 162, 4. Roland Collombin (Švýc.) 140, 5. Franz Klammer (Rak.) 125, 6. Erwin Stricker (It.) 98, 7. David Zwilling (Rak.) 95, 8. Johann Kniewasser (Rak.) 67, 9. Christian Neureuther (NSR) 66, 10. Herbert Plank 66, 11. Helmut Schmalzl (oba It.) 65, 12. Ingemar Stenmark (Švéd.) 62, 13. Reinhard Tritscher (Rak.) 59, 14. Fausto Radici (It.) 49, 15. Francisco Fernandez Ochoa (Sp.) 46, 16. Werner Grissmann (Rak.) 42, 17. Bernard Russi (Švýc.) 40, 18. Karl Cordin (Rak.) 37, 19. Giuliano Besson (It.) 30, 20. Wal-

ter Tresch (Švýc.) 29. — 47. Miloslav Sochor 3, klasifikováno 62 jezdců.

Obří slalom: 1. Gros 110, 2. Hinterseer 95, 3. G. Thöni 85, 4. H. Schmalzl 55, 5. Stricker 48, 6. Stenmark 37, 7. Hubert Berchtold (Rak.) 25, 8. Engelhard Pargätzi (Švýc.) 21, 9. Thomas Hauser (Rak.) 20, 10. Haker a Klammer 17. — 22. Sochor 3.

Slalom: 1. G. Thöni 80, 2. Neureuther 65, 3. Kniewasser 63, 4. Gros 61, 5. Hinterseer 56, 6. Stenmark 51, 7. Radici 47, 8. Fernandez-Ochoa 46, 9. Zwilling 26, 10. Hansjörg Schlager (NSR) 20.

Sjezd: 1. Collombin 120, 2. Klammer 100, 3. Plank 66, 4. Grissmann 40, 5. Russi 40, 6. Cordin 37, 7. Tritscher 36, 8. Besson 30, 9. Zwilling 26, 10. Stefano Anzi (It.) 25.

Družstva: 1. Rakousko 1315, 2. Itálie 766, 3. Švýcarsko 495, 4. NSR 427, 5. Francie 236, 6. USA 168, 7. Lichtenštejsko 147, 8. Kanada 134, 9. Švédsko 62, 10. Španělsko 46, 11. Polsko 34, 12. Norsko 19, 13. Austrálie 17, 14. ČSSR 3.

Muži: 1. Itálie 705, 2. Rakousko 969, 3. Švýcarsko 274, 4. NSR 124, 5. Švédsko 62, 6. Španělsko 46, 7. Polsko 34, 8. USA 26, 9. Kanada 25, 10. Austrálie a Norsko 17, 12. Francie 9, 13. ČSSR a Lichtenštejsko 3.

Zeny: 1. Rakousko 619, 2. NSR 303, 3. Francie 227, 4. Švýcarsko 221, 5. Lichtenštejsko 144, 6. USA 142, 7. Kanada 109, 8. Itálie 61, 9. Norsko 2.

Opět chybná rozhodování

Stává se již pravidlem, že v každé sezóně dochází na velkých mezinárodních střetnutích ve sjezdových disciplínách k závažnému porušování pravidel mezinárodního soutěžního řádu (MSŘ). Nejde o podružná ustanovení, která se porušují, nýbrž o pravidla zásadního významu, dalo by se říci o normy prvního řádu. Vrcholné závody FIS, jakými jsou kupř. závody Světového poháru, probíhají za asistence a kontroly odborně fundovaných funkcionářů, které federace na tyto závody vysílá jako své zmocněnce ve funkci technických delegátů (TD) a arbitřů. Posláním, zejména TD, je dohlížet na striktní dodržování pravidel MSŘ ze strany pořadatele. Proto překvapuje, že to jsou právě techničtí delegáti a ve spolupráci s nimi pak členové jury, zejména rozhodčí na startu a rozhodčí v cíli, kteří pravidla MSŘ opětovně porušují.

V loňském listopadovém čísle „Lyžařství“ bylo poukázáno na chybné rozhodování TD v důležitém závodě, jakým je Kandahar. Tento závod se v zásadním rozporu s ustanoveními MSŘ jel bez nonstopu. Technický delegát neměl připustit, aby se sjezdový závod jel. Rozhodování funkcionářů detailně obeznámených se současným vývojem trendem sjezdového závodu,

speciálně nonstop tréninku. Jeho rozhodování, dá-li se to tak označit, bylo v souladu s tímto vývojem, neboť jak známo, federace v mezidobí jeho postup sankcionovala vyhlášením změny příslušného pravidla. Ale ani tehdy, je-li rozporné rozhodování TD motivováno snahou řešit danou situaci a maximální objektivitou z jakéhosi vyššího pohledu, nelze s ním souhlasit.

Případ, na který bych v tomto článku chtěl poukázat, je po stránce motivace případem zcela odlišným. Na letošním Hahnenkammu (26.—27. ledna) závodil Ital Giuliano Besson se startovním číslem 2. Krátce před jeho startem bylo ohlášeno, že Besson nestartuje. Minutu po jeho startovním čase byl Ital přece jen odstartován. Co se stalo? Besson bezprostředně před svým startem zjistil, že mu na botě praskla přezka. Start byl o 1 minutu odložen. V závodě pak zajel druhý nejlepší čas. Jury a také technický delegát (Urs Weber) minutové posunutí startu dodatečně schválili.

Je přirozené, že nešlo o chybné rozhodování z neznalosti předpisů MSŘ. Prakticky šlo o řešení delikátní situace, kterou Besson vyvolal. Italové sami by byli Bessonovu diskvalifikaci

uvítali, neboť Gustavo Thöni, který se v závodě umístil jako jedenáctý, by v takovém případě byl získal výhodu dvojnásobku bodů do soutěže o Světový pohár. Nebylo ovšem dobře možné protestovat proti vlastnímu závodníkovi. Také Rakušané neprotestovali, neboť měli zájem na tom, aby Thöni v klasifikaci sjezdu zůstal na 11. místě. Oportunistické stanovisko vedení italského a rakouského družstva lze pochopit. Nepochopitelným však je postoj členů jury a TD.

Pravidlo 613.6 MSŘ mluví jasnou řečí: „Závodník, který není ve startovním čase, uvedeném v oficiální startovní listině, na startu, bude diskvalifikován.“ Besson v daný čas ke startu připraven nebyl a proto měl být podle pravidla 709.4 MSŘ diskvalifikován. Za vadu své výstroje je sám odpovědný a zlomená přezka na botě nemůže být nikdy hodnocena jako překážka, způsobená vyšší mocí. Šlo tedy o politikum a nikoli o rozhodování podle pravidel. Byl vytvořen další nebezpečný precedent. Je na místě otázka, jak asi bude příště rozhodovat rozhodčí na startu, ohlásí-li mu závodník poškození pojistného vázání, nebo ohlásí-li závodnice, že se jí rozpáraly šponovky.

Besson v závodě zajel vynikající čas, jen o 0,18 vt. horší času vítěze. Mnohý sjezdař a obávám se, že i mnohý rozhodčí, doma i v zahraničí, budou s rozhodnutím jury a TD sympatizovat. Budou argumentovat tím, že by bylo příliš tvrdé anulovat tak mimořádný výkon. Nechali by se unášet citem a soudili by srdcem, což z hlediska sportovního zápalu je možno pochopit. Jejich sympatie však by se dostala do ostrého rozporu se zásadou o sportovní čistotě závodu.

Rozhodčí na startu se tentokrát dopustil i další chyby, pro kterou jej nelze omluvit. Posunul totiž start celého startovního pole o 1 minutu. Podle MSŘ může opožděný závodník být odstartován v půli startovního intervalu mezi dvěma po sobě jdoucími závodníky, anebo na konci jeho skupiny. Po startovním čísle 1 měl být odstartován závodník se startovním číslem 3. Vysvětlení pro tuto chybu je nasnadě, uvážíme-li, že

odpovědným činovníkem za rozhodnutí na startu byl italský trenér Messner. Messner nepochybně rozhodoval vědomě nespřímně ve snaze prospět svému svěřenci. O šest týdnů později, po absolvování posledních závodů o Světový pohár ve Vysokých Tatrách, se při bilancování konečných bodů v soutěži o Světový pohár ukázalo, že Messner sice pomohl Bessonovi, ale silně poškodil svého dalšího závodníka, Gustavo Thöniho. Tím, že jej zbavil výhody dvojnásobného bodování ve slalomu a ve sjezdu [15+1] · 2 = 32, ztratil Thöni na Hahnenkammu 17 bodů, počet bodů, které potřeboval k obhájení titulu vítěze Světového poháru pro rok 1974. Se 165 body se musel spokojit s druhým místem a titul vítěze postoupit svému krajanu Piero Grosovi, ohodnocenému 181 body. Rozhodování takto motivovaná by neměla být pardonována. Předpisy jsou v tomto směru od dob pověstného „případu Schranz“ z Grenoblu 1968 — závod byl tehdy přerušen do doby, než se Schranz dostal na start k opakování jízdy, naprosto jednoznačně.

Domnívám se, že by bylo účelné, aby na sklonku každé sezóny, se pravidlová a kontrolní komise FIS zamyslela nad průběhem jednotlivých závodů a z poznatků a zkušeností, pozitivních i negativních, vyvodila patřičné závěry. Pokud jde o MSŘ a aplikaci jednotlivých jeho pravidel v závodech, musí nám jít především o to, přispět ke společné snaze po dosažení nejvyššího stupně regulérnosti závodů. Přezírat negativní poznatky, nebo dokonce tolerovat porušování základních pravidel pro provádění závodů, skrývá nebezpečí pro samotný MSŘ, který zkrátka bude zatížen směřujícími precedenty k velké škodě závodního sjezdového sportu, rychle pozbude obecně závazného předpisu, nepřipouštějícího výjimky. Takový vývoj by znehodnotil jeden z nejdůležitějších nástrojů federace, používaného při plnění jejího poslání — podporovat, kontrolovat a usměrňovat rozvoj mezinárodního lyžařského sportu.

Dr. OTTO KULHÁNEK,
předseda komise rozhodčích
ČSL

CO UKÁZAL žákovský přebor ČSR

Uspořádáním letošních přeborů ČSR žactva v běhu na lyžích byl pověřen lyžařský oddíl Lokomotivy Teplice. Přípravil je s opravdovou péčí v Novém Městě v Krušných horách jako první akci k oslavám 20. výročí svého trvání. Organizační výbor v čele s předsedou ing. Vl. Jeleneckým se zhostil svých úkolů na jedničku, třebaže mu nepříznivé počasí kladlo v cestu hodně překážek.

Sněhová kalamita nejprve zničila standardní tratě. Musely být odstraněny polomy, způsobené námrazou. Pracovní čety odstranily téměř 500 stromů. Když byly s prací hotovy, přišla obleva, která zhoršila sněhové podmínky a tratě musely být překládány. Na některé úseky bylo třeba navážet sněh.

Nemalou starost dělalo pořadatelům ubytování závodníků a funkcionářů. Díky pochopení držitelů podnikových chat se podařilo vyřešit uspokojivě i tuto záležitost. Navíc za příspění podniků dostali všichni účastníci malé upomínkové dárky a nejlepší závodníci vedle přebornických medailí a diplomů další upomínkové ceny.

Po sportovní stránce skončil žákovský přebor ČSR velkým úspěchem Severočeského kraje, jehož reprezentanti stáli na stupních vítězů téměř ve všech disciplínách. Prvenství nezískali jen v běhu starších žáků na 2 km, ve štafetě mladších žáků na 3X1 km a ve štafetě mladších žáků na 3X1 km. Ze 24 udělených medailí zůstalo v Severočeském kraji 14, z toho z osmi zlatých šest. Na úspěšných výsledcích se nepodílel tradičně jen mladí závodníci z jabloneckého okresu, ale i mladí běžci a běžkyně z pořádkového oddílu Lokomotivy Teplice. Ten začal před pěti lety vedle sjezdových disciplín činnost i v klasických disciplínách a dobrá péče o mládež už začíná přinášet své ovoce.

Přeboru ČSR žactva v běhu

na lyžích se zúčastnili i zástupci Českého svazu lyžařů. S nimi jsme hovořili o průběhu závodu i o záměrech ve výchově mladých závodníků v dalším období. Zodpovědný trenér ČSL Wolfgang Samesch konstatoval, že výkonnost naší lyžařské mládeže má stoupající úroveň a hlavně se vyrovnává. Již dávno jsou pryč doby, kdy vítězili většinou žáci a žačky z oddílů Východočeského a Severočeského kraje. Je to podle jeho názoru výsledek lepších podmínek pro práci s mládeží ve většině oddílů.

I po stylové stránce byly podle něho na přeboru žactva ČR patrný značné pokroky. „Když to porovnávám s úrovní před pěti lety,“ řekl W. Samesch, tak to je nesmírný rozdíl. Je vidět velký krok kupředu v technice jízdy.“ Pochvaloval dobrou práci s mládeží ve Mšeně n. Nisou a v Novém Městě na Moravě. Dopředu se derou ve Vrbně, pokrok ukázali i trenéři v Lokomotivě Teplice.

„Jednou z příčin, která ještě brzdí větší rozvoj závodního lyžování mládeže, je nedostatek kvalitní výzbroje,“ řekl zástupce běžecského úseku Českého svazu lyžařů František Skuhrovec. „Je mi líto, když se tak dívám na snaživé chlapce a dívky, kteří běhají na nekvalitních lyžích a hole, kterých používají, nemají nic společného se závoděním.“ Také další zástupce ČSL Sláva Mašta hovořil o nedostatku nejen dětských běžecských lyží, ale i bot. Proto se ve vrcholných závodech, k nimž nutno počítat i žákovské přebory ČSR, stále ještě vyskytují velké rozdíly v materiálním vybavení mladých závodníků. Připravuje se zřízení okresních středisek výkonnostního sportu mládeže, které mají nahradit dnešní lyžařské základny. Budou zajišťovat výkonnostní růst žactva a dorostu. Slibujeme si od toho, že se zvýší péče o talenty jednak rozšířením finančních možností těchto zařízení, jednak soustředěním trenérské péče na skupiny vybraných talentů.

KAREL SLÁVÍK

Radost z pohybu v zasněžené horské přírodě, popularita lyžařských hvězd a v neposlední řadě i společenská atraktivnost zimních středisek láká na stráně a cesty našich hor tisíce vyspělých i začínajících lyžařů. Lyžařští cvičitelé jsou v mnoha případech prvními, kteří začínajícím ukáží cestu k vytuženým snožným smykům.

Školením, výchovou a péčí o dobrovolný aktiv cvičitelů všech stupňů vytváří Český svaz lyžařů předpoklady pro aktivní ovlivňování zájmové sféry velkého množství mládeže a pracujících v souladu s celospolečenskými zájmy.

Ve dnech 30. ledna až 3. února uspořádala ústřední škola Českého organizace ČSTV z pověření Českého svazu lyžařů doškolení pro cvičitele lyžování s nejvyšší kvalifikací. Doškolení si kladlo za cíl:

- seznámit aktiv cvičitelů s úkoly, které vyplývají ze závěrů IV. sjezdu ČSTV se zaměřením na masový rozvoj tělesné výchovy a politicko-výchovné působení cvičitele,
- teoretické a praktické seznámení s novinkami z oblasti metodiky, techniky, pravidel a organizace lyžování,
- porovnání osobní zdatnosti a výkonnosti cvičitelů formou závodů ve slalomu a běhu na lyžích.

Z jednoho doškolení cvičitelů

O úkolech, před kterými po IV. sjezdu ČSTV stojí tělovýchovná organizace a konkrétní aplikaci na práci lyžařských cvičitelů ho vořil v besedě s účastníky doškolení metodik ÚV ČSTV Dr. Jiří Hroza. Ukázkou neformální dobře prováděné výchovné práce přispěl v průběhu celého kursu člen Horské služby Tonda Říha ze Šumavy. Zná svoje hory, miluje je a rád se o své zkušenosti rozdělí. Zeměpis, vzpomínky na lyžařské začátky na Spicáku, i zajímavosti v historii starší i nedávné posloužily jako prostředek poznání odvěké hranice naší vlasti.

V oblasti metodiky a techniky seznámili lektoři ing. Balátě, Pacák a Paudera účastníky doškolení s novinkami, které jsou jako nadstavbové cviky zařazovány do výcviku pokročilých lyžařů. Část cvičitelů měla možnost poprvé si vyzkoušet jízdu ve slalomových brankách. Teoretické přednášky pokračovaly diskusí až do večerky. Velký ohlas u posluchačů měla přednáška MUDr. Jiřího Krbce k některým specifickým tělesným poškozením, k nimž dochází při provozování lyžařského sportu. Bylo by jistě správné, kdyby s touto závažnou problematikou byl seznámen nejširší okruh lyžařů.

V rámci porovnání zdatnosti a výkonnosti startovali všichni cvičitelé v závodech ve slalomu. Na trati vytyčené Karlem Pacákem si přes některé počáteční obavy zazávodili všichni. Druhé kolo mělo opravdu závodní atmosféru, což se odrazilo bohužel i v počtu diskvalifikovaných. Ve štafetovém závodech v běhu smíšených družstev na 4 km trati, kterou vytvořil Jan Jurečka, si všichni projevili svoji zdatnost a mnozí i sílu vůle. Dojeli všichni. Bojovnou náladu závodu vystřídala úsměvná pohoda, která provázela doškolení lyžařských cvičitelů po celé čtyři dny.

V příjemném prostředí sportovního střediska OV ČSTV Klatovy se podařilo splnit náročný program doškolení. Po celou dobu jako by nás provázela slova ředitele střediska s. Blažeje Beneše, kterými nás první den na vleku přijal: „Vítáme vás a přejeme vám, ať se vám u nás na Šumavě líbí.“ Líbilo se nám jako všude, kde krásné prostředí hor je umocněno přátelským vztahem lidí, usilujících společně o dobrou věc. O vytvoření předpokladů pro kvalitní výchovu mladých lidí s využitím přirozeného a sponzánního zájmu o lyžování.

RUDOLF SAUER

Výzbroj a výstroj na MS 1974

Hned v úvodu chci říci, že novinek se v této oblasti na mistrovství světa ve sjezdových disciplínách 1974 ve Sv. Mořici od ZOH 1972 v Sapporu neobjevilo příliš mnoho. A jestliže se objevila zdokonalení výzbroje a výstroje světové sjezdařské špičky, pak byla uvedena a užívána již na počátku letošní sezóny, tedy v prvních závodech v prosinci minulého roku. Nic revolučního, co by způsobilo na MS senzací se tedy ve vybavení předních družstev neobjevilo. Přesto se domnívám, že stručná informace s výše uvedenou tematikou je po sjezdařském MS 74 na místě a bude většinu čtenářů našeho odborného měsíčníku zajímat.

Lyže: v posledních letech nedochází ke změnám tvaru ani délky lyží. Mění se pouze jejich konstrukce, hlavně v souvislosti s použitím nových materiálů. Hovořit o novinkách z této oblasti je však značně nesnadné. Většina ze 17 firem, na jejichž lyžích se závodí na úrovni Světového a Evropského poháru, nezveřejňuje informace o stavbě nových závodních modelů. Perspektivní se zdá být novinka, kterou firma Fischer u svého modelu Competition C 4 - A (Abfahrt) skrýt nemohla. Jde o vyměnitelnou spodní vrstvu lyže sestávající ze skluznice, aluminiového plechu, blány skelného laminátu a hran. Tato spodní část lyže je nasunuta do drážek stabilního jádra lyže a v případě poškození hran či skluznice, nevhodného namazání apod. je snadno a rychle vyměnitelná. Praktická využitelnost tohoto patentu v posledních mírných zimách je nasnadě.

Vzájemné porovnání kvality lyží jednotlivých značek na základě výsledků závodů MS je problematické, vzhledem k rozhodujícímu podílu kvality závodníka na výsledku. Přesto lze v případě závodu ve sjezdu, kde na relativně lehké a pomalé trati (nový sněh) byla rychlost lyží významnější než v jiných závodech, učinit závěr o převaze rakouských sjezdových lyží. Osm závodníků na těchto lyžích v prvé desíce sjezdu mužů (čtyřikrát Fischer, dvakrát Atomic, jednou Kneissl a Blizzard) to jasně dokazuje. Významnou roli v tomto případě hrálo jistě i namazání. S informacemi je opět problém. Maže se za zavřenými dveřmi, informace prostě nejsou. Přední světové týmy zaměstnávají často po celou sezónu specialisty - chemiky, kteří určují nejvhodnější skladbu vosků. Při tréninkových jízdách zjišťovali tyto experti na startu mimo jiné stavbu sněhových krystalů s pomocí mikroskopů. Různé namazané lyže jsou před závodem dopravovány na start helikoptérou k výzkoušení, případně zase zpět k přemazání těsně před startem závodu. Ani tato opatření nedávají však absolutní jistotu, což dokázala přední světová družstva občasným promazáním v některých závodech Světového poháru i MS. Volba ideálního vosku je stále rovnicí o příliš mnoha neznámých a zřejmě v tomto směru brzy přijdou ke slovu počítače. Nakonec jeden postřeh naznačující, že ne

všechno moderní musí být nejlepší a že ne každý reklamní slogan hlásá pravdu. Viděl jsem dva páry posledního modelu sjezdových lyží Kneissl, zlomené při tréninku. Lyže sestávaly z klasického silného dřevěného jádra, obloženého z obou stran tenkou vrstvou skelného laminátu a laku. Na lyžích této konzervativní konstrukce dojel Cordin na MS 74 ve sjezdu do cíle jako čtvrtý. Doplňky lyží, jako jsou narážky bránící zkrácení špiček lyží a nástavce na špičky lyží, snižující možnost zachycení špiček vnitřní lyže o slalomovou tyč, používají jen někteří přední závodníci. Všichni výrobci opatřují lyže průsvitnou teflonovou skluznicí.

Boty: přibližně 16 výrobců vybavuje přední světové jezce. Jedná se vesměs o monolitní nebo dvoudílné výlisky z umělých hmot, do nichž je vložena měkká vnitřní bota.

Kromě speciálních bot určených pro sjezd, které uvedla firma Caber, se neobjevila žádná výrazná změna ve stavbě bot ani v použitém materiálu. Nejprogressivnější se zdají být americké a italské firmy.

Vázání: ani 8 výrobců vázání, vybavujících většinu družstev, nepřineslo v podstatě nic nového. Jako dokonalá se projevují vázání Nevada (pětkrát do 6. místa ve sjezdu žen na MS 74) a Marker, jsou-li před každým závodem v péči servismanů. Samovolná vypnutí postihovala nejčastěji vázání Salomon. Za pozornost stojí americký výrobek, uvedený ve Sv. Mořici mimo závodní tratě. Toto vázání udržuje kontakt mezi podrážkou a horní plochou lyže. Jakmile lyžař po pádu uvolní vypnutou lyži nebo botu na sněhu, přitáhne toto vázání automaticky lyži zpět k podrážce a lyžař může pokračovat v jízdě, aniž by se dotkl lyže nebo vázání rukou. Celé vázání není těžké, ani objemné.

Hole: lehké a pevné hole pro slalomové disciplíny nezaznamenaly žádnou změnu. Pouze pro sjezd zkonstruovali někteří z deseti předních výrobců hole prohnuté tak, aby v rychlostním sjezdovém postoji netrčely za jezdcem do stran, ale sbíhaly se za jeho tělem a nerušily tak aerodynamický tvar celku. Kroužky u těchto holí nahradily kužele nebo koule z umělé hmoty, aby byl snížen odpor vzduchu.

Přilby: laminátové přilby používané pro sjezd mají klasický tvar s malými odchylnami (prodloužení chránící částečně i dolní čelisti apod.). Přilby opatřené aerodynamickými žebry, protaženými až do partie lopatek a vpředu zcela uzavřené (výrobky firem AGV a Boeri pro letní rychlostní závody v Cervinii) se pro sjezdové závody neosvědčily pro přílišnou fixaci krční páteře.

Brýle: závodníci používají výrobků asi deseti firem. Rozmanité tvary vesměs umožňují vnitřní ventilaci. Novinka se objevila v kvalitě vyměnitelných slíd. Firma Uwex dodává do svých brýlí slídu označenou Variomatic, která

Nástup čs. lyžařského mládí na „Ski-Interkritériu“

Úspěch nejmladších československých lyžařů v 12. ročníku mezinárodních závodů mládeže ve sjezdových disciplínách „Ski-Interkritériu“ ve Vrátné a Říčkách ve dnech 18.—24. února je výsledkem čtyřleté systematické práce. V dobré zahraniční konkurenci obsadili čs. mladí závodníci téměř všechna přední místa a suverénně poráželi i reprezentanty alpské velmoci Rakouska. Těm se dařilo poměrně ještě ve Vrátné, avšak ve druhé části závodu v Orlických horách byla převaha českých a slovenských lyžařů naprostá.

Olga Charvátová, Pavla Walachová, Roman Loska, Jan Němec, Stanislav Vozárik a další předváděli na obtížných tratích prvotřídní technickou jízdu a prokázali nesmírnou bojovnost. Nečekaný úspěch nespádl s nebe. Je výsledkem čtyřleté systematické práce vysoce kvalifikovaných a pedagogicky dobře připravených trenérů.

„Prosazujeme modernost výuky od první chvíle. Učíme děti jezdit dynamicky od začátku. Kolektivní způsob výchovy uplatňujeme u talentovaných závodníků individuálně,“ říká dr. Dušan Charvát, který vede svou dceru Olgu, Pavlu Walachovou a další výborné mladé sportovkyně.

Na letošní ročník „Ski-Interkritéria“ přijelo celkem 9 reprezentančních družstev z Bulharska, Jugoslávie, Maďarska, NDR, Polska, Rakouska, Rumunska, SSSR a ČSSR. Letos začalo turné ve Vrátné. Ani Malé Fatě se nevyhnula teplá vlna, která způsobila, že sněh z niž-

ších poloh beznadějně zmizel. A tak obětaví pořadatelé ze Slovanu Malá Fatra museli závodě přeložit narychlo na Chleb, kde v muldě už delší dobu šetřili pro případ potřeby dobře vysněžený slalomový svah. Počasí se však nechtělo umoudřit a tak většina ze čtyř závodů se jela v husté mlze, kdy bylo vidět sotva od jedné branky ke druhé. Organizace však byla téměř dokonalá stejně jako péče o závodníky a jejich společenské vyžití. Nejvíce potlesku a ovací sklídil národopisný soubor „Technik“ ze Žiliny, který přijel za evropskou mládeží s pásmem slovenských tanců a písní.

Slalom mladších žáků vyhrál Rakušan Gerhartl před Jugoslávцем Gašperičem a Janem Němcem (ČSSR). V první desítce bylo pět čs. závodníků. Starší kategorií vyhrál sice Klaus Spinka z Rakouska, avšak další čtyři místa obsadili Vozárik, Jaroslav Rakušan, Pavúr a Schimmer z ČSSR. Obří slalom

Slalomový svah na Zakletém v Říčkách, který byl dějištěm „Ski-Interkritéria“.

patřil zcela čs. lyžařům. V mladších byl Němec první a mezi první šestkou čs. závodníků se dokázal vklínit jen Gerhartl (Rakousko) na třetím místě. Výborně připravený Roman Loska z TJ VŽKG zvítězil ve starší kategorii před Eichnerem (ČSSR) a Spinkou (Rakousko).

Slalom i obří slalom dříve vyhrála z mladších Charvátová, ze starších Walachová, výborně zajely Hovorková, Vlčková, Dvoršťáková a další.

Zatímco ve Vrátné sváděly sjezdařské naděje tuhé boje o prvenství, v Říčkách, v srdci Orlických hor, bojovali pořadatelé s časem a počasím. Jarní slunce neúprosně rozpouštělo navezený sněh na slalomový svah „Zakletého“. Ještě, že se

při intenzivním světle tmavne, v mlze se naopak prosvětluje do žluta. Slidy upravené na vnitřní ploše tak, aby se na nich nesrážela pára, byly používány již dříve. Nevýhoda — nízká odolnost vnitřní plochy proti oděru.

Oblečení: sjezdové kombinézy jsou z hladkých, pružných materiálů. Ve Sv. Mořici byly ještě doplňovány gumovou blanou, napínanou přes botu a obě části vázání a tvořící po přilepení na boky podrážky aerodynamický obal členité partie přezkové boty a vázání. Na fólich byla zřetelně vytištěna značka skrývané boty. Chybějící označení vázání vyvolalo vážné protesty „postižených“ firem. Šponovky, tenké přílehlavé bundy nebo svetry, používané pro slalomové disciplíny, mají v současné době směs všité pružné chrániče holení, kolen, ramen a celých paží. Je zajímavé, že i takto spe-

ciálně „vycpané“ součásti výstroje můžeme vidět na alpských loučkách u lyžařů-začátečníků, kteří se k slalomové tyči zřejmě nepřiblíží během celého svého lyžařského výcviku blíže, jak na pět metrů.

Na závěr bych se chtěl zmínit o slavnostním oblečení, ve kterém se představují jednotlivé výpravy při zahajovacím ceremonálu MS, podobně jako při OH. Na stříhu kabátů, kostýmů, pláštů, klobouků, na jejich barevném sladění a celkovém působení se u většiny výprav projevil vkus odborníků v tomto oboru. K závodům MS byly čs. reprezentanti vybaveni výstrojí a výstrojí, která ve většině případů snesla na nejpřísnější měřítko a bez níž by vzestup úroveň našeho sjezdového lyžování, dokumentovaný čtvrtým místem M. Sochora v trojkombinaci, nebyl myslitelný.

KAREL HAMPL

„za pět minut dvanáct“ ochladilo, jinak by sněh nevydržel.

Členové lyžařského oddílu Jiskry Ústí nad Orlicí dokázali překonat letos i krajně nepříznivé ubytovací podmínky a postarali se o své hosty opravdu pečlivě. Ubytovali je v chatách závodních výborů ROH a hotelů v dalekém okolí odkud je do lyžařského areálu dopravovali autobusy.

Naše sjezdářské mládí jakoby se ve Vrátné rozjezdilo a ve druhé části suverénně vítězilo. Jan Němec byl čtvrtý ve slalomu mladších žáků a vyhrál obří slalom mladších. Roman Loska byl druhý ve slalomu starších a vyhrál obří slalom. Olga Charvátová si odnesla palmu vítězství z obou závodů mladších zákyň, Pavla Walachová byla druhá ve slalomu a první v obřím slalomu starších. Jana Zemanová vyhrála slalom a v obřím slalomu skončila jako druhá.

Letošní již 12. ročník „Ski-Interkritéria“ potvrdil vzestupnou úroveň nejmladší československé lyžařské generace. Řekl to pořadatelům předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, který do Říček zavítal. Upozornil, že na nás všech, především však na odpovědných pracovních československého lyžařského svazu, bude záležet, zda dokážeme překonat výkonnostní rozdíl mezi mládeží a dospělými ve sjezdovém lyžování a zda vychováme z Charvátové, Walachové, Losky, Šoltýse a dalších dobré reprezentanty naší socialistické vlasti.

Předpoklady pro to máme. Tak například lyžaři z Jiskry Ústí nad Orlicí, kteří budují pro mládež lyžařský areál v Říčkách, odpracovali loni při výstavbě a úpravách sportovních zařízení 12 500 hodin. Vybudovali moderní a vysoce účinný vlek o délce 1120 metrů s kapacitou 600 lidí za hodinu. Připravují úplnou rekonstrukci sjezdové trati podle požadavků FIS.

Dobrovolná práce ústeckých nadšenců je zárukou, že nadějně lyžařské mládí bude mít v Orlických horách dobré podmínky pro trénink. Výstižná byla slova, která pronesl na závěr turné v Říčkách technický delegát Rakouského lyžařského svazu Heinz Pachler: „Dosud jsem se nikde nesetkal s takou

vou péčí o mládež. Ve světě stále ubývá lidí, kteří jsou ochotni pracovat zdarma pro mladé lidi. U vás je tomu naopak...“

VÝSLEDKY ZÁVODŮ V ŘÍČKÁCH

Obří slalom

Mladší zákyně: 1. Olga Charvátová [ČSSR] 1:03,27 min., 2. Romana Pintarová [Jugoslávie] 1:04,08 min., 3. Danuše Poláková 1:06,02 min., 4. Zuzana Hovorková 1:08,72 min., 5.—6. Jana Černá a Dana Šuranová [všechny ČSSR] obě 1:09,70 min.

Starší zákyně: 1. Pavla Walachová 59,98 vt., 2. Jana Zemanová [obě ČSSR] 1:01,10 min., 3. Nuša Tomeová [Jugoslávie] 1:02,52 min., 4. Alena Slepíčkova [ČSSR] 1:03,41 min., 5. Marie Rieglerová [Rakousko] 1:04,46 min., 6. Katka Zibrínová [ČSSR] 1:04,68 min.

Mladší žáci: 1. Jan Němec 1:04,00 min., 2. Igor Landa 1:04,78 min., 3. Pavel Julínek 1:02,25 min., 4. Robert Demkovič 1:05,54 min., 5. Ivan Pacák 1:05,66 min., 6. Peter Šoltýs [všichni ČSSR] 1:05,68 min.

Starší žáci: 1. Roman Loska 59,54 vt., 2. Jaroslav Štancel 1:00,99 min., 3. Martin Komora 1:01,41 min., 4. Jiří Vach [všichni ČSSR] 1:01,48 min., 5. Klaus Spinka [Rakousko] 1:01,80 min., 6. Mitja Valič [Jugoslávie] 1:01,85 min.

Slalom

Mladší zákyně: 1. Charvátová 67,36 vt., 2. Krystyna Borková [Polsko] 73,12 vt., 3. Hovorková 73,75 vt., 4. Pintarová 74,11 vt., 5. Poláková 76,43 vt., 6. Monika Hojstříčková [Jugoslávie] 81,48 vt.

Starší zákyně: 1. Zemanová 66,33 vt., 2. Walachová 66,37 vt., 3. Slepíčkova 67,09 vt., 4. Zibrínová 68,71 vt., 5. Rieglerová 68,88 vt., 6. Kateřina Fučíková [ČSSR] 69,83 vt.

Mladší žáci: 1. Petr Král 73,98 vt., 2. Šoltýs 74,25 vt., 3. Pacák 74,56 vt., 4. Němec 74,70, 5. Julínek 76,17 vt., 6. Demkovič 76,60 vt.

Starší žáci: 1. Spinka 70,50 vt., 2. Loska 70,88 vt., 3. Vladimír Teplík [ČSSR] 71,48 vt., 4.

Leďvák 73,22 vt., 5. Jaroslav Štancel [ČSSR] 73,50 vt., 6. Heinz Mühlbacher [Rakousko] 73,80 vt.

Dvojkombinace

Mladší zákyně: 1. Charvátová 0 b., 2. Pintarová 58,148 b., 3. Poláková 93,312 b., 4. Hovorková 100,892, 5. Šuranová 210,720 b., 6. Hojstříčková 212,860 b.

Starší zákyně: 1. Walachová 0,324 b., 2. Zemanová 11,729 b., 3. Slepíčkova 44,091 b., 4. Rieglerová 66,070 b., 5. Zibrínová 69 012 b., 6. Milena Janoušková [ČSSR] 101,380 b.

Mladší žáci: 1. Němec 5,688 b., 2. Pacák 22,114 b., 3. Šoltýs 29,869 b., 4. Julínek 30,118 b., 5. Demkovič 36,172 b., 6. Král 44,536 b.

Starší žáci: 1. Loska 3,002 b., 2. Spinka 25,230 b., 3. Štancel 39,050 b., 4. Jozef Leďvák [ČSSR] 49,384 b., 5. Komora 49,900 b., 6. Mitja Valič [Jugoslávie] 64,663 b.

VLADIMÍR NEČAS

MEZINÁRODNÍ ZÁVOD NOVINÁŘŮ

Pravidelnou součástí Tatranského poháru na Štrbském Plese se stal mezinárodní závod novinářů v běhu na 5 km. Letos slavil malé jubileum. Již popáté jej uspořádala lyžařská sekce Klubu českých sportovních novinářů ve spolupráci s organizačním výborem Tatranského poháru opět pod záštitou ředitele nár. podniku Sport Josefa Glogra. Také tentokrát se neúspěšně bojovalo ve čtyřech věkových kategoriích o „Triumphky“, „Sapporky“ a „Sprintky“. Soupeři čs. zástupců tisku byli čtyři žurnalisté z NDR.

Absolutním vítězem závodu již potřetí se stal Jiří Kotland (Průboj), vítěz kategorie do 40 roků, v čase 22:23,38 min. před loňským „šampionem“ Pavlem Vitoušem z Mladé fronty 23:35,55. V kategorii do 30 roků byl první F. Laner (Zemědělské noviny) 29:33,03, do 50 roků J. Kotrba (Práce) 30:54,33 a v závodě starších 50 let J. Nejedlo (Lidová demokracie) 32:45,29. Z novinářů NDR měl nejlepší čas Uwe Jentsch (Thüringische Landeszeitung) 30:39,26. Několik tisíc diváků, kteří přišli na závod ve skoku na velkém můstku, se zájmem sledovalo boje žurnalistů na tatranské bílé stopě. -jt-

Předseda ÚV ČSTV Antonín Híml při IX. Tatranském poháru ve Vysokých Tatrách v hotelu FIS vyznamenává Stanislava Henycha čestným titulem mistr sportu za úspěch na MS ve Falunu.

JEŠTĚD DOHÁNÍ

Lyžaři Ještědu Liberec se zatím marně snaží navázat na své někdejší tradice. Svědectvím je letošní deváté místo v I. běžecké lize a jen několik dobrých umístění jednotlivců Ještědu ve vrcholných závodech sezóny.

Liberečtí jsou si této skutečnosti dobře vědomi a snaží se dohánět to, co v minulých letech zameškali. Slavia ODPM, Ještěd Liberec a ÚLZ uspořádaly v letošní zimě sérii náborových závodů závěta v běhu na lyžích. Rozpisy i výsledky závodů byly zaslány do všech libereckých ZDŠ, nedostatek sněhu v nižších polohách byl však zřejmě příčinou ne příliš velkého počtu účastníků. I tak bylo pro lyžařský sport získáno 45 nových adeptů, kteří by mohli při pravidelném vedeném tréninku vytvořit dobrou základnu závodníků pro další období. Liberečtí se nechtějí spokojit s dosaženým, v náboru hodlají pokračovat i v letní sezóně. -k-

Naveta - nikoliv Mšeno

V letošní zimě jsme se naposledy setkávali s lyžaři Jiskry Mšeno. Jméno tohoto jablonického oddílu získalo za poslední léta vynikající zvuk, jeho reprezentanti to dotáhli až k metám nejvyšším.

Od 1. března 1974 si musíme zapamatovat nový název: TJ Naveta Jablonec nad Nisou. Tento název má lépe vystihnout souměřitost mužských lyžařů k Jablonci nad Nisou a v neposlední řadě také těsný styk k mateřskému podniku, vyrábějícímu příslušenství k textilním strojům — n. p. Naveta. Koncem března vstoupili lyžaři TJ Naveta kolektivně do SSM. -k-

Fotografie na první straně obálky Jiří Macht, na druhé straně Miroslav Hladík, na třetí a poslední straně obálky Jaroslav Trousil. Fotografie uvnitř měsíčníku František Finsterle, Jan Herynek, Jiří Macht a Jaroslav Trousil.

LIST AKTIVITY

V rámci politickovýchovné činnosti trenérů, cvičitelů, rozhodčích a funkcionářů, dal si lyžařský oddíl TJ VŽKG Ostrava na své výroční schůzi do usnesení, vyhlásit u všech funkcionářů oddílu celoroční soutěž. Tuto akci nazval „LIST AKTIVITY“. Podle celoročního plánu práce trenérské rady zajistí dobrovolní činovníci oddílu řadu různých akcí, které se budou průběžně během roku sledovat a zapisovat do „Listu aktivity“ v úhledně upravené slozce z umělé hmoty a koncem období se pak bude hodnotit práce a účast na všech akcích oddílu.

Formou soutěživosti získá trenérská rada písemný podklad o aktivitě jednotlivých

trenérů, cvičitelů a rozhodčích. Tento přehled bude vizítkou celoroční práce jednotlivých funkcionářů a podkladem pro vyhodnocování nejlepších pracovníků oddílu.

Podle těchto přehledů bude možno vyčíslit hodnotu společenské práce, kterou věnují členové ve svém osobním volnu po pracovní době mládeži. Jsou to tisíce hodin dobrovolné práce bez nároku na odměnu. Výbor lyžařského oddílu bude mít pak podklady pro zvýhodnění materiální i finanční a bude hledat formy morálního ohodnocení celoroční práce funkcionářského aktivu. Je to konkrétní uplatnění usnesení XIV. sjezdu KSČ a plnění úkolů IV. sjezdu ČSTV. -zah-

LYŽAŘSTVÍ

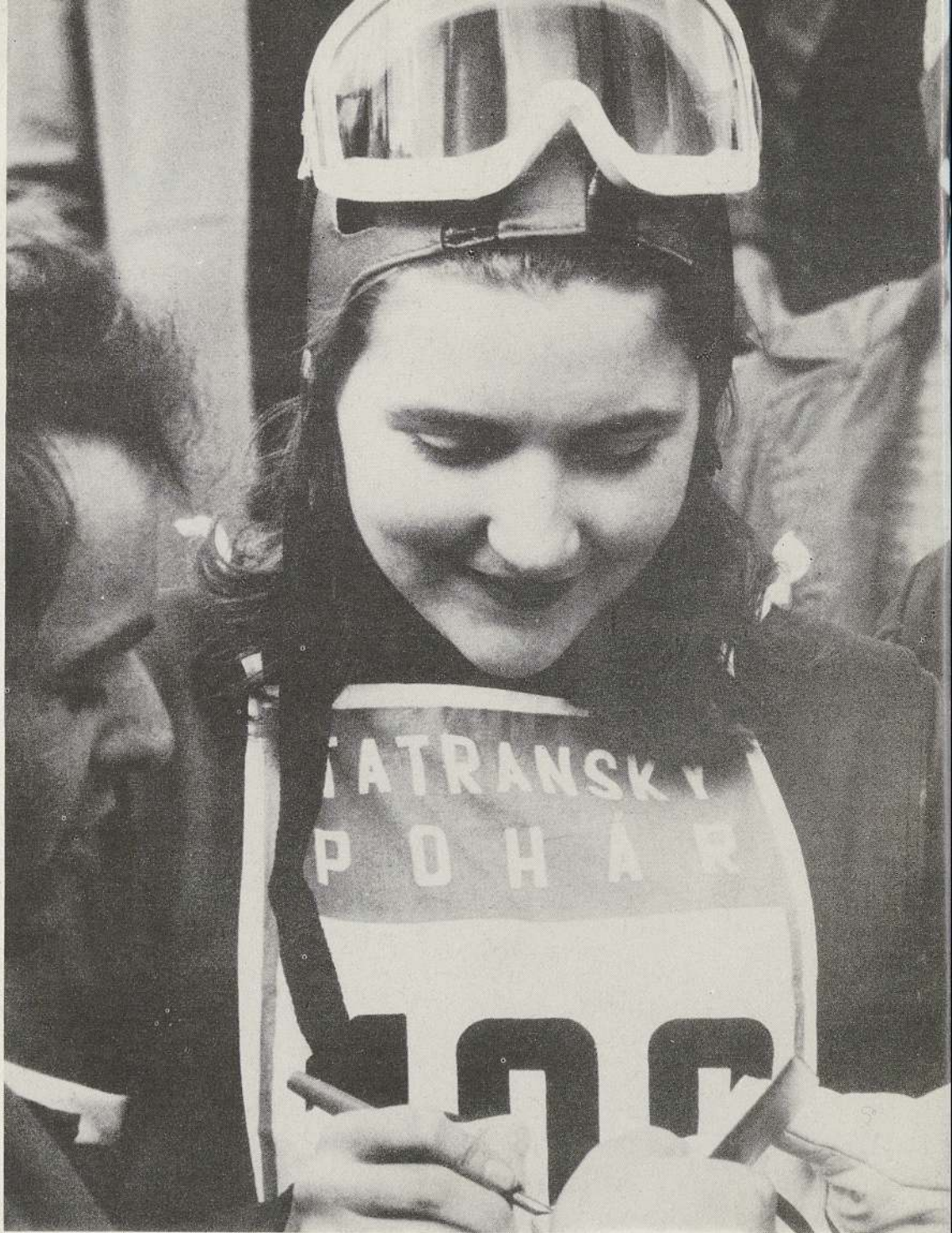
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfred Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eldipes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. dubna 1974.

ROČNÍK 60

ČÍSLO 5

Kapitánka čs. reprezentačního družstva běžkyň Alena Bartošová před startem na mistrovství světa ve Falunu.

Norka Anita Marie Woldová je světovou rekordmankou ve skoku na lyžích skokem 94 m. Při Tatranském poháru dává jeden z autogramů.

lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ ČERVEN 1974 ♦ Kčs 2,50

6

STANISLAV HENYCH (Autoškoda Vrchlabí) byl vyhlášen „Králem bílé stopy 1974“
v anketě novinářů a lyžařských expertů

Jedna z nadějí sjezdařského sportu při startu předžákyn ve sjezdu v Horní Ro-
kytnici nad Jizerou

ZA SPLNĚNÍ ZÁVĚRŮ IV. SJEZDU ČSTV

Plenární zasedání Československého svazu lyžařů, které se konalo 20. dubna v Praze, jednalo rozpracování a realizaci závěrů IV. sjezdu ČSTV. Stanovilo z toho vyplývající úkoly na další období a zabývalo se také rozbořením výsledků, dosažených na úseku vrcholového a výkonnostního lyžování v uplynulé sezóně 1973—74. Jednání se zúčastnil z pověření sekretariátu a vedení ÚV ČSTV místopředseda ÚV ČSTV dr. Rudolf Dušek.

Předseda Československého svazu lyžařů Karel Smola připomenul, že plenární zasedání se koná v předvečer slavných májových dnů, kdy všichni naši pracující ve vysoké pracovní aktivitě a v uzavírání socialistických závazků zajišťují realizaci plánu roku 1974, plánu čtvrtého roku páté pětiletky. Tři roky páté pětiletky jsou již za námi a můžeme s hrdostí konstatovat, že to byly roky velmi úspěšné. Splnili jsme všechny základní úkoly státního plánu, splnili jsme úkoly volebního programu a vytvořili jsme aktiva, která vytvářejí podmínky pro další rozvoj naší socialistické vlasti a pro další bohatší život nás všech. Pochopitelně, že k tomu všemu přispívá i mírové klima zejména v Evropě, které díky mezinárodní politice SSSR a celého socialistického tábora nabývá tak vysoké účinnosti.

Vstup do roku 1974 byl tedy v celém národním hospodářství úspěšný. Plní se hospodářské úkoly, vytvářejí se podmínky pro předčasné splnění páté pětiletky, připravujeme se přivítat a oslavit dalšími pracovními úspěchy 30. výročí SNP a 29. výročí osvobození ČSSR hrdinnou Rudou armádou.

Předseda Československého svazu lyžařů Karel SMOLA při přednášení referátu na dubnovém plenárním zasedání.

Předseda K. Smola připomenul, že lyžaři vkročili do letošního roku s nebyvalými úspěchy. Výsledky dosažené na mistrovství světa ve Falunu jsou vedle výsledků na ZOH 1968 v Grenoble největšími úspěchy v celé historii lyžování a v současné době jsou největším letošním úspěchem československých sportovců ve světovém měřítku. Dvě stříbrné medaile Blanky Paulů a Stanislava Henycha, dvě bronzové Rudolfa Höhlna a štafety žen, čtvrté místo Paulů, páté štafety mužů, šesté a sedmé místo skokanů Kodejšky a Škody, deváté místo Henycha a i umístění dalších našich závodníků a závodnic je tak překvapující, že s těmito výsledky nepočítal ani ten největší optimista a k tomu jsme ještě trochu zklamání umístěním sdruženáře Tomáše Kučery.

Nelze opomenout ani výsledky našich sjezdařů, zejména Miloslava Sochora a jeho čtvrté místo v trojkombinaci na mistrovství světa, i jeho výkony ve Světovém a Evropském poháru, jakož i výsledky juniorů Bohumíra Zemana a Dagmar Kuzmanové. Karel Smola jménem předsednictva a celého pléna čs. lyžařů znovu poděkoval našim reprezentantům a trenérům za dosažené úspěchy. Dík pochopitelně patří i těm trenérům, funkcionářům, organizátorům a hlavně oddílům, které naše reprezentanty vychovávají a zajišťovali jejich výkonnostní růst. Zdůraznil, že daleko těžší bude tyto dobré výsledky udržet. Nejvíce bude záležet na velmi náročné práci i obětavosti zejména trenérů, odpovědnosti a kázní závodníků, abychom tyto úspěchy na ZOH 1976 obhájili.

Základní podmínkou pro vytvoření tak cených výsledků a výrazných úspěchů, které zadaly ČSSR na třetí místo na světě, byla péče našeho socialistického státu, který na rozvoj tělovýchovy a sportu věnuje mimořádné hodnoty. Pomohla k tomu pozornost, kterou věnují tělovýchově stranické a státní orgány a samozřejmě vlastní podmínky, které jsou vytvářeny ze strany ÚV ČSTV.

Předseda ČSSL Karel Smola dále ve svém referátu zdůraznil, že IV. sjezd ČSTV byl významnou událostí nejen pro tělovýchovnou organizaci, její funkcionářský aktiv, ale pro širokou veřejnost a celou naši společnost. V úsilí za praktickou realizaci jeho závěrů je nutno orientovat pozornost celého tělovýchovného hnutí k dalšímu masovému rozvoji tělesné výchovy, neustále zvyšovat úroveň řízení a kvalitu tělovýchovného procesu, prohlubovat socialistický charakter tělovýchovné činnosti a její úzké sepětí s úkoly naší společnosti. Karel Smola hovořil potom o významném postavení výkonnostního sportu v systému tělesné výchovy a nebyvalém rozvoji vrcholového sportu zejména v socialistických zemích. V dalším období je třeba věnovat maximální pozornost reprezentaci ČSSR ve vrcholných mezinárodních soutěžích. Na úseku masového rozvoje tělesné výchovy je úkolem všech oddílů získat široké

vrstvy mládeže a dospělých pro soustavnou organizovanou činnost tak, aby možnost provádění tělesné výchovy se stala postupně reálnou skutečností pro většinu naší mládeže a pracujících.

Je nutno zvyšovat úroveň organizační a řídicí práce ve všech svazových orgánech a pečlivě sledovat otázky hospodárnosti ve využívání finančních prostředků a materiálních podmínek. Velkou pozornost věnoval Karel Smola politicko-výchovné práci, která zaujímá přední místo v celé činnosti tělovýchovné organizace. Také v lyžování nám jde o to, abychom usilovali o prohloubení socialistického charakteru naší činnosti a aby každý funkcionář lyžařských oddílů a svazů všech stupňů byl angažovaným pracovníkem a přispíval k prosazování socialistického obsahu své činnosti. Je třeba dosáhnout u našich členů hlubokého přesvědčení o přednostech socialistického společenského zřízení a aktivní podporu politiky KSČ. Měli bychom se snažit o zabezpečení růstu socialistického uvědomění našich funkcionářů a členů v úzké souvislosti s výchovou k socialistickému vztahu k práci pro společnost, společenskému vlastnictví a dodržování zásad socialistické morálky.

V další části svého referátu K. Smola vyzdvihl vysokou organizační úroveň soutěží v lyžařském sportu, což se stalo již tradicí. Mnohdy pořadatelé museli překonávat značně nepříznivé podmínky uplynulé zimy a příprave-ní trati si často vyžádalo nadlidského úsilí. Tato práce zasluhuje obdiv a nejvyšší ocenění. Vrcholným celostátním soutěžením je třeba vrátit jejich společenský význam tak, jak bylo zvykem v předcházejících letech. V závěru vyslovil předseda ČSSR Karel Smola přesvědčení, že opatření, která přijme plenární zasedání, zajistí další úspěšný rozvoj celého lyžařského hnutí.

Ústřední trenér Zdeněk Remsa provedl pak rozbor výsledků vrcholového a výkonnostního lyžování a přednesl návrhy dalšího rozvoje. Konstatoval, že v současné době se zařadilo lyžování mezi sporty, které mají mezi naší veřejností široký společenský dopad a značný ohlas. Svou atraktivností i sportovní hodnotou je závodní lyžování postaveno na úroveň významných kulturních akcí, je důležité pro propagaci sportu v široké veřejnosti a je účinným prostředkem, umožňujícím získávání mládeže k aktivní sportovní činnosti.

Význam sportu podtrhl XIV. sjezd KSČ a IV. sjezd ČSTV. Důležité místo mezi sportovními odvětvími zaujímá lyžování se svými klasickými a sjezdovými disciplínami. V nejedné dosáhl naší reprezentanti v poslední době vynikajících výsledků na důležitých mezinárodních závodech, mistrovstvích světa, zimních olympijských hrách a přispěli tak k propagaci do-
brého jména naší socialistické vlasti i celého socialistického tábora.

Kromě společenského významu závodního lyžování je třeba vyzvednout i jeho význam pro všestranný a harmonický rozvoj osobnosti, která nejen ve sportu, ale i v občanském životě zaujímá obvykle přední místo. Při tomto pohledu na vrcholový sport si musíme uvědomit

stále rostoucí nároky na všechny tělovýchovné pracovníky, odpovídající za jeho udržení ve světové špičce. Tím jsou vlastně stanoveny i úkoly trenérům reprezentačních družstev, výzkumným skupinám, psychologům, lékařským týmům a ostatním lyžařským pracovníkům, podílejících se na přípravě našich předních sportovců.

Mimořádnou osobností v tomto procesu je trenér, který se bezprostředně podílí na přípravě závodníků, tvůrčím způsobem zasahuje do řízení tréninkového procesu, značnou měrou působí na formování vlastností lyžaře-závodníka a současně občana naší socialistické vlasti.

Zdeněk Remsa pak zdůraznil, že v tomto roce uzavíráme první etapu dlouhodobé olympijské přípravy. Byla charakterizována vyhledáním širšího počtu perspektivních závodníků a závodnic, ověřováním systémů tréninku, metod politicko-výchovné práce, organizace a řízení přípravy. Z tohoto pohledu hodnotili trenéři a trenérské úseky jednotlivých disciplín dosavadní systém své práce, konstatovali klady a odhalovali nedostatky, zhodnotili výsledky reprezentantů a navrhli nová státní družstva, která jsou prakticky i širšími olympijskými týmy.

Ústřední trenér Z. Remsa pak s radostí konstatoval, že výkony našich reprezentantů mají rok od roku vzestupnou tendenci. Velice nás v uplynulé zimě potěšili běžci a běžkyně, skokani a sjezdaři. Běžci a běžkyně se svými výkony zařadili mezi nejlepší na světě. To dokázali v průběhu sezóny několikrát. Ukázala se dobrá práce trenérů. Družstvo běžců udělalo v poslední době snad nejmarkantnější krok kupředu. Je složeno v podstatě z mladých perspektivních závodníků, jejichž výkonnost by měla mít v následujících letech stále stoupající tendenci. Má reálné předpoklady na dobré umístění na ZOH 1976 a převážná většina družstva i na ZOH 1980. Forma členů reprezentačního kolektivu sruženářů byla kolísavá. Výkonnost u převážné části závodníků stagnovala, patrně je to vlivem generačního problému. Máme některé mladé sruženáře, o jejichž výkony se bude muset disciplína v budoucnu opírat. Skokani byli již několik let naší nejspěšnější lyžařskou disciplínou. V posledním období se družstvo dostalo do určitých výkonnostních problémů a v mnoha mezinárodních soutěžích, hlavně v první polovině závodního období, skokani neuspěli. Uplynulé období bylo pro skokanské družstvo zatím nejtěžším stadiem řešení generačního problému. Po slabších výsledcích v začátku sezóny se podařilo kolektivu trenérů i úseku tým z psychického útlumu vymanit. To nakonec ukázaly výsledky na mistrovství světa. Je možné, že u skokanů ještě v příštím období bude doznívat generační problém, který může přechodně ovlivnit výkonnost družstva. Na ZOH 1976 by měl být již nový kolektiv skokanů plně konsolidován a jeho výkonnost na takové výši, na jakou jsme zvyklí.

Sezóna 1973—74 byla klíčovou pro sjezdové disciplíny. Mistrovství světa ve Sv. Mořici a juniorské mistrovství Evropy v Jasné byly pro-
věrkou přípravy na ZOH 1976. Osobností v na-

Pohled do sálu při plenárním zasedání Československého svazu lyžařů při diskusním příspěvku místopředsedy ÚV ČSTV dr. Rudolfa Duška.

šem sjezdovém lyžování se stal v uplynulém závodním období Miloslav Sochor. Nejen na mistrovství světa, ale hlavně v průběhu sezóny jasně ukázal, že dosáhl úrovně špičkových závodníků alpských zemí a má velké předpoklady dalšího výkonnostního růstu. Jemu v patách jsou Zeman a Heczko, kteří rovněž v některých závodech dosáhli velmi dobrých výsledků a mají rychlou vzestupnou výkonnostní tendenci. Družstvo žen nesplnilo až na malé výjimky úkoly, stanovené úsekem pro účast na mistrovství světa. Bylo to jistě zaviněno i objektivními příčinami a zraněním klíčových závodnic Dáši Kuzmanové a Droppové. Na základě rozborů výsledků z uplynulé sezóny je možno říci, že jsou předpoklady k dalšímu zvyšování úrovně sjezdových disciplín se zaměřením především na slalom a obří slalom.

Uplynulá sezóna potvrdila, že při soustavné péči o reprezentanty a dobré spolupráci trenérů s výkonnými týmy je možno dosáhnout vynikajících výsledků. Rozšiřováním sportovních tříd, ustavením tréninkových středisek mládeže, středisek vrcholového sportu mládeže a středisek vrcholového sportu bude zajištěn rozvoj závodního lyžování v ČSSR. V usnesení plenárního zasedání byl schválen návrh na vytvoření středisek vrcholového sportu v Dukle Liberec, Dukle Banská Bystrica, RH Štrbské Pleso a ČSTV ve Vrchlabí. Střediska vrcholového sportu mládeže mají být vytvořena v Liberci, Jablonci nad Nisou, Vrchlabí, Novém Městě na Moravě, Frenštátě pod Radhoštěm,

Liptovském Mikuláši, Štrbském Plese, Banské Bystrici a v Kežmarku. Dále jsou připravována tréninková střediska mládeže v Harrachově, Vrchlabí, Janských Lázních, Jablonci nad Nisou, Liberci, Vimperku, Jáchymově, Ústí n. L., Polici nad Metují, Oseku, Ústí nad Orlicí, Novém Městě na Moravě, Frenštátě pod Radhoštěm, Třinci, Karlových Varech, Trutnově, Strakoncích, Ostravě, Rožnově pod Radhoštěm, Domažlicích, Lomnici nad Popelkou, Semilech, Gottwaldově, Rokytnici nad Jizerou, Banské Bystrici, Dolním Kubíně, Liptovském Mikuláši, Liptovském Hrádku, Kremnici, Kežmarku, Novákách a v Bruntále. Tato střediska podléhají schválení podle celkové koncepce, která bude postupně realizována.

Místopředseda ÚV ČSTV dr. Rudolf Dušek pozdravil zasedání z pověření sekretariátu a vedení ÚV ČSTV. Vyzdvihl dobré výsledky čs. lyžařů v klasických i sjezdových disciplínách v uplynulé sezóně, ocenil záslužnou obětavou práci lyžařských činovníků a významnou funkci lyžování pro celou společnost. V diskusi se hovořilo především o nutnosti dalšího prohloubení politicko-výchovné práce, o otázkách výstavby lyžařských středisek, spolupráci lyžařských složek s organizacemi SSM při náboru mládeže do oddílů, spolupráci s orgány ROH, seminářích k problémům politicko-výchovné práce a úkolech pro další rozvoj vrcholového a výkonnostního lyžování. Plenárního zasedání se zúčastnil také vedoucí oddělení sportů ÚV ČSTV Alois Sokol.

JAROSLAV TROUSIL

Několik poznámek

Závěrečnými závody ve slalomu a obřím slalomu mužů a žen v první polovině března na svazích Hrebionku a pod Lomnickým sedlem ve Vysokých Tatrách byla ukončena nejpoptávanější soutěž ve sjezdových disciplínách — Světový pohár. Pro československý sjezdový sport se finálový závod mužů v obřím slalomu stal historickým závodem. Miloslav Sochor se nezalekl zvučných jmen soupeřů a razantní jízdou se zařadil mezi světovou elitu. S vysokým startovním číslem 34 zajel v prvním kole desátý a ve druhém kole šestý nejlepší čas, čímž v konečné klasifikaci se zařadil na 8. místo. Stal se prvním československým sjezdařem, který bodoval ve Světovém poháru.

Čs. reprezentanti Sochor, Hezcko a Pažout po slalomu na mistrovství světa ve Sv. Mořici.

k Světovému poháru lyžařů

V posledních letech došlo k nebývalému vývoji sjezdových disciplín. Napomohly k tomu i nové formy soutěží, především Světový pohár (SP). Závodů pořádané v rámci Světového poháru se staly velice oblíbenými a návštěva 50 tisíc platících diváků není výjimkou, spíše pravidlem. Každý závod SP vysílá televize a soutěž přispěla podstatnou měrou k rozmachu sjezdového sportu.

Nečekaný úspěch československého reprezentanta ve finálovém závodě SP a význam této soutěže pro vývoj sjezdových disciplín si zasluhuje, abychom se alespoň v hlavních rysech obeznámili s pravidly soutěže.

Soutěž o SP byla založena v roce 1966 v Portillu zvláštní, k tomu účelu ustavenou komisí, vedenou předsedou FIS Marcem Hodlerem. Založení bylo uskutečněno ve spolupráci s francouzským sportovním deníkem „L'Équipe“. Hlavními iniciátory soutěže byli redaktoři tohoto listu Serge Lang a Michel Clare, dále vedoucí družstev Honoré Bonnet (Francie), Bob Beattie (USA), Sepp

Sulzberger (Rakousko), Jean Béranger a René Sulpice (Francie) a závodníci Jean-Claude Killy, Léo Lacorix, Guy Périllat a Karl Schranz. Poprvé byla odstartována v roce 1967.

Pravidla, podle kterých se SP každoročně konal, prodělala během let četné změny. Základní pravidla jsou reglementována Mezinárodním soutěžním řádem FIS (kniha I). Detailní předpisy jsou určovány pro každou sezónu a jsou publikovány v mezinárodním kalendáři FIS.

V rámci letošní soutěže o Evianskou trofej jeli ve třech časových etapách od 3. do 22. prosince 1973, od 5. do 27. ledna 1974 a od 27. února do 10. března 1974 muži celkem 21 závodů a ženy 17 závodů. Při vyhodnocování SP byly závodníkům započítávány čtyři výsledky, dosažené v prosincové etapě, šest výsledků z lednové a tři ze závěrečné březnové etapy. Sjezdačkám se obdobně započítávaly tři, šest a tři výsledky, dosažené v příslušných etapách.

Světový pohár je soutěží s omezenou účastí závodníků.

Kvalifikování pro účast na závodech SP jsou závodníci s maximálně 30 FIS body a závodnice s max. 50 FIS body. Kromě toho je účast omezena na 10 závodníků a 10 závodnic za svaz. Svazy, které mají jediného, nebo nemají kvalifikovaného závodníka, mohou přihlásit nejvýše 2 závodníky bez kvalifikace. Toto pravidlo však má jen teoretický význam, protože nekvalifikovaní závodníci jsou ve SP prakticky bez šance. Jde o přísný výběr, který zvyšuje kvalitu celého startovního pole a snižuje počet závodníků na rozumnou míru. Závodní o SP jsou soutěží nejlepších sjezdařů a sjezdařek světa. V tom je zásadní rozdíl v porovnání s mistrovstvím světa, pro které je účast omezena na čtyři závodníky jedné země bez ohledu na jejich výkonnost. MS není soutěží celé světové špičky, ale soutěží reprezentantů co největšího počtu členských svazů FIS.

Velký problém od zrodu SP představuje bodování — vyhodnocování soutěže. Od roku 1967 byl systém bodování měněn pětikrát. Pro letošní rok byl sys-

témem diferenciačním, měl zvýhodnit závodníky - universalisty proti specialistům. Zvolený systém byl poměrně komplikovaný, pro svou motivaci byl však přijat se sympatiemi. Při veškerém respektu k výkonům Gustavo Thöniho převládá názor, že není správné, že třikrát získal SP, aniž by za celá tři léta absolvoval jediný závod v nejhodnotnější sjezdové disciplíně — ve sjezdu. S touto nepravdivostí měl skoncovat nově přijatý bodovací systém pro rok 1973/74 se základní škálou 25 b. — 1 b. za umístění na prvních deseti místech v jednotlivých disciplínách. Při umístění ve sjezdu do 10. místa a současně umístění do 10. místa ve slalomu nebo obřím slalomu v téže dílčí soutěži, byl závodník obodován dvojnásobkem, tj. základními body a 100 % zvýšením bodů (bonus). Kupř. David Zwilling ve Wengenu skončil ve sjezdu na 6. místě (6 b.) a ve slalomu na 3. místě (15 b.); za oba závody získal nikoli 21 b., nýbrž 42 b., tj. 21 b. základních a 21 b. jako bonus.

Obecně se očekávalo, že bonusové body zkorigují hodnocení a SP pro rok 1973/74 převzeme některý z všestranných jezdců typu Davida Zwillinga, Erwina Strickera nebo Franze Klammera. Jak se při konečném bodovém bilancování v Tatrách však ukázalo, skončil nový bo-

dovací systém fiaskem. Thöniho šňůra tří po sobě jdoucích vítězství ve SP byla sice přetřezena, ale byl to Piero Gros, další italský specialista ve slalomu a obřím slalomu, který Thöniho vystřídal. První tři místa obsadili Gros, Thöni a Hinterseer, závodníci, kteří se pravidelně vyhýbali závodům ve sjezdu.

Obdobná situace je u specialistů ve sjezdu. S výjimkou Franze Klammera, který v klasifikaci sjezdu skončil na 2. místě, lze špičkové specialisty ve sjezdu jako skupinu označit za více specializovanou nežli specialisty - slalomáře. Pět ze šesti závodníků, kteří obsadili prvních šest míst v klasifikaci ve sjezdu, Roland Collombin, Herbert Plank, Werner Grissman, Bernhard Russi a Karl Cordin zřídka kdy jeli slalom nebo obří slalom, a pokud v nich startovali, nikdy se neumístili do 10. místa. V Tatrách jsme kupř. viděli vynikajícího specialistu ve sjezdu Rusiho. Obří slalom vzdal a ve slalomu se z 30 závodníků umístil na 28. místě. O neúspěchu nového systému bodování svědčí i skutečnost, že z celkového počtu 62 závodníků, kteří v letošním SP bodovali, jen tři: Erwin Stricker, David Zwilling a Reinhard Tritscher, získali bonusové body.

Evlanskou trofej si zaslouží v první řadě vynikající všestranný jezdec. Je také pravdou, že objeví-li se mimořádně talentovaný jezdec, jistě se prosadí bez ohledu na systém bodování. Chybov by bylo penalizovat specialisty bodovacím systémem, jehož záměrem by bylo, zvyhodňovat všestranné jezdce průměrné výkonnosti, byť světového standardu. Kdyby Killy byl pokračoval v závodní činnosti a mohl opakovat své výsledky z r. 1967 a 1968, byl by jistě získal Světový pohár za každého z dosud praktikovaných systémů a Annemarie Moserová-Prölllová by byla stejně získala čtvrtý pohár Evianu pro letošní rok i bez bonusu 76 bodů.

Jaká bude reakce komise FIS pro SP po zkušenostech letošní sezóny, ukáže příští rok. Je možné dvojí rozhodnutí: setrvat při systému, aplikovaném v letošním roce a doufat, že někteří z jezdců typu Davida Zwillinga bude mít lepší sezónu 1974/1975, anebo vzít na vědomí specializaci jako nezvratný fakt a vrátit se k některému méně komplikovanému bodovacímu systému minulosti.

Vedle vítěze a vítězky SP s nejvyšším počtem bodů, získaných v rámci celé soutěže podle bodovacího systému výše uvedeného, je SP vyhodnocován také v jednotlivých disciplínách mužů a žen. Pro tuto klasifikaci je rozhodující úhrnný počet bodů pěti nejlepších výsledků, získaných v příslušné disciplíně. Případně získané bonusové body se nepočítávají. Pohár národů získává družstvo, jehož členové, muži a ženy, dosáhli nejvyšší úhrnný počet bodů v celkovém hodnocení soutěže o SP.

Je řada dalších otázek, které každoročně bývají předmětem úvah a kritik odborníků i široké lyžařské veřejnosti. Jednou z nich je otázka počtu závodů a systém jejich přidělování. V sezóně 1972/73 se v rámci SP odjelo 48 závodů po celém světě: v Evropě v alp-

Nejúspěšnější závodníci ve sjezdu na mistrovství světa ve Sv. Mořici. Zleva druhý Klammer, uprostřed vítěz Zwilling (oba Rakousko) a vpravo třetí Frommelt (Lichtenštejnsko), který byl nejpětším překvapením.

ských zemích, v Japonsku, Kanadě a v USA, a to v Kalifornii a na Aljašce, Takový program je neobyčejným zatížením závodníků. V letošním roce, vzhledem k MS, byl počet závodů snížen a pořádání jednotlivých závodů bylo svěřeno výhradně svazům evropského kontinentu. Otázka počtu závodů a systém jejich přidělování zůstávají nadále nejasněné. Mnoho se také diskutuje o vhodnosti škrtání určitého počtu výsledků v jednotlivých etapách, o vyhrazení alespoň jednoho závodu paralelnímu slalomu apod. Nejdůležitějším problémem, jehož význam daleko přesahuje rámec SP, je otázka olympijské kvalifikace a případně zavedení otevřených soutěží. Jde o problém neobyčejně závažný a komplikovaný, jehož řešení patrně již ve velmi krátké době ovlivní nejen soutěž o SP, ale i sjezdové soutěže v měřítku celosvětovém.

Závěrem nelze jinak než se vrátit k úvodu článku a konstatovat, že Míla Sochor se v závodním období 1973/74 probojoval do světové sjezdařské špičky a doplnil tak výrazné úspěchy čs. reprezentantů Blanky Paulů, Stanislava Henycha, Rudolfa Höhlna, Aleny Bartošové, Gabriely Sekajové a Miroslavy Jaškovské, dosažené na MS 1974 v klasických disciplínách ve Falunu. Závodní období 1973/74 lze označit za nejúspěšnější období v historii československého závodního lyžařského sportu, jak v klasických, tak sjezdových disciplínách.

Dr. OTTO KULHÁNEK

KANDIDÁTI PRO MS 1978

O uspořádání lyžařských mistrovství světa 1978 ve sjezdových disciplínách se ucházejí francouzský Briancon, Garmisch-Partenkirchen (NSR), Jackson Hole (USA) a jugoslávská Kranjska Gora. Zájem o organizování MS v klasických disciplínách mají finské Lahti, Lake Placid (USA) a kanadský Quebec. O pořadatelích rozhodne 30. kongres FIS 25.—31. května 1975 v San Francisku.

Jubilejní 20. ročník „PO HŘEBENECH KRKONOŠ“ byl ve znamení rekordní účasti hlídek. Znovu potvrdil velký zájem o tento závod, jehož pořadatelé jsou Slovan ÚV ČSTV a RH Hradec Králové. Vítězství patřilo hlídce mužů liberecké Dukly a ženám Navety Jablonec. Startovalo 150 desetičetenných hlídek mužů a 75 pětičetenných hlídek žen.

O I. BĚŽECKÉ LIZE 1974

O výsledcích čs. reprezentantů běžců na mistrovství světa ve švédském Falunu, kde dosáhl do té doby dosud nezaznamenaných úspěchů, toho bylo již hodně napsáno. Je však třeba se podívat i na výsledky domácí soutěže, v níž závodníci-běžci soutěžili nejen v závodech jednotlivců, kde jim šlo o umístění v celostátním žebříčku, ale i na kolektivní soutěž družstev lyžařských oddílů o mistrovství ČSSR — I. bě-

žeckou ligu. V ní startovaly výkonnostně naše nejlepší lyžařské oddíly (bez armádních složek, které nemají pro tuto soutěž družstva žen).

Více než mnoho slov řekne výsledková tabulka, která ukazuje nejen celkové výsledky s dosaženými body a pořadí družstev mužů a žen, ale i dílčí výsledky z jednotlivých kol mistrovství.

Lyžařský oddíl TJ	Mísečky		N. Město n. M.		Jilemnice		ženy	Celkem bodů		V roce 1973	
	b.	poř.	b.	poř.	b.	poř.		muži	celkem	b.	poř.
1. Jiskra Mšeno	623,0	1.	561,0	3.	565,5	3.	878	871,5	1749,5	1782,5	2.
2. Vysoké Tatry	520,0	3.	597,5	1.	614,5	1.	752	980,0	1732,0	1465,0	5.
3. Tesla Lipt. Hrádok	553,5	2.	535,5	5.	570,0	2.	772	887,0	1659,0	1914,5	1.
4. S. Nové Město n. M.	519,0	4.	527,0	6.	519,5	4.	656	909,0	1565,5	1483,0	4.
5. ČZ Strakonice	457,5	5.	541,5	4.	397,0	5.	612	784,0	1396,0	1315,0	6.
6. Slavia VŠ Praha	427,0	6.	596,0	2.	360,5	6.	588	795,5	1383,5	1692,0	3.
7. Slavia MFF Praha	347,0	8.-9.	402,5	8.	359,5	7.	484	625,0	1109,0	870,25	9.
8. Ski Jilemnice	347,0	8.-9.	405,5	7.	353,5	8.	382	724,0	1106,0	929,0	8.
9. Ještěd Liberec	350,0	7.	324,5	10.	328,0	9.	200	802,5	1002,5	1304,0	7.
10. Autoškoda Vrchlabí	215,0	10.	367,0	9.	303,0	10.	398	487,0	885,0	—	—

Mistrem ČSSR 1974 v soutěži družstev v běhu na lyžích se stala Jiskra Mšeno (Naveta Jablonec n. N.).

Přehled závodníků a závodnic, kteří bodovali za jednotlivé lyžařské oddíly:

Jiskra Mšeno: Cillerová, Šikolová, Bartošová, Obšilová, Brožková, Jiráček, L. Hrubý, Červinka a Doležal.

Vysoké Tatry: Bekešová, Pašiarová, Bružíková, Šibová, Ilavský, Mlynář, Brůžek, Schürger a Greguška.

Tesla Liptovský Hrádok: Labašková, G. Sekajová, T. Sekajová, Šuleková, Leskoviánská, Staroňová, Matejbus, Valent, Matějka, Gašperčík a Krajčí.

Sokol Nové Město na Moravě: Milušková, Kofátková, Mikšlová, Harváňková, Miluška, Žák, Svanda a Tryzna.

ČZ Strakonice: Hubačová, Půbalová, Voldřichová, Horská, Pála, Fejkl, Fousek a Voldřich.

Slavia VŠ Praha: Taschová, Šimůnková, Chlupatá, Kobrová, Böhlm, Urbanec, Novák, Skákal, Tryzna a Vodička.

Slavia MFF Praha: Drahekoupilová, Procházková, Havlová, Pachner, Procházka, Klazar a Kautský.

Ski Jilemnice: Řezáčová, Kynčlová, Klazarová, Erlebachová, Pospíšil, Tůma, J. Holman, L. Holman a Soukup.

Ještěd Liberec: Langmajerová, Kotlandová, Horáčková, Hájková, Zuzánek, J. Langmajer, Karásek, M. Langmajer, Špulák a Vancel.

Autoškoda Vrchlabí: Paulů, Neumanová, Ožďánová, Marková, Henych, Vízner, Mázl, Jirka, Tryzna a Špicar.

Tabulka, přehled a srovnání s výsledky z roku 1973 ukazují na zvyšující se vyrovnanost mezi jednotlivými lyžařskými oddíly. I když se na prvé místo po dvouleté přestávce opět vrátila Jiskra Mšeno (Naveta

Jablonec n. N.), její bodový rozdíl proti druhému oddílu je minimální. Na druhé místo se „vyhouplí“ lyžaři Vysokých Tater, kteří v roce 1973 byli až pátí. O zdravé soutěživosti lyžařských oddílů svědčí i malé bodové rozdíly na dalších místech. Jen jeden oddíl nedosáhl v letošním roce více jak 1000 bodů a žádný oddíl se neumístil ve všech třech kolech na stejném místě. Shodného umístění jako loni dosáhly jen Sokol Nové Město na Moravě (čtvrtý) a Ski Jilemnice (osmý).

Vzácná vyrovnanost je i ve vzájemném poměru bodů, získaných jednotlivými oddíly v ženách a mužích [do konečného hodnocení se počítají výsledky dvou žen a výsledky tří mužů] s výjimkou Ski Jilemnice a Ještědu Liberec, kde tento rozdíl je výrazný.

Kladem letošní soutěže bylo, že lyžařské oddíly do soupisek zařadily i 11 juniorů a stejný počet juniorek, dokonce pak tři starší dorostence a 6 starších dorostenek. Tato cesta - výcho-

va nových talentů, zvláště v ženách - je potěšující a správná. Výrazný úspěch zaznamenaly oba slovenské lyžařské oddíly, které se umístily na druhém a třetím místě, což ukazuje na soustředění výkonných závodníků do těchto oddílů i na péči o nové mladé lyžaře a lyžařky.

Až na malé výjimky se uznává, že kolektivní soutěže i v individuálních sportech oživily vzájemnou soutěživost a to nejen mezi oddíly, ale i mezi jednotlivými závodníky. Současně podpořily péči lyžařských oddílů o závodníky, jejich sportovní výkonnost i morální vlastnosti.

JAK DÁLE?

Podle „Zásad dalšího uspořádání soutěží výkonnostního a vrcholového sportu v ČSTV a politicko-organizačních opatření k zabezpečení jejich realizace“ mají být i v individuálních sportech, tedy i v lyžování, zachovány tyto soutěže družstev (dospělých, dorostu, případně i žactva).

Jsou jen ojedinělé hlasy, kte-

ré nesouhlasí s kolektivními soutěžemi lyžařů. Ozývají se i jednotlivci, kteří chtějí oddělit soutěž žen od soutěže mužů, přestože společná soutěž podstatně zvýšila právě zájem o větší závodění žen. Svědčí o tom podstatně zvýšení startujících žen v lyžařských oddílech ve srovnání s roky minulými. Je otázkou, zda rozdělení soutěže by nepřineslo pravý opak. Je však třeba, aby lyžařské oddíly se staraly o doplňování svých kolektivů mladými, perspektivními závodnicemi a vytvářely dobré společné kolektivy. Je jen velmi málo lyžařských oddílů, které by měly jen závodníky-muže (kromě armádních složek), anebo pečovaly jen o ženy. Nejlépe to ukázal loňský žebříček a jistě to potvrdí i žebříček letošní a z něho vyhodnocené pořadí oddílů.

Mnohdy jde o názory, vycházející z momentální situace jednotlivých oddílů, která se však každým rokem může změnit. Názory mohou být různé, jedná se však o vstřícný rozvoj lyžování, o vytváření dobrých lyžařských kolektivů, které jsou

nejlepším základem při výchově našich sportovců-lyžařů v socialistické tělovýchově.

Druhou otázkou je účast závodníků-representantů v této kolektivní soutěži. Lze očekávat, že budou postupně převáděni z lyžařských oddílů do středisek vrcholového sportu, kde budou mít jiné cíle, než účast v kolektivních soutěžích lyžařských oddílů.

V tomto krátkém hodnocení I. ligy nelze provést rozbor všech kladů a záporů kolektivních lyžařských soutěží. Úsek běhu ČSSR i obou republiko-vých svazů (ČSL a SLZ) budou je muset posoudit a rozhodnout se pro takovou cestu, která prospěje nejen rozvoji a rozšíření závodnické základny, ale bude vydatně přispívat i ke zvyšování výkonnosti, aby se rozšířila základna, z které bude možno vybrat naše reprezentanty. Běžci a běžkyně nám udělali v letošním roce radost a bylo by škoda, abychom úspěchy, dosažené na mistrovství světa ve Falunu neudrželi a dále v nich nepokračovali.

FRANTIŠEK TÁBORSKÝ

Reprezentační družstva ČSSR pro sezónu 1974-1975

Plenární zasedání Československého svazu lyžařů 20. dubna schválilo reprezentační družstva pro sezónu 1974-75.

Běžci: Jiří Beran (Dukla Liberec), Zdeněk Böhm (VŠ Prara), Jan Fajstavr (Dukla Liberec), Stanislav Henych (Autoškoda Vrchlabí), Milan Jarý, Josef Kubica (oba Dukla Liberec), Ján Matejbus (Tesla Liptovský Hrádok), Ján Michalko (RH Štrbské Pleso), Jaroslav Saidl, František Šimon (oba Dukla Liberec).

Běžkyně: Alena Bartošová (Naveta Jablonec), Helena Bekešová (Vysoké Tatry), Ludmila Harvánková (Sokol Nové Město na Moravě), Miroslava Jaškovská (MEZ Frenštát), Květa Jeriová (Sokol Studenec), Anna Pasiárová (Vysoké Tatry), Blanka Paulů (Autoškoda Vrchlabí), Gabriela Sekajová (Tesla Liptovský Hrádok), Alena So-

lanská (Rožnov pod Radhoštěm), Emília Šuleková (Tesla Liptovský Hrádok). V úvahu přichází ještě zařazení Mileny Cillerové (Naveta Jablonec), ovšem za předpokladu, že se plně podrobí centrální přípravě.

Sdružení: Miloš Doležal (Jiskra Veba Machov), Siegfried Holub (RZ Abertamy), Miloš Hubka (Jiskra Veba Machov), Miroslav Kremel (RH Štrbské Pleso), Tomáš Kučera, Josef Pospíšil, Vladimír Rázl, František Zeman (všichni Dukla Liberec).

Skokani: Emil Babiš (Dukla Banská Bystrica), Jaroslav Balcar, Jindřich Balcar (oba Dukla Liberec), Rudolf Höhn (Dukla Liberec), Ivo Felix (Technolen-

Lomnice nad Popelkou), Karel Kodejška, Josef Lepko, Jaromír Lidák (všichni Dukla Banská Bystrica), Břetislav Novák (Jiskra Harrachov), Jozef Rusko (Dukla Banská Bystrica), Jaroslav Sláma, Leoš Škoda (oba Dukla Liberec).

Sjezdaři: Jan Heczeko (Dukla Banská Bystrica), Jiří Hoffman (Seba Tanvald), Dušan Porubský (Pedagog Hradec Králové), Ivan Sochor, Miloslav Sochor (oba Dukla Liberec), Michal Šoltýs (Štart Kežmarok), Bohumír Zeman (Pedagog Hradec Králové).

Sjezdařky: Zdena Cihelková (Pedagog Hradec Králové), Anna Droppová (Jasná Liptovský Mikuláš), Dagmar Kuzmanová, Soňa Kuzmanová (obě VŠ Bratislava UK), Tatána Navrátková (TŽ Třinec), Zdena Suržinová (Vysoké Tatry).

Kde si každý príde na svoje

Je ich osemnásť. Z Prahy, Bratislavy, Plzne, Kolína, Nitry a Hradca Králové. Dlhé roky ich spája veľká láska. Spoznali sa na chate Pod Sokolím ešte vtedy, keď sme Vrátnu objavovali. Dnes už ich vlasy prekvitajú striebrom, mnohé zo života prijímajú s múdrosťou pribúdajúcich rokov života. Len svojej vášne — bezprostredného vzťahu k jednej z najkrajších dolín našej vlasti — sa nevedia vzdať. Keby aspoň raz za sezónu si nepríšli obnoviť dojmy a spomienky do centra Malej Fatry, cítili by sa ukrivení.

Vrátna sa radí medzi prvo- a druhoradné možnosti najmä na jarné triedne lyžiarske strediská v ČSSR. Má ideálne terény alpského charakteru. Niekoľko štandardných tratí vedie z hlavného hrebeňa z 1500 až 1700 metrovej výšky do doliny. Nájde tu zjazdy dlhé 5000 až 8000 metrov s výškovým rozdielom 1050 m, ale aj náročnejšie zjazdovky v priemere 3000 m dlhé s výškovým rozdielom 700—800 m. Sedačkový výťah, niekoľko chat, lyžiarskych vlekov, pretekárskych i turistických zjazdoviek a cvičných lúk vytvára z doliny ideálne stredisko pre milovníkov zjazdového lyžovania, ale aj pre tých, čo hľadajú osvieženie a odpočinok v krásnych túrach po hrebeňoch. Južné svahy a hrebene sú vhodné na lyžovanie už od novembra do februára. Severné svahy a doliny poskytujú jedi-

nečné možnosti najmä na jarné lyžovanie.

Chaty i terény sú neporovnateľne prístupnejšie ako v iných horstvách. Autom sa dostaneme takmer k všetkým chatám. Odpadávajú dlhé nástupové pochody. Ak nemáte auto, dovezie vás do centra doliny autobus ČSAD zo Žiliny. A autom sa dostanete až k údolnej stanici sedačkového výťahu na Snilovské sedlo. V poslednom čase vo Vrátnej veľa pribudlo. V prvom rade je to bezprašná cesta z Terchovej cez Tiesňavy, parkoviská pod Grúňom (pri údolnej stanici lyžiarskeho vleku) a pri údolnej stanici výťahu Vrátna — Snilovské sedlo. Značne sa rozšírila ubytovacia a stravovacia kapacita vybudovaním reštaurácie Sokolie a zrubovej osady. Odstránili salaš a senníky na lokalite Starý majer, vybu-

dovali sa dva nové objekty Horskej služby, nehovoriac už o dokončení hotela Boboty, kde nájde aj krytý plavecký bazén. Pri chate Vrátna si môžete nakúpiť najzákladnejšie potreby v malom obchodnom stredisku.

Prírodným východiskom pre túry i zjazdy je Snilovské sedlo, kam sa od vrcholovej stanice výťahu dostaneme za pár minút. Zdatnejší lyžiari cvičia na severných a severovýchodných svahoch Kriváňa, športové terény sú koncentrované v rozsiahlom chlebskom ľadovcovom kotle s početnými muldami, priehlbínami a bubnamí. Tento terén patrí k najnáročnejším.

Turistická zjazdovka je vyznačená tyčami. Začína sa pri vrcholovej stanici výťahu, odkiaľ vedie do chlebského kotla kde nad ľánosťkovým skokom pri domčeku HS sa spája s trasou medzinárodnej zjazdovky a smeruje dolu priesekom až k chate Vrátna. Na dĺžke 3500 m prekonáva výškový rozdiel 760 metrov. Je dosť náročná.

Pretekárska zjazdovka sa začína priamo na vrchole Chleba (1644 m). Vedie mimoriadne členitým a náročným terénom. Z vrcholu ide ostrou a prudkou hranou doľava na západ a odtiaľ pokračuje prudkým pádom na terasu v chlebskom kotle. Prekonáva dva terénne kotly a protisvahy. Potom prudko klesá do ríše nad ľánosťkovým skokom. Ešte treba prekonať protisvah, strmý široký priesek cez Dereše a najťažší úsek náhák v Zlome, prudkú a úzku muldu v Žľabe a zjazdovka vyúsťuje na vlnitú a miernejšom teréne. Je dlhá cca 3100 m s výškovým rozdielom 900 m. V niektorých úsekoch tu zjazdár dosahuje rýchlosť vyše 100 km/hod.

TRÍ NEHĚPŠÍ čs. lyžaři letošní sezóny, vyhlášení v anketě „Král bílé stopy 1974“, kterou připravila lyžařská sekce Klubu českých sportovních novinářů ve spolupráci s Československým svazem lyžařů. Zlana Stanislav Henych, Blanka Paulů a Rudolf Höhnle.

Existuje ešte jedna zjazdová trať. Tá je síce najkratšia, ale aj najnáročnejšia. Vedie pod výťahom a vrele odporúčam, aby sa na túto trať vydal naozaj len vysoko technicky i fyzicky vyspelý lyžiar. Spočiatku klesá táto trať po širokých miernych lúkach, no potom príkro spadá dole v lesnom prieseku. Na dĺžke 2000 m prekonáva výškový rozdiel 760 m!

PREKRÁSNE TÚRY

spojené s dlhým zjazdom si nájdeme na trase od vrcholovej stanice výťahu cez Snilovské sedlo po severnom úbočí Kriváňa na Pekelník. Odtiaľ krátkym zjazdom do prvého sedielka, z ktorého odbočíme po vedľajšom hrebeni až takmer k sedlu so salašom pri Kravarskom. Tu býva výborný sneh umožňujúci plne vychutnávať krásu zjazdu vo veľkých oblúkoch. Potom zbiehame zujúcim sa hrebienkom k lesu pod salašom, kde končia tyčové značky. V lese v krátkych serpentínach sa dostávame do Kremnickej doliny až k mostíku, odkiaľ nasleduje náročnejší úsek strmej a úzkej lesnej cesty. Náš 5 km dlhý zjazd sa končí cca 300 m pred chatou Vrátna.

DVĚ VÍTĚZSTVÍ STEINERA

Držiteľ svetového rekordu v letkách na lyžích Švýcar Walter Steiner vyhrál v závěru sezóny koncem dubna na Mitterbergu u Bischofshofenu dva mezinárodní závody skokanů. V prvním zvítězil s 226,8 b. (88+84 m) před Ecksteinem (NDR) 222,7 (85,5+85) a svým krajanem Schmidem 220,8 (85+84,5). Čtvrtý byl Rakušan Bachler s 211,1 (82+82) před Polákem Bobakem 201,3 b. Ve druhém závodě vítězný Steiner měl 228,6 (87,5+84), druhý Bobak 223,5 (89,5+83) a třetí 17letý Rakušan Innauer 222,1 (87+82) před Schmidem 221,0 a Schnablem (Rakousko) 220,4 bodu.

Celkové pořadí po dvou závodech: 1. Steiner 455,4, 2. Schmid 441,8, 3. Eckstein 430,5, 4. Bobak 424,8, 5. Bachler 414,4. Nejdelší skok měl Rakušan Wallner 90,5 m.

Za jednu z najkrajsích túr v Malej Fatre pokladáme cestu cez Belianske lúky. Je dlhá 6 km a prekonáva výškový rozdiel 900 m. Spočiatku ideme tou istou trasou ako na Kravarsko, ale v prvom sedielku za Pekelníkom nepokračujeme na vedľajší hrebeň. Ideme po hlavnom hrebeni o jeden bubon ďalej, do sedla medzi oboma Kriváňmi. Z kóty nazývanej Chrapáky sú veľké bubny, z ktorých odbočíme vľavo na východný chrbát a z neho prejdeme na najrozľahlejšie lúky Malej Fatry, bukovým porastom do sedla a ďalej lesnou cestou na plošinu so salašom. Tu iste nik neodolá lákavému slniečku a počas odpočinku nachytá trochu „bronzú“. Zjazd potom pokračuje porastom na mierne zvlnené muldy až do doliny Malá Bránica. Odtiaľ asi za hodinu prídeme na autobusovú zastávku na trati Belá—Terchová.

HREBEŇOVKY

Chleb — Stoh — Medzidolie a Chleb — chata na Grúni patria k tým, na ktoré budete spomínať po celý život. Tá prvá je jednou z najkrajsích túr v našich horách. Začína sa v Snilovskom sedle, vedie cez Chleb, Hromové, Steny a Stoh na chatu pod Rozsutcom. Trvá asi 4 hodiny. Treba sa držať zimného značenia (tyče), lebo na Hromovom a Stenách hrozia previsy a na Stohu neslobodno traverzovať lavínovité svahy. Trasa vedie často úzkym a strmým hrebienom.

Keď sme sa rozhodli pre túru na chatu na Grúni, držíme sa tyčových značiek, ktoré nás privedú po hlavnom hrebeni za Stenami na Poludňový Grúň (1459 m). Tu odbočíme podľa značiek krásnym zjazdom po chrbte Poludňového Grúňa. Značkovanie sa končí v mieste, kde sa grúň z oboch strán zužuje na úzky koridor. Asi po 10minútovom výstupe pokračujeme v zjazde cez Paseky popri lyžiarskom vleku na Grúni až k chate pod Sokolím. Túra trvá asi 3,5 hodiny.

Samozrejme, nevyčerpali sme všetky možnosti, ktoré poskytuje Vrátna. Spomenuli sme len tie najatraktívnejšie a najobľúbenejšie. Výstavba Vrátnej pokračuje a po jej dokončení sa táto dolina stane pravým rájom lyžiarov.

LYŽE a právo

Čtenáři tohoto časopisu byli v minulých letech několika články informováni o některých právních problémech souvisejících s lyžováním. Šlo o návrh pravidel pohybu na sjezdových tratích a odpovědnost provozovatele za stav sjezdových tratí. Články spíše teoretické se přesto neminuly cílem a vyvolaly zájem veřejnosti. Čs. svaz lyžařů zřídil federální právní komisi, zatímco pro ČSL byla zřízena komise národní. Práce v těchto komisích už zčásti překročily meze čistě teoretických úvah a vytvořily předpoklady pro realizaci opatření zejména k preventivní zábraně či omezení úrazů.

Náš právní řád obsahuje málo zvláštních předpisů týkajících se hor nebo horských problémů. Lyžařské předpisy v našem právním řádu obsaženy nejsou vůbec.

Ve Slovenské národní radě byla svého času projednávána osnova zákona o bezpečnosti na horách. Tato osnova však v navrhovaném rozsahu neuspěla. Myšlenka přesto ale nezankla a byla uskutečněna vyhláškami krajských národních výborů. Středoslovenský KNV v Banské Bystrici a Východoslovenský KNV v Košicích vydaly již v r. 1973 vyhlášky směřující jak k ochraně přírody, tak i ochraně návštěvníků hor. Také Východočeský KNV v Hradci Králové vydal podobnou vyhlášku, i když spíše omezenou na ochranu přírody. Je třeba doufat, že další KNV budou následovat tento příklad a zajistí právní podklad ve svém oboru působnosti pro vydání příslušných provozně lyžařských předpisů, závazných jak pro návštěvníky a uživatele lyžařských zařízení, tratí a cest, tak i pro Horskou službu a provozovatele sportovních i ubytovacích zařízení v zájmu zvyšování bezpečnosti při sportu i rekreaci.

V čem záleží právní prevence úrazů? Musíme začít od

Adama — od výstavby. Už výstavba lyžařských zařízení, a to nejsou jen lanovky a výtahy, vleky, ale také sjezdové tratě, musí odpovídat bezpečnostním požadavkům. Tyto požadavky nutno uplatňovat jak v řízení územního plánování, tak v řízení stavebním a kolaudačním. Bude na technické komisi ČSL a SLZ, aby v úředním řízení tlumočily své požadavky, aby svá odborná stanoviska prosazovaly tak, aby výstavba byla prováděna v souladu nejen s požadavky provozně technickými, ale také sportovními a bezpečnostními. Ani Horská služba nemůže být v tomto řízení pomínuta, neboť bude posuzovat také lavinové nebezpečí a příslušné zábrany, klimatické vlivy i územní dislokaci. Přitom výtahové zařízení musí být s navazujícími sjezdovými tratěmi (pistami) pokládáno za celek jak do výstavby, tak i provozu a údržby. Není myslitelné, aby se provozovatel výtahového zařízení distancoval od provozu a údržby sjezdových tratí. Vždyť výstavba zařízení a jeho provoz jsou právě podmíněny opětovným, resp. mnohonásobným denním užíváním. Provozovatel za tím účelem vydává lyžařům permanentní lístky. Ve Francii jsou na tyto problémy připraveni tak, že ukládají investorovi výtahového zařízení, aby uhradil 10 procent celkových nákladů na výstavbu pesty (sjezdové tratě) a ukládají mu povinnost, aby pistu udržoval denně v řádném stavu. Je třeba prosazovat, aby již v kolaudačním řízení byla investorům uložena povinnost řádného provozu a údržby tratí. Tento požadavek právní komise také uplatnila v připomínkovém řízení projednávaném osnovy stavebního zákona.

Je nepochybné, že řádná denní údržba tratí je značně pracná a nákladná, na druhé straně je však jedním z hlavních faktorů snížení úrazovosti. Proto se tyto povinnosti např. ve Francii soustřeďují ve zvláštních střediscích, které z prostředků všech zúčastněných organizací — provozních, obchodních i ubytovacích — zajišťují tuto službu pomocí tzv. pisteurů dobře vybaveným strojovým parkem, ale podle potřeby i pracovním použitím různého ručního nářadí.

Tomuto řešení se nelze vyhnout ani u nás. Např. příslušní pracovníci v Jasně, kteří jsou velmi čilí a iniciativní, připravují právě zřízení takového střediska (jako příspěvkové organizace), které by zajišťovalo nejen údržbu tratí, ale také provoz jiných služeb (půjčovnu sportovního zařízení, opravnu výzbroje atd.).

Přes všechna tato opatření tu zůstává skutečnost, že vedle tratí jednoduchých a snadných jsou mnohé tratě vzhledem ke svému charakteru a nedostatečné šířce obtížné, ba nebezpečné. Na to musí být lyžař včas a řádně upozorněn. Právní komise FIS proto vydala pro provozovatele sjezdových zařízení závazná pravidla. Podle těchto pravidel jsou pesty zařazovány do 4 kategorií, rozlišovaných různých barvou značení. Zelená označuje lehké tratě, modrá středně těžké, červená těžké a konečně černá závodní nebo vůbec velmi obtížné či nebezpečné tratě. I u nás se sjezdové tratě klasifikují a označují příslušnými barvami pro orientaci lyžařů, kteří jsou povinni přizpůsobovat jízdou daným podmínkám. Přitom se začátečníci nemají odvažovat na těžké závodní tratě a závodníci, pokud používají tratí lehkých, si musí uvědomovat, že jejich profiždním ve zvýšené rychlosti mohou ohrožovat bezpečnost ostatních. Každá trať musí navíc být řádně trasována, vytyčena a v pravidelných vzdálenostech označena čísly (postupně z údolí do vrchu) s umístěním značek upozorňujících lyžaře na nastávající spád, zúžení, překážky atd. Číslování je však nutné i pro Horskou službu v případech první pomoci.

K povinnostem provozovatele patří i řádná kontrola tratí před zahájením provozu i před jeho ukončením. Hustá frekvence lyžařů pak podmiňuje i jejich chování. Proto komise zpracovala pravidla pohybu — lyžařské desatero — a tato v praxi prosazuje. V oblasti Krkonoš, Nízkých i Vysokých Tater se již uplatňují jak povinnosti provozovatelů, tak i uživatelů, k čemuž nepochybně přispěla také právní komise.

A další oblast činnosti? Komise se zabývá odpovědností lyžařů za škody způsobené vzá-

jemně, odpovědností lyžařských cvičitelů a horských vůdců vůči svěřencům, odpovědností lyžařských škol, stanovením povinností lyžařských cvičitelů atd. Je to problematika velmi obtížná a zatím dostatečně neprozkoumaná, neboť naše zákonodárství má, jak jsme již uvedli, jen všeobecná ustanovení a ani naše soudy v tom nemají jasno. Dojde-li k těžkým úrazům, pak i orgány veřejné bezpečnosti a prokuratury si vyžadují odborné posudky příslušných orgánů lyžařského svazu. Komise proto všechny těžké a smrtelné úrazy porovnáním skutkového stavu s předpisy pečlivě zkoumá a zjišťuje, došlo-li k nim zanedbáním platných předpisů. Proto také zkoumá odpovědnost výrobců lyžařské výzbroje za kvalitu výrobků. Je dobře známo, jak nákladnou se tato výzbroj stala. Lyže za 4000 Kčs nejsou výjimkou, vázání, hole, boty jsou rovněž velmi nákladné. Podle našich zákonů by v případě selhání jejich funkce výrobci či distribuce odpovídali nejen za kvalitu, ale i za způsobenou škodu, a to je vážná věc. Při mezinárodním sympoziu, které v loňském roce pořádala komise pro výzbroj, jsme na tuto skutečnost upozornili. Komise také zkoumá možnosti komplexního pojištění lyžaře, tj. současného pojištění proti úrazovému i poškození nebo ztráty výzbroje.

Z tohoto stručného přehledu je patrná rozsáhlost a naléhavost práce komise, jejíž výsledky nesmí zůstat u zeleného stolu. Je třeba je co nejrychleji uplatňovat v zájmu vyšší bezpečnosti a nižší úrazovosti. Komise si v tomto směru vyměňuje zkušenosti s obdobnou komisí Polského lyžařského svazu. Ten už je v práci dál a vydal komplexní kodex lyžařského práva, což je i cílem práce naší komise.

Dr. BEDŘICH JERIE
předseda právní komise ČSSL

CELOSTÁTNÍ ŽEBŘÍČKY 1974 V BĚHU

Úsek běhu Československého svazu lyžařů před zahájením zimní sezóny 1974 určil celkem osm závodů v běhu na lyžích pro dospělé a čtyři závody pro kategorii juniorů, v nichž měli naši závodníci-běžci možnost prokázat svou připravenost a sportovní výkonnost. Byly to závody na Mísečkách 5. a 6. ledna (ženy 5 km a muži 15 km), na Sliachi 18. a 19. ledna (juniorky 5 km a junioři 15 km), v Novém Městě na Moravě 25.—27. ledna (ženy 5 a 10 km, muži 15 a 30 km, juniorky 5 km, junioři 10 km), mistrovství ČSSR 3.—6. února na Štrbském Plese (ženy 5 a 10 km, muži 15 a 30 km, juniorky 5 km, junioři 10 km), v Jilemnici 9. března (ženy 5 km, muži 15 km), Tatranský pohár na Štrbském Plese 15.—17. března (ženy 5 a 10 km, muži 15 a 30 km).

Přestože na mistrovství ČSSR a na Tatranském poháru byla účast omezena jmenovitou nominací, měli všichni závodníci nejméně II. výkonnostní třídy možnost absolvovat nejméně tři závody, které je opravňovaly zařadit se do celostátního žebříčku. Do něho se totiž započítávaly tři nejlepší výsledky každého závodníka, z nichž se vypočetl průměrný čas připadající na jeden závod s přepočtem u mužů na trať 15 km, u žen a juniorek na 5 km, u juniořů na 10 km.

Časové zpoždění, které je v žebříčku uvedeno, vyjadřuje průměrné časové zpoždění za absolutním vítězem žebříčku — připadající u mužů na trať 15 km, u žen a juniorek na 5 km, u juniořů na 10 km.

Závodníci sami a s nimi i trenéři mohou nejlépe posoudit výkonnou a srovnat je s výsledky jejich soupeřů. Pro konečné zařazení v žebříčku není rozhodující jen pořadí závodníků (jak v kterém závodě skončili), ale dosažené časy a tím časové rozdíly mezi jednotlivými běžci a běžkyněmi. Kromě toho je třeba uvést i okolnost, že u všech závodů byly propočteny časové přírůstky k jednotlivým závodům (obdobu BOB systému u sjezdářských závodů), které měly vyrovnat výkonnostně jednotlivé závody podle účasti startujících a jejich výsledků (do 10. místa), aby časové rozdíly ze všech závodů odpovídaly skutečné výkonnosti zúčastněných závodníků.

Tolik na vysvětlenou z počítařské kuchyně. Je na závodnicích a trenérech, aby zpytovali své svědomí, zda výsledky odpovídají jejich přípravě a zda prostředky vynaložené lyžařskými oddíly na jejich přípravu, odpovídají dosaženým výsledkům. Podrobný rozbor musí provést sami a stanovit, kde je třeba přidat v přípravě.

V závěrečné tabulce bylo zpracováno i celkové pořadí lyžařských oddílů, v němž v bodových hodnotách (podle tabulek FIS) jsou vyjádřeny celkové body, které získali pro oddíl všichni závodníci, kteří se umístili v žebříčku.

Jde o to, aby práce spojená se zpracováním žebříčku nebyla jen výtčtem čísel, ale aby se stala pod-

kladem pro rozbor a hodnocení výkonnosti, pro další plány lyžařských oddílů, zpracování tréninkových plánů běžců. Zvyšování soutěživosti mezi závodníky by mělo vést k všeobecnému zlepšování sportovní výkonnosti i k vyššímu tlaku na výsledky naší výkonnosti špičků, aby úspěchy čs. běžců, dosažené letos na mistrovství světa ve Falunu, nezůstaly ojedinelými.

POŘADÍ ODDÍLŮ

Uvádíme pořadí lyžařských oddílů, podle umístění závodníků v celostátním žebříčku 1974: 1. Jiskra Mšeno (Naveta Jablonec) 3315,15 b. (počet závodníků 18), 2. Dukla Liberec 2431,25 (12), 3. Vysoké Tatry Smokovec 2403,80 (13), 4. RH Štrbské Pleso 2158,90 (12), 5. Sokol Nové Město na Moravě 2116,20 (12), 6. Tesla Liptovský Hrádok 1891,15 (10), 7. VŠ Praha 1789,45 (10), 8. Autoškoda Vrchlabí 1686,65 (10), 9. VŠ Praha MFF 1511,25 (9), 10. Dukla Banská Bystrica 1472,50 (8), 11. ČZ Strakonice 1424,30 (8), 12. Lokomotiva Trutnov 1284,05 (8), 13. Ski Jilemnice 1269,0 (7), 14. Ještěd Liberec 1042,95 (6), 15. MEZ Frenštát 912,55 (5), 16. Universita Brno 882,30 (6), 17. Vimperk 777,05 (5), 18. Sokol Horní Branná 750,20 (4), 19. VŠ Praha Stavební fakulta 667,40 (5), 20. TŽ Třinec 519,15 (3).

Celkem bylo v celostátním žebříčku oddílů 32 oddílů z Českého svazu lyžařů a 6 ze Slovenského lyžařského svazu. Z českých oddílů bylo 49 juniorek a žen, 110 juniořů a mužů, ze slovenských oddílů 10 juniorek a žen, 36 juniořů a mužů.

CELOSTÁTNÍ ŽEBŘÍČEK JUNIOREK

1. Miroslava Jaškovská [MEZ Frenštát] časové zpoždění 0 vt., 2. Blanka Paulů [Autoškoda Vrchlabí] 31,2, 3. Marie Brožková [Jiskra Mšeno] 1:13,6, 4. Tereza Sekajová [Tesla Liptovský Hrádok] 2:01,6, 5. Jana Havlová [VŠ Praha MFF] 2:03,0, 6. Jana Horská 2:18,8, 7. Hana Voldřichová [obě ČZ Strakonice] 2:23,7, 8. Eva Šírová [Sokol Horní Branná] 2:30,2, 9. Bronislava Sikorová [Sokol Dolní Lomná] 2:39,1, 10. Věra Mikšlová [Sokol Nové Město na Moravě] 2:52,7 min.

CELOSTÁTNÍ ŽEBŘÍČEK JUNIORŮ

1. Karel Nývlt [Lokomotiva Trutnov] 0 vt., 2. Petr Just [Dukla Liberec] 49,7, 3. Oldřich Hakl [Sokol Horní Branná] 52,7, 4. Dalibor Bordovský [MEZ Frenštát] 55,7, 5. Jaroslav Skákal [VŠ Praha] 1:22,8, 6. Marian Čunderlík 1:34,5, 7. Jozef Hložek [oba Dukla Banská Bystrica] 1:36,0, 8. Milan Bárta [Dukla Liberec] 1:44,3, 9. Štefan Záchveja [Vysoké Tatry] 1:52,0, 10. Vladimír Zemín [Jiskra Mšeno] 1:58,8, 11. Štefan Bekeš [Dukla Liberec] 2:08,5, 12. Martin Dutka [Dukla Banská Bystrica] 2:09,4, 13. Jiří Suchánek [Spartak Rokytnice] 2:16,9, 14. Miroslav Račák [Ski Jilemnice] 2:31,6, 15. Radovan Kunc [Seba Tanvald] 2:42,7, 16. Jaroslav Soukup [Ski Jilemnice] 2:45,3, 17. Miloslav Zuzánek [Sokol Horní Branná] 2:49,4, 18. Rudolf Lacko [Kremnica] 3:01,8, 19. Marian Rábek [RH Štrbské Pleso], 20. Jaroslav Nesvadba [Jiskra Mšeno] 3:06,9 min.

CELOSTÁTNÍ ŽEBŘÍČEK ŽEN

1. Blanka Paulů [Autoškoda Vrchlabí] 0 vt., 2. Alena Bartošová [Jiskra Mšeno] 2,6, 3. Gabriela Sekajová [Tesla Liptovský Hrádok] 17,5, 4. Milena Čillerová [Jiskra Mšeno] 17,7, 5. Milena Ryplová [RH Semily] 19,3, 6. Helena Šikolová [Jiskra Mšeno] 28,6, 7. Helena Bekešová 40,5, 8. Anna Pastárová [obě Vysoké Tatry], 9. Miroslava Jaškovská [MEZ Frenštát] 52,3, 10. Emília Šuleková 1:05,3, 11. Eva Labašková [obě Tesla Liptovský Hrádok] 1:10,8, 12. Táňa Taschová [VŠ Praha] 1:30,0, 13. Hana Milušková [Sokol Nové Město na Moravě] 1:50,7, 14. Marie Hubáčová [ČZ Strakonice] 1:52,4, 15. Marie Brožková 1:54,9, 16. Lída Obšilová [obě Jiskra Mšeno] 2:02,1, 17. Eva Šimůnková [VŠ Praha] 2:02,5, 18. Ludmila Půbalová [ČZ Strakonice] 2:09,5, 19. Tereza Sekajová [Tesla Liptovský Hrádok] 2:12,9, 20. Jaroslava Rezáčková [Ski Jilemnice] 2:13,3, 21. Jana Chlupatá [VŠ Praha] 2:16,2, 22. Lenka Kofátková [Sokol Nové Město na Moravě] 2:20,5, 23. Irena Brůžková [Vysoké Tatry] 2:21,3, 24. Anna Staroňová [Tesla Liptovský Hrádok] 2:28,3, 25. Alena Stolinová [Jiskra Mšeno] 2:28,8, 26. Miroslava Polášková [MEZ Frenštát] 2:31,2, 27. Helena Neumanno-

Raška se rozloučil s reprezentací

Olympijský vítěz 1968 v Grenoblu a nejúspěšnější čs. závodník ve skoku na lyžích Jiří Raška ukončil členství v reprezentačním družstvu. Zaslal dopis předsedovi ÚV ČSTV Antonínu Himlovi a předsedovi Čs. svazu lyžařů Karlu Smolovi, v němž píše:

„Chtěl bych při této příležitosti poděkovat ÚV ČSTV a Československému svazu lyžařů za čest, které se mi dostalo, trvalou péči a ocenění mé sportovní činnosti po dobu mého šestnáctiletého působení v reprezentačním družstvu a věřím, že jsem nezklamal důvěru a svými výsledky přispěl do úspěšné historie lyžařského sportu socialistického Československa. Zvláště bych chtěl poděkovat svým trenérům soudruhům Skrbkovi, Bělohožníkovi a Remsovi, a pracovníkům aparátu ÚV ČSTV a lyžařského svazu, kteří mi byli vždy nápomocni a ve spolupráci s mým mateřským oddílem, T] a nár. podnikem MEZ Frenštát pod Radhoštěm vyřešili řadu problémů a umožnili mi tak mou mnohaletou aktivní činnost.

Při všech svých domácích i zahraničních startech jsem se vždy snažil podat co nejlepší výkony a přes všechny komplikace a zranění, se kterými se v našem bílém sportu musí počítat, jsem se s maximální intenzitou připravoval zejména k účasti na vrcholných světových soutěžích — ZOH a mistrovstvích světa. Dnes, ve svých třiatřiceti letech vidím, že závodníkům mé generace vyrostli rovnocenní a zdatní nástupci, kteří jsou perspektivní zárukou úspěchů ČSSR v dalších letech, a že má úloha reprezentanta ČSSR je již splněna.

Rozhodl jsem se proto v následující sezóně startovat pouze za svůj mateřský oddíl a vedle svého povolání v národním podniku MEZ Frenštát p. R. věnovat všechny své síly doplnění mé sportovní trenérské kvalifikace a dobrovolné práci trenéra mládeže ve frenštátském lyžařském oddíle, který zásluhou vybudovaného areálu skokanských můstků s umělou hmotou má dobré podmínky a perspektivu vychovat budoucí úspěšné reprezentanty naší vlasti.

Jiří Raška během své dlouholeté závodnické činnosti se mohl pochlubit pozoruhodnými úspěchy na všech lyžařských můstcích v Evropě. Má bohaté závodnické zkušenosti, které chce nyní předdávat naší mládeži a přispět tak k udržení dobrého postavení čs. skokanů ve světové špičce. Československý svaz lyžařů jmenoval Jiřího Rašku trenérem čs. reprezentačního juniorského družstva, kde má velké pole působnosti.

vá (Autoškoda Vrchlabí), 28. Dana Procházková (Universita Brno) 2:34,0, 29. Dana Procházková 2:34,4, 30. Iva Drahokoupilová (obě VS Praha MFF) 2:35,4 min.

CELOSTÁTNÍ ŽEBŘÍČEK MUŽŮ

1. Stanislav Henych (Autoškoda Vrchlabí) 0 vt., 2. Jiří Beran 29,4, 3. Jan Fajstavr 47,2, 4. Milan Jarý (všichni Dukla Liberec) 59,8, 5. Zdeněk Böhm (VS Praha) 59,8, 6. Ján Michalko (RH Štrbské Pleso) 1:01,1, 7. František Šimon 1:23,5, 8. Josef Kubica (oba Dukla Liberec) 1:33,0, 9. Júlíus Lupták (RH Štrbské Pleso) 1:46,5, 10. Jaroslav Saidl (Dukla Liberec) 1:57,3, 11. Ján Ilavský (Vysoké Tatry) 2:00,1, 12. Miroslav Zuzánek (Ještěd Liberec) 2:08,6, 13. Stanislav Řezáč (Dukla Liberec) 2:12,5, 14. Josef Langmajer (Ještěd Liberec) 2:15,5, 15. Štefan Pavlák (RH Štrbské Pleso) 2:19,2, 16. Ján Matejbus (Tesla Liptovský Hrádok) 2:23,2, 17. Ján Brúzič (Vysoké Tatry) 2:23,6, 18.

Vladimír Pospíšil (Ski Jilemnice) 2:23,7, 19. Vladimír Staroň (RH Štrbské Pleso) 2:31,4, 20. Jan Buchar (Dukla Liberec) 2:42,1, 21. Ladislav Jiráč (Jiskra Město) 2:42,9, 22. Milan Urbanec (VS Praha) 2:45,1, 23. Emil Ďuríac (RH Štrbské Pleso) 2:48,3, 24. Pavol Mlynár (Vysoké Tatry) 2:53,2, 25. Jiří Žák (Sokol Nové Město na Moravě) 2:56,0, 26. Jan Novák (VS Praha) 3:00,3, 27. Karel Nývlt (Lokomotiva Trutnov) 3:01,1, 28. Milan Miluška (Sokol Nové Město na Moravě) 3:04,8, 29. Jan Pachner (VS Praha MFF) 3:12,9, 30. Jan Fejkl (ČZ Strakonice) 3:14,3, 31. Bohuslav Valent (Tesla Liptovský Hrádok) 3:17,8, 32. František Schürger (Vysoké Tatry) 3:18,3, 33. Pavel Vojáček (ČZ Strakonice) 3:24,6, 34. Josef Petr (Dukla Banská Bystrica) 3:32,4, 35. Zdeněk Skuca (MEZ Frenštát) 3:50,5, 36. Petr Tůma (Ski Jilemnice) 3:57,1, 37. Zdeněk Procházka (VS Praha [Dokončení na str. 16])

HENYCH - král bílé stopy 1974

Držitel stříbrné medaile v běhu na 50 km na lyžařských mistrovstvích světa v severských disciplínách ve švédském Falunu Stanislav Henych (Autoškoda Vrchlabí) se stal vítězem II. ročníku ankety „Král bílé stopy 1974“, kterou připravila lyžařská sekce Klubu českých sportovních novinářů ve spolupráci s Československým svazem lyžařů. Slavnostní vyhlášení 27. dubna v zcela zaplněném sále kina v Novém Městě na Moravě bylo významnou společenskou a sportovní událostí celého žďárského okresu. Potvrdila to účast tajemníka OV KSČ inž. Antonína Žáka, tajemníka ONV Jaromíra Koska, zástupců města v čele s předsedou MěstNV Bohuslavem Dvořákem a delegátů Čs. svazu lyžařů.

Novoměstští lyžaři znovu dokázali, že jsou pečlivými organizátory a připravili také pěkný kulturní program. Úvodem k večeru byla odpolední beseda na městském národním výboru, kde se hovořilo o úspěších i problémech čs. lyžování, o záslužné činnosti lyžařského oddílu Sokola Nové Město na Moravě, který oslavuje příští rok 80leté trvání, i připravě lyžařského vrcholového střediska mládeže pro klasické disciplíny v Novém Městě na Moravě.

V anketě hodnotilo pořadí pěti nejlepších lyžařů 55 čs. lyžařských expertů (trenérů, lyžařských pracovníků a novinářů). První místo se hodnotilo 8 body, druhé 5, třetí 3, čtvrté 2 a páté místo 1 bod. Pět nejlepších lyžařů bylo odměněno upomínkovými cenami redakce ústředních deníků, Československého sportu, Čs. televize, Stadiónu, závodů a JZD žďárského okresu.

Pořadí ankety: 1. Stanislav Henych 375,5 b., 2. Blanka Paulů (oba Autoškoda Vrchlabí) 314,5, 3. Rudolf Höhn 145, 4. Miroslav Sochor (oba Dukla Liberec) 101, 5. Alena Bartoňová (Naveta Jablonec) 57,33, 6. Gabriela Sekajová (Tesla Liptovský Hrádok) 20, 7. Štáfa čs. běžkyň na MS ve Falunu a Karel Kodejška (Dukla Banská Bystrica) po 6, 9. Leoš Škoda (Dukla Liberec) 5,33, 10. Milena Čillerová (Naveta Jablonec) 5 b.

V závěru večera pět nejlepších čs. lyžařů v besedě zodpovědělo řadu otázek.

Hory, sněh a lyže — to je zdraví a radost. Každý máme někoho rád, především své děti, kterým chceme rozdávat právě to nejkrásnější: smích, radost a hlavně zdraví. Krásný je pohled na svahy stříbrných hor, tiché, mlčenlivé zasněžené aleje, kde vzniká v prašanu jiskřivě bílá stopa, brázděná „štrůdlem“ dětí. Vpředu je cvičitel, který bedlivým okem střeží své mladé svěřence.

A tak jste je mohli vidět každou sobotu ráno nasedat do autobusu a možná jim i zamávat. Ale vraťme se na skok do minulosti. Otrokovice, ležící na rozhraní Hané, Valašska a Slovácka, dnes s velmi špatným průmyslovým ovzduším, začínaly s lyžováním již před čtyřiceti lety. Několik nadšenců tehdy jezdilo jen pro svou radost. K nim se přidávali známí, až později založili oddíl. Svou roli hrály v činnosti lyžařů i děti. Někdy i tři autobusy lyžařů různého věku v neděli opouštěly zakouřené město. Cvičitelé pracovali obětavě a poctivě, ale zároveň i stárli. Přišla proto i doba určité stagnace. Ale právě z tehdejších dětí se našlo dost těch, kteří stále vzpomínali na krásné chvíle na horách. V současné době doplnili řady lyžařských pracovníků. Ozivilo činnost a navrátili dnešním dětem to, co tolik postrádaly. Dal jim správnou náplň volného času v krásném a zdravém prostředí. Proto — vítejte vy, mladí obětavci v otrokovické lyžařině. Starší zkušení vám rádi poradí i pomohou.

Škola zdraví a radosti

Běží již třetí ročník lyžařské školy v Otrokovicích. Dostala takový název proto, že se škole skutečně podobá. Je vypracován přesný výcvikový řád, děti jsou rozděleny podle schopností a zdatností do družstev. V týdnu je příprava v tělocvičně, deset sobot tráví děti na sněhu. Členství v této škole si však musí děti vydobýt. Zájem je veliký a taková frekvence se jen těžko zvládne. Proto musí splnit mnoho výchovných podmínek a členství si opravdu zasloužit.

Oddíl v čele s ing. Tomáškem svěřil vedení školy ing. Oredtovi, který s cvičiteli rozhybal stojaté vody. Děti se zdokonalily, naučily se poznávat hory a život v družném kolektivu pod **dobrým výchovným dozorem**. Lyžařský oddíl těm zdatnějším **pomůže i s lyžařskou výzbrojí**. Po zvládnutí základní techniky se pak děti specializují buď na sjezdové lyžování nebo na běhy, pro které jsou u nás lepší podmínky.

Účastníci školy zaplatí zálohu, která se jim při splnění podmínek vrací. Jinak mají provoz velmi levný. Ale rodiče pozor! Výše nákladu na drahou lyžařskou výzbroj necht' není měřítkem vaší lásky k dítěti. Myslete více na skromnost a účelnost. Poradte se raději vždy s odborníky — s cvičiteli. Ročník je vždy zakončen závody ve všech disciplínách. Ti, kteří vyniknou, mohou být zařazeni do závodního družstva ke specializaci.

Na činnost lyžařské školy je radost pohlédnout. Ráno při odjezdu bývá autobus plný dětského smíchu a štěbetání. Rodiče, kteří děti doprovázejí, jim zamávají a popřejí šťastnou cestu. Vědí, že o jejich děti je dobře postaráno, že jsou v dobrých rukou. Domů se vrací provoněné lesem, horami a zimní krásou.

Učte děti, aby si toho vážily a pokračujte doma ve výchovné práci cvičitelů, kteří jí dělají s láskou. Je to práce vysoce prospěšná celé naší společnosti. Podobně je tomu v mnoha lyžařských oddílech v celé naší vlasti. Kdo jednou podlehne kouzlu lyží a zasněženým pláním, zase se rád vrací do hor.

ZDENĚK MARTINŮ

Povídání o lyžařské třídě

V místech,
kde se lyže dědí
z generace na generaci

Všechno začalo vlastně již před necelými desíti lety. Tehdy se na 1. ZDŠ v Jilemnici zrodil nápad založit pokusnou sportovní třídu se zaměřením k běhu na lyžích. A tak hrstka obětavých lidí v malém městečku na úpatí Krkonoš, v místech, kde se lyže a lyžařské umění dědí z generace na generaci, stála u kolébky nového způsobu přípravy mladých talentů pro vrcholový sport, na počátku toho, co se dnes stává ve všech sportovních odvětvích nezbytností i nutností.

Tehdy to však byl jen pokus. Pokus, který přinesl mnoho starostí, práce a téměř žádné výsledky. Přesto však nebyl marný, malý kolektiv pro věc zapálených lidí, vedený zkušeným pedagogem a trenérem I. třídy S. Karlem Štočkem, získal během čtyř let cenné poznatky a zkušenosti. Ty byly také příčinou, proč Jilemnice usilovala o to, aby na 1. ZDŠ byla umístěna jedna ze tří sportovních tříd, zakládaných ve školním roce 1972—73.

Přání se splnilo a začala nová práce, tentokrát již stojící na jasných směrnicích ministerstva školství, opírající se o rozpracovaný metodický návod pro činnost i zvláštní osnovy. Přesto však nebyla a není o nic snadnější, přináší stále nové starosti, ale i radosti učitelům a jejich svěřencům, kteří jsou hlavně během lyžařské sezóny v jednom kole. Svědčí o tom i fakt, že rozhovor se třídním učitelem první jilemnické lyžařské třídy, dnes již 7.B, se S. Štočkem proběhl téměř v běžecké stopě po skončení I. přeboru lyžařských sportovních tříd MŠ ČSR, když předtím během deseti dnů jeho třída absolvovala několikadenní soustředění, mistrovství ČSR v

HANS-GEORG ASCHENBACH (NDR) se stal dvojnásobným mistrem světa ve skoku na lyžích a byl nejspěšnějším skokanem letošní sezóny. Na obrázku po svém druhém vítězství na MS ve Falunu.

Krušných horách, okresní přebory ZDŠ a intenzivní trénink právě na přebory sportovních tříd. A ty dopadly víc jak dobře, vždyť putovní cenu Českého svazu lyžařů pro nejlepší školu získává 1. ZDŠ Jilemnice a putovní cenu ONV Semily pro nejlepší kolektiv běžců 7. třída této školy!

Jaké je tajemství vašeho úspěchu?

— Za tajemstvím, říká s. Štoček, se skrývá jediné — dřina, pět hodin tréninku týdně ve škole, šest v lyžařské základně, běhání, posilování, kolečkové lyže, podzimní přespolní běhy, první sněžná na horách a pak už přijde sezóna s 10—20 povinnými závody a k tomu ještě jedno letní a dvě zimní soustředění, která organizujeme vždy před vrcholovými závody, abychom doladili formu...

— Dřina, trochu drsné slovo, spojíme-li ho se třináctiletým

organizmem. Je schopný unést ty stovky naběhaných a naježděných kilometrů, nemají lyžařští odborníci obavy ze specializace na jeden z nejtěžších sportů již v tak útlém věku?

— Je samozřejmé, že tréninkový plán nemůže být zaměřen jen na lyžování, v pravý čas musí přijít oddechová místa, kdy se děti odraagovávají, hrají volejbal, košíkovou, plavou. Tréninky nesmí být monotónní, je třeba přicházet pořád s něčím novým, co v dětech vzbudí nadšení pro věc, pomůže jim hravým způsobem překonat všechna úskalí, způsobí, že alespoň polovina dřiny se mění v zábavu. A je-li takováto příprava spojena s důkladnou a pravidelnou lékařskou péčí, kterou u nás dobrovolně a velice obětavě zajišťují lékařky Sladká a Marešová, myslím, že veškeré obavy jsou neoprávněné.

— To jsou tedy zkušenosti

osmnáctiměsíční existence sportovní třídy, doba relativně krátká, ale přesto se už vyskytla řada nedostatků, problémů.

— Spolupracujeme zatím velmi dobře s jilemnickou lyžařskou základnou, ovšem jediný trenér této základny s. Mečíř, předseda federálního běžeckého úseku, je plně vytížen prací s dospělými a dorostem i svou funkcí, a tak nám přes veškerou snahu stačí pomáhat jen po stránce metodické a organizační. Proto učitelé TV na škole pracují současně jako trenéři v základně, a i když to má značný vliv na jednotné odborné vedení žáků, což se odráží i ve výsledcích, bude tato praxe při existenci čtyř lyžařských tříd na škole zcela nemožná. Je tedy nezbytně nutné, aby základna získala dalšího trenéra speciálně pro práci s dětmi lyžařských tříd.

Dále nás trápí finanční otázka, každoroční dotace od úřadu vlády nepokryje při nejlepší vůli všechny výdaje, chybí zejména prostředky k uhrazení cestovného, proto bychom přivítali podporu i jiných organizací. Také náš inventář není ještě zcela kompletní, chybí posilovací zařízení, máme starosti i s nedostatkem kolečkových lyží na trhu, s nedostatkem kvalitních vosků...

— A co prospěch ve škole?

— Prospěch se z původního průměru o několik desetin zhoršil, s tím se však při zakládání těchto tříd počítá. Vždyť děti jsou plně vytíženy tréninkem, k tomu řada z nich navštěvuje hudební školu, nepovinnou němčinu, všechny jsou členy PO SSM.

V tomto směru nám vychází vstřícné ředitelství školy, které se snaží o co nejeфекtivnější skloubení vyučování s tréninkem dětí, umožňuje několikahodinovou výuku i při soustředěních. Přímá zainteresovanost školy na všech akcích sportovní třídy je pro nás nesmírně důležitá, pomáhá překonávat mnohé nedostatky a těžkosti.

— Nedostatky, těžkosti...

Mám ten dojem, že jsme to s nimi poněkud přehnali. Jak bychom si potom mohli vysvětlit, že jste spolu se s. Erlebachem ještě mimo svůj učitelský úvazek odpracovali při soustředěních, závodech a trénincích své třídy v minulém školním roce přes 660 hodin? Aby člověk

obětova své práci tolik volného času, musí ho především bavit, musí přinášet úspěchy.

— Naším prvním velkým úspěchem bylo zjištění, že se nám podařilo dát dohromady dobrý kolektiv mladých lidí, kteří si vzájemně fandí a podporují se ve škole, na tréninku i v závodě. Nemalým našim úspěchem je i to, že svou činností i svými výsledky získáváme stále větší podporu společenských organizací i celé sportovní veřejnosti.

A ani sportovní výsledky nejsou špatné, vředy v minulém roce získala Hanka Hrubá první místo na přeborech ČSR a druhé na přeborech ČSSR, Zdeněk Plecháč je nositelem dvou mistrovských titulů v závodě sdruženém. V letošním roce se na mistrovství ČSSR probjovovalo z Východočeského kraje osmnáct mladých lyžařů a dvánáct z nich je právě z Jilem-

nice a o cenném úspěchu na přeboru sportovních tříd jsme již mluvili.

— Odpověď na otázku, do jaké míry ovlivní specializované sportovní třídy náš lyžařský sport, jaký pro něj znamenají přínos, dají až mnohaleté zkušenosti, budoucnost, ale i přesto by mne zajímal váš názor.

— Nezbytnost, aby se na sportovní přípravě mládeže podílelo i naše školství, si vynutil dynamický rozvoj vrcholového sportu v celém světě.

Sportovní lyžařské třídy podchycují zájem nadaných dětí pro lyžařský sport, slouží k rychlejšímu rozvoji jejich přirozeného talentu, rozšiřují praktické, teoretické i historické znalosti o vybraném sportovním odvětví, vedou děti k návyku systematické a odpovědné přípravy. Bylo by pro nás úspěchem, kdyby se třetina žáků každé třídy dál aktivně tímto sportem zabývala i po skončení devítiletky, tato část by tvořila jakýsi základ, se kterým se bude počítat pro vrcholový sport, který bude neustále doplňovat širší kádr reprezentativního družstva.

— Ano, sportovní třídy mají vychovávat budoucí špičkové sportovce. Ale této mezy dosáhnou přece jen malá část jejich absolventů, proto sportovní třídy dělají více, snaží se vychovávat charakterově pevné lidi, kteří by v budoucnu předali své zkušenosti další generaci, kteří by širili lásku k té nekonečné, kouzelně krásné, bílé běžecké stopě, kteří by neodhali obětovat svůj volný čas organizaci závodů a soustředění tak, jako to dnes s velkou odpovědností dělají jejich učitelé v Jilemnici, Tanvaldě, Vimperku, Novém Městě na Moravě a Rožnově.

A mně zbývá jedině, popřát těm malým i velkým: Ať to frčí! VLASTA PAVLIČKOVÁ

DONOVALY im učarovali

V krásném prostředí v Donovaloch prebiehali lyžiarske majstrovstvá okresu Nitra v zjazdových disciplínach. Pretekári, ktorých sa tu zišlo 130, boli veľmi spokojní s organizáciou a priebehom celého preteku. V súťaži štartovali okrem dospelých i chlapani a dievčatá predškolsného veku. Z organizátorov je potrebné vyzdvihnúť obetavú prácu TJ Slávia VŠP Nitra — lyžiarskeho oddielu — menovite odb. as. Zdena Belaja a Ing. Jozefa Kulicha, CSC.

V slalomu zvíťazili — muži: Z. Šamánek (Dukla Nitra), ženy: A. Chudíková, starší dorastenci: F. Šulgan (obaja VŠP Nitra), staršie dorastenky: T. Širučkova (KDPM Nitra), mladší dorastenci: K. Pávek (Dukla Nitra), mladšie dorastenky: D. Bakšová (ZDS R. Jašíka).

V obrovskom slalome boli prví — muži: L. Hromádka, ženy: A. Chudíková, starší dorastenci: F. Šulgan [všetci VŠP Nitra], staršie dorastenky T. Širučkova (KDPM Nitra), mladší dorostenci K. Pávek (Dukla Nitra), mladšie dorastenky: M. Trávníčková, starší žiaci: M. Víttek [všetci VŠP Nitra], mladší žiaci: R. Hulák (ZDS R. Jašíka), mladšie žiačky: K. Vítteková (VŠP Nitra), v zjazde — starší žiaci: V. Botka (ZDS Gubernová), mladší žiaci: I. Podolák (VŠP Nitra), mladšie žiačky R. Behulová (ZDS R. Jašíka). —br—

Fotografie na první straně obálky Antonín Eeranovský, na druhé straně Miroslav Hladík, na třetí Jaroslav Trousil a na poslední straně obálky Jindřich Bauer. Fotografie uvnitř měsíčníku Ladislav Dítěl, Dagmar Králíková a Jaroslav Trousil.

CELOSTÁTNÍ ŽEBŘIČKY

(Dokončení ze str. 13)

MFF) 3:57,7, 38. Josef Švanda (Sokol Nové Město na Moravě) 4:01,0, 39. Jiří Červinka 4:05,5, 40. Ladislav Hrubý [oba Jiskra Mšeno] 4:09,9, 41. Josef Hrubý (Dukla Banská Bystrica) 4:15,3, 42. Juraj Gašperčík (Tesla Liptovský Hrádok) 4:17,8, 43. Štefan Bekeš (Dukla Liberec) 4:22,5, 44. Václav Šir (Spartak Rokytnice) 4:22,8, 45. Jiří Doležal (Jiskra Mšeno) 4:28,2, 46. Vít Fousek (ČZ Strakonice) 4:30,0, 47. Pavol Šalling (RH Strbské Pleso) 4:30,7, 48. Petr Just (Dukla Liberec) 4:34,4, 49. Miroslav Matějka (Tesla Liptovský Hrádok) 4:34,8, 50. Luboš Grnáč (Dukla Banská Bystrica).

Pro značné množství aktuálního redakčního materiálu jsme nemohli přinést úplné žebříčky všech kategorií. Jsou k nahlédnutí na všech okresních (městských) lyžařských svazech.

FRANTIŠEK TÁBORSKÝ

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednavky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. května 1974.

GABA SEKAJOVÁ (Tesla Liptovský Hrádok) patřila k čs. úspěšným běžkyním v uplynulé sezóně

MILOSLAV SOCHOR byl nejúspěšnějším čs. reprezentantem ve sjezdových disciplínách 1973/74

Lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ ČERVENEC 1974 ♦ Kčs 2,50

7

NADĚJNÁ LYŽAŘSKÁ MLÁDEŽ. PŘED STARTEM „CENY JESE-
NÍKŮ“ NA ČERVENOHORSKÉM SEDLE

Gert-Dietmar Klause patřil k úspěšným reprezentantům NDR na mistrovství světa ve Falunu. Na IX. Tatranském poháru zvítězil v běhu na 15 km a byl druhý na 30 km

K 30. výročiu SNP SLÁVNE KAPITOLY

Tridsať rokov v histórii neznamená veľa. V živote človeka však tridsať rokov určuje hranicu generácií. Tí, ktorí pred tridsiatimi rokmi so zbraňou v ruke neváhali nastúpiť proti nenávideným fašistom v Slovenskom národnom povstaní, dnes už odovzdávajú mladším svoje odhodlanie a bojový zápal pre vec, za ktorú boli ochotní obetovať to najcennejšie — svoj život.

Keď si pripomíname 30. výročie SNP, pripomeňme si aj my, lyžiari, svoj podiel na tejto slávnej kapitole našich národov. Nebol hocijaký! Veď práve lyžiari patrili k najagilnejším účastníkom Povstania. Oni to boli, čo svojou znalosťou terénov v slovenských horách, odvahou, tvrdosťou a fyzickou zdatnosťou privádzali nielen nemeckých, ale aj domácich fašistov do zúrivosti. Bili ich na každom kroku.

Koniec septembra 1944. Blížiaci sa zima núti postarať sa o teplé oblečenie pre bojovníkov SNP a udržiavať styk povstaleckého územia s Liptovom. Liptovský Mikuláš je už obsadený Nemcami. Vtedy sa organizuje skupinka ľudí perfektne ovládajúcich prechody Nízkych Tatier. Kto iný ako lyžiari môže splniť túto náročnú úlohu? Vyberajú T. Lehotského, O. Rusku, S. Šlachtu, I. Benku a ďalších. Udržiavajú styk s partizánskymi skupinami v Demänovskej doline a revolučným výborom z Liptovského Mikuláša, ktorý bol evakuovaný na Lúčky. Úloha sa im darí. Pred očami Nemcov odnášajú z mikulášskych kožiarenských fabrik a dielni kožušiny a čiapky cez Trangošku do Brezna. Sú to nebezpečné akcie.

Po zatlačení Povstania do hôr sú to opäť lyžiari, ktorí pomáhajú unikáť fašistickému obklúčeniu. Ich kryt na Lúčkach pod Chopkom patrili dlhý čas k oporným bodom partizánskych skupín. Po spojení s partizánskou brigádou A. S. Jegorova vykonávajú významné úlohy ako spojky a rozviedčici. Nakoniec v záujme bezpečnosti sa rozdeľujú do menších skupín. Jedna z nich, v ktorej boli aj T. Lehotský a

I. Benko, sa prebija do Vysokých Tatier. V oblasti Štrbského Plesa si budujú bunker, sú dobre vyzbrojení. Nechýbali im ani guľomety zo zostrelného Junkersa. Tu pokračujú v partizánskej vojne spoločne so skupinou Vysoké Tatry, v ktorej bojovali aj Š. Morávka a J. Rašo. S týmto oddielom je spojená slávna kapitola dejín SNP. Veliteľom bol sovietsky dôstojník V. Achmadulin a komisárom L. S. Leonov. Diverzná práca vydráždila fašistov. Za pomoci zradcov sa dozvedeli, že jadro portyzánskej skupiny je vo Važeckej chate pri Troch studničkách. Horský oddiel „SS“ vedený zradcom sa pokúsil partizánov prekvapiť. Nepodarilo sa im to. V rozhorčenom boji padol aj partizán Ján Rašo. Jeho kamarát vtedy prisahal pomstu. Nečakal dlho. So svojou skupinou prepadol hotel na Štrbskom Plese, kde sa zabávali Nemci. Spravodlivo s nimi zúčtoval.

Následovali ťažké boje. Zasnežené hory boli lyžiarom-partizánom domovom. Len meter po metru ustupovali vždy vyššie do hôr pred silnou presilou. Nakoniec prešli do Poľska. Tam si Nemci netrúfali; zimný prechod bol pre nich príliš náročný. Ale už začiatkom januára 1945 prekonáva partizánsky oddiel Vysoké Tatry po druhý raz hrebeň a cez Končistú zostupujú k Pribyline. Front sa nezadržateľne približuje. Odvážne diverzné akcie, ale hlavne zastrelenie dvoch vysokých nemeckých dôstojníkov v Podbanskom vyprovokovalo novú silnú akciu a útok fašistov.

Partizáni sa stretávajú v otvorenom boji s fašistami a darí sa im rozbiť obklúčenie. Krátko nato sa spájajú s postupujúcou Sovietskou armádou. Štefan Morávka se tejto chvíle nedožil. Padol v boji 14. januára 1945.

Obaja hrdinovia SNP, ktorí spolu vyrastali od detských rokov a neraz sa pretekali na zasnežených tatranských svahov, spolu tiež bojovali a našli spoločný hrob na Štrbskom Plese.

KAROL EIDLPEŠ

Päťdesiat rokov

Dňa 2. februára 1974 bolo tomu päťdesiat rokov, čo na 8. lyžiarskom kongrese, konanom v Chamonix z príležitosti medzinárodného týždňa zimných športov, neskoršie pomenovaných I. zimné olympijské hry, založili Medzinárodnú lyžiarsku federáciu — Fédération Internationale de SKI — skrátené FIS.

Medzinárodnej lyžiárskej federácie

Polstoročie svojho založenia si Medzinárodná lyžiarska federácia dôstojne pripomenula počas majstrovstiev sveta v St. Moritz a vo Falune. Zvlášť oslavy vo Falune boli veľmi dôstojné.

Myslím, že našich čitateľov bude zaujímať, ako došlo k ustaveniu tejto federácie, a čo - to z jej zaujímavej päťdesiatročnej histórie, hádam už aj preto, že Československo bolo jedným zo zakladajúcich členov tejto federácie. Možno, že nie je tiež známe, že Svaz lyžiaru Kráľovstvá Českého, založený 21. novembra 1903 v Jablonci nad Jizerou, je jedným z najstarších, ak nie najstarších lyžiarsky zväz na svete. A tak oslavy 70. výročia založenia Československého zväzu lyžiarov, ktoré sme si koncom minulého roku pripomenuli, sú úzko spojené s 50. výročím založenia FIS.

A nás, všetkých lyžiarskych pracovníkov, či už starších alebo mladých, preto osobitne potešili vynikajúce výsledky našich reprezentantov dosiahnuté v sezóne 1973—1974, v sezóne opísaných vzácných jubileí. Skvelé výsledky našich bežkýň, bežcov a skokanov ako celku boli najlepšie v bohatej 70-ročnej histórii Čs. zväzu lyžiarov. K nim sa radia ale aj veľmi dobré, a povedzme si, že snáď aj trochu neočakávané, výsledky našich zjazdárov či už na majstrovstvách sveta v St. Moritz, alebo na majstrovstvách Európy juniorov v Jasnej, alebo napokon na finále Svetového pohára vo Vysokých Tatrách, kde sa vďaka Sochorovi objavuje meno Československa po prvýkrát v histórii Svetového pohára v zjazdových disciplínach v konečnom hodnotení.

No ale aj naši organizátori,

pokračovatelia slávnej histórie zakladateľov prvého lyžiarskeho zväzu na svete, si naozaj zaslúžia absolútium za svoju vynikajúcu prácu. Dovoľte mi spomenúť len tých dvoch, ktorí boli usporiadateľmi vrcholných lyžiarskych svetových podujatí, a to finále Svetového pohára v zjazdových disciplínach, ktoré sa konalo v marci t. r. vo Vysokých Tatrách, a III. majstrovstvá Európy juniorov v zjazdových disciplínach, usporiadané v januári t. r. v Jasnej. Boli usporiadané na vynikajúcej svetovej organizátorskej úrovni, tak ako je lyžiarsky svet zvyknutý od pamätných MS 1970 vo Vysokých Tatrách.

Ale vráťme sa naspäť do histórie.

Dňa 2. februára 1909 konali sa v Morez vo Francúzsku medzinárodné lyžiarske preteky za účasti pretekárov z Francúzska, Talianska, Nórska, Švajčiarska a Švédska. Nórsky predstaviteľ na týchto pretekoch navrhol, aby z príležitosti medzinárodných pretekov na Holmenkollene v roku 1910 založili v Kristianii (terajšie Oslo) medzinárodnú lyžiarsku organizáciu. Návrh kladne prijali.

A tak Nórsky lyžiarsky zväz pozval zástupcov 11 krajín na prvý oficiálny lyžiarsky kongres do Kristianie v roku 1910. Tento prvý kongres sa konal 18. februára 1910 a viedol ho vtedajší predseda Nórskeho lyžiarskeho zväzu Karl Roll. Na kongrese sa z pozvaných 11 krajín zúčastnili zástupcovia 10 krajín, a to Rakúsko-Uhorska, Čiech, Veľkej Británie, Francúzska, Nemecka, Nórska, Škótska, Španielska, Švédska a Švajčiarska. Pozvaný zástupca USA sa nedostavil.

Na kongrese sa rozhodlo utvoriť Medzinárodnú lyžiarsku komisiu skladajúcu sa z 3 členov. Pôvodná myšlienka bola, aby komisia mala po jednom zástupcovi z Nórska, Švédska a zo strednej Európy. Keďže sa nedosiahla dohoda o zástupcovi strednej Európy, Nórsko menovalo dvoch zástupcov a Švédsko jedného. Komisiu poverili

spracovať stanovy MLK a medzinárodné pravidlá.

Začala sa písať história Medzinárodnej lyžiarskej federácie — FIS.

Na 2. medzinárodnom lyžiarskom kongrese v roku 1911 v Stockholme sa rozhodli rozšíriť počet členov komisie o dvoch zástupcov, teda na päť, a súčasne Kristianiu schválili ako permanentné sídlo Medzinárodnej lyžiarskej komisie. Tretí kongres v roku 1912 sa konal v Mnichove a štvrtý v roku 1913 v Berne. Tu bolo rozhodnuté rozšíriť komisiu na sedem členov a prijali nové pravidlá. Posledný piaty kongres pred prvou svetovou vojnou sa konal v Kristianii v roku 1914. Tento kongres však predstavuje jednako míľnik v činnosti Medzinárodnej lyžiarskej komisie, pretože na ňom po prvýkrát zaznel hlas, aby lyžovanie bolo zaradené do olympijského programu. V poradí 6. kongres sa mal konať v roku 1915 v Salzburgu, no nedošlo k jeho konaniu, lebo bola prvá svetová vojna.

Po jej skončení uskutočnil sa 6. kongres v roku 1922 v Stockholme. Zúčastnilo sa ho len šesť štátov, pretože mnohé delegácie v dôsledku štrajkov v Nemecku sa do Stockholmu nedostali. Tento kongres je pre Československo historický, pretože sa ho naši delegáti zúčastnili prvýkrát ako zástupcovia samostatného štátu. O iniciatíve našich zástupcov švédskych skutočnosť, že sa im podarilo, aby 7. kongres sa uskutočnil v Československu. Konal sa v roku 1923 v Prahe. Zúčastnili sa na ňom zástupcovia 11 krajín, medzi nimi prvýkrát aj zástupcovia lyžiarov z USA.

Na tomto kongrese Československo podalo návrh na vytvo-

renie Medzinárodnej lyžiarskej federácie z doterajšej Medzinárodnej lyžiarskej komisie. MLK podporovala tento návrh a v zásade bolo rozhodnuté vytvoriť Medzinárodnú lyžiarskú federáciu. Definitívne rozhodnutie preložili na 8. kongres v Chamonix, ktorý sa konal v roku 1924, kde mali byť predložené aj príslušné zmeny štatútu.

V Chamonix podali čs. delegát J. Rössler-Ořovský a Švéd Ivar Holmquist návrh na ustavenie federácie. Formálne s pripomienkami vystúpil nórsky zástupca, no nakoniec došlo k jednomyseľnému rozhodnutiu o ustavení Medzinárodnej lyžiarskej federácie, ktorá dostala svoj francúzsky názov: La Fédération Internationale de Ski a oficiálnu skratku „FIS“. Takto skončila činnosť Medzinárodná lyžiarska komisia a ustavila sa Medzinárodná lyžiarska federácia. Na jej čelo za prezidenta zvolili Švéda Ivara Holmquista, viceprezidentom sa stal Nóř Ingolf Hysing-Olsen a generálnym tajomníkom Nóř Carl Nordenson. Medzi ďalšími šiestimi členmi predsedníctva bol aj československý zástupca dr. J. Synáček, ktorý nastúpil na miesto J. Rösslera-Ořovského, ktorý bol členom MLK v rokoch 1923—1924.

Na kongrese v Chamonix tiež rozhodli, že FIS bude organizovať každoročne veľké medzinárodné lyžiarske preteky a prvé sa majú konať — a aj sa konali — v roku 1925 v Československu v Janských Láznach. Spočiatku sa tieto preteky volali „Rendez-vous - preteky“ a počnúc Zakopaným v roku 1929 „FIS - preteky“. Prakticky by sa dalo povedať, že preteky usporiadané v Janských Láznach v roku 1925 boli prvé „majstrovstvá sveta v lyžovaní“. Nemení na tom hádam nič ani fakt, že medzinárodné lyžiarske preteky v roku 1924 v Chamonix boli naskoršie pomenované zimnými olympijskými hrami a súčasne majstrovstvami sveta v lyžovaní s poradovým číslom 1.

Ako vidieť z krátkeho výčtu faktov, Československo a jeho lyžiarski predstavitelia boli pri kolíske založenia FIS a majstrovstiev sveta.

JÁN MRÁZ
člen predsedníctva FIS

Péče o zvýšení úrovně

Jak známo zabývalo se IV. plenární zasedání ČUV ČSTV závažnou problematikou, která souvisí s výkonnostním sportem a podílem české organizace na vrcholovém sportu.

Jde tedy o takovou oblast činnosti, kde Český svaz lyžařů může promluvit rozhodující slovo při uvádění závěrů do praxe. V jeho odlehelé, sportovních základnách a sportovních třídách se vyskytuje dost talentů, které při promyšlené a soustavné péči mohou vyrůstat ve vynikající závodníky. Svaz řídí také více než 1200 trenérů a cvičitelů, jejichž činnost rozhodujícím způsobem ovlivňuje kvalitu tréninkového procesu. Svaz má propracovanou metodiku. Rovněž materiální podmínky jsou již nyní na slušné úrovni. Bylo by nesprávné pominout to, že se v lyžování dosáhlo v mnoha směrech i ve výkonnostním růstu dobrých výsledků.

Současná doba a vývoj ve výkonnostním sportu si však žádají rychlejší posun ve zvyšování výkonnostní úrovně. Je tedy zapotřebí odhalit rezervy v této oblasti a provést konkrétní opatření, s jejichž pomocí se požadovaný úkol ze IV. pléna ČUV ČSTV

vyžaduje plánovitý postup

splní. Český svaz lyžařů by měl především bezpečně zjistit nejen počet skutečně pracujících trenérů a cvičitelů, ale současně ověřit i možnosti jejich správného využití, úroveň jejich práce a výsledky. Uvážlivě připravit celou soustavu jejich dalšího vzhledávání, přípravy a hodnocení. Zmapovat síť lyžařských oddílů a provést prověrku výběru talentů a péče o jejich růst. Ověřit činnost a výsledky sportovních tříd. Přesvědčit se jak trenéři, cvičitelé, rozhodčí a další funkcionáři pracují s vydanými metodickými materiály. Zda je jich dostatek a zda také svým pojetím vyhovují. Zabývat se soustavou dosavadních součástí a jejich přínosem pro zvyšování výkonnosti. Připravit opatření na větší účinnost práce v různých soustředěních, výcvikových táborech apod.

Zkontrolovat zda se účelně využívá finančních a materiálových zdrojů určených pro péči o talentovanou mládež. Souhrnně řečeno, provést ve všech oblastech přísnou a svědomitou inventuru. Vyvodit z takového kvalitního hodnocení patřičné závěry a podle usnesení a doporučení ze IV. pléna vypracovat plán na podporu výkonnostního růstu.

Takové podrobné a všerpávající hodnocení současného stavu je nutné proto, že se pak svazu s větším úspěchem podaří postupně realizovat opatření ke zvyšování výkonnostní úrovně v lyžování. V opatřeních, která budou následovat, je zapotřebí výrazněji uplatnit diferencovaný přístup k mládeži a dospělým. Zkvalitnit řídicí, výchovnou, kádrovou, metodickou a zdravotní práci, a účelněji nakládat s finančními zdroji i materiálovými potřebami. Jde o to, aby výkonnostní lyžování stejně tak, jako celý výkonnostní sport se rozvíjelo v souladu s principy socialistické tělesné kultury a plnilo svoji společenskou i ideově výchovnou úlohu. Připravit takový soubor opatření a úspěšně je realizovat není úkol nijak lehký. V lyžařském svazu o to náročnější, protože široká veřejnost se zájmem sleduje všechno co se kolem lyžování děje. Lyžaři jsou při realizaci všech opatření vázání rovněž klimatickými podmínkami, a ty nejsou vždy při uskutečňování plánu u nás všestranně příznivé.

Jistě ovšem je, že ve svazu lyžování pracuje mnoho zkušených, vysoce politicky a odborně fundovaných kádrů, jimž se téměř vždycky podařilo překonat řadu někdy i velmi vážných potíží, a zajistit dobré výsledky. Řídící orgány ČUV ČSTV tedy očekávají, že nejinak tomu bude i při zajišťování závěrů ze IV. pléna.

VLADIMÍR HERMANSKÝ,
vedoucí oddělení svazů ČUV ČSTV

Před závažným rozhodnutím FIS

Rok 1974 je pro světový lyžařský sport rokem výjimečným. Je nejen rokem jubilejním — uplynulo 50 let od založení federace — ale i rokem velkých nadějí a pravděpodobně i důležitého rozhodování. Konala se mistrovství světa ve Falunu v klasických a ve Sv. Mořici ve sjezdových disciplínách. Technické komise federace měly při této příležitosti svá zasedání a také předsednictvo FIS se 15. února sešlo v Rättviku, poblíže Falunu, k dvouhodinému zasedání s programem o 32 bodech. V zásadě se dá říci, že kromě běžné agendy byla značná část jednání věnována přípravným pracím pro 30. kongres FIS, který bude jubilejním kongresem a první schůzkou členů federace na americké půdě. Uskuteční se v San Francisku ve dnech 25.—31. května 1975. Půjde o tzv. pravidlový kongres, pro který je nutno s předstihem několika měsíců připravit podklady pro navrhované doplňky, úpravy a změny mezinárodního soutěžního řádu. To vyžaduje čas a mnoho práce.

V Rättviku bylo diskutováno o mnoha otázkách. Mezi jinými o finančních podílech FIS na licencích z televizního vysílání, o růstu nákladů na homologování zejména sjezdových tratí, o pravidlech pro lety na lyžích, o kalendářní konferenci 1974 a o mnoha dalších otázkách. Předmětem debaty byla i informace o tzv. Světovém poháru v běžích, který bez souhlasu FIS a proti jejímu stanovisku již pro rok vyhlásila skupina sportovních novinářů z NSR a Itálie. Nejdůležitějším bodem agendy, obdobně jako na Kypru, však byla otázka olympijské kvalifikace závodníků. Problém olympijské kvalifikace, jinými slovy amaterismus v lyžařském sportu, je otázkou závodního významu. Pokládám proto za účelné, věnovat tento článek právě této otázce.

O problému amaterismu vedou mezinárodní sportovní federace (MSF) s Mezinárodním olympijským výborem (MOV) již několik let tvrdošíjný boj. Odchodem Avery Brundageho a nástupem lorda Killanina do čela MOV došlo v jednáních k příznivému zvratu. Je přirozeně velice obtížné definovat ideální typ amatéra, jak bychom ho rádi viděli. Ideu o komplex neobyčejně složitých otázek. Definice z dob skromných výkonů, příležitostných tréninků a polovičatosti se v mezidobí stala směšným anachronismem. To potvrzují mj. především současné výkony sportovců. Toto stanovisko je tč. akceptováno i MOV.

O současném stavu jednání mezi MOV a FIS a stanovisku obou stran k otázce amaterismu, jak vyplývá ze schůzky zástupců MOV a FIS, uskutečněné v Lausanne 4. prosince 1973, podal předseda FIS Marc Hodler v Rättviku obsáhlou informaci. Na schůzce v Lausanne nemohla být učiněna žádná usnesení. Na rozdíl od předchozích bojových setkání však lausannská jednání proběhla ve velmi pozitivním duchu. Delegation FIS, podpořená většinou MSF, vysvětlila své stanovisko v tom smyslu, že

v otázce amaterismu by se MOV měl spokojit s vytýčením několika zásadních pravidel a MSF by mělo být přenecháno vypracování detailních, usměrňujících předpisů, přizpůsobených potřebám jednotlivých sportovních odvětví.

K některým detailním otázkám zaujaly delegace MOV a FIS stanoviska, která lze stručně shrnout takto:

— MSF by měly mít právo určovat jak délku tréninkového období pro své aktivní závodníky, tak náhradu za ztrátu výdělků;

— otázka finančních podpor a případné využívání jmen závodníků k reklamním účelům bude předmětem detailního projednání mezi MOV a MSF. V této souvislosti zástupci MOV prohlásili, že nebudou v žádném případě souhlasit s reklamou na výstroji závodníků;

— MOV pravděpodobně nebude mít námitek proti otevřeným soutěžím, přístupným oběma třídám závodníků - amatérům i profesionálům;

— reklama na startovních číslech by měla být povolena, nikoliv však na tabákové výrobky a alkohol. Na významných závodech by reklama na startovních číslech měla být omezena;

— MOV nebude souhlasit s reamaterizací závodníků - profesionálů;

— závodníkům nebude dovoleno během závodů mluvit do rozhlasu nebo se objevovat na televizní obrazovce;

— lyžařský program ZOH nebyl měněn. To se týká též počtu závodníků a počtu účastníků za stát v jednotlivých závodech.

V říjnu letošního roku se ve Vídni seje kongres MOV, který má vypracovat nová kvalifikační pravidla. FIS a MSF navrhly, aby budoucí pravidlo 26 o olympijské kvalifikaci mělo toto jednoduché znění: „Závodník, který se chce zúčastnit OH, musí být kvalifikován podle pravidel a ustanovení své mezinárodní sportovní federace, jak byla schválena MOV“.

Jediným nevyřešeným problémem tedy zůstává reklama, problém velice obtížný a komplikovaný. Nový duch, ovládající jednání partnerů, jistě umožní překonat i tuto překážku. Tolik k jednání předsednictva FIS v Rättviku.

Naše informace by nebyla úplná, kdybychom se alespoň heslovitě nezmiňovali o skutečné situaci v závodním sjezdovém sportu z hlediska MOV pravidla 26. V tisku alpských zemí se opětovně objevují zprávy nejen o fantastických výkonech sjezdařů, ale také o fantastických odměnách za tyto výkony. Je obecně známo, že vrcholové sjezdové lyžování, v první řadě Světový pohár, dnes tvoří velké společenství. V něm v rozporu s pravidly o amaterismu jsou špičkoví závodníci a výrobci spjatí vzájemnými vazbami, zpravidla za tiché asistence příslušných národních svazů. Poslední informace západoněmeckého tisku o příjmech některých předních závodníků (Thöni, Russi, Augert, Zwilling, Neureuther, Pröllová a další) uvádějí, že roční příjmy každého ze

jmenovaných činí 120—220 tisíc západoněmeckých marek. Marc Hodler v této souvislosti prohlásil zástupcům tisku ve Sv. Mořici, že federace záležitost přešetřuje a dodal, že bude pravděpodobně nutné, přistoupit k rozdělení závodníků do dvou kategorií: na amatéry a profesionály. Amatéři by byli kvalifikováni pro účast na ZOH, ostatní vrcholové sjezdové soutěže — včetně mistrovství světa — by byly vypisovány jako soutěže otevřené, tedy pro amatéry i profesionály. V návaznosti na tyto zprávy se objevily v tisku i četné prognózy, mezi jinými také ta, že MS 1974 ve Sv. Mořici bylo patrně posledním světovým šampionátem, provedeným podle klasického vzoru.

Sjezdový sport, jako častokrát již v minulosti, se opět ocitl na křižovatce. Federace musí dal-

ší vývoj usměrnit, musí najít řešení. Nesmí připustit, aby řízení a kontrola závodního sjezdového sportu, amatérského i profesionálního, se jí vymkly z rukou. Bylo by tragédií sjezdového sportu, kdyby vedení vrcholných sjezdových závodů na evropském kontinentě ovládli manažéři, kupříkladu po vzoru Bob Beattieho profesionální skupiny v USA. Marc Hodler ve Sv. Mořici již naznačil řešení, rozdělit závodníky na amatéry a profesionály, oficiálně uznat premiový systém pro třídu profesionálů a skoncovat s přímými platy průmyslu závodníkům. Federace stojí před závažným rozhodnutím.

Dr. OTTO KULHÁNEK,
člen mezin. komise ČSSR

Vyrůstá mladá záloha sdruženářů

Sdružený závod je odjakživa pokládán za královskou disciplínu klasického lyžování. A nám se v téhle obtížné disciplíně podařilo zásluhou Ládi Rygla dobýt titul mistra světa! Jak pečujeme o tuto tradici, jak se staráme o podhoubí naší úspěšné disciplíny? Jaké jsou naše vyhlídky do budoucna? Na toto téma jsme hovořili s předsedou úseku závodu sdruženého Českého svazu lyžářů a trenérem mládeže ing. Miloslavem Kumpoštem.

**Sdruženáři patří ve výchově mladých závodníků k nejakti-
vnějším úsekům svazu. Mohl**

byste udělat malou rekapitulaci?

„Začínali jsme zhruba před čtyřmi roky založením svazových družstev žactva a dorostu. To bylo spolu s aktivizací kolektivu vedoucích a trenérů základem. Desetileté období předtím bylo totiž poznamenáno snahou pečovat o reprezentační špičku, na výchovu nástupců se však zapomínalo. Především tato špatná situace nutila Český svaz lyžářů něco podniknout. Podařilo se získat pro myšlenku některé bývalé závodníky (Ládu Janatu, Karla Farského, Čestmíra Kožíška, Zdeňka Solanského a další) a pustili jsme se do práce.“

To znamená, že...

„Že jsme navázali těsné kontakty, minimálně třikrát ročně pořádali prázdninové tréninkové srazy, kontrolní závody. Dnes, po čtyřech letech disponujeme silným závodnickým i funkcionářským aktivem a pracovali jsme se na úroveň,

kteřá dává předpoklady výběru závodníků pro budoucí reprezentační družstva. Jen pro ilustraci: letošního přeboru ČSSR žactva v závodě sdruženém se zúčastnilo 62 mladších a 63 starších žáků! Za velký úspěch považují i vytvoření sportovních sdruženářských tříd na ZDŠ v Tanvaldě a Rožnově pod Radhoštěm“.

Historie našeho sdruženého závodu je neodmyslitelně spjata se jménem Harrachov. Ale zdá se, že se začínají objevovat nová sdruženářská centra.

„I nyní má Harrachov nejlepší přirozené podmínky pro sdružený závod, ale současnou baštu začíná pomalu představovat Tanvald, druhým významným střediskem je Rožnov pod Radhoštěm, na bázi dobrovolné práce si dobře vede Liberec. Ale sdružený závod zdomácněl i v Nové Pace, Písařově, Abertamech, Perninku, Lomnici nad Popelkou, v Navetě Jablonce nad Nisou a jinde. Za důležitou součást výcviku mladých závodníků považují výstavbu výcvikových středisek s možností celoročního provozu. Takové vyrostlo v Liberci, umělou hmotu mají v Novém Městě na Moravě, Rožnově, Frenštátě pod Radhoštěm, připravují se v Harrachově, Albrechticích, Nové Pace, Písařově, Vysokém nad Jizerou.“

S jakými největšími problémy jste se setkávali, event. setkáváte?

„Od samého začátku — s nedostatkem výzbroje a výstroje.

Ing. Miloslav Kumpošt má největší zásluhu na vybudování můstku s umělou hmotou v Liberci. Na obrázku při pokládání umělé hmoty

Na tento okamžik na mistrovství světa ve Falunu se nezapomíná. Stanislav Henych po dobytí stříbrné medaile v běhu na 50 km v rozhovoru s trenérem čs. reprezentačního týmu Jaroslavem Honců a tajemníkem ČSSR Jindřichem Hochem

Rumuni nás predbehli

Predeal je zimné stredisko, po Poiane Brasov druhú najväčšiu v Rumunsku, asi ako Starý Smokovec vo Vysokých Tatrách. Leží vklínene medzi Transylvánske Alpy, vo výške 890 m nad morom. Má niekoľko lyžiarskych zariadení, dve paralelné dvojsedačky s kapacitou asi 700 osôb za hodinu, ktoré zvládnu aj návaly turistov počas víkendov a vvezú ich do výšky 1400 m, odkiaľ je impozantný pohľad na celý masív Karpát s ich najvyšším vrcholom Moldoveanu, vysokým 2543 m. Lyžiarske využitie umožňujú dve zjazdovky. Jedna z nich, pretekárska, bola t. r. v dňoch 9.—10. marca vyhradená zjazdárskej mladi do socialistických štátov. Uskutočnil sa tu I. ročník Pohára družby, ktorý už má tradíciu v klasických disciplínach a v budúcom roku sa má konať v Poľsku, v roku 1976 v ČSSR a v roku 1977 v Bulharsku.

Na štarte prvého ročníka stáli pretekári Bulharska, Maďarska, ČSSR, Rumunska a Poľska. Naša výprava bola zložená z pretekárov ročníkov 1957 a 1958, ktorí ešte neodchádzajú z dorastu a s ktorými sa počítajú v budúcej sezóne. Možno povedať, že to bola druhá garnitúra juniorov. V Predeali naše farby obhajovali Z. Suržinová, T. Navrátková, z chlapcov Z. Reitmayer, J. Gažík, J. Kornfeld a R. Kič.

Pre nedostatok snehu museli usporiadatelia upustiť od pôvodného programu slalomu a obrovského slalomu. Uskutočnili sa dva slalomy na pomerne krátkej trati s veľkým počtom brán, čo je pre nás už neobvyklé. Z Suržinová obsadila tretie miesto v oboch slalomoch a T. Navrátková štvrté v prvom slalome. Porazili ich po oba dni dobre a vyrovnane jazdiace Poľky, najmä B. Kurkowiaková. Z chlapcov sa najlepšie umiestnil J. Gažík, ktorý skončil v prvom slalome na druhom mieste. Tu na seba upozornili dvaja veľmi talentovaní zjazdári, a to predovšetkým Bulhar Papangelov, ktoré-

Nejciteľnejší to bolo v začiatkoch, nyní se situace zlepšila alespoň pokud jde o dětské skokanské boty a běžecké lyže, ale trvá nedostatek skokanských lyží a vázání, holí, běžeckých vosků, vhodného oblečení. Zklamání jsme se skočkami z Nového Města na Moravě — jejich kvalita není dobrá, každé druhé se velmi brzy rozlepi. Takové nedostatky kvalitě tréninkového procesu jistě nepříspějí“.

Sdruženáři si často stěžují, že trenéři ostatních disciplín jim přetahují závodníky...

„To stále platí, setkáváme se s tím stále, jména Břetislava a Františka Nováků, Maturý, Štantejského a Pěničky jsou toho dokladem. Domnívám se, že měly být vypracovány nějaké regulace, které by takovému lanaření zabránily. Zastáváme totiž „konzervativní“ názor, že nejlepší je v mládí všestrannost. A za pravdu nám dávají třeba skokanské závody v nižších věkových kategoriích, v nichž většinou vítězí fyzicky zdatnější sdruženáři. Ono by bylo ideální, kdyby odborná komise na základě fyzických a psychologických předpokladů v určitém věkovém rozhraní rozhodla, kde bude mít který mladý závodník lepší předpoklady. Myslím, že tady bychom si také měli vzít příklad z NDR, kde existuje přesná dělba práce.“

Dostáváme se k dalšímu problému. Návaznosti výchovy mladých závodníků. Ti, kteří dnes slibují být nadějemi, se mohou při přechodu do do-

rosteneckých kategorií pro sport ztratit.

„Bohužel tomu tak je a několikaletá práce může přijít nazmar. My se např. můžeme pochlubit dobrým systémem výchovy mladých sdruženářů, ale vůbec si nevím rady, jak to bude, až dnešní žáci skončí ve škole a budou se rozhodovat co dál. Zatím chybí návaznost na školy druhého stupně, učiliště. Zatím to je věc náhody, ničeho jiného. Jeden příklad za všechny: talentovaný sdruženář Filip je z Přepeři u Turnova. Chce dále sportovat, ideální možnosti má v Liberci, ale podle dosavadních školských předpisů nemůže nastoupit na průmyslovku v Liberci, nýbrž někde ve Východočeském kraji. Tohle je zatím bolest, která nás velmi trápí a snažíme se jí řešit po svém, díky známostem. První vlaštovkou by mělo být tanvaldské gymnasium, jakýsi další stupeň sportovních tříd ZDŠ. Problém by měla vyřešit vrcholová střediska mládeže. Může se však stát, že než budou zřízena, ztratíme pro sdružený závod desítky talentovaných sportovců“.

Jak tedy vidíte budoucnost sdruženého závodu?

„V každém oddíle, kde systematicky pracují s mládeží, jsou předpoklady, že obětavá práce přinese ovoce, že povede k výsledkům. Aby to byla práce efektivní, opravdu systematická — to už nezáleží zdaleka jen na nás. My můžeme udělat hodně, ale ne všechno.“

JIRÍ KOTLAND

ho poznáme už z MEJ na Chopku, a Rumun Cavasi. Budúcnosť určite potvrdí, že v spomínaných zjazdároch rastú nádejní pretekári. Z ostatných účastníkov sme si povšimli Maďarov, ktorí síce bojujú ešte s počiatočnými ťažkosťami, ale aj tak zanechali dobrý dojem.

Vráťme sa však k samotnému stredisku a k usporiadateľom. Doslovne dych nám vyrazilo, keď sme sa dozvedeli, že v Predeali je lyžiarska škola, ktorú navštevuje 350 žiakov. A to je to, v čom sa Predeal líši od hociktorého nášho strediska. Začali sme sa o vec zaujímať a konštatujem, že to, o čom my len snívame, je v Predeali už druhý rok skutočnosťou. Internátna lyžiarska škola sústreďuje v svojich triedach 7—18-ročných žiakov v I.—9. ročníkoch. Tým je vlastne zabezpečená nadväznosť na jednotlivé ročníky, čo je v zariadeniach takéhoto druhu najdôležitejšie. Škola má vlastnú budovu a internát, učiteľský a trénerský zbor. Je to špeciálna lyžiarska škola pre všetky lyžiarske disciplíny s upravenou učebnou osnovou a posunutými hlavnými letnými prázdninami. Prázdniny majú presunuté na zimné obdobie od 20. XII. do 1. IV., kedy len trénujú a pretekajú. Cez ostatné zimné obdobie lyžujú najmenej tri hodiny denne. Zdalo sa nám, že to nevychádza časove, ale presvedčili sme sa o opak. Pri 900-metrovom lyžiarskom vleku sa nachádza svah s umelým osvetlením, ktorý svojou dĺžkou a členitosťou je výborný na tréning slalomu a obrovského slalomu. Tréning na svahu zabezpečujú kvalifikovaní lyžiarski tréneri, s ktorými sme mali možnosť sa zoznámiť. S čím sa nám ešte pochválili, bol úplne nový Prinoť, ktorý má na starosti úpravu trať.

Odchádzali sme z Predealu so zmiešanými pocitmi, lebo to, čo sme tu videli, nám doma už dávno chýba, a ak nezachytíme tento vietor, v blízkej budúcnosti budeme plakať nad rozliatym mliekom. Systematická práca s mládežou je zdĺhavá, potrebuje však podmienky, aby prinášala ovocie. Podmienky, aké sme napríklad našli u našich priateľov v Rumunsku.

ALEXANDER EGYHÁZY

ZAMYŠLENÍ NAD PLÁNOVÁNÍM TRÉNINKU LYŽAŘŮ-BĚŽCŮ

Ani dobre trénovaní športovci neudrží svoju výkonnosť po celý rok na stejné výši a krivka výkonnosti během jednoho ročního cyklu kolísá. Aby období športovní formy připadlo do období závodů, je nutno dodržet určitý tréninkový systém, který v případě lyžování počítá s vyvrcholením od konce prosince do března.

Jednotlivé fáze ročního cyklu jsou označovány jako fáze přípravná, ve které se pokládají základy zabezpečující dosažení športovní formy, dále je to fáze závodní, poskytující bližší podmínky pro její udržení s možností dosažení jednoho nebo více vrcholů športovní formy. Konečně je to fáze přechodná, která je obdobím částečného poklesu formy. Celoroční tréninková práce je dnes samozřejmostí, kterou není třeba připomínat.

Športovní forma je provázána celou řadou změn v orgánech těla a ve fyziologických funkcích. Športovec se do ní dostává za různě dlouhou dobu, udává se 2 až 6 měsíců. Tato doba je zcela individuální a závisí na druhu športu, charakteru tréninku, na vlastnostech športovce, jeho věku, nervovém typu, funkční zdatnosti, na celkové délce jeho systematické športovní činnosti a podobně. Športovec a trenér se pak vhodnými prostředky snaží udržet športovní formu co nejdéle.

V závodním období nemají všechny závody stejný športovní význam. Některé jsou důležitější, jiné méně. Tréninkový proces je tedy také nutno upravit i z tohoto hlediska. Charakter přípravy musí tedy být promyšlen, individuálně sestaven a udržován tréninkovým plánem.

Všechny zmíněné okolnosti svědčí o složitosti tréninkového procesu. K fyziologickým aspektům přistupují ještě aspekty pedagogické, jako vytváření vhodného pohybového stereotypu běhu na lyžích po technické stránce, pěstování jednotlivých schopností jako rychlosti, obecné vytrvalosti, síly, rychlosti a silové vytrvalosti, aerobní a anaerobní pracovní kapacity a podobně. Je tedy zřejmé, že průběh tréninku v jednotlivých fázích celoročního cyklu není možno přenechat náhodě a že nestačí pouze rámcové plánování pro jednotlivé fáze přípravy.

U některých lyžařských trenérů možno pozorovat neochotu k rozpracovávání individuál-

Poslední návrat čs. reprezentantů Milana Jarého a Blanky Paulů z lyžařského stadionu ve Falunu, který byl dějištěm MS v klasičeských disciplínách

Přebornice Slovenska v běhu starších žaček Zuzka Blažková ze Štrby

ních plánů. To lze nalézt u všech druhů sportu, vyznačujících se složitou technikou. Detailní rozpracování se zřeteltem na návaznost k předcházejícím tréninkovým jednotkám se totiž často stávají neuskutečnitelná po několikátýdenním odstupu. V lyžování často rušivě působí měnící se faktory klimatické a hlavně různá kvalita sněhu. Těžko proto v podrobnostech předpovídat reakci organismu na tréninkovou práci. Ta je ku příkladu jiná při tréninku na kvalitním suchém prašanu, nežli na těžkém mokřem sněhu či klouzavém vlhkém prašanu, nebo ledovatém firnu. Způsob zátěže je také modifikován terénním profilem tréninkového prostoru a důležitá je i nadmožská výška. Tak je často nutno řešit bezprostředně v tréninku rozdělení času nutného pro různé způsoby tréninku tak, aby kvalita i kvantita práce byla racionální. Z těchto všech důvodů je proto některým trenérům-praktikům líto ztrácet čas podrobným rozpracováním plánu. Často jsou kladeny otázky, zda plánovat nebo neplánovat. A když plánovat, rozebírat plán na celý rok? A je možno, jak tvrdí někteří praktikové, rozpracovávat plán

citem, intuitivně? V trenérských kruzích jsou u různých druhů sportů rozličná hlediska. Bylo by možno uvést množství příkladů, jako Felixe Stamma a také jiných amerických trenérů, dále Percy Cerrutyho, kteří vědecké plánování evropských trenérů považují za pseudovědecké, protože nedbá lidských pocitů a dělá z tréninku systém pevných plánů bez sportovcovy vlastní volby. Opačným extrémem je ku příkladu Iglói, který nejprve v Maďarsku, pak v USA, dosáhl pozoruhodných výsledků s Ihárosem, Roszavölgym, Táborim, Bobem Schulem, Jimmem Beatym a jinými. K jeho systému patří, že atlet, který trénuje třikrát denně, je podroben železné kontrole nejen pokud se týká plnění tréninkového programu, ale i pokud se týká životosprávy, výživy a je v podstatě nesamostatným. Thony Nett zase říká, že vědecký systém, který byl dán atletickému světu dříve, než byl zcela vyzkoušen v praxi, nesplnil co slíboval a mnohde se ho zříkají. Sovětské trenérské školy se zase většinou přidržují systematického plánování. Zenon Wažny doporučuje určité kompromisní řešení. Základem je tréninkový plán, přičemž polovina řídicího elementu patří trenérovi, polovina dotyčnému sportovci. Příjmatelům signálů je sportovec. Jeho stav se časově mění, mění se adaptace k tréninkové námaze, rychlost ovládnutí nových prvků techniky, psychická kondice, zdravotní stav atd. To je také vázáno na podmínky, ve kterých se trénink koná, tj. na stav sportoviště, teplotu vzduchu, rychlost větru atd. Podle takových informací, speciálních lékařských údajů, pozorování techniky objektivními metodami, se příprava sportovce upravuje. Řídicím faktorem je zde tedy plán, korekčním faktorem vzhledem k plánu trenér, v roli řízeného je sportovec, za jehož účasti se děje zpracovávání plánu. Pro závodní běh na lyžích se zdá být tento model nejpřitažlivější. Jestliže tento model přijmeme, tak musíme přiznat, že tréninkový plán je nutný a že je také nutné pravidelné podrobné rozdělení práce na celý rok od přechodu ze všeobecného pracovního schématu až k detailnímu individuálnímu roz-

pracování na jednotlivé údobí, etapy těchto údobí, týdenní plány a plány jednotlivých tréninkových jednotek.

Intuitivní práci trenéra podle citu od jednoho tréninku ke druhému je tedy možno považovat i u běhu na lyžích za nevhodnou. Je třeba plánovat i komplex tréninkových prostředků, velikost zatížení vzhledem k odlišným fázím tréninkového cyklu i vzhledem k jednotlivým mikrocyklům uvnitř každé fáze. Plánuje se i akcent práce na tom či onom druhu tréninku, objem a intenzita použité práce. Grafické znázornění jednotlivých těchto prvků v průběhu ročního cyklu pak zlepšuje přehlednost a názornost. Stoupenci takového plánování bývají většinou mladí trenéři, ovládající široké teoretické znalosti. Takový způsob plánování je namáhavý, ale efektivnost kompenzuje vynaloženou energii. Na nynější úrovni rozvoje lyžařského sportu ve světě může být jedním ze stimulů k vyvrcholení systému organizace sportovního zdokonaloování a tréninku běhu na lyžích. Vrcholové lyžování bez takového plánování pak není vůbec myslitelné.

Kvalita trenérských kádrů je v Československu díky příslušným školám a trenérským kursům na dobré úrovni. Je možno věřit, že pokud se týká otázky plánování tréninku, zhostí se naši trenéři svých úkolů dobře.

Dr. VRATISLAV DANĚK

Zasloužilá mistryně sportu Květa Lelková byla členkou jury běžeckých závodů žen na MS ve Falunnu

Dvanáctiletý Jan Němec patří k největším čs. sjezdářským nadějím

kladené na absolventa kursu, musí absolvovat doučovací kurs (7denní).

Náplní druhého povinného lyžařského kursu je specializovaný lyžařský výcvik. Je opět 12denní a jeho cílem je prohloubení znalostí z 1. lyžařského kursu a zvládnutí základů jednotlivých lyžařských disciplín a zimní turistiky. Součástí tohoto kursu je stejně jako v 1. ročníku teoretická příprava (celkem 20 hodin). Specializovaný kurs je zakončen klasifikovaným zápočtem, ve kterém musí posluchač prakticky i teoreticky prokázat zvládnutí probíraného učiva. Také po 2. kursu se posluchači, kteří nesplní požadavky, musí zúčastnit 7denního doučovacího kursu.

Ve 3. ročníku nemají posluchači žádný povinný lyžařský kurs, avšak ti, kteří s úspěchem absolvovali předchozí kurs (tj.

Výuka lyžování na FTVS UK Praha

Současné úkoly tělovýchovného hnutí kladou nemalé nároky na absolventy fakulty tělesné výchovy a sportu. Jak se připravují na svoji budoucí činnost cvičitelů lyžování? Vždyt v podstatě každý absolvent se dříve nebo později, ať už jako učitel ZDS, střední nebo vysoké školy, octne v situaci, kdy bude stát před nastoupeným lyžařským družstvem.

Podle jednotné kvalifikace cvičitelů a trenérů (JKCTR sport, 1972) je absolvent FTVS postaven na úroveň cvičitele III. třídy. Katedra turistiky a lyžování, která provádí výuku lyžování, si však klade náročnější cíle. Vyplývá to i z časových, kádrových a jiných podmínek, které umožňují, aby zhruba dvě třetiny posluchačů byly metodicky i technicky na úrovni cvičitelů II. třídy.

Posluchači tělesné výchovy absolvují během studia na FTVS tři povinné lyžařské kursy. Mnozí však absolvují o 2 až 3 kursy více. Cílem lyžařské výuky na FTVS je seznámit posluchače s teoretickými poznatky a vědeckými základy rozvíjení návyků v oboru lyžování tak, aby správně chápali poslání a postavení lyžování v socia-

listickém systému tělesné výchovy. Posluchači si musí osvojit pohybové návyky základního lyžařského výcviku a ovládnout základy specializace v běhu, slalomu, skoku a v lyžařské turistice.

V prvním ročníku studia se všichni posluchači zúčastní povinného základního lyžařského kursu, který je dvanáctidenní a je zaměřen na základní lyžařský výcvik. Během kursu se posluchači seznamují se základy lyžařské technologie (opravy lyží, údržba, mazání, vybavení atd.). Ve dvaceti teoretických hodinách se probírá historie lyžování, postavení lyžování v systému tělesné výchovy a vyučování lyžování na školních lyžařských zájezdech. Posluchači, kteří mají nedostatky v technice jízdy a nesplní požadavky

byli klasifikováni jako výborní, se mohou zúčastnit kursu tzv. výběrové sportovní činnosti. Výběrový lyžařský kurs je 8denní a je zaměřen na sjezdové disciplíny. Tradičně se pořádá na Chopku v Jasně a je zakončen zkouškami. Obvykle dobrá úroveň posluchačů je příslibem jejich úspěšně cvičitelské práce.

Ve 4. ročníku je lyžařský výcvik posluchačů tělesné výchovy ukončen lyžařskou pedagogickou praxí. Katedra sportů a pobytu v přírodě, která spolu s oddělením didaktiky katedry pedagogiky, psychologie a didaktiky lyžařskou pedagogickou praxi zajišťuje, usiluje o to, aby posluchači již během studia získali hodnotnou praxi. Posluchači spolupracují s fakultním učitelem už při přípravě lyžařského výchovně výcvikového zájezdu, pomáhají při kontrole výstroje a nástroje, zúčastňují se schůze s učiteli školy a s rodiči žáků, připravují si pro žáky přednášky a pomáhají při přípravě programu na ve-

černí besedy. Jde nám o to, aby posluchači byli seznámeni s celou problematikou výchovně výchovných zájezdů, aby vedle úkolů odborných měli i úkoly organizační a výchovné, aby jejich činnost nezačala a neskončila na sněhu.

Vlastní pedagogické praxi předchází 3denní seminář, ve kterém posluchači v teoretické části probírají náplň, metodiku a organizaci lyžařského výcviku (celkem 9 hodin). Velký důraz se klade na praktické zopakování techniky se zaměřením na osobní zdokonalování.

Pedagogickou praxi absolvují posluchači na vybraných školách tak, že ke každému družstvu jsou přiděleni 2 posluchači. Posluchači se střídají ve vedení družstva vždy po půldnech. Ti, kteří mají volno, hospitují pod vedením učitele FTVS u jednotlivých družstev nebo se zdokonalují v technice jízdy. Každý den se hodnotí pedagogická úroveň jednotlivých posluchačů a připravuje se výuka na další den. Zkušenosti ukázaly, že posluchači jsou na pedagogickou praxi dobře připraveni jak po stránce teoretické, tak i praktické.

Ukončením pedagogické praxe (většinou v průběhu února ve 4. ročníku) končí lyžařská výuka posluchačů FTVS. Během této výuky mají posluchači FTVS, pokud nejsou specialisté-

lyžaři, celkem 34 povinných dnů lyžařského výcviku a 49 hodin teorie, která je úzce zaměřena k lyžování. Někteří posluchači se hlásí i do kursů dalších (douchovací, kurs výběrové sport. činnosti), kterými si prodlužují celkovou délku kursů až na 53 dnů během 4 let studia.

Osnovy lyžování pro posluchače FTVS jsou tedy velmi rozsáhlé a jsou zaměřeny tak, aby budoucí učitelé tělesné výchovy měli velmi dobrou cvičitelskou přípravu. Proto také směrnice pro výchovně výchovné lyžařské zájezdy škol II. cyklu, vydané MSK, dovolují posluchačům, aby po absolvování lyžařských kursů (tj. ve 4. ročníku) působili na těchto zájezdech jako plně kvalifikovaní lyžařští cvičitelé.

Jinak je tomu bohužel s přiznáním titulu cvičitele III. třídy v ČÚV ČSTV. Podle jednotné kvalifikace [JKCTR], se titul cvičitele přiznává až absolventům FTVS. Jde zde o nepříjemnou formalitu, protože posluchači FTVS lyžařský výcvik po ukončení lyžařských kursů už nemají a z teoretických předmětů, které jsou součástí školení cvičitelů III. a II. třídy, mají zkoušky už složeny (teorie tělesné výchovy, dějiny tělesné výchovy, pedagogika, psychologie, anatomie, fyziologie).

Věříme, že v tomto případě

by bylo možné provést výjimku z JKCTR a zájemcům z řad posluchačů FTVS, kteří s úspěchem lyžařské kursy absolvovali a jsou katedrou doporučení, přiznat titul lyžařského cvičitele ne až po absolvování fakulty, ale již po absolvování lyžařských kursů, aby posluchači ještě během studia mohli v době svých zimních prázdnin působit jako cvičitelé.

Rozšíření cvičitelské základny ČÚV ČSTV o mladé posluchače — budoucí žilovčíkaře by přispělo ke zkvalitnění lyžařské výuky, jak v ČÚV ČSTV, tak i na všech stupních škol a to by mělo být cílem všech pracovníků v oblasti lyžování. Vždyť našim společným cílem musí být rozvoj lyžařského sportu ve školní i mimoškolní činnosti naší mládeže.

TOMÁŠ DOLEŽAL, FTVS Praha

Fotografie na první straně obálky Josef KOLLER, na druhé straně Jaroslav TROUSIL, na třetí a poslední straně obálky Miroslav HLADÍK. Fotografie uvnitř měsíčníku František HALLA, Miroslav HLADÍK, Jiří KOTLAND, Ján TOMKO a Jaroslav TROUSIL.

Noví trenéři II. třídy

Tělovýchovná škola ČÚV ČSTV ve spolupráci s Českým svazem lyžařů uspořádaly 24.—31. března v tělovýchovném středisku v Harrachově zimní část školení trenérů lyžování II. třídy všech disciplín. Účastníci absolvovali svůj druhý závěrečný týden školení velmi úspěšně. Navíc byli pozváni absolventi FTVS, PF nebo PI ke zkouškám pro trenéry lyžování II. třídy. Téměř na posledních zbytečných sněhu absolvovali účastníci své pedagogicko-metodické výstupy. Kromě teorie a praktické výuky na lyžích byli účastníci školení seznámeni se závěry IV. sjezdu ČSTV a se systémem politickovýchovné práce trenérů v ČSTV.

Mezi úspěšnými absolventy byla řada bývalých československých reprezentantů. Věříme, že využijí své bohaté zkušenosti ze závodní činnosti a pomohou, abychoch i nadále pokračovali v úspěších českoslo-

venského lyžování na světovém poli, které zvláště v letošním roce byly výrazné a řadí náš sport mezi nejúspěšnější v ČSTV.

Po úspěšném složení všech zkoušek byli trenéry lyžování

II. třídy jmenováni podle specializace:

Běžci: Jiří Baroš [Valašské Meziříčí], dr. Petr Bureš [Univerzita Brno], Antonín Dvořák [Start Brno], Miroslav Hák [Sokol Studenec], ing. Milan Hrdinka [Lokomotiva Trutnov], Pavel Kamenský [ŽDAS Žďár nad Sázavou], Karel Kasper [Seba Tanvald], Stanislav Kopřiva, ing. František Krbek, Vladimír Novotný [všichni Sokol Nové Město na Moravě], Václav Peřina [Dukla Liberec], Pavel Ploc [RH Semily], Stanislav Řezáč [Dukla Liberec], Pavel Tvrđík [Start Brno], Václav Kubica [Sokol Nové Město na Moravě], Marie Mikesková, Lubomír Nogol [oba TŽ Třinec], František Novotný [Slavia PF Ústí n. Labem], Miroslav Tryzna [Sokol Jilemnice], Petr Va-

Postoje rekreatantů k lyžování

Turistika na lyžích a kondiční běh na lyžích jsou podstatnou částí programů, doporučovaných zimním rekreatantům zotavovny VIII. všeoborového sjezdu na Medlově (730 m nad mořem) u Nového Města na Moravě.

Zotavovna je dobrým východiskem na celý jižní hřeben Žďárských vrchů, táhnoucí se od Českého kopečku (730 m — 6 km severozápadně od Žďáru nad Sázavou) přes Sklenskou horu (780 m), Tří Smrky (785 m), Kříby (784 m), Paseckou skálu (819 m), Studnický vrch (820 m) a Pohledeckou skálu (812 m) na Špimberku (705 m) u Zubří, kde končí. Tréninkový lyžařský přírodní „stadion“ novoměstských lyžařů na Vlachovickém vrchu (775 m) s výbornými sněhovými podmínkami přes 120 dní ročně (letošek nevyjímaje) je od zotavovny vzdálen dva a půl kilometru na jihozápad. Dnešní objekt zotavovny, otevřený 29. července 1973, navazuje na původní rekreační středisko a tábor Medlov, jež vybudoval před 40 roky významný lyžařský závodník Leoš Stehlík.

Rekreatantům lednových a únorových turnusů 1974 jsme předložili dotazník s otázkami a

vždy pěti volitelnými odpověďmi, týkajícími se jejich postojů k zimní rekreaci, k zdravotně výchovné práci na zotavovně a k pobytu na Žďárských vrších vůbec. Celkový počet získaných vyplněných dotazníků byl 338, z toho 217 od rekreatantů mladších než 45 let a 121 od rekreatantů starších 45 let. Odpovědi na níže uvedené dvě otázky mohou zajímat lyžaře, trenéry i funkcionáře lyžařských oddílů z celé republiky. Vždyť rekreativní přicházejí na zotavovnu ze všech měst a krajů a reprezentují běžné mínění širokých vrstev pracujících.

Otázka 1: Jaké zimní pohybové rekreační činnosti se obvykle věnujete doma během zimy?

a: nemám doma žádnou možnost pro zimní pohybové rekreační činnosti venku - mladší: 33 %, starší: 67 %.

b: chodím bruslit - mladší: 22 %, starší: 3 %.

c: chodím sáňkovat sám či s dětmi - mladší: 19 %, starší: 14 %.

d: jezdím na zasněžené svahy blízko města a cvičím obraty, sjezdovou techniku; používám sjezdové lyže - mladší: 16 %, starší: 6 %.

e: věnuji se kondičnímu běhu na lyžích a lyžařské turistice na běžeckých lyžích - mladší: 10 %, starší: 10 %.

Otázka 2: Jaké zimní pohybové rekreační činnosti byste se doma nejraději věnoval, kdybyste k tomu měl vhodné prostředky a podmínky?

a: těžko říci - mladší: 10 %, starší: 28 %.

b: bruslení - mladší: 14 %, starší: 2 %.

c: sáňkování - mladší: 8 %, starší: 18 %.

d: rekreačnímu sjíždění cvičných louček (na sjezdových lyžích) - mladší: 44 %, starší: 23 %.

e: kondičnímu běhu na lyžích, lyžařské turistice na běžkách - mladší: 24 %, starší: 29 %.

Odpovědi si zaslouží zamyšlení. Ukazuje se např., že starší rekreativní mají dvojnásob větší sklon hledat objektivní příčiny pro svou neúčast na zimní pohybové rekreační činnosti. Mladší rekreativní si zřejmě naopak spíše dokáží vytvořit objektivní podmínky pro takovou činnost, nebo aspoň dokáží přemoci nedostatek objektivních předpokladů pro ni nějakými improvizacemi nebo tím, že obětují trochu víc ze svého pohodlí. Bruslení se v zimě reálně věnuje více rekreatantů, než kolik by ideálně chtělo; naproti tomu rekreačnímu lyžování — a to jak rekreačnímu „loučkaření“, tak i kondičnímu běhu na lyžích či lyžařské turistice na běžkách — by se rád věnoval skoro trojnásobek toho počtu, který se těmto činnostem skutečně věnuje. Poněkud zarmocující je nadále ještě přetrvávající tradiční větší zájem o „loučkaření“ než o kondiční běh na lyžích a lyžařskou turistiku na běžkách. Ve shodě s obecnými poznatky tělovýchovného lékařství i preventivní kardiologie lze totiž soudit, že rekreační běžecké lyžování může mít podstatně příznivější, v některých případech skoro léčebný či rehabilitační vliv na ochranu moderního člověka před nemocemi krevního oběhu.

šička (Rožnov pod Radhoštěm).

Sjezdáři: Rudolf Adam (Motor Čes. Budějovice), ing. Pavel Bartovský (Slavia VŠ Plzeň), ing. Zdeněk Dosoudil (Slavia Havířov), ing. Lubomír Fiala (TJ Gottwaldov), Richard Fryč (CHZ Litvínov), Miloslav Frýba (Sokol Stará Paka), Zdeněk Havlíček (Autoškoda Vrchlabí), Vladimír Hozák (Slovan Varnsdorf), ing. Eduard Hromádka (Slavia VŠ Praha), ing. Pavel Kutáč (VŽKG), Vladimír Litinský (MSA Dolní Benešov), ing. Milan Macoszek (VŠB Ostrava), Jiří Musil (KTL Brno), ing. Martin Novotný (Bohemians), Jiří Pešek (Autoškoda Vrchlabí), ing. Luděk Rezníček (Orbis Praha), ing. Jan Sýč (TJ Podolí), Libuše Sebelová (ZKL Brno), Václav Springl (LIAZ Jablonec), Erich Wirl (Chemička Ústí n.

Labem), Josef Železný (Slovan Varnsdorf), Jaroslav Čáp (Konstruktiva Praha), Petr Jireš (Sokol Klášterec nad Ohří), Miloslav Němec (VŠCHT Pardubice), Vladislav Polívka (Spartak Přerovské strojírny), Vlasta Uhrová (Lokomotiva Vršovice), Miroslav Vydra (Autoškoda Vrchlabí).

Skokani: Rudolf Doubek (Jiskra Vysoké nad Jizerou), František Felix (Technolen Lomnice n. Popelkou), Zbyněk Horník (Sokol Bílá Třemešná), Stanislav Lasota (TŽ Třinec), Bohuslav Novák (Slovan Spindlerův Mlýn), Miloslav Peřich (Rožnov pod Radhoštěm), Mojmír Stuchlík (Spartak Semily).

Sdruženáři: Jan Fejkel, Libor Foltman (oba Dukla Liberec), Jaroslav Mazánek (Spartak Semily).
JAROMÍR PETŘÍK

PŘÍNOS NORMALIZACE pro bezpečnost lyžování

V poslední době se stále více hovoří o bezpečnosti. Bezpečnost v práci, bezpečnost v dopravě, bezpečnost ve sportu. Požadavky na ni rostou úměrně se zvyšujícím se blahobytem a růstem volného — mimopracovního času. Lyžování patří mezi nejoblíbenější a nejmasyvnější sporty v ČSSR, vykazuje však značnou úrazovost. Úrazovost v lyžování roste tím víc, čím více vzrůstá rychlost jízdy, stoupá počet výtahových zařízení a lyžařských tratí. Naproti tomu dochází k řadě účinných opatření, která snižují riziko typických lyžařských poranění.

K těmto opatřením patří:

- vývoj funkčně dokonalých bezpečnostních vázání,
- seřizování vázání podle individuálních předpokladů,
- konstrukce lyží s optimálními jízdními vlastnostmi,
- lepší tělesné příprava a zvýšená znalost techniky jízdy,
- účelnější výstroj.

Rozhodně by ke snížení úrazovosti dále přispělo stanovení předpisů pro lyžařské dráhy a předpisy o pohybu na nich pro širokou veřejnost — tak jak je to obvyklé v alpských zemích.

Vyhodnocení úrazových statistik mluví ve prospěch jednotlivých opatření. Jejich výsledky byly u nás publikovány, proto je lze považovat za fakta obecně známá. Přesto chci zdůraznit: celkové riziko zranit se, kleslo asi na jednu čtvrtinu a toto snížení se omezuje na ty případy, kdy obchod byl schopen správně vybrat, zajistit montáž a seřizování v servisní dílně. Dále je prokazatelné, že jedna třetina úrazů nastala v důsledku neodborné montáže, případně nepřizpůsobení vázání k použité obuvi.

Požadavky na bezpečnost jsou tedy známy. Účinný výsledek však může být zajištěn pouze normalizační prací v celé škále lyžařské výbroje a výstroje. V NSR byla nedávno ustanovena pracovní skupina, mající za úkol vypracovat mezinárodně platné normy na „Lyže“,

„Lyžařské boty“ a „Lyžařské vázání“.

Bylo by na místě zmínit se, jak vypadá situace u nás. Při Československém svazu lyžařů byla vytvořena komise pro výzbroj a výstroj, aby spolupracovala s tuzemskými výrobci věškeré lyžařské výbroje a výstroje. Za tím účelem, kromě jiného, provádí praktické zkoušky nových výrobků, což předstává nezbytný doplněk zkoušek laboratorních, vypracovává posudky pro patentový úřad, pořádá symposia o lyžařské výbroji a výstroji. Podává návrhy na dovoz zahraničních výrobků z oblasti výbroje a výstroje. V posledních řadě spolupracuje s Ústavem pro normalizaci a měření. (ÚNM).

V prosinci loňského roku byla z rozhodnutí ÚNM pověřena tato komise státním úkolem: vypracovat nové normy na lyžařské vázání. Základ pro tento normalizační úkol tvoří směrnice IAS Nr. 100, švýcarská směrnice BfU a poznatky ostatních zkušebních institutů. Jsou tedy shromažďovány výsledky rozsáhlých prací z posledních let, které byly v Evropě provedeny výše zmíněnými institucemi i výrobci samotnými.

Norma bude obsahovat požadavky a zkušební metodiku jak na bezpečnostní, skokanské, turistické, tak i běžecké vázání. Z hlediska „životnosti“ budoucí normy bude nutné, aby požadavky a zkušební metodika byly formulovány jednoznačně

*Dr. Milan Jirásek je nejen úspěšným lékařem čs. lyžařů, ale i nedocenitelným pomocníkem čs. reprezentantů při všech závodech. Na lyžařském stadiónu na MS ve Falunu s krátko-
vlnnou vysílačkou informuje čs. závodníky o průběhu závodu.*

Domníváme se, že zdravotně výchovná a tělovýchovně propagační činnost na odborných zotavovnách, zaměřená k zvýšení zájmu o rekreační běh na lyžích resp. o lyžařskou turistiku na běžkách a argumentující nižší finanční náročností potřebné výstroje, nižší časovou náročností tréninku, snadnějším vytvořením objektivních podmínek včetně terénních předpokladů (lze využít i poměrně úzké pruhy závějí podél mezí, okrajů lesa apod.), podstatně menší úrazovostí a nesrovnatelně větší podnětností pro krevní oběh, by se mohla stát záležitostí pracovníků lyžařských oddílů a jejich spolupráce s programovými referenty zotavoven.

Primář

**MUDr. KAREL DANĚK, CSc.
Prof. FRANTIŠEK VOJANEC**

a nebyly závislé na dnes známých systémech vázání. Tím se položí základ pro vývoj budoucích „generací“ vázání. U budoucích bezpečnostních vázání všech systémů by měl být zaveden jednotný číselný klíč, jenž by odpovídal vždy stejnému vypínacím hodnotám. Např. hodnota 8 bude znamenat, že vypínací síla na špičce boty při zkřutu nohy je 200 N (Newtonů) a vertikálně na podpatku 800 N. Hodnoty vypínacích sil nebudou v budoucnu spotřebitele zatěžovat, ten pouze nastaví „své“ číslo (hodnotu) při použití jakéhokoliv bezpečnostního vázání. Taková je budoucnost. Dnes je však už jasné, že s datem účinnosti nové ČSN se okamžitě zamezí prodeji nespolehlivých „taky bezpečnostních“ vázání. Je nutné si uvědomit, že zákazník s koupí vázání prakticky vkládá svoji bezpečnost do rukou výrobce. Není tedy možné souhlasit s názory, že levné vázání nemusí svou funkci plnit tak, jako ji plní vázání drahé. Je samozřejmostí, že budou obě stejně bezpečná, rozdíl bude však ve zpracování, konečné úpravě, vybavení apod.

Téměř u všech dnes běžných systémů vázání je podrážka boty funkční částí jak špičkové, tak i patní části vázání. V roce 1969 byl komisí zpracován návrh na unifikaci podrážky sjezdové boty. Výrobce bot tento návrh přijal a zakotvil ve svých podnikových normách. V NSR vstoupila v platnost obdobná norma (DIN 7880) až v prosinci 1972. Protože se rozměry podrážek u moderních bot z umělých hmot mění s kolísáním teploty, musí být normou rovněž omezen koeficient roztažnosti.

U lyží, které na základě své délky jsou vlastní příčinou typických zranění, je nutno přihlížet ke dvěma komplexům otázek, neboť mají přímý vliv na bezpečnost lyžaře.

Lyžaři musí být umožněno, aby již při nákupu mohl spolehlivě posoudit jízdní vlastnosti a kvalitu lyží, což je zvláště důležité u začátečníků.

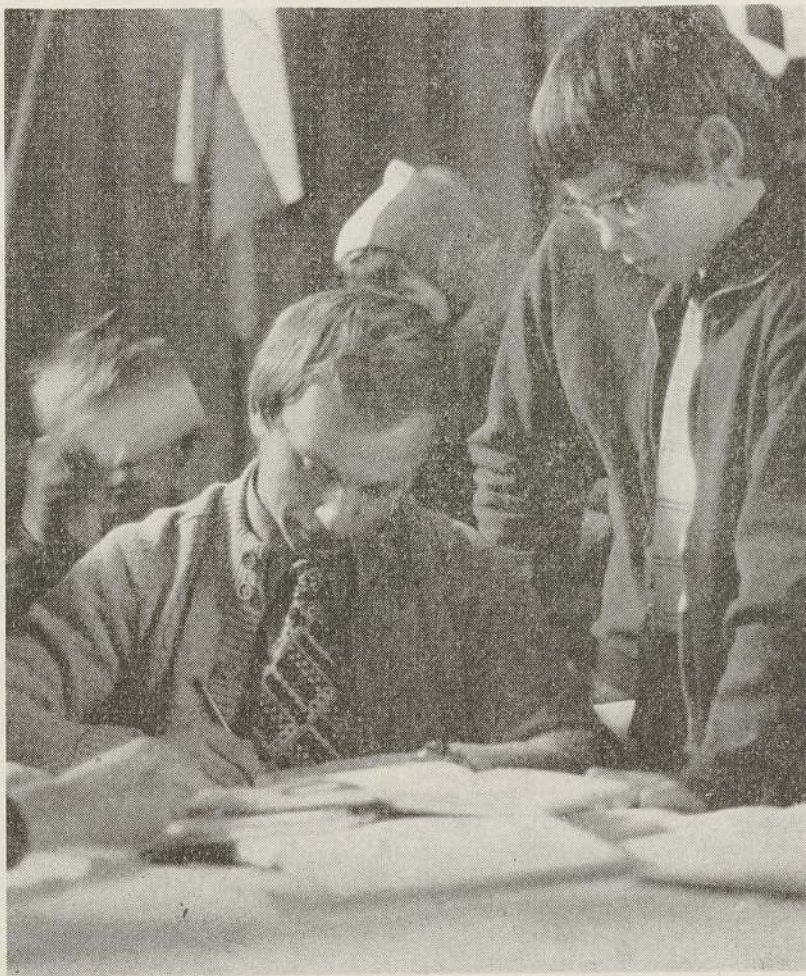
Protože problém montáže vázání na lyže patří k hlavním faktorům bezpečnosti, je nejdůležitější vyjasnit především všechny otevřené otázky vztahu „vázání - lyže“ např. na čem je závislý bod montáže a jak bude udáván. V této oblasti je nejdůležitější intenzivní vzájemná spolupráce výrobců lyží, bot a vázání.

Požadavky bezpečnosti nebudou zřejmě nikdy natolik vyčerpány, aby se nepřišlo na nová konstrukční řešení i u na první pohled dokonalých výrobků. Dnes se již ve světě vyrábí hole s pojistnými funkcemi

hned na několika principech. Rovněž tak jsou technicky překonány bezpečnostní řemeny. Jednoduchý systém zabrzdí lyži v okamžiku poté, co ji lyžař nedobrovolně opustil při pádu. Vyrábí se turistické běžecké vázání s pojistnou funkcí apod.

Tímto krátkým příspěvkem k normalizaci lyžařské výstroje a výstroje, která částečně pokročila a zčásti je ještě na počátku, má být dokázáno, jak je tato činnost významná a úzce spjatá s praxí. Jejím cílem je bezpečnost pro všechny lyžaře.

ZDENĚK MAŇHAL

Kapitán čs. družstva skokanů Rudolf Höhnle i ostatní nejlepší čs. lyžaři při vyhlášení II. ročníku ankety „Král bílé stopy 1974“ netačili dávat autogramy mladým novoměstským lyžařům

Členka čl. juniorského družstva sjezdařek Jana Zemanová (Slovan Špindlerův Mlýn) při letním tréninku v Modrém dole

Ubytování a stravování bylo velmi dobré úrovně. Finančně zajistily IŠ prostředky Úřad vlády ČSR a ČSL, takže účastníci uhradili při zahájení pouze poplatek 300 Kčs. Kádrově byla IŠ zajištěna vedoucím Jaroslavem Kašílkem, stálým trenérem Miroslavem Němcem a trenéry, kteří se zde po týdnu nebo po 14 dnech střídali (ss. Zelenka, Jirsa, Čermák, Král). Bylo tedy proti minulým ročníkům docíleno kvalitní trenérské zajištění dvěma trenéry.

Sportovní příprava probíhala podle předem připraveného plánu. Konalo se 46 tréninků na sněhu, bylo provedeno 13 kontrolních měření, naježděno 155 kilometrů volné jízdy, 2000 branek obřího slalomu a 5900 branek slalomu mimo výcvikové tábory.

Tréninky probíhaly denně jednofázově, v sobotu dvoufázově a v neděli dopoledne, odpoledne byl odpočinek. Vzhledem k dobrým sněhovým podmínkám a zajištění vleku i předností na lanovce byl trénink v letošním ročníku velmi kvalitní. To se také projevilo ve výsledcích na závodech, které zatím účastníci IŠ absolvovali.

Na rozdíl od minulých let bylo vedoucím IŠ zajištěno denní spojení se školami a bylo velmi dobře organizováno doučování. Prospěch žáků se nezhoršil a jen výjimečně přesáhl průměr 2,0.

Denně se konalo hodnocení jak tréninku, tak vyučování a úklidu ve světnicích, probíhala dlouhodobá bodovací soutěž. Nezapomínalo se na přehled tisku, byly sledovány některé pořady televize, proběhly besedy a přednášky o technice jednotlivých disciplín, o údržbě a mazání lyží.

Internátní škola byla oficiálně zahájena za přítomnosti zástupců předsednictva Českého svazu lyžařů, provedena byla

INTERNÁTNÍ ŠKOLA SJEZDAŘŮ

Podobně jako v předchozích dvou letech byla uskutečněna internátní škola (IŠ) sjezdařů ve Špindlerově Mlýně ve formě dlouhodobého soustředění. Jejím úkolem bylo zajistit účastníkům, vybraným špičkovým závodníkům ČSR, optimální podmínky pro přípravu v nejdůležitějším období ročního tréninkového cyklu, a to jak po stránce sportovní, tak i po stránce vyučovací a výchovné.

Stejně jako v minulých letech žádal ČSL prostřednictvím

ministerstva školství ČSR převedení žáků do školní docházky do ZDŠ ve Špindlerově Mlýně, resp. do gymnasia ve Vrchlabí, za účelem zajištění vyučovacího procesu po celou dobu IŠ. Bylo vybráno 20 frekventantů, z toho 6 žáků a 14 dorostenců. Žáci ZDŠ navštěvovali dopoledne školu ve Špindlerově Mlýně, žáci gymnasia dojížděli do Vrchlabí. Společně potom zahajovali trénink odpoledne po obědě ve 13.30 hod. Po tréninku bylo nahražováno zameškané odpolední vyučování doučováním učitelů ZDŠ a gymnasia, kteří na stadión do Sv. Petru dojížděli.

kontrola v průběhu IS i z Úřadu vlády ČSR.

Nedostatkem byla nejasnost koncepce IS z hlediska úrovně výkonnosti závodníků, dále nevhodnost zařazení 14denního výcvikového tábora mimo Špindlerův Mlýn, zejména z hlediska narušení školní docházky. Organizační příprava byla opět zajišťována metodikem svazu, ačkoliv sjezdový úsek byl několikrát upozorněn na nutnost zajištění přípravy IS. Pozdní informovanost byla zaviněna nedostatečnou připraveností na školách, zejména v rozvrhu hodin.

Je třeba ujasnit koncepci dalšího ročníku IS. Ihned po skončení sezóny začít s přípravou dalšího ročníku. Nenavrhovat VT mimo Špindlerův Mlýn déle nežli 1 týden, zachovat funkci stálého trenéra. Vyřešit otázku pedagogického dozoru a včasného naplánování zapojování trenérů z povolání. Do srpna navrhnout jmenovitě složení účastníků, aby se mohly školy připravit na přijetí žáků.

JAN MARŠÍK, metodik ČSL

SAUNA A TRÉNINK

Není to tak dávno, co by mohl tento článek působit jako zlomyslný vtíp. Nebylo totiž zvláštností, že se několik našich reprezentančních lyžařských družstev muselo po týdny dělit na výcvikovém táboře o jediné umyvadlo se studenou vodou. Dnes se některá naše zařízení mohou pochlubit dokonce saunou, takže je aktuální připomenout některé zásady pro její využití v tréninkovém procesu. Mnozí mají pochopitelně již své vlastní zkušenosti a zaručené postupy. Následující řádky jsou spíše určeny těm, kteří se saunou začínají.

Co je vlastně sauna a jaké má fyziologické účinky.

Sauna je celková potní lázeň v suchém horkém vzduchu potní místnosti, kombinovaná s prudkým ochlazením.

Teplota vzduchu v potní místnosti se obvykle pohybuje kolem 100 °C, relativní vlhkost vzduchu by měla být tak do 20 procent. Suchost vzduchu je podstatným znakem sauny, což — jak jsme se přesvědčili — si neuvědomují ani někteří seveřané. Vzduch v pravé sauně je zvlhčován jen přechodně polítm žhavých kamenů malým množstvím vody. Tyto parní nárazy se obvykle zařazují na

vrcholu pobytu v potní místnosti. V našich veřejných saunách bývá tendence spíše k přetápění a vzduch bývá vlhčí — zřejmě v důsledku přetížení větším množstvím účastníků. K ochlazení slouží studené sprchy nebo bazény s teplotou vody 3—5 °C, nejvíce však do 10 °C.

Fyziologický účinek sauny je založen především na kontrastu fyzikálního prostředí. Teplota kůže se v horku zvyšuje až na hodnoty kolem 41 °C, při tom teplota tělesného jádra stoupá pomalu, nejvýše o 1—2 °C. Ochlazením se kožní teplota rychle normalizuje, při tom teplota tělesného jádra nijak nekolísá, což vyvolává příjemný pocit vnitřního prohřátí. Příznivý je i účinek na srdečněcévní systém. Rozšiřují se periferní cévy, zejména kožní, takže srdce pracuje proti menšímu odporu. Tepová frekvence při pobytu v potní místnosti síce trochu stoupá, po ochlazení se však rychle vrací k normálním hodnotám, nebo je i nižší než byly výchozí hodnoty. Krevní tlak se v průběhu saunování nijak výrazně nemění, zejména střední arteriální tlak je stálý, takže se soudí, že nekolísá ani průtok krve vnitřními orgány. Dokonce se snad zlepšuje prokrvení srdečního svalu. S pobytem v sauně je pochopitelně spojeno extrémní pocení. Můžeme počítat asi se ztrátou ½ litru potu na ½ hod. saunování. Saunování také vylučuje napětí vegetativního nervstva a příznivě ovlivňuje centrální nervový systém.

Vidíme tedy, že všechny popsané fyziologické reakce na dokonale prohřátí a náhlé ochlazení vedou ve svých důsledcích při správném a přiměřeném dávkování a zejména při pravidelném opakování sauno-

Beskydská liga mládeže JIŽ POČTVRTÉ

Již počtvrté připravil Severomoravský svaz lyžařů „Beskydskou ligu mládeže“ ve skoku na lyžích na můstcích s umělou hmotou ve Frenštátě pod Radhoštěm a Rožnově pod Radhoštěm. Pět samostatných veřejných závodů uspořádají v letních a podzimních měsících lyžařské oddíly tělovýchovných jednot MEZ Frenštát, Rožnov p. R. a TŽ Třinec. Jsou současně krajskými klasifikačními závody žactva a dorostu Severomoravského kraje. Pro celkové umístění v jednotlivých kategoriích Beskydské ligy budou každému startujícímu započítány z pěti závodů tři nejlepší výsledky. Závodů se mohou zúčastnit mladí skokani ze všech krajů republiky.

Vypsány jsou kategorie mladšího žactva (narození 1963 a mladší), staršího žactva (narození 1961 a 1962), mladšího dorostu (nar. 1959 a 1960) a staršího dorostu (nar. 1957 a 1958). Zahajovací závod uspořádá MEZ Frenštát v sobotu 24. srpna na svém můstku s normovým bodem 35 m pro žactvo i dorost. V neděli 25. srpna Beskydská liga pokračuje v Rožnově p. R. pro žactvo (P = 28 m) a pro dorost (P = 60 m). V sobotu 7. září ve Frenštátě je pořadatelem TŽ Třinec (žactvo a dorost — P = 35 m), v neděli 8. září TJ Rožnov (žactvo P=28 m, dorost P = 60 m), v sobotu 12. října MEZ Frenštát (žactvo a mladší dorost P = 35 m, starší dorost P = 72 m — finále Beskydské ligy v rámci „Poháru NF“).

vé lázně k rozvoji adaptačních schopností organismu, zvýšení otužilosti a celkové odolnosti. Velmi příznivý je i vliv na pohybový aparát, což se projevuje rychlejším ústupem únavy, zmenšením až vymizením svalové, šlachové i kloubní bolesti a vedle celkové i k místní relaxaci. Léčebně se sauna využívá při doléčování různých sportovních zranění nebo při přetížení pohybového aparátu. Nakonec nelze opomenout ani prostý význam pro osobní hygienu, tj. očistu a osvěžení kůže.

Jak tedy využít blahodárných účinků sauny v tréninkovém procesu.

Častost návštěv v sauně, délka pobytu v potní místnosti i počet opakování procedury by měly záviset na úkolech daného tréninkového cyklu.

V období všeobecné fyzické přípravy se obvykle doporučuje návštěva sauny 1—2× týdně, vždy s dvojnásobným až trojnásobným prohrátím a ochlazením. Doba jednotlivých pobytů v potní místnosti by neměla přesahovat 10 minut. Opatrnější pak musíme být v období vyladování sportovní formy. Saunu pak zařazujeme méně často, obvykle jen s jednou nebo dvěma zkrácenými procedurami. Vždy dbáme na dostatečný odpočinek po lázni, který k saunování neodmyslitelně patří a potencuje její příznivý relaxační účinek.

Saunu můžeme také využít k rychlejšímu zotavení po závodě i náročnějším tréninku. Obvykle se zdůrazňuje, že po značně namáhavém výkonu není lázeň v sauně vhodná, protože zhoršuje vyčerpané funkce organismu. V těchto případech se hodí lépe sauna druhý den. Sami jsme však ve Švédsku viděli, že po náročném běžeckém závodě odcházeli závodníci přímo do sauny a nám

nezbylo nic jiného, neboť jiné možnosti pro osobní hygienu nebylo. Je nutno však přiznat, že teplota v saunách zde byla vesměs zřetelně nižší než u nás. Vyzkoušejte a rozhodněte tedy sami! Vyzkoušet je možno i literární poznatek o výhodnosti předehtání v sauně před výkonem, což má mít také význam pro uklidnění a zlepšení nervosvalové souhry. Zahřátí má být jen asi třiminutové do objevení prvního potu, není sledováno ochlazení a má na něj navázat vlastní rozcvičení.

A na co si dáme pozor!

Především je to přehnaně dlouhý pobyt v sauně, který může narušit solné i vodní hospodářství, neúměrně zvýšit celkovou únavu a snížit reaktivitu a rychlost. U nás je to problémem, myslím, dost aktuálním. Teplota v některých našich saunách je totiž někdy až na heroických hodnotách. Neradí taky vidíme doplňování vypocené vody a solí alkoholem. Zvláště závodníci by si to měli odpustit a orientovat se výhradně na ovocné šťávy, minerální vody, polévky a podobně.

Je nutno také varovat před představami, že sauna léčí všechny choroby. Vzpomínám si na jednoho zahraničního trenéra, který se pokusil léčit v sauně horečnatou lakunární angínu a přivedl svůj organismus do skutečně krajně těžkého stavu. Jsme toho názoru že žádná horečnatá onemocnění do sauny nepatří! Opatrnosti také nezbyvá při různých vertebrogenních obtížích, ať už v oblasti krční či hrudní páteře. Prohrátí má sice blahodárný vliv na uvolňování různých svalových kontraktur, ale náhlé ochlazení může stav zhoršit a vyvolat tvrdší blokády v příslušných segmentech. Při uvedených obtížích doporučujeme většinou po prohrátí jen tep-

lou nebo vlažnou sprchu, při sprchování studenou vodou omezíme sprchování tak, abychom páteř neochlazovali.

Upozornujeme také, že saunování nemusí každému vyhovovat a není tedy nutno, aby se každý k němu utílnil. Na nepravděpodobně užitou saunu nás upozorní následné bolesti hlavy, dlouho přetrvávající pocení, poruchy spánku, předráždění nebo celkové rozladění.

Na závěr nezbyvá, než popřát všem po saunování pocity právě opačné, tedy dobrou náladu, ústup bolestí v namožených svalu a kloubech, příjemný spánek, zvýšení chuti k jídlu, celkovou relaxaci a uklidnění, což všechno jsou známky správné aplikace sauny.

MUDR. MILAN JIRÁSEK

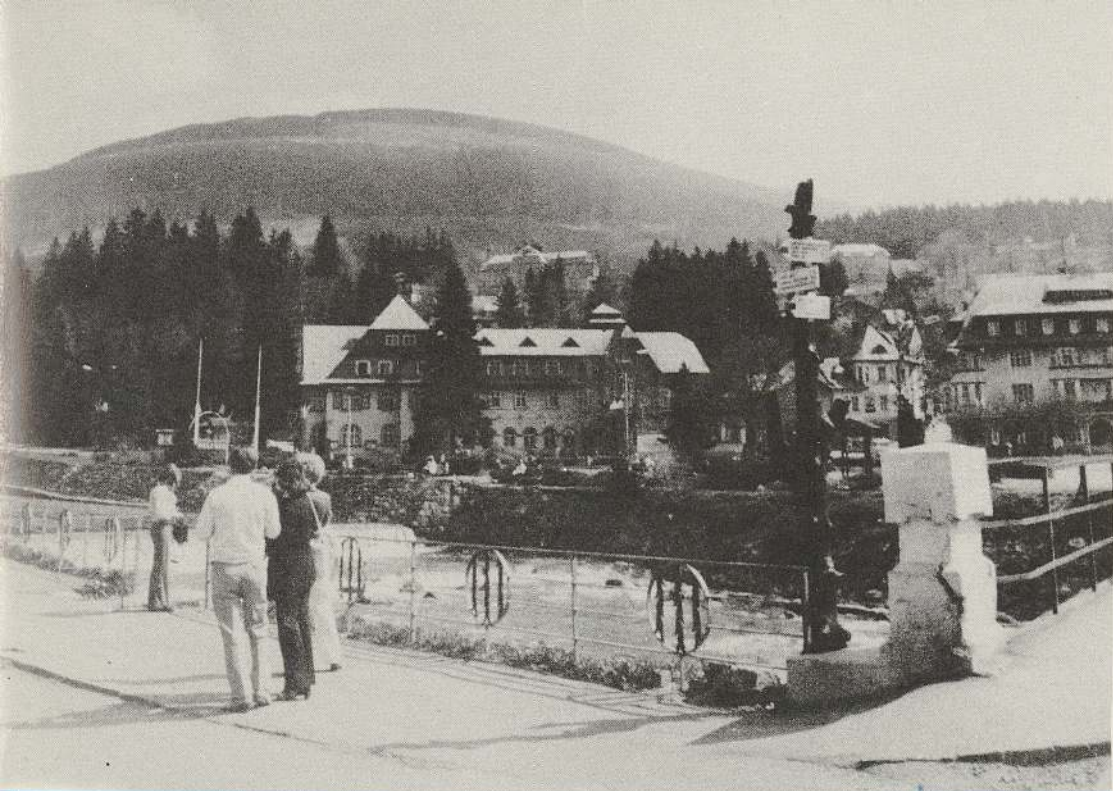
Odišiel Vašek Kocum

V sobotu 25. mája sa v Banskej Bystrici rozlúčila početná skupina lyžiarskych priateľov, rodinných príslušníkov a známych s tragicky zosnulým Vaškom Kocumom. Meno Vaška, ako sme ho familiárne všetci nazývali, je dobre známe čo lyžiarskej verejnosti, no osobitne sme si ho všetci vážili u nás na Slovensku.

Prišiel k nám v roku 1922 z Čiech a priniesol sebou zapálenie pre hory a lyžovanie. Za svojho dlhoročného pôsobenia vychoval celú generáciu lyžiarskych pracovníkov, pretekárov, organizátorov a nadšených vynávačov bieleho športu. Vašek Kocum — Čech — ochotne pomáhal pri výchove slovenskej lyžiarskej generácie a mal radosť, že jeho žiaci dokázali zorganizovať tak skvele mnohé svetové lyžiarske podujatia. Zachováme si večne jeho skvelú povahu — zachováme jeho pamiatku. -rm-

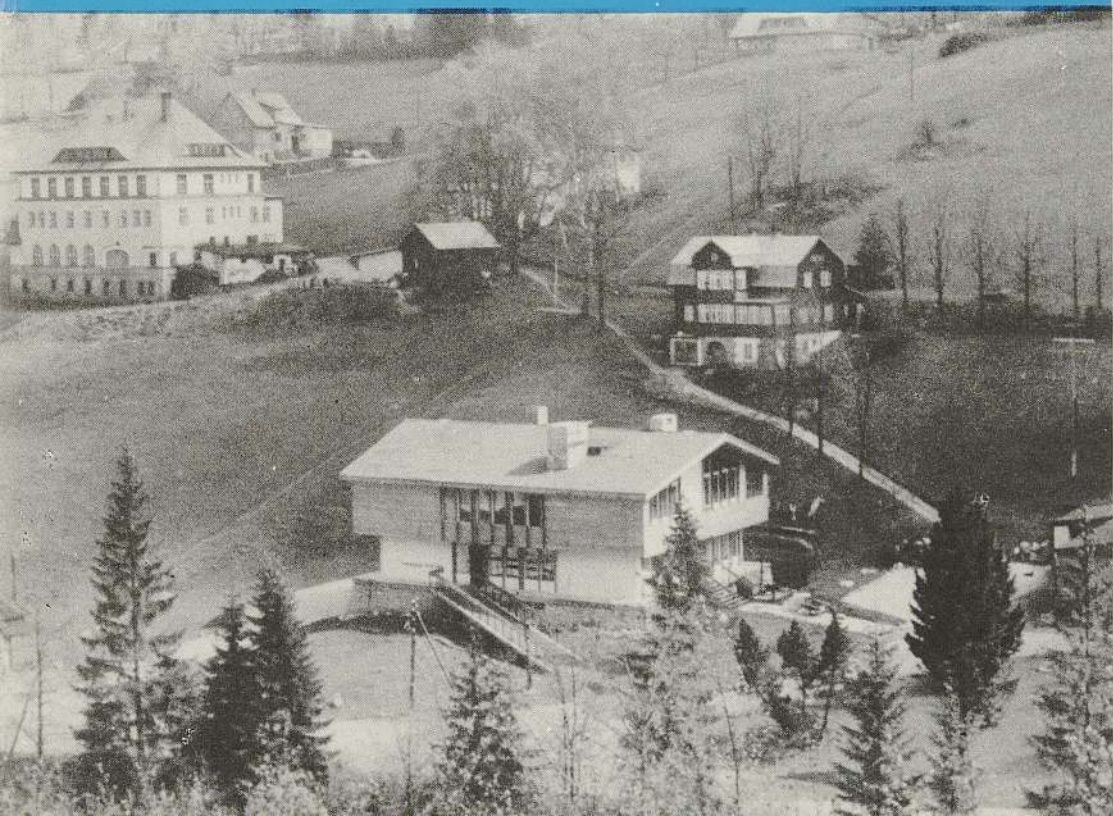
LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leitss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. června 1974.

Ve Špindlerově Mlýně je letní sezóna v plném proudu

Dům Horské služby ve Špindlerově Mlýně je v klidu

*V Modrém dole v Krkonoších poslední sněhu využívala mládež Slovanu Špindlerův Mlýn.
Na obrázku jízda na přenosném vleku*

P. Janička 581

lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ SRPEN 1974 ♦ Kčs 2,50

8

Vyrostou z nich noví Raškové? Vítězové posledních kvalifikačních závodů starších žáků ve skoku ve Špindlerově Mlýně, zleva Josef Brzuchanski (2), Ladislav Heczko (1) a Pavel Fizek (3) — všichni TJ Třinec.

Bohouš Rázl je úspěšným trenérem čs. reprezentačního družstva běžkyň. Na obrázku při odchodu z lyžařského stadiónu ve Falunu po skončení mistrovství světa.

HLAVNÍ ÚKOLY ČS. LYŽAŘSKÉHO SPORTU

Předsednictvo Československého svazu lyžařů pracuje v novém složení od zářijové celostátní konference v loňském roce. Bilancovat práci za tak krátké období by bylo předčasné, neboť celá řada opatření v organizaci a systému práce se nemohla ještě v praxi projevit. Některá z nich budou realizována v druhé polovině letošního roku nebo až v průběhu příští sezóny a některá jsou dokonce charakteru dlouhodobého a budou zajišťována v průběhu několika let.

Předsednictvo svazu zařadilo projednávání základních směrů činnosti, potřebných pro zajištění rozvoje lyžařského sportu, na letošním dubnovém plenárním zasedání. Chtěli jsme, aby se jednání pléna, na kterém bylo hovořeno o tak závažných materiálech, zúčastnil co nejširší aktiv zkušných lyžařských funkcionářů a proto jsme k účasti přizvali předsedy všech krajských lyžařských svazů a další odborníky. Šlo nám o to, aby se k závěrům předsednictva vyjádřilo co nejvíce pracovníků.

O výsledcích plenárního zasedání jsme naše čtenáře informovali v červnovém čísle. Stručně rekapitulujeme, že hlavní úkoly lyžařského hnutí lze shrnout do pěti základních okruhů problematiky. Jde v první řadě o rozvoj masové základny, zvýšení úrovně politickovýchovné práce, zajištění dalšího rozvoje výkonnostního a vrcholového lyžování, o vytváření materiálně technických podmínek a o organizátorskou a řídicí práci.

Stručně rekapitulujeme, že hlavní pozornost v příštím období musí lyžařské složky všech stupňů věnovat rozvoji masové základny. Za tím účelem projedná předsednictvo Čs. svazu lyžařů s ústředním výborem Svazu socialistické mládeže a s Ústředním radou odborů ještě v průběhu třetího čtvrtletí letošního roku zásady spolupráce lyžařských složek s organizacemi SSM a podíl lyžařských oddílů při odborném vedení lyžařského výcviku v rámci rekreace pracujících. Chceme umožnit členům SSM účast na cvičitelských kursech a na kursech rozhodčích bez ohledu, zdali jsou či nejsou členy tělovýchovné organizace. Krajské a hlavně pak okresní lyžařské svazy musí ve svých dohodách s orgány SSM zakotvit konkrétní stať, kolik nových lyžařských cvičitelů a v jakých termínech pro organizaci SSM vyškolí. Stejně tak je nutno umožnit všem zájemcům účast v lyžařských soutěžích, především masového a náborového charakteru, a na přebornických soutěžích oddílů a okresních svazů, ab jsou či nejsou členy tělovýchovné organizace.

Zajišťování lyžařského výcviku při rekreaci pracujících kvalifikovanými cvičiteli je již hezkou řadou let životou formou činnosti lyžařských oddílů. Dobrým příkladem mohou být v tomto směru pražské lyžařské oddíly a především městský svaz lyžařů v Praze. Zdůrazňujeme tento úkol proto, že bychom do jeho zajišťování měli zavést dokonalejší systém, postavit jej

na pevnější základnu. Již v příští zimě by neměl proběhnout ani jeden týdenní rekreační pobyt bez aktivní účasti kvalifikovaného lyžařského cvičitele, který by odborně vedl lyžařský výcvik účastníků rekreace.

Splněním tohoto úkolu získáme nejen nové zájemce o vstup do lyžařských oddílů, ale napomůžeme vytvořit u nich návyky pro pravidelné provozování tělovýchovy a kromě toho zajistíme uplatnění jednotné lyžařské metodiky v širokém měřítku. Tyto úkoly patří plně do pravomoci národních lyžařských svazů.

Rozšíření masové základny přispěje také organizování náborových soutěží, včetně soutěží, které budou pořádány u příležitosti Československé spartakiády. Český svaz lyžařů vyhlásil obnovení soutěže o odznak „Lyžař ČSSR“ a o spartakiádní vložku. K organizování těchto soutěží se připojil též Slovenský svaz lyžařů, takže tyto soutěže, které byly již tak úspěšné v minulosti, budou pořádány na celém území naší republiky. Jde o to vhodně a účinně je propagovat, aby na nich startovalo co nejvíce mladých lidí.

Cílem činnosti na úseku rozvoje masové základny je — tak jak to zdůraznil IV. sjezd CSTV — aby co nejvíce našich občanů se zapojilo do pravidelného provozování různých forem tělesné výchovy, aby se prostě věnovali jakékoliv tělovýchovné aktivitě. Na tom nemají zájem pouze tělovýchovné orgány, ale jde o úkol celospolečenské důležitosti.

Na úseku politickovýchovné práce nám jde o to, abychom usilovali o prohloubení socialistického charakteru naší činnosti a aby každý z funkcionářů lyžařských oddílů a svazů všech stupňů byl angažováným pracovníkem a přispíval k prosazování socialistického obsahu naší činnosti. To je základní úkol, který jsme si stanovili k zajištění úrovně politickovýchovné práce. Veškeré akce, ab jsou to soutěže, školení, semináře nebo výcvikové tábory, nemohou být připravovány jen po sportovně technické stránce, ale musí mít též ideově obsahovou náplň a u významnějších soutěžích by se měly stát celospolečenskou událostí místa, okresu nebo kraje. Je také třeba usilovat, aby se postupně napravovaly v činnosti lyžařských oddílů a lyžařských kolektivů různé formy neukázněnosti, nezodpovědnosti, tréninkové nedisciplinovanosti a různé výstřelky, které nakonec vyústí k nesprávnému chování sportovců.

Chceme, aby hlavními nositeli této činnosti se stali trenéři a cvičitelé, kteří jsou v každodenním styku se závodníky a ostatními členy lyžařských oddílů. K projednání činnosti na úseku politickovýchovné práce, k jednotnému postupu a ke stanovení cílů připravuje ČSSL na podzimní období celostátní seminář trenérů státních družstev, trenérů z povolání a dobrovolných trenérů vyšších tříd. Obdobný seminář připraví předsednictvo svazu také pro lyžařské cvičitele. V politickovýchovné práci

v letošním a příštím roce, tedy především v příští sezóně, bychom měli maximálně využít 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

V minulé zimě dosáhli naši reprezentanti vynikajících úspěchů na mistrovství světa ve Falunu a i na dalších významných mezinárodních soutěžích. Je to důsledek poctivé tréninkové práce všech reprezentantů, cílevědomě a kvalifikovaně řízené zkušenými trenéry a také vytvořením organizačních i materiálních podmínek předsednictvem Čs. svazu lyžařů. Bylo to velmi důstojně navázání na úspěchy olympijského vítěze Jiřího Rašky a mistra světa Ladislava Rygla.

Přes všechny tyto pozitivní jevy byla práce jednotlivých úseků rozdrobena do celé řady úkolů a na řízení vlastní tréninkové a metodické práce zbývalo funkcionářům úseků disciplín málo času. Proto přijalo předsednictvo svazu na svém posledním zasedání zásady pro dělbu odpovědnosti a pravomocí jednotlivých

úseků a komisí předsednictva svazu. Zdůraznilo, že úseky disciplín musí se napříště věnovat výhradně zajišťování úrovně sportovního mistrovství a tomuto cíli musí být podřízen také celý systém práce. Úseky musí být oprostěny od přímého zajišťování soutěží, mezinárodního styku, o starosti hospodářské, finanční a o zajišťování materiálních potřeb.

Všechny tyto činnosti budou zajišťovat plně ve své pravomoci a odpovědnosti ostatní komise: sportovně technická, mezinárodní, hospodářská a komise pro výzbroj a výstroj. Tyto komise musí vytvářet optimální podmínky v duchu zásad schválených předsednictvem svazu pro práci jednotlivých úseků a tím se podílet také na zvyšování úrovně vrcholového lyžování. Zavedením tohoto systému sleduje předsednictvo jediný cíl: dosažené úspěchy nejen udržet, ale v rámci možností ještě rozšířit.

JIŘÍ PILÁŘ
člen předsednictva ČSSL

Plénium Českého svazu lyžařů

Otázka masového rozvoje, výkonnostního lyžování a prohloubení politickovýchovné práce zabraly největší část plenárního zasedání Českého svazu lyžařů, které se konalo 15. června v Praze. Předseda svazu ing. Miloš Fiala ve svém referátu zdůraznil, že jedním z hlavních úkolů republikových organizací ČSTV je podporovat rozvoj výkonnostního sportu tak, aby napomáhal dalšímu rozšiřování pravidelné aktivní sportovní činnosti širokého okruhu sportovců, získávání mládeže pro tělesnou výchovu a sport a byl zdrojem výběru a výchovy sportovních talentů, aby byl prostředkem výchovy mladé generace socialistického státu. Současně má poskytovat hodnotnou zábavu širokým vrstvám občanů.

Výkonnostní sport se musí zaměřit jednak k úkolům masového rozvoje tělesné výchovy, jednak vytváří široké zázemí pro vrcholový sport a zejména pro státní sportovní reprezentaci. Výkonnostní sport je formou tělesné výchovy, v níž se výrazně uplatňuje úsilí o dosahování sportovních výkonů, založených na spontánnosti, dobrovolnosti a aktivitě, prováděné ve volném čase mládeže a dospělých. Měření sil se uskutečňuje ve sportovních soutěžích. Výkonnostní sport je proto především předmětem zájmu a účasti širokých mas. Z hlediska přístupu, osobních perspektiv, cílů a přijímaných opatření je třeba přihlídnout ke zvláštnostem výkonnostního sportu mládeže a dospělých.

Výkonnostní sport mládeže je projevem přirozené touhy mladých lidí po hře a zájmu o pohybovou aktivitu vůbec. Musí-

me vytvořit příležitost sportovat co největšímu počtu dětí a mládeže. Proto je třeba se zaměřit hlavně na sporty, které mají vysoké hodnoty výchovné, zdravotní a branné. Mimořádnou péči je nutno věnovat sportovně talentovaným jedincům, kteří mají předpoklady dosáhnout vysokých sportovních výkonů. Tato vybraná skupina mládeže bude tvořit zázemí vrcholovému sportu a státní sportovní reprezentaci. To vyžaduje dobudovat samostatný systém péče a organizace, které by umožnily zajistit solidní podmínky pro jejich kvalitní přípravu a výkonnostní růst.

Výkonnostní sport dospělých vytváří záležitost k uspokojování sportovních zájmů o tělesnou výchovu a tím přispívá k účelnému využívání volného času, zvyšování tělesné zdatnosti, upevňování zdraví, pracovní a branné připravenosti. Nelze na-

dále připustit, aby napodoboval péči, jež je věnována vrcholným sportovcům. To znamená, že sportovec musí trénink a závodění přizpůsobit časovým požadavkům svého zaměstnání, studia, kulturní a společenské činnosti a nevyžadovat mimořádné ohledy a výjimky. Výkonnostní sport, postavený na masovém základě, se stává záležitostí společenského významu, proto se účastní ostatní společenské organizace, SSM, ROH, školství, armáda a výrobní resorty.

I v ostatní činnosti je třeba spolupracovat s ostatními organizacemi, především se SSM a ROH, prohloubit spolupráci se školami, zvýšenou péči věnovat základním kolům soutěží, zřizování tréninkových středisek mládeže, přípravě spartakiádních soutěží a plnění podmínek spartakiádní vložky a odznaku „Lyžař ČSSR“.

Delegáti všech krajských lyžařských svazů v diskusi hovořili o zkušenostech z uplynulé sezóny a mohli se pochlibit dobrými výsledky. Stále větší pozornosti se těší mezi lyžaři soutěž o čestný titul „vzorný oddíl“ a „vzorný kolektiv mládeže“. Ve všech krajských svazech stoupl jejich počet. Budoují se také nová lyžařská střediska, jako na Mikulčíně vrchu a Jalovec u Třebíče.

Plenárního zasedání se zúčastnila členka předsednictva ČÚV ČSTV doc. Božena Choutková.

-tr-

Stanislav Henych při mezinárodních závodech ve finském Lahti. V pozadí pěkný velký skokanský můstek s normovým bodem 90 m

90 m v neděli 3. března převsvědčivě zvítězil dvěma výbornými skoky 101 a 106,5 m. Karel Kodejška byl třetí. V sobotu v prvním závodě na tomto můstku byl Škoda druhý za Borovitinem (SSSR).

Štafeta žen ve složení Alena Bartošová, Gabriela Sekajová, Blanka Paulů zde zvítězila a mezi poraženými byly i mistryně světa — reprezentantky SSSR v čele s Galinou Kulakovou. V závodě na 10 km Bartošová obsadila třetí místo, což vedle její bronzové medaile za štafetu na MS ve Falunu je její nejcněnější výsledek.

Sdruženářům Josefu Pospíšilovi a Františku Zemanovi se

{Švédsko} 47:30,8, 10. Henych {ČSSR} 47:42,8, 18. Beran {ČSSR} 48:34,7 min. Patnáctku dokončilo 71 závodníků — 50 km: 1. Repo (Finsko) 2:45:31,2 hod., 2. Tyldum 2:46:47,4, 3. Hauser 2:47:53,3, 4. Beran 2:47:54,0, 5. Aslund {Švédsko} 2:49:11,9, 6. Formo 2:49:16,2, 7. Taipale (Finsko) 2:49:17,4, 8. Henych 2:49:49,5, 9. Larsson {Švédsko} 2:50:33,7, 10. Klause (NDR) 2:50:50,4 hod. Ze 60 startujících jen 24 závodníků dokončilo.

Běh žen na 10 km: 1. Kulaková 34:17,6 min., 2. Amosovová {obě SSSR} 34:28,4, 3. Bartošová {ČSSR} 34:53,1, 4. Kuntolaová (Finsko) 35:17,2, 5. Smetaninová (SSSR) 35:21,0, 6. Mördre-Lammedalová (Norsko) 35:23,9. Umístění dalších čs. reprezentantek: 9. Paulů 35:43,5, 15. Sekajová 36:13,6, 28. Bekešová 38:51,1 min. — **Štafeta 3x5 km:**

LAHTI PODTRHLO VÝSLEDKY ČS. LYŽAŘŮ Z FALUNU

Letošní mistrovství světa v klasických disciplínách bylo pro čs. lyžaře velmi úspěšné, což způsobilo radost všem příznivcům bílé stopy. Týden po MS ve švédském Falunu se velká část čs. reprezentantů zúčastnila mezinárodních závodů ve finském Lahti. Vedle Holmenkollenu jsou to největší a nejslavnější závody ve Skandinávii. Některé výsledky čs. lyžařů byly ještě výraznější než ve Falunu a znamenaly další vlnu uznání čs. lyžařskému sportu v tisku, rozhlase a televizi celé Skandinávie. Komentáře sportovních zpravodajů, rozhlasových a televizních komentátorů vyzdvihovaly pozoruhodné úspěchy čs. lyžařů. U nás se příznivci bílého sportu museli spokojit stručnými zprávami zahraničních agentur a proto se vracím k výsledkům alespoň na stránkách našeho odborného měsíčníku.

Rád bych se zmínil o tom, kdo a jak se o úspěchy čs. lyžování v Lahti nejvíce zasloužil. Leoš Škoda na novém velkém můstku s normovým bodem

nepovedl skok. Úspěšně si však vedli v běhu. Nebýt srážky Pospíšila s divákem v posledním kilometru, byl by v běhu zvítězil. Celkově byl Zeman dvanáctý a Pospíšil třináctý.

Běžci Stanislav Henych a Jiří Beran absolvovali v sobotu odpoledne 15 km a v neděli dopoledne 50 km, program, který na světě nemá obdoby. Výsledky obou i při lehkém nemocnění Henycha byly výborné. Beran v padesátce dosáhl životního úspěchu. Obsadil čtvrté místo, necelou vteřinu za třetím Švýcarem Hauserem. Sportovní hodnotou řadím tento výsledek hned za stříbrnou medaili Henycha z padesátky ve Falunu. Henych obsadil osmé místo, v sobotu v patnáctce byl desátý před mistrem světa Norem Myrmo, který skončil třináctý.

PRĚHLED VÝSLEDKŮ

Běh mužů na 15 km: 1. Ročev (SSSR) 45:56,3 min., 2. Formo (Norsko) 46:25,0, 3. Lundbäck (Švédsko) 46:31,2, 4. Meinel (NDR) 46:50,5, 5. Tyldum (Norsko) 46:54,2, 6. Hauser (Švýcarsko) 47:10,0, 7. Simašov (SSSR) 47:20,4, 8. Koivisto (Finsko) 47:28,1, 9. Magnusson

1. ČSSR (Bartošová 18:30,9, Sekajová 18:22,2, Paulů 18:16,1) 55:19,2 min., 2. Norsko (Fosenová 18:10,7, Dahlová 18:28,2, Mördre-Lammedalová 18:42,9) 55:21,8, 3. Finsko (Kajosmaaová 18:14,5, Kuntolaová 18:43,1, Takalová 18:48,3) 55:45,9, 4. SSSR (Amosovová 18:36,0, Smetaninová 19:30,7, Kulaková 18:38,1) 56:44,8, 5. Švédsko 57:38,5 min. Závod dokončilo osm štafet.

Sdružený závod: 1. Legierski (Polsko) 434,700 b., 2. Hartleb (NDR) 426,995, 3. Miettinen 419,065, 4. Kilpinen (oba Finsko) 418,255, 5. Zimmermann (NDR) 407,820, 6. Długopolski (Polsko) 401,275. — Umístění čs. reprezentantů: 12. Zeman 393,915, 13. Pospíšil 393,700 b. — Skok: 1. Miettinen 217,5, 2. Legierski 214,7, 3. Hartleb 212,2, 17. Zeman 185,9, 19. Pospíšil 177,6. — Běh: 1. Legierski 49:40,5, 2. Pospíšil 50:06,5, 3. Hartleb 50:15,2, 7. Zeman 51:00,4 min.

Skok — první závod na P-90 m: 1. Borovitin (SSSR) 219,4 b. (107+99,5 m), 2. Škoda (ČSSR) 211,6 (100,5+101,5) a Sätthre (Norsko) 211,6 (97,5+102), 4. Grosche (NSR) 210,9 (98,5+

103), 5. Fossum [Norsko] 209,2 (99+97), 6. Eckstein (NDR) 199,8 (97+95,5). Závod dokončilo 40 skokanů. — Druhý závod: 1. Škoda 225,3 (101+106,5), 2. Halvorsen [Norsko] 223,2 (100+106), 3. Kodejška 217,0 (100+104), 4. Wallner [Rakousko] 207,7 (100,5+98), 5. Sähre 205,0 (98+97,5) a Borovitin [SSSR] 205,0 (96+99,5). Klasifikováno bylo 45 závodníků.

V Lahti jsem byl nejen jako trenér družstva běžců, ale i vedoucím celé čs. výpravy. Byla to práce po organizační stránce složitá, ale velmi příjemná. Nestává se každý den, aby člověk cítil tolik obdivu a uznání našim lyžařům, a to v zemi, ke které stále vzhlížíme jako k zemi pro lyžaře zaslíbené. K výsledkům v Lahti chci závěrem tohoto krátkého hodnocení všem závodníkům i trenérům, kteří se závodů zúčastnili, pogratulovat a poděkovat jim za příkladnou reprezentaci a vstoupování při všech příležitostech.

JAROSLAV HONCŮ
trenér čs. družstva běžců

Dorostenecká běžecká družstva v uplynulé sezóně

Ve stínu svých velkých vzorů, kteří se připravovali na mistrovství světa ve Falunu, absolvovali naši nejlepší dorostenci a dorostenky přípravu na nastávající sezónu. Náš lyžařský dorost zůstává trochu stranou v lyžařském dění, hlavně když o něco jde, jako tomu bylo letos před MS ve Falunu. Přesto však Český svaz lyžařů věnuje již několik roků péči těm nejmladším reprezentantům a jistě se to vyplácí.

Příprava našich dorostenců a dorostenek, kteří jsou členy národního družstva, spočívá převážně v přípravě v oddílech a základnách. Dvakrát ročně se však scházíme ke kontrolním srazům a příprava vrcholů výcvikovým táborem na prvním sněhu, kde se společně připravujeme na nastávající závody.

Na našem prvním kontrolním srazu jsme se sešli v září loňského roku v Jilemnicích s nově jmenovanými členy družstev a již zde bylo vidět, že se utvořila silná a dobrá parta. Při kontrolních testech, které byly v porovnání s předcházejícím rokem mnohem lepší, byla

vidět systematická příprava v oddílech. Potvrdily to také tréninkové deníky jednotlivců. Již v dorostu se tvrdě pracuje po celý rok. Při kontrolních testech se ukázalo, že jsou nejlépe připraveni v dorostencích Krška, Flek, Razym a Votoček, v dorostenkách Matoušová, Strnádková, Fleková a Nesvadbová. V Jilemnicích jsme navštívili také lyžařské muzeum, kde se seznámili všichni se začátky lyžování v Čechách a s průkopníky lyžařského sportu Hančem a Rösslerem-Ořovským, jakož i s podmínkami, v jakých oni svůj sport provozovali.

K další přípravě jsme se se-

Bude lyžiarske gymnázium?

V priebehu februára sa uskutočnilo niekoľko podujatí pre najmladších zjazdárov. Ich výsledky akosi zapadli v tieni vynikajúcich úspechov našich reprezentantov na majstrovstvách sveta vo Falune. Bolo by však nespravodlivé aspoň v krátkosti sa nezmeniť o niektorých. Objavilo sa nám totiž viacero vynikajúcich talentov, na ktoré by sa mala zamerať pozornosť aj pri výbere do reprezentačných celkov ČSSR.

Prvým podujatím bol XXIII. ročník „Memoriálu Janka Nováka“ na Martinských holiach. V silnej konkurencii 130 pretekárov potvrdili svoje kvality mladí zjazdári: Michal Šoltýs, Jana Šoltýsová, Dana Krajňáková, Jana Donovalová a Iveta Harvanová si ľahko poradili s konkurentmi zvučných mien. Hádám aj to viedlo organizátorov z Martina k rozhodnutiu usporiadať memoriál v budúcnosti ako preteky žiactva. Hovoril nám o tom riaditeľ pretekov dr. Milan Macula: „Terény na Martinských holiach nie sú príliš náročné. Vyhovujú však plne pre preteky mládeže. Preto sa chceme v budúcnosti orientovať na žiactvo, aby sme tak umožnili najmladším zjazdárom stretnúť sa v celoslovenskom meradle do dobre pripra-

vených a organizovaných pretekoch.“ Rozhodnutie treba len uvítať.

Zjazdárske turné žiactva „Interkritérium“, ktorého prvá časť bola vo Vrátnej a druhá v Ríčkách, malo svoj tretí ročník. Tieto medzinárodné preteky nám závidia mnohé krajiny. Ich význam rastie z roka na rok a tak isto sa s každým ročníkom stávajú príťažlivejšie. Sú predovšetkým prehliadkou 10–14-ročných lyžiarov socialistického tábora v konfrontácii s rakuskými deťmi, kde už dlhší čas majú vypracovaný pevný systém výchovy zjazdárov. Že je dobrý, dokazujú v praxi.

Tým viac potešili výsledky našich mladých reprezentantov. Vrátna, rovnako ako Ríčky potvrdila vzostupnú tendenciu ich výkonnosti. Tentoraz jednoducho nepustili medzi seba nikoho a na náročných tratiach predviedli technicky vycibrené jazdy. Dôležité je však to, s akým zápalom sa púšťali do bojov aj s nepriazňou počasia. V celom pelotone pretekárov na seba upozornili najmä Pavla Walachová, Jana Zemanová, Lenka Vlčková, Oľga Charvátová, Zuzana Hovorková, Dana Dvoršťáková, Stano Vozárik, Jaroslav Rakušan, Ján Pavúr,

Reprezentační dorostenecká družstva ČSR v běhu na lyžích se vydováděla na prašanu v Jizerských horách

šli na sněhu koncem listopadu na Jablonecké chatě v Jizerských horách. Týdenní výcvikový tábor, který proběhl v pěkných terénech za ideálních sněhových podmínek, dal všem nejen dobrý základ a rozježdění na nastávající sezónu, ale i nezapomenutelné zážitky z krásné přírody. Každý den ráno bylo 15–20 cm nového prašanu a v ideálních severských podmínkách jsme naběhali kolem 150 km. Kontrolní měření trénink potvrdil poznatky z prvního srazu v Jilemnici. Nejlépe připravení jednotlivci z celoroční přípravy i zde na sněhu měli nejlepší výsledky. Zuzana Matoušová znovu potvrdila, že nechce svými výkony zůstat za výkonů svého otce, v současné době trenéra základny ve Vrchlabí, ani za svou matkou, která dříve oblékala reprezentační dres. Dále si vedly dobře Strnádková a Nesvadbová. Z chlapců pak potvrdili svědomitou let-

ní přípravu Razym, Kasal, který byl dodatečně jmenován do družstva, a Votoček. V dlouhých večerech v příjemném prostředí chaty se všichni seznámovali z kinogramů s technikou předních světových běžců a s nejnovějšími poznatky o mazání lyží a voskách. Hovořili jsme o nastávající sezóně a závodech, které dorost čekají.

V dalším průběhu sezóny jsme se všichni sešli při celostátním kontrolním závodě v Novém Městě na Moravě, kde jsme si upřesňovali náš další program, kterým měly být závody „Družba“ v Harrachově, zájezd do NDR a přebor Slovenska na Štrbském Plese. Závodu „Družba“ se zúčastnily jen Matoušová a Palečková. Matoušo-

Jan Němec, Ivan Pacák, Roman Loska, Petr Eichner a další. Mená, z kterých by sa už mali objaviť niektoré v menoslove reprezentačných družstiev ČSSR.

Z Bulharska sa nám vrátili s vavrínmi najmladší slovenskí zjazdári. Na medzinárodných pretekoch žiactva na Vitoši, ktoré nahradili pôvodne plánované európske kritérium mládeže v Pamporove a ktoré pre nedostatok snehu museli odrieknúť, potvrdili stúpajúcu krivku výkonnosti. V kategórii mladších žiakov získal O. Gály z Kežmarku prvenstvo v slalome a v obrovskom slalome bol druhý. Víťazom obrovského slalomu sa stal M. Krajiňák, taktiež z Kežmarku. Z dievčat si dobre viedla M. Jurečková zo Závažnej Poruby, bola druhá v obrovskom slalome a tretia v slalome. V kategórii starších žiačok vyhrala s prevahou obrovský slalom i slalom Z. Zemková zo Slovana Malá Fatra Žilina.

Vieme, že svetová špička sa vekove posúva vždy nižšie. Nie sú vzácne prípady, keď v Svetovom pohári nielen štartujú, ale umiestňujú sa v prvej desiatke pretekárov, s ktorými by mali okúsiť prostredie a atmosféru „veľkých“ pretekov. Len v konkurencii s najlepšimi na svete môžu ďalej rozvíjať svoje schopnosti. Poto aj tie FIS-body budú!

Dobré výsledky našej mládeže už prinášajú ovocie. Napríklad za výborné výsledky v Jasnej umožnil SÚV ČSZTV členom družstva SSR týždňový tréning na dobre upravenej zjazdovke FIS. A hneď sa to ukázalo na výkonech vo Vrátnej. Trať mali vyhradenú len pre seba, a tak mohli trénovať bez obáv z kolízie s niektorým z turistov.

Vsadil sme na dobrú kartu. To, čo sme zameškali, teraz rýchlo doháňame. Vývoj je neúprosný a treba držať krok. Aj za cenu zásadných zmien v zložení reprezentácie. Príkladom môže byť situácia v družstve bežkýň. Koľko sa len špekulovalo a nakoniec sme sa presvedčili, že mladí dôveru nesklamali. Naopak, vedia bojovať s plným nasadením síl.

Veríme, že teraz dostanú aj zdazdári zelenú. Svedčí o tom konkrétna podoba lyžiarskeho gymnázia pre zjazdárov na Slovensku. Zatiaľ sa o niečo podobnom uvažovalo len v teoretických rovinách. V súčasnosti sa myšlienka už dostala do povedomia nielen telovýchovných orgánov, ale aj pracovníkov Ministerstva školstva SSR. Pri dobrej vôli sa dajú veci riešiť rovnako ako otázky materiálneho zabezpečenia dobrej výzbroje, údržby traťí, prednostného používania vlekov. Potrebu systematickej práce najlepších trénerov s mláďou sme už pochopili dávnejšie. Badať to na výsledkoch.

KAROL EIDLPEŠ

vá i zde potvrdila své kvality a umístila se jako nejlepší čs. závodnice za silnými reprezentantkami NDR a SSSR na šestém místě. Z dalších akcí pro nepříznivé sněhové podmínky sešlo, což je velká škoda. Tím byla z velké části narušena činnost družstev.

Dorost je dnes na takové úrovni, že potřebuje více velkých závodů, neboť jejich atmosféra se nedá ničím nahradit. Jen startem na nich se získají zkušenosti a ostřílenost v mezinárodních soutěžích. Je třeba těmto nadějím věnovat ještě více péče a starat se o nástupce našich úspěšných reprezentantů a reprezentantek. Nastoupená cesta je správná. Vždyť trenér juniorek Ilja Matouš povolal letos do družstva pět mladších dorostenek a dalších pět jsou starší dorostenky. Také do reprezentačního kolektivu juniorů byli vybráni tři dorostenci. Je třeba připravovat další a další naděje, aby bylo z čeho vybírat. Ve všech družích je snaha stále omlazovat a také v lyžování se musíme tímto směrem zaměřit. Jedině od mládí lze vštěpovat správné pohybové návyky a techniku. Také my trenéři chceme svou práci zlepšovat, v nové sezóně ji chceme začít dříve a přípravu zkvalitnit. Věříme, že Český svaz lyžařů se vynasnaží, aby nám v tom pomohl.

KAREL SKLENĚŘ
trenér družstva dorostenců

Mistrovství ČSSR družstev ve sjezdových disciplínách

Stejně jako v posledních letech i v uplynulé zimě nepřízeň počasí provázela mistrovství ČSSR družstev ve sjezdových disciplínách. Řídící komise soutěže smíšených družstev mužů a žen musela operativně přeorganizovat pořad některých disciplín, aby bylo možno započítat co možná největší počet závodů. V lednu z prvních čtyř disciplín mohla být započítána pouze jedna.

Původní optimální program byl čtyřikrát slalom, čtyřikrát obří slalom a dvakrát sjezd. Po změnách s ohledem na možnosti ubytování účastníků byl uspořádán tříkrát slalom, dvakrát obří slalom a tříkrát sjezd.

Dva slalomy v Krompachách 5. a 6. ledna se nekonaly pro nepříznivé počasí. TJ Jasná Liptovský Mikuláš 18.—20. ledna místo dvou sjezdů uspořádala jen jeden. Technika Brno 23. a 24. února ve Špindlerově Mlýně při mistrovství ČSSR jednotlivců ve sjezdu uspořádala dva závody družstev. LIAZ Jablonec 14.—16. března v Harrachově připravil dva obří slalomy a jeden slalom a pedagogická fakulta Hradec Králové 29. až 31. března ve Špindlerově Mlýně dva slalomy, plánovaný obří slalom pro mimořádně teplé počasí se nemohl konat.

Konečná tabulka soutěže. 1. Technika Brno 1300,77 b., 2. Pedagogická fakulta Hradec

Královo 1565,86, 3. Slavia UK Bratislava 1593,50, 4. Slavia VŠT Košice 1795,24, 5. Slavia VŠ Praha 1850,80, 6. LIAZ Jablonec n. Nisou 2020,54, 7. Bohemians 2324,04, 8. TJ Vysoké Tatry 2367,45, 9. Baník Ostrava 2820,41, 10. Jasná Liptovský Mikuláš 3016,81, 11. Slavia SLUP Olomouc 3441,87 b.

Ze soutěže sestupují do II. ligy v letošním roce ještě čtyři poslední oddíly, protože bylo rozhodnuto snížit od roku 1975 počet startujících oddílů na deset. Od roku 1975 pak bude sestupovat a postupovat vždy po třech družstvech. Vítězové národních soutěží 1974, kteří postupují do mistrovství ČSSR družstev pro rok 1975 jsou Chemička Ústí nad Labem (skupina Čechy), TJ Gottwaldov (skupina Morava) a Slavia VŠD Žilina (skupina Slovensko).

V letošním roce byla uplatněna novinka, že počet startujících mužů a žen v družstvu byl zvýšen tak, že může startovat pět mužů při započítání výsledků 3 nejlepších a čtyři ženy při hodnocení 2 nejlepších. Tuto úpravu bylo možno realizovat snížením počtu soutěžících družstev z původních dvanácti na deset.

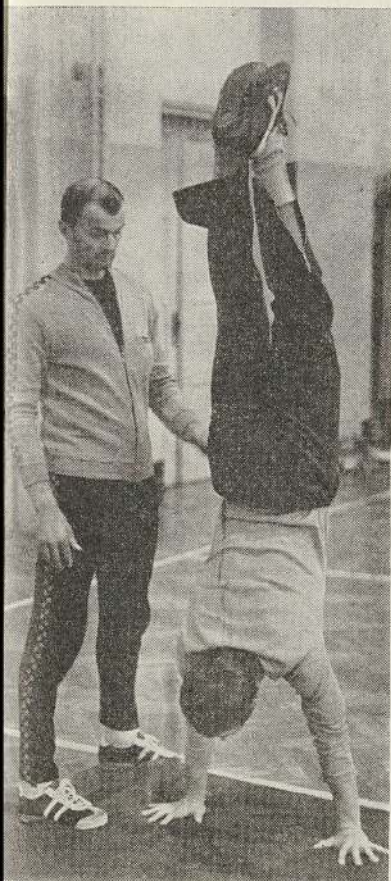
Vzhledem k potížím s termíny pro vrcholné závody bylo rozhodnuto uspořádat mistrovství ČSSR družstev v roce 1975 ve dvou „sjezdových týdnech“, kdy by se v jednom týdnu odjelo pět disciplín v místech možnosti startu na různých traťích. Bohužel takových středisek máme v ČSSR velmi málo a pokud jsou, je potíž s ubytováním velkého počtu účastníků. Provedení obou těchto týdnů bude klást velké požadavky na pořadatele. Soutěž však bude zajímavější, neboť budou startovat vždy naši nejlepší závodníci.

MIROSLAV ŠENK

Dukla Liberec A vítězem 'skokanské ligy

V mistrovství ČSSR družstev ve skoku na lyžích, skládajícím se z pěti závodů: Turné Bohemia (24. ledna Špindlerův Mlýn, 26. ledna Liberec a 27. ledna Plavý) a Tatranského poháru (P 90 m a P 70 m na Štrbském Plesu) zvítězil A-tým liberecké Dukly s náskokem téměř 100 bodů před A-mužstvem Dukly Banská Bystrica. Celkem startovalo v soutěži 11 družstev.

Výsledky mistrovství ČSSR družstev: 1. Dukla Liberec A 2321,7 b. (24. ledna Špindlerův Mlýn P 73 m — 468,9 b., 26. ledna Liberec P 90 m — 564,9 b., 27. ledna Plavý P 70 m — 474,7 b., 16. března Štrbské Pleso P 90 m — 444,9 b., 17. března Štrbské Pleso P 70 m — 468,3 b.), 2. Dukla Banská Bystrica A 2222,3 b. (437,7, 466,8, 436,0, 452,5 a 429,3), 3. Dukla Liberec B 2114,0 b. (424,8, 423,6, 443,2, 405,1 a 417,3), 4. Dukla Liberec C 1981,3 b., 5. TŽ Třinec 1855,0 b., 6. Technolen Lomnice nad Popelkou 1796,7 b., 7. Dukla Banská Bystrica B 1607,2 b., 8. Lokomotiva Trutnov 1589,8 b., 9. Ještěd Liberec 1544,0 b., 10. Jiskra Harrachov 1277,7 b., 11. MEZ Frenštát pod Radhoštěm 1197,4 b.

Trenér skokanů Jáchym Bulín při přípravě na novou sezónu v tělocvičně sleduje stoj na rukou Břetislava Nováka

V pátek 21. června dozněly poslední doskoky na rožnovském můstku. Kontrolním závodem, který vyhrál Leoš Škoda před Jaroslavem Balcarem, skončila první dvanáctidenní příprava čs. skokanů na nastávající sezónu.

Z pozvaných dvanácti členů reprezentačního družstva se výcvikového tábora zúčastnilo 8 skokanů. Chyběl kapitán družstva Rudolf Höhn, který absolvoval trenérský kurs II. třídy, dále Jindřich Balcar, který se podrobil operaci mandlí a dva mladí závodníci Emil Babiš a Ján Rusko. Ti skládali zkoušky na školách.

Náplň výcvikového tábora byla rovnoměrně rozložena na plnění technické části — skoky na umělé hmotě, kde byl hlav-

ní důraz kladen na zautomatizování správných pohybových návyků jednotlivých fází skoku se zaměřením na individuální nedostatky a na zvyšování ukazatelů tělesné výkonnosti — obecné síly, speciální síly, rychlosti, obratnosti a vytrvalosti. Trénink byl objemově zaměřen hlavně na obecnou sílu a přípravu na můstku.

Letošním červnovým VT byla zahájena etapa zvyšování poč-

SKOKANI poprvé na umělé hmotě

tu skoků na PVC, který by se v dalších letech měl ještě podstatněji zvýšit. Letošní plán počítá se 400—450 skoky, při zlepšení podmínek v dalších obdobích by se měl zvýšit až na 700 skoků, což předpokládá možnost přípravy na umělé hmotě ve vrcholových střediscích. Počet skoků se bude individuálně regulovat podle potřeb závodníků. Můstek v Rožnově pod Radhoštěm po loňské rekonstrukci byl celkem v dobrém stavu, takže nedošlo k tréninkovým ztrátám. Závodníci absolvovali v průměru 45 skoků, což odpovídalo plánu. První skoky byly poněkud rozpačité, tříměsíční přestávka byla přece znát, ale ke konci soustředění někteří závodníci předvedli již dobré skoky. To platí především o Jar. Balcarovi a Škodovi. Z mladších závodníků ukázali dobrý výkon Břetislav Novák a Ivo Felix, který ke konci VT odjel složit učňovské zkoušky.

Hlavní důraz při skokanském tréninku byl kladen na provedení doskoků, což se odrazilo při hodnocení v kontrolním závodě, kde se pouze sčítala délka skoku a bodové hodnocení doskoků. Deštivý počasí dosti ztížilo přípravu na můstku, výhodou na druhé straně bylo bezprácné kropení hmoty. Skákal se výhradně dopoledne, odpoledne následovala tělesná příprava podle plánu v terénu, na stadiónu nebo v tělocvičně. I tento trénink se konal za ztížených povětrnostních podmínek a kladl zvýšené nároky na

závodníky. Plán tělesné přípravy byl splněn takto: v oblasti rychlosti — 3245 m sprintu, v oblasti obecné síly — 41 580 kg, v oblasti speciální síly — 970 víceskoků. Vytrvalost se plnila souběžně s jednotlivými oblastmi.

Obtíže nastaly při plnění obecné síly, neboť střediska po materiální stránce nejsou ještě dostatečně zajištěna. Chybí i základní pomůcky, jako činky apod. I to se však podařilo operativně vyřešit vypůjčením posilovací činky. Rozdělení jednotlivých tréninkových jednotek odpovídá různým obsahům tré-

ninkové jednotky jak po objemové stránce, tak ve výběru prostředků a intenzitě. Odpočinky jsou pouze pldenní a proto po stránce intenzity přípravy byl výcvikový tábor velmi náročný, k čemuž ještě přispívala okolnost, že soustředění zapadalo do zahájení přípravného období, kdy tělesné zatížení působí dvojnásobně.

Ubytování jsme byli v zotavovně Čs. státních lesů na Dolní Bečvě, asi 5 km od Rožnova uprostřed lesů. Klidné prostředí bylo vhodné pro vrcholnou přípravu a k úspěšnému průběhu přispěla i všestranná péče vedoucího s. Herodka. Kolektiv kuchyně se postaral o výbornou domácí stravu a snažil se vyhovět i přáním jednotlivců. Předností bylo, že jsme byli jedinými návštěvníky zotavovny, takže denní režim s přehledem tisku, sledováním televizních novin a přednášek k aktuálním politickým otázkám probíhal nerušeně. Uspořádali jsme také besedu se školní mládeží, která se zde zastavila na jarním výletě. K můstku a na lehkootletický stadión jsme jezdili vlastními auty, odjezdy byly vždy přesně v 9.15 a ve 14.15 hodin.

První výcvikový tábor nové sezóny ukázal, že mladší závodníci dobře zapadnou do kolektivu a při pomoci starších skokanů jistě brzy vyrostou v úspěšné reprezentanty. Jejich přístup k plnění tréninkových plánů i denního režimu to zatím dokazuje. Na soustředění byly probrány jednotlivé úko-

ly a povinnosti každého člena družstva, prodiskutovány tréninkové plány. Při zahájení ústřední trenér Zdeněk Remsa v krátkém, neformálním úvodu nastínil cíle a úkoly, které reprezentační družstvo čeká a jež jsou náročné. Při uvědoměném přístupu a dobré tréninkové práci každého člena družstva se nechají splnit a pomohou k udržení čs. skoku ve světové špičce. Při stoupající úrovni této lyžařské disciplíny a stále větším počtu soutěžících to je obtížný úkol.

JÁCHYM BULÍN
trenér čs. družstva skokanů

SKOKANSKÉ VÁZÁNÍ

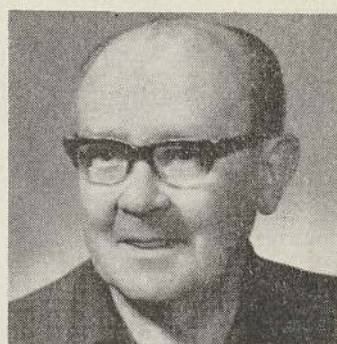
Národní podnik KOH-I-NOOR Bílovec zahájil výrobu lyžařského skokanského vázání. Toto vázání bylo vyvinuto ve velmi krátké době a v minulé sezóně bylo vyzkoušeno členy čs. reprezentačního družstva skokanů. Podle výsledků zkoušek lze říci, že se vyrovná vázání doposud dováženému. Hromadné objednávky tohoto vázání přijímá prodejní oddělení závodu.

-bu-

ROMAN LANG sedmdesátníkem

Vývoj lyžování v západní části naší vlasti s horskou oblastí Šumavy zůstane navždy spjat se jmény bratrů Langových, zemřelého Bertíka a jeho mladšího bratra Romana. Byla to obdivuhodná dvojice, která po desetiletí každou chvíli svého volného času věnovala lyžařině. Minulý měsíc 24. července oslavil Roman Lang v kruhu své rozvětvené rodiny 70. narozeniny.

Po bratrově smrti šel Roman ve šlépějích svého otce a bratra a pokračoval neúnavně v práci pro krásný lyžařský sport. Je stále ještě aktivně činný, školí mladé rozhodčí, pomáhá při organizování a řízení závodů a odborně se vzdělává. Cvičitelem Svazu lyžařů se stal v roce 1924 a o čtvrtstoletí později v roce 1949 byl jmenován čestným cvičitelem. Úředním rozhodčím, oprávněným podle tehdy platných regulí rozhodovat při lyžařských závodech, byl jmenován v roce 1926. Od té doby nenechal svou kvalifikaci rozhodčího a svůj organizátorský ta-

lent ani chvíli zahálet. Pracoval v lyžařském hnutí jako organizátor, působil s velkou láskou a zanícením v různých funkcích na přechetných závodech a předával zkušenosti mladším.

Dosáhl nejvyššího stupně rozhodcovské kvalifikace, je řadu let ústředním lyžařským rozhodčím. Za svou dlouholetou tělovýchovnou činnost byl několikrát vyznamenán a je nositelem veřejného uznání „Za zásluhy o rozvoj tělovýchovy“ I. stupně.

Hodně zdraví a chutě do další práce přeji jubilantu jeho spolupracovníci — čeští rozhodčí.

K problematice výuky běhu na lyžích

Lyžování je jednou z pohybových aktivit, která pro svoje hodnoty ozdravné, výchovné i branné patří mezi nejhodnotnější a nejrozšířenější. Je třeba si uvědomit, že význam a účinnost lyžování se zvyšuje s úrovní osvojení a zvládnutí pohybových dovedností na lyžích. Proto je snaha vypracovat učební postupy tak, aby obsahová stránka odpovídala jednak možnostem a schopnostem naší mládeže (i dospělých), jednak byla účelná vzhledem k prostředí a podmínkám výcviku a vyúsťovala v biologicky účinnou a motivačně přitažlivou pohybovou činnost.

Problematika nácvičky techniky v lyžování je diskutována především z hlediska zatačení a sjiždění. Nácvička techniky běhu je považována za „méně problematickou“ a je mu věnována menší pozornost. Při rozboru úrovně techniky a jejího nácvičky na školních výchovně cvičkových zájezdech mládeže i lyžařských kursech vysokých škol (včetně pedagogických a tělovýchovných fakult), ale i v oddělech a při rekreačních pohybech mládeže a dospělých

musíme konstatovat, že i zde jsou problémy.

Na základě zhodnocení našich zkušeností s výukou posluchačů tělesné výchovy na FTVS UK jsme dospěli k těmto závěrům:

— technika běhu na lyžích je považována za „méně obtížnou“ a stojí často na okraji zájmu,

— před žáky je stavěn jako učební cíl běh na lyžích v konečné formě,

— konečná forma běhu (běhu střídavého a soupažného) není rozpracována do jednotlivých, zcela konkrétních fází (prvků - 1) a tím dochází u žáků především k napodobování vnější formy pohybu,

— krátká doba nácvičky (doba trvání lyžařských kursů a pod.) spolu s málo konkrétními dílčími úkoly a vývojově (etapovitě) nepropracovaným postupem nevytváří dostatečné předpoklady pro další progresivní zkvalitňování techniky.

1. To neznamena, že jsou nácvičované oddělené. Dodržíme celostátní vyučovací postup. Na jednotlivé, konkrétně stanovené fáze pohybu se při výuce zaměřujeme.

V nácvičky techniky běhu na lyžích je rozhodující zaměření na ovládnutí hlavních fází po-

SCHÉMA

hybového cyklu. Učební postup (program k osvojení obsahu) chápeme jako proces cyklický s fázickým charakterem v jehož rámci dochází k přechodu od kvality nižší ke kvalitě vyšší. Při nácviku techniky je třeba postupovat v dialektické jednotě od jednoduchého ke složitějšímu tak, aby tytéž základní pohybové dovednosti se realizovaly nejprve v jednoduchých, později ve složitějších formách techniky.

Vzhledem k variabilitě podmínek je potřebné vytyčit základní pohybové dovednosti na jedné a jejich modifikaci vzhledem ke sněhovým a terénním podmínkám a stavu organismu žáka (běžce) na straně druhé.

Nácvik techniky běhu na lyžích můžeme z hlediska etapového vývoje rozdělit na etapu základní, speciální a vrcholovou.

V základní etapě jde především o vytváření tzv. hrubé formy pohybu, osvojení základních pohybových struktur běhu střídavého dvoudobého a běhu soupažného jednodobého. Zdůrazňujeme koordinaci pohybu, rovnováhu a správně prováděný odraz.

Cílem je vytvoření předpokladů pro další zkvalitňování a rozvíjení techniky ve smyslu její modifikace a variability. Délka trvání této etapy může být různá, pro většinu mládeže může představovat při odpovídajícím vybavení a odborném vedení lyžařský kurs nebo pobyt na horách (zpravidla 7—14 dní).

Ve speciální etapě dochází ke zkvalitňování jednotlivých fází pohybu a vytváření konečné formy. Cílem je ekonomický po-

hyb v terénu a na běžeckých tratích. Zdůrazňujeme účelné střídání jednotlivých způsobů běhu vzhledem k profilu terénu (trati) a vytváříme vyšší kvalitu — běh kombinovaný.

Ve vrcholové etapě dochází k uplatňování individuálních zvláštností. Tato etapa nácviku techniky běhu je nezbytně spojena se speciálně zaměřenou a dlouhodobě prováděnou tělesnou a technickou přípravou. Předpokládá vysokou úroveň speciální připravenosti a využití speciálních tréninkových prostředků a metod.

Uvedeným sdělením chceme přispět k řešení problematiky nácviku techniky v běhu na lyžích, upozornit na její závažnost a možný přístup.

Dr. JAROSLAV POTMĚŠIL
FTVS UK

Schéma jednotlivých etap nácviku techniky běhu na lyžích

1 Etapy	2 Technika jednotlivých způsobů běhu	3 Modifikace techniky	4 Forma provedení	5 Aplikace v terénu
I. Základní	běh střídavý dvoudobý běh soupažný jednodobý	— —	elementární elementární	rovina, mírné stoupání mírné klesání, rovina
Pozn.: Účelným střídáním obou základních způsobů běhu vzhledem k terénu vytváříme předpoklady pro běh kombinovaný.				
II. Speciální	běh střídavý dvoudobý běh soupažný jednodobý běh kombinovaný	běh stř. třídobý běh stř. čtyřdobý běh soup. dvoudobý přechody z jednoho zp. běhu do druhého b. stř. s vynecháním práce paže ap.	konečná konečná konečná	rovina, stoupání rovina, klesání zvlněný terén rovina, změny v profilu tratě
III. Vrcholová	běh střídavý dvoudobý běh soupažný jednodobý běh kombinovaný	běh stř. třídobý a čtyřdobý běh soup. dvoudobý tvořivé uplatňování všech předchozích způsobů a jejich modifikací	vrcholová s uplat. indiv. zvláštností dtto dtto	rovina, stoupání, stř. terén klesání, rovina, mírné stoupání, stř. terén stř. terén, přechod z roviny do stoupání a obráceně aj.

Poznámka: Během kombinovaným chápeme jednak účelné střídání jednotlivých způsobů běhu vzhledem k terénu a stavu běžce (dochází k vytváření nové, vyšší kvality), jednak např. nedokončování pohybové struktury některého ze základních způsobů běhu, vynechávání práce paží a celou řadu dalších možných variant (např. ve Finsku vyučovaný five step, diagonal ap.).

Tečka za Světovým pohárem běžců

V úvodu sezóny 1973—74 byl skupinou západoněmeckých a italských novinářů vyhlášen neoficiální Světový pohár v běhu na lyžích. U závodníků, funkcionářů i u lyžařské veřejnosti v celé řadě zemí získala tato soutěž velmi rychle popularitu a i u nás byla sledována se zájmem. Očekávalo se, že v příštím roce bude tato soutěž řádným partnerem Světového poháru sjezdařů. Mezinárodní lyžařská federace (FIS) na svém zasedání při mistrovství světa ve Falunu však pořádání Světového poháru běžců zamítla.

Přesto se k této akci, v níž startovali také čs. závodníci, vracíme. Po vyhodnocení deseti hlavních závodů sezóny: Castelletto 30 km, Le Brassus 15 km, Reit im Winkel 15 km, MS ve Falunu 15, 30 a 50 km, Lahti 15 a 50 km, Holmenkollen 15 a 50 km (výsledky Zlaté lyže Českomoravské vysočiny pro malou mezinárodní účast se nezačítávaly) bylo toto pořadí v neoficiálním Světovém poháru: 1. Ivar Formo (Norsko) 113 bodů, 2. Juha Mieto (Finsko) 110, 3. Edi Hauser (Švýcarsko) 97, 4. Stanislav Henych (ČSSR) 89, 5. Magne Myrmo (Norsko) 86, 6. Gerhard Grimmer (NDR) 85, 7. Oddvar Braa (Norsko) 74, 8. Thomas Magnusson 72, 9. Lars Göran Aslund (oba Švédsko) 69, 10. Paal Tyldum (Norsko) 63, 11. Ročev (SSSR) 61, 12. Klause (NDR) 60, 13. Lundbäck

(Švédsko) 57, 14. A. Kälin (Švýcarsko) 54, 15. Meinel (NDR) a Zipfel (NSR) po 46, 17. Garinin (SSSR) 37, 18. Staszal (Polsko) 35, 19. Jiří Beran (ČSSR) 34, 20. Martinsen (Norsko) 33 b. — Další čs. reprezentant Jaroslav Saidl je 27. s 22 b. Z čs. běžců ještě bodovali Jan Fajstavr 10 a František Šimon 8 b. Každému závodníkovi se započítávalo šest nejlepších výsledků z uvedených deseti závodů. Bodovalo se dvacet nejlepších míst systémem I. místo 26 b., 2. místo 22 b., III. místo 19 b., IV. místo 17 b., další místa 16, 15, 14 atd.

Celkem ve Světovém poháru bodovalo 95 závodníků z dvanácti zemí (ČSSR, Finska, Francie, Jugoslávie, NDR, NSR, Norska, Polska, Rakouska, SSSR, Švédska a Švýcarska). Svědčí to o vysoké úrovni běhu na ly-

žích v těchto zemích a o široké špičce v tomto sportu.

Pro lepší přehled o úspěšnosti zemí uvádíme i kolektivní hodnocení (tři nejlepší závodníci): 1. Norsko 273 b., 2. Švédsko 198, 3. NDR 191, 4. Švýcarsko 178, 5. Finsko 167, 6. ČSSR 145, 7. SSSR 118, 8. NSR 74 b. Toto hodnocení nám připomene i při zvážení nerovnoměrné účasti lyžařů jednotlivých zemí, že běžce ze Skandinávie nelze zdaleka odepisovat, jak to po MS ve Falunu začali někteří odborníci dělat.

Pro nás je hodnocení dalším potvrzením toho, že ČSSR patří k zemím, v nichž má běh na lyžích světovou úroveň. To by mělo být povzbuzením do další práce a tečkou za nultým ročníkem Světového poháru 1973—74 v běhu na lyžích. Věřím, že to není definitivní tečka za dlouhodobou soutěží v běhu na lyžích a že za nějaký čas zvítězí zájem tohoto sportu nad lokálními zájmy některých zemí. Význam a rozšíření běhu na lyžích si to zaslouží.

JAROSLAV HONCŮ

III. plénum ČÚV ČSTV a poté všechny orgány naší tělovýchovné organizace projednaly všechny problémy rozvoje masovosti tělovýchovy. Samozřejmě i my lyžaři máme ve všech svých usneseních jasnou orientaci na péči o masovost našeho krásného sportu — lyžování.

My si nemůžeme stěžovat na nezájem občanů o náš sport, naopak statisíce lidí jezdí na naše hory a často marně shání ubytování, stravování, lyžařské tratě a vleky, kde se ve frontě stojí únosnou dobu. A tak výstavba těchto zařízení je limitujícím faktorem rozvoje masového lyžování.

Přítom ČSTV a Československý svaz lyžařů není schopen svojí investiční politikou zajistit výstavbu těchto zařízení. Nemá pro ně většinou finanční

prostředky a hlavně nemá k dispozici kapacitu stavebních organizací. Proto zde hraje rozhodující úlohu iniciativa našich funkcionářů v krajích, okresech a jednotách, jejich schop-

Víte, kde je JALOVEC?

nost organizovat brigády svých členů, zajistit stavební kapacitu v místě a okrese, počínaje technickým dozorem, finančním zajištěním a konče zajištěním provozu. Tedy láska k věci, organizační schopnosti a osobní obětavost.

A tak se dostávám k tělovýchovnému zařízení Jalovec! Kde je? Dvacet kilometrů od Třebíče v krásném koutku podhůří

Českomoravské vysočiny u obce Čichov. Z čeho se skládá? Z 500 m lyžařského vleku, hezké i když krátké sjezdovky, zbavené všech kamenů a oseté travou (stačí prý 15 cm sně-

hu). Z tří pěkných chat s 45 lůžky a akumulací kamny, restaurací pro 70 hostů a se sociálním zařízením. Všechno je stylově, vhodně provedeno. Je zde také chata pro funkcionáře — ředitelství závodů — se skladem nejnětějšího zařízení. Je to všechno moc hezké a trebičští lyžaři a turisté si zde v posledních letech řádně „zapracovali“.

Problematika techniky zatáčení na lyžích a jejího nácviku

Současná technika zatáčení na lyžích a s ní úzce související metodika jejího nácviku je v poslední době námětem diskusí mnoha lyžařských odborníků. V následujícím přehledu se pokusíme uvést nejzákladnější stanoviska k této problematice.

Pozitivním rysem v objasnění problémů vrcholné techniky zatáčení na lyžích a jejího nácviku je snaha o sjednocení názorů v oblasti výkladu techniky a především v oblasti skladby vyučovacího procesu. Tyto snahy byly konkretizovány na 8. mezinárodním kongresu lyžařské výuky v Aspen v roce 1968, kde švýcarští lyžařští odborníci prof. K. Gamma a prof. H. Branderberger přednesli své příspěvky (Gamma K.: Je možné celosvětové sjednocení lyžařské výuky? Branderberger H.: Sjednocení lyžařské výuky). Před tyto snahy existuje velká šíře pojmů a různých teorií, které tuto problematiku řeší.

Diskuse v minulých desetiletích se převážně vedla mezi lyžařsky nejsilnějšími státy — Rakouskem a Francií, které proti sobě postavily dvě odlišné teorie techniky zatáčení a vyučování jízdy na lyžích. Jejich monopolní postavení na mezinárodní půdě INTERSKI by-

lo především ovlivňováno úspěchy či neúspěchy národních družstev sjezdářů na mezinárodních závodech, mistrovstvích světa a olympijských hrách.

Prakticky se jednalo o výklad provádění oblouků pomocí rotace nebo protirotace. Vlastní spory byly vedeny spíše lyžařskými učiteli než trenéry a závodníky, což částečně charakterizuje i současný stav ve všech alpských státech, kde výuka základního lyžování a výuka závodního výcviku je více či méně od sebe odtržena. Teprve v poslední době na základě snah některých lyžařských odborníků dochází k tomu, že výuka jízdy na lyžích se stává celkovým komplexem od výuky začátečnické až k výuce závodní. Pro názornost uvedeme návrh rozdělení celkové učební látky na jednotlivé stupně, který byl zpracován Švýcarským lyžařským svazem a v ČSSR fakultou tělesné výchovy a sportu UK.

Stupně lyžařského vyučování Švýcarského lyžařského svazu

1. Lyžařská škola — základní lyžařská technika
2. Lyžařská škola, vyšší stupeň — zdokonalování a rozšiřování lyžařské techniky
3. Škola pro závodníky — závodní technika

Jednotlivé etapy nácviku techniky zatáčení na lyžích FTVS UK

1. ZÁKLADNÍ etapa — základní lyžařská technika
2. SPECIÁLNÍ etapa — zdokonalování a rozšiřování lyžařské techniky
3. VRCHOLOVÁ etapa — závodní technika

V současné době dva výše uvedené základní rozpory mezi francouzským a rakouským učebním plánem nemají tu podobu, jako před několika lety. Je to především proto, že se všeobecně začínají uznávat názory, že skutečné rozdíly v závodní vrcholné technice se neprojeví ani neprojevují tak ve způsobu zahájení oblouků (rotace, protirotace), jako spíše v individuálním pojetí techniky, v rozsahu pohybů v základních třech rovinách, ve způsobu vedení lyží a v práci paží. Dále pak ta skutečnost, že závodník nepřispíval a nepřispívá k pres-

tiži své země používáním a uskutečňováním „národní techniky“, ale především svými závodními úspěchy. Právě tyto úspěchy byly a ještě jsou většinou zneužívány propagačně v bojích o uznání výcvikových metod a výkladu techniky.

Publicitou těchto skutečností na mezinárodním poli se postupně mohou realizovat snahy o správné chápání a výklad techniky zatáčení na lyžích, který bude především doložen fakty experimentálně zjištěnými a ověřenými. Proces vyučování jízdy na lyžích bude chápán a pojmán komplexněji na zákla-

Jana Zemanová, členka juniorského sjezdářského družstva při letním tréninku v Modrém dole

Ale ještě nejsou se zařízením spokojeni. Chystají se upravit slalomový svah a mají rozestavěný 25metrový bazén. Tak vznikne středisko, kam budou nejen třebíčští, ale také hlaňští a brněnští vyznavači lyžování, turistiky, houbaření a koupání jezdit prakticky celý rok. A při tom ústřední tělovýchovné orgány ani o této výstavbě nevěděly — nikdo z Třebíče na nás nic nechtěl, ani finanční prostředky, ani jakoukoliv pomoc.

A proto díky Vám, třebíčští funkcionáři. Tak by měla, podle mého názoru, vypadat iniciativa tělovýchovných pracovníků, tak by měl být zajišťován rozvoj masovosti tělovýchovy.

Ing. MILOŠ FIALA
předseda ČSL

dě nejnovějších teoretických a praktických poznatků.

Současnost této problematiky je tedy charakterizována zmírněním rozporů mezi zastánci rakouské a francouzské výukové metody uznáváním progresivních názorů dalších lyžařských odborníků (pracovišť) a podrobováním snah o sjednocení názorů na základní otázky. Můžeme konstatovat, že určitou progresivitu vývoje v tomto smyslu mohou lyžařští odborníci zaznamenávat především v posledním období 5—6 let.

Výše uvedenou charakteristiku ještě doplníme tím, že názory lyžařských odborníků se v současnosti liší i když během poslední doby vystoupila lyžařská technika z dřívější anonymity, kdy v minulosti byla známa pouze určitému okruhu odborníků a bezprostředním divákům lyžařských závodů. Dnes, kdy jsou přenášeny televizí velké mezinárodní závody, se tento okruh lidí podstatně rozšířil a názory na lyžařskou techniku nejlepších světových závodníků si může daleko větší okruh odborníků vizuálně ověřit.

Odlíšnost v názorech i přes tyto existující skutečnosti si můžeme vysvětlit především národní prestiží, komerčními zájmy a dalšími skutečnostmi jako například že mezinárodní závodní úspěchy mají „měro“ společného a jsou přímo závislé na úrovni národní lyžařské techniky a metody vyučování. Dále pak tím, že někteří lyžařští odborníci vycházejí pro zobecnění techniky zatáčení na lyžích jednostranně z určitého způsobu jízdy, v určitých konkrétních nebo traťových podmínkách a tím zapominají na značnou šíři variability těchto podmínek.

Na půdě mezinárodní lyžařské výuky (INTERSKI) jsou dominantními veličinami alpské země — Francie, Rakousko, Švýcarsko, NSR, Itálie a dále pak USA. Každá z těchto zemí má zpracovaný oficiální program výuky lyžování. Každý z těchto programů se liší a jeho zpracování je na základě různých stanovisek, která se více či méně odkláníjí od zatím dvou lyžařsky nejsilnějších zemí (především z hlediska historického) Francie a Rakouska. Švýcarsko a NSR se pokoušejí o hledání nových, progresivních

a historicky nezatažených cest v této oblasti. Jedním z nejprogresivnějších v současnosti se zdá být program lyžařské výuky Švýcarského svazu lyžařů.

V každé z těchto uvedených zemí se samozřejmě vyskytují rozpory mezi oficiálním programem lyžařské výuky a názory jednotlivců či skupin. Nejvíce zřetelné rozpory se jeví ve Francii, kde prof. G. Joubert (významný lyžařský pedagog a teoretik university v Grenoble) se určitým způsobem ve svých publikacích zřetelně odchyľuje od oficiálního programu francouzské školy (ENSA se sídlem v Chamonix).

V Rakousku je obdobná situace, kdy prof. Kruckenhauser je kritizován za přístup k řešení otázek techniky zatáčení na lyžích a jejího návčiku.

Švýcaři svůj progresivní přístup k řešení otázek techniky zatáčení, metodiky jejího návčiku a dalších otázek souvisejících s lyžařskou výukou reprezentují a uplatňují především v komisi INTERSKI pro sjednocení techniky a metodiky, jejímž předsedou je významný švýcarský teoretik a pedagog prof. Gamma.

Československo je také členem INTERSKI. Oficiální program lyžařské výuky je publikován v učebních textech ČSTV pro školení lyžařských cvičitelů „Základní lyžařský výcvik“ z roku 1969 a dále v metodickém plakátu ČOV ČSTV „Lyžařská S“, vydaném v r. 1974. Obě základní publikace připravila komise výuky úseku sportovního lyžování ČSL.

Také u nás se projevují určité rozpory v názorech na výuku lyžování, jak jsme výše uvedli. Je to především v oblasti základního lyžařského výcviku z hlediska jeho struktury, úkolů, cílů i vlastní metodiky návčiku.

Z uvedeného stručného přehledu současné problematiky a na základě získaných poznatků nám vyplývá nutnost progresivnějšího řešení oblasti techniky zatáčení na lyžích a její aplikace v procesu vyučování z hlediska jeho postavení především na vyšší obecně teoretickou úroveň se snahou o sjednocení základních stanovisek, této úrovni odpovídajících.

Dr. MILOŠ PŘÍBRAMSKÝ
FTVS UK

Předseda skokanského úseku ČSL Rudolf Schröfel odevzdává odznaky přebornickému družstvu ČSR TŽ Třinec ve skocích žactva

Žákovský přebor ve skoku

V přeboru ČSR žákovských družstev ve skoku na lyžích ve společné kategorii mladších a starších žáků zvítězilo družstvo TŽ Třinec před Slávií VŠ Liberec. Závody se konaly ve Studenci, Nové Pace a ve Špindlerově Mlýně. Pro nedostatek sněhu se nekonalý závody v Rožnově pod Radhoštěm a ve Frenštátě. Započítávaly se body tří nejlépe se umístivších závodníků v obou kategoriích. Dobrá práce trenéra mladých skokanů TŽ Třinec Pavla Mikesky se projevila v úspěchu jeho svěřenců.

Konečné pořadí přeboru ČSR: 1. TŽ Třinec 2093,7 b., 2. Slavia VŠ Liberec 1934,2, 3. MEZ Frenštát 1759,3, 4. Ještěd Liberec 1732,1, 5. TJ Rožnov A 1184,5, 6. TJ Rožnov B 972,8, 7. Technolomnice n. Pop. B 971, 8. Technolomnice n. Pop. A 954,7, 9. Tatran Písařov 916,5 bodu.

Světový pohár 1974/1975 ve sjezdových disciplínách

V červnovém čísle našeho odborného měsíčníku jsme čtenáře informovali o nejpobulárnější soutěži ve sjezdových disciplínách současné doby, o Světovém poháru (SP). Soutěž o SP, probíhající od roku 1967 každoročně převážně na svazích Alp, se stala dominantním podnikem sjezdového sportu, k jehož rozmachu sama podstatnou měrou přispěla.

Iniciátoři soutěže, tj. FIS a její odborná komise pro Světový a Evropský pohár, však nejsou dosud zcela spokojeni, zejména proto, že SP svým systémem vyhodnocování celé soutěže do jisté míry podpořil nežádoucí vývoj sjezdového sportu v posledních letech směrem k jeho přílišné specializaci. Nebylo proto velkým překvapením, že subkomise FIS pro Světový pohár na svém květnovém zasedání v Ženevě rozhodla znovu změnit pravidla, podle kterých bude SP uspořádán v nové sezóně 1974—75.

Bodyovací systém, zvolený pro zimní 1973—74, byl veden snahou zvýhodnit závodníky schopné bodovat ve všech třech disciplínách — ve sjezdu, slalomu i obřím slalomu. Prakticky to však nedopadlo šťastně. V konečné klasifikaci obsadili první tři místa Piero Gros, Gustavo Thöni a Hans Hinterseer, vesměs specialisté ve slalomu a obřím slalomu. Žádný z nich nebodoval ani v jediném závodě ve sjezdu. Na čtvrtém místě skončil Roland Collombin, specialista ve sjezdu, který nezískal jediný bod v jiné disciplíně. Kromě toho vzrůstající zájem o specializaci spolu s neustále narůstajícími počty závodníků, kteří nedokončovali závody, zejména slalom a obří slalom, vedl k postupnému znevažování sjezdových dvojbojů, ačkoliv se jedná o jednu z mistrovských a olympijských disciplín. Bodyovací systém SP pro rok 1973—74 tedy nesplnil, co se od něj očekávalo.

Nezbylo než zasáhnout důrazněji s jasným zaměřením skoncovat s výhodami, které bodyovací systémy posledních

let poskytovaly sjezdařům-specialistům. Bylo zrušeno neúčinné pravidlo o dvojnásobku bodů v případech, kdy závodník zajel sjezd do 10. místa za současného umístění v první desítku také ve slalomu nebo v obřím slalomu. Tento tzv. bonusový systém nedokázal zainteresovat závodníky typu Thöniho nebo Grose také na sjezdu. Naopak, jak ukázal letošní průběh závodů o SP, bylo pro ně nadále výhodné pokračovat ve specializaci. V náhradu za uvedené pravidlo bylo rozhodnuto zařadit do programu SP tři sjezdové dvojboje pro muže a jejich stejný počet pro ženy. Vyhodnocení dvojbojů bude provedeno obvyklou škálou 25 b. — 1 b. za umístění na 1.—10. místě. Hodnocení v individuálních disciplínách zůstává nezměněno. Autoři nového pravidla očekávají, že bude účinnější a jsou přesvědčeni, že podnítí jezdecký systematickému tréninku ve všech třech disciplínách. Nově přijatý systém vyhodnocování soutěže dává možnost závodníkům získat vedle celkového počtu bodů z jednotlivých disciplín dalších 75 bodů za vítězství ve třech předem určených sjezdových dvojbojích.

Pro vyhodnocení dvojbojů byly určeny tyto, tzv. klasické sjezdové závody: muži — Lauberhorn ve Wengenu, Hahnenkamm v Kitzbühlu a Arlberg-Kandahar v Megève a Chamonix, ženy — Grindelwald, Montafon-Schruns a Arlberg-Kandahar v Chamonix a St. Gervais. S výjimkou dvojboje v Grindelwaldu, složeného ze sjezdu a obřích slalomu, tvoří všechny ostatní dvojboje mužů a žen vždy sjezd a slalom.

Kromě zařazení sjezdového dvojboje do programu SP subkomise učinila další opatření, určené ke ztlumení nežádoucího vývoje ke specializaci. Limitovala počet členů reprezentačních družstev pro závody se dvěma disciplínami na 15 lyžařů pro země oprávněné nahlašit 10 závodníků pro každou disciplínu. Pro země s nižšími kvotami celkový počet závodníků v družstvu poměrně snížila. V uplynulé sezóně se totiž ukázalo, že specializace nabyla takových rozměrů, že reprezentační družstva alpských zemí, přihlášená k závodům se dvěma disciplínami, měla často plný počet členů, tj. 10 sjezdařů a 10 slalomářů. Při sníženém počtu na 15 závodníků v družstvu, budou trenéři nuceni zařazovat nejméně pět závodníků, schopných podat špičkový výkon v obou disciplínách. V souvislosti s limitováním celkového počtu členů družstva zrušila subkomise dosavadní pravidlo, které dovoľovalo nahradit dva pro účast v soutěži o SP kvalifikované závodníky nekvalifikovanými lyžaři. Pravidlo, dovolující národním svazům nahlašit do závodu minimálně dva závodníky případně i bez kvalifikace, zůstalo však zachováno.

Poslední novinkou v pravidlech SP pro rok 1974—75 je zařazení paralelního slalomu do programu soutěže. Jde zřejmě o experimentální krok, neboť dosavadní zkušenosti s touto nově se rodící disciplínou dosud nedovolují zaujmout definitivní stanovisko. Oba závody, paralelní slalom mužů a žen, budou tvořit součást finálových závodů o SP v italské Val Gardèně. Rozsah startovního pole byl určen 32 lyžaři resp. lyžařkami podle pořadí v celkovém umístění Světového poháru.

Nový systém bodyování v soutěži o SP bude jistě pokrokem ve srovnání s jejím vyhodnocováním v uplynulé sezóně. Bylo nejen komplikované, ale také průběh soutěže se dal těžko sledovat. A tak ačkoliv nelze ještě odhadnout konečný efekt nového systému, je možno očekávat, že začlenění dvojboje do programu SP pomůže oživit sjezdové víceboje jako samostatnou sjezdovou disciplínu.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise ČSSR

I v lyžování nám jde o kvalitu!

Ústřední výbor ČSTV na svém IV. plenárním zasedání v červnu 1974 projednal nejvlastnější otázku naší činnosti — kvalitu tělovýchovného procesu. Rovněž připravované V. plenární zasedání CÚV ČSTV v říjnu letošního roku se bude touto problematikou z pohledu České organizace ČSTV zabývat.

Hlavní referát „Za vyšší účinnost tělovýchovného procesu“ přednesl místopředseda ÚV ČSTV Dr. Ernest Demetrovič. Pokusme se některé jeho myšlenky, jak je přednesl v hlavním referátu, konfrontovat se současnou situací v našem lyžařském hnutí.

V oblasti masových forem tělesné výchovy nemůžeme být spokojeni s využitím cvičebního času, ani frekvencí tréninkových či cvičebních jednotek — konstatuje se hned v úvodu. Platí to v plné míře i v podmínkách lyžování, kde navíc zápasíme s problémy ubytovacích kapacit na horách, kvalitou potřebného materiálu, nedostatkem tratí (běžeckých i sjezdových), vleků, nemluvě již o jejich kapacitě či péči o úpravu.

Prakticky totéž můžeme říci o **oblasti výkonnostního a vrcholového sportu**, kam můžeme ještě připočítat havarijný stav některých skokanských můstků. V lyžování jsou tyto tzv. vnější faktory limitující pro další rozvoj jak masového, tak i výkonnostního a vrcholového sportu. Nezbyvá než konstatovat, podobně jako na plénu, že se jedná o oblast dosti složitou, protože ji nelze vyřešit ze dne na den. O to větší má každý krok kupředu právě v této oblasti pro nás význam.

Na kvalitě tréninkového procesu a na jeho účinnosti mohou mít nemalý vliv i **soutěže**, jako stimul pro další systematický trénink. Přiznejme si, že naše lyžařské soutěže tuto úlohu zrovna nejlépe neplní. Ještě stále je příliš pozornosti i fi-

Blanka Paulů a Stanislav Henych na jedné z četných besed po úspěchu na MS ve Falunu v zasedací síni MěstNV ve Vrchlabí

nančního zajištění věnováno dospělým, často neperspektivním závodníkům, kteří se vyžívají za poměrně slušných podmínek v nejrůznějších soutěžích i když je evidentní, že žádného výkonnostního růstu již nedosáhnou. V této oblasti ušetřené prostředky bychom daleko lépe využili v péči o talentovanou mládež, pro její soutěže.

Pokud jde o úkoly **lyžařských základen** v procesu zkvalitnění sportovní přípravy, nepřinesly žádoucí efekt, zejména pro nedostatečně zajištěné podmínky pro kvalitní tréninkový proces na nejvyšší úrovni.

V oblasti vrcholového sportu a státní sportovní reprezentace bylo v lyžování dosaženo zejména v tomto roce bezpochyby nejlepších výsledků v historii. Zvýšená podpora stranických a vládních orgánů umožnila zkvalitnění přípravy, postupně se vytvářejí podmínky pro zahájení činnosti středisek vrcholového sportu, z nichž některá začínou svoji činnost již v září letošního roku. Budou centrálně řízena a komplexně zabezpečena. I když právě zde, protože jde o věci nové, se vyskytuje celá řada obtíží, zavídných nepochopením celé koncepce, prosazováním lokálních zájmů apod. To platí v plné míře i v podmínkách lyžování, kde se s uvedenými problémy

při realizaci nové koncepce denně setkáváme.

KÁDROVÉ ZAJIŠTĚNÍ

Těsný vztah ke kvalitě a účinnosti tělovýchovného procesu vůbec a tréninku zvláště má počet, úroveň a podmínky pro práci **lyžařských trenérů, cvičitelů a rozhodčích**. V ČSR připadá průměrně na jednoho cvičitele či trenéra více jak 17 svěřenců, na Slovensku dokonce 23! V tomto směru, zejména díky usilovné práci v oblasti školení v posledních letech, jsou na tom lyžaři podstatně lépe. Zvláště v českých zemích, kde na jednoho trenéra či cvičitele připadá necelých 7 sportovců (na Slovensku více jak 11). Na druhé straně je ovšem třeba si položit otázku, kolik z evidovaných cvičitelů, trenérů či rozhodčích skutečně pracuje?

Pokud jde o oblast profesionálních kádrů, končí v letošním roce trenérská škola při FTVS v Praze, kterou úspěšně absolvovalo téměř 20 lyžařů, mezi nimi i Čermák, Janda, Kuthel a další.

Trenéři a cvičitelé, kteří prostředně vedou tělovýchovný proces, nemohou své náročné úkoly plnit bez účinné pomoci **metodického úseku**. Je proto jedním z nejdůležitějších úkolů v lyžování zkvalitnit práci a posílit vliv metodických komi-

ší na všech úrovních. Pro zkvalitnění metodického řízení na nejvyšší úrovni doporučilo plenum ustavení funkce ústředního metodika i při federálních svazech.

Naším bolavým místem zůstává přenos vědeckých poznatků do tělovýchovné praxe. Informační systém musí zajistit tok informací i opačným směrem, od praxe zpět k vědě. Zde by měly sehrát svou úlohu semináře, metodické dopisy, i odborný měsíčník „Lyžařství“. Řadu podařených akcí, seminářů, sledování, výzkumů i metodických dopisů jsme již dokázali realizovat. Připomeňme alespoň týmovou práci s reprezentančními družstvy, lékařsko-pedagogické sledování, nejrůznější měření, seminář trenérů k otázkám tréninku a závodění ve vysokohorských polohách, semináře při MEJ v Jasné a finále Světového poháru ve Vysokých Tatrách s použitím videorekorderu, řadu metodických dopisů hlavně pro trenéry mládeže, vypracování jednotného tréninkového systému pro všechny disciplíny (bude k dispozici v září jako metodický dopis).

To jsou teprve začátky naší cesty za vyšší kvalitou tělovýchovného procesu v podmínkách lyžování. Bude zapotřebí věnovat ještě hodně času a úsilí nežli se nám podaří závěry, které pro naši práci z pléna vyplývají, v praxi realizovat. Je to ale práce velmi záslužná a určitě přinese v budoucnu své ovoce. Jak v podobě dalších medailí naší lyžařské reprezentace na ZOH a mistrovství světa, tak i v dalším rozšíření našeho krásného sportu.

JAN MARŠÍK, metodik ČSL

JEDEN DEN MEZI REPREZENTANTKAMI

Mládí vystrkuje růžky

Je pomalu konec dovolených, prázdnin, onoho sladkého, aktivního „nicnedělání“. Jenže naši lyžaři měli léto dosti perné, naběhali v terénu i na kolečkových lyžích stovky kilometrů, navzpírali desítky tun, cvičili obratnost a sílu.

Naše reprezentanční družstvo běžkyň, ozdobené vynikajícími výkony na mistrovství světa ve Falunu, rozhodně nemůže říci, že by si od jara odpočinulo. Trenér B. Rázl a jeho asistent P. Honzl vypsalí tvrdé tréninkové plány, na výcvikových táborech nikomu nic neodpustili. Zhruba po měsíční přestávce po skončení sezóny si omlazené družstvo dalo první kontrolní sraz v Nymburce. Uprostřed přípravy absolvovaly lyžařky pod kontrolou MUDr. Balcara kontrolní testy (proti ložiskému roku prokázaly téměř u všech zvýšenou trénovanost) a pak odjely na kolech do Harrachova, kde výcvikový tábor pokračoval.

Byl jsem se za nimi podívat. Počkal jsem děvčata, když se vracela z dopoledního tréninku. Blanka Paulů, nositelka falunského stříbra se vracela propocená, jakoby spadla do rybníka. „Věříte, že nám v tom mizerném jarním počasí nestačí ani uschnout vlasy?“

Zhruba za půldruhého roku se bude bojovat v Innsbrucku o olympijské medaile. B. Rázl: „Snažím se modelovat trénink již vzhledem k zimním OH. Proto letošní rok plánuji tak, jak bych si představoval, aby vypadala příprava před Innsbruckem. Tedy na stejnou dobu vy-

cvikové tábory, formu fyzického zatížení, intenzity tréninku. Chtěli bychom se zúčastnit stejných závodů, jako v sezóně před ZOH. Právě letošní model nám může říci, zda jsme postupovali správně, nebo zda se ještě dopouštíme chyb.“

Říká se, že naše závodnice trénují již na hranici možností, že těžko budou svoji výkonnost ještě zvyšovat.

„Rezervy máme všichni, lidský organismus snese snad ještě více než si dovedeme představit. Například závodnice NDR a Sovětského svazu naběhají od jara do prvního sněhu v terénu a na kolečkových lyžích zhruba o tisíc kilometrů více než my. Víím o tomto našem dluhu a myslím si, že bychom jej mohli přes léto našim soupeřkám splatit. Jenže to znamená, že musíme trénovat ještě více, s větší intenzitou.“

Blanka Paulů: „Mistrovství světa ve Falunu bylo pro mě velkou školou. Víte, v minulém roce jsem jarní a letní přípravu trochu ošidila a v zimě se mi to vymstilo. Řekla jsem si, že do Innsbrucku vydržím. Tak tedy již žádná úlevy v přípravě. Musím trochu „ošidit“ manžela. Ten ale tvrdí, že kromě odbíjené bude v zimě i závodně lyžovat a dělá všechno, aby se dostal do našeho ligového družstva AS Vrchlabí. A pak je tady ještě studium pedagogické fakulty v Hradci Králové.“

V družstvu jsou tři juniorky Lída Harváňková, Květa Jerlová a Alena Solanská. Lída: „Vůbec jsem nevěřila, že bych mohla už letos trénovat po boku nejlepších. Zpočátku jsem ani nevěřila, že se dá taková námaha vydržet, ale už jsem si

Výstavba lanovky na Medvědin v Krkonoších je v plném provozu. V zimě má být již dána do zkušebního provozu

Z tiskové besedy na MS ve Falunu po skončení běhu na 50 km. Sedící druhý zprava mistr světa Gerhard Grimmer (NDR)

zvykla.“ Květa: „Copak mě mohlo napadnout, že se dostanu do družstva? Trénujeme hodně, zcela jinak než v oddíle. Ale je tu výborná parta, ta pomáhá překlenout únavu. Blanka mi dokonce před zkouškami na jilemnickém gymnasiu pomáhala s matematikou.“ Anna Pasiárová, děvče z Tater a pracovnice hotelu FIS: „Poslední rok jsem hodně trénovala, toužila jsem probojovat se do družstva, podařilo se, jsem tu a budu makat.“

Na závěr výcvikového tábora se podrobily všechny závodnice kontrolním testům. Největším překvapením byly výborné výkony mladých závodnic, zejména Jeriové, která se zcela vyrovnala nejzkušenějším. Pro zajímavost uvádíme jejich výsledky:

4000 m v terénu: Bartošová 15:03, Jeriová 15:06, Paulů 15:33, Sekajová 16:23, Pasiárová 16:40, Jaškovská 16:41, Šuleková 17:06, Solanská 17:20, Bekešová 17:40, Harváňková 18:16. — 3 - 2 - 1 km v terénu na okruhu 500 m

- celkový čas: Bartošová 22:58, Jeriová 23:18, Paulů 23:56, Solanská 24:57, Pasiárová 25:00, Jaškovská 25:05, Sekajová 25:14, Šuleková 25:57, Harváňková 26:15, Bekešová 26:17. 5x200 m do kopce - interval 2 min.: Jeriová 5:04, Bartošová 5:20, Paulů 5:20, Sekajová 5:31, Solanská 5:54, Jaškovská 6:00, Bekešová 6:01, Šuleková 6:01, Pasiárová 6:27, Harváňková 6:28. 12 km v terénu na okruhu 4000 m: Jeriová 48:23, Bartošová 49:38, Paulů 50:28, Pasiárová 53:17, Šuleková 56:50, Sekajová 57:43, Harváňková 59:20, Bekešová 1:02:11. Jaškovská nedokončila pro bolest v kolenně a Solanská pro nevolnost. -pů-

Fotografie na titulní straně Jiří Lustyk, na druhé straně Jaroslav Trousil, na třetí František Halla a na čtvrté straně obálky Miroslav Hladík. Fotografie uvnitř měsíčníku Miroslav Hladík, Jaroslav Honců, Jiří Lustyk, Karel Sklenář a Jaroslav Trousil.

Věda v přípravě na Innsbruck

Chceme-li zvyšovat kvalitu a účinnost tělovýchovného procesu, zejména v přípravě našich reprezentantů na mistrovství světa a olympijské hry, nestačí již pravidelný a systematický trénink. Na přípravě družstev se podílí nejen trenér, ale celý tým odborných, vědeckých pracovníků v čele s lékaři, psychology, politickovýchovnými pracovníky atd. Před několika týdny uspořádala zdravotní a vědecká komise Československého svazu lyžařů seminář trenérů olympijských a reprezentačních družstev k otázkám tréninku a závodění ve středních a vysokohorských polohách, se zaměřením na model přípravy reprezentačních družstev lyžařů na ZOH v Innsbrucku.

Hlavní referát přednesl MUDr. Milan Jirásek, předseda zdravotní komise ČSSR. Zabýval se dvěma hlavními problémy — relativně optimální aklimatizací při tréninku a závodění ve středních a vysokohorských polohách, zejména z hlediska změny tlaku vzduchu a tím parciálního tlaku kyslíku ve vdechovaném kyslíku a otázkou využití pobytu a tréninku ve vyšších polohách ke zvýšení výkonu v polohách nižších. Hlavní koreferáty přednesli doc. dr. M. Choutka, doc. dr. M. Vaněk, dr. J. Novosad a další.

Seminář byl skutečně velkým přínosem pro všechny trenéry a ukázkou spojením vědy s praxí. Jeho poznatky rozhodně nezapadnou a mohou být velkým přínosem v další přípravě našich závodníků. -pů-

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eldlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřichská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. července 1974.

Čtrnáctiletá Pavla Walachová patří k čs. sjezdařským nadějím. Zvítězila v obřím slalomu Skikritéria v Říčkách a získala dvě stříbrné medaile na „Trofeo Topolino“.

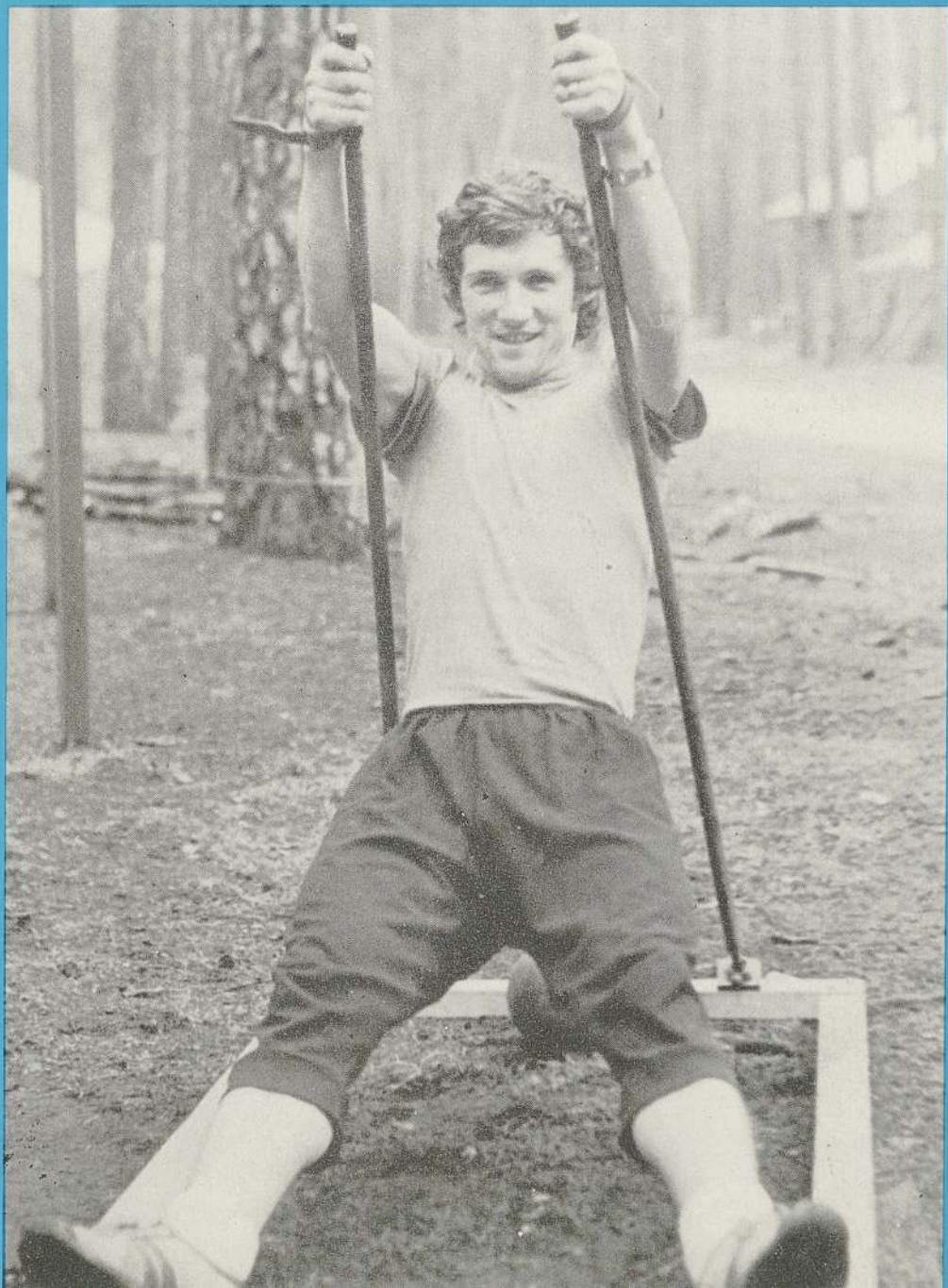
Oblastní správa tělovýchovných zařízení v Krkonoších staví sedačkovou lanovku na Medvědin. Výkopové práce v místě spodní stanice lanovky.

lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ ZÁŘÍ 1974 ♦ Kčs 2,50

9

STANISLAV HENYCH ani v létě nezahálí. Při posilování na tzv. „Jernbergově přístroji“ v Hamru na jezeře.

Třicetkrát i vícekrát činku nad hlavu, taková je zátěž při posilovacím cvičení reprezentantů v letním výcvikovém táboře, jak to předvádí František Šimon.

Slovenské národné povstanie a československí lyžiari

Slovenské národné povstanie v dejinách Československa tvorí jednu z najslávnejších kapitol. Bolo hrdinským činom slovenského ľudu, ktorý pod vedením komunistickej strany uskutočnil najväčšiu ozbrojenú akciu československého domáceho odboja a ktorý podnecoval stupňovanie ozbrojeného antifašistického boja v českých krajinách.

Slovenské národné povstanie bolo tým, že sa na ňom zúčastnili príslušníci 27 národov — najmä však svojimi cieľmi — povstaním internacionálnym. Jeho internacionálny charakter sa najvýraznejšie a najpravdivejšie zračil v jednoznačnej politickej, vojenskej i morálnej orientácii na Sovietsky zväz. S osloboditeľskou misiou prvého socialistického štátu bol spätý vznik povstania, jeho program a jeho ciele. Pre robotnícku triedu, roľníctvo a vlasteneckú inteligenciu stalo sa povstanie veľkou životnou školou a skúškou. Ľud sa v nej nielen učil bojovať, ale i vládnuť a spravovať svoje veci, zbavoval sa pocitu zamknutosti a zatrpknutosti ako dedičstva vykorisťovateľských systémov a sám začal tvoriť a formovať svoje osudy.

Bez Sovietskeho zväzu a jeho nezištnej politickej podpory nášho protifašistického boja, bez sovietskych partizánskych veliteľov a bojovníkov, bez vojenskej a materiálnej pomoci, bez hrdinských činov armád prvej krajiny socializmu, ktoré poskytli najúčinnjšiu podporu nášmu boju, nebolo by Slovenského národného povstania. Československo-sovietske priateľstvo, tento leninský kurz v zahraničnej politike, ktorý nám odkázalo naše národné povstanie, je trvalou devízou našej politiky a v spätosti s novými historickými skutočnosťami ho rozvíjame a budeme rozvíjať.

Konkrétnym príspevkom v oslobodzovacom boji bola i aktívna účasť lyžiarov. Väčšina popredných lyžiarskych pretekárov a funkcionárov dokazovala svoju uvedomelosť v bojoch proti fašistickým okupantom. Je potrebné v prvom rade spomenúť lyžiarsky prápor československého armádneho zboru, vytvorený len z lyžiarov, ktorý sa vyznamenal v oslobodzovacích bojoch pod Tatrami. Veľký počet lyžiarov sa pridala k organizovaniu a postupne sa zúčastňoval bojov v SNP. Lyžiari svojím umom — najmä dobrou znalosťou terénu v slovenských horách — robili cenné služby. Veľa slovenských lyžiarov položilo za oslobodenie našej vlasti i svoje životy. Zo známejších lyžiarov to boli Bezrouk a Strelec zo Zvolena, Daňo z Ban-

skej Bystrice, Petko z Jasenia, Rašo, Morávka, Bilík, Papp, Huňor z Vysokých Tatier a ďalší.

Neboli to len obeť na životoch. Nemeckí okupanti si vyliali zlosť i na turistických a lyžiarských chatách v slovenských horách. Vypálili 56 chát a 26 tak poškodili, že dlhší čas po skončení vojny boli vyradené z prevádzky.

V jubilejnom roku tridsiateho výročia Slovenského národného povstania, kedy celá naša vlasť s hrdosťou spomína slávne dni bojov našich partizánov, i lyžiari tak ako aktívnou účasťou v povstaní, tak i teraz sa zapájajú počas celého roka do osláv SNP. Usporiadali veľa podujatí, súťaží a besied s účastníkmi povstania. I keď nie je možné uviesť všetky akcie, uvádzam aspoň tú najdôležitejšiu a najmilšiu — ako je Súťaž lyžiarov k 30. výročiu SNP.

Z významnejších súťaží sú to:

Bezroukov memoriál vo Zvolene

Memoriál Janka Nováka na Martinských holiach

Memoriál padlých hrdinov vo Vysokých Tatrách

Halašov memoriál v Trenčíne

Memoriál K. Trubana vo Vyhniach

Preteky Dargovských hrdinov

Medzinárodné skokanské preteky na umelej hmote v Banskej Bystrici

Goralský klobúk na Roháčoch

Letný slalom, preteky na počesť padlých hrdinov

Rozsahom i popularitou menšie preteky v Roháčoch o Goralský klobúk veľmi dôstojne zapadli do osláv 30. výročia SNP. Usporiadatelia po slávnostnom otvorení — na ktorom sa zúčastnili predstavitelia okresného politického a verejného života — pri hromadnom hrobe partizánov z prepadnutej poľnej nemocnice organizovali pietnu spomienku s kladením venčov. Slávnosti sa zúčastnili pionieri, zväzáci, telovýchovní funkcionári, účastníci pretekov. K oslave povstania vydateným pretekom prialo aj počasie, mimoriadne množstvo snehu, ktoré tohto roku na Roháčoch bolo, pridalo sa i veľa návštevníkov - turistov.

Pri príležitosti 30. výročia sa obracáme k ideovým zdrojom a základným myšlienkam Slovenského národného povstania, k jeho výsledkom a odkazu: vyvodit poučenie pre všetky oblasti nášho života, aby hlbšie prenikli do vedomia mládeže a celého národa.

Ing. LADISLAV HARVAN, CSc.

K PROBLÉMU ZÍSKÁVÁNÍ FORMY LYŽAŘŮ-BĚŽCŮ

Cílem tréninku je dosažení sportovní formy. Z definic, kterými se v literatuře vystihuje termín „sportovní forma“, je jedna z nejužitečnějších Krestovnikovova: sportovní forma je stav, v němž vztah mezi pohybovou činností a přizpůsobivostí vnitřních orgánů k činnosti dosahuje nejdokonalejší koordinace.

Je všeobecně známo, že sportovní forma se vyznačuje sub-

jektivním pocitem zdraví, potřebou pohybu, po fyziologické stránce parasympatikotonii, pomalou srdeční frekvencí, vysokými hodnotami tepového objemu, nižšími hodnotami krevního tlaku, ekonomizací přeměny látkové, lepší užití kyslíku ve tkáních a jinými projevy. Tělesná váha se nemění, vitální kapacita plic a síla svalstva dosahují maximálních hodnot. Sportovci ve formě potřebují

méně namáhavé rozcvičení. Sportovní forma je stav velmi labilní a pro tuto labilnost je možno považovat bytost sportovce za biologicky umělou. Vzhledem k této labilnosti může také snadno dojít k přetřetí. Vcelku jde o stav, který je pro zdraví člověka příznivý a říká se, že všichni lidé by alespoň jednou za život měli tohoto stavu dosáhnout.

Do formy se sportovec dostane podle druhu sportu a charakteru tréninku za 2 až 6 měsíců. U sportů převážně vytrvalostních, jako cyklistů-silničářů a maratónců za 6 měsíců, u sportů rázu rychlostního nebo silově vytrvalostního dřívě. Tak u veslařů se udávají asi 3 měsíce. Lyžaře-běžce je zde možno zařadit do škály sportů poblíž k vytrvalostním. Rychlost získávání formy závisí také na individuálních zvláštěnostech každého sportovce. Ti, kteří pravidelně trénují, potřebují kratší dobu k dosažení vysoké trénovanosti nežli ti, kteří mají v přípravě přestávky. Sportovci, soustavně trénující již po několik let, potřebují k dosažení formy kratší doby, nežli nováčci.

Získávání formy závisí také na typu vyšší nervové činnosti sportovce. Tak typ silný vyrovnaný dobře snáší trénink a námahu, dobře se aklimatizuje a zřídka se přetřetí. Forma u něj nastává něco později, ale dlouho si formu zachovává. Pro živý typ vyšší nervové činnosti je charakteristický rychlejší růst trénovanosti, formu však neudrží tak dlouhou dobu jako typ vyrovnaný. Nevyrovanané typy sportovců se snadno přetřetí, hůře se aklimatizují a snadno ztrácejí formu. Typy slabé se v řadách závodních sportovců prakticky nevyskytují.

Je zde také závislost na věku sportovce. U dětí před obdobím puberty lze docílit poměrně brzkého vzestupu formy, vychází-li se z dobrého všeobecného kondice na bázi celoročního sportování. Forma se však u nich udrží poměrně krátkou dobu.

Vývoj výkonnosti v závodním období se řídí především čas-

Soutěž o „Spartakiádní vložku 1975“

Při příležitosti Československé spartakiády 1975 a 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou vypsal Český svaz lyžařů pro děti a mládež soutěž o „Spartakiádní vložku 1975“. Pořadatelem závodu mohou být lyžařské oddíly tělovýchovných jednot a jiné složky ČSTV, SSM a jeho Pionýrské organizace, jakož i ostatní společenské organizace, školy, učňovská střediska, odborná učiliště apod. „Spartakiádní vložky 1975“ možno získat kdykoliv v době od 1. listopadu 1974 do 30. dubna 1975.

Soutěží se ve sjezdových disciplínách o vložku modrou, v běhu na lyžích o vložku žlutou a ve skoku na lyžích o vložku červenou. Startovat mohou děti a mládež od 6 do 18 let. Každý soutěžící se může zúčastnit ve všech disciplínách libovolného počtu závodů a získat tedy i více „Spartakiádních vložek 1975“ různé nebo i téže barvy.

Doporučuje se, aby okresní svazy lyžařů ve spolupráci s lyžařskými oddíly tělovýchovných jednot a ostatními organizacemi připravily standardní tratě a můstky ve vhodných místech, na nichž by bylo možno uspořádat několik závodů. Trať nebo můstky svou obtížností budou odpovídat věku, lyžařské a fyzické vyspělosti soutěžících, jakož i místním podmínkám.

Při tom je třeba dodržet tyto minimální požadavky, které jsou stejné pro chlapce i děvčata:

	děti do 10 let	žáci do 14 let	mládež do 18 let
Sjezdové disciplíny:			
min. délka tratě	100 m	150 m	200 m
min. počet branek	5 branek	8 branek	12 branek
Běh:			
min. délka tratě	500 m	1000 m	2000 m
Skok:			
min. délka bez pádu	2 m	3 m	5 m

„Spartakiádní vložku 1975“ příslušné barvy (disciplíny) získává každý účastník soutěže, který úspěšně absolvuje vypsání závod, tj. projede vytyčenou trať, nebo skočí na lyžích nejméně jednou bez pádu příslušnou minimální délku. Pořadatel pokud možno ihned po skončení každého závodu úspěšným účastníkům předá „Spartakiádní vložku 1975“ příslušné barvy, které si před závodem vyzvedne u příslušného okresního (městského) svazu lyžařů, případně u OV ČSTV.

Soutěž o „Spartakiádní vložky 1975“ je masovou soutěží a je určena pro děti a mládež — nezávodníky. Cílem této spartakiádní soutěže není vyhledávání talentů, nýbrž získání co největšího počtu dětí a mládeže pro krásný a zdravý lyžařský sport.

toostí závodů a objemem specifického závodního zatížení. Při optimální koncentraci tohoto zatížení, která je individuální, můžeme očekávat, že sportovec dosáhne po šesti až deseti týdnech od zahájení závodního období svého nejlepšího výkonu. V tomto období by se měly konat hlavní soutěže a kvalifikace závodníků pro vrcholné závody.

Pokud se týká doby, po kterou lze sportovní formu udržet, pak se donedávna udávalo, že u dospělých trvá forma obvykle jen 2 až 3 měsíce, zřídka když že se v ní podaří udržet o 1 až 2 měsíce déle. Toto období, ve kterém chce sportovec dosahovat dobrých výsledků však lze prodloužit tím, že se podíl specifických a závodních zatížení občas sníží a zvýší se objem zatížení zvětšením podílu všeobecně rozvíjejících prostředků. Po tomto aktivním zotavení se specifické zatížení opět zvýší. Často se tak dosáhne přírůstku výkonnosti. Zařazování takovéto etapy je také nutné, jestliže je mezi dvěma hlavními závody větší časová mezera, nebo také tehdy, když se sportovec příliš vyčerpal kupříkladu hustou sérií namáhavých závodů. Tak je možno i po více měsících, nebo v přesně určenou dobu, dosáhnout nadprůměrných výsledků. Je-li však období intenzivního zatížení příliš dlouhé a závodů příliš mnoho, nutno i tak počítat s poklesem výkonu. Cyklické střídání období s větší a s menší intenzitou zatížení se kupříkladu používá v těch sportovních odvětvích, v nichž se soutěží po celý rok.

V období sportovní formy sportovci „vyladují formu“, aby v hlavním období dosáhli jednoho nebo více vrcholů formy. Vrchol sportovní formy představuje krátké období, kdy je závodník schopen podat nejlepší výkon.

V období pubertální lability kolem 13—15 roků bývá často sportovní forma nestálá a dotyční reagují jako sportovci s nevyrovnaným typem vyšší nervové činnosti. Stálejší forma bývá u mužů nežli u žen, u kterých je tato ještě také ovlivněna průběhem menstruačního cyklu.

Jestliže se používají posilování a speciální cvičení jen v přípravném období a značně se zmenší jejich objem v závodním

období, pak v takových případech jsou obvykle výsledky lepší na začátku závodního období, než v průběhu další sezóny. Je to proto, že se nemůže uchovat potřebná úroveň jednotlivých fyzických schopností po delší dobu.

Při získávání formy v přípravném období musí být adaptace progresivní při zachování pedagogických zásad, hlavně postupnosti. Je třeba postupovat přísně individuálně a musí se vycházet ze zvládnutí techniky a ekonomie při námaze. Optimální kvóty stupňování zatížení nelze určit všeobecně. Pro roční vzestup zatížení udávají někteří autoři vzestup mezi 20 až 50 %. Stupňování zatížení poznamenáním lineárním vzestupem není tak účinné, jako postup skokem od jednoho makrocycly ke druhému.

Makrocycly, které v přípravném období mají trvat 4 až 6 týdnů a v závodním 2 až 4 týdny, je výhodné sestavovat tím způsobem, že v prvních dvou třetinách makrocycly převládá objem, v poslední části se vystupňuje intenzita při poklesu objemu. Tím lze předpokládat, že následující příští makrocycly navazuje na výkonnostně vyšší úroveň. Do makrocycly zařazované krátké fáze zotavení slouží k odstranění únavy, která se může i při správně sestavených mikrocyclech postupně hromadit.

Mikrocycly v přípravném období mají být sestaveny tak, aby střídání jednotlivých forem tréninku představovalo určitý druh aktivního zotavení. Přitom zatížení rychlostní a silová mají předcházet zatížení vytrvalostního charakteru. Opačný postup, nebo používání kombinací zátěže např. silové a vytrvalostní, představuje stres vyššího stupně. Je možno ho také používat, avšak s vědomím, že jde o zatížení náročnější a je třeba určitě dávkou opatrnosti. U mládeže, která musí všestranněji trénovat, jsou mikrocycly výrazněji vyjádřeny, než u vysoce trénovaných. V závodním období musí být zatížení uvnitř mikrocycly rozmístěno tak, aby vlastní závod připadl do fáze superkompenzace. Tuto zvýšenou výkonnost vyvoláme optimálním zatížením, ke kterému musí dojít asi 2 až 3 dny před závodem.

Abyste adaptace mohly probíhat co neúčelněji, je třeba používat určitého tréninkového systému. V podstatě jde po fyziologické stránce o to, zlepšit oxysličovací pochody ve tkáňích, tzv. aerobní kapacitu, zvýšit odolnost proti kyselým metabolitům hlavně kyselině mléčné, tj. anaerobní kapacitu, zvýšit funkci jednotlivých orgánů, vaskularizaci kosterního svalstva a myokardu, vyvolat hypertrofii srdečního svalu, navodit účelní reflexní spoje mezi

Trenér čs. reprezentačního družstva běžců Jaroslav Honců při letní přípravě na kolečkových lyžích diskutuje s Františkem Šimonem o tréninkovém programu.

mozkovou kôrou a vnútornými orgány ve smyslu Bykovova rozpracování Pavlovova učení a o spojení fyziologických funkcií s motorickými. Udává se, že při získávání formy má prvou část přípravného období zaujmout hlavně trénink orgánových schopností a aerobní kapacity, tedy v podstatě trénink objemový o nepříliš vysoké intenzitě, který by měl u lyžařů-běžců trvat asi 4 měsíce. Ve druhé etapě přípravného období se zvětšuje intenzita zatížení. V hlavním období se pak považuje za vhodné snížit objem práce a zvýšit intenzitu. Celkové zatížení je nižší než v přípravném období, přičemž výhodnější než snížení počtu tréninkových dnů je snížení jejich namáhavosti při zachování je-

lich počtu. Jestliže objem práce v první části přípravného období byl příliš malý, neudrží většinou sportovci svou formu až do vrcholu závodního období. Volbu intenzity zátěže však není možno provádět jen z hlediska přízpůsobení oběhových funkcií, nebo aerobní kapacity, ale musíme mít na zřeteli i sportovně technickou úroveň. Intenzita podnětů musí ještě dovolovat přesné provedení příslušného pohybu. Na druhé straně musíme absolvovat určitý objem zatížení ve specifické závodní rozsahu intenzity, chceme-li sportovní trénink dostatečně stabilizovat vzhledem k požadavkům závodu. Při práci o velkém objemu malou a střední intenzitou je nevýhodou upevnění pomalej-

ších pohybových stereotypů. Proto klíčem k dosažení nejlepší formy v žádaném období je v podstatě směs tréninkových metod ve správném poměru.

Diagnózu sportovní formy lze určit pouze komplexem ukazatelů, získaných laboratorním vyšetřením a z kontrolních motorických testů.

Stále se dochází k novým poznatkům, takže konečné slovo k řízení tréninku dnes ještě nemůžeme říci.

Tento článek si vzhledem ke svému rozsahu nemůže klást nároky na to, aby vyčerpal celou problematiku otázky přípravy k soutěžím. Jeho cílem je připomenout některé důležité okolnosti při získávání sportovní formy lyžařů-běžců.

Dr. VRATISLAV DANĚK

Päťdesiat rokov Medzinárodnej lyžiarskej federácie

Dokončujeme článok člena predsedníctva FIS Jána Mráza, ktorého prvú časť sme priniesli v 7. čísle „Lyžařství“.

Na 9. kongrese FIS, konanom roku 1926 v Lahti, znovu sa rokovalo o zahrnutí zimných športov do programu olympijských hier. Medzi podporovateľmi tohto návrhu bolo aj Československo. A zase sa aj tu prejavila iniciatíva zástupcov ČSR, ktorí podali návrh na poriadanie majstrovstiev Európy juniorov. Trvalo ale vyše 40 rokov, kým sa tento návrh presadil — a opäť ho vyskúšalo Československo v roku 1967 v Harrachove. Prvé majstrovstvá Európy v klasických disciplínach sa konali v roku 1968.

Až dovtedy sa FIS zaoberala výlučne severskými (klasickými) disciplínami. Na 10. kongrese v St. Moritz v roce 1928 prišiel Angličan Arnold Lunn s návrhom na zahrnutie zjazdových disciplín do práce a činnosti FIS. Bolo rozhodnuté, že sa majú získať v ďalšej zimnej sezóne skúsenosti a potom sa kongres k veci opätovne vráti.

Historické rozhodnutie o zahrnutí zjazdových disciplín do pravidiel FIS urobil 11. kongres FIS 26. 2. 1930, ktorý sa konal v Oslo. Prvé preteky v alpských disciplínach pod záštitou FIS sa konali v roku 1931 v Mürren

vo Švajčiarsku a organizovali ich Ski Club of Great Britain. Dnes je triumfálny úspech zjazdových disciplín faktom.

Prvý štatut novo založenej zjazdovej a slalomovej komisie FIS bol prijatý na 14. kongrese v Garmisch-Partenkirchene. Na tomto kongrese bolo tiež rozhodnuté pridať k názvu „FIS-pretekov“ ešte „majstrovstvá sveta“. Prvé takéto majstrovstvá sveta sa konali v roku 1937 v Chamonix.

Na 15. kongrese FIS v Helsinkách po prvýkrát bol predložený návrh, aby sa do programu pretekov FIS zahrnuli lety na lyžiach. Návrh bol odročený na budúci kongres, ktorý sa mal konať v roku 1940. Nekonal sa, pretože prišla 2. svetová vojna a tá normálnu činnosť FIS prerušila.

Prvý kongres po vojne, v poradí 16., sa konal v roku 1946 v Pau vo Francúzsku. Právom sa označuje ako nástup k novej intenzívnej činnosti FIS. Boli na ňom ustavené tri nové technické komisie: bežecká na čele s terajším gen. tajomníkom FIS Sigge Bergmanom (Švédsko), skokárska na čele so

slávnym Sigmundom Ruudom (Nórsko) a ženská komisia na čele so Švajčiarkou Elsou Rothovou. Zjazdovú a slalomovú komisiu viedol už spomínaný Arnold Lunn.

Začína sa nové obdobie rozvoja lyžiarskeho športu, ktorý najmä v posledných rokoch znamená búrlivý rozvoj a dnes možno povedať, že desiatky miliónov ľudí na všetkých kontinentoch sa venujú krásnemu bielemu športu.

V roku 1910 v skromných začiatkoch pozostávala lyžiarska komisia zo zástupcov dvoch štátov. Odtedy vyrástla na silnú medzinárodnú organizáciu, v ktorej je združených 46 národných lyžiarskych zväzov. Dnes má predsedníctvo FIS 17 členov a jemu je podriadených ďalších 21 technických a iných špeciálnych komisií s počtom vyše 200 činníkov.

Pred 50 rokmi na 1. ZOH v Chamonix v roku 1924 sa zúčastnilo 102 pretekárov z 12 zemí. Na majstrovstvách sveta v zjazdových disciplínach v St. Moritz a severských vo Falune v roku 1974 to už bolo 594 pretekárov z 36 štátov. A vo výpočte úspechov a aktivity FIS by sme mohli pokračovať ďalej, napr.

Fotografický záběr z veľkého úspechu zemí socialistického tábora na MS 1974 ve Falunu. Poslední členka vítězné sovětské štafety mistryně světa G. Kulakovová (startovní číslo 1) a stříbrné štafety NDR V. Schmidtová (4) v cíli závodu s trenérem NDR. Třetí místo ve štafetě žen 4X5 km obsadily čs. reprezentantky.

— že v roce 1958 bol vydaný prvý bulletin FIS,

— že v roku 1967 bol vyhlásený prvý víťaz Svetového pohára v zjazdových disciplínach,

— že v roku 1970 bol po prvýkrát vydaný osobitne tlačou kalendár FIS,

— že v roku 1972 sa uskutočnili prvé majstrovstvá sveta v letoch na lyžiach, prvé majstrovstvá Európy juniorov v zjazdových disciplínach a prvý Európsky pohár v zjazdových disciplínach.

Je potešiteľné konštatovať, že v 50-ročnej histórii FIS hralo Československo vždy významnú úlohu. Možno je symbolické, že práve na 50. výročie FIS v roku 1974 boli čs. lyžiari usporiadaní dvomi dvoch vrcholných svetových lyžiarskych podujatí: finále Svetového pohára v zjazdových disciplínach vo Vysokých Tatrách a 3. majstrovstvie Európy juniorov v zjazdových disciplínach v Nízkyh Tatrách.

Na päťdesiatročnú tradíciu práce čs. zástupcov vo FIS nadväzuje dobrá práca našich dnešných zástupcov: Miloslava Bělonožníka, dlhoročného člena skokanskej komisie FIS a združenárskej komisie FIS a

od roku 1969 predsedu subkomisie pre stavbu lyžiarskych mostíkov, dr. Dionýza Ferenciho, člena právnej a pravidlovej komisie FIS, Jána Mráza, člena predsedníctva FIS a finančnej komisie FIS, Jána Terežčáka, náhradného člena bežeckej komisie FIS.

K týmto úspechom sa v posledných rokoch radia úspechy čs. pretekárov, ktoré práve pri 50. jubileu FIS boli najlepšie v histórii čs. lyžovania vôbec. Okrem medailí Paulů, Henycha, Höhlna a ženskej štafety je to vynikajúce 3. miesto v hodnotení národov na majstrovstvách sveta vo Falune, pred tromi skandinávskymi lyžiarskymi veľmocami.

To len dotvrdzuje vynikajúci podiel Československej socialistickej republiky v 50-ročnej histórii Medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS.

Poznámka: Sir Arnold Lunn zomrel vo veku 86 rokov v máji 1974 vo švajčiarskom Mürren. Dňa 10. 6. 1974 sa konala v miestnom kostolíku v Mürren spomienková slávnosť, na ktorej sa v delegácii predsedníctva FIS zúčastnil aj autor tohto článku.

VÝZNAM BODOVÝCH LISTIN FIS

Zavedení FIS bodů jako systému vyhodnocování výkonnosti závodníků ve sjezdovém sportu bylo určitým pokrokem, zejména v souvislosti s řešením obtížného problému jakým bylo losování. Nedá se však říci, že jde o systém plně vyhovující, ani že jde o systém bez problémů. Někteří kritici dokonce tvrdí, že praktikovaný systém třídění závodníků do skupin zejména ve slalomu se po nesčetných retuších v posledních letech stal tím, co lze označit za jakési nutné zlo. Totiž systém, který vůbec ještě dovoluje mezinárodní závod ve slalomu převést a který mu propůjčuje oficiální punc regularnosti. Hlavním jeho nedostatkem je okolnost, že výkonnost závodníka je konstruována na základě výsledků, které dosahoval v určitém časovém období a málo resp. vůbec nepřihlíží k jeho momentální formě. To je nesprávné, neboť každý závodník by měl mít možnost využít své momentální formy, jinými slovy chopit se své životní šance, která se mu v celé závodnické éře již nemusí vrátit. Tato nevýhoda postihuje především mladé talentované závodníky, kteří za stávajících podmínek čekají několik let než se jim podaří se propracovat mezi prvními 15 jezdců bodové listiny FIS, jakéhosi neoficiálního světového žebříčku. Po celá léta bojuje mladý závodník za nestejných podmínek s koryty a nahnutým sněhem v brankách po svých předchůdci a v nich ztrácí desetiny a často i celé vteřiny, které jej dělí od vítěze. Tento nepříznivý stav je obecně znám a federace hledá vhodné řešení. Experimentuje již několik let, avšak nahradit systém FIS bodů jako vodítka pro losování jiným spravedlivějším systémem, který by vycházel převážně z momentální formy a výkonnosti závodníka, se jí nepodařilo.

FIS body ve sjezdovém sportu by nebyly nikdy dosahly dnešního významu, kdyby startovní pořadí v závodech sjezdových disciplín mohlo být určováno, jako tomu je kupř. v au-

tomobilismu, na základě časů docilovaných v tréninku. Taková možnost je do jisté míry dána jen u závodu ve sjezdu, nikoliv však ve slalomu a v obřím slalomu, kde trénink není možný, ba je dokonce pod výhrůžkou diskvalifikace zakázán. Honba za FIS body tedy pokračuje. V alpských zemích dokonce zachvátila i mládež ve věku 13 let (dívký) a 14 let (hochy).

Pojmově zahrnují FIS body dvě stránky, jednak jejich technický výpočet, jednak jejich význam pro závodníky, lyžařské svazy, organizátory závodů a podobně. Význam FIS bodů v současné době dosáhl takové úrovně, že se sjezdový sport bez nich nemůže obejít. Nejlépe je dokumentován mnohostrannou použitelností FIS bodů ku příkladu k:

— zařazování do skupin pro losování sjezdových závodů při MS, ZOH, Světovém poháru (SP), Evropském poháru (EP) a při všech mezinárodních závodech podle prav. 621 Mezinárodního soutěžního řádu (MSŘ);

— určení oprávněnosti ke startu na závodech SP a EP;

— výpočtům kvóty závodníků pro účast v mezinárodních závodech, uvedených v kalendáři FIS, podle prav. 1040 až 1043 MSŘ;

— výpočtu minimálních a maximálních přírážek pro závody EP a jiné mezinárodní závody;

— ustavení národních družstev některými národními svazy;

— sestavení neoficiálních světových žebříčků.

Otevřená zůstává otázka, zda FIS body, vykazované v bodové listině FIS, jsou v souladu se skutečnou výkonností jednotlivých závodníků. Možnost, že FIS body mohou v jistém rozsahu být také manipulovány, existuje. To se týká především závodů bez zahraniční účasti nebo s nevýraznou, nekvalifikovanou účastí zahraničních jezdců. Na těchto závodech rozhodují o zisku bodů výhradně domácí špičkoví závodníci. Využití podobných taktických možností je přenecháno svazům. Za přijatelnou lze označit taktiku svazu, zaměřenou k rychlému postupu mladých talentů. Ti se překvapivě rychle zařazují me-

zi závodníky 2. a 3. losovací skupiny a dosahují v poměrně krátkém čase i bodových limitů pro SP. Stává se ovšem také, že se do předních skupin zařadí zcela neznámí závodníci, kteří podle výkonu do těchto skupin nepatří. Je obecně známo, že v posledních dvou letech se touto cestou dostávali do popředí zejména lyžaři USA. Objektivně vzato byla v posledních letech výkonnost závodníků alpských a některých dalších evropských zemí podstatně vyšší nežli závodníků ze zámorí. Uvedený nežádoucí stav však nelze připisovat jen k tíži bodových listin FIS. Odpovědná jsou i pravidla MSŘ pro zařazování závodníků do skupin, podle kterých může být v 1. a 2. skupině losováno jen po 4 závodnících za svaz. Je proto možné, že družstvo s deseti špičkovými jezdci musí mít dva závodníky losované ve 3. skupině. To posluje domněnku o nesprávnosti bodových listin FIS.

Nelze předvídat jakým směrem půjde další vývoj bodovacího systému, se kterým federace ani svazy, ale ani závodníci nejsou zcela spokojeni. Je jisté, že kupř. paralelní slalom, jehož popularita rok od roku stoupá a který si vynutil dokonce začlenění do programu SP 1974—1975, nebude moci být hodnocen pomocí FIS bodů. To proto, že se tento závod jede podle zcela specifických pravidel a vyhodnocení FIS body by mohly být vždy jen časové rozdíly mezi dvěma závodníky. Obtíž takového hodnocení by spočívala především v tom, že časové rozdíly, které by měly být hodnoceny, by byly velice malé, zpravidla tisícinny, maximálně setiny vteřiny. Nevyjasněna je i otázka jednokolového kvalifikačního slalomu, který by měl být rovněž vyhodnocován FIS body. Nejdříve by totiž musela být přijata zásadní změna MSŘ, neboť platný předpis zná jen slalom dvoukolový. Kromě toho špičkovému jezdci se v kratším slalomu — časy docilované v kvalifikačním slalomu se pohybovaly mezi 50—60 vt. — jede mnohem hůře, nežli v normálním slalomu. Mohlo by docházet k výraznému zkrusování skutečné výkonnosti závodníka a k jeho znevýhodnění. V Portillu kupř. se Schranz i Killy kvalifikovali pro finálový

závod až v druhém kole tzv. eliminačního slalomu. Obdobné obtíže by vznikly i u tzv. sjezdového sprintu s časem kolem 1 min. Ale i u případného dvoukolového sjezdového sprintu by federace musela velmi pečlivě zvážit, s jakými nevýhodami pro klasický sjezdový závod by sjezdové sprinty byly spojeny.

Za daného stavu je nepravděpodobné, že by klasifikační subkomise FIS uvažovala o zásadních změnách v systému hodnocení sjezdařů a sjezdařek pomocí FIS bodů. Z hlediska ryze výpočtového je v rámci subkomise, jakož i tabulkové komise, diskutována otázka případné změny dosavadních FIS tabulek a jejich nahrazení anglickými tabulkami PMG. Výměna je navrhována v rámci úvah o spravedlivější metodě pro výpočet bodových přírážek. Dokud však výpočet bodů bude vázán na čas závodníka, musí výsledky, dosahované v jednotlivých závodech, být dány do vzájemné relace s ohledem na rozdílnou kvalitu účasti v závodech. Jakých tabulek bude používáno pro výpočet základních bodů, je v této souvislosti nepodstatné. Nezbytné ovšem je, aby pokud možno v brzké době byla nalezena metoda pro výpočet bodových přírážek, která by byla jednodušší a především spravedlivější nežli je metoda t. č. používaná.

Tolik snad bylo nutno říci k významu a současné problematice bodových listin FIS. O technickém výpočtu FIS bodů napsal Tonda Husák instruktivní článek v 2. čísle letošního ročníku Lyžařství, na který čtenáře odkazují. Budiž v této souvislosti poukázáno na některé změny v předpisech pro výpočet FIS bodů pro sezónu 1974—1975, na kterých se subkomise FIS pro klasifikaci usnesla na své květnové schůzi letošního roku:

— známka 1. bodové listiny FIS (základní známka platí jako prvý výsledek). Během vyhodnocovaného období zůstává základní známka v platnosti do té doby dokud závodník nedosáhne dvou lepších výsledků. Na konci vyhodnocovaného období se základní známka škrtá. Pokud závodník do této doby získá toliko 1 výsledek, připočte se k tomuto výsledku dvojitá přírážka;

— v sezóně 1974—75 budou vydány celkem čtyři bodové listiny; k 1. 11. 1974 (základní listina), k 2. 1. 1975 (zlepšovací listina), k 15. 2. 1975 (zlepšovací listina) a k 15. 5. 1975;

— 4. bodová listina bude vydána jako neoficiální světový žebříček, a to mužů do 50 FIS bodů v každé disciplíně,

žen do 70 FIS bodů v každé disciplíně;

— minimální a maximální přírážky pro závody EP a závody kanadsko-americké série byly změněny takto:

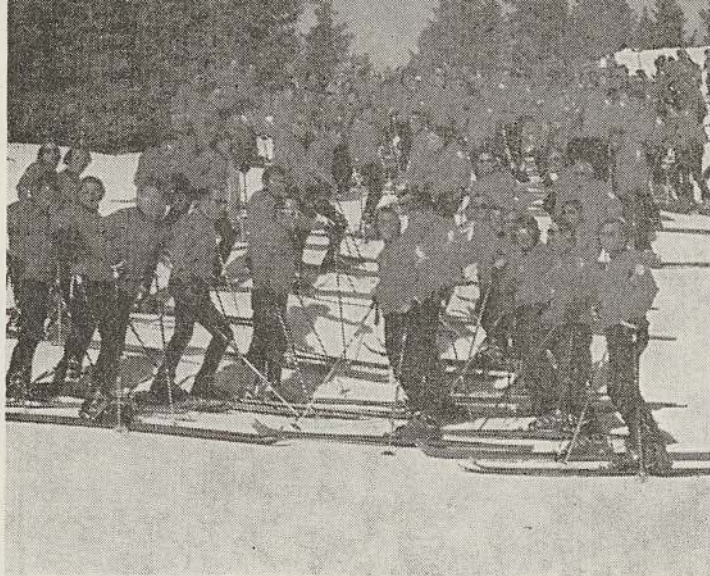
minimální přírážka — pro muže 5 bodů, pro ženy 7 bodů,

maximální přírážka — pro muže i ženy 30 bodů.

Důležitým usnesením subkomise FIS pro klasifikaci také je, navrhnout změnu ve výpočtu bodových přírážek, pokud možno již v San Francisku. Bylo totiž konstatováno, že systémem používaným v sezóně 1973—1974 s hodnocením také 5 nejlepších závodníků na startu se neosvědčil. Subkomise navrhuje návrat k dřívějšímu výpočtu podle BOB-pravidla I.

Závěrem je třeba říci, že honba za FIS body neustane ani v závodním období 1974—75 a patrně ani v příštích 2—3 letech. Proto je potěšitelné, že řada našich závodníků se již stabilně objevuje v bodových listinách FIS a že si svou pozici rok od roku zlepšuje. V konečné bodové listině FIS 1973—74 (neoficiální světový žebříček) bylo zařazeno již 10 žen a 14 mužů, z nich Anna Droppová a Dáša Kuzmanová ve slalomu a obřím slalomu, z mužů pak Miloslav Sochor, Mil. Pažout a Boh. Zeman ve slalomu a obřím slalomu a Jan Heczko v obřím slalomu dokonce v limitu pro závody SP. Půjde o to si dále zlepšovat zařazení a vytvářet optimální podmínky pro losování. Míla Sochor se 6,80 body na 28. místě světového žebříčku v obřím slalomu kupř. má reálné šance být v některých z obřích slalomů SP losován v 1. skupině. Ze stran ČSSL bylo pro sezónu 1974—75 zajištěno, aby si FIS body mohl vyjízdet co největší počet závodníků a závodnic. Je na nich, aby se poctivě připravili a využili příležitosti.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise ČSSL

Skupina cvičitelů courchevelské lyžařské školy.

Na slovíčko s největší lyžařskou školou

Na to, že tam mají opravdu největší lyžařskou školu Evropy, nikdo v proslulém francouzském lyžařském středisku Courchevel návštěvníka ani transparentem ani jinak neupozorňuje. Ale v jubilejní publikaci k 25. výročí založení tohoto lyžařského eldoráda její autoři o tom při vši skromosti pomlčet nemohli. Škola s 250 profesionálními cvičiteli (a po celou sezónu plně vytíženými) — to už je něco, co opravdu stojí za zmínku.

Člen redakční rady „Lyžařství“ ing. Pavel Borský se proto chopil příležitosti a při letošním mezinárodním lyžařském setkání novinářů v Courchevelu požádal o rozhovor Pierra Gruneberga, autora jedné z neznámějších francouzských lyžařských učebnic (napsal ji společně s Robertem Blankem, úvodní slovo napsal Patrick Russel), propagujících metodu „ski évolutif“, výuky s použitím krátkých lyží postupných délek. Pierre Gruneberg je zároveň zástupcem ředitele courchevelské lyžařské školy.

Ing. Pavel Borský: „Pane Grunebergu, chceme si vás vyzpovídat především z hlediska problémů, které máme u nás se vznikajícím systémem veřejných lyžařských škol. První již funguje ve Špindlerově Mlýně, ale proti vaší je malá. Otázky tedy klade trpaslík obroví. Jak si takové množství profesionálních cvičitelů zajišťuje mimosezónní zaměstnání?“

P. Gruneberg: „Přesněji řečeno máme 210 cvičitelů a 40 cvičitelek, všichni se státními diplomy lyžařských cvičitelů. Jejich průměrný věk je 35 let, mezi nimi i velmi mladí, ale i podstatně starší, ovšem stále zdatní a osvědčení. Z nich po-

chází 90 procent bezprostředně z naší horské oblasti a jen 10 procent z větších měst. Cvičitelky jsou většinou provdány za cvičitele, téměř všechny mají děti a proto mají nejlepší předpoklady vést výuku těch nejmenších. Asi polovina našich cvičitelů, především ti nejmladší, pracuje v létě ve stavebnictví, hlavně na výstavbě lyžařských středisek. Kolem 10 procent se jich na léta vrací na hospodářství svých rodičů, kde se podílejí na zemědělských pracích. Zbývající část se věnuje profesionální činnosti v jiných sportovních odvětvích (horolezectví a vysokohorští vůdci, vodní lyžování, tenis, plavání, jízda na koni a další).

Často jde o diplomované cvičitele v těchto odvětvích. A roste také počet těch, kteří v našem letním období přijímají sezónní zaměstnání jako cvičitelé tam, kde je lyžařská sezóna naopak v plném proudu a kvalitních cvičitelů je málo — tedy v Austrálii a zemích Latinské Ameriky. Rozšiřují si přitom rozhled, vzdělání a jazykové znalosti.“

Ing. P. Borský: „Vaši cvičitelé musí absolvovat náročné studium na státní škole lyžařských cvičitelů, která je stojí hodně času i prostředků. Jaké hmotné podmínky je čekají po získání diplomu?“

P. Gruneberg: „Za období své činnosti v naší škole dostávají měsíční plat, který je jakýmsi podílem na celkovém čistém příjmu školy, jehož výše zase závisí na kvalitě její práce. Každý cvičitel je podle svých kvalit ohodnocen a zařazen do jakéhosi kvalitativního žebříčku. Ti výše zařazení dostávají k průměrnému podílu na příjmu odstupňovanou procentuální přírážku, níže zařazení zase o určité procento méně než průměr. Tento klíč se během sezóny mění jen ve výjimečně zdůvodněných případech. Faktem je, že ti lepší jsou také intenzivněji využíváni a odvádějí proto i kvantitativně více práce. O zařazení cvičitelů v tomto smyslu rozhoduje cvičitelský zvolený výbor, v němž je i ředitel školy.“

Ing. Borský: „Má vaše škola potíže se získáváním žáků?“

P. Gruneberg: „Spíše naopak. Dobrá polovina všech hostů sem jede především proto, aby se učila jezdit v naší škole. Při vrcholící sezóně máme kolem 2000 žáků. Museli jsme podstatně omezit individuální výcvik jednotlivců nebo malých skupin ve prospěch kolektivního výcviku v průměrně desetičlenných družstvech. Lze říci, že absolutní většina návštěvníků Courchevelu by nepovažovala svůj pobyt za plně hodnotný, kdyby neabsolvovala alespoň týdenní kurs v lyžařské škole. Myslím, že se jim to za 26 franků denně opravdu vyplatí.“

Ing. P. Borský: „Na kolik tříd máte odstupňovanou výuku?“

Zástupce ředitele courchevelské lyžařské školy Pierre Gruneberg v rozhovoru s předsedou komise veřejných lyžařských škol ČSL ing. Pavlem Borským (vpravo).

P. Gruneberg: „Dodržujeme mezinárodní rozdělení na 6 tříd, a to z hlediska metodiky a technické náročnosti. Každá třída se věnuje přesně stanoveným cvikům. Podle potřeby se žáci ihned přeřazují do nižší či vyšší třídy. Ale zavádíme i sedmou třídu pro ty nejlepší, kteří chtějí zvládnout moderní závodní techniku, zejména vyrovnávací techniku. Proto ponecháváme na některých obtížných tratích i delší boulované úseky.“

Kromě toho máme běžecské třídy, kursy jízdy ve volném terénu a hlubokém sněhu a kursy vysokohorského lyžování včetně použití tuleních pásů a také letadel pro vysazení skupin na ledovcích, z nichž se pak absolvují ve volném terénu až dvacetkilometrové sjezdy. Zejména o jízdu v hlubokém prašanu je zájem. Dnes už neskldí opravdový obdiv „lev uhlažených sjezdovek“, který neukáže, že to umí i v hlubokém sněhu.“

Ing. P. Borský: „A co „evolutivní“ metoda na krátkých lyžích. Patříte přece k předním specialistům této metody?“

P. Gruneberg: „Tato metoda — ostatně pedagogicky a z hlediska praktických výsledků vynikající — si stále ještě musí razit cestu proti setrvačnosti a konzervatismu mnoha cvičitelů. Proto ani já nemám příliš často příležitost ji uplatnit. Důležité při této metodě je poměrně rychle přecházet z těch nejkratších na postupně delší lyže, na druhé straně se však neunáhlit a hlavně nenutit žáka k délce, kterou svou technickou úrovní ještě nemůže zvládnout. Ideální by bylo, kdyby se žák na konci určité etapy svého technického vývoje nebo na absolutním konci svých technických možností zastavil na délce, která je pro něj optimální. Ve většině případů by to byly lyže kratší, než na jakých dnes jezdí. Jinak se ovšem domnívám, že pro technicky vyzrálé lyžaře jsou plně délky lyží, vypočtené podle dnes obvyklých zásad, správné.“

Tato metoda má však rozhodně budoucnost. Naše půjčovny jsou krátkými lyžemi příslušných délek dobře vybaveny a využití této výuky za pomoci lyží z půjčovny doporučuji i vám.“

Ing. P. Borský: „Co pokládáte za nejdůležitější pro efektivnost výuky?“

P. Gruneberg: „Kromě pedagogických a technických kvalit cvičitele progresivní metodiku, při které se čas výuky využívá maximálně k pohybu žáka. V minulosti najezdil žák v družstvu za hodinu výuky jen několik málo minut. Dnes musí cvičitel méně mluvit a hrát spíše úlohu velmi sugestivního předjezce, který velmi názorně předvádí cvik v rytmické jízdě a žáci se za ním rozjíždějí ihned v krátkých odstupu. Cvičitel tak sjíždí se žáky celé delší úseky a opravuje jednotlivce při zastavení a podle toho, které z nich stačí důkladně zhodnotit při dojíždění. Proto také neustále mění pořadí žáků. Při každém zastavení jich opraví jen několik, zastavení je krátké a hned zase jede se svými žáky v patách dál. Názorně předvedení spojené s plynulou a rytmickou jízdou i případnými heslovitými pokyny cvičitele během jízdy — to je dynamický a progresivní způsob výuky. Žák má možnost opakovat cvik mnohokrát v návaznosti a mnohdy si své chyby při nepřerušovaném opakování cviku dokáže zkorigovat i sám. Máme ovšem některé cvičitele, kteří si zvykli na statickou metodu a této se přizpůsobují jen těžce. Ale je to nezbytné.“

Ing. P. Borský: „Na uplatnění této metody máte ovšem skvělé podmínky: výborné upravené hladké nebo jen mírně boulované svahy, velký výběr málo nebo středně obtížných tratí. A navíc mají školy u vás všude přednost na lanovkách, i když jí většinou ani nepotřebujete.“

P. Gruneberg: „Mýlíte se. V době ranní a odpolední špičky se u nejvyhledávanějších výchozích výtahových zařízení čeká někdy 15—20 minut. Pro žáky školy by bylo neodmyslitelné ztratit tolik výukového času čekáním ve frontě. Školy mají proto přednost jedna ku dvěma. Přístupy k vlastnímu nástupišti jsou oddělené a na místě nástupu se vždy před dva čekající zařadí jeden z každé školy. Priorita školy je samozřejmě nejen pro nás, ale i pro ostatní návštěvníky.“

Ing. Borský: „U nás musíme tuto samozřejmost teprve prosazovat. Priorita školy se považuje za jakési nepřiměřené privilegium.“

P. Gruneberg: „Proč nepřiměřené? Vždyť lyžařské školy plní obecně prospěšné poslání a vdatně přispívají k rozvoji lyžařského sportu i ke zvyšování bezpečnosti. Plnění tohoto poslání se musí školám usnadnit právě tímto zvýhodněním. Bylo by nemorální nedat přednost lyžařům se zvlášť aktivním vztahem k tomuto sportu, který dokazují svou snahou pod odborným vedením se co nejrychleji naučit dobře jezdit a svou ochotou přinést za to i finanční obět.“

Na prosperitě a efektivnosti škol mají zájem všechny složky podílející se na provozu a rozvoji lyžařských středisek, od departementální správy, která provozuje většinu výtahových zařízení, až po hoteliéry a podniky lyžařského průmyslu.“

Ing. P. Borský: „Jak vám pomáhá lyžařský průmysl?“

P. Gruneberg: „Výrobci všech součástí lyžařské výstroje poskytnou našim cvičitelům až 40 procentní slevu. Potvrzení o nároku na tuto slevu vydává cvičitelům příslušná škola.“

Ing. Borský: „A u vás, uvnitř země, se mohou prosazovat odlišné metody a technika?“

P. Gruneberg: „Prosazovat ano, ale uplatnit ne. V široké praxi lyžařské výuky všeho druhu musí vládnout jednotnost. Zajisté, technika se vyvíjí a výuka s ní, v jednotlivých zemích i mezinárodně. Nové podněty přicházejí jednak ze závodního lyžování, jednak z výzkumných pracovišť, od špičkových pedagogů a trenérů, z vysokých škol a lyžařského školství všeho druhu včetně našich profesionálních škol. Ale tyto podněty se po experimentálním a ověřovacím stadiu mohou ve všeobecně praktické výuce objevit jen na základě schválení Francouzské lyžařské federace a kompetentních složek státního lyžařského školství a v jejich vzájemné shodě. Dvojkolejnost v národním měřítku je tak vyloučena.“

Ing. P. Borský: „Záviděná hodná situace. A na závěr obligátní dotaz: co byste vzkázal svým kolegům v Československu?“

P. Gruneberg: „Aby se jim podařilo vybudovat dobrou síť profesionálních lyžařských škol v Československu. Je to jeden z nejlepších způsobů, jak zvýšit úroveň masového lyžování. Pozdravujte je a hodně úspěchů!“

Ing. Pavel Borský, předseda komise veřejných lyžařských škol ČSL: „Děkujeme za rozhovor a za čas, který jste nám věnoval. I my vám přejeme hodně zdarů, pane Grunebergu.“

JIŘÍ PILAŘ PADESÁTNIKEM

Předseda organizační komise Československého svazu lyžařů Jiří Pilař oslavil 16. srpna 1974 padesáté narozeniny. Za dlouholetou obětavou práci v lyžařství a v tělovýchově byl vyznamenán veřejným uznáním „Za zásluhy o rozvoj čs. tělesné výchovy“ I. stupně.

Po sjednocení čs. tělovýchovy se stal sekretářem lyžařské sekce Sokola a potom Svazu lyžařů, později i místopředsedou. V loňském roce byl znovu zvolen do předsednictva Československého svazu lyžařů, v němž uplatňuje své dlouholeté funkcionářské zkušenosti. Jiří Pilař byl také řadu let úspěšným lyžařským závodníkem. Do další padesátky mu přejeme hodně zdraví a úspěchů v osobním životě i ve sportovní činnosti.

Škola vítězem kontrolních závodů

Při druhém výcvikovém táboře reprezentačního družstva skokanů na umělé hmotě v srpnu v Rožnově pod Radhoštěm byly opět uspořádány kontrolní závody. Zvítězil v nich Leoš Škoda s 238,0 b. a nejdelšími skoky 66 a 65,5 m. Druhý byl Höhnl 233,0 (62,5+63) před Břetislavem Novákem 227,5 (63,5+63,5), Lepkem 227,0 (62,5+60) a Babišem 222,0 (60,5+60). Na dalších místech skončili Jindřich Balcar a Jaroslav Balcar.

Výcvik předškolních dětí

Lyžařský výcvik předškolních dětí s rodiči uspořádal lyžařský oddíl TJ Klatovy ve spolupráci s lyžařským střediskem OV ČSTV Klatovy 25.—31. března letošního roku na Špičáku. Školy se zúčastnilo 7 dětí ve věku od 4 do 6 let a sedm rodičů. Pro nedostatek ubytovací kapacity a zkušeností s lyžařským výcvikem nejmladších nemohli být pro letošek počet předškolních dětí zvýšen. Úspěšnou a odpovědnou vedoucí byla prof. Pavla Kabátová, která má dobré zkušenosti jako vedoucí cvičení rodičů s dětmi z odboru ZRTV TJ Klatovy. Zнала děti po stránce pohybové ze cvičení v tělocvičně. Kladem bylo, že také většina účastníků si navzájem dobře rozuměla z tohoto cvičení. O výcvik rodičů se starala prof. Alena Pavezová a i při nedostatku sněhu se rodiče zdokonalili v lyžařském výcviku.

Program na jednotlivé dny byl vhodně sestaven. Byly v něm zahrnuty jak základní lyžařské prvky, tak i různé hry s lyžemi i bez lyží. Zpestřovaly dětem náplň výcviku. Předškolní mládež úspěšně absolvovala i celodenní výlet na Pancíř, při zpáteční cestě pokračovala v lyžařském výcviku. Na závěr kursu se konaly závody ve slalomu a desetiboji. Instruktorky ve spolupráci s rodiči je po organizační stránce pečlivě připravily. Děti a dospělí se na ně těšili a každý se snažil, aby se co nejlépe umístil.

s rodiči

Ty děti, které při zahájení výcviku uměly jen velmi málo lyžovat, se naučily řadě základních prvků lyžování. Pokročilejší se zdokonalily v lyžování. Instruktorky teoretickými i odbornými znalostmi a pedagogickými zkušenostmi s předškolní mládeží přispěly k zdárnému průběhu celé výcvikové školy. Zásluhou laskavého a trpělivého přístupu prof. P. Kabátové byly děti získány pro lyžařský výcvik, přizpůsobily se dennímu řádu a kolektivní výchově.

Velmi pěkné bylo ubytování v nové chatě OV ČSTV „Blaženec“. Lékařská péče byla zajištěna přítomností MUDr. Riedla. Naštěstí nedošlo k žádnému úrazu ani onemocnění. Napříště bude třeba připravit sestavení jídelníčku. Poloviční dětské porce vyhovovaly, větší jedlíci si mohli přidat. Odpolední svačiny pro předškolní děti jsou nutné, osvědčila se poloviční snídaně a zbytek jako odpolední svačina s čajem.

Vzhledem k špatným sněhovým podmínkám by lépe vyhovovalo posunutí jarních prázdnin v našem okrese. V případě většího počtu účastníků kursu bylo by vhodné rozdělit děti do dvou družstev, podle věku i výkonnosti. Po získaných zkušenostech je pro předškolní věk vhodné zařazovat do výcvikových škol děti až od 4 let. Třileté by byly pravděpodobně

Ti nejmladší rádi jezdili mezi tyčemi.

brzdou výcviku starších dětí a stačily by zvládnout nejvýše základy chůze s lyžemi. Optimální počet pro jednu instruktorku v tomto věkovém stupni je nejvýše 5 dětí v družstvu. Při delších přesunech za sněhem, nebo při cestě k sedačkové lanovce na celodenní výlet na Pancíř museli pomáhat rodiče menším dětem nést lyže.

PRVKY LYŽAŘSKÉHO VÝCVIKU

V kursu byly probrány tyto prvky lyžařského výcviku:

1. Seznámení s výzbrojí a výstrojí, připínání lyží, držení holí.
2. Chůze po rovině a do mírného svahu. Výstup přídupem šikmo svahem, stranou a „stromečkem“.
3. Chůze sunem, skluzem (s holemi, bez holí).
4. Obraty: odvratem, přednožením, skokem s oporou o hole.
5. Sjezd po spádnici s bezpečným dojezdem (v našem případě chytáním — nevhodný terén), průjezd jednou brankou, sjezd se střídavým zvedáním lyží.
6. Jízda po jedné lyži — „koloběžka“ (odepnout jednu lyži).

←
I při nedostatku sněhu za dozorů cvičitelky se vesele sjíždělo.

7. Opakované změny těžiště — sbírání předmětů, projíždění branek.

8. Změna směru úkrokem do nové stopy, změna šíře stopy (její rozšiřování a zužování).

9. Pokus o odšlapy ke svahu (cvik je pro tento věk příliš obtížný).

10. Návčik základních kroč-ných oblouků protlačováním kolena dovnitř (tato změna směru je pro jednoduchost provedení pro tento věk nejvhodnější).

11. Pluh (klouzavý i brzdivý).

12. Oblouky v pluhu (obtížné, vhodnější jsou oblouky v širší stopě).

Velmi snadno se všechny děti naučily obrat výskokem s oporou o hole (nejzávažnější prvek spolu s „k. ložkou“). Chůze skluzem byla velmi dobře zvládnuta, při běžeckém vybavení by bylo možno uvažovat u 6—7letých dětí o běžeckých základech. Čtyřletým dětem dělaly potíže odšlapy; přešlápnutí do jiné stopy úkrokem bylo v základech zvládnuto. Lyžařský výcvik byl prováděn dvě hodiny dopoledne a dvě hodiny odpoledne a proložen spaním v polední přestávce. Dopolední i odpolední výcvik byl ukončen vždy půlhodinou různých her bez lyží.

LYŽAŘSKÝ VÍCEBOJ

V závěru jsme připravili lyžařský víceboj (závod lyžařské všestrannosti), který sestával z těchto disciplín:

1. Kdo po jednom odrazu holemi dojde nejdále.
2. Kdo zastaví nejbliže určenému místu.
3. Hod na cíl za jízdy.
4. Jízda po jedné lyži.
5. Sbíráání předmětů za jízdy.
6. Na určené trati udělat co nejvíce dřepů.
7. Skok z malého sněhového můstku.
8. Hod z místa na cíl.
9. Hod z místa na vzdálenost.
10. Chůze skluzem na „kolečku“ 300 m.

Výsledky slalomu (7—10 branek) na trati 150 m, sklon asi 15 stupňů: 1. Martina Sýkrová, 2. Ivana Teršová, 3. Yveta Valentová. — 1. Ema Kabátová, 2. Renata Teršová, 3. Alena Pavézová.

DOPLŇKOVÁ ČINNOST

1. Velmi vhodné byly barevné míčky (snadná viditelnost, snadno se přenáší, množství drobných her, nenásilná průprava pro hod horním obloukem, hod na cíl, kútalení).

2. „Pekáče“ — obtíže s přenášením, v případě použití jen v blízkosti chaty.

3. Využití terénních předmětů — pařez, kámen, strom (při menším množství sněhu), trénink odvahy, obratnosti, odrazu dolních končetin, poslení paží při houpaní na větví (se záchranou).

Míčky měly děti nejraději. Osvědčily se pokřiky na závěr

dopoledního a odpoledního výcviku. Děti si samy vymýšlely pokřiky a rády je skandovaly.

Těšíme se, že po cenných zkušenostech z letošního výcvikové školy pro děti předškolního věku a jejich rodiče budeme moci v novém zimním období uspořádat tuto školu pro větší počet účastníků a uspokojit velký zájem rodičů o lyžařský výcvik dětí od nejtútlejšího věku. Získáme je tak pro krásný lyžařský sport na celý život. Vyrastou z nich budoucí závodníci, cvičitelé a činovníci lyžařských oddílů.

LUDMILA RIEDLOVÁ

LYŽAŘSKÁ TŘÍDA ve škole i na sjezdovkách

Z poloilegální sportovní třídy bez finanční podpory na ZDS Zdeňka Nejedlého ve Vrchlabí byla pro školní rok 1972—73 oficiálně otevřena sportovní třída lyžování (jedna ze čtyř v ČR), jako jediná se zaměřením na sjezdové lyžařské disciplíny. Po dvou letech existence sportovních tříd možno již vyhodnotit některé poznatky.

V současné době je na této škole již 6. a 7. třída, jejichž mimoškolní povinnou sportovní přípravu zajišťuje 12 dobrovolných trenérů, které metodicky vede ústřední lyžařská základna — středisko sjezdových disciplín Špindlerův Mlýn. Pro školní rok 1974—75 bude přizvána další 6. třída (celkem třetí), pro kterou máme zajištěny další tři dobrovolní trenéry.

Podporou ředitelství školy a za pomoci OV ČSTV v Trutnově, ONV - odboru školství a patronátních závodů se podařilo v plné míře skloubit systematickou sportovní přípravu po celý rok a zajistit tak základní existenci a materiální podmínky pro činnost sportovních tříd. V plném rozsahu byly splněny učební osnovy včetně 2 hodin povinné tělesné výchovy a 3 hodin sportovních her týdně, na které navazovala speciální lyžařská příprava v rozsahu 4 až 6 hodin týdně. Nutno zejména ocenit obětavou celoroční práci dobrovolných trenérů, kteří si vzali práci ve sportovních třídách za své. Žáci spor-

ovních tříd startovali podle plánu na kvalifikačních závodech Východočeského kraje a ČSL za své mateřské tělovýchovné jednoty. Organizátorem činnosti sportovních tříd ve škole je tělocvikař Mirek Vydra — trenér lyžování II. třídy, který koordinuje činnost všech družstev.

NEKTERÉ PROBLÉMY VÝBĚRU

Aby mohlo dojít skutečně ke kvalitnímu výběru, nutno pozvat nejméně 100 dětí (třída 26 až 30 dětí). Do sportovních tříd ZDS Zdeňka Nejedlého Vrchlabí se vybírají děti z Vrchlabí a blízkého okolí. Málo zájemců se však stále hlásí ze škol s velmi dobrými klimatickými podmínkami, odkud by především měli přicházet lyžaři: Černý Důl, Strážné, Mrklav, Benecko, kde jsou již děti na dobré technické úrovni. Abychom získali do sportovních tříd skutečné talenty případně i z dalších blízkých částí Krkonoš, nutno uvažovat o internát-

ním zařízení pro tyto děti. Je to jeden ze způsobů, jak vytvořit pro sportovní třídy optimální podmínky a zkvalitnit sportovní přípravu žáků.

Potíže při výběru vznikají také tím, že se učitelé ne vždy ochotně uvolňují pustit pohybově nadané děti s dobrým školním prospěchem ze své třídy a školy. Zejména na menších školách si nejlepší žáky chtějí ponechat. Tyto děti se pak ani nedostanou do výběrového řízení. Dosud není vyřešena otázka zařazení žáků ze Spindlerova Mlýna do sportovních tříd. Vychází to ze specifiky Spindlerova Mlýna. Zde mají děti výběrné tréninkové podmínky a trenérské vedení tělovýchovné jednoty přímo v místě. Lyžařský oddíl se o tyto děti skutečně stará velmi dobře. Denní dojíždění do Vrchlabí ubírá čas pro trénink. Rodiče dětí mají výhrady. Pokus ve školním roce 1972—73 byl neúspěšný. Ve Spindlerově Mlýně je nyní dosti talentovaných dětí ve věku sportovní třídy. Závodní lyžování o ně samozřejmě nepříjde, avšak bylo by dobré, aby i sportovní třída se podílela na jejich růstu a péči. Řešením by bylo tyto děti evidovat ve sportovní třídě a jejich přípravu řídit prostřednictvím TJ, ponechat školní docházku v ZDS Spindlerův Mlýn a zvát je jen na společné akce. Školské orgány zatím nesouhlasí. Myslím si, že by talentovaná mládež z lyžařského střediska, jakým Spindlerův Mlýn je, neměla unikat mimo nově budovaný systém péče o talentovanou mládež.

Po zkušenostech a jako autor pohybových testů pro výběr do sportovních tříd sjezdových disciplín jsem došel k závěru, že jen motorické talentové testy již v tomto věku nestačí k objektivnímu výběru. Museli jsme proto zařadit tzv. předvýběr na sněhu a zjistit úroveň technické lyžařské dovednosti zájemců o ST jednoduchým testem přímo na sněhu. Domnívám se, že je již pozdě v 6. třídě začínat s nácvičkou základní lyžařské techniky. Zde se již předpokládá určitá technická úroveň zájemců. To se vždy ne-daří.

Proto navrhuje v souladu s posledními výzkumy výběru

sportovně talentované mládeže ve sjezdových lyžařských disciplínách snížit věkovou hranici na zařazování do ST ve sjezdových disciplínách již na 4. třídu ZDS. Je to také v souladu s trendem rané specializace v tomto sportu. Současně s tím nutno řešit ve školských orgánech i polo odborné vyučování tělesné výchovy v 1.—5. ročníku ZDS se zaměřením na výuku základní lyžařské techniky tak, aby již při vstupu do sportovní třídy byla zajištěna určitá úroveň techniky. Zatím se ukazuje, že do ST přicházejí děti s nízkou technickou úrovní jízdy a to i z horských škol. S tím souvisí i kádrové zajištění učitelů TV lyžařů. Tímto směrem by se měl ubírat další vývoj.

Ve školním roce 1974—75 budou v ZDS Zdeňka Nejedlého Vrchlabí již tři třídy, což představuje asi 110—120 dětí. Tento počet není možné zvládnout již jen dobrovolnými trenéry. ČSTV již uvolnil pro tyto třídy jednoho trenéra. Totéž bude zřejmě nutné i ze strany školy — uvolnit jednoho tělocvikáře jen pro sportovní třídy.

Již dnes nutno připravovat realizaci návaznosti na sportovní třídy po skončení povinné školní docházky. Pro studenty by to mělo být sportovní gymnasium Klementa Gottwalda ve Vrchlabí a pro další středisko vrcholového sportu mládeže, které má být ve Vrchlabí zřízeno již od r. 1975. Zřízení sportovního gymnasia je třeba již nyní připravovat. Bylo by škoda nedovést celou věc až do konce a plně nevyužít možností, které sportovní třídy dávají pro rozvoj závodního lyžařského sportu. A to je věc zásadní. Dokonale využít možností a výsledků práce ST pro další růst talentované mládeže až k úspěšné reprezentaci ČSSR.

JIŘÍ JIRSA

Václav BRIZA, vedoucí výrobního střediska n. p. Sport v Žamberku zemřel začátkem srpna ve věku 53 roků. Celý svůj život věnoval rozvoji lyžařského a vodáckého sportu a výrobě lyží. Zesnulý byl několikánásobným členem lyžařské přebornické hlídky ČSR. Čest jeho památce!

CENA JESENÍKŮ 1974

Sjezdaři vzorného lyžařského oddílu TJ Řetězárna Česká Ves ve spolupráci s TJ HS Jeseníky připravili kvalitní soutěž žactva ve sjezdových disciplínách. Do akce ještě zapojili oddíl Tatranu Litovel a Kovohutí Brídličná. Závodů o Cenu Jeseníků uspořádaly všechny tyto čtyři oddíly. Soutěž se skládala ze tří závodů v obřím slalomu a stejného počtu závodů ve slalomu. Každý byl bodován obdobně jako ve Světovém poháru a do celkového pořadí se počítaly soutěžícím dva nejlepší výsledky z každé disciplíny.

Zájem lyžařských oddílů o Cenu Jeseníků byl mimořádný. Startovalo 350 žáků a 230 zákyň z dvaceti moravských lyžařských oddílů. Nechyběli ani mladí závodníci, kteří jezdí krajské kvalifikační závody i národní kvalifikaci. Úroveň po sportovní stránce byla vysoká a nad soutěží převzal patronát ODPM Jeseník, který ji dotoval pěknými cenami a diplomy.

Slavnostní vyhlášení se konalo 25. května v závodní jídelně Řetězárny v České Vsi. Byli pozváni soutěžící, kteří se umístili v jednotlivých kategoriích na prvních deseti místech, jakož i jejich trenéři a vedoucí. Po slavnostním rozdělení cen se konala pracovní schůzka vedoucích s přípravou II. ročníku Ceny Jeseníků v roce 1975. Závěrem všichni účastníci slavnostního vyhlášení vítězů navštívili pěkný krytý bazén, kde byly uspořádány plavecké závody lyžařů a funkcionářů.

Výsledky Malé ceny Jeseníků předškolního žactva - chlapci: 1. J. Bambušek, 2. B. Placr (oba TJ Rožnov), 3. R. Vašut (LP Šumperk). — Děvčata: 1. E. Hegrová, 2. E. Pokorná (obě TJ Rožnov), 3. P. Lojkásková (Slavoj Bruntál). — Velká cena Jeseníků - žáci: 1. M. Šváb (HS Jeseníky), 2. V. Slížek (TJ Rožnov), 3. J. Švub (Řetězárna Česká Ves). — Žákyně: 1. Y. Kubová (HS Jeseníky), 2. D. Barošová (TJ Rožnov), 3. I. Havrlantová (TJ Nový Jičín).

-ma-

Skokani nad výstavištěm

Byl to odvážný nápad, ale jak potvrdila skutečnost — výtečný nápad. Vedení Libereckých výstavních trhů spolu se Slavií VŠST Liberec přišlo na myšlenku uspořádat v rámci LVT skokanské turné na můstku s umělou hmotou, ležícím ve výstavním areálu.

Denně po poledni se u skokanského můstku shromažďovali diváci, kteří našim „olympijským nadějím“ vytvořili opravdu dobré prostředí. V průměru se jich zde denně vystřídalo kolem tisícovky, před takovou návštěvou mladí lyžaři snad ještě nezavodili. Pro všechny samotné účastníky, trenéry, vedoucí, rozhodčí i hlasatele to byla náročná prověrka, ale mimořádný ohlas, s jakým se tyto závody setkaly, daly předpoklad i jejich pokračování v příštích letech.

Pro mladé skokany a sruženáře to byla skvělá prověrka i výborný trénink, závodilo se každý den naplno, pořadí se často měnilo. O závodech se

pochvalně vyslovili i trenér čs. skokanů Jáchym Bulín a trenéři sruženářů Josef Kuthel a Štefan Olekšák, kteří také ocenili práci mládežnických trenérů i výkony některých mladých závodníků.

Suverénem libereckého turné se stal domácí závodník — 14 letý sruženář Miroslav Kumpošt, v němž si s ním nezadal ani jeho dvanáctiletý bratr Roman. Oba jsou na můstku „doma“ — není divu, vždyť jejich otec inž. M. Kumpošt patří mezi iniciátory výstavby tohoto skokanského střediska a neúnavně mládežnické funkcionáře. Ale i ostatní — Bukvic, Heczko, Budínský, Kontár, Novotný, Brzuchanský, Fizek a dal-

↑ *Vítěz skokanského turné LVT čtrnáctiletý sruženář Miroslav Kumpošt (29) se svým dvanáctiletým bratrem Romanem, který skončil čtvrtý.*

ší mladí (nejstarším bylo 14 let) svými výkony naznačili, že nám vyrůstá dobrá skokanská a sruženářská záloha.

Čtrnáctidenní výcvikový tábor — kromě každodenních závodů absolvovali chlapci ještě celodenní náročný trénink, byl určitě přínosem na jejich cestě k dobrým výsledkům v příštích letech.

A turné LVT ukázalo cestu novým, originálním lyžařským soutěžím.

Celkové výsledky libereckého skokanského turné LVT: 1. M. Kumpošt (Slavia VŠST Liberec) 2075,9 b., 2. Bukvic (Naveta Jablonec) 1988,2, 3. Heczko (TŽ Trinec) 1974,3, 4. R. Kumpošt 1955,6, 5. Filip (oba Slavia VŠST Liberec) 1953,4, 6. Peterka (Slavoj Kořenov) 1912,0 b.

JIRÍ KOTLAND

Zamyslenie nad výkonnosťou čs. skokanov

Naša športová verejnosť si už zvykla, že československí lyžiar-skokani za posledných 10 rokov získavali úspechy na medzinárodných svetových súťažiach a že dosahovali tie najcennejšie úspechy. Od roku 1968 do roku 1974 získali 1 zlatú, 2 strieborné a 2 bronzové medaily z MS a ZOH. Na základe týchto výsledkov sa od skokanov očakával zisk medailí aj z MS 1974 vo Falune, ktoré nakoniec bolo v celkovom hodnotení pre čs. lyžovanie najúspešnejšie v celej histórii. Aj skokanom sa podarilo obohatiť tieto úspechy ziskom 1 bronzovej medaily Rudolfem Höhnlom v preteku na veľkom mostíku.

Zdalo by sa, že potiaľ by teda bolo všetko v poriadku a že československí skokani udržali krok so svetovou špičkou. Bola by to pravda len potiaľ, pokiaľ by sme si odmysleli výsledky, ktoré docielili v uplynulej sezóne skokani NDR, ktorí si odviezli z Falunu 4 medaily a to 2 zlaté a 2 strieborné. A nielen vo Falune, ale počas celej sezóny na ďalších významných pretekoch skokani NDR predstavovali suverénne svoj súčasný svetový primát.

V športovej tlači sa často v uplynulej sezóne porovnávali výkony skokanov NDR s našimi a pritom sa kladli otázky, v čom to je, že naši susedia nás tak výrazne prevyšujú. Vysvetlenie a komentáre boli rôzne a domnievam sa, že nie vždy boli objektívne a správne. Tvrď, že keď máme mostíky s umelou hmotou alebo máme „Areál snov“ na Štrbskom Plese, ktorý využívajú aj skokani NDR, že tým máme rovnaké, ak nie aj lepšie podmienky pre prípravu, je pohľad veľmi zjednodušený a subjektívny.

Objektívne treba vidieť, že výkony skokanov, ako aj ďalšie vynikajúce výkony ostatných športových odvetví v NDR, sú závislé od celkového systému zabezpečenia vrcholového športu v NDR. V tom treba vidieť podstatu diametrálne rozdielnych podmienok pre rast a dosahovanie vysokej úrovne výkonnosti skokanov u nás a v NDR.

Pri rozhovoroch s trénermi a pretekármi NDR sme získali určité poznatky o organizačnom a materiálnom zabezpečení a kvalite tréningového procesu vrcholových skokanov NDR a má-

me záujem tieto poznatky uplatniť aj u nás. Skokanský úsek Československého lyžiarskeho zväzu za týmto účelom vytvoril trénersko-metodickú radu, ktorá mala za úlohu prehodnotiť systém prípravy reprezentačného družstva ČSSR lyžiarov-skokanov.

Je treba povedať, že z teoretického hľadiska plánovanej športovej prípravy je zabezpečené na žiaducej úrovni. Praktická realizácia však naráža na nedostatočné materiálne-technické zabezpečenie stredísk vrcholového športu, kde sa reprezentanti pripravujú v prípravnom období.

Pokiaľ by sme chceli porovnávať len tieto podmienky, tak v NDR sú 4 strediska (Klínenthal, Oberwiesenthal, Oberhof a Brotterode), ktoré sú strediskami len lyžiarskych klasických disciplín. V každom stredisku je 20 špičkových skokanov. U nás je príprava skokanov-reprezentantov sústredená na 2 strediskách (Dukla Liberec a Dukla Banská Bystrica), ktoré sú najviac aj strediskami ďalších športových odvetví, a tam sa pripravuje spoločne s ostatnými asi 20 našich najlepších skokanov. Tieto rozdielne počty sú závislé od rozdielnej starostlivosti o talentovaných mladých skokanov vo veku 10–18 rokov, ktorá je zabezpečovaná v NDR strediskami mládeže internátneho typu, kde športová príprava je skĺbená s prípravou na budúce povolanie a s politickovýchovným pôsobením.

Taktiež sme sa soznámili aj s kvalitou a kvantitou tréningového procesu, kde tiež v našej tlači prebehli správy o znač-

ných objemoch tréningovej práce skokanov v NDR, a to ako telesnej prípravy, tak aj počtu skokov naskákaných na umelej hmote, ktorý sa pohyboval od 500 do 700 skokov.

Tu tiež padli otázky, prečo tento počet skokov neabsolviujú naši skokani v prípravnom období. Je treba povedať, že súčasný systém prípravy skokanov, ktorý je limitovaný materiálными podmienkami v strediskách vrcholového športu, naskákať tento počet neumožňuje, pokiaľ sa usilujeme o splnenie aj objemu telesnej prípravy.

Optimálne materiálne podmienky, aké sú v strediskách v NDR, umožňujú súběžnú prípravu telesnú a technickú od mája počas celého prípravného obdobia. Toto je z hľadiska najnovších poznatkov tréningová metóda najúčinnnejšia v letnej príprave skokanov. Každé stredisko v NDR je vybavené celým komplexom prostriedkov, kde nechýbajú mostíky s umelou hmotou, umožňujúce skoky od 30 do 60–80 m, vybavené väčšinou sedačkovými výťahmi. Súčasťou komplexu je telocvičňa, posilovňa vybavená špeciálnymi posilňovacími trénažermi, bežecká dráha, doskočisko, tréningové ihrisko na futbal a volejbal, priestory pre potrénin-govú rehabilitáciu, sociálne zariadenie, sauna a ďalšie účelové zariadenia.

Pokiaľ porovnáваме tieto podmienky s našimi, skokani z Dukly Liberec už dva roky netrénujú vo Vratislavicih pre úplne nevyhovujúci stav umelej hmoty, kde sa ovšem o nejakom komplexe nevá ani hovoriť. V Banskej Bystrici sú síce mostíky s umelou hmotou P–28 m a P–55 m, ale celý areál včítane umelej hmoty je v takom stave, že si vyžaduje neodkladné komplexné riešenie.

Jediné vyhovujúce mostíky s umelou hmotou sú v Rožnove P–60 m a vo Frenštáte P–35 m a P–70 m, kde ovšem chýba ďalšie zariadenie pre telesnú prípravu. Tento stav si vynucuje taký systém prípravy, kde sa strieda telesná príprava v od-dieloch s technickou prípravou

na sústredeniach. Za tejto situácie sa ovšem nedá naskákať 700 skokov na umelej hmote, pokiaľ sa plní aj objem telesnej prípravy aj na sústredeniach, čo je nutné.

Taktiež systém dlhodobých sústredení nie je najvhodnejší a skokani NDR dávajú prednosť systematickej príprave v strediskách vrcholového športu, domácomu prostrediu s maximálnym využitím času, prostriedkov, za sústavnej kontroly trénerom reprezentačného družstva vo všetkých strediskách. Krátkodobé kontrolné 2—3denné zrazy, ktoré slúžia technickej kontrole, kontrole telesnej tréningovosti a kontrolnému preteku na umelej hmote.

Poukazujem len na niektoré aspekty, ktoré odlišujú naše podmienky a podmienky prípravy skokanov NDR. Nezmieňujem sa o cieľavedomej starostlivosti a výbere talentov, o vedeckometodickom zabezpečení športovej prípravy a organizačnom a kádrovom zabezpečení atď.

Naše reprezentačné družstvo bolo značne omladené 5 pretekármi do 20 rokov, ktorý zatiaľ ani jeden nemajú takú výkonnosť, ako 18ročný J. Eckstein. Je treba veriť, že čs. skokani sa budú pripravovať na ZOH do Innsbrucku čo najzodpovednejšie. Tréneri a celý trénersko-metodický kolektív sú pripravení urobiť maximum pre kvalitnú prípravu.

Latka svetovej výkonnosti, ktorú predstavujú skokani NDR, je ovšem veľmi vysoko. Ak ju budeme chcieť zdolať, musíme na všetkých úsekoch urobiť opatrenia z hľadiska nového modelu vrcholového športu v ČSSR za účelom zlepšenia materiálnych podmienok pre kvalitnú letnú prípravu. Kvalitný tréningový proces — to je úloha, ktorá bola daná IV. zjazdom ČSZTV. Na túto tému taktiež hovorili delegáti plenárneho zasadania ÚV ČSZTV v dňoch 21.—22. VI. 1974. Vynaložme preto také úsilie, aby sa závery tohto zasadania čo najskôr uviedli do života.

MIROSLAV MARTIŇÁK
metodik skokanského úseku
ČSZL

HAMR nikoliv REKREAČNĚ

Hamr na jezeře je kouzelným rekreačním koutem, ležícím asi 25 km od Liberce. Jezero a jeho písčinná pláž obklopené všude kolem nádherným borovým lesem — to je ideální prostředí k odpočinku, k pohodlnému leženi a zotavení.

Hamr na jezeře — to je však i letní výcvikový tábor Dukly Liberec. Dvacítka stanů, několik srubů, depo lodí, volejbalové hřiště a fotbalový plácek. Sem se již tradičně sjíždějí v letních měsících nejen sportovní oddíly liberecké Dukly, ale i reprezentační lyžařská družstva skokanů, sruženářů a běžců. Ideálního prostředí (až na špatné počasí a hejna komárů) využívali běžci a sruženáři plnými hrstmi i letos. Jak daleko však má jejich pobyt u hamerského jezera k rekreaci!

Ranní rozcvička a 45minutový běh na uvítanou nového dne, po teoretické přípravě dopolední, zhruba 150minutový trénink (běžecká porce např.: 3×20 min. všeobecné posilování prokládané 3×5 km běh), po obědě a odpočinku odpolední tréninková fáze (opět příklad

Sruženář Tomáš Kučera při telemetrickém měření na kolečkových lyžích na 2×15 km.

běžecké porce: 30—40 km běh na kolečkových lyžích), po večeri ještě individuálně vodní lyžování. To je malá ukázka jednoho z tréninkových dnů. Sruženáři si k tomu všemu ještě přidávali speciální skokanské posilování, napodobivé cviky atd.

Ze všech se jen „kouřilo“, ale ani v jednom případě nemuseli trenéři Jaroslav Honců, Josef Kuthel a Štefan Oleksák své svěřence pobízet. Spíše naopak! Kdo si ještě nepřidal něco navíc, při nejmenším splnil do posledního puntíku předepsané tréninkové dávky. Cesta k dalším dobrým výsledkům vede jedině přes tvrdou, poctivou a pečlivě naplánovanou přípravu. To vědí nejen trenéři, ale plně si to uvědomují i všichni naši reprezentanti. -kot-

Člen čs. reprezentačního družstva běžců Jan Matejbus ve výcvikovém táboře v Hamru na jezeře se „mazlí“ s činkou.

Radan Filip zvítězil v Polsku

Nejúspěšnějším skokanem TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm a TŽ Třinec při startu v Polsku na můstcích s umělou hmotou byl frenštátský dorostenec Radan Filip, který zvítězil v obou závodech juniorů v Goleszowě a ve Szczyrku. V kategorii mužů si dobře vedl Karel Morcinek z TŽ Třinec. Vyhrál první závod a v druhém obsadil druhé místo za Polákem Janem Bieniekiem. Smůlu měl druhý nejlepší dorostenec z Frenštátu Vašek, který na špatně upraveném dojezdu se zranil již při tréninku — zlomil si ruku. Severomoravští skokani startovali v Polsku pod vedením trenérů zaslužilého mistra sportu Jiřího Rašky a Pavla Mikesky. Závody se konaly za podmračeného počasí a těšily se velkému zájmu diváků. Byly pořádány v rámci oslav 30. výročí Polské lidové republiky.

Výsledky prvního závodu v Goleszowě, který se konal 21. července na můstku s normovým bodem 38 m — muži (20 startujících): 1. Morcinek (TŽ

Třinec) 225,4 b. (43+45,5), 2. Bieniek (GKN Szczyrk) 218,1 (43+44), 3. Gazur (Start Wisla) 204,8 (40,5+42). — Junioři (30 startujících): 1. Filip (MEZ Frenštát) 201,1 b. (41+43,5), 2. H. Tajner 197,5 (39,5+41), 3. S. Pawlusiak (oba Olympia Golezow) 184,6 (38,5+38,5). — Umístění dalších severomoravských skokanů: 5. Bobek (TŽ Třinec) 163,4 (34,5+37), 9. Vala 153,7, 10. Černocho (oba MEZ Frenštát) 152,1, 13. J. Morcinek (TŽ Třinec) 136,7.

Výsledky druhého závodu 22. července ve Szczyrku na můstku P—40 m — muži: 1. Bieniek 220,7 (46,5+46), 2. Morcinek 220,5 (46,5+46,5), 3. Zvoonek 214,8 (46,5+46), 7. Niedoba (oba TŽ Třinec) 185,9 (41,5+42,5). — Junioři: 1. Filip 201,6 (45,5+43), 2. H. Tajner 198,9 (43+44), 3. Pijak (ROW Rybník) 187,6 (41+40), 6. Vala 174,5 (40,5+38,5), 7. Bobek 171,0, 10. J. Morcinek 163,8, 11. Černocho 159,4. Startovalo 16 mužů a 15 juniorů.

-sed-

Tři medaile z Trofeo Topolino

Není tomu tak dávno, kdy po boku sjezdářské reprezentace dospělých a dorostenek složek vzniklo to nejmladší — žákovské. V odstupu čtyř let činnosti žákovského družstva v českých zemích můžeme hovořit již o vytvoření tradice žákovské sjezdářiny, organizované po líní Českého a Slovenského svazu lyžařů.

V tomto ohledu patříme k vyspělým zemím, které pracují systematicky a cítělivě o sjezdových disciplínách s dětmi ve sportovní přípravě pro špičkový výkon. Za

čtyři roky poctivé práce jsme získali mnoho zkušeností, které jsme díky mezinárodním stykům zvláště s družstvy mládeže alpských zemí stále prohlubovali. Při několika úspěšných mezinárodních startech u nás i v zahraničí jsme mohli srovnávat způsob a úroveň sportovní přípravy našich dětí s nejlepšími mladými sjezdáři Rakouska, NSR, Itálie, Švýcarska, Jugoslávie, SSSR, Bulharska a dalších zemí.

Můžeme říci, že talentovaným dětem pro sportovní špičkový výkon

máme dost. Každým rokem se objevují nová družstva mládeže a tím se rozšiřuje základna, ze které můžeme vybírat talenty. Zlepšují se i tréninkové podmínky výstavbou nových lyžařských zařízení. Poctivá práce trenérů lyžařských oddílů slavela v uplynulé sezóně v historii žákovské sjezdářiny dosud největší úspěch. Naši mladí sjezdáři se mohli pochlubit velmi dobrými výsledky v mezinárodních soutěžích ve Vratné a v Říčkách i v neoficiálním žákovském mistrovství Evropy „Trofeo Topolino“ v Itálii, kde startovali mladí reprezentanti 18 zemí. Naše závodnice si odvezly tři stříbrné medaile. Dvě vybojovala v kategorii starších žaček Pavla Walachová ve slalomu a obřím slalomu, jednu v obřím slalomu mladších žaček Olga Charvátová. Ve slalomu mladších žáků v silné konkurenci byl J. Němec dvanáctý a P. Šoltýs 15., v obřím slalomu J. Němec 20. a T. Fučík 24. V kategorii starších žáků ve slalomu místo, v obřím slalomu R. Loska obsadil R. Loska 13. a J. Vach 25. 13. a J. Vach 16. místo. V závodě mladších žaček ve slalomu O. Charvátová byla čtvrtá a Z. Hovorková patnáctá, v obřím slalomu M. Hojstřičová 19., mezi staršími žákyněmi J. Zemanová ve slalomu pátá a v obřím slalomu K. Zibrínová dvanáctá.

V hodnocení družstev bylo pořadí: 1. Rakousko 987,44 b. (v roce 1973 1099,83), 2. NSR 991,40 (1088,90), 3. Itálie 1000,40 (1115,75), 4. Švýcarsko 1021,99 (1136,09), 5. ČSSR 1025,11 (1179,69). Je to povzbuzení do nové sezóny 1974—75, odměna trenérům za obětavou práci společný úspěch a závodníkům za svědomitou přípravu.

DUŠAN KRÍŽ

Fotografie na titulní, druhé a třetí straně obálky Jiří Kotland na zadní straně obálky František Halla, uvnitř měsíčníku Oldřich Karásek, Jiří Kotland, Ludmila Riedlová a Jaroslav Trouslil.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Zastupující šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trouslil. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, ing. P. Borský, K. Eldipes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vydává Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. srpna 1974.

Běh na kolečkových lyžích je součástí letního tréninku běžců i sduženářů. Vpředu člen reprezentačního týmu sduženářů Miroslav Kreml, za ním Josef Pospíšil.

Dvanáctiletá Olga Charvátová patří k našim sjezdařským nadějím.

Lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ ŘÍJEN 1974 ♦ Kčs 2,50

10

Kapitán čs. reprezentčního družstva skokanů Rudolf Höhnl při letní přípravě na můstku s umělou hmotou v Rožnově pod Radhoštěm

Josef Kubica na zářijových kontrolních závodech reprezentantů — běžců na kolečkových lyžích v Jilemnici si vybojoval druhé místo

MĚSÍC ČS.-SOVĚTSKÉHO PŘÁTELSTVÍ A LYŽAŘI

Nesčetněkrát byl zdůrazněn dějinný význam Velké říjnové socialistické revoluce, která před 57 lety byla inspirujícím příkladem pro naplnění internacionálních myšlenek k vytvoření světové socialistické soustavy znamenající dnes určující sílu světového vývoje. Vítězství Říjnové revoluce bylo významným mezníkem světových dějin. Nesmrtelné myšlenky Velkého října, úspěšně uváděné do života sovětským lidem pod vedením Komunistické strany Sovětského svazu, ukazují pracujícím všech zemí cestu ke skutečné svobodě, míru a společnému pokroku. Světodějný význam Velké říjnové socialistické revoluce je znásobován úspěchy, kterých dosahují národy Sovětského svazu při realizaci programu XXIV. sjezdu KSSS v politické, hospodářské i kulturní oblasti. Sovětský svaz je mohutnou a spolehlivou záštitou sil pokroku, demokracie a socialismu i boje za národní nezávislost na celém světě.

Rovněž osudy Československa jsou historicky spjaty s Velkým říjnem, pod jehož bezprostředním vlivem došlo ke vzniku samostatného československého státu. Vznik i nezávislost naší republiky by nebyla myslitelná bez opory, kterou nám poskytli a stále poskytuje Sovětský svaz. Sovětský lid stál věrně při nás v osudných dnech Mnichova v roce 1938 a hrdinná Sovětská armáda přinesla nám v roce 1945 osvobození. V sobotu 6. října jsme oslavili 30. výročí karpatsko-dukelské operace, která je věčným svědectvím nezištné bratrské pomoci sovětského lidu národům Československa. Na Dukle se zrodilo heslo Se Sovětským svazem na věčné časy, jež se stalo výrazem základní politické orientace v poválečných letech socialistické výstavby naší vlasti i při zajišťování jejího mírového života a bezpečnosti.

Vycházejíce z těchto historických zkušeností je zcela logické, že za základ trvalé existence a nezávislosti našeho státu bylo vyhlášeno jako nezbytné pevné bratrské spojenectví se Sovětským svazem. Rozhodující úlohu v této orientaci sebrála Komunistická strana Československa, která již při svém vzniku i při své další odpovědné práci čerpá z odkazu Velké říjnové socialistické revoluce, ze zkušeností KSSS a z výstavby socialismu v prvním státě dělníků a rolníků. I dnes myšlenky Velkého října zůstávají nevyčerpatelným zdrojem poučení při budování vyspělé socialistické společnosti naší země. Cesta tvůrčího uplatnění sovětských zkušeností v našich podmínkách pronikla postupně do všech politických, hospodářských, sociálních a kulturních přeměn, k nimž v naší vlasti došlo. Je pochopitelné, že nebyla a ani nemohla být jednoduchá a že se neobešla bez obtíží. Výsledky však ukazují, že tato cesta je správná. Není proto divu, že Měsíc československo-sovětského přátelství se stal významnou událostí na všech úsecích — i v čs. tělovýchově.

I naši lyžaři s vděčností vzpomínají na srdečné styky a přátelské vztahy se sovětskými lyžaři. Vždyť pomoc sovětského lyžařství naše-

mu je značná, zvláště v klasických disciplínách, v nichž jsme po roce 1948 značnou měrou čerpali z jeho zkušeností.

Za první republiky k nám pronikala řada zpráv o sovětském lyžařském sportu. Zejména časopis „Zimní sporty“ přinášel některé informace o lyžování v SSSR a jeho rozvoji. Ve většině případů se jednalo o kusé, nahodilé a mnohdy tendenčně zaměřené zprávy, které však signalizovaly, že lyžování je v Sovětském svazu postaveno na široké masové základně a že má, tak jako ostatní sporty, své pevné místo v nově se tvořícím systému tělesné výchovy a sportu. Ten se stal nedílnou součástí výchovy, vzdělání, kultury a péče o zdraví všeho lidu. Bylo známo, že se organizovaly lyžařské soutěže, které však měly zpočátku charakter dálkových jízd. Tak kupř. v roce 1928 byl organizován závod na 2000 km. Dalším zajímavým závodem, který uspořádala sportovní organizace Dynamo, byl závod na trati Volgograd—Leningrad. Trval čtrnáct dní a mimo sportovní význam měl též účelné poslání. Lyžaři po trase předávali zemědělcům literaturu o jarním osevu obilí. Prudký vývoj výkonnostního lyžování nastal v SSSR po roce 1945, kdy se vrátili významní lyžaři z Velké vlastenecké války. Mezinárodní nástup sovětských lyžařů přišel až v roce 1951 na IX. světových akademických hrách v rumunské Poianě. V této významné soutěži obsadili sovětská závodníci všechna první místa v běžecích disciplínách. Sovětská reprezentantka přesvědčila, že v nich vyrostl zdatný soupeř, který překoná hegemonii závodníků severovýchodních zemí v běhu, což prokázali v průběhu dalších let na mistrovstvích světa, ZOH i dalších významných mezinárodních závodech.

Od té doby se také datují vzájemné styky československých a sovětských lyžařů, a to nejen ve vzájemných soubojích na lyžích, ale také při výměně zkušeností mezi trenéry a lyžařskými funkcionáři. V naší práci je využívána sovětská odborná literatura zejména z oblasti klasických disciplín a stále se rozšiřují styky v oblasti závodního lyžování, což se projevilo v nové sezóně 1974—75. Velkým přínosem bylo působení zasloužilého trenéra A. N. Baženova a mistrů sportu manželů Gusokovových v roce 1961 v Československu, kdy nezištně předávali našim trenérům běhu své bohaté zkušenosti. Zájezdy našich lyžařů na závody v Kavalovu, „Svátek severu“ v Murmansku a do národního kalendáře. Také u nás stále častěji národního kalendáře. Také u nás stále častěji vítáme sovětské reprezentanty a chceme rozšířit i výměnu trenérských kádrů. Letos jsme přivítali při jednoměsíční studijní cestě sovětského trenéra sjezdových disciplín soudruha Miněva. Připravuje se i porada s představiteli lyžařského svazu SSSR. Všechny tyto akce přispívají k prohloubení přátelských styků a vzájemné výměně cenných zkušeností.

JINDŘICH HOCH
tajemník Svazu lyžování ČSTV

Jak rychlé jsou běžky nejlepších

Radu let si vyhodnocují pro potřeby dalšího tréninku výsledky všech významných mezinárodních závodů. Několik čísel z vyhodnocení v sezónách 1972—73 a 1973—74 hovoří o vývoji lyžařského běhu mužů ve světě. Jsou v něm výsledky z Monolitu, Val Gardeny, Sliače, Castelrotta, Nového Města na Moravě, Falunu, Lahti, Holmenkolenu, Štrbského Plesa, Zakopaneho, Murmansk a dalších závodů.

Vítězové všech těchto závodů (15—50 km) jezdili v průměru v sezóně 1972—73 rychlostí 5,16 m/vt., v sezóně 1973—74 5,35 m/vt. Nejlepší závodníci ČSSR jezdili loni rychlostí 4,93 m/vt., letos 5,22 m/vt. V procentuálním zpoždění za vítězem měli čs. nejspěšnější závodníci loni průměr 4,11 %, letos 2,55 %.

Rozdělíme-li závody na sprinterské — 15 km a vytrvalostní 30—50 km, pak nám vyjdou tato čísla: v sezóně 1972—73 byl průměr vítězů závodů na 15 km 5,20 m/vt a závodů na 30—50 km 5,01 m/vt. V sezóně 1973—74 dochází k zdánlivě kuriózní situaci, neboť průměr vítězů závodů na 15 km je 5,32 m/vt, závodů na 30—50 km 5,39 m/vt. Tento fakt byl umožněn nejen velmi dobrými sněhovými podmínkami na většině vytrvalostních závodů sezóny, ale hlavně pozoruhodnými výkony závodníků v maratonech ve Falunu, v Lahti a na Holmenkolenu. Naskytá se otázka, zda nebudeme brzo označovat 50 km jako sprint a o titul nejlepšího vytrvalce budou závodníci soustředěni na tratích okolo 80 km. Již dnes se těmito závody ve značném počtu může pochlubit nový termínový kalendář FIS.

I reprezentanti ČSSR dosáhli největšího zlepšení v závodech 30—50 km. Zde byl průměr nejlepších čs. reprezentantů loni 4,8 m/vt., letos 5,28 m/vt. Průměrné procentuální zpoždění nejlepších čs. závodníků na vítěze bylo loni 4,63 %, letos 2,26 procenta.

Relativně nejpomalejší běhy jsou závody štafet. Zde měly vítězné štafety loni průměrnou rychlost 4,88 m/vt., letos 5,02 m/vt. Štafeta ČSSR měla v loň-

ské sezóně průměr 4,77 m/vt., letos 4,96 m/vt. Průměrné zpoždění štafety ČSSR bylo loni 2,5 procenta, letos 1,51 procenta. Dokazuje to, že ve štafetách byli čs. běžci v průběhu celé sezóny nejlépe absolutní světové špičky. Nižší výsledná rychlost ve štafetách se zdá na první pohled nepochopitelná, nesmíme však zapomínat, že pro štafety se staví profilově nejtěžší trať a co je hlavní, závodníci ve snaze plnit úkoly v pozicím boji nemají optimálně rozložené síly a tím dochází k překvapivým výsledkům nejen v jednotlivých závodech štafet, ale i v celkovém vyhodnocení.

Další čísla, která již neuvádím, nám dávají odpověď na to, co se ve světě i v ČSSR změnilo v běhu na lyžích. Po řadu let je v tomto sportu nezadržitelný progres. Příčin, které tento progres umožňují, je celá řada. V popředí jsou enormní zvýšení a zkvalitnění tréninkového procesu, markantní zlepšení výzbroje a výstroje, lepší úprava závodních tratí a mnoho dalších faktorů.

Kdo z reprezentantů ČSSR se nejvíce podílel v posledních dvou letech na zlepšených výsledcích na mezinárodních závodech, nám odpoví porovnání pěti nejlepších výkonů v % zpoždění na vítěze:

1972—73	%
1. Stanislav Henych	1,942
2. Jan Fajstavr	3,034
3. Stanislav Řezáč	4,408
4. Jiří Beran	4,506
5. Jaroslav Saidl	4,584
6. Josef Kubica	4,898
7. Jan Michalko	5,188
8. Zdeněk Böhm	5,686
9. Miloslav Karásek	7,792

1973—74	%
1. Stanislav Henych	0,26
2. František Šimon	0,68
3. Jiří Beran	1,26
4. Milan Jarý	1,62
5. Jan Fajstavr	1,69

Stanislav Henych v posledních dvou letech je nejlepším čs. běžcem. Na obrázku při prvním doušku čaje po absolvování závodu na 15 km na MS ve Falunu, v němž obsadil deváté místo. Na 50 km byl druhý a vybojoval stříbrnou medaili.

6. Jaroslav Saidl	2,53
7. Jan Michalko	2,94
8. Zdeněk Böhm	3,13
9. Josef Kubica	3,38
10. Stanislav Řezáč	3,57
11. Július Lupták	4,69
12. Jan Matejbus	5,92

Toto porovnání potvrzuje provenství Standy Henycha v posledních dvou letech. Ukazuje ale i to, že hlavně letos již nebyl sám, kdo podával výkony světové úrovně. Prakticky všichni reprezentanti dosáhli podstatného zlepšení a přiblížili se nejlepším světovým závodníkům. Je paradoxní, že Řezáč a Lupták, kteří dosáhli mnohem lepšího průměru v procentuálním zpoždění, než byl cíl pro MS 1966 pro jediný závod a nejlepšího závodníka, nemají pro další rok místo v reprezentacním družstvu. Tato skutečnost nás však nemusí mrzet, neboť jen podtrhuje zvýšení úrovně běhu mužů v ČSSR v posledních letech.

JAROSLAV HONCŮ

SJEZDAŘI na umělé hmotě

Od dob, kdy sjezdaři začali s celoroční přípravou, uplynula již hezká řádka let. Díky informacím o přípravě sjezdařů zejména v alpských zemích a také tvořivé schopnosti a vynalézavosti našich trenérů bylo využíváno široké škály cvičení, rozvíjejících zejména rychlost, rychlost reakce, obratnost a sílu. Jednou z nejdůležitějších složek tréninku v našich podmínkách však zůstala oblast napodobivých cvičení. Jejich úkolem bylo přizpůsobit se co nejvíce vlastnímu pohybu na sněhu v zimním prostředí a s lyžemi na nohou. Byl tím také plněn důležitý požadavek — zvýšení pestrosti tréninku. I když díky fantazii našich trenérů bylo využíváno velmi mnoho způsobů napodobivých cvičení jak v tělocvičně tak i v přírodě, nelze odpovědně říci, že konečný efekt těchto cvičení byl rozhodující pro formu závodníka. Ze zkušeností víme, že jedno z nejuznávanějších napodobivých cvičení — slalom na suchu v jakémkoliv formě (tedy z vrchu i na rovině, či ve střídavém terénu), byl-li užit jako kontrolní závod, neměl často vítěze v nejllepším závodníku. Lepší efekt a solidnější porovnání skutečné výkonnosti vykazoval trénink a kontrola s lyžemi na nohou buď na jinovatce, nebo trávě, písku či jehličí. I tyto formy tréninku však zůstaly jen málo účinným napodobivým cvičením. I tady však jako v celé řadě lidských činností pomohla technika.

Díky lyžařským nadšencům v Brně byla vyvinuta a instalována umělá hmota pro sjezdaře a jak se již po téměř dvouletém zkoušení v řadě míst u nás (Brno, Děčín, Jablonce n. N.) ukazuje, může tato forma přípravy sjezdařů na umělé hmotě rozhodujícím způsobem ovlivnit vývoj sjezdového lyžování u nás v disciplínách slalom a obří slalom.

Na umělé hmotě v Děčíně jsme absolvovali v minulém roce celkem 14 tříhodinových tré-

Zejména pro mládež je trénink na umělé hmotě dobrou přípravou.

ninkových jednotek se všemi věkovými kategoriemi a výkonnostními skupinami. Moje první zkušenost byla překvapující. Všichni účastníci se pohybovali na hmotě sjezdařsky přirozeně tak jako na sněhu a **tedy se všemi svými chybami** a charakteristickým způsobem jízdy. Tento poznatek se stal rozhodujícím pro náš další trénink na hmotě. Protože se jednalo o dobu konec srpna, září, říjen a listopad, zaměřili jsme se zejména na odstraňování chyb ve způsobu jízdy a to u všech výkonnostních skupin. U nejmladších věkových kategorií jsme mohli zkusit i nácvik nových prvků závodní techniky. Zde bylo vedení lyží dobré a hmota dovozovala i potřebný odraz z hran. U závodníků vyspělých se zafixovanou technikou jízdy, kde je také třeba vzhledem k vyšší váze více rychlé síly k odrazu z hran, jsme pozorovali značné podjíždění, zejména při větším přesazení slalomových bran. Tento poznatek uvádí rovněž trenér Zdeněk Král při hodnocení a porovnávání kva-

lity hmoty v Děčíně a Jablonci n. N. a příčinu vidí v rozdílné tvrdosti kartáčů. Jabloncká hmota je měkčí a vylučuje téměř smyk patek lyží. Některým mladým závodníkům, zvláště děvčatům, dělal potíže prudký asi 40metrový úsek ve druhé čtvrtině slalomového svahu. Správné pojetí této části trati vyžaduje již dokonalou techniku jízdy ve slalomu po spádnicí. Proto se domnívám, že takovýto prudký úsek na svahu s umělou hmotou není vhodný pro nácvik slalomové techniky zejména u mladých závodníků, nutí je dokonce k brzdění větším vysouváním patek lyží. Jinak příznivý účinný trénink na hmotě byl prokazatelný a markantní zejména u závodníků žákovských kategorií, kteří umělou hmotu k tréninku maximálně využívali.

Přestože pro krátkou dobu používání umělé hmoty nebylo možno zpracovat kompletní metodiku tréninku ani jeho zařazení do tréninkového systému, domnívám se, že těžiště využívání hmoty zůstane pro účely odstraňování chybných návyků ve způsobu jízdy. Samozřejmě, že v širším rozsahu lze hmotu využít pro základní lyžařský výcvik a nácvik základních prvků techniky.

Lze tedy odpovědně říci, že toto nové lyžařské zařízení je zatím nejdokonalější náhražkou zimních podmínek a může se hrát důležitou roli v dalším rozvoji sjezdových disciplín u nás. Pomůže také jistě vyrovnat handicap, který měli dosud sjezdaři v hustě obydlených centrech proti obyvatelům v podhorských a horských místech zejména při výběru talentů. Je však samozřejmě, že nebudeme pokládat trénink na umělé hmotě za samospasitelný. Vždyť i sjezdaři v alpských zemích, kteří mají vynikající přírodní podmínky pro trénink na sněhu téměř po celý rok, nezanebávají nic z klasických způsobů posilování, získávání obratnosti, rychlosti a rychlosti reakce. Rovněž tak nebudeme zavrňovat ostatní formy tréninku, které mohou činit trénink v přípravě pestrý a tím i atraktivní. Bude velmi záležet na citlivém sladění celé přípravy na umělé hmotě tak, aby konečný efekt přípravy byl co nejvyšší.

JOSEF HOLINGER

Skokani RH Štrbské Pleso s trenérem Zbyněkem Hubačem při výcvikovém táboře v Rožnově pod Radhoštěm

ZBYNĚK HUBAČ trenérem RH Štrbské Pleso

Rudá hvězda Štrbské Pleso má v nové sezóně také družstvo skokanů. Jeho trenérem je bývalý dlouholetý kapitán čs. reprezentativního mužstva a nejelegantnější skokan, jehož styl obdivovali příznivci této disciplíny na všech významných místcích v Evropě, Zbyněk Hubač. Setkali jsme se s ním na první přípravě se svými svěřenci na můstku s umělou hmotou v Rožnově pod Radhoštěm. V srpnu se zde skokani RH Štrbské Pleso připravovali na novou sezónu společně s čs. reprezentanty.

Družstvo tvoří osm skokanů. Jsou to tři instruktoři Zdeněk Makovec, Janouch a bývalý sdruženář Hrstka, který se specializoval na skok a je po operaci menisku, a pět nováčků: Bobek z Třince, Havrda a Míla Makovec z Liberce, Vévoda z Banské Bystrice a Štorek z Navety Jablonec.

„Čeká nás hodně práce, abychom se úspěšně připravili na závodní období,“ řekl trenér Z. Hubač. „Některí členové našeho týmu jsou však perspektivní skokany. Zatím nejsem spokojen s jejich fyzickou zdatností, kterou je třeba zlepšit. V Rožnově byly dobré podmínky pro trénink. Je to teprve začátek a chlapci potřebují, aby absolvovali ještě několik desítek skoků na hmotě. Zatím byli nejpilnější Vévoda, Makovec a Bobek.“

UMĚLÉ HMOTY V KONSTRUKCI LYŽÍ

Jen ztěžují na některý výrobek kladeny tak vysoké nároky jako na sjezdovou lyži na závodní sjezdové trati. Působí na ni chlad, teplo, vlhkost, nárazy, ohyby, tah i tlak, které se střídají v rychlém sledu a neobvyklou měrou zatěžují materiál. Vyhovět všem uvedeným požadavkům již není v silách jediného materiálu, jako ještě v nedávné době. Dnešní lyže je kombinací tří základních materiálů: umělých hmot, dřev a kovů.

Požadavky na určitou lyži je možno konstrukčně realizovat více způsoby, které se liší nejen konstrukcí, ale i použitými materiály nebo polotovary a technologií.

Všimněme si blíže

ZPŮSOBŮ KONSTRUKCE LYŽÍ

Způsob označovat lyži podle konstrukce nestačil udržet krok s rychlým vývojem, proto se často setkáváme s naprosto nesprávnými představami o stavbě lyže. Tak např. plastická lyže má samozřejmě ocelové hrany a často i dřevěné jádro. O celoplastickou lyži hovoříme jen tehdy, je-li i jádro tvořeno plastickou hmotou. Ale i tato lyže má ocelové hrany.

Budeme rozhodně blíže skutečnosti, pokusíme-li se rozdělit lyže podle toho, z jakého materiálu jsou jejich

NOSNÉ VRSTVY

Dělíme pak lyže na:

— lyže dřevěné — dnes se používají zejména pro běh a turistiku,

— lyže kovové — nosné vrstvy jsou tvořeny pláty vysoce legovaného hliníku nebo oceli. Tato lyže má jádro buď ze dřeva, nebo pěnové plastické hmoty (polyuretanu), nebo lisované jádro z epoxidové pryskyřice zesílené skleněnými vlákny. Kromě toho obsahuje ještě tu-

mící vrstvy z chemických materiálů.

— lyže plastikové — s nosnými elementy z jedné nebo několika vrstev sklolaminátu. Při výrobě plastikových lyží se používají dva základní postupy. Prvý z nich, tzv. ovíjecí, znamená, že se dřevěné nebo plastikové jádro obaluje skleněnou tkaninou, která je nasycena epoxidovou pryskyřicí. Po vytvrzení ve formě se získá lyže, jejíž jádro je plně ovinuto laminátem [Torsionbaukasten, Box Tube]. Druhý způsob, tzv. sandwichový znamená, že se jádro slisuje s předem připravenými pláty nosných epoxidových laminátů.

Pro celoplastikovou lyži jsou charakteristické tři hlavní konstrukce:

— nosné vrstvy i jádro z epoxidových sklolaminátů,

— jádro je z pěnového polyuretanu,

— jádro je vyrobeno z průtláčně lisovaných termoplastů [Extrusionsski].

Věnujme nyní pozornost

ZÁKLADNÍM ÚVAHÁM O STAVBĚ A VLASTNOSTECH LYŽÍ

Mezinárodní pracovní skupina „Bezpečnost při lyžování“ (IAS) se teoreticky i prakticky zabývá problémy souvisejícími s konstrukcí a výrobou lyží, bezpečné lyžařské obuvi a vázání. V rámci tohoto obsáhlého programu byly též zkoumány velmi podrobně následující vlastnosti lyží:

- **točivost** a současně i nasazení a vedení oblouku,
- **stranová směrová stabilita** (ustřelování lyže),
- **stranové držení** u zahraněné lyže a u lyže na ploše,
- **vertikální směrová stabilita** (kmitání nebo vlnění zejména v přední části lyže),
- **náchylnost k nárazům** a jejich přenášení na lyžaře.

Jízdni vlastnosti byly zpočátku posuzovány subjektivně, nyní však jsou již vyvinuty měřicí metody. Jízdni vlastnosti jsou závislé na řadě fyzikálních hodnot lyže. Je mimo rozsah této informace zabývat se podrobně jednotlivými hodnotami a způsoby jejich měření, konstatujeme pouze, že nejdůležitější jsou tyto skupiny fyzikálních veličin:

- váhy
- míry
- elastické vlastnosti
- kmitání
- plasticita

Optimalizovat požadavky kladené na sjezdovou lyži znamená pro odborníky řešit ty nejsložitější teoretické a technologické problémy. Vlastnosti lyže se mění místo od místa a přitom musí být přesně určené a reprodukovatelné. Konstrukteři lyží mají jen omezený počet možností navrstvit pod a nad jádro lyže více nebo méně materiálu nejrůznějších vlastností. Stejně jako dříve je největším nepřítelem lyže změkknutí.

Všimněme si nyní podrobněji jednotlivých částí lyže, při jejichž výrobě se používají pouze nebo převážně plastické hmoty.

JÁDRA Z PRŮTLAČNĚ LISOVANÝCH TERMOPLASTŮ

Vyrábí se převážně z kopolymeru ABS (akrylonitrilbutadien - styren), ale také z PVC a polypropylénu. Výroba je levná, výrobek je kompaktní a proto ve svých technických vlastnostech snadno reprodukovatelný a kontrolovatelný. Jádra z termoplastu mají příznivý vliv na životnost lyže, na její tvrdost a na schopnost tlumit kmity.

JÁDRA Z UMĚLÝCH HMOT ZESILENÝCH SKLENĚNÝM VLÁKNEM

Sklolaminátová jádra se v současnosti vyrábějí dvěma postupy:

- lisovaná ve formě
- foukaná ve formě

Každé jádro se vyrábí a vytvrzuje zvlášť. Postup je pracný a nákladný. Je velmi obtížné zachovat konstantní poměr sklo: pryskyřice, který je pro reprodukovatelnost vlastností nezbytný. Tato jádra nejsou příliš vhodná pro průmyslovou výrobu.

JÁDRA Z PĚNOVÉ HMOTY

Pro jejich výrobu existuje celá řada postupů. Nejslibnější jsou tzv. integrální duromerové

pěny, jejichž kompaktní povrch přechází spojitě do mikroporézní struktury. Chlazením určitých částí formy a některými dalšími zásahy je možné při vypěňování řídit výsledné vlastnosti jádra. Výchozími surovinami jsou polyoly a isokyanát.

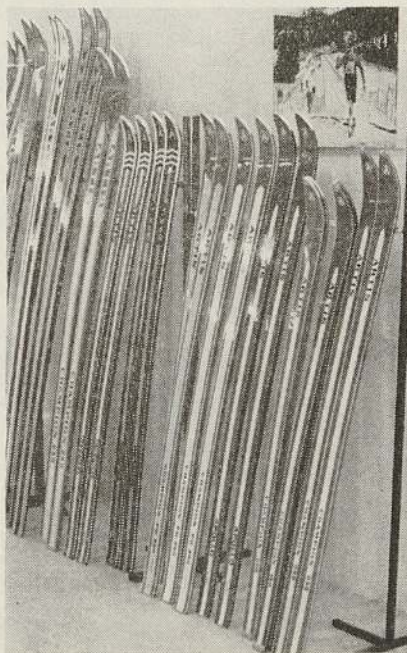
Až dosud jsme se zabývali použitím plastických hmot v konstrukci jádra lyže, od kterého se požaduje zejména pružnost a schopnost tlumit kmity. Nyní se dostáváme k dalšímu konstrukčnímu prvku,

NOSNÝM VRSTVÁM ZE SKLENĚNÉHO LAMINÁTU

Na sklolaminát pro nosnou konstrukci lyže jsou kladeny zejména tyto požadavky:

- vysoká odolnost proti lomu,
- odolnost proti opotřebení,
- dobré elastické vlastnosti,
- dostatečná torsní odolnost.

Podle potřeby jsou proto používány buď skleněné tkaniny, nebo rovingy (pramence skleněných vláken), nebo rovinogové tkaniny. Vlastnosti nosného plátu však jsou závislé na vlastnostech pryskyřice. Pokud není pryskyřice elastičtější než sklo, dochází k poruchám spojení, pryskyřice se láme a odlučuje od skleněných vláken.

O expozici lyží národ. podniku Sport na zářijové výstavě „Pragoexpo“ v Plzni byl velký zájem zahraničních obchodníků

Nosné laminátové vrstvy se vyrábějí:

— napouštěním skleněné tkaniny epoxidovou pryskyřicí („tekutý“ postup),

— slisováním předem připravených laminátových vrstev (Prepreg postup).

V oblasti nosných vrstev z plastických hmot byly již do praxe uvedeny některé novinky. Používá se sklolaminátů pojených polyesterovou pryskyřicí, jako „výztuže“ se místo skleněného vlákna přidává daleko pevnější uhlíkové vlákno, ve stadiu zkoušek je řada dalších hmot. Existuje však ještě jedna velmi důležitá konstrukční část lyže, kde by se vývoj bez použití plastických hmot zcela zastavil. Jsou to **krycí vrstvy lyže** a z nich jmenovitě **skluznice**.

Kvalitní skluznice musí mít nízký koeficient tření, musí být pružná, odolávat povětrnostním vlivům i mechanickému poškození a (což je důležité) musí se dát přilepit k lyži.

Dnes nejrozšířenější skluznicový materiál je polyetylén. Přitom jeho nízkotlaké druhy, „sne-sou“ značně přidávají jiných látek. To umožňuje připravit

vhodnou skluznici pro daný účel. Zajímavé je, že nejlépe kloužou čerstvě upravené skluznice. Proto se skluznice často brousí těsně před závodem.

Vynikající vlastnosti mají skluznice z PTFE (teflon), může se použít i celuloid, ABS a SAN (styrol - akrylnitril). PVC jako materiál na skluznici nedosahuje jakosti polyetylénu.

Postranní a vrchní krycí vrstvy lyže se nejčastěji vyrábějí z ABS z fenolických pryskyřic i z dalších chemických materiálů. Povrchová úprava se pak dokončuje různými druhy laků. Z nich akrylové a vinylchloridové laky zaručují vysokou přilnavost náteru k povrchu, epoxidové a polyuretanové laky jsou tvrdé a odolné vůči nárazu a oděru. Jako poslední vrstva se užívá transparentní lak chránící proti účinkům ultrafialového záření.

Jednotlivé konstrukční díly lyže je nutno navzájem spojit **lepením**.

Způsob a technika lepení značně ovlivňuje výsledné chování lyže. Lepení má za úkol udržet napětí lyže při všech druzích namáhání. Pro před-

stavu jaké sily v lyži vznikají jenom při výkyvech teplot, si uvedeme údaje o tom, jak se prodlouží dvoumetrový pás konstrukčního materiálu při zahřátí od 0 do 100 stupňů C:

Materiál	Prodloužení (v mm)
Polyetylén	36
ABS	17
Legovaný hliník	4
Ocel	2
Sklolamináty (podle orientace vláken)	2—3
Polykarbonát	13
Epoxidová pryskyřice	12
Jasanové dřevo	1,4

Vliv na jakost lepení má i jakost povrchu slepovaných dílů, způsob jejich čištění atd. Značné problémy přináší také lepení elastomerních mezivrstev. Obecně platí, že každé lepidlo musí být velmi důkladně vyzkoušeno.

Závěrem možno říci, že velký rozvoj chemie a zejména chemie plastických hmot umožnil ve výrobě lyží skutečnou revoluci. Vývoj moderní sjezdové lyže však zdaleka není ukončen a každá sezóna přináší nová a nová překvapení.

Ing. JAN SEIDL

Charakteristika lyžařského výcviku

Obdobně jako trenéři žádají konkrétní příklady a návody jak trénovat, žádají i učitelé a lyžařští cvičitelé jednoznačné konkrétní směrnice, jak postupovat při lyžařském výcviku.

Problém není v tom, zda je či není třeba vydávat příspěvky tohoto druhu, zda je to správné či nikoliv. Jde o to, aby zevšeobecněné zkušenosti nejlepších lyžařských pracovníků, zpracované do metodických postupů a pokynů, byly správně aplikovány a dále rozvíjeny.

Nejde o nemůže jít o sběr a opisování zkušeností, ale především o jejich použití na základě prověření a jejich pochopení. K tomu je žádoucí znalost didaktiky lyžařského výcviku a k tomu jsou určeny následující řádky.

Lyžařský výcvik chápeme jako součastí senzomotorického učení, které je specifickou formou obecného učení. Nepokládáme za nutné uvádět a aplikovat jednotlivé vyučovací postupy, zásady atd., jež jsou v dostačující míře obsaženy v našich učebních textech (Základní lyžařský výcvik - SPN, Praha 1971) a v jiné dostupné literatuře. Zaměříme se na hlubší rozpracování některých novějších poznatků a zkušeností z motorického učení vzhledem ke zvláštnostem lyžařského výcviku.

Pokusíme se rozvést obecné teoretické poznatky z procesu motorického učení o konkrétní

a specifické vztahy k lyžařskému výcviku jak to dovoluje současný stav výzkumu učení ve sportu a motorického učení vůbec a jak je aplikujeme ve výuce lyžování na FTVS v Praze.

SPECIFICKÉ ZNAKY LYŽAŘSKÉHO VÝCVIKU

Výuka v lyžování je pedagogický proces, při kterém je nutno plně respektovat obecné didaktické zásady, které jsou běžně uváděny v pedagogické literatuře a všeobecně známy. Nutno však rovněž brát v úvahu zvláštnosti a specifické podmínky lyžování, které vyplývají z charakteru pohybové činnosti lyžování a z prostředí, ve kterém se lyžuje.

Ve srovnání s jinými sportovními disciplínami je lyžařský výcvik charakterizován především těmito specifickými znaky:

1. specifickost vnějšího prostředí,
2. náročnost a složitost pohybové činnosti,
3. vytváření pohybových předpokladů,
4. vytváření otevřených dovedností,
5. způsob vytváření dovedností,
6. zvládnutí pohybových principů.

Znalost, respektování a využití těchto specifických znaků pomáhá a vede k efektivnímu výcviku, k porozumění případných neúspěchů a k jejich překonávání atd.

1. SPECIFIČNOST VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ

Lyžařský výcvik málokdy provádíme na stejném místě, ve stejné stopě, na stejném svahu. Pokud využíváme stejného místa, stejně se mění podmínky výcviku — kvalita, druh a rychlost sněhu, úprava terénu atd.

Lyžování je jeden z mála sportů charakteristických tím, že se při nich pohybová činnost provádí vždy ve více či méně rozdílném prostředí. Můžeme říci, že např. žádný oblouk není shodný s jiným obloukem. To je dáno tím, že zejména kvalita sněhu se svými četnými faktory, stejně jako sklon a reliéf terénu a vnější podmínky vnímání jsou nestálé a proměnlivé.

Podmínky výcviku z hlediska vnějšího prostředí se tedy neustále mění, mluvíme o **variabilitě** vnějšího prostředí.

Jedním ze základních didaktických požadavků je požadavek co nejhodnějších podmínek výcviku. V lyžařském výcviku není vždy snadné vybrat a upravit terén a sníh podle optimální potřeby. Víme, jak mnohdy se nám těžko hledá protisvah nebo dojezd do roviny apod. To znamená, že **optimalizace** podmínek výcviku z hlediska vnějšího prostředí je v lyžování velmi nesnadná.

2. NÁROČNOST A SLOŽITOST POHYBOVÉ ČINNOSTI

Při lyžování je lyžař ovlivňován řadou vnějších a vnitřních činitelů. Dochází „k boji o rovnováhu“, k zachování tzv. statodynamického postoje při skluzném pohybu na lyžích. Docílení jak rovnováhy, tak ale také správného působení na lyže je podmíněno úrovní smyslového vnímání, přičemž rovnováha ve skluzu je ztěžována stálou změnou podmínek provádění [v důsledku variability vnějšího prostředí].

Úroveň smyslového vnímání lépe řečeno výměna informací mezi lyžařem a vnějším prostředím je tudíž v lyžování jeden z rozhodujících předpokladů při dosahování potřebných kvalit pohybového úkolu. Při provádění pohybu je lyžař odkázán na kinestetické, především taktilní a vestibulární informace, tj. zjednodušeně řečeno na hlášení prostřednictvím hmatu, svalového vnímání a smyslu rovnováhy, pomocí nichž si uvědomujeme směr, velikost a rychlost tělesných pohybů a polohu těla v prostoru při provádění lyžařských prvků.

3. VYTVÁŘENÍ POHYBOVÝCH PŘEDPOKLADŮ

Vytváření pohybových zkušeností a pohybové jistoty má v lyžařském výcviku stěžejní význam. Jak vyplývá z předchozích řádků, spočívá ve vytváření speciálních forem smyslového vnímání, které nazýváme **komplexními lyžařskými vjemy**.

Mezi ně zahrnujeme především

— **pocit lyží**, který charakterizujeme jako schopnost využít skluzných vlastností lyží; lyže nesmí na nohou lyžaři překážet, ale naopak, stávají se součástí nohou, jejich prodloužením k docílení efektivního pohybu,

— **pocit sněhu**, který charakterizujeme jako schopnost využít odporu sněhu (tření lyží o sníh), jeho snížení či zvýšení zmenšením či zvětšením tlaku na skluznici lyže (např. při odšlapování, při odrazu, při zatáčení atd.).

Tato specifická problematika lyžařského výcviku nám pomáhá ujasnit si **význam a úlohu lyžařské přípravy** ve struktuře lyžařského výcviku (viz náš článek v Lyžařství 1973 č. 7 — Pojetí lyžařského výcviku na FTVS UK Praha).

Pohybové prvky na lyžích, které používáme v lyžařské přípravě, nevyžadují zvláštního úsilí ani dovednosti, ani velké přesnosti a rychlosti pohybu. Postupným (cyklickým) stupňováním obtížnosti provádění navazují vytvářené pohybové zkušenosti na sebe a vytvářejí novou kvalitu. Časté variace cvičení zvyšují zajímavost výcviku a hravé či soutěživé formy (zejména u mládeže) vzbuzují aktivitu žáků a navozují vhodnou atmosféru výcviku.

Pohybová zkušenost a pohybová jistota vytváří předpoklady k úspěšnému přechodu k náročnějšímu výcviku a k dokonalejšímu zvládnutí obtížnějších lyžařských prvků.

4. VYTVÁŘENÍ OTEVŘENÝCH POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

V lyžařském výcviku je důležité vytvářet převážně **otevřené** pohybové dovednosti, tj. dovednosti s vysokou plasticitou, které za prvé je možno neustále rozvíjet a zdokonalovat a které za druhé je možno přizpůsobovat proměnlivým vnějším i vnitřním činitelům (ve svém efektu počítají s četnými vnějšími i vnitřními intervenujícími činiteli).

Z uvedeného vyplývá, že v lyžařském výcviku klademe důraz nejen na cvičení pohybových dovedností, ale také na to, aby lyžař dokázal tyto dovednosti uplatnit i v proměnlivých podmínkách vnějšího prostředí. Toto ovšem úzce souvisí se způsobem vytváření pohybových lyžařských dovedností.

5. ZPŮSOB VYTVÁŘENÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Současný moderní lyžařský výcvik je charakterizován tím, že při vytváření pohybových dovedností postupujeme

a) **od základního - elementárního tvaru** pohybového prvku k tvaru konečnému. Elementární pohybový tvar je zjednodušený, např. oblouk nacvičujeme v jeho zjednodušeném tvaru, tj. bez píchání holí, bez práce hran atd., zdůrazňujeme jen to, co je základní a nezbytně nutné pro provedení oblouku, tj. práce kolen a zatěžování lyží. Dále zde uplatňujeme zásadu od jednoduchého ke složitějšímu. Jinými slovy řečeno, postupujeme od nácvičky základních pohybových principů, které v průběhu výcviku zdokonalujeme a doplňujeme o další pohybové principy;

b) **od elementární - hrubé formy** pohybu k formě pohybu co nejdokonalejší. Při nácvičce nevyžadujeme zpočátku přesnost provedení, neplníme na detailech. Při plnění pohybových úko-

lů neklademe důraz na formu provedení, ale na splnění pohybového úkolu, na jeho výsledek. Např. při jízdě šikmo svahem je podstatná přímá stopa, k dosažení přímé stopy je nutné správné rozložení váhy těla na lyžích. Požadování přesně provedeného postoje nevede k většinou nevede k získání pocitu správného rozložení váhy těla na lyžích.

Způsob vytváření dovedností od základního tvaru ke konečnému a od základní formy pohybu k dokonalejší formě nelze směšovat ani zaměňovat s celostním či komplexním vyučovacím postupem nebo s postupem analyticko-syntetickým.

6. ZVLÁDNUTÍ ZÁKLADNÍCH POHYBOVÝCH PRINCIPŮ

Dřívější pojetí lyžařského výcviku (zejména pod vlivem rakouské školy) zdůrazňovalo precizní zvládnutí jednotlivých lyžařských prvků, které tvořily postupně výcvikové mezicíle v tzv. metodických řadách. Teprve po dokonalejším zvládnutí např. oblouku v přívratu bylo

možno přistoupit k nácvičce přívratného oblouku atd. Vycházelo se z předpokladu, že jen osvojení jednotlivých výcvikových mezicílů v jejich konečném tvaru a v dokonalé formě umožní zvládnutí konečných výcvikových cílů — oblouků, případně běžeckých kroků atd.

Současné pojetí lyžařského výcviku, které vychází mimo jiné z výše uvedených pěti základních charakteristických znaků, klade důraz především na zvládnutí základních lyžařských pohybových principů, od těch stěžejních a jednoduchých postupně přes složitější k těm nejnáročnějším, které tvoří obsah vrcholné techniky.

Výcvik probíhá v jakýchsi etapách, které se odlišují počtem pohybových principů a dovedností a dále úrovní, s jakou lyžař zvládl tvar a formu lyžařského prvku. To znamená, že např. již v první etapě nácvičce se lyžař učí zatáčet napojovanými oblouky, ovšem v základní formě a tvaru.

PhDr. FELIX CHOVAŇEC, CSc.
FTVS UK Praha

Zkušenosti s výcvikem předškolní mládeže

Tělesná výchova dětí předškolního věku má nesporný význam a zahrnuje základní cíle pedagogického působení na děti od nejužšího věku. Význam tělesné výchovy je především zdravotní, vzdělávací a výchovný. Když budeme tyto tři složky nezbytné pro harmonický vývoj jedince sledovat při pobytu dětí na horách zjistíme, že nezvyklostí nových podmínek, povinností a požadavků na dítě se celý význam zdravotní, vzdělávací a výchovný ještě více zintenzivňuje a v oblasti výchovné i vzdělávací zanechá spolu s emotivním prožíváním trvalé impulsy pro celkový zdravý vývoj jedince.

Lyžařský výcvik dětí předškolního věku patří mezi zimní sezónní činnosti, kde jsou zahrnuty mimo lyžování i hry na sněhu a se sněhem, klouzání, jízda na bobech a sáňkování. Tyto činnosti jsou začleněny v osnovách tělesné výchovy pro tento věk v mateřských školách.

Zimní sezónní činnosti tak přispívají k osamostatňování dítěte, k získávání nových zkušeností, dovedností a návyků, k lepšímu zvládnutí požadavků a překážek ať už v učení nebo v sociálních vztazích. Dítě musí rychle reagovat na měnící se podmínky, samostatně se rozhodovat, projevit vynalézavost, odvahy, iniciativu a rozhodnost. Z toho je patrné, že význam pobytu dětí předškolního věku na

horách, spojeného s výcvikem, přesahuje rámec tělesné výchovy. Nejde zde jenom o získání nových pohybových zkušeností, ale v tomto působení je zahrnuta celá škála situací spojených s adaptací na nové životní podmínky, které se dotýkají osobnosti dítěte a které dítě musí řešit.

Faktem je, že tyto akce s sebou přináší i určitou specifickou problematiku jako je např. vhodný objekt a terén spolu s výběrem termínu, zajištěním cvičitelů, pedagogů a pomocných organizačních pracovníků. Pro lyžařský výcvikový zájezd volíme místo do 1000 m nad mořem, s dopravou alespoň zavazadel až na chatu. Terén má být členitý s dostatkem mírných svahů pro lyžování, sáň-

Pavel Černý z Ještědu Liberec patří ke skokanským talentům, což prokázal na závodech na hmotě při Libereckých výstavních trzích.

kování a vycházky. Budova by měla mít ústřední topení, dobré hygienické zařízení, společenskou místnost a menší pokoje. Ubytování odděleně od jídelny nebývá vhodné, zrovna tak jako společné užívání objektu s jiným kursem, rekreací apod. Nejvhodnější termín je konec února, března, případně začátek dubna, kdy je počasí stálejší a jsou delší dny.

S dětmi předškolního věku v širším měřítku se účastní lyžařského výcviku jak mateřské školy, a v poslední době i tělovýchovné jednoty z horských oblastí, tak i mateřské školy a TJ které za zimními sezónními činnostmi odjíždějí do hor. Pořadatelé těchto akcí se často setkávají s mnoha problémy, jako je např. organizační zajištění kursu (velmi málo horských chat vyhovuje daným podmínkám a z toho mnohé ještě odmítají poskytnout pobyt tak malým dětem), dále obstarávání vhodných cvičitelů, kteří dovedou pracovat s předškolní mládeží. Myslím si, že úroveň zájezdů mateřských škol klesá tím, že učitelky zde vystupují jako cvičitelé, pedagogové, vychovatelé a opatrovníci v jedné osobě po celý den. Alespoň práce učitelky a cvičitele by měla být oddělena.

Pro informaci uvádím kolik mateřských škol z pražských obvodů uspořádalo zájezd na hory spojený s lyžařským výcvikem. Pražské oddíly „rodiče a děti“ v minulé sezóně se podílely na této práci čtyřmi kursy: Praha 1 — 2 MŠ, Praha 4 — 1 MŠ, Praha 8 — 1 MŠ, Praha 9 — 1 MŠ.

Forma lyžařského zájezdu „rodiče a děti“ je poměrně nová a rozšířila se ve spolupráci s TJ, kde jsou stále více zakládány oddíly pro cvičení rodičů s dětmi předškolního věku. Navštěvováním takového oddílu je dána již i určitá příprava k vlastnímu lyžařskému výcviku. Děti v tělocvičně běžně provádějí některé cviky, které jsou zařazovány i pro školní mládež. Je to např. běh, překonávání překážek, kotouly, různé formy skoků, lezení, cvičení rovnováhy, obratnosti, odvahy apod.

Organizace lyžařského výcviku dětí ve spolupráci s jejich rodiči se při experimentu, který se uskutečnil v tomto roce, jevila jako úspěšná a podnětná. Velice kladným momentem je blízký citový vztah k matce nebo otci, který dovoluje dítěti lépe překonávat obtíže a cvičitelé volit náročnější cviky a organizaci i dokonaleji využít času určeného k výcviku.

Na první pohled se nezdá pomoc rodičů příliš důležitá. Jde jenom o oblékání dětí, hygienické opatření a manipulaci s

výzbrojí, ale právě toto je jedna z největších bolestí zájezdů MŠ, kde učitelky pro nedostatek pomocných organizačních pracovníků se velice zdržují a vyčerpávají prací, která není cílem jejich pobytu. Dále není zanedbatelná ani ta skutečnost, že rodiče si přebírají odpovědnost za své děti mimo výcvik a společné akce. U dětí tohoto věku s ohledem na pobyt v novém prostředí je to pomoc velmi důležitá.

Spolupráce s rodiči působí většinou kladně na výkony jedince, na jeho vztah ke kolektivu a na soustředění na výcvik. V neposlední řadě je přínosem i to, že rodiče mající zájem na dobrém výkonu svého dítěte se chtějí dozvědět více o možnostech tohoto sportu, o správné výstroji i výzbroji a často se kursů zúčastní vícekrát. Ovšem pomoc rodičů přímo ve výuce, tzn. udávat pokyny rodičům, kteří je realizují se svými dětmi, se neosvědčila. Rodiče nebývají vždy sami dobrými lyžaři a učení dětem usnadňují nebo ztěžují.

V minulé sezóně jsem uskutečnila pokusný lyžařský výcvik se dvěma skupinami dětí od 3—6 let (po 10 dětech) ve spolupráci s jejich rodiči na Mezdvědi boudě ve Špindlerově Mlýně. Výběr byl proveden náhodně v oddílech „rodiče a děti“ pražských TJ. Děti absolvovaly počáteční a konečné testy (byly totožné), které byly zaměřeny na ověření úrovně chůze na lyžích s holemi (20 m), skluzu po jedné lyži („jízda na koloběžce“ — 20 m) a byly hodnoceny klasifikační škálou od 0—6 bodů. Mimo toto hodnocení se děti zúčastnily závodu v běhu na lyžích (400 m), ve slalomu na velmi mírném upraveném svahu (8 branek) a ve skoku ze sněhového můstku (opět hodnoceno klasifikační škálou). Zde se prokázalo, že i šestidenní lyžařský výcvik má překvapivě dobré výsledky.

Spolu se sledováním motorické dovednosti a výkonnosti jsem děti dopoledne i odpoledne hodnotila po stránce volných vlastností a sociálních vztahů. Např. reakce dítěte na rodiče, reakce na pokyny instruktora, vztah k ostatním dětem, volné úsilí ve vztahu k požadavkům, aktivita v ostatních činnostech.

Mladé sjezdářky Slovanu Špindlerův Mlýn při tréninku na jar-ním sněhu.

Lyžařský výcvik dětí předškolního věku ve spolupráci s rodiči měl předem vypracovaný program, který se v daných podmínkách a skupině již pouze upřesnil. Návčiv obloků jsem zařazovala téměř současně s ostatním učivem (chůze, výstupy, obraty na místě, sjíždění) a průpravné cviky směřovaly od počátku k střídavému zatěžování a odlehčování dolních končetin.

Závěrem bych chtěla shrnout požadavky, které se jednak shodují se známými fakty a jednak dokazují, že takto se dá progresivně pracovat v širším měřítku než je tomu dosud. Opět se potvrdilo, že lyžařský výcvik vedoucí k plnému pochopení a osvojení základních pohybových dovedností jsou schopny zvládnout děti 4—6leté. Děti tříleté a mladší dospějí v metodickém programu přibližně do 1/3 (tzn. chůze po rovině, sjíždění při-

mo, šikmo velmi krátkého úseku na velmi mírném svahu). Děti 4—5leté jsou však schopny se plně soustředit až 90 minut. Základem takové devadesátiminutové lekce však musí být rozmanitost a neustálý kontakt se všemi dětmi. A to jak slovní, tak vizuální. To znamená děti stále udržovat v činnosti, sledovat a aktivizovat je, účastnit se výcviku s nimi. Několikeré předvedení, jízda vedle dítěte, jízda před dítětem. Opakování jednoho cviku nesmí překročit hranici zájmu o tento cvik. Lépe je opakování skončit ještě v době, kdy mají děti o procvičování zájem a později je znovu zařadit. Instruktor musí mít velkou zásobu různých motivací a obměn třeba na jeden cvik. Soustředění dětí na opakování jednoho cviku je průměrně asi 10 minut. Dobré je zařazovat několikrát během lekce činnost, která je pro děti atraktivní — např. přejíždění sněhového můstku, sbírání větviček apod. Děti výše zmíněného věku se naučí obloukům nejlépe na trati vyznačené branami, holemi nebo větvičkami. Osvědčilo se také používání rytmických říkadlo při nácviku střídavého zatěžování končetin. Průměrně motoricky vyspělému dítěti s dobrou výzbrojí nedělá zatáčení problémy. Děti předškolního věku toto zvládají často přirozeněji než děti starší nebo dospělí.

Ze všech uvedených poznatků vyplývá, že pobyt v horském prostředí a výcvik v té nejelementárnější formě se jeví stále více žádoucí. Mateřské školy, TJ i jiné instituce by měly více využívat možností, které mají děti tohoto věku.

PROGRAM LYŽAŘSKÉHO VÝCVIKU DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

1. den — odpoledne: rovina, velmi mírný svah.

Seznámení s prostředím, se sněhem, se správnou výzbrojí; držení holí (bez lyží); připínání lyží; průpravné cviky: s holemi (bez lyží) — nácvik pádu vysednutím stranou a vztyk s pomocí holí. práce paží, chůze s holemi). S lyžemi (bez holí i s holemi) obraty na místě, podřepy, dřepy, nácvik pádu, střídavé zatěžování lyží.

Počáteční testy — klouzání o jedné lyži (20 m)

— chůze na lyžích s holemi (20 m).

Chůze na lyžích v terénu, jízda střídavým skluzem, výstupy přídupem. Hry bez lyží v okolí chaty.

2. den — dopoledne: rovina, velmi mírný svah.

Opakování cviků 1. dne.

Nové cviky: chůze sunem, přídupem, skluzem (provedení závodivě ve dvojicích); chůze — zvýšená frekvence kroků — skluz; jízda šikmo střídavým skluzem (na rytmické říkadlo); výstupy oboustranným odvratem, šikmo; běhání s holemi bez lyží (závodivě po dvojicích k určeným metám); hry bez lyží v okolí chaty.

Odpoledne: velmi mírný svah.

Sjíždění přímo v základním sjezdovém postoji — zahájit chůzi; odšlapování ke svahu do zastavení; snižování a zvyšování postoje; sjezd po spádnicí v širší stopě — přenášet váhu střídavě na pravou, levou nohu — základní oblouk (mírná vlnovka na rytmické říkadlo); probíhání otevřených branek bez lyží, případně s holemi.

Sáňkování s rodiči, jízda na bobech.

3. den — dopoledne: velmi mírný svah.

Opakování cviků z druhého dne.

Průpravné cviky zaměřené na přenášení váhy, vytlačování kolene vpřed, snižování a zvyšování postoje, výskoky apod.

Nové cviky: přenášení lyží držením za vázání; snižování a zvyšování postoje při projíždění tunelů z holí; přejezd terénní nerovnosti; mírnou vlnovku zakončit obloukem ke svahu.

Odpoledne: aktivní odpočinek bez lyží. Vycházka spojená s terénní hrou „homba na lišku“, „hledání pokladu“.

4. den — dopoledne: velmi mírný svah.

Opakování cviků ze třetího dne.

Nové učivo: mírná vlnovka s plynulou návazností oblouků, sjezd po spádnicí, střídavě zvedat odlehčenou lyži; výraznější vlnovka kolem několika bodů.

Cvičení bez lyží a holí: skok do dálky z místa, s rozběhem; hod do dálky, do výšky, na cíl, krátké běhy po rovině; drobné pohybové hry na známá říkadla.

Odpoledne: velmi mírný svah.

Výraznější vlnovka, plynule spojované oblouky; nácvik základních oblouků v brankách; překonávání terénních nerovností. Jízda na bobech — změna směru přenášením váhy. Drobné závodivé hry bez lyží.

5. den dopoledne: velmi mírný svah, mírný svah.

Opakování: základní oblouky v brankách; chůze v terénu.

Nové učivo — přejíždění sněhového můstku; skok ze sněhového můstku — test.

Odpoledne: mírný svah.

Opakování: základní oblouky v brankách; cvičení postřehu (dotknout se za jízdy visícího fáboruku, sbírání větviček, jízda tunelem — různé kombinace).

Závod v krátkém slalomu. Jízda na bobech, drobné hry, karneval v místnosti i venku.

6. den — dopoledne: rovina, velmi mírný svah.

Konečný test: závod v běhu na lyžích; klouzání o jedné lyži; závod ve slalomu na velmi mírném upraveném svahu.

Odpoledne: mírný svah

Základní oblouky v brankách. Závodivě a zábavně hry na lyžích a bez nich; rozloučení se svahem.

Příklad denního režimu (pro výcvikový zájezd rodičů s dětmi)

7.00 — budíček, hygiena

7.30 — rozcvička — formou pohybových her a průpravných cviků k lyžařskému výcviku

8.00 — snídaně, příprava na lyžařský výcvik

9.00—10.30 — lyžařský výcvik

10.30—11.30 — volně ježdění na lyžích, sáňkování, hry na sněhu apod., při špatném počasí vycházka, hry v místnosti

11.30 — uložení lyží, převléknutí

12.00 — oběd

12.00—14.00 — odpolední klid

14.00—14.30 — příprava na odpolední výcvik

14.30—16.00 — lyžařský výcvik

16.00—16.30 — svačina

16.30—17.30 — sáňkování, boby,

hry na sněhu, zájmová činnost - volná

17.30 — uložení výzbroje, převléknutí

18.00—19.00 pohádky, hry a činnost v místnosti

19.00 — večeře

19.45 (20.00) — spánek

SOŇA STARÁ

Hygiena pri tréningu a pretekoch

Pri športovaní vystupujú do popredia špecifické hygienické otázky, typické len pre tento druh ľudskej činnosti.

V lyžovaní nám pôjde hlavne o znalosti vplyvu poveternostných a klimatických podmienok na výkon a ich vhodného využitia, ako aj o dodržiavanie osobnej hygieny a otužovania. Do popredia vystupujú otázky hygieny športového odevu a používania ochranných súčastí výstroja proti úrazom, ktoré sú pri vykonávaní lyžiarskeho športu časté a vyradujú lyžiarov z výcviku na rôzne dlhý čas...

POVETERNOSTNÉ PODMIENKY

Lyžiar, nakoľko vykonáva svoju športovú činnosť takmer výlučne vo voľnej prírode, je vystavený poveternostným podmienkam, ktoré môžu kladne alebo negatívne pôsobiť na jeho výkon. V prípravnom období je optimálna teplota pre tréning od 13 °C do 22 °C, v období pretekárskeho 0 °C až -10 °C. Teplota ovzdušia klesá priemerne o 6 °C na každých 1000 m nadmorskej výšky. Aktivitu športovca ovplyvňuje aj parciálny tlak kyslíka, ktorý sa so stúpajúcou výškou znižuje a už v 1500 m nad morom môže spôsobovať tzv. horskú chorobu. Čím viac sa športovec namáha, tým výraznejšie príznaky sa dostávajú. Sú to: bolesti hlavy, závrate, zhoršenie polohocitu a koordinovanosti pohybov, mdloby, búšenie srdca, dráždenie na vracanie, poruchy spánka a pod. Aklimatizácia vo výške okolo 2000 m trvá tri týždne, v priebehu ktorých krivka prispôbovania sa vysokohorským podmienkam kolísala. Zjazdové lyžovanie ako aj skoky môžu mať vo vyšších nadmorských výškach vysokú úroveň pre znížený odpor vzduchu. Beh na lyžiach bude vždy ako vytrvalostná disciplína vo vysokých polohách obťažný. Nielen uvedené faktory, ale aj vietor môže ovplyvňovať športový výkon, obzvlášť ak je silný. Ak má vietor rýchlosť do 1 m/sek., hovoríme mu vánok. Do 5 m/sek. - mierny vietor, do 10 m/sek. - silný vietor. Tieto stupne sa môžu sa-

mozrejme v priebehu tréningu alebo preteku meniť. Nevhodne pôsobí hmla, ktorá nielen že znižuje viditeľnosť, ale prináša so sebou aj nadmernú vlhkosť.

OSOBNÁ HYGIENA

Dodržiavanie osobnej hygieny sa musí stať samozrejým návykom každého lyžiara. Denná starostlivosť o ústnu dutinu a chrup má význam nielen pre zachovanie chrupu v dobrom stave, ale aj pre spracovanie potravy, lepšiu výživu, odstraňovanie rozkladajúcich sa zvyškov jedál z úst. Vzniklé organické kyseliny narušujú totiž zubnú sklovinu, napomáhajú kazivosti zubov a hlboký zubný kaz sám vedie k ochoreniu organizmu športovca, a tým k zníženiu jeho výkonnosti. Chrup je nutné čistiť denne najmenej 2X kefkou a zubnou pastou a kontrolu chrupu u zubného lekára vykonávame 2X ročne.

Starostlivosť o čistotu kože, to značí sprchovanie po každom tréningu či preteku, má taktiež svoje zdravotné aj estetické opodstatnenie. Kožou sa vylučujú odpadové látky z tela najmä počas telesnej námahy, kedy sa telo potením ochladzuje. Na pokožke sa vytvára takmer súvislý povlak z mazu a potu. Tieto kyslé produkty zmiešané s nečistotou, ak dlhšie ulievajú na koži, spôsobujú jej zápalové ochorenie. Mastnú kožu umývame mydlom, event. mydlom s prídavkom síry. Suchú po sprchovaní ošetríme detským olejom. Pre dôkladné očistenie tela je vhodná sprcha, teplá 30 - 35 °C, nakoľko maz vylučovaný spolu s potom sa v studenej vode zle rozpúšťa.

V otázkach osobnej hygieny nezabudneme spomenúť ani význam oddychu a spánku pre znovunadobudnutie síl športovca. Spánok je najvhodnejším druhom uvoľnenia, či už ide o relaxáciu duševnú alebo telesnú. Športovcovi ho musíme dopriať v dostatočnej miere. Nočný spánok má trvať u detí 10 - 11 hod., u dospelých 8 - 10

hod. Spať v dobre vetranej miestnosti, radšej chladnejšej, pod ľahkou prikrývkou, na tvrdom lôžku. Niekedy pri cestovaní na preteky alebo pri pobyte vo vysokých nadmorských výškach dochádza z rôznych príčin k nespavosti, ktorá narušuje športový výkon. Pretekárovi doporučujeme pred spaním krátku prechádzku a rozptýlenie, ktoré však nesmie narušiť denný režim. O použití liekov navodzujúcich dostatočne hlboký spánok rozhodne výhradne iba lekár výpravy.

OTUŽOVANIE

Otužovanie vodným kúpeľom, saunou, vzdušným, ako aj slnečným kúpeľom pôsobí blahodárne na ľudský organizmus, tým viac ho je treba športovcom ako prevencia proti ochoreniam z nachladnutia. Otužovanie uvádza do pohybu množstvo podmieneného reflektorických spojení, ktoré umožňujú organizmu rýchlo reagovať na zmeny kvality prostredia, a tak ho chrániť pred ochorením. Tak napr. otužovaním voči chladu reakcia ciev nosnej sliznice sa znižuje a tým menej reaguje na prechladenia. Pri otužovaní dodržiavame tieto pravidlá: postupnosť, systematickosť a použitie rôznych prostriedkov otužovania. Pri event. ochorení treba otužovanie prerušiť a po vyzdravení určí lekár začiatok a intenzitu pokračovania v otužovaní.

HYGIENA ŠPORTOVÉHO ODEVU

Športový úbor musí spĺňať viaceré požiadavky. Nesmie byť tesný, aby nebránil v pohybu a nenarušoval krvný obeh, musí byť čistý, aby nenapomáhal vzniku zápalových či plesňových ochorení kože. Svoju úlohu hrá aj farba odevu. U lyžovania odporúčame tmavšie farby, ktoré pohlcujú a zvyšujú pocit tepla. Ako materiál používame radšej bavlnu a vlnu, nakoľko dobre sajú pot a sú vzdušné. Týka sa to nie len bielizne, odevu, ale aj ponožiek. Proti mrazu v zjazdovom lyžo-

Lyžařská svatba držitele stříbrné medaile v běhu na 50 km na mistrovství světa ve Falunu Stanislava Henycha s lyžařkou Helenou Neumanovou byla velkou událostí ve Vrchlabí. V závodech na náměstí Helena porazila Standu.

vaní při používání vleků a lanoviek používáme oteplovací súpavy.

Nemenej dôležitá je lyžiarska obuv. Pri behu na lyžiach v mokrom teréne používame gumené chrániče na lyžiarske topánky, aby koža nestvrdla a nespôsobovala nepríjemné odreniny nôh. Doposiaľ sa nepodarilo vyriešiť úspešne otázku zjazdárskej obuvi, ktorá tlačuje klenbu nožnú a napomáha vývinu plochých nôh. Doporučujeme preto zjazdárom používanie ortopedických drevákov alebo korkových sandálov ako domácu obuv, aby sme podporili nožnú klenbu.

Spomeňme ešte jeden negatívny zjav, spôsobený nosením lyží výhradne na jednom pleci (zjazdári a skokani). Tento zlozvyk má za následok pokrivenie chrbtice, jej vybočenie do strany, čo sme našli u väčšieho počtu našich zjazdárov-pretekárov z radov mládeže. Dbajme preto pri výcviku na to, aby deti a mládež striedali bremeno a

nezaťažovali vždy len jedno plece.

Lyžujeme v zimnom období, neraz za nepriaznivých poveternostných podmienok, ako aj v neupravenom teréne. Technické vymoženosti v úprave tratí sú predpokladom pre znižovanie úrazovosti, treba si však uvedomiť, že terény nie sú vždy ideálne upravené poveternostné podmienky neraz rýchlo menia vzhľad tratí. Preto nesmieme nikdy podceňovať nepriaznivé počasie na horách, neupravený terén, ťažký sneh, ako aj pokyny usporiadateľov pretekov, event. príslušníkov Horskej služby.

Veľkú starostlivosť venujme žiakom pri ich výcviku. Deti vydávajú svoju energiu podstatne rýchlejšie a „bezvýhradne“,

čo môže navodiť ich rýchlu únavu až vyčerpanie, kedy je organizmus náchylnejší na podchladenie, omrzliny, úrazy a pod.

Potreba nosenia ochranných súčastí lyžiarskeho výstroja sa stala nutnou najmä u zjazdových disciplín. Patria sem: helmy, vystuženia kombinéz na miestach vystavených úderom o slalomové tyče, vhodné rukavice, patričná obuv, okuliare a pod.

Dodržiavanie hygienických pokynov pri tréningu a pretekaní je potrebné nielen z hľadiska kultúrnosti lyžiarskej spoločnosti, ale hlavne za účelom uchovania zdravia a tým možnosti neustáleho zvyšovania športových výkonov.

MUDr. HANA LUKÁČOVÁ

Mladí novoměstští lyžaři v NDR

Po velmi úspěšné lyžařské sezóně 1973—74, která přinesla žákům Sokola Nové Město na Moravě celkem šest titulů přeborníka ČSSR v klasických disciplínách, mladí lyžaři ani jejich trenéři neusnuli na vavřínech.

Příjemnou a užitečnou změnou v tradiční přípravě bylo týdenní prázdninové soustředění osmi vybraných žáků, vedených trenérem ing. F. Krbkem ve středisku reprezentantů NDR v Klingenthalu.

Dynamo Klingenthal má v lyžařském světě velmi dobrý zvuk a jeho závodníci na letošním mistrovství světa ve Falunu získali pět medailí. Středisko je velmi dobře vybavené, pro každého jednotlivce je rozpracovaná příprava na základě vědeckých výzkumů, sportovci jsou dobře zabezpečeni po všech stránkách a především vynikající je péče o mládež již od 7. ročníku ZDŠ. To vše přináší ovoce.

Naše výprava kterou vedl učitel R. Baranyk, byla v Klingenthalu velmi přátelsky přijata a měli jsme nejlepší podmínky pro přípravu i za nepříznivého počasí. Akce proběhla v rámci již čtyřleté družby, kterou mají lyžaři Sokola Nové Město na Moravě s Dynamem Klingenthal. Ve středisku byly mladým novoměstským lyžařům zapůjčeny i kolečkové lyže. Přestože chlapci každodenně třířázově trénovali, byli k neuta-

hání. Denně se setkávali se špičkovými sportovci NDR v čele s dvojnásobným mistrem světa ve skoku na lyžích H. G. Aschenbachem, s nimiž se na památku také fotografovali. Byl to týden velké dřiny, ale také cenných zkušeností a bohatých zážitků.

Závěrem se konal kontrolní závod na kolečkových lyžích na 11 km. Zvítězil v něm I. Veselý za 40:20 min. před L. Jamborem 42:39, M. Šimonem 43:26 a Z. Janů 43:58 min. Výcvikový tábor přispěl k dalšímu upevnění přátelských styků s Dynamem Klingenthal a žáci dobře reprezentovali novoměstské lyžování v NDR. -ph-

Vítězný Aschenbach

Dvojnásobný mistr světa na lyžích Hans-Georg Aschenbach zvítězil v závodech nejlepších skokanů NDR na hmotě první srpnovou sobotu v Mühlleithenu. Skokem 70,5 metru vytvořil současně nový rekord Vogtland můstku, jehož dosavadními držiteli byli Karwofsky a H. Glass. Aschenbach zvítězil s 242,7 b. (70,5+67,5) před Wosipiwem 237,7 (67,5+68) a Glassem 234,7 (68+67,5).

Čs. reprezentační družstvo běžců s trenérem Jaroslavem Honců při přípravě v Jilemnici

Reprezentanti na kolečkových lyžích

Soustředění čs. reprezentačního družstva běžců první zářijový týden v Jilemnici bylo ve znamení kontrolních závodů. Jejich pořad zahajoval v úterý 3. září závod na kolečkových lyžích na 20 km se startem a cílem před kulturním domem. Stal se velkou událostí pro jilemnické příznivce lyžařského sportu a ačkoliv nebyl plakátován ani oznámen v místním rozhlase, přišlo se na zajímavé boje podívat hodně diváků. Jel se na pětikilometrovém okruhu na silnici Jilemnice—Roztoky.

Brněnské družstvo Drukov, které je výrobcem kolečkových lyží, připravilo pro závodníky servis a přivezlo dostatek náhradních součástek. To přivítali nejen závodníci, ale i trenéři. Do Jilemnice přijeli i zástupci Botasu, kteří přivezli reprezentantům k testování nové běžec-ké boty, vyrobené podle připomínek z uplynulé sezóny. Někteří členové reprezentačního týmu v nich absolvovali závod a pochvalovali si je. Ačkoliv nebyly ještě vyšlápnuté, nezpůsobily žádnému ze závodníků pu-chýře.

Závod vyhrál Jiří Beran, který si dobře rozvrhl síly. Standa Henych po velmi rychlém začátku ve třetím pětikilometrovém okruhu začal ztrácet cenné vteřiny a skončil pátý. Druhé místo obsadil Josef Kubica před Františkem Šimonem. Tomu na obrátce spadla guma z kolečka a nebylo mu nic platné, že na prvních 2,5 km byl nejrychlejší. Jaroslav Saidl v závěrečných pěti kilometrech předjel Henycha, který startoval před ním. Mezi přichozími závodníky byl i sdruženář Zeman. Dobře bojoval a skončil desátý.

Úvodem byly závody mládeže jilemnické lyžařské třídy. Z děvčat na trati 1 km zvítězila Hrubá v čase 8:43,1 min. před Kunátovou 9:38,2 a Skrbcovou 9:42,5. Z chlapců na 2 km byl první Mašek za 9:47,9 min. před Hanušem 9:54,4 a Plecháčkem 10:12,8 min.

Výsledky kontrolního závodu reprezentantů na 20 km: 1. Beran 54:12 min., 2. Kubica 54:48, 3. Šimon 55:02, 4. Saidl 55:15, 5. Henych 56:24, 6. Fajstavr 56:32, 7. Běhm 57:30, 8. Jarý 57:33, 9. Matejbus 58:30, 10. sdruženář Zeman 58:40 min.

Jízda na kolečkových lyžích se stala významnou součástí přípravy lyžařů. Večerní kritérium v Banské Bystrici, závody ve Vrchlabí a v Jilemnici potvrdily, že je o ně velký zájem. Trenér čs. reprezentačního družstva běžců Jaroslav Honců k tomu říká: „Ve Skandinávii Francii, Rakousku a NSR pořádají mezinárodní závody na kolečkových lyžích. My bychom potřebovali speciální dráhy pro trénink, aby se nemuselo trénovat za normálního silničního provozu. Bylo by dobré uspořádat u nás seriál závodů a předpokládám, že v příštím roce se již bude také konat mistrovství CSSR na kolečkových lyžích. Bude to zajímavé zpestření přípravného období.“ —tr—

Jaroslav Saidl na trati kontrolního závodu reprezentantů předstihl Standu Henycha.

NÁRODNÍ DRUŽSTVA SJEZDAŘŮ ČESKÉHO SVAZU LYŽAŘŮ

Na návrh úseku sjezdových disciplín schválilo předsednictvo Českého svazu lyžařů 14. června koncepci a složení národních družstev sjezdařů našeho svazu na sezónu 1974—75. I když koncepce národních družstev nedoznala proti předchozím létům podstatnějších změn, pouze je více zaměřena na mládež, neškodí si některé její základní principy připomenout.

KONCEPCE DRUŽSTEV

Národní družstva sjezdařů českého a slovenského lyžařského svazu navazují na koncepci přípravy i výběru státních družstev ČSSR. Jsou tedy sestavována až po ustavení těchto družstev. Pro letošní rok sjezdový úsek Československého svazu lyžařů přišel s návrhem postavit mimo státní družstvo mužů v počtu 7, žen v počtu 6, juniorů (10) a juniorek (10), ještě žákovské družstvo tzv. olympijských nadějí v počtu 10 žáků a 10 žaček.

Národní družstva sjezdařů ČSR — obdobně jako v SSR — jsou rezervami státních družstev. Proto jsou v nich nejlepší čeští závodníci příslušné věkové kategorie do 21 let. Pochopitelně mimo těch závodníků, kteří byli jako reprezentanti zařazeni do družstev dospělých nebo juniorů, nebo byli vybráni do družstva OH nadějí. Závodníci jsou do národních družstev žactva, dorostu a juniorů vybíráni podle těchto kritérií:

- stáří závodníka
- jeho umístění v žebříčku [v celostátním resp. národním u žactva]
- předpokladů jeho dalšího sportovního růstu
- jeho morálně volných vlastností a prospěchu ve škole
- stanoviska odpovědných trenérů.

Abý výběr do družstev byl co nejobjektivnější, snažíme se postupně zkvalitnit kritéria [sestavování žebříčků včetně mezisezónního aranžmá, výběr vědeckých kritérií pro stanovení

dalšího sportovního růstu) a zařazovat do družstev zejména podle těch hledisek, která subjektivní názory vybírajících trenérů snižují na minimum. Výběr je diskutován v trenérské radě a komisi mládeže, schvalován vedením úseku sjezdových disciplín a taktó předkládan předsednictvu našeho svazu k schválení. Přes péči s výběrem nelze vyloučit, že v některých případech se naše názory střetnou s názory mateřských jednot a oddílů příslušných závodníků či dokonce jejich rodičů.

Národní družstva mají celoroční plán činnosti, limitovaný kádrovými, časovými a finančními možnostmi našeho svazu. Plány přípravy družstev jsou projednávány v trenérské radě i komisi mládeže a po prostudování metodikem schvalovány vedením úseku. Jsou rozpracovány na jednu sezónu (zhruba od května 1974 do května 1975), ale s dlouhodobým perspektivním zaměřením např. k mistrovství světa 1978 nebo k OH 1980 apod.

SLOŽENÍ DRUŽSTEV

Junioři — šéftrenér juniorů a dorostenců J. Holinger, trenéři Lučka a Janda, lékař dr. Káňa, závodníci: Braun (1957), Fúrich (55), Kohoutek (55), Kostelecký (56), Pršala (56), Sou-

Stopa pro běžky je i na Kavkaze

Elbrus, Ušba, Šelda, Čeget, Baksan — to jsou pojmy, které již řadu let důvěrně znají naši horolezci a sjezdaři. Letos poprvé byli nadšení přírodními krásami, které se pod těmito pojmy skrývají, i lyžaři-běžci. Druhou polovinu června na pozvání CSKA Moskva trenér Jaroslav Honců se členy reprezentačního družstva a Dukly Liberec Jirkou Beranem, Milanem Jarým, Jardou Saidlem a Frantou Šimonem prožili dva týdny v Těrskolu v Baksanském údolí, v jedné z překrásných částí Kavkazu.

Odjížděli jsme plni otázek a očekávání. Při našem příjezdu do Těrskolu (2100 m nad mořem) v půlnoci 17. června, měnily se naše otázky v drobném dešti v pochybnosti, zda se dá vůbec běhat. První ranní pohled z okna naší ubytovny na sluncem ozářený, a novým sněhem pokrytý horský velikán Dongus - Orun a jeho ledovce, změnil naše pochybnosti v euforii, kte-

rá nás neopustila po celou dobu našeho pobytu. V okolí Těrskolu, po obou stranách dravé říčky Baksanu, jsme pod mohutnými borovicemi našli dobrý terén pro kondiční trénink a co hlavní — ve vyšších polohách místa se sněhem pro dobré běhání na lyžích. Lyžovali jsme hlavně na platu pod Dongus - Orunem ve výšce 2750—2800 m nad mořem. Sem byl dobrý pří-

stup — od stanice sedačkové lanovky Čeget I. 4 km pěkné horské cesty.

Další prostor u chaty „105 Píket“ má náročnější přístupovou cestu. Osm kilometrů horské cesty a 1200 m převýšení není problémem při ranním výstupu, ale sestup v odpoledním žáru je nepřijemný.

Nejlepší lyžování bylo na ledovcích Elbrusu pod chatou „Priut 11“ ve výšce 4000—4200 m n. m. Zde byl prašan a prostor pro několikakilometrové stopy. Zatím je sem obtížný přístup, ale po dobudování druhé části lanovky z Azau to bude bez problémů. Větší trénink v této výšce však není možný bez delšího aklimatizačního pobytu ve výškách 2000—3000 m n. m.

kup [56], Soumar [56], Vala [54].

Juniorky — zatím nejmenované, protože jejich výkonnost v porovnání se začkami a mladšími dorostenkami je relativně horší. Návrh na případné malé družstvo juniorek bude projednáno na vedení úseku koncem třetího čtvrtletí.

Dorostenci — trenéři Jon a Němec, lékař dr. Erben, závodníci: Cížler [59], Eichner [60], Loska [60], Poruba [59], Rakušan [60], Škoda [59], Štverka [60], Teplík [60], Viktorin [59], Zástěra [58], Žurek [59].

Dorostenky — trenér Janoušek, techn. pracovník Adam, lékař dr. Eisner, závodnice: Bartková [59], Brudná [61], Housková [59], Janoušková [60], Kolátková [61], Nožičková [59], Sigmundová [59], Zámotná [60], Zirmová [60].

Záci — trenéři Kříž, ing. Žallmann, ing. Uhlíř, Wypásek, lékař dr. Fila, závodníci: Fučík [62], Halíř [61], Hajniš [62], Julínek [62], Karhánek [63], Kárník [63], Kolář [61], Kondečka [62], Kojzar [62], Landa [62], Martínek [64], Mrklas [64], Mudroch [64], Nyvlt [61], Paulath [63], Škop [64], Teplý [63], Udatný [64], Vaňous [63], Vogel [64].

Zákyně — trenéři Špringl a Mrklasová, lékař dr. Brandej-

Společně s námi zde trénováno několik desítek běžců SSSR (reprezentační družstvo odbořů, „unioři Dynama aj.), což nás utvrdilo v opodstatnění naší snahy hledat nové cesty v tréninku na sněhu v létě.

Z Kavkazu jsme si přivezli nejen asi 400 km naběhaných a naježděných na lyžích na sněhu, poznatky o tréninku v polohách vyšších než je u nás běžné, nová přátelství s dobrými lidmi, desítky diáčků, uchovávajících alespoň část krás Kavkazu, ale i přesvědčení, že naše první cesta do těchto hor za tréninkem běhu na lyžích v létě nebyla marná. Kavkaz je místo, kam budou stále více za krásami, sněhem a sluníčkem jezdit nejen turisté, horolezci, sjezdaři, ale i běžci. Věřím, že všichni budou stejně nadšeni jako my v červnu letošního roku.

JAROSLAV HONCŮ

ský, závodnice: Bergrová [63], Bílá [64], Cincibusová [61], Černá [62], Hronovská [62], Jelínková [63], Poláková [62], Satková [63], Šuranová [62], Valešová [63], Zahradníková [62].

Větší počet žactva odpovídá výrazné orientaci na mládež, dále koncepci federálního úseku sjezdových disciplín, že o žactvo se mají především starat národní svazy a též po dohodě obou úseků národních svazů, že každý svaz bude ve sjezdových disciplínách vybírat k přípravě asi 40 závodníků, tj. cca 16 zákyň a 24 žáků. Z toho v družstvu OH nadějí je z ČSR 5 žáků a 5 zákyň, zbytek je proto zařazen do národních žakovských družstev.

Většina družstev je trenérsky posílena, protože až na výjimky jde o dobrovolné trenéry, kteří nemohou věnovat družstvům tolik času. Trenéři z povolání byli převážně uvolněni pro práci se státními družstvy ČSSR. Všechna družstva jsou lékařsky zabezpečena a mají ještě další, výše nejmenované dobrovolné pracovníky, kteří pomáhají činnost družstev zajistit hlavně v zimním období.

PŘÍNOS PRO ČLENY DRUŽSTEV

Národní družstva mají umožnit kvalitnější přípravu vybraných vyspělých závodníků příslušné věkové kategorie. Jsou přirozenou rezervou státních družstev. Podle kádrových a finančních možností našeho svazu je pro členy národních družstev zajištěna zejména

— celoroční sportovní příprava včetně odborného trenérsko-metodického vedení

— finanční příspěvek na výcvikové tábory a kontrolní srazy družstev (tedy nikoliv plná úhrada)

— preferenční účast na výběrových národních závodech příp. pro některé členy též start na mezinárodních závodech

— možnost organizovaného tréninku v zahraničí před hlavním obdobím, max. 2 týdny na vlastní náklad

— pro vybrané členy žakovských družstev v počtu cca 20 účast v internátní škole mladých sjezdařů ve Špindlerově

Mlýně — zhruba 2 měsíce pod odborným vedením a za minimálních finančních nákladů

— pro všechny členy družstev oteplovací soupravy a snad volně jízdkeny na vleký ČSTV v ČSR, pro většinu pojistné vztahy Filmového průmyslu (licenční) a pro výběr z družstev jeden pár lyží.

Z uvedeného přehledu plyne, že v současné době není v silách našeho svazu zabezpečit družstva finančně a materiálově tak, aby každý závodník dostal 2 až 3 páry lyží a hlavně mu byly plně hrazeny výcvikové tábory a kontrolní srazy. Tady budou muset opět pomoci mateřské oddíly závodníků, jejich rodiče příp. lyžařské základy.

Národní družstva a vrcholový sport

Koncepce národních družstev není zatím skloubena se středisky vrcholového sportu resp. středisky vrcholového sportu mládeže. Tato střediska nejsou dosud vybudována, jsou převážně ve stadiu příprav. V současné době se schvalují kritéria pro zařazování závodníků do těchto středisek, shánějí se trenéři a usilovně se buduje materiální základna pro celoroční tréninkový proces. Skloubení péče těchto středisek s koncepcí práce národních družstev proběhne postupně v průběhu letošního a příští sezóny. V této době budou také ústřední lyžařské základy reorganizovány a postupně přeměněny buď v střediska vrcholového sportu mládeže nebo v tréninková střediska mládeže.

Závěrem chtěl bych popřát trenérům hodně úspěchu v jejich práci a závodníkům dobré výsledky. Mateřské jednoty závodníků, jejich rodiče i ústřední lyžařské základy chci požádat o spolupráci zejména v oblasti zajišťování tréninkového procesu, ale i o podporu v řešení finančních otázek. Věřím, že když přiloží každý z nás podle svých možností ruku k dílu, že nám dále — tak jako v posledních letech — porostou úspěšní lyžaři.

DR. JAROSLAV KÁRNÍK
předseda úseku sjezd. disciplín
ČSL

Členové čs. juniorského družstva běžců sledují výklad trenéra ing. Miroslava Javorského

KONČÍ PŘÍPRAVNÉ OBDOBÍ

Nové jedenáctičlenné čs. reprezentační juniorské družstvo běžců končí 6. listopadu přípravné období. K prvnímu soustředění v nové sezóně se sešli vybraní mladí závodníci 19. května v hotelu Ski v Novém Městě na Moravě. Trenér reprezentačního kolektivu ing. Miroslav Javorský je seznámil se systémem tréninku a stanovil jim osobní tréninkové plány na celé přípravné období. V týdenním výcvikovém táboře se junioři podrobili také úvodním kontrolním testům. U starých členů reprezentačního kolektivu ve srovnání s loňským rokem se projevilo asi 15–20procentní zlepšení. U nových juniorských reprezentantů byly značné rozdíly v úrovni zatímní trénovanosti.

Další příprava juniorského kolektivu se uskutečnila 23.–29. června v tělovýchovném středisku v Třeboni u Opatovického rybníka. Byla zaměřena na obecný všestranný trénink, na jehož pořadu byla cyklistika, běh, plavání, kanoistika, posilování a hry.

Třetí výcvikový tábor 29. července–10. srpna v Novém Městě na Moravě byl ve znamení rychlostní a silové vytrvalosti. Byl zaměřen na kolečkové lyže, běh v terénu, jízdou na kole, posilování a doplňkovou sportovní činnost.

Obecná přípravná část končila 7. září dalším týdenním soustředěním v Jilemnici. Znamenalo ověření trénovanosti a funkčního stavu sportovců. V rámci tohoto soustředění se v úterý 3. září uskutečnily kontrolní závody na kolečkových lyžích na 15 km současně s členy reprezentačního běžeckého družstva mužů, kteří si prokázovali připravenost na 20kilometrové tratě. V závodě juniorů zvítězil Oldřich Hakl za 43:00 min. před

Karlem Nývitem 44:27 a Marianem Cunderlíkem 45:24. Čtvrtý byl člen reprezentačního juniorského kolektivu biathlonistů Jaroslav Kamenský za 45:28 před Dalborem Bordovským z reprezentačního týmu běžců 45:40 a Miroslavem Račákem z liberecké Dukly 45:53 minut.

V den závodu měli členové juniorského reprezentačního týmu v průměru naježděno na kolečkových lyžích 300–500 km, na kole 1000–1600 km a naběháno 900–1000 km. Dluh měli junioři v posilování. Z plánovaných 45–60 hodin absolvovali 25–30 hodin. Nezapomínalo se ani na speciální napodobivá cvičení.

„Junioři jsou dobrým kolektivem,“ řekl trenér čs. juniorského družstva běžců ing. Miroslav Javorský. „Letos start našich mladých závodníků na juniorském mistrovství Evropy v Autrans nebyl úspěšný, v příštím roce ve finském Lietu bychom chtěli dosáhnout lepších výsledků. Je třeba

překonat i psychickou bariéru z velkých jmen. Chceme, aby naši junioři v nové sezóně dostali také příležitost startovat v mezinárodních závodech před evropským juniorským šampionátem. Nový kolektiv je perspektivní, velká většina jeho členů bude moci se zúčastnit mistrovství Evropy i v dalším ročníku.

Jedenáct členů juniorského reprezentačního družstva je z 9 oddílů. Není bez zajímavosti, že z toho sedm je strojními zámečníky. Jsou to: Bárta, Bordovský, Cunderlík, Hakl, Koňut, Nývlt a Votoček. Tvoří dobrou partu se zdravou ctižádostí.

V době, kdy vyšlo naše říjnové číslo, měli junioři za sebou již říjnovou vysokohorskou přípravu ve Vysokých Tatrách, která zahájila speciální část celoročního tréninkového plánu. Ve dnech 6.–28. listopadu mají trénovat na prvním sněhu v Murmanskú a 2.–19. prosince v Krkonoších. Přejí bychom našim juniorům, aby navázali na úspěchy čs. běžců mužů v uplynulé sezóně. -tr-

STÉ VÝROČÍ

Před sto lety, 10. října 1874, se narodil v Mladé Boleslavi pozdější význačný lyžařský a tělovýchovný pracovník ing. Vítězslav Pavloušek. Jako dlouholetý člen našeho olympijského výboru byl redaktorem Olympijského věstníku i časopisu Zimní sporty. Měl výrazný podíl na rozvoji čs. tělovýchovy, jakož i na zavedení závodů ve střelbě na lyžích v československé armádě. Tento nadšený propagátor sportu zemřel v roce 1957. -šle-

Fotografie na první, druhé a třetí straně obálky Jaroslav Trousil, na zadní straně obálky Miroslav Hladík. Fotografie uvnitř měsíčníku Miroslav Hladík, Jiří Kotland, Jiří Lustyk, Josef Stránský a Jaroslav Trousil.

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janěček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce. 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 5. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. září 1974.

Karel Nývlt patří k nejlepším čs. juniorům v běhu na lyžích. Na kontrolních závodech na kolečkových lyžích na 15 km v Jilemnici byl druhý

I naše mládež se v létě pilně připravovala na novou sezónu. Snímek je z letního výcvikového tábora sjezdářského mláďi Slovanu Špindlerův Mlýn v Třeboni

I yžarství í

ROČNÍK 60 ♦ LISTOPAD 1974 ♦ Kčs 2,50

11

Mistr světa 1970 v závodě sruženém ing. Ladislav Rygl na besedě s bývalými úspěšnými čs. reprezentanty byl vyznamenán diplomem a upomínkovým dárkem. Láďa Rygl se stal trenérem juniorského reprezentačního družstva sruženářů a odevzdává mladým závodníkům své cenné zkušenosti.

Předseda Svazu lyžování ČSTV Karel Smola (vpravo) a ústřední trenér Zdeněk Remsa pozorně sledují trénink čs. skokanů ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Nástup do spartakiádního roku

Symbolickým nástupem k Československé spartakiádě 1975 byla v sobotu 5. října ohňová poselství. Slavnostní ohně vzplanuly ve všech krajích republiky. Strahovský spartakiádní stadion soustředil členy ČSTV, SSM, Svazarmu a další příslušníky Národní fronty. V 19 hodin signál rozhlasové stanice Hvězda dal povel k zažehnutí ohňových poselství na počest zahájení roku Československé spartakiády 1975, která bude vyvrcholením oslav 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

V krátkém rozhlasovém projevu předseda ÚV ČSTV Antonín Himl připomenul, že na ploše spartakiádního strahovského stadionu za celý rok nastoupí tisíce cvičenců, aby vzdali hold velkému svátku čs. socialistické tělovýchovy. Dále řekl: „Zapalujeme ohňová poselství, kterými nejen turisté, ale i ostatní, kteří se připravují na velké dny naší tělovýchovy, přicházejí vzdát hold nadcházejícímu 30. výročí národně osvobozenického boje a osvobození naší republiky.“

Potom předseda ÚV ČSTV A. Himl zapálil strahovskou vatra a na stadionu začla kanonáda slavnostního ohňostroje. Turisté zapálili malé táboráčky kolem ústřední vaty. V řadě míst při této příležitosti připravili také kulturní programy. Na horách mezi příslušníky čs. tělovýchovy, kteří připravili ohňová poselství, byli početně zastoupeni členové lyžařských oddílů. Dobrý nápad měli lyžaři LIAZU Jablonce. V Dobré Vodě před zapálením vaty uspořádali přehlídku lyžařské dovednosti na umělé dráze. Po zapálení spartakiádního poselství znovu vyjeli na svah se zažehnutými pochodněmi.

V září a říjnu byl také ve všech krajích zahájen nácvik spartakiádních skladeb. Tělocvičny se zaplnily cvičenci a cvičenkami, kteří vystoupí na místních, okrskových a okresních spartakiádách a ti nejlepší se zúčastní Československé spartakiády 1975 na Strahově. Mezi těmi, kteří svědomitě nacvičují pěkné skladby, nechybějí ani lyžaři a lyžačky.

Nedílnou součástí Československé spartakiády jsou i turistické akce a sportovní soutěže. Do pořadu sportovních soutěží jsou zařazena i lyžařská mistrovství ČSSR. Začátkem října se sešli v Liberci zástupci okresního svazu lyžování Liberec a Jablonec nad Nisou společně s činovníky obou OV ČSTV, aby projednali první přípravu. V době před vyjitím tohoto čísla našeho odborného měsíčníku se již formoval organizační výbor mistrovství v klasických disciplínách, která se budou konat 5.—11. února 1975 a budou přípravou na mistrovství Evropy juniorů 1976, jejichž dějištěm bude Liberec.

Závody ve skocích budou uspořádány na Ještědu, běžecké disciplíny v Bedřichově. Náhradní tratě jsou zajištěny na Malé Jizerce. Zkušené a obětavé liberečtí a jablončtí organizátoři jsou zárukou, že mistrovství ČSSR jako součást Československé spartakiády budou vzorně připravena.

Spartakiádní lyžařské náborové soutěže budou organizovány ve všech okresech, kde jsou pro lyžování podmínky. Jsou určeny pro všechny, kteří umějí trochu lyžovat a mají zájem o tento pěkný sport. Jsou vypsány pro všechny věkové kategorie od mladších žáků a začek až po muže a ženy ve všech lyžařských disciplínách. Některé okresní svazy lyžování již připravují standardní tratě, na nichž uspořádají několik těchto závodů jakmile napadne sníh. Počítá se s tím, že se jich zúčastní tisíce dosud neorganizovaných lyžařů a lyžařek. Vybrané okresní družstva se střetnou v krajské spartakiádní soutěži ve všech disciplínách. V každé kategorii může mít okresní družstvo nejvýše šest účastníků.

Dětem a mládeži je vyhrazena další soutěž o „Spartakiádní vložky 1975“. Bude se konat ve třech věkových kategoriích: do 10, 14 a do 18 let. Ve sjezdových disciplínách se soutěží o modrou, v běhu o žlutou a ve skoku o červenou vložku. Děti a mládež mají možnost zúčastnit se ve všech disciplínách několika závodů a získat více „Spartakiádních vložek 1975“ různé nebo stejné barvy. Závody mohou pořádat nejen lyžařské oddíly tělovýchovných jednot, ale i jiné složky ČSTV, SSM a jeho Pionýrská organizace, jakož i školy, učňovská střediska, odborná učiliště apod.

Minimální délka běžecké tratě pro děti do 10 let je 500 m, délka skoku bez pádu 2 m a sjezdové tratě nejméně 100 m s minimálním počtem 5 branek. Pro žactvo do 14 let je minimální běžecká trať 1000 m, délka skoku 3 m a sjezdové tratě nejméně 150 m alespoň s osmi brankami. Pro mládež do 18 let je připravena minimální běžecká trať 2000 m, délka skoku bez pádu nejméně 5 m a minimální délka sjezdové tratě 200 m s nejméně 12 brankami.

„Spartakiádní vložky 1975“ jsou masovou soutěží, která je určena pro nezávodníky. Lyžařské oddíly, svazácké organizace a školy se při jejím pořádání vynasnaží, aby pro pěkný a zdravý lyžařský sport získaly co nejvíce dětí a mládeže. Všechny bližší informace sdělí zájemcům okresní svazy lyžování. Pořadatelé využijí prvního sněhu k organizování této soutěže, která bude končit 30. dubna 1975.

JAROSLAV TROUSIL

Reprezentační a juniorská družstva

před sezónou 1974-75

V těchto dnech vrcholí končí příprava reprezentačních a juniorských družstev. Za krátký čas vstoupí do období předzávodního a závodního, kdy vymění kolečkové lyže, svahy a můstky s umělou hmotou, usilovnou práci na zvyšování svých tělesných vlastností za přípravu na sněhu a účast na mezinárodních závodech sezóny 1974-75.

Letošní rok byl pro naše lyžaře, po výsledcích na mistrovství světa ve sjezdových disciplínách ve Sv. Mořici a v klasičích ve švédském Falunu, nejúspěšnější v historii čs. lyžování. To zavazuje všechny závodníky, trenéry a ostatní činovníky Svazu lyžování ČSTV k prohloubení a dalšímu zvyšování kvality celého tělovýchovného procesu tak, aby výsledky v nastávající sezóně a hlavně na ZOH 1976, kam směřuje všechno naše úsilí, byly nejméně takové jako v letošním roce na MS. Pohlédneme se proto za letošním přípravným obdobím, které se chýlí pomalu ke konci a zhodnotíme si jeho klady a případné nedostatky, se kterými jsme se v průběhu setkali.

Příprava reprezentačních a juniorských družstev proběhla v letošním roce ve všech disciplínách hladce podle ročních tréninkových plánů. Ty byly projednány letos v květnu komisí oddělení vrcholového sportu ÚV ČSTV za účasti odpovědných trenérů, předsedů jednotlivých úseků a zástupců Svazu lyžování ČSTV. Na základě připomínek byly tyto plány přehodnoceny a s konečnou platností schváleny. Trenéři jednotlivých družstev vypracovali model přípravy pro ZOH 1976, který se v letošním přípravném, předzávodním a závodním období vyzkouší, v dubnu 1975 po získaných zkušenostech přehodnotí a použije pro finální přípravu na ZOH 1976. Všechny plánované výcvikové tábory doma i v zahraničí se uskutečnily v plném rozsahu. Sjezdaři a sjezdařky absolvovali již tři týdenní tréninky na sněhu v Alpách, běžci a běžkyňe lyžovali

Čs. juniorské reprezentační družstvo běžců při výcvikovém táboře a kontrolních závodech v Jilemnici

v prvé polovině října na sněhu v Rakousku. Skokani a sdružení využívali plně můstků s umělou hmotou v Rožnově pod Radhoštěm a ve Frenštátě pod Radhoštěm. Tělesná příprava závodníků je podle výsledků testových baterií jednotlivých družstev na vyšší úrovni proti roku minulému. Můžeme proto usuzovat, že je předpoklad v nastávající sezóně dalšího zvýšení výkonnosti, ne však u všech družstev.

Družstvo běžců a běžkyň tvoří kádr mladých perspektivních závodníků a závodnic s poměrně vyrovnanou výkonností. Ve sjezdovém úseku se zatím budeme opírat o výkony některých jednotlivců, ke kterým se trenérský kolektiv snaží vychovat další spolehlivé a výkonnostně vyspělé závodníky. S generacním problémem bojují družstva skokanů a sdruženářů. Ve skokanském týmu po odchodu starých osvědčených reprezentantů Rašky, Hubače, Divily, Matouše a dalších došlo ke značnému omlazení. Odpovědnost úspěšné reprezentace leží na několika jedincích, kteří tvoří kádr družstva. Mladí musí sbírat zatím drahocenné zkušenosti a na jejich zařazení se do světové špičky si musíme zákonitě počkat nejméně ještě dvě až tři sezóny. S jistým problémem se setkáváme i u reprezentačního kolektivu sdruženářů, kde sportovní růst, protože se jedná o dvě rozdílné a náročné disciplíny, je ještě ob-

tížnější a pomalejší. Z toho hlediska musíme také na tato dvě družstva pohlížet. Víme, že tam problémy jsou a že se na zvýšení výkonnosti tvrdě pracuje. Proto budeme v posuzování výkonnosti u těchto týmů trpěliví — všechno chce svůj čas.

V průběhu přípravného období jsem navštívil výcvikové tábory jednotlivých družstev. Měl jsem možnost sledovat vždy několik tréninkových jednotek s různým zaměřením. Objem a intenzita dosahují v mnohých případech stropových hodnot. Svaz lyžování ČSTV se plně snaží vytvořit všem družstvům optimální podmínky jak po stránce materiálně technické, tak i tělesné přípravy. Přes všechno úsilí se nepodařilo některé věci zajistit. Běžci, běžkyňe a sdruženáři měli v průběhu přípravného období značné potíže s kolečkovými lyžemi. Nejenom že jich byl nedostatek, ale ani kvalita neodpovídala našim požadavkům, nehledě na značný nedostatek náhradních dílů. Tím byla nejednou ohrožena plynulost přípravy a splnění ujetí plánovaných kilometrů. I když sekretariát Svazu lyžování ČSTV vyvinul pro řešení tohoto problému značnou iniciativu, podařilo se až koncem září zajistit potřebný počet těchto lyží. Družstva se při tréninku na kolečkových lyžích setkávala s vážnými problémy najít vhodné tréninkové prostory. Celá příprava se dosud uskutečňuje na veřejných frek-

ventovaných silnicích při plném provozu a to je velmi nebezpečné, nehledě ke značným inhalacím výfukových plynů. Snad jen zázrakem nedošlo dosud k vážnějšímu zranění. Při jízdě s kopce dosahují závodníci rychlosti kolem 60 km za hodinu, při čemž se nedá brzdit. To jsou dva nejozřejavější problémy, které je nutno pro zkvalitnění tělovýchovného procesu těchto disciplín řešit vybudováním stabilních asfaltových drah.

Ve skokanském úseku byla v tomto roce kritická situace pokud jde o můstky s umělou hmotou. V některých místech jsou můstky pro špatný stav hmoty mimo provoz. Tak kupř. příslušníci Dukly Liberec neměli možnost trénovat v domácím prostředí na můstku ve Vratislavicích, stejně jako skokanů Dukly Banská Bystrica a civilní příslušníci reprezentačních družstev z Banské Bystrice. Týmy začínaly v počátku letošního přípravného období na poměrně velkých můstcích v Rožnově a Frenštátě pod Radhoštěm, přestože na začátku přípravy bylo třeba trénovat techniku jednotlivých částí skoku na můstcích s normovým bodem P 50—55 m při menších nájezdových rychlostech. Tím více se tato věc dotýkala tréninku juniorských kategorií. Takový můstek však nebyl v celé republice k dispozici. V posledních dnech se situace zlepšila. Vratislavice jsou od 1. října v provozu, Banská Bystrica bude renovována pravděpodobně v příštím roce a přibyl pěkný můstek s umělou hmotou v Tatranské Lomnici, který dovoluje skoky delší 60 metrů. Ne-příjemná je i skutečnost, že ani u jednoho můstku není vybudována posilovna včetně odpovídajícího nářadí a náčiní. Naši skokanů a sruženářů jsou nuceni vozit si toto náčiní do výcvikového tábora sami. Náčiní je proto málo a to značně ovlivňuje kvalitu tréninkového procesu.

Dosud byly problémy s výstrojí závodníků jak tréninkovou, tak i závodní. Předsednictvo výboru svazu lyžování ÚV ČSTV tuto otázku řešilo a tak do letošního závodního období by měla být všechna družstva zajištěna jednotným společenským oblečením, tréninkovými i reprezentačními tepláky a zá-

vodní výstrojí. V otázkách výzbroje, domnívám se, že nemáme do nastávající sezóny problémy.

Hodně se změnilo na úseku politickovýchovné práce. U jednotlivých družstev byli jmenováni politickovýchovní pracovníci, kteří jsou řízení politickovýchovnou komisí Svazu lyžování ČSTV a úzce spolupracují s trenéry v uvádění politickovýchovné práce do praxe. V ročních tréninkových plánech každého družstva je zakotvena i oblast výchovy našich reprezentantů včetně úkolů, které mají týmy v průběhu roku splnit. Formy a prostředky připravilo politickovýchovné oddělení ÚV ČSTV. Hlavním naším cílem je ucelené a cílevědomé utváření

člověka, všestranně a harmonicky rozvinutého člena naší socialistické společnosti.

Závěrem lze konstatovat, že příprava všech reprezentačních družstev lyžařů v letošním přípravném období byla poměrně dobrá, plynulá a i při vyskytnutých se problémech, se trenéři s plněním tréninkových plánů vyrovnali. Nyní bude ještě záležet na plynulém přechodu k přípravě na sněhu a pak myslím nemusíme mít obavy „až se zima zeptá“. Pádnou odpověď by měli dát naši reprezentanti v závodech nastávající sezóny!

ZDENĚK REMSA
ústřední trenér Svazu lyžování
ČSTV

Kongres INTERSKI a my

Medzinárodný zväz pre vyučovanie lyžovania INTERSKI bol doteraz u nás známy len užšiemu okruhu lyžiarskych pracovníkov. Ak odhliadneme od niekoľkých pokusov komerčného využitia zväzu, je jeho vznik a najmä súčasná zameranosť odrazom tendencií našej doby riešiť problémy vo svete nie izolovane, ale spoločne, tendencií, ktoré sa postupne presadzujú aj v medzinárodných vzťahoch. Úkolom, ktorý INTERSKI rieši, je vyučovanie lyžovania. Vyvolalo ho masové rozšírenie lyžovania najmä po roku 1950, podporované vzrastajúcim záujmom ľudí takmer na celom svete.

Medzinárodný zväz pre vyučovanie lyžovania prešiel od prvého stretnutia lyžiarskych odborníkov v Zürsee (Rakúsko), kde došlo k prvému vymedzeniu základných znakov rakúskej lyžiarskej školy, až ku kongresu INTERSKI v Garmisch-Partenkirchen úspešným vývojom. Jeho postupné dotváranie je spojené s menami významných lyžiarskych osobností ako Allais, Couttet, Oreiller, Schneider, Seelos, Rominger, Kruckenhauser, Hodler a ďalší. Dejiskom kongresov boli svetoznáme lyžiarske centrá Davos, Val d'Isère, Badgastein, Aspen (USA). Od budúceho roku se medzi ne bude radíť aj naše Štrbské Pleso vo Vysokých Tatrách. To nás na jednej strane iste všetkých teší, no na druhej strane aj zaväzuje k tomu, aby sme X. kongres INTERSKI 19.—26. 1. 1975 zabezpečili tak, aby sa čestne zaradil medzi vynikajúce doterajšie v krajinách s bohatou lyžiarskou tradíciou.

Výrazným znakom kongresov INTERSKI, ktorými sa tiež líšia od iných kongresov, je to, že referáty a teoretické práce prednesené na kongrese sú doplnené ukázkami techniky a metodiky na snehu. Toto spojenie teórie s praktickými ukázkami, predvedenými vynikajúcimi demonštrátormi z jednotlivých krajín, umožňuje konkrétnejšie poznať a oboznámiť sa s lyžiarskou technikou a metodikou jej návčiku v jednotlivých krajinách. Konkrétne zrakové poznávanie je tu veľmi dôležité. Veď vieme zo skúsenosti, ako sa napríklad aj u nás v minulosti a často aj teraz rôzne protikladne interpretova-

la technika poznávaná prevažne iba na základe teoretických prameňov. Preto X. kongres INTERSKI, ktorý bude svetovou prehliadkou techniky a metodiky lyžovania, bude pre nás veľmi užitočný. Umožní nám zúčastniť sa konfrontácie názorov na techniku lyžovania a metodiku jej nácviku medzi predstaviteľmi významných alpských škôl a poskytnie nám príležitosť konfrontovať s nimi aj naše názory. To je pre nás dôležité najmä v zjazdovom lyžovaní, kde sa nám ešte stále nepodarilo odstrániť niektoré rozpory v teoretických otázkach vyučovania lyžovania.

Obsahovú stránku kongresov INTERSKI určuje predsedníctvo INTERSKI. Posledné zasadanie v Brixene pripravilo za prítomnosti našich zástupcov predbežný program X. kongresu v Tatrách a stanovilo niektoré zásady účasti jednotlivých krajín na prednáškách a ukázkach a aj ich zameranie. Bolo rozhodnuté, aby pro obmedzené časové možnosti boli zaradené do programu iba referáty zástupcov tých krajín (delegácií), ktoré budú

môcť teoretické závery sprevádzať praktickými ukázkami na snehu. Okrem toho vzhľadom na veľký počet prihlášok na demonštrovanie zjazdu rozhodlo predsedníctvo uskutočniť výber a pripustiť iba tie ukážky, ktoré znamenajú prínos do teórie a praxe lyžovania. Pretože Československo chce na tomto kongrese po prvýkrát vystúpiť aj s ukázkami zjazdového športu, je toto rozhodnutie predsedníctva pre nás veľmi zaväzujúce. V histórii vzhľadom k prírodným podmienkam nemohla prirodzene naša krajina ovplyvňovať vývoj techniky a metodiky zjazdového lyžovania vo svete ako napr. alpské krajiny. Avšak vzhľadom na podporu nášho zriadenia, najmä pokiaľ ide o rozvoj vedeckého skúmania a starostlivosti o výchovu a vzdelávanie cvičiteľov a trénerov, vytvorili sa aj u nás predpoklady, aby sme mohli svojím podielom prispieť — a to aj v medzinárodnom meradle — do procesu vývoja techniky a metodiky zjazdového lyžovania. Vývoj techniky zjazdového lyžovania v alpských krajinách

nemal svoj základ vo vedecko-výskumnej činnosti, bol skôr živelný a podliehal náhode. Preto práce odborno-vedeckého charakteru sú veľmi žiadané. Preto práve tu sa vyskytuje najväčšia možnosť nášho uplatnenia. Z tohto poznatku chceme vychádzať pri stanovení obsahu a zameraní našich ukážok na kongrese, a to nielen v zjazde, ale aj v behu a skoku.

Ukážky v behu a skoku sme robili už na predchádzajúcom kongrese, máme teda určité skúsenosti. Zameranie nášho vystúpenia bude rešpektovať zvláštnosti vo výučbe týchto disciplín. Sú dané najmä tým, že napr. u behu na rozdiel od zjazdu základná pohybová štruktúra nie je tak zložitá, pretože je pohybove viac príbuzná bežným cyklickým lokomočným pohybom, kde sa pohyb uskutočňuje pri menšej rýchlosti. Preto tu teda v prvej etape vyučovania nevystupujú tak do popredia otázky techniky. Pozornosť bude potrebné venovať viac otázkam koordinácie a spresňovaniu pohybu ako základu ekonomie pohybu.

TRENÉŘI O POLITICKOVÝCHOVNÉ PRÁCI

Svaz lyžování ČSTV pripravil 21. září v Praze seminář k politickovýchovné práci, aby tak úspěšně pokračoval v cestě jejího dalšího prohloubení na všech úsecích. Zúčastnili se jej trenéři reprezentačních družstev, lyžařských základů, armádních středisek, předních oddílů, jakož i politickovýchovní pracovníci úseků a členové představenstva výboru svazu lyžování — ÚV ČSTV.

V úvodu předseda výboru svazu lyžování — ÚV ČSTV Karel Smola zdůraznil význam politickovýchovné práce, která zaujímá přední místo v celé činnosti tělovýchovné organizace. O podílu ČSTV a lyžařů na oslavách 30. výročí SNP a 30. výročí osvobození ČSSR hrdinnou Sovětskou armádou hovořil předseda politickovýchovné komise Svazu lyžování ČSTV ing. Ladislav Harvan, CSc. S velkou pozorností vylechli účastníci semináře přednášku místopředsedy politickovýchovné komise ÚV ČSTV dr. Miroslava Jecha, CSc., o problematice socialistické výchovy v tělovýchově, metodice politickovýchovné práce a působení trenéra.

V plodné diskusi vystoupil také ústřední trenér Zdeněk Remsa, který hovořil o prohloubení výchovného působení v reprezentačních družstvech. Diskutovalo se o zakládání svazáckých skupin v reprezentačních družstvech, o zapo-

jení lyžařů do soutěže o vzorný oddíl a vzorný kolektiv mládeže, o dobrých výsledcích brigádnické práce lyžařských oddílů při budování nových můstků, lyžařských výtahů a úpravě lyžařských středisek.

Předseda sjezdového úseku doc. Jaromír Bogdálék zdůraznil, že je třeba, aby zejména mladí závodníci si více vážili a pečovali o lyžařskou výzbroj a výstroj, která stojí značné finanční částky a chránili socialistický majetek. Některým často chybí náležitý vztah k oddílu, který by se měl projevit i nošením oddílových odznaků místo různých reklamních nápisů a nálepek. Vedoucí lyžařské základny v Domažlicích Gaby Koubek připomenul, jaká péče se v současné době věnuje žactvu a jaké značné částky umožňují účast mladých lyžařů a lyžařek na závodech, zajišťují jim výzbroj a výstroj. Trenér sehrává velmi důležitou úlohu při výchově mladých sportovců a má velký vliv na jejich studium nebo pracovní úspěchy v zaměstnání. Je třeba, aby po všech stránkách byl vzorem svým svěřencům. Politickovýchovná práce se stala nedílnou součástí působení všech trenérů. Letošní sezóna by měla znamenat další krok kupředu v této oblasti v lyžování.

Ukážky výučby budú zamerané na získanie ľahkosti (uvoľnenia) pohybu zdokonaľovaním a zrýchľovaním základného lokomočného pohybu chôdze. U skoku je zvláštnosťou pohybu daná najmä tým, že paleta pohybových štruktúr nie je tak široká, pohyb sa uskutečňuje v podstate jedným komplexným pohybom a za približne rovnakých podmienok. Na druhej strane rýchlosť tu kladie požiadavku na prekonávanie psychologických zábran. Aj tu bude potrebné sústrediť sa na upresňovanie techniky a na skokanskú prípravu (prípravné cvičenia).

U zjazdu chceme v našom vystúpení na kongrese dokumentovať svoje stanovisko a názor na najdiskutovanejšiu problematiku techniky zmien smeru zjazdu. Chceme tu vychádzať z analýzy pohybovej štruktúry a zo stanovenia základných vonkajších aj vnútorných faktorov určujúcich usutočnenie moderných oblúkov. V podstate teória a praktické ukážky budú v súlade s výsledkami zjednocovacieho seminára, usporiadaného tohto roku metodickým úsekom Čs. zväzu lyžiarov.

Požiadavka vedeckého prístupu pri zostavení obsahu nášho vystúpenia na kongrese nás prirodzene viedla k potrebe úzkej spolupráce metodického úseku s inštitúciami, ktoré sa na vedecký výskum v telesnej výchove zameriavajú, tj. najmä s Fakultami telesnej výchovy a športu v Prahe a Bratislave. No súčasne chceme, aby sa teória nevytvárala bez kontaktu s úsekmi trénerskými, kontaktu nutného k zabezpečeniu jednoty teórie a praxe ako podmienky úspešnosti každej teoretickej práce.

Na záver ešte niekoľko slov k otázke, s ktorou sa v poslednom čase často stretávame: či kongres v Československu prispeje aj k zvýšeniu úrovne výkonnosti nášho športového lyžovania. Otázka vniká najmä preto, že na kongrese sa rešia otázky vyučovania, a teda aj základnej techniky. Tu je, myslím, potrebné znovu si pripomenúť, že tak ako nemožno v širšom meradle zabezpečiť úspešnosť výučby vysokoškol. bez základného a nižšieho školského vzdelávania, tak nemožno robiť priepasť a pretrhnúť kontinu-

itu medzi vyšším pretekovým (a v tom i vrcholovým) osvojením techniky a vyučovaním v základnom lyžovaní. Porovnanie samozrejme platí tam, kde ide o kontinuitu vývoja jednotlivca, o kontinuitu vekovú, tj. u mládeže. Často sa u nás dáva aj u mládeže do protikladu pojem tréning k pojmu základné lyžovanie. To je nesprávne, veď u mládeže už prvé začiatky v lyžovaní sú motivované sťaživosťou. V základnom výcviku u detí a mládeže nielen že sa získava široká základňa pre rast pretekárov, ale aj cenné skúsenosti s osvojením zložitej techniky. Je len potrebné, aby včasným výberom podľa objektívnych kritérií, medzi ktorými je aj rýchlosť a presnosť osvojovania základov techniky, sme vybrali tých, ktorí majú predpoklady a sú schopní napredovať rýchlejšie a majú perspektívy vyššej až špičkovej výkonnosti. Je dokázané, že

tréning od začiatočníkov až po pokročilých špičkových športovcov je jednotný proces. V priebehu tréningu začiatčovníkov osvojuje si mladý lyžiar technické zručnosti v rozsahu základného lyžiarskeho výcviku. Tieto zručnosti tvoria základ k ďalšiemu zdokonaľovaniu a variabilnému osvojeniu techniky v podmienkach pretekania. Vychádzajú z toho teda kongres — kde otázky stanovenia základnej, teda akejkoľvek abstraktnej techniky budú jedným z hlavných bodov hľadania a špecifikovania cieľov výučby — môže byť za predpokladu kritického výberu a tvorivého prístupu pri prenose záverov do praxe tiež veľmi užitočným pre zvyšovanie úrovne učebno-tréningového procesu, a tým aj lyžiarskej výkonnosti u nás.

Dr. MILOSLAV ZÁLEŠÁK, CSc.,
člen predsedníctva Zväzu lyžovania ČSSTV

Skokani z rožnovské devítiletky

V uplynulém školním roce 1973—74 byla v Rožnově pod Radhoštěm v ZDS Vídečská ulice založena sportovní třída lyžování, zaměřená na klasické disciplíny. Měla 28 žáků, kteří se věnovali běhu, závodu sručenému a skoku. Zejména pro skok jsou v Rožnově dobré podmínky, neboť zde mají dva můstky s umělou hmotou. Již v prvním ročníku sportovní třídy se mohli někteří mladí rožnovští skokani, zejména Martiňák a Piras pochlubit dobrými výsledky. Je to zásluha trenéra z povolání Zdeňka Krompěle, dobrovolného trenéra Miloše Peřicha a třídního učitele Petra Vašíčka.

Ani o prázdninách trenéři nezháleli. Při srpnovém soustředění čs. reprezentačního družstva skokanů jsme měli příležitost sledovat jejich práci s chlapci, kteří zůstali doma a nebyli na letních táborech. Líbila se nám péče obou trenérů a zájem školáků. V Rožnově vyrůstají nadějnější mladí skokani (na snímku při letní přípravě). Jistě o nich uslyšíme v závodech žactva nové sezóny.

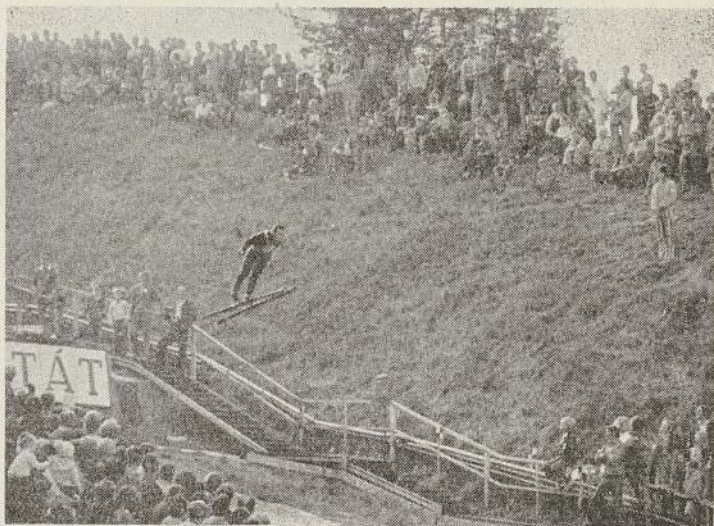
—tr—

H. G. Aschenbach

Triadvacetiletý dvojnásobný mistr světa Hans-Georg Aschenbach (NDR) zvítězil v druhém ročníku Velké ceny Frenštátu na můstku s umělou hmotou v soutěži 79 skokanů z NDR, Jugoslávie, Polska, Rakouska, Švýcarska a ČSSR. Závod, který se konal 15. září před návštěvou téměř 20 000 diváků a jehož druhé kolo bylo vysíláno televizí do ČSSR, NDR a Polska, potvrdil velmi dobrou formu skokanů NDR, kteří obsadili první čtyři místa a další jejich závodník Kampf byl sedmý.

H. G. Aschenbach opět ukázal obdivuhodnou jistotu, měl velmi dobrý odraz, dokonale elegantní při letu vzduchem a jeho skoky měly i patřičnou délku. Také ostatní závodníci

Skok Jiřího Rašky při 2. ročníku Velké ceny Frenštátu, v němž obsadil páté místo a byl nejúspěšnějším čs. závodníkem

vítězem Velké ceny Frenštátu

NDR potvrdili, že po úspěšném startu na letošním mistrovství světa ve Falunu chtějí v dobrých výkonech pokračovat i v nové sezóně. Jejich trenér Dieter Neuendorf byl s výkony svých svěřenců spokojen. Závodníci NDR v přípravném období v průměru před Velkou cenou Frenštátu absolvovali již 300 skoků na hmotě a v tomto směru měli značný předstih před skokany ČSSR i ostatními startujícími.

Pro většinu příznivců této lyžařské disciplíny bylo umístění čs. reprezentantů zklamáním, není třeba však z něho dělat předčasné závěry. Z členů reprezentanta družstva si vedl nejlépe Rudolf Höhnl, který skončil osmý a Jindřich Balcar byl desátý. Nejúspěšnějším čs. závodníkem byl Jiří Raška — obsadil páté místo. Je ve Frenštátě doma, můstek dobře zná a i když se vzdal účasti v reprezentačním kolektivu, zůstal dále velkým bojovníkem a ctižádostivým závodníkem. Jeho stylově pěkné skoky to znovu potvrdily. Ve zkušebním kole také překonal čs. rekord Leoše Škody na tomto můstku 84 m z loňského roku o 1,5 m.

Zahraniční účastníci si pochvalovali pěkný frenštátský

skokanský areál. Má nyní i dokonale osvětlení, které umožňuje také večerní provoz. Čs. reprezentanti ho vyzkoušeli při výcvikovém táboru. Poláci a Švýčari zde zůstali ještě po závodech, aby největšího můstku s umělou hmotou na světě s normovým bodem 72 m a kritickým 90 m využili k dalšímu tréninku. Světový rekord Poláka Czieślawa Janika na tomto můstku 87 m z loňského 4. ročníku Poháru Národní fronty odolal, ale většina expertů byla názoru, že jen proto, že závody se konaly příliš brzo a v polovině září skokani ještě neabsolvovali větší počet skoků na velkém můstku s umělou hmotou. Vždyť i řada závodníků zvůčných jmen se musela spokojit s horším umístěním. Platí to kupř. o švýcarském mistru světa v letech na lyžích z jugoslávské Planice Walteru Steinerovi, který skončil až na 23. místě.

„Zatím jsme neměli mnoho možností trénovat na hmotě,“ řekl trenér Švýcarů Ewald Roscher. „Udělal jsem chybu, že jsme do Frenštátu nepřišli dřívě, abychom se mohli pořádně k závodům připravit. Skokani NDR byli zatím bez konkurence.“

Závody přinesly cenné zkušenosti. Patrná byla větší síla v odraze skokanů NDR a v průměru podle měření olomoucké výzkumné skupiny, vedené dr. Jiřím Novosadem, CSC., byla jejich nájezdová rychlost o 2 km/hod. větší než čs. závodníků. Znamená to i větší délku skoků.

Výsledky: 1. H. G. Aschenbach 248,4 b. (86+85 m), 2. B. Eckstein 238,3 (85,5+84,5), 3. J. Danneberg 237,5 (86,5+85,5), 4. H. Wosipiwo - obhájce VC Frenštátu (všichni NDR) 233,0 (81+83,5), 5. J. Raška (MEZ Frenštát) 231,1 (80,5+82,5), 6. W. Pürstl (Rakousko) 227,8 (82,5+82,5), 7. D. Kampf (NDR) 225,3 (84,5+80,5), 8. R. Höhnl (ČSSR) 221,1 (81,5+79), 9. A. Krzysztofiak (Polsko) 220,4 (80,5+78), 10. Jindřich Balcar (ČSSR) 219,6 (79+81,5), 11. A. Innauer (Rakousko) 218,0 (76+81), 12. H. Schmid (Švýcarsko) 213,7 (79+77,5), 13. W. Fortuna (Polsko) 210,4 (79+79), 14. B. Norčić 210,2 (81,5+77,5), 15. B. Dolhar (oba Jugoslávie) 208,3 (78,5+79). Umístění dalších čs. reprezentantů: 19. K. Kodejška 205,2 (79,5+72), 20. J. Lepko 202,5 (76+76), 25. Jaroslav Balcar 196,5 (71,5+75,5).

JAROSLAV TROUSIL

Předškolní a školní mládež na lyžařských kursech

Věková hranice, u které se začíná se sportovní přípravou mládeže, se neustále snižuje a počet sportovních odvětví, které tato tendence zasahuje, neustále roste. Zákonitě dochází k tomuto jevu i v lyžování, kde je možno začít s prvními kroky na lyžích a pokusy o první sjezdy již asi u čtyřletých dětí.

U první věkové skupiny, která zahrnuje zhruba děti od čtyř až do osmi let, má lyžařský výcvik a výchova svou zvláštní charakteristiku. V tomto věku je nutno přistupovat k dětem nikoliv z hlediska toho, co se dítě naučit má nebo musí, ale co se naučit může. Výcvik je nutno provádět především formou hry. Další důležitý prostředek výchovy je míra, v jaké se dítě začlení do dětského kolektivu. Čím více se dítě s kolektivem ztotožní, tím více ztrácí ostych, případně i strach a tím snáze provádí nové neznámé prvky. Snaží se nezůstat pozadu za dětským kolektivem, prosazuje se jeho touhou vyniknout. Tento „kolektivní duch“ je velmi důležitým výchovným a výcvikovým prostředkem a v mnoha případech pomůže u dětí překonat moment strachu z nějakého cviku nebo psychologickou bariéru, která při individuálním výcviku a vedení se jeví jako téměř nepřekonatelná překážka. Osobní příklad ostatních dětí je velice účinným prostředkem při lyžařském výcviku v družstvech.

Před několika lety podnikla komise mládeže úseku sportovního lyžování Svazu lyžování ČUV ČSTV řadu experimentálních kursů s výchovou dětí v různých věkových skupinách a vyzkoušela několik způsobů vedení kursů.

Kurs dětí s rodiči: v podstatě je to forma cvičení dětí s rodiči, aplikovaná na lyžařskou výuku a prováděná většinou po dobu jednoho týdne. Rodiče pečují o své děti v době, kdy tyto nemají výcvik a jsou tedy s nimi po větší část dne. Cvičitelé a cvičitelky přebírají děti od rodičů po snídani na ranním nástupu a odevzdávají je rodičům před obědem. Podobný postup je i při odpoledním výcviku. Přímé působení cvičitele je

časově omezené na tuto dobu výcviku. Děti mají sice stálý kontakt se svými rodiči, ale to na druhé straně někdy ztěžuje situaci cvičitele tam, kde nároky na kázeň ze strany rodičů nejsou stejné vůči všem dětem. Také začlenění dětí do kolektivu je u této formy nesnadné a některé děti se s kolektivem za celou dobu trvání kursu nezotožní vůbec. Čas, který tráví cvičitel u tohoto typu kursu, je poměrně krátký a omezuje se prakticky na dobu, kterou tráví s dětmi na sněhu. Tam, kde to jde, je dobré, může-li se v době dětského výcviku věnovat některý cvičitel i rodičům.

Druhý typ kursu je bez přítomnosti rodičů a je veden tak, že o děti mimo dobu výcviku pečují dospělé osoby. U této formy kursu je styk cvičitele s dětmi prakticky stejný jako u předchozího typu. Začlenění dětí do kolektivu je zde snazší, určitou nevýhodu však tato forma má. Je to většinou ne zcela jednotné působení na dítě ze strany cvičitele a osoby, která pečuje o dítě mimo dobu výcviku. Je-li pečující osoba (a to je téměř ve všech případech) příbuzná s některým dítětem, je toto dítě v určité výhodě a většinou se snaží na úkor ostatních toho využít.

Další forma týdenního kursu je ta, že po celou dobu pečují o děti pouze cvičitelé a cvičitelky, a to nejen na sněhu v době výcviku, ale po celý den. Nároky na cvičitele jsou značné, ale vyváží je na druhé straně výsledky. Cvičitel nebo cvičitelka je se „svými dětmi“ prakticky po celý den a vzájemné poznání probíhá poměrně rychle. Začlenění dětí do kolektivu se zde projevilo jako nejlepší ze všech uvedených typů kursů a jak výchovně tak

Igor Veselský, člen čs. přebornické štafety Sokola Nové Město na Moravě, při tréninku na kolečkových lyžích v letním výcvikovém táboře v Klingenthalu (NDR)

i výcvikové výsledky jsou zde nejpronikavější.

U tohoto typu kursu ovšem nejvíce záleží na osobnosti cvičitele. Vytváří se zde v mnoha případech citová vazba mezi dítětem a cvičitelem nebo cvičitelkou a tento vztah má velmi kladný vliv jak na výchovu, tak na lyžařský výcvik. Dítě pak sleduje pozorně nejenom předváděné cviky, ale i celé jednání a vystupování cvičitele a snaží se v mnoha případech o jeho napodobování.

Jako nezbytné se ukázalo zajištění odborné lékařské péče po dobu celého kursu. U nižších věkových kategorií se působení lékaře neomezilo jenom na provedení vlastní lékařské péče, ale i na schvalování jídelníčku a celkové skladby stravy a na dohled při dodržování denního režimu vhodného pro děti.

Velmi důležitou složkou výcviku je vhodné vybavení. Pro začátečníky se osvědčily lyže spíše kratší a širší. Na kratší lyže si děti rychleji zvyknou a méně jim vadí při pohybu na

sněhu, na širší lyži udrží dítě lépe rovnováhu. Při výběru lyží je třeba přihlídnout nejenom k věku dítěte, ale i k jeho váze a výšce. Pro starší děti a pokročilejší volíme délkou lyží, která odpovídá jejich tělesné výšce. Vázání by mělo mít tak jednoduchou konstrukci, aby si je dítě mohlo zcela samostatně nasadit a sejmout. Hůlky co nejlehčí a bez ostrých kovových bodců.

Výcvik začátečnicků věkové kategorie 4—8 let doporučujeme zahájit názorným předvedením jak lyže nosit, připínat a odepínat. U nejmenších dětí se osvědčilo nošení lyží a hůlek tak, že poutka hůlek si navléknou děti na zápěstí a lyže nosí za vázání v ruce. Malé děti totiž těžko udrží lyže na ramenu.

Výcviku i nejjednodušších prvků je nutno dát formu hry nebo soutěže, což děti nejvíce

zaujme. Děti totiž nejsou příliš pozorné a nemají rády dlouhé vysvětlování. Malým dětem, které začínají s prvními kroky na sněhu, usnadňujeme pohyb tím, že dítě přidržujeme, popřípadě vedeme za ruku, a tím pomáháme při získávání počáteční stability na lyžích. Při pádu sledujeme, je-li nutno dítěti pomoci vstát a pomáháme pouze v tom případě, je-li to nezbytně nutné. Jakmile dítě překoná obtíže prvních kroků na lyžích a začne se pohybovat poměrně samostatně, naučíme děti správně a bezpečně padat a samostatně vstávat.

Nácvik chůze zpešťujeme různými hrami a snažíme se měnit a oživit prostředí. Současně procvičujeme obraty (například vyšlapat po sněhu hvězdu nebo kytičku apod.). Později zařadíme stoupání do mírného a strmějšího svahu. Důležité je, aby cvičný svah měl

bezpečný dojezd, pokud možno do roviny. Po zvládnutí těchto začátků zařazujeme sjezd z mírného svahu. Sjezd zpešťujeme snižováním a zvyšováním, sbíráním předmětů ze sněhu, projížděním branek, jízdou na jedné lyži apod. Jakmile malé děti získají potřebnou stabilitu rádi provádějí cviky bez hůlek. Dále zařazujeme prvky pro změnu směru a brzdění (odšlapování, pluh apod.).

Věková kategorie 8—12 let: zde už pomalu ustupuje do pozadí výcvik vedený formou hry a nastupuje cvičení, které vedeme podle vyspělosti cvičenců a osvědčených metodických postupů. V této věkové kategorii by ovšem stále ještě měl být silně zastoupen prvek soutěživosti. Je možno již použít soustavného nácviku jednotlivých prvků a jejich vzájemného navazování, intenzivní procvičo-

Seminář trenérů ve Frenštátě

Zvýšenou péči výchově mládeže a prohloubení politickových práce potvrdil také seminář trenérů skoku a závodu sruženého, který se konal koncem září ve Frenštátě pod Radhoštěm. Byl zaměřen na trenérskou práci s mládeží. Mezi jeho účastníky, kteří si vyměňovali zkušenosti ze své činnosti, byl i olympijský vítěz 1968 ve skoku Jiří Raška, mistr světa 1970 v závodě sruženém Ladislav Rygl, dlouholetý reprezentant ve skoku Josef Matouš a další. Tito závodníci nyní úspěšně vykonávají trenérskou práci. Zasloužilý mistr sportu Jiří Raška je trenérem čs. juniorského reprezentativního družstva skokanů, L. Rygl vykonává tuto funkci u juniorského týmu sruženářů a J. Matouš se věnuje trenérské práci v liberecké Dukle. Shodně konstatovali, že v současné době zásluhou stranických a státních orgánů má mládež pro sportovní činnost daleko lepší podmínky než tomu bylo dříve. Je třeba, aby si této podpory vážila, šetrně zacházela z výbrojí a výstrojí a nepoškozovala zařízení lyžařských středisek.

Trenéři hovořili o prohloubení politickových práce v lyžařských oddílech a reprezentativních družstvech. Budování lyžařských místků svépomocí v akci „Z“ se stalo samozřejmostí. Svědčí o tom mnoho příkladů. V poslední době při rekonstrukci místku a položení nové umělé hmoty ve Vratislavicích odpracovali skokani Ještědu Liberec a dalších oddílů pod vedením trenéra Zdeňka Makovce 3000 brigádnických hodin. Mezi nejpilnějšími byli i dorostenci Čížek, Kudrna a Uzel. V sobotu

5. října byly na místku uspořádány již tradiční závody o „Vratislavický koberec“. Uvedení místku do provozu přivítali zejména také skokani liberecké Dukly. V některých oddílech se vytvářejí podmínky pro ustavení svazáckých skupin. Všech dvanáct skokanů z reprezentativního družstva je členy SSM a na počest IV. sjezdu ČSTV ustavilo svazáckou skupinu, jejímž organizátorem je mistr sportu Karel Kořejka.

O jednotném tréninkovém systému se zaměřením na mládež hovořil na semináři Pavel Mikeska, který má bohaté zkušenosti s výcvikem mládeže. O psychologických problémech tréninku měl přednášku Miroslav Martiniák a cennými zkušenostmi z výzkumu u družstva běžců a sruženářů ji doplnil psycholog dr. Josef Falář. S výsledky měření nájezdových rychlostí na mistrovství světa ve Falunu seznámil účastníky semináře vedoucí olomoucké výzkumné skupiny dr. Jiří Novosad, CSc., o poznatcích z výkonů dvojnásobného mistra světa ve skoku H. G. Aschenbacha (NDR) se zaměřením na letovou fázi a rozbor techniky a mechaniky odrazu při závodech o „Velkou cenu Frenštátu“ dr. František Vaverka.

„Byl to velmi zdařilý seminář,“ prohlásil trenér Zdeněk Remsa. „Znamená nastoupení jednotného metodického postupu při výcviku nájezdového postavení a odrazu. Jde nám o jednotný tréninkový systém v celé šíři od mládeže. Semináře se zúčastnili trenéři ze všech krajů republiky a hodnotili jej velmi kladně.“

-tr-

vání v terénu a získávání co nejvyšší míry stability a obratnosti. Můžeme již počítat s poměrně dobrou pohybovou koordinací a stále ještě dobrou napodobovací schopností. Kvalita pohybových návyků, získaných v tomto věkovém rozmezí, je mnohdy rozhodující pro další sportovní vývoj.

Věková kategorie 12—18 let: zde je nutno respektovat počínající změny v psychice, osobnosti a fyzické stavbě. Napodobivost, bezprostřednost, „učení se očima“ ustupují a pomalu nastupuje uvědomělost v procesu výcviku. Jednotlivé cviky je možno více vykládat teoreticky a hlavně je nutno známe cviky stále opakovat. Rychlý vzrůst v těchto letech vede někdy k dočasnému zhoršení pohybové koordinace a často se zdá, jako by se pokrok nejen téměř zastavil, ale jako by došlo i ke zhoršení. Opakováním známých cviků a upevňováním návyků získaných dříve je možno toto údobí překonat a povzbudit tak klesající sebedůvěru cvičence. V tomto období opět vystupuje do popředí velice silně osobnost cvičitele, jeho porozumění, osobní příklad a takt, s jakým je schopen řešit situace.

Na závěr lze říci, že lyžařský výcvik lze rozdělit zhruba asi do těchto základních věkových kategorií s těmito základními specifickými rysy výchovy a výcviku:

4—8 let hra a soutěž

8—12 let učení a soutěž

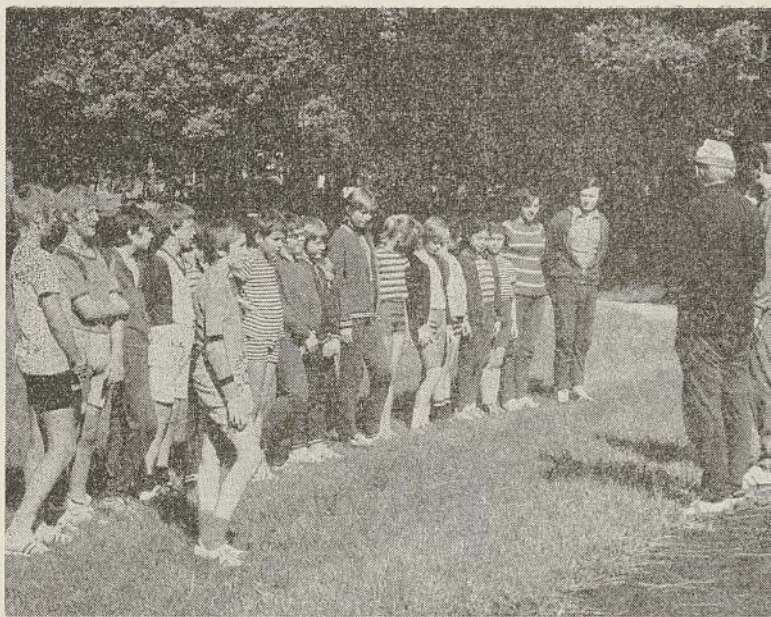
12—18 let cvičení a trénink.

Pro všechny věkové kategorie je společný silný výchovný moment, kterým působí kolektiv. S postupujícím věkem je možno dětem a mladým lidem svěřovat v kursu různé úkoly (nástupy, denní služby apod.) a vést je tak k pocitu osobní odpovědnosti za zdárný průběh kursu.

Jako podklad k tomuto článku nám sloužil souhrn zkušeností, které jsme získali při pořádání dětských a mládežnických výcvikových kursů v období několika let.

Rádi uvítáme všechny připomínky z jiných kursů a nabídky k výměně zkušeností.

**JAROSLAVA VLKOVÁ a
VÁCLAV VLK**

Při ranním nástupu mladých sjezdařů v letním výcvikovém táboře v Třeboni

Letní výcvikový tábor

Ve dnech 4.—11. srpna se zúčastnilo 27 vybraných sjezdařů z řad mládeže ústřední lyžařské základny a tělovýchovné jednoty Špindlerův Mlýn letního výcvikového tábora v tělovýchovném středisku v Třeboni na břehu Opatovického rybníka. Pod vedením trenérů J. Jirsy a M. Hladíka trénovali mladí závodníci denně ve dvou fázích cyklistiku, lehkou atletiku, míčové hry, pákovanou, obecné posilování, napodobivé cvičení sjezdařů, turistiku, běhy, pádlování na kanoích, skoky do vody a plavání.

Úkolem výcvikového tábora bylo zdokonalení v pohybových dovednostech v základních druzích sportu a nabytí všeobecné fyzické zdatnosti pro nastávající speciální lyžařskou přípravu. Mimo pravidelný trénink byla provedena kontrola tréninkových deníků všech zúčastněných, pravidelné hodnocení dne spolu s přehledem aktualit, jakož i společné sledování televize.

V průběhu výcvikového tábora se uskutečnila soutěž jednotlivců v kázní a pořádku, která měla vliv na velmi úspěšný průběh tábora. Maximálně byla využita i sauna tělovýchovného střediska. Závodníci kromě tréninku poznali krásné jihočeské okolí Třeboně, Jindřichova Hradce a Veselí nad Lužnicí na kolech. Tábora se zúčastnilo i pět členů zákovského družstva ČSR Jana Černá, Eva Bílá, Lenka Vlčková, Jan Haniš a Jiří Nývlt.

Tímto soustředěním nejlepších závodníků byla zahájena nová sezóna. Výcvikový tábor v Třeboni navázal na pravidelnou přípravu v oddílech, na několik tréninkových srazů v Prachovských skalách, na hřebenech Krkonoš a letním krkonošským sněhu. To vše svědčí o tom, že tělovýchovná jednotka Špindlerův Mlýn a ústřední lyžařská základna dělají hodně pro úspěšnou přípravu svých mladých závodníků ve sjezdových disciplínách.

—j—

Vychází jednotný tréninkový systém v lyžování

Jedním z hlavních úkolů pětiletého plánu ČSTV na léta 1971—75 je vytváření podmínek pro zabezpečování trvalého růstu výkonnosti ve všech člancích svazových orgánů.

Podstatným článkem, vytvářejícím předpoklady k úspěšnému plnění úkolů v této oblasti je účinné metodické řízení a ovlivňování tréninkového procesu mládeže i dospělých. Za účinný nástroj metodického řízení je považován také jednotný tréninkový systém (JTS), který by měl být jakousi rámcovou směrnicí pro práci trenéra.

Proč nazýváme tréninkový systém jednotným, když víme ze zkušeností, jak pestrý a rozmanitý lyžařský trénink bývá? Jednotu spatřujeme v přístupu ke zpracování z hlediska sportovních odvětví a disciplín a v návaznosti zpracování jednotlivých etap tréninku a v jejich metodickém využití trenéry všech kvalifikací. Nejedná se tedy o jednotu násilnou nebo formální za každou cenu. Členové metodické komise výboru Svazu lyžování ČUV ČSTV zpracovali v průběhu loňského roku jednotný tréninkový systém pro

jednotlivé lyžařské disciplíny. Tím se lyžování zařadilo mezi ta sportovní odvětví, která mají JTS vytvořen a systematicky podle něj pracují. Není třeba zdůrazňovat, že ve všech sportovních vyspělých zemích, ať již v SSSR, NDR nebo dalších, trenéři z takové jednotné směrnice při své práci vycházejí.

Trenéři lyžování u nás právem poukazují na nedostatek odborné literatury, odkud by bylo možné čerpat nové poznatky. K dispozici jsou některé metodické dopisy a dnes již nevyhovující příručky pro školení trenérů a tak je pravda, že při sestavování plánů a náplně tréninkových jednotek nemají trenéři prakticky nic než své zkušenosti.

Při zpracování jsme vycházeli zčásti podle „Tezí JST v lyžování“ jak je zpracoval kolektiv autorů v roce 1966, zčásti podle obecné osnovy, společně pro všechna sportovní odvětví, kte-

rá se rozhodla JST zpracovat. Snažili jsme se, aby příručka byla pomocníkem, zejména trenérům nižší kvalifikace. Je pochopitelné, že není návodem pro práci v pravém slova smyslu, tedy šablonou podle které je třeba se přesně řídit. To ani v lyžování není možné.

Chceme upozornit, že se nejedná o tréninkový systém s neomezenou platností, právě naopak. V lyžování je to prvý pokus o podrobnější zpracování a tak je možné, že bude mít řadu nedostatků. Žádáme proto trenéry, aby nám sdělili své poznatky a zkušenosti, které s tímto tréninkovým systémem v praxi získají, abychom se dopracovali k tréninkovému systému vyšší úrovně, který by byl trenérům platným pomocníkem.

Prakticky u všech disciplín je těžiště práce trenérů v práci s mládeží a proto je podrobně zpracována etapa základní zprávní z hlediska dlouhodobého vývoje lyžaře. Vrcholová etapa je uváděna pouze informativně a stručně, ve sjezd-

Horská služba uskutečnila záslužný čin. Na cestu za odbornými poznatky a zkušenostmi vyslala začátkem září do vysokohorských oblastí Rakouska 34člennou skupinu osvědčených členů Horské služby v Rokytnici nad Jizerou. Účastníci týdenního zájezdu, který organizovala cestovní kancelář Sport-Turist, měli možnost seznámit se v turisticky nejfrekventovanějších částech Salcburska, Tyrolska a Korutan se současným stavem vysokohorských turistických zařízení, organizací a podmínkami jejich provozu, jakož i se současně uplatňovanými bezpečnostními opatřeními a způsobem jejich popularizace u široké turistické veřejnosti.

Mezi účastníky zájezdu byli také četní aktivní lyžařští pracovníci a zejména svou iniciativností, houževnatostí a efektivností známí tvůrci a pracovníci rokytnických lyžařských

CESTA, KTERÁ PŘINESE

zařízení. Je pochopitelné, že ti věnovali pozornost především i zařízení a technickému vybavení rakouských lyžařských středisek, a to nejen v té míře, jak to dovoluje průzkum v letním období, ale také ve skutečně „zimních“ podmínkách, jaké vládnou i v plném létě v jednom z hlavních rakouských středisek letního lyžování — na rozsáhlém a dobře vysněženém ledovci mohutného areálu celoročního lyžování pod Kitzsteinhornem (3205 m). Zde se účastníkům naskytl obraz rozsáhlých, sluncem zalitých lyžařských plání s řadou vleků v plném provozu a se stovkami lyžařů všech věkových kategorií a stupňů dovednosti.

Z lyžařských zařízení tady i v jiných střediscích upoutala pozornost především plynulá

návaznost stupňovitěho systému lanovek a vleků, promyšlené trasování sjezdových tratí a péče o kvalitu nezasněženého terénu, jímž tyto tratě vedou. Tvůrci postupně se rozšiřujícího, ale už dnes pro lyžaře tak atraktivního rokytnického „lyžařského ráje“, sváděli na základě zjištěných poznatků hned na místě živě diskuse o tom, co a jak se dá v Rokytnici a v Krkonoších vůbec ještě zlepšit, a to i s těmi prostředky, které jsou k dispozici už dnes. Rokytnické průkopnické muselo přitom naplňovat optimismem i to, že stroj na úpravu lyžařských tratí značky Kässbohrer, který je dnes v alpských zemích považován za technicky nejdokonalější, se podařilo pro Rokytnici získat právě jím, že stroj je už na místě a čeká jen na

vých disciplinách vůbec ne. Proto by vydávány JTS měl nalézt uplatnění i mezi trenéry nově tvořených tréninkových středisek mládeže, jako pomůcka při školení trenérů lyžování. V neposlední řadě by měl být zdrojem pro práci učitelů a trenérů ve sportovních třídách lyžování.

Předpokládáme vymezení použitelnosti z hlediska časového zhruba do roku 1978, kdy by mělo dojít na základě připomínek k přepracování.

Kolektiv autorů pracoval na vytvoření JTS déle než jeden rok. Byla to práce velmi náročná, mnohdy svízelná a vyžádala si další rok příprav. Klasické disciplíny tvoří tři svazky: tréninkový systém v běhu na lyžích, tréninkový systém ve skoku a tréninkový systém v závodě sruženém. Také sjezdové disciplíny vycházejí ve zvláštní brožurě a tak vyšel koncem září JTS prakticky ve čtyřech brožurách. Se značnými obtížemi jsme se setkali při vydávání. Publikace byly dokončeny prakticky v prosinci 1973 a připraveny k vytištění. Sportovní nakladatelství Olympia po dlouhém jednání nemohlo brožuru

vydat a tak bylo nutno volit osvědčenou formu metodického dopisu.

Stejně jako ostatní metodické dopisy budou i tyto rozesílány výborem Svazu lyžování ČUV ČSTV trenérům I. a II. třídy příslušných disciplín a na OV ČSTV pro potřebu jejich metodických kabinetů. S přihlídnutím k tomu, že v tomto případě vychází větší počet výtisků, rozešleme ve větším počtu metodické dopisy i na adresy KV ČSTV. Ty jsou určeny trenérům III. tř. a budou je rozesílat krajské svazy, případně předávat trenérům na svých doškolních. Okresní svazy mají možnost si je zde vyžádat v odpovídajícím počtu pro své trenéry III. třídy podle disciplín.

Děkuji touto cestou všem autorům metodické komise i trenérům, kteří přispěli svými připomínkami a radami ke vzniku těchto potřebných materiálů. Na zpracování se podíleli: Dr. Jaroslav Potměšil, Ilja Matouš, Ing. Miroslav Javorský, Antonín Klazar, Jiří Lukeš, Jiří Rázl a Pavel Mikeska.

JAN MARŠÍK
metodik VSL ČUV ČSTV

Severočeský žakovský pohár

Sjezdové lyžování má v Severočeském kraji již řadu let vysokou úroveň hlavně díky lyžařským střediskům, která jsou v minimální vzdálenosti od hustě osídlených oblastí.

Z řady velkých měst at už je to Jablonec n. N., Liberec, Ústí n. L., Teplice, Litvínov nebo Chomutov, dopraví městská doprava nebo případně vlastní vozidlo během půl hodiny pod slalomový svah závodníky a umožní tak trénink denně na sněhu od poloviny listopadu do konce března. Dvě severočeská družstva LIAZ Jablonec a Chemička Ústí n. L. jsou v I. lize a řada dalších oddílů startuje v národní lize dospělých. Nemažou měrou přispívá k dosažení těchto výsledků péče o nejmladší generaci, která je v řadě oddílů na vysoké úrovni. Přibývají lyžařské školy pro mládež, ze kterých jsou doplňována závodní žakovská družstva. V kategoriích žáků má také

UŽITEK I LYŽAŘŮM

první vydatnější sněh, aby mohl ukázat, jak mohou i u nás vypadat dokonale připravené a udržované sjezdové a slalomové svahy. Tento stroj jim bude závidět nejedno z našich lyžařských středisek, a dva nově zapracovaná řidiči už netrpělivě čekají, aby ho mohli uvést do provozu.

Pozornost se soustředila i na doplňková zařízení a pak na některé zdánlivě nepatrné detaily. Šlo především o organické spojení pohostinských zařízení a občerstvovacích stanic s lyžařským areálem jako celkem a s jeho hlavními objekty, zejména stanicemi lanovek. Jde téměř vesměs o samoobslužné linky s rozsáhlým sortimentem teplých a studených jídel a nápojů, s velkou kapacitou, v moderním a hygienicky vynikajícím

středím, s maximálně racionálním provozem. Členové Horské služby dovedou zvlášť dobře ocenit, co tyto služby znamenají pro zachování plné fyzické síly lyžaře a horolezce po celý den a jaký význam to má pro zvýšení jejich bezpečnosti při náročném pohybu na horách. Pozornost vzbudil také intenzivní a nanejvýš přehledný způsob informování návštěvníků těchto středisek prostřednictvím informačních tabulí, vývěsek, plakátů, ukazatelů apod. o všech důležitých skutečnostech, týkajících se bezpečnosti provozu lanovek a vleků, sítě lyžařských tras a turistických cest, času a doby provozu a uzavírání tratí a jiných zařízení, jejich stavu, povětrnostní situace atd. A pokud jde o důmyslné detaily, lze uvést mezi

mnoha jeden, který by měl být inspirující i pro nás: na horní stanici tzv. ledovcové dráhy na Kitzsteinhorn je stojan, na kterém jsou ocelovými lankami volně připevněny všechny nástroje, které potřebuje lyžař k rychlé opravě lyží, vázání, holí a případně i bot. Nikdo z návštěvníků toto nářadí nemusí vozit s sebou a nikdo také nemusí pronikat do strojoven nebo kanceláří, aby žadonil o šroubovák nebo pilník či kleště.

Zkušenosti s vývojem rokytnických lyžařských zařízení svědčí o tom, že je-li u nás někdo, kdo dovede takto získaných zkušeností a poznatků využít a podle možnosti uvést rychle a přes všechny překážky v život, pak jsou mezi nimi především obětaví lyžařští pracovníci z Rokytnice. Něco z těchto zkušeností budou nepochybně realizovat už v příští zimní sezóně.

Ing. PAVEL BORSKÝ

Severočeský kraj maximální počet zástupců v národních kontrolních závodech a 11 žáků je zařazeno do národního družstva pro rok 1975.

Chtěl bych se zmínit o nové soutěži, která byla letos zavedena pro žáky a dorost krajským svazem lyžování a která se hned v prvním ročníku velmi dobře ujala. Tato nová soutěž, která je především soutěží jednotlivců, se hodnotí obdobně jako Světový nebo Evropský pohár a tudíž pouze prvních deset závodníků má možnost získat body. Tento fakt nutí každého jednotlivce vydat ze sebe maximum a jet na vítězství. Už od prvních KKZ se ukázalo, že boje o první místo budou urputné a v dalších závodech se ve vedení v jednotlivých kategoriích vystřídalo několik závodníků. Celkem se uskutečnilo 10 plánovaných závodů (4 slalomy, 4 obří slalomy, 2 sjezdy) a nebylo výjimkou, že rozdíl mezi prvním a druhým v celkovém pořadí byl jen několik bodů. Současně byl také (obdobně jako ve Světovém poháru, kde se vyhodnocuje nejlepší stát) vyhodnocen nejúspěšnější oddíl součtem bodů, které jednotliví závodníci oddílů získali. I v tomto hodnocení se na špici střídaly silné oddíly a do posledního závodu nebylo jasné kdo si vybojuje vítězství. Nakonec v družstvech zvítězila Chemička Ústí a v jednotlivých kategoriích Mudroch z Ústí n. L. a Poustková z VTŽ Chomutov v kategorii dětí do 10 let, Král z Liazu Jablonec a Poláková z Lokomotivy Teplice v mladším žactvu, Rakušan z Bižuterie Jablonec a Čabajová z Lokomotivy Teplice ve starším žactvu.

Význam soutěže podtrhlo slavnostní předání broušených pohárů při plenárním zasedání severočeského lyžařského svazu. Domníváme se, že tato forma soutěživosti je pro individuální sport, jakým lyžování je, nejideálnější, neboť děti se hned od začátku učí jezdit naplno. V této soutěži nelze chytračit, protože bodový rozdíl mezi prvními místy je veliký a tak kdo chce zvítězit v poháru nebo alespoň se umístit na předním místě, musí v každém závodě jet na vítězství. Bodový systém, který jsme určili — 25, 19, 14, 10, 7, 5, 4, 3, 2, 1 říká

jasně, umísťovat se třeba v každém závodě na 3.—5. místě je málo. A že konkurence v Severočeském kraji je velká, dokazuje několik příkladů. Celkem v poháru bodovalo 17 oddílů a v 6 kategoriích se mezi prvními deseti objevilo 118 jmen. Pro jednotlivé okresy jsou přísná směrná čísla a to tak, že v KKZ může startovat pouze 100 chlapců a 50 děvčat. Směrná čísla nebyla pouze pro děti do 10 let. Ovšem i v této kategorii bude pro příští rok omezení, neboť v některých závodech se jenom chlapců v této kategorii sešlo přes 40. Nebyly také vzácné případy, že rozdíl mezi prvními deseti byl necelé tři vteřiny a i to svědčí o vysoké úrovni závodů.

Abychom umožnili závodění i dalším dětem, které se nevejdou

do směrného čísla okresu, připravuje se pro tyto nová soutěže: Krušnohorský pohár a Jizerský pohár. Tyto závody se pojedou pouze o sobotách a budou vypsané pro děti do 10 let a pro mladší žáky. Tak například v krušnohorské části kraje to bude v Telnici, Mikulově, Klíněch, Pyšné a na Klínovci, tedy celkem 5 závodů. Hodnocení bude prováděno obdobně jako v Severočeském poháru.

Závěrem bych chtěl vyslovit názor, že by touto formou bylo možno vyhlásit národní žakovský pohár, případně i soutěže pro další věkové kategorie. Tento systém soutěže jednotlivců může přispět ke zvýšení úrovně závodů a sjezdového lyžování vůbec.

Ing. JINDŘICH HOLINGER

K problematice výkonnosti a výběru mládeže ve sjezdových disciplínách

Výběr a péče o sportovně talentovanou mládež je dnes nejdiskutovanějším problémem na hřištích, tělocvičnách, seminářích i konferencích. Hledají se cesty, jak podchytit každého mladého jedince, který má předpoklady pro sportovní činnost vrcholové úrovně.

Dosahování vynikajících výkonů není otázkou nahodilosti, ale je to výsledek dlouhodobého sportovního tréninku, zkvalitňování jeho metodiky, vývoje techniky a uplatňování nejnovějších vědeckých poznatků do sportovní praxe. Rozvoj vrcholového sportu v celém světě vyžaduje, aby se se sportovní specializací začínalo již v útlém věku. V tomto smyslu začalo několik socialistických států, především NDR, SSSR, Polsko zřizovat při školách sportovní střediska, kde je talentované mládeži umožněna sportovní činnost pod odborným dohledem. V Československu se se sportovními třídami v lyžování začíná v letech 1971—72 za spolupráce organizátorů Svazu lyžařů ČSR a SSR a pracovníků ministerstva školství.

Koncepce sportovní přípravy mládeže vychází z našich tradic, ze zkušeností především SSSR a NDR. Proto ve sportovních třídách a sportovních ško-

lách pro sjezdové disciplíny musíme vycházet z obecných poznatků výběrů a sportovní přípravy z jiných sportovních odvětví.

V našem příspěvku bychom se chtěli podílet o poznatky ze studijní cesty do SSSR z problematiky, organizace a obsahu tréninkového procesu ve sportovních školách lyžařů - sjezdařů.

Mnoholeté zkušenosti z práce v dětských sportovních školách v SSSR ukázaly, že při dobré organizaci a systematické, cílevědomé práci a dobré úrovni pedagogů a trenérů jsou sportovní školy středisků pro rozvoj sportovní úrovně mládeže. Na základě těchto dobrých výsledků Komitét tělesné výchovy a sportu při Radě ministrů SSSR a ministerstva školství rozhodl v roce 1970 založit Sportovní školy mládeže (SSM) a Školy vyššího sportovního mistrovství (ŠVSM) pro sjezdové disciplíny s cílem vychovat

schopné reprezentanty, hájící čest sovětského sportu.

Organizace těchto škol je jednotná. V programu, který byl schválen nadřízenými orgány jsou možná po konzultacích ředitelé školy a pedagogického sboru některé úpravy v zájmu lepšího využití místních podmínek pro lepší plnění uložených úkolů. Tyto úpravy programu s návrhy pro zlepšení uložených úkolů je dále nutno kon-

zultovat s metodickým oddělením Komitétu tělesné výchovy a sportu při Radě ministrů SSSR v Moskvě.

Do těchto škol se provádí výběr na základě určených kritérií. Po přijetí jsou pak žáci rozděleni do výkonnostních skupin. Testy tělesné zdatnosti, které slouží při výběru, jsou také kontrolními testy připravenosti během celoročního tréninkového cyklu.

I když v současné době největší sjezdaři nedosahují světové úrovně, jistě nebude dlouho trvat a budeme číst jména sovětských reprezentantů na předních místech výsledkových listin světových soutěží. Takové množství mládeže specializované a odborně vedené musí přinést úspěchy. Připočteme-li k tomu velký rozvoj výstavby speciálních zimních středisek, ve kterých neschází nic, co vrcholový sportovec při tréninkovém procesu potřebuje, výsledky se musí dostavit.

Sportovní třídy a sportovní školy u nás jsou teprve v začátcích, proto se domníváme, že i tento krátký příspěvek přispěje k problematice učebního procesu a výběru do sportovních tříd.

TADEÁŠ BRODA,
FTVS UK Praha

Program učebního procesu a počet hodin v jednotlivých výkonnostních skupinách SŠM a ŠVSM ve sjezdových disciplínách

Sportovní skupiny	Počet sportovců ve skupině	Počet tréninků v týdnu	Střední délka trvání jednoho tréninku	Počet hodin za rok
Skupina sport. přípr. SŠM a ŠVSM	6—7	4—5	3—3,5	832
Skupina SŠM zdokonalování	6—7	5	3,5—4	1040
Skupina sport. mistrovství SŠM	5—6	5	3,5—4	1040
Skupina zdokonalování ŠVSM	5—6	5	3,5—4	1040
Skupina sport. mistrovství ŠVSM	3—4	5—6	4—4,5	1248

Kontrolní test a normy tělesné připravenosti

	Výsledky					
	Muži			Ženy		
	Skupina sport. přípravy	Skupina zdokonalování	Skupina sport. mistr.	Skupina sport. přípravy	Skupina zdokonalování	Skupina sport. mistr.
Běh 100 m	13,6	13,2	12,8	15,0	14,5	14,0
Terénní běh 1000 m, 500 m	3:30	3:20	3:10	1:45	1:40	1:35
Přeskoky laviček za 30 vt.	55	60	65	45	40	35
Kliky	20	25	30	10	12	15
Shyby	10	12	15	4	5	6
Dřepy na jedné noze (součet)	30	35	40	20	25	30
Skok z místa do dálky (cm)	210	230	250	170	180	200
Salto vpřed	hodnotí se technika provedení					
Chůze na nataženém laně (na čas - vt.)	8	10	12	5	6	7
Jízda na lyžích	Splnit podmínky GTO na zlatý odznak v jednotlivých věkových skupinách					

Jiří Beran při kontrolních závodech běžců na kolečkových lyžích v Jilemnici

Fotografie na první a druhé straně obálky Jaroslav Trousil, na třetí straně Fraňo Valko a na zadní straně obálky Ladislav Zacharides. Fotografie uvnitř měsíčníku Miroslav Hladík, Jiří Kotland, ing. František Krbek, Vladimír Mikolášek a Jaroslav Trousil.

Jak se Jizerské hory připravují na zimu

Jizerské hory jsou vzhledem ke kopcovitému terénu a poměrně vysoké nadmořské výšce ideálním prostředím k provozování zimních sportů. Správce tělovýchovných zařízení TJ Bžuterie v Jablonci n. N. je bývalý lyžařský závodník a trenér Zdeněk Vokatý, kterého jsme požádali o rozhovor.

Jak to dříve vypadalo s lyžováním v Jizerských horách?

Lyžování bývalo v Jizerských horách méně rozšířeno než je tomu nyní. Byly zde sice lyžařské kluby i vynikající jedinci, ale zdaleka se nelyžovalo v takovém rozsahu jako dnes. Cílem lyžařů, kteří žili ve vnitrozemí, byly většinou Krkonoše, hlavně Špindlerův Mlýn a Pec. Je pochopitelné, že jsme se snažili dokázat, že i u nás v Jizerských horách jsou pěkné terény a odlehčit předimenzovaným Krkonošům.

Co se až dosud vykonalo pro lyžaře v Jizerských horách?

Do loňska bylo u nás pro lyžaře k dispozici hlavně velké množství vleků, jako např. ve Velkých Hamrech, na sídlišti v Tanvaldě, v Popelnicích, Desné, Černé Říčce, Tesařově, Příchovicích, Kořenově, na Bramberku, v Janově a pak konečně i přímo v Jablonci nad Nisou za sídlištem na Žižkově vrchu. Ve Smržovce je kromě vleku osvětlená sáňkařská dráha, v Lučanech, Tesařově a Jablonci n. N. v Břízkách běžecské kolečko. Dále je zde řada lyžařských můstek. Největší z nich je v Plavech s normovým bodem P 72 m, kde se konají i závody FIS. Menší můstky mají v Tanvaldě, Žďáru, Desné, Josefodole, Loučné, ve Mšeně a pod Špičákem dokonce dva P 50 a P 25 m.

V krásné poloze byla postavena chata na Špičáku, kolem níž jsou ideální sjezdové a slalomové tratě. Kromě vleku VL

200 byl zřízen na Špičák kotvový vlek, dlouhý 1200 m. Zdolává výškový rozdíl 300 m. Má kapacitu 400 osob za hodinu. Vedle vleku a chaty byla postavena stanice Horské služby. Nahoře byla chata nově upravena a zpřístupněna veřejnosti. Toto středisko patří mezi nejlepší v Jizerských horách a je po zásluze hojně navštěvováno.

A pak je tady vysoko položený Severák a Bedřichov.

Tato střediska vystupují stále více do popředí. Ačkoliv chata Severák byla postavena již dříve, hodně se tu změnilo. Byla zmodernizována a přistavěny umývárny. V těsné blízkosti jsou dva nové vleky. Jeden, umístěný jižním směrem — VL 500 — pro tisíc osob za hodinu, na druhých dvou směrem

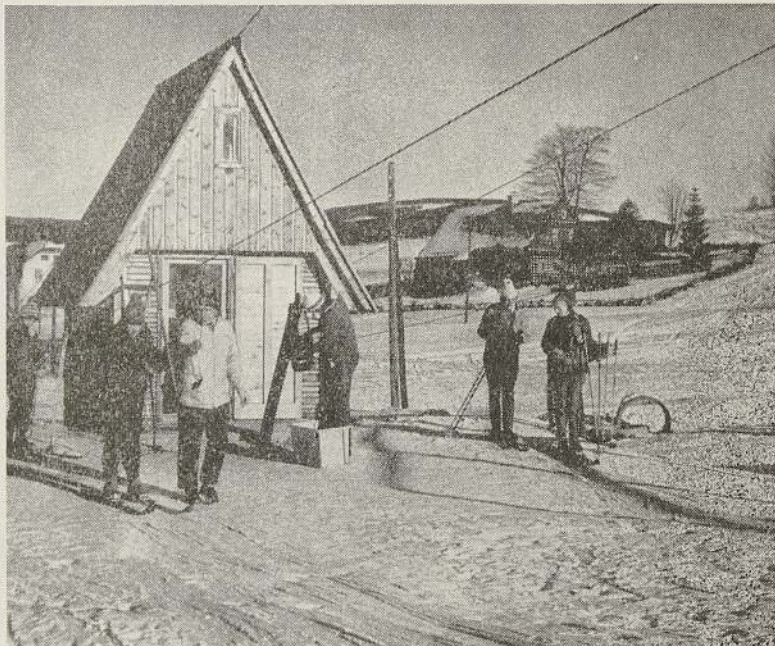
na sever se přepraví asi polovina. Letos má zde být k dispozici i švýcarský ratrak na úpravu lyžařských tratí.

V Bedřichově byly až dosud dva vleky, na nichž se přepravilo šest set osob za hodinu. Tato místa jsou také dějištěm startů populárních Jizerských padesátek. Letošní „Peru 74“ se zúčastnilo skoro pět tisíc lyžařů. Tento závod dokázal, jak je u nás lyžování rozšířeno.

Co chystáte pro lyžaře nového?

Největší překvapení pro ně bude v Bedřichově. Máme rozestavěnou budovu s vlekem VL 500, kterou nám projektoval Rudolf Pospíchal. Zařízení má evropské parametry a vlek přepraví za hodinu tisíc osob. Je přibližně takový jako na jižní straně Severáku. Budovu stavíme v akci Z a MNV v Bedřichově naše pracovní úsilí podporuje. Kromě vleku zde bude i místnost s občerstvením, první pomoc a osm pokojů, které budou sloužit celoročně k ubytování. Až dosud se zde odpracovaly čtyři tisíce hodin a ještě hodně práce nás čeká. I když máme dávat ještě střešní krov, pevně věřím, že se tu už bude letos lyžovat.

Další výstavbu zajišťujeme na

Severák patří k oblíbeným lyžařským střediskům v Jizerských horách

severní straně Severáku. Na základech jednoho bývalého domku v Hraběticích stavíme při silnici stanicí Horské služby. I tato budova bude letos již v provozu. Navíc bylo poblíž vybudováno v akci Z parkoviště pro 150 aut, které bychom časem ještě rádi rozšířili. Připravujeme také rekonstrukci dosavadních vleků, aby dopravily za hodinu po 600 osobách. To však bude dokončeno až před zimou 1975—76.

Bude zřízena sedačková lanovka na Královku?

Ano, je tomu tak. Měla by být s celoročním provozem pro lyžaře i turisty. Dolejší budova bude stát blízko stanice autobusu a se stavbou, která by si vyžádala náklad asi sedmi miliónů Kčs, bychom rádi začali v roce 1977, aby za dva roky byla přístupna veřejnosti. Máme hodně plánů. Rádi bychom zvýšili kapacitu všech vleků, neboť lyžařů u nás každou zimu přibývá. Počítáme, že bychom mohli v bedřichovském úseku přepravovat za hodinu na vlecích dva a půl tisíce lidí a na Severáku také tolik. V perspektivním plánu je i stavba chaty mezi Severákem a Slovankou, kde by se využilo přírodních žulových skal a krásného rozhledu. I v zimním středisku Dolní Špičák se počítá se stavbou hotelu, o němž se již uvažovalo při stavbě inženýrských sítí dosavadní chaty. Zde by pak měla být hlavní středisko vrcholového sportu. Hodně starostí nás čeká při stavbě parkovišť. Nic není nepřijemnějšího, než když auto zapadne, nebo fréza nemůže zajistit sjízdnost silnice. K tomu využíváme každého auta hlíny na zavážku, ať je to z budovaných jabloneckých sídlišť, nebo z paseček teplárny.

Neřad bych zapomněl na to, že připravujeme též běžecké tratě s označením délky, časem apod., aby se na nich mohli vyžít především naši běžci. -vm-

Dolhar Branko zvítězil v srpnovém závodě jugoslávských skokanů na můstku s umělou hmotou v Kranji s 215,9 b. (49+48) před Mesecem 206,7 (46,5+47,5) a Gorjancem 205,7 (49+47,5). Čtvrtý byl Pudgar s 204,7 (46+45,5).

MILAN JARÝ VĚŘÍ VE ŠTASTNĚJŠÍ HVĚZDU

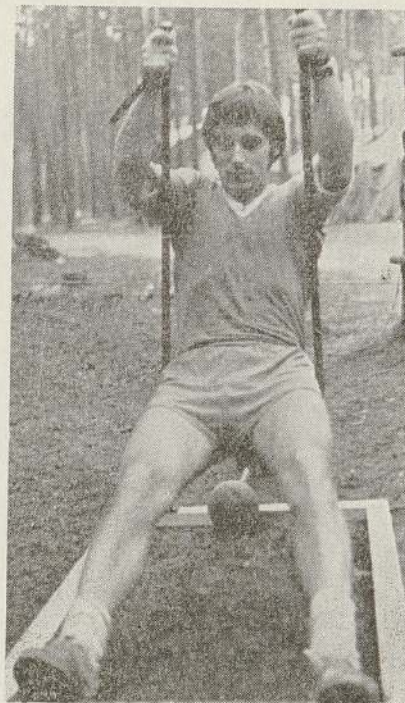
Narodil se poslední dubnový den roku 1952, tedy v době, kdy na horských stránkách kolem chalupy v Rokytnici nad Jizerou začal mizet sníh a začínala se zelenat tráva. Ale přesto mu sušičky za komín schovaly pěkně lyže a velkou lásku ke sportu. Byla by však něco platná, kdyby nenašel dobrý kolektiv, ve kterém se mohl uplatnit, ve kterém našel kamarády ke všem klukovským hrám?

Pouze šest závodů za rok

Jak již to v horských obcích bývá, v zimě všichni kluci a děvčata lyžují, v létě si vyberou ještě nějaký jiný sport a navíc ještě chodí cvičit do Sokola. Přesně tak to bylo i s Milanem. Jeho otec Ladislav byl velmi dobrým sjezdařem, byl členem bývalého ATK, kde působil i jako instruktor sjezdových disciplín. Proto se nikdo nemůže divit, že již ve třech letech dostal první lyže a zkoušel na nich podupávat, dokonce se pustil i z malého kopce. Otec mohl na malém Milanovi oči nechat, možná, že již viděl, jakým bude dobrým sjezdařem. Jenže ono se to všechno začalo vyvíjet jinak...

Milanovi se spíše zalíbilo gymnastické nářadí, začínal zkoušet všelijaké výmyky, přeskoky, tak jak to dělají žáci v gymnastických oddílech. V létě zase honil míčůdu, kopaná byla jeho druhou láskou. A tak se točilo všechno dohromady — lyže, gymnastika, kopaná. Ale lyže stále ještě neměly vyhráno. Pravda, na lyžařských závodech, které organizovali rokytničtí učitelé, si nevedl špatně — ve sjezdu i ve slalomu byl vždy mezi nejlepšími. To bylo v zimě, jenže v létě zase hrál dobře kopanou a dobře cvičil na nářadí.

Teprve v deváté třídě se začal vyhraňovat jeho poměr k

Milan Jarý při posilování

lyžování. V té době už velmi dobře „sjezdovat“, ale také k běhání neměl daleko. Pak přišel do Rokytnice Franta Skuhrovec a začal trénovat běžce. Vybíral si Milana Jarého.

První jeho velký závod byl v Josefově Dole na přeborech mladšího dorostu. Skončil na třetím místě. A bylo rozhodnuto. Běžky vyhrály na celé čáře, i když sjezdová prkyněka sudičkám za komín nevrátili. Na přeborech staršího dorostu skončil v Rožnově již na druhém místě: Tento výsledek byl současně do družstva juniorů, které vedl olympionik Ilya Matouš.

Mnoho radosti mu však neudělal. Přihlásila se vleklá chřipka — pravidelné chrápky a anginy, bolesti v krku. Když se přece uzdravil a mohl závodit — byl vždy mezi nejlepšími! Trenér Dukly Liberec a reprezentativního týmu Jaroslav Honců mu věřil. Povolal jej do Dukly.

„Mnoho radosti si se mnou neužili — říká Milan — za první rok jsem absolvoval pouze šest závodů. Chřipky mně pronásledovaly neustále. Dostalo se mně opravdu všestranné lékařské péče, byly mi vytrženy mandle. Jsem přesvědčen o tom, nebýt důvěry trenéra Honců a liberecké Dukly, tak jsem letos již nezávodil.“

Milan však nemyslí pouze na lyžování, které se mu tolik líbí a stalo se jeho velkou láskou, ale také na budoucnost. Udělal zkoušky na vysokou školu strojní v Liberci a letos poprvé již vezme skripta do ruky. Chtěl by studovat dobře a ačkoliv reprezentanční povinnosti zabírají hodně času, skládat zkoušky pokud možno v termínech.

Kromě lyží měl další velkou zálibu — motorku. Jenže to trenér Honců nemá rád. Nejen že se zvyšuje nebezpečí úrazu, ale především prochlazení. A ztratit dnes pro „hloupou rýmu“ tři týdny v tréninku, to je již opravdu znát. Tak motorku prodal a čeká, že si časem našetří na auto...

ZDENĚK PAULŮ

Juniorská reprezentační družstva

Předsednictvo výboru svazu lyžování - ÚV ČSTV schválilo juniorská reprezentační družstva pro novou sezónu 1974—75.

Běžci: Milan Bárta (rok narození 1955) Dukla Liberec, Daniel Bartko (1956) Tesla Liptovský Hrádok, Dalibor Bordovský (1955) MEZ Frenštát p. R. — Dukla Liberec, Marian Čunderlík (1955) Dukla Banská Bystrica, Oldřich Hakl (1955) Sokol Horní Branná — Dukla Liberec, Jaroslav Kohút (1957) Tesla Liptovský Hrádok, Karel Nývlt (1955) Lokomotiva Trutnov — Dukla Liberec, Josef Pěnička (1957) Ski Jilemnice, Vladimír Votoček (1958) Spartak Rokytnice, Karol Surovček (1957) Tesla Liptovský Hrádok, Štefan Záchveja (1956) Vysoké Tatry. Trenéři ing. Miroslav Javorský a Vladimír Sturm.

Běžkyně: Iva Hynková (1957) Lokomotiva Trutnov, Zdena Janovská (1957) Seba Tanvald, Dana Koldovská (1957) Seba Tanvald, Viera Leskovianská (1957) Tesla Liptovský Hrádok, Zuzana Matoušová (1959) Sokol Horní Branná, Šárka Ne-

svadbová (1959) Naveta Jablonec, Dáša Palečková (1958) Sokol Nové Město na Moravě, Jana Strnádková (1959) Seba Tanvald, Jana Šimůnková (1957) Sokol Horní Branná, Jana Šolcová (1959) Sklostroj Turnov. Trenéři Ilja Matouš a Aleš Suk.

Skokani: Jan Bobek (1959) TŽ Třinec, Radomír Černoch (1958) MEZ Frenštát p. Radhoštěm, Ladislav Jirásko (1958) Ještěd Liberec, Viliam Košťál (1958) Dukla Banská Bystrica, Jozef Kmeť (1958) Stavomontáže Selce, Luděk Matura (1959) Technolen Lomnice nad Popelkou, Milan Mesík (1957) Stavomontáže Selce, František Novák (1958) Jiskra Harrachov, František Novotný (1957) Slovan Špindlerův Mlýn, Milan Pěnička (1957) Technolen Lomnice n. Pop., Karel Štantejský (1957) Technolen Lomnice n. Pop., Petr Umann (1957) Seba Tanvald. Trenéři Jiří Raška a Pavel Mikeska.

Sdružení: Miroslav Balatka (1959) Seba Tanvald, Vladimír Fojtásek (1957) TJ Rožnov pod Radhoštěm, Miroslav Hanus (1957) TJ Vysoké Tatry, Zdeněk Sekyra (1959) TJ Rožnov pod Radhoštěm, Vladimír Slivka (1955) Dukla Banská Bystrica, Luděk Šablatura (1957) Jiskra Harrachov, Dušan Vala (1957) TJ Rožnov pod Radhoštěm, Vladimír Vedral (Technolen Lomnice n. Pop. Trenér Lad. Rygl.

Při přátelské besedě a rozloučení s reprezentací ve Frenštátě pod Radhoštěm si přitukli také (zleva) Jiří Raška, Zbyněk Hubač, Milan Pažout a Vítězslava Kantová

LYŽAŘSTVÍ

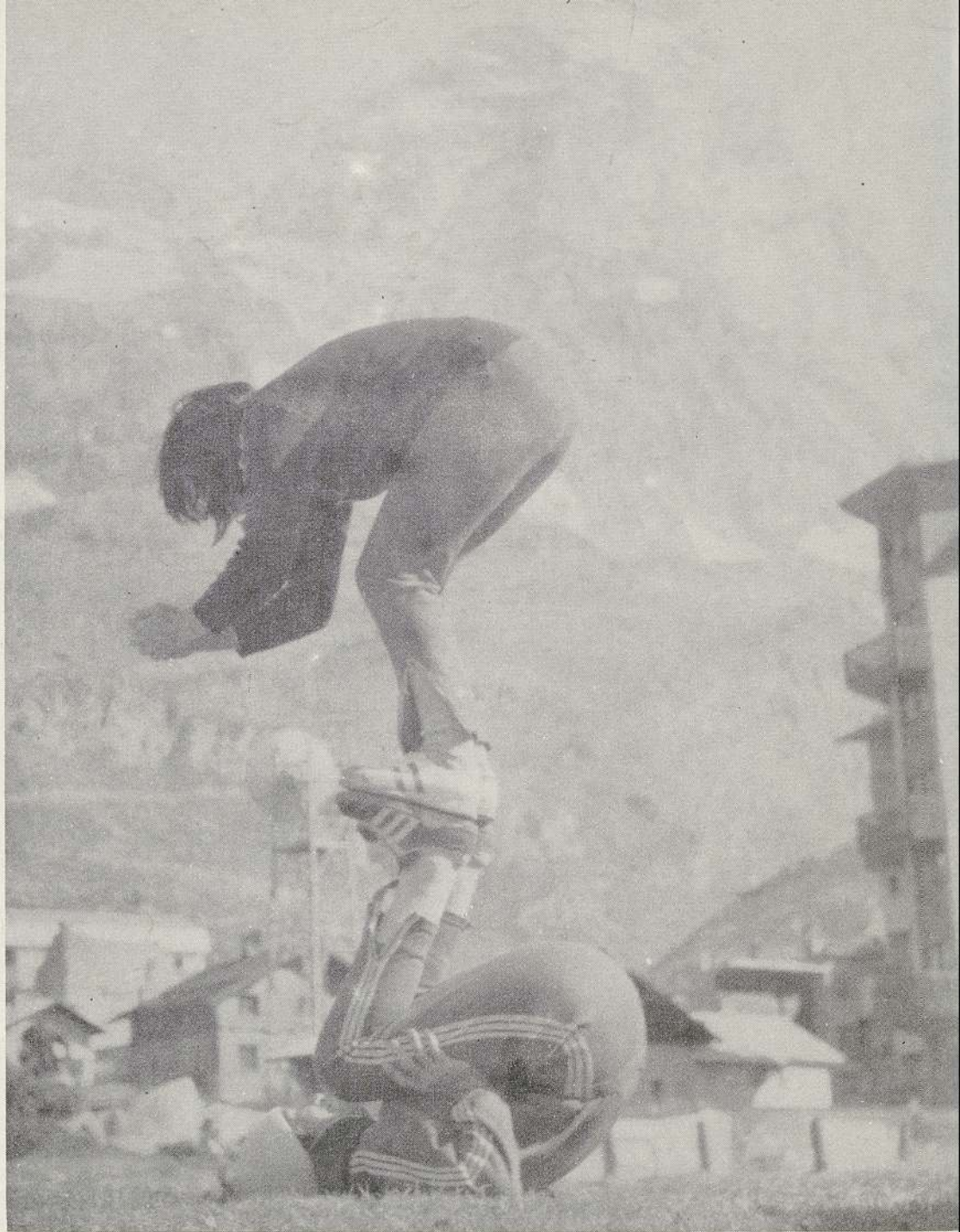
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janecký. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Tvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentův náměstí 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 1. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. října 1974.

ROČNÍK 10

ČÍSLO 11

Lyžařský oddíl Strojíren Martin za účinné brigádnické pomoci dokončuje výstavbu třetího vleku na Martinských holích

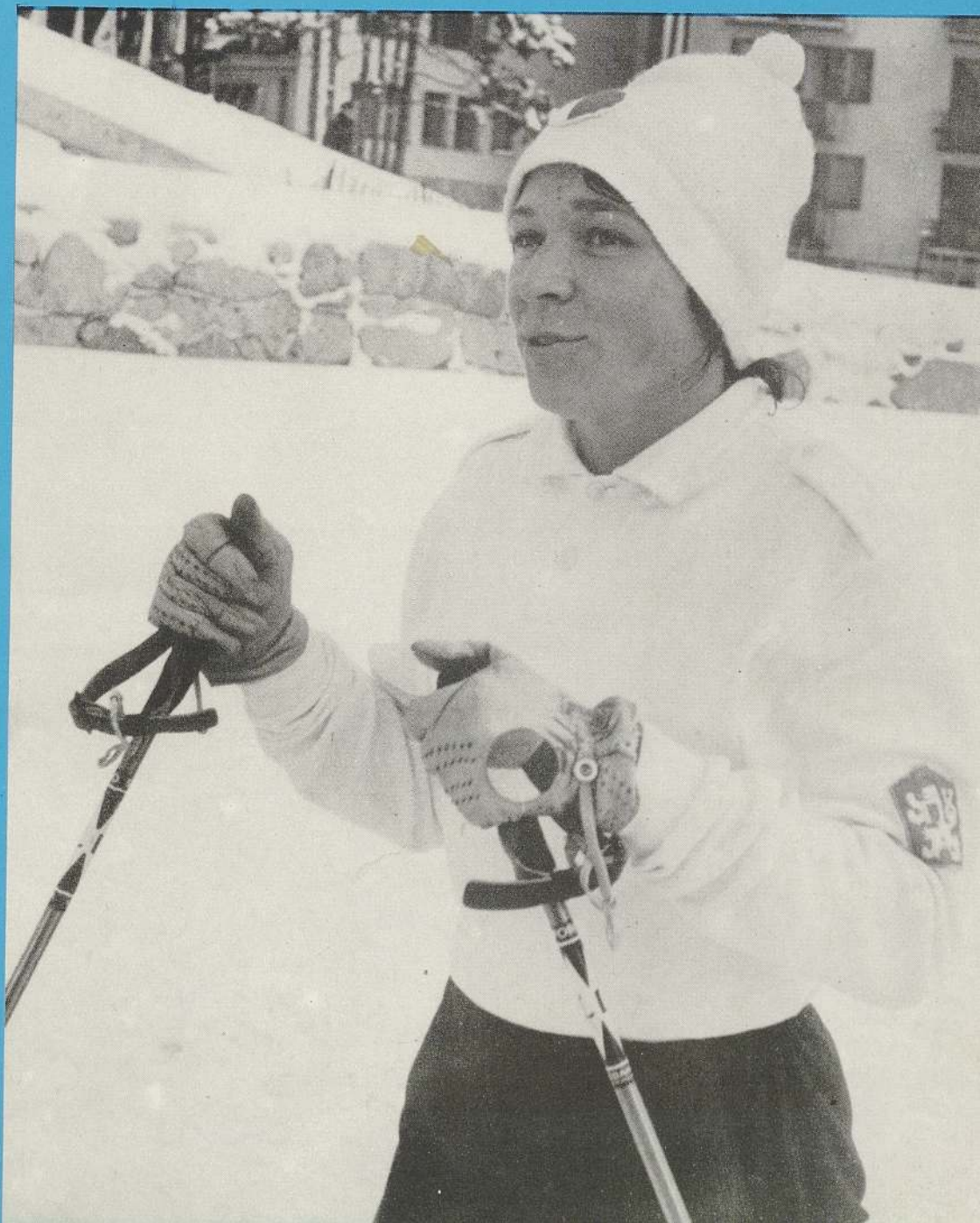
Z přípravy čs. reprezentačního družstva sjezdářek v Zermattu

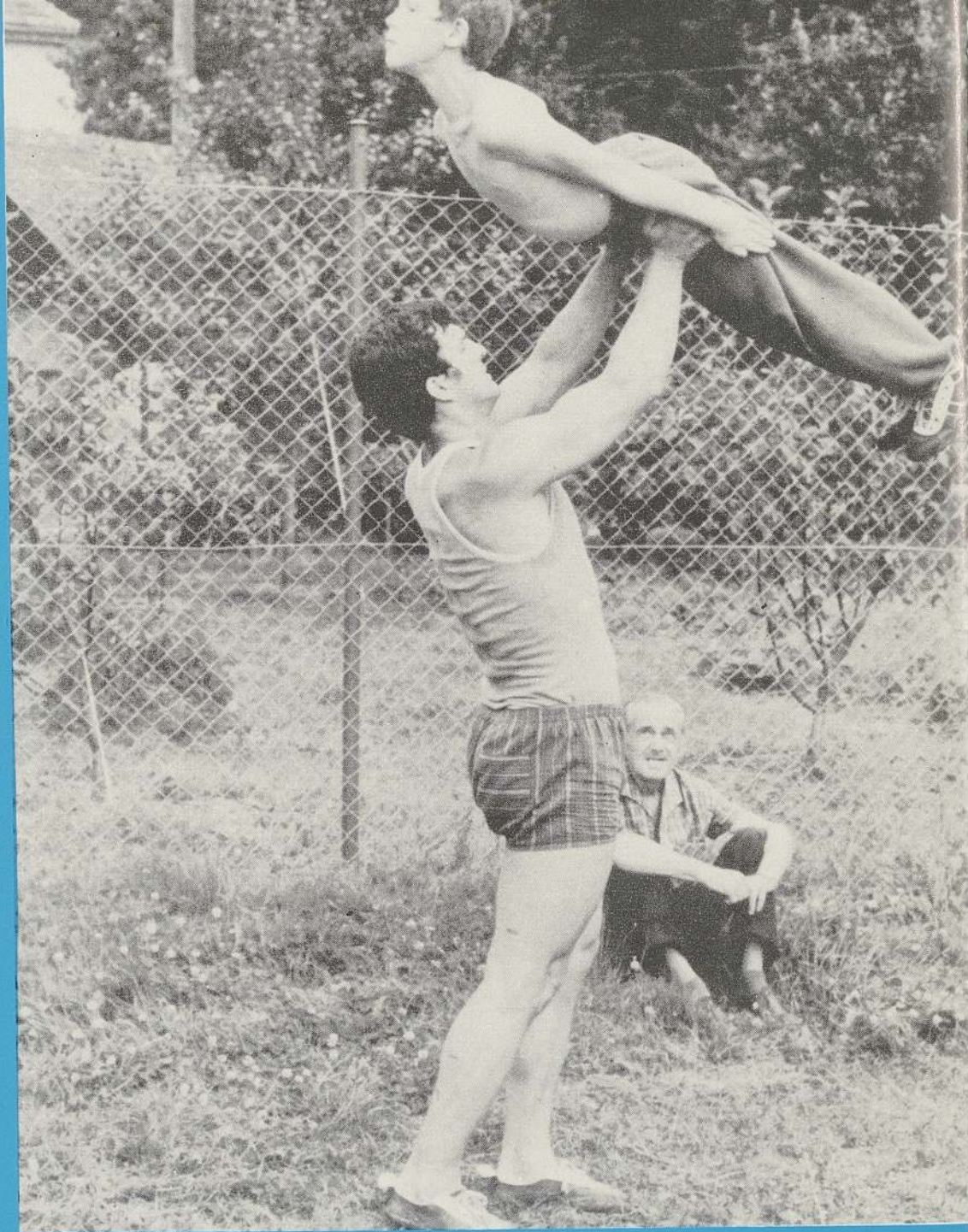
lyžařství

ROČNÍK 60 ♦ PROSINEC 1974 ♦ Kčs 2,50

12

Kapitánka čs. reprezentačního družstva běžkyň Alena Bartošová

Správné držení těla při skoku je třeba se naučit, než trenéři vyšlou chlapce na můstek. Tak to dělá trenér Miloš Peřich v přípravném období se žáky ze sportovní přípravy v Rožnově po Radhoštěm

Dosiahnuť vyššiu kvalitu telovýchovného procesu v lyžovaní

PhDr. ERNEST DEMETROVIČ, podpredseda ÚV ČSTV

Celá naša socialistická spoločnosť vstupuje do druhej etapy osláv 30. výročia oslobodenia našej vlasti slávnou Sovietskou armádou, do obdobia, kedy český ľud vstúpil do otvoreného protifašistického boja v českých krajinách. Oslobodením našej vlasti spod fašistického jarma sa vytvorili pod vedením Komunistickej strany Československa a bratskej pomoci a spolupráce Sovietskeho zväzu nebývalé všestranné podmienky pre rozvoj socialistického Československa a rozvoj socialistickej telesnej výchovy. Uplynulých tridsať rokov nás o tom plne presvedčili na každom kroku, či už ide o oblasť spoločenskú, kultúrnu, ekonomickú, ale aj oblasť telesnej výchovy a športu.

V celej našej socialistickej spoločnosti, vo všetkých jej sférach dochádza k prehĺbovaniu kvality práce, k efektívnemu a racionálnemu plneniu plánovaných úloh. K podobnému javu dochádza aj v našej telovýchovnej organizácii predovšetkým pri plnení úloh vytyčených IV. zjazdom ČSTV a najmä po IV. plenárnom zasadnutí ÚV ČSTV ku kvalite a účinnosti telovýchovného procesu.

V tejto etape našej telovýchovnej organizácie nám predovšetkým ide o plnenie hlavnej funkcie a úlohy, a to výchovu mladej športovej generácie socialistického typu s dostatočne rozvinutými morálno-vôľovými a charakterovými vlastnosťami, telesnou zdatnosťou a športovou výkonnosťou na takej úrovni, aby čestne reprezentovala svoju TJ a našu ČSSR a aby bola naša športujúca mládež zároveň dobre pripravená do života na pracovný proces pri budovaní našej vyspelej socialistickej spoločnosti.

IV. plenárne zasadnutie ku kvalite a účinnosti telovýchovného procesu rozpracovalo konkrétnejšie úlohy IV. zjazdu ČSTV v tejto oblasti a stanovilo pre zväzové orgány závažné úlohy. Tieto úlohy boli rozpracované a konkretizované v „Harmonograme“, v ktorom je stanovený postup ďalšieho skvalitňovania telovýchovného procesu, ako celku i jednotlivých odvetví športu, ZRTV i turistiky. V tomto období zväzové orgány pripravujú svoje plenárne zasadnutia k týmto kľúčovým otázkam, aby do špecifickej roviny svojho odvetvia aplikovali závery IV. pléna ÚV ČSTV a konkrétne urobili potrebné kroky ku skvalitneniu politickovýchovnej práce i trénersko-metodickej činnosti, či už v masovom rozvoji, alebo vo výkonnostnom a vrcholovom športe. Zo strany zodpovedných zväzových orgánov je nutné venovať pozornosť nielen príprave týchto plenárnych zasadnutí, ich priebehu, ale najmä rozpracovaniu a realizácii prijatých záverov v konkrétnych podmienkach praxe v oddieloch a družstvách, jednotlivých športových odvetviach.

Lyžovanie, ako jeden z najaktívnejších a najpríťažlivejších zimných športových odvetví

u nás v masovom rozvoji TV i vo vrcholovom športe a čs. reprezentácii medzi hlavné športové odvetvia. Výsledky, ktoré lyžovanie dosiahlo za uplynulé obdobie, sú nemalé, či už je to na medzinárodnom poli, alebo v zapojení čo najväčšieho počtu mládeže i dospelých do masového rekreačného lyžovania. Až do nedávna sme dosahovali svetových výkonov v skokoch na lyžiach, i v pretekoch združených, dosahujú sa zlepšené výkony a výsledky predovšetkým v behoch na lyžiach i v zjazde, a to na olympijských hrách 1972 i na MS a ďalších medzinárodných súťažiach. S dosiahnutými výsledkami i keď sú veľkou motiváciou, sa však nemôžeme v nijakom prípade uspokojovať. Pred lyžiarskym športom, tak ako aj pred ostatnými športovými odvetviami sú ďalšie smelé a náročné ciele a úlohy, a to v predolympijskej príprave na OH 1976 i MS, ale aj na ďalšie medzinárodné preteky v jednotlivých disciplínach. V tomto období musí ísť aj v lyžovaní o to, aby sa na vyššej úrovni skvalitnila predovšetkým trénersko-metodickej práca v príprave a realizácii tréningového procesu s prelínajúcim sa výchovným pôsobením pri výchove a vedení socialistických športovcov, lyžiarov, ktorý čestne budú reprezentovať naše socialistické zriadenie a budú dosahovať vysoké športové výkony i výsledky. Správne nastúpená cesta predsedníctva výboru lyžiarskeho zväzu ÚV ČSTV ukazuje nielen na zlepšujúce sa podmienky pre lyžiarsky šport, ale aj na postupný výkonnostný rast pretekárov a výchovu mladých nadaných lyžiarov u nás. Práca ústredného lyžiarskeho zväzu sa najmä po IV. zjazde ČSTV stáva systematickejšou so správnym politickovýchovným pôsobením a náročnosťou na organizačno-riadiacu prácu, čo má samozrejme aj odraz na celom lyžiarskom hnutí. Trvalá záruka kvality práce ústredného zväzu i zväzov republikových v celom komplexe je odvislá od skvalitňovania telovýchovného procesu v lyžovaní, od jej kvalitnejšej a náročnejšej trénersko-metodickej práce priamo v oddieloch lyžovania, v strediskách vrcholového športu dospelých i mládeže, i v tréningových strediskách v okresoch a v práci s reprezentatívnymi družstvami ČSTV. Predovšetkým tu ide o skvalitnenie riadiacej trénersko-metodickej práce, aby táto ešte hlbšie vychádzala z princípov jednotného ideovo-obsahového programového a metodického riadenia a lyžovania, ako celku z ústredného zväzu v riadení usmerňovaní a kontrole trénerov z povolania, trénerov čiastočne odmeňovaných i dobrovoľných trénerov v celom trénerskom systéme lyžovania. Závažnou otázkou i v lyžovaní v trénersko-metodickej úseku je stanovenie ideovoobsahovej a programovej stránky jednotného tréningového systému jednotlivých disciplín behov, skokov, zjazdu, preteku združeného i lyžovania ako celku podľa

ktorého sa musí odvíjať celá metodicko-trénin-
gová ideová i výchovná práca v oddieloch, strediskách i reprezentácií, vychádzajúca zo základov marxisticko-leninského filozofie.

Dôležitou súčasťou trénersko-metodickej práce je aj periodické vydávanie Vášho časopisu „Lyžovanie“, ktorý má stúpajúcu ideovo-obsahovú úroveň. Je však treba aj v ďalšom období prehĺbiť túto úroveň o širšie zverejňovanie a publikovanie takých článkov, ktoré by zovšeobecňovali doterajšie skúsenosti najmä v oblasti kvality procesu, metodickej, trénerskej i výchovnej práce, uplatňovanie prenosu nových poznatkov do tréningovej praxe, články s charakterom jednotného vplyvu a usmerňovania práce s mládežou v oddieloch a ďalšie zamerania, ktoré by obohatili stránky tohto odborného časopisu. To však vyžaduje aj zo strany trénerov a funkcionárov lyžiarskeho hnutia ďaleko viac než doteraz publikovať. Závažnou úlohou zväzu pri skvalitňovaní procesu je zabezpečenie prenosu najnovších teoretických, vedeckých i metodickej poznatkov do praxe prostredníctvom trénerských i metodickej pracovníkov. Tu sa vyžaduje ďaleko viac než doteraz venovať pozornosť vedecko-výskumnej práci v lyžovaní. Skvalitnenie informačnej a dokumentačnej činnosti na tomto úseku i vydávanie metodickej listov pre trénerov sa musí stať systémovou prácou ústredia lyžiarskeho zväzu na čele s ústrednými trénermi i ústredným metodikom, ústrednou trénerskou

radou a metodickou komisiou. Od ich iniciatívnej a kvalitnej práce, a od systematického riadenia celej trénersko-metodickej činnosti bude v ďalšom období závisieť aj úroveň a kvalita telovýchovného procesu v lyžovaní u nás. Je však veľmi žiaduce, aby týmto pracovníkom a odborným orgánom venovalo adekvátnu pozornosť a pomoc i predsedníctvo zväzu a aby títo spolupracovali s vedecko-metodickej oddelením i oddelením vrcholového športu ÚV ČSTV a FTŠ v Prahe a Bratislave.

Niekoľko uvedených poznámok spolu s pravidelným riešením otázok školenia a doškolenia trénerských, rozhodcovských i cvičiteľských kádrov v lyžovaní na vyššej úrovni než doteraz, i poriadanie trénerských seminárov a konferencií môže v krátkej budúcnosti posunúť kvalitu a účinnosť telovýchovného procesu v lyžovaní u nás na vyšší stupeň než je doteraz, a o to mám ide. Pravidelne zaoberanie sa otázkami kvality telovýchovného procesu v predsedníctve zväzu, analyzovanie súčasného stavu, prekonávanie rozboru, hodnotenie tejto činnosti a odstraňovanie nedostatkov i prijímanie potrebných opatrení iste prispesú k ešte lepšej politicko-výchovnej a trénersko-metodickej práci v lyžovaní a spolu so zlepšujúcimi sa podmienkami pre tento šport u nás prispesú vo svojom komplexe i k ďalšiemu rastu výkonnosti a dosahovaniu výsledkov pre úspešnú reprezentáciu našej socialistickej vlasti.

CO NOVÉHO VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH VE FIS?

Komise pro sjezdové disciplíny Mezinárodní lyžařské federace (FIS) připravila zajímavou anketu, ve které bylo rozesláno 132 dotazníků nejznámějším odborníkům ve sjezdových disciplínách a předsedům jednotlivých národních svazů. V této anketě byly položeny otázky, které v současné době byly na různých poradách a schůzích jednotlivých komisí FIS často diskutovány a při nichž se názory velmi různily.

Do stanovené doby dostala komise FIS 52 odpovědí, mezi nimiž byly názory řady známých expertů. Z bývalých závodníků a nyní funkcionářů to byli kupř. Gaja des Ambrois, Spiess, Demetz, Couttet, Sulpiace, Kreck, Béranger, Hoppichler, Molitor, Perrot, Killy, Sailer, Schranz a další, ze současných závodníků A. Moserová-Pröllová, Cochranová, Collobin, Neureuther, Vogler, Zwilling atd.

Odpovědi na otázky byly následující:

— Co považujete za nejdůležitější vlastnost, ovlivňující výkonnost ve sjezdových disciplínách?

Celkem 12 odpovědí považovalo za nejdůležitější fyzické

vlastnosti, 9 taktickou úroveň závodníka, 5 morální vlastnosti, 9 odpovědi zařadilo všechny tyto vlastnosti na stejnou úroveň, 12 svůj názor nevyjádřilo a pět účastníků anketu neodpovědělo ve smyslu otázky.

— Je specializace na jednotlivé disciplíny správná a potřebná pro rozvoj sjezdových disciplín?

Většina odpovědí — 38 byla jednoznačně proti specializaci, 5 pro specializaci a 9 názorů nebylo jednoznačných. Vedoucí trenér Italů Ogi považuje kupř. za nutné zavádět ve všech třech disciplínách a teprve na úrovni světové špičky přejít ke specializaci.

— Jste pro zavedení nové dis-

ciplíny v rámci FIS — paralelního slalomu?

Celkem 37 odpovědí bylo pro, 11 proti a čtyři odborníci měli jiné názory. Většina byla pro, aby paralelní slalom se jezdil jako závod reprezentačních družstev.

— Jste pro změnu v dosavadních pravidlech pro slalom v tom smyslu, že druhé kolo by bylo nahrazeno paralelním slalomem s 32 nejlepšími závodníky z I. kola?

V anketě se 32 odpovědí vyslovalo pro, 16 proti a čtyři byly různé. Většina odpovídajících správně upozorňovala na mimořádnou organizační obtížnost takového závodu.

— Jste pro sjezd ve dvou kolech?

Celkem 24 bylo pro, 26 proti a dva měli různé názory. Ti, kteří odpovídali kladně, zdůrazňovali především výhody takového závodu pro organizaci, zejména z hlediska úpravy tratí a také televizních přenosů.

— Domníváte se, že počet zá-

vodů Světového poháru je přiměřený?

29 odpovědí bylo ano, 18 považovalo počet závodů za přehnaný, 1 za nedostačující a dva odborníci měli různé názory. Přitom bylo upozorněno i na okolnost, že pro závodníky, kteří startují ve všech disciplínách, by se mohl zdát počet závodů přehnaný, pro „specialisty“ pak nedostačující. Tímto hlediskem byly zřejmě ovlivněny i odpovědi a nepřímou znovu potvrzen názor, že sjezdařská všestrannost je nutností.

— Jste pro to, aby do bodového hodnocení Světového poháru byly započítávány body za kombinaci sjezd-slalomu?

Většina účastníků — 27 — byla pro, 20 proti a 5 názorů jiných.

— Jste pro to, aby losování ve slalomu bylo prováděno podle výsledků ve sjezdu?

Jen jeden hlas byl pro, 37 proti a jeden doporučil, aby podmínkou účasti ve slalomu ve Světovém poháru byla účast v závodech ve sjezdu.

— Jste pro to, aby „krasojízda“ (Hot - Dogs) byla zařazena jako disciplína v rámci FIS?

Stejný počet 24 byl pro a proti, čtyři názory byly jiné.

I když tato nenáročná a důsledně nepromyšlená anketa nemohla vyjádřit názory lyžařských odborníků, uvádějících směr rozvoje sjezdových disciplín, na současný stav a perspektivy sjezdových disciplín ve světě, přece jen ukazuje, že rozvoj sjezdových disciplín bouřlivě pokračuje a často je ovlivňován i jinými hledisky, než ryze sportovními. Lze jen doufat, že rozhodující slovo budou mít skuteční odborníci a FIS jako odpovědná mezinárodní organizace a nikoli ti, kteří vidí ve sjezdařině jen výnosný obchod.

Doc. dr. JAROSLAV BOGDÁLEK
předseda sjezdového úseku
Svazu lyžování ČSTV

DALŠÍ KROK VPŘED V PĚČI O SPORTOVNĚ NADANOU MLÁDEŽ

V první etapě, tj. do konce roku 1975, má výbor Svazu lyžování ČÚV ČSTV uvést do provozu 17 tréninkových středisek mládeže a plně zajistit svůj podíl na jejich správné činnosti, stejně jako u sedmi sportovních tříd. Svazové i územní orgány znají rozmístění těchto zařízení. Mají rovněž k dispozici „Statut“ pro jejich zřizování i „Směrnice pro činnost“. Současně se dopracovávají kritéria pro výběr nadaných lyžařů a ověřují, případně již připravují typy pracovníků, kterým se svěří vedení tréninkových středisek mládeže (TSM), nebo zde mají pracovat v kolektivu trenérů.

Zajistit činnost TSM tak, aby všestranně plnily svoje poslání, je úkol náročný. Lze jej beze zbytku splnit jen tehdy, jestliže všichni pracovníci k tomu určení přistoupí k práci s největší zodpovědností. Půjde o to, aby pracovali s vědomím, že jde o věc novou, velikého významu v soustavě péče o sportovně talentovanou mládež. Při každém jednání si musí uvědomit, že poslání TSM ne všude bylo dobře pochopeno. Ukazuje se velmi potřebné, různé falešné a nesprávné představy a názory uvádět na pravou míru. Usilovat o to, aby se v přípravě a zahájení činnosti TSM nic nenechalo náhodě a ve všech oblastech činnosti byla přesně dohodnuta „pravidla hry“. Několikaleté zkušenosti z činnosti sportovních základen prokázaly, že řízení TSM z jednoho centra je nezbytné. Podstatně se musí zlepšit pomoc a účast svazů na práci TSM. Mnoho zla v minulosti nadělala kupř. špatná praxe spočívající v tom, že ze sportovních základen byly odvolávání trenérů k různým ji-

ným účelům, zpravidla k vedení reprezentačních družstev, a činnost pak byla ochromována. To se nesmí opakovat. Práce v TSM nemůže být nijak narušována a proto budou zvláště vedoucí trenéři především zde ukazovat co umí. To je zapotřebí říci jednoznačně a hned při jejich nástupu a všechny zavázat k soustavné promyšlené práci. Od územních orgánů se požaduje, aby předem a do všech podrobností projednaly a zajistily těsnou součinnost TSM a tělovýchovných jednot a jejich soustavnou pomoc.

Vedení TSM si nezbytně vyžádá také určitou administrativu. Řídící orgány očekávají, že se sníží její rozsah na minimum a veškerá kapacita střediska půjde na vrub promyšlené činnosti s mládeží tak, aby se její talent maximálně rozvíjel. Proto je nutné každou směrnici, pokyn a příkaz předem promyslet, a upravovat je tak, aby činnost TSM nezatěžovala, ale zjednodušovala. Mnoho práce a vysvětlování si vyžádá hospodaření. Osvědčí se hned v začátcích nastoupit přísnější kurs. S každou korunou hospodařit s péčí vzorných hospodářů. Nelze ani opomenout, že zkušenosti získané v první etapě, budou k nezaplacení pro další TSM, protože se počítá s rozšířením dosavadního počtu.

Přesto, že před zahájením činnosti TSM je dost problémů, které musí být uspokojivě a včas vyřešeny, vytvořily orgány ČSTV podmínky, aby nová zařízení mohla být uvedena do provozu v plánovaném rozsahu a začala plnit svoje poslání.

VLADIMÍR HERMANSKÝ
vedoucí oddělení svazů ČÚV
ČSTV

Jindřich Balcar vítězem Poháru NF

Vítězem 4. ročníku Poháru Národní fronty ve skoku na lyžích na největším můstku s umělou hmotou na světě s normovým bodem 72 m ve Frenštátě pod Radhoštěm druhou říjnovou nedělí se stal člen čs. re-

prezentačního družstva Jindřich Balcar z liberecké Dukly. Závod za účasti 77 startujících z Jugoslávie, Polska a ČSSR byl tentokrát záležitostí mladých čs. skokanů.

Výsledky 4. ročníku Poháru

NF: 1. Jindřich Balcar (Dukla Liberec) 226,5 (83+84), 2. Břetislav Novák 217,5 (80+82), 3. František Novák (oba Jiskra Harrachov) 216,8 (82,5+80), 4. Lidák 216,7 (82+79,5), 5. Rusko 214,8 (79,5+79), 6. Lepko (všichni Dukla Banská Bystrica) 211,9 (79,5+79). -tr-

SPORTOVNÍ ŠKOLY MLÁDEŽE ve sjezdových disciplínách v SSSR

Současná vysoká výkonnost vyžaduje propracovaný tréninkový systém a jeho vysoce odborné řízení. Ukazuje se, že tréninkový systém musí obsahovat i sportovní přípravu mládeže. Jednou z nejdůležitějších součástí tohoto systému jsou i Sportovní školy mládeže (SSM) a Školy vyššího sportovního mistrovství (ŠVSM).

Ve sjezdových disciplínách nepatří SSSR zatím do světové špičky. Sovětské orgány tělesné výchovy však hodlají toto změnit a proto v roce 1970 byly založeny SSM a ŠVSM ve sjezdových disciplínách. Dílčí výsledky se už také objevují, čehož jsme byli svědky na letošním III. mistrovství Evropy juniorů na Chopku, kde mladí sovětská sjezdaři prokázali výrazné zlepšení. Koncepce a systém sportovních škol v SSSR je velmi dobře rozpracován. Domníváme se, že tyto zkušenosti z těchto škol by nám mohly přispět k řešení koncepce a obsahu sportovních lyžařských škol u nás. Tento článek podává stručný přehled o obsahu a organizaci SSM a ŠVSM v SSSR.

Jejich úkoly jsou totožné s ostatními sportovními školami, tzn.:

- pomoci všestranné přípravy dosáhnout vysoké sportovní úrovně,
- na základě vědeckých poznatků i zkušeností z praxe a systematickým tréninkem zajistit pravidelný růst sovětských sportovců,
- připravit dostatečnou základnu pro reprezentační družstva všech stupňů,
- připravit instruktory, trenéry, vědecké pracovníky i rozhodčí.

ŠVSM řeší obdobné úkoly, navíc jsou základnami, ve kterých probíhají mistrovské soutěže, tvoří zásobárnu pro národní reprezentační družstva svazových republik a reprezentační družstva SSSR. Provádějí systematickou pomoc učebních jednotám, podnikům, v kolchozech, sovchozech, při zakládání škol a naplní jejich učebního programu učebních osnov. Organizaci učebně tréninkového programu, sestavování jednotlivých oddělení a tréninkových skupin, politicko-výchovnou a kulturně masovou

práci provádí ředitel a učitelско-trenérský kolektiv školy.

- Podmínkou pro přijetí je:
- potvrzení o přijetí na školu (střední všeobecně vzdělávací)
 - klasifikační průkaz
 - potvrzení o zdravotním stavu
 - průkaz nositele odznaku zdatnosti GTO.

Kromě těchto dokladů musí uchazeč splnit základní normy všeobecné a speciální tělesné zdatnosti.

Žáci jsou rozděleni do těchto výkonnostních skupin:

Skupina sportovní přípravy SSM:

- splnit požadavky III. VT ve sjezdovém trojboji a požadavky II. VT v jedné sjezdové disciplíně.

Skupina sportovní přípravy ŠVSM:

- splnit podmínky II. VT ve sjezdovém trojboji a podmínky I. VT v jedné disciplíně.

Skupina sportovního zdokonalování SSM:

- splňuje podmínky II. VT ve sjezdovém trojboji a podmínky I. VT v jedné disciplíně.

Skupina sportovního zdokonalování ŠVSM:

- docílit I. VT ve sjezdovém trojboji a normy mistra sportu v jedné disciplíně.

Skupina sportovního mistrovství SSM:

- splnit podmínky I. VT ve sjezdovém trojboji a mistra sportu v jedné disciplíně.

Skupina sportovního mistrovství ŠVSM:

- splnit normy mistra sportu ve sjezdovém trojboji,
- splnit normy mistra sportu v jedné disciplíně, získané na mistrovství SSSR.

KONTROLA RŮSTU VÝKONNOSTI

Každý žák musí během pobytu ve škole prokázat růst své výkonnosti. Jsou vytvořené tzv.

Členka čs. reprezentačního družstva sjezdařek Dagmar Kuzmanová

orientační lhůty, jejichž délka je pro jednotlivé skupiny rozdílná. Jednotlivé skupiny mají tyto lhůty:

- skupina sportovní přípravy do 2 let,
- skupina sportovního zdokonalování od 1 do 3 let,
- skupina sportovního mistrovství od 2 do 3 let.

Ve školách vyššího sportovního mistrovství jsou lhůty následující:

- ve skupině sportovní přípravy 1 rok,
- ve skupině zdokonalování 2 roky — zde je omezena věková hranice 23—25 let,
- ve skupině sportovního mistrovství je lhůta závislá na členství v reprezentačních družstvech.

Hlavním ukazatelem růstu výkonnosti jsou výsledky v soutěžích. Pro všechny je účast povinná. Každý startuje ve skupině soutěží podle svého stupně výkonnosti. Zvláštností je zde to, že každý závodí v barvách své mateřské tělovýchovné jednoty, ze které do školy přišel.

Ve školách obou typů je zajištěna pravidelná lékařská kontrola.

Žáci škol používají vybavení, výstroj a výzbroj školy. Přesto mají právo startovat a zůstat členy oddílu a reprezentačního družstva, ze kterého do školy přišli. Z povinností jsou to především:

- aktivně se zapojit do života školy, podílet se na hro-

Období výročních schůzí oddílů

V druhé polovině listopadu začala kampaň výročních schůzí oddílů, výročních členských schůzí a konferencí tělovýchovných jednot. Sněmování oddílů je nutno uskutečnit nejpozději do 15. února 1975, bilančování činnosti tělovýchovných jednot do konce února. Lyžařské oddíly na svých výročních schůzích budou hodnotit výsledky, dosažené v letošním roce. Mohou se pochlubit splněním řady hodnotných závazků při výstavbě lyžařských zařízení, prohloubením politicko-výchovné práce a většina z nich i dobrými výsledky v oblasti masového rozvoje lyžování a tělesné výchovy, výkonnostního sportu, jakož i v oblasti zvyšování účinnosti tělovýchovného procesu.

Vstupujeme do roku 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou, do roku Československé spartakiády 1975 — nedílné součásti těchto oslav. I lyžaři chtějí významnou měrou přispět k úspěchu „ČSS 75“ a jejich sportovních soutěží. Výroční schůze jsou přiležitostí, aby za nejširší účasti členstva lyžařských oddílů byly projednávány přípravy spartakiádních lyžařských náborových soutěží, jakož i soutěže o „Spartakiádní vložky 1975“. Nezapomeneme ani na zapojení členů lyžařských oddílů do nácviku spartakiádních skladeb a splnění hesla „Finále je na Strahově“.

Při plánu na rok 1975 pokračujeme v dalším rozvoji socialistického soutěžení o titul „Vzorný“ v rámci soutěže „Tělovýchovnou aktivitou za další rozvoj socialistické vlasti“. Lyžařské oddíly se budou snažit dále rozšířit počty zejména mladých trenérů a cvičitelů, aby připravily dobré podmínky pro výcvik další mládeže. Na rok 1975 si vytyčíme náročný plán, jehož plnění bude vedení oddílů důsledně kontrolovat. Všechny oddíly se musí snažit, aby přispěly k dalšímu rozvoji lyžařského sportu a jeho novým úspěchům na mezinárodním poli.

provádějí experimenty se zrušením přechodného období a přechod na celoroční činnost, rozdělenou na přípravné a hlavní období.

Pro sjezdaře, kteří se zúčastní tradičních letních závodů na sněhu, je poněkud jiný tréninkový cyklus. Zde se provádí plánování na 2 období za rok. Před letními soutěžemi je jedno přípravné a pozávodní období. Pozávodní (letní) období se rozděluje na přípravné, hlavní a krátké přechodné zimní období.

Ve školách se zaměřením na sjezdové disciplíny se sestavují tyto plány:

- komplexní plán celého oddělení i plán jednotlivých skupin,
- roční plán práce,
- plán učebně sportovní,
- plán kontroly trénovanosti a lékařského sledování.

Komplexní plán obsahuje rozvrh učebních hodin, kalendář soutěží, krátký perspektivní plán pro každou skupinu. Kromě toho každý trenér vyhotovuje plán práce, individuální plány tréninku, grafikon plnění osnov pro sjezdaře vyšších skupin.

Individuální plány obsahují:

- cvičení pro všestrannou i speciální tělesnou přípravu, pro techniku a taktiku sjezdových disciplín, pro odstranění technických i fyzických nedostatků,
- kontrolní měření a termíny jejich plnění.

- úroveň sportovních výsledků ve sjezdových disciplínách.

Při sestavování pracovního plánu mohou být zařazeny některé zvláštnosti, nebo změny v závislosti ve vybavení a možnostech jednotlivých škol a středisek. Základní směrnice zůstávají stejné.

Na konci roku se provádí zhodnocení práce. Ředitelství školy organizuje sportovní večery, na kterých vyhodnocuje nejlepší závodníky a nejlepší trenéry. Zapisují se na desku a do knihy cti.

Sovětské sportovní školy mládeže v celé řadě sportů vychovávají nejlepší závodníky a trenéry. Věřme, že není daleko doba, kdy výsledky jejich práce se projeví i ve sjezdových disciplínách.

TADEAŠ BRODA
FTVS UK Praha

madných akcí, zúčastnit se politického života,

- pravidelně navštěvovat tréninkový proces,
- plnit režim školy, příkazy vedení školy, trenérů a vychovatelů,
- prokázat svoji disciplinovanost i vzorné vystupování ve škole a mimo školu.

Učebně tréninkový proces je rozdělen na 3 období:

- přípravné,
- hlavní,
- přechodné.

Přípravné období pro školy, které jsou ve střední evropské části SSSR, začíná v květnu a pro školy, které jsou v místech s delší zimou, v červnu. Délka tohoto období se zpravidla pohybuje okolo 5,5—6 měsíců. Přípravné období probíhá v dobře vybaveném speciálním středisku, kde je možné získat vysokou úroveň připravenosti. Náplň tréninku se v přípravném období dělí na všestrannou a speciální přípravu.

V první etapě přípravného období je soustředěna pozornost na rozvíjení vlastností jako je rychlost, síla, vytrvalost, obratnost, koordinace pohybů a rovnováha. Tato etapa trvá přibližně 2,5—3 měsíce.

Ve druhé etapě objem všestranné přípravy se zmenšuje a zvětšuje se objem speciální přípravy. Příprava je zaměřena především na rozvíjení speciálních vlastností, potřebných pro sjezdaře. Tato příprava probíhá již na sněhu.

Hlavní období trvá 4—5 měsíců (na severu země). Hlavní období se rozděluje na předzávodní a závodní etapu.

V předzávodní etapě se nacvičuje závodní technika a taktika, posilují se morálně volní vlastnosti. Velká pozornost se věnuje rozvoji fyzických vlastností, síle, rychlosti a rychlostní síle, speciální a všestranné vytrvalosti. Hlavním zaměřením této etapy je speciální příprava na lyžích.

V závodní etapě hlavního období, které začíná prvními závody a trvá 3—3,5 měsíce, se klade důraz přípravě na jednotlivé závody a na jednotlivé disciplíny sjezdového trojboje. Velká pozornost se věnuje morálně volním vlastnostem a psychické přípravě.

Přechodné období trvá 1—1,5 měsíce. V poslední době se už

Pomáha skokanom NDR špeciálne voskovanie lyží?

V posledných rokoch veľmi prenikla u našich mladých skokanov mienka, ktorá úspechy skokanov NDR pripisuje špeciálnemu mazianiu najmä na mokrom snehu s použitím benzínu k dosiahnutiu väčších nájazdových rýchlostí a tým i väčších dĺžok skokov. Mal som zistiť, ako voskovali skokani NDR na tohtoročnom Tatranskom pohári na mostíku P 70 m a so zistenými poznatkami oboznámim náš trénerský seminár i ostatných priaznivcov a pretekárov.

Pre splnenie úloh vybral som si miesto určené pre pretekárov a trénerov priamo za chrbtami pretekárov NDR odkiaľ som mal možnosť pozorovať voskovanie pred odchodom na vežu. Svoje lyže zn. Poppa dôkladne prehliadli a sklznice očistili stiahnutím starého vosku citlivou, vyleštili handrou a na mokrý sneh, keď teplota vzduchu a snehu kolísala okolo nuly, navoskovali sklznice i v žliabkoch žltým parafínom zn. Holmenkol. Nanesenú vrstvu vyleštili až do zrkadlového lesku a potom opäť tým istým parafínom prekrúžkovali a s takto navoskovanými lyžami odchádzali na vežu.

Ani ostatní zahraniční pretekári nepoužívali neznámych voskov a voskovanie. Zvlášť domáce voskovanie používali pretekári našich odielov, a to roztok parafínov a voskov v liehu a benzolu, ktorý v kašovitej stave z fľaše nanášali na sklznice navoskované parafínom. Po zaschnutí opäť prekrúžkovali parafínom ako ostatní pretekári.

Porovnávaním oficiálne nameraných nájazdových rýchlostí, ktoré sa v I. kole pohybovali od 79,64 km/hod. po 82,14 km/hod., dosiahol Hans Schmid dĺžku skoku 74 m. Rýchlosť nad 82 km/hod. dosiahl len traja, z ktorých Eckstein pri rýchlosti 82,05 km/hod. dosiahol najdlhší skok preteku 83 m.

V druhom kole pohybovali sa rýchlosti od 80 do 82,05 km/hod. a najdlhší skok 78,5 m dosiahol Hans Schmid pri rýchlosti 81,63 km/hod. Víťaz preteku Eckstein dosiahol 78 m pri rýchlosti 81,91 km/hod.

Podrobnejšou analýzou nájazdových rýchlostí (tj. v úseku nájazdu, kde sa skokanová rýchlosť zvyšuje) u reprezentantov NDR vidieť symetrickú vyrovnanosť medzi kolami, nájazdovou rýchlosťou a dosiahnutou dĺžkou skokov i umiestnením. Kým u reprezentantov ČSSR medzi kolami rýchlosť kolíše a symetrie nájazdových rýchlostí, dĺžok a poradia je nesymetrická. Z toho sa dá usudzovať, že veľkú úlohu zohráva tu samotná technika nájazdu, sila a technika odrazu, ako aj samotná technika letu vzduchom až po doskok.

Najvýraznejšia a najväčšia rýchlosť bola nameraná u Rydvala 82 a 82,05 km/hod. a dosiahnuté dĺžky 74 a 75 m, čo je v I. kole o 10,9 % a v II. kole o 3,6 % menej od najdlhších skokov.

Zistené poznatky vedú k domnienke, že samotné voskovanie nie je dominantné pre získanie nájazdovej rýchlosti ani pre dĺžku skoku. Nájazdová rýchlosť ovplyvňuje rad ďalších či-

niteľov ako je kvalita lyží, váha skokana, jeho štart z nájazdovej plošiny a samotný nájazdový postoj hlavne v prechodovom oblúku, kde už skokan rýchlosť stráca.

V súvislosti s nájazdovou rýchlosťou a stratou rýchlosti v prechodovom oblúku R1 a dosiahnutou dĺžkou skoku uskutočnili pri letoch na lyžiach v Planici PhDr. Jiří Novosad a PhDr. František Vaverka meranie rýchlosti v niekoľkých úsekoch až po hranu stola. Zistili podstatné rozdiely straty nájazdových rýchlostí oproti rovnakým rýchlostiam nameraným na nájazde v úseku E, tj. na mieste nájazdu, kde skokan rýchlosť nadobúda. Z týchto meraní a analýz možno usudzovať, že nájazdová rýchlosť spoločne s technikou nájazdu a hlavne sila a technika samotného odrazu a potom i letu vzduchom rozhoduje o dosiahnutí optimálnej dĺžky.

Reprezentanti NDR v súčasnej dobe ovládajú techniku skoku na najvyššej úrovni, ako to ukazuje i tabuľka, a preto suverénne ovládli svetovú špičku v skoku na lyžiach.

Tabuľka nájazdových rýchlostí, dĺžok skokov a umiestnenia reprezentantov NDR a ČSSR na Tatranskom pohári 1974 na P 70 m.

PRETEKÁRI NDR

Um.	Meno	I. kolo		II. kolo	
		km/hod. - m	km/hod. - m	km/hod. - m	km/hod. - m
1.	J. Eckstein	82,05	— 83	81,91	— 78
2.	Glass	81,81	— 76	81,58	— 78
6.	H. G Aschenbach	81,63	— 75	81,40	— 78
11.	Wehling	81,30	— 73	81,40	— 76
14.	Kampf	81,30	— 71,5	81,54	— 72
20.	Winkler	81,35	— 69	81,58	— 71
21.	Hartleb	81,49	— 71,5	81,30	— 70
51.	Tuchscherer	80,53	— 63	80,85	— 66
57.	Zimmermann	80,31	— 62	80,35	— 62,5
	Dosiahnutý Ø	81,42	— 71,5	81,43	— 72,5

(Wehling, Winkler, Hartleb, Tuchscherer a Zimmermann sú združenári.)

PRETEKÁRI ČSSR

Um.	Meno	I. kolo		II. kolo	
		km/hod. - m	km/hod. - m	km/hod. - m	km/hod. - m
3.	Škoda	81,30	— 78	80,89	— 75
10.	Höhnle	81,40	— 75,5	81,44	— 73,5
13.	Kodejška	81,12	— 72,5	80,94	— 71
17.	Sláma	81,08	— 69,5	81,44	— 76,5
19.	Jar. Balcar	81,28	— 72	81,36	— 71,5
22.	Lidák	81,67	— 69	81,74	— 72,5
25.	Matouš	81,21	— 69	80,26	— 70
38.	Lepko	80,80	— 64,5	81,12	— 68,5
66.	Kliment	80,89	— 59	80,98	— 63
	Dosiahnutý Ø	81,33	— 70	81,27	— 71

Podobná charakteristika tabuľky skoku družstva ČSSR je tiež u pretekárov Poľska. Umiestnenie jednotlivcov je ešte ovplyvnené bodmi za štýl, preto ho nemožno porovnávať s dĺžkami a slúži len pre všeobecnú informáciu, ale podľa tabuliek možno usúdiť, že dĺžka skokov je rozhodujúca pre umiestnenie.

JÁN HANUS

poslucháč trénerskej školy FTVŠ UK Praha

Přáli bychom si, aby skok ěs. juniorských reprezentantů v běhu do nové sezóny byl stejně radostný, jako při výcvikovém táboře v Jilemnici

Paralelní slalom

Ještě před rokem byl paralelní slalom pokládán za atrakci, předváděnou téměř výlučně lyžařskými skupinami profesionálů ve Spojených státech. V soutěžích pod patronací Mezinárodní lyžařské federace (FIS) se jel sporadicky, jen jako experiment. Na evropském kontinentě se o něm v odborných kruzích sice hodně hovořilo, ale jen málo činovníků, kteří o něm měli rozhodovat, jej vidělo jet.

Během poslední sezóny se situace podstatně změnila. Na základě úspěšných zkoušek, provedených v rámci soutěže „Světových sérií“ v zámoří se federace rozhodla v závodním období 1974—75 začlenit paralelní slalom do sportovně nejhodnotnější soutěže ve sjezdovém sportu, do Světového poháru (SP). Rozhodnutí nebylo spontánní, bylo spíše váhavé, nicméně byl učiněn důležitý krok na cestě k uznání paralelního slalomu jako další disciplíny ve sjezdovém sportu.

Paralelní slalom se nezrodil v loňské sezóně, jeho „historie“ je o několik let starší. Honoré Bonnet, dnes v čele komise FIS pro alpské lyžování, odpovědné za vývoj světové sjezdařiny, na-

točil v roce 1961 s národním družstvem Francie, které tenkrát vedl, film „Ski Total“. Lze jej označit za prvý obrazový záznam o paralelním slalomu. Bonnet se tenkrát nesetkal s pochopením ani uznáním, které očekával. Naopak, narazil na silnou opozici jak lyžařské veřejnosti, tak vlastního družstva a jeho trenérů.

Jediný, kdo v šedesátých letech pochopil sportovní hodnotu nové sjezdové disciplíny, byl Svaz lyžařských cvičitelů Francie. Od roku 1962 organizuje ve Francii každoročně přibližně 2000 lyžařských cvičitelů na závěr výcvikových kursů závody v paralelním slalomu, které se staly oblíbenou sportovní podívanou. Velmi často se těchto závodů zúčastňují bývalí mistři z Rakouska, Švýcarska, NSR a samozřejmě i význační domácí jezdci. V USA a v Kanadě se v posledních letech paralelní slalom neobyčejně rozšířil a stal se základním pilířem profesionálního sjezdového sportu. Vyvolal nebyvalý zájem o sjezdový sport u široké veřejnosti.

I u nás bylo možno tu a tam se setkat s paralelním slalomem. Jezdívá se každoročně na umělém svahu v Telnici a v letošní sezóně se v náhradu za neuskutečený sjezd jel kupř. na přeboru žáků ČSSR na Javorce a na přeboru dorostu ČSR ve Špindlerově Mlýně.

Je známo, že paralelní slalom jako nově se rodící sjezdová disciplína, má velkou podporu v Bonnetovi. Je proto možné a snad i nutné s ní počítat jako s perspektivní disciplínou sjezdového sportu. Pokusme se zjistit Bonnetovu sportovní motivaci, lépe řečeno důvody, o které opírá své stanovisko pro uznání paralelního slalomu.

Je pravdou, že úprava slalomových tratí je v současné době mnohem snazší než bývala před léty. Závodník, který v obím slalomu nebo ve slalomu startuje poslední, je v menší nevýhodě, nežli tomu bývalo před několika lety. Přesto však rozdílnost podmínek závodníků, startujících v čele, uprostřed nebo na konci startovního pole, dále přetrvává. Výhoda paralelního slalomu spočívá v tom, že dva závodníci startují bok po boku, na stejném terénu, na dvou paralelních tratích. Mají proto stejnou obtížnou trať, prakticky závodí za stejných podmínek. Zhoršili se trať do doby, než na sebe narazí kupř. finalisté závodu, musí oba počítat se stejnou obtížností tratě.

Pro paralelní slalom v rámci finále SP se Val Gardeně nebyla dosud stanovena přesná pravidla. Jsou připravována a existují v konceptu pravidlové komise FIS. Dá se předpokládat, že budou převzaty zása-

dy, aplikované experimentálně při trojnásobné zkoušce paralelního slalomu v letošní sezóně, provedené v rámci soutěže družstev Spojených států, Kanady, Rakouska, Itálie, Švýcarska, NSR a Francie v Aspenu, Vailu a Heavenly Valley v USA. Za každou zemi startovalo čtyřčlenné družstvo a jedno družstvo smíšené, celkem tedy 32 závodníků a 32 závodnic.

Jak budou předemná pravidla asi vypadat? První zásadou je použít pro závody v jednotlivých kvalifikačních systémech „nasazování“ jezdců, po vzoru tenisu. Pojede maximálně 32 mužů a stejný počet žen, a to závodníci resp. závodnice s umístěním do 32. místa v celkovém vyhodnocení SP, tedy nikoliv v hodnocení ve slalomu. Nejlepší pojede s 32., druhý nejlepší s 31. atd. Jedou se čtyři kvalifikace, osmifinále, čtvrtfinále, semifinále a finále ve dvou kolech, druhé kolo při vystředání tratí oběma jezdci. Eliminovaní závodníci v některé kvalifikaci pokračují v závodě mezi sebou, složení dvojic je určováno podle přesných pravidel. Start každé dvojice je současný; závodníci jsou odstartováni na startovní povel po vzoru závodu ve sjezdu nebo obřím slalomu. První branka musí být od startu vzdálena minimálně 8 m a maximálně 10 m. Branky jedné tratě jsou značeny červenými, druhé tratě modrými praporky. Hovoří se o červené nebo modré tratě. Cíl je vytyčen dvěma brankami o šíři 5 m každé z nich. Měří se elektricky. Závodník, který první projede cílem, zapojí chronometr a má čas 0, druhý závodník průjezdem cíle chronometr zastaví a registr zaznamenává časový rozdíl mezi oběma závodníky. Tento časový rozdíl je rozhodný pro vyhodnocování závodníků. Postupuje závodník s nulovým časem, případně s menším časovým rozdílem. Bezpečnost závodníků má být zajištěna 6 m širokým bezpečnostním pásem mezi oběma tratěmi. Bránění v jízdě soupeři, ať úmyslné či neúmyslné, se trestá diskvalifikací. Při diskvalifikaci jednoho závodníka z dvojice, postupuje druhý závodník. Při diskvalifikaci obou závodníků z dvojice postupuje ten, který byl diskvalifikován jako druhý, tedy ten, který dojel a

byl diskvalifikován blíže cíle. Jak patrně, jde o pravidla rámcové povahy, která mají být postupně zpřesňována, jak vyplyne ze získaných zkušeností.

Základním smyslem navrhovaného systému je umožnit každému, zejména mladým, talentovaným závodníkům, dosáhnout mimořádného výsledku v závodě. Mladým lyžařům bude dána příležitost závodit za stejných podmínek se soupeřem, který se může stát vítězem závodu. Dosud bohužel nebyla nalezena formule, která by umožňovala vyhodnocení paralelního slalomu také ve FIS bodech. O tom byla učiněna zmínka v říjnovém čísle našeho odborného měsíčníku. Snad ale i to se v blízké době podaří. Pak bude možné, aby mladí, talentovaní závodníci rychleji postupovali po příčkách světového žebříčku FIS.

Je neobyčejně obtížné a snad i nemožné, jako téměř vždy, když jde o něco nového — průkopnického, předvídat budoucnost paralelního slalomu. Objev se jistě řada počátečních obtíží. Podaří-li se je úspěšně zvládnout, má paralelní slalom šance stát se nejen velmi atrak-

tivním, ale i sportovně hodnotným závodem.

Při vši snaze být optimistou, nesmíme přehlédnout aspoň jednu zcela zásadní obtíž. Hladké provedení paralelního slalomu nutně vyžaduje, nemá-li se pořadatel během závodu dostat do nepříjemné časové tísně, dostatek dopravních možností v bezprostřední blízkosti slalomové tratě. V našich podmínkách, ale i v celé řadě míst v alpských zemích, se tato podmínka může stát značnou překážkou pro rychlý rozvoj nově se zrodilší sjezdové disciplíny.

Paralelní slalom je výrazem snahy po něčem novém a dokonalejším. To nemá znamenat, že je úmyslem potlačovat nebo dokonce nahražovat některou ze stávajících disciplín. Podaří-li se dosáhnout oficiálního uznání paralelního slalomu jako čtvrté disciplíny ve sjezdové sportu, bude aspoň v této disciplíně splněn sen federace, o jehož uskutečnění po celá léta od svého založení v roce 1924 intenzívně, dosud však bez úspěchu, usiluje — zajistit v závodě stejné podmínky všem startujícím závodníkům.

Dr. OTTO KULHÁNEK

TURNÉ PŘÁTELSTVÍ V ČSSR

Jedenáctý ročník mezinárodního Turné přátelství ve skoku na lyžích se bude konat 15.—19. ledna 1975 v ČSSR, současně jako XII. ročník Bohemia turné. Jeho pořadatelé jsou Svaz lyžování ČSTV, redakce Československého sportu a organizační výbor Bohemia. Soutěž bude přehlídkou nejlepších skokanů zemí socialistického tábora a je součástí oslav 30. výročí osvobození ČSSR hrdinnou Sovětskou armádou. Startovat budou reprezentační družstva NDR, Polska, SSSR a ČSSR, dále byli pozváni skokani Bulharska, Jugoslávie, Maďarska a Rumunska.

Turné přátelství je střídavě pořádáno v NDR, ČSSR a Polsku ve spolupráci s redakcemi sportovních deníků Sportecha Berlín, Československého sportu Praha a Przegladu Sportowego Varšava. Je soutěží čtyřčlenných družstev mužů a čtyřčlenných družstev juniorů (do 18 let). Lyžařské svazy NDR, ČSSR a Polska se loni v Berlíně dohodly, že budou k těmto závodům každoročně vysílat své nejlepší skokany. Soutěž tří čs. mužů bude jednou z nejvýznamnějších mezinárodních událostí sezóny 1974—75. S největším zájmem je očekáván především start reprezentačního týmu NDR v čele s dvojnásobným mistrem světa H. G. Aschenbachem.

Střediskem skokanského Turné přátelství je Liberec. První závod se koná ve čtvrtek 16. ledna 1975 ve Špindlerově Mlýně na můstku s normovým bodem 73 m, druhý v sobotu 18. ledna na devadesátce na Ještědu a závěrečný v neděli 19. ledna v Plavech na můstku P 70 m. Začátek je vždy ve 13.30 hod. Závěrem bude v neděli v 19 hod. v Liberci večer na rozloučenou se slavnostním rozdělením cen.

Seminář o vědecko-výzkumné práci

Seminář o vědecko-výzkumné činnosti v oblasti vrcholového lyžařského sportu uspořádala 30. října v Praze vědecká komise Svazu lyžování ČSTV. Jeho úkolem byla formou sdělení a diskusních příspěvků vzájemná výměna zkušeností, seznámení s metodikou poznatky a dosažení výsledky ve vědecko-výzkumné činnosti. Seminář měl pomoci při vytyčení směru, způsobu a organizace vědecko-výzkumné činnosti v lyžování a při ujasnění úkolů a způsobu práce vědecké komise.

Jednání se zúčastnilo 30 předních teoretiků i praktiků - trenérů reprezentačních družstev atd. Průběh semináře ukázal, že „lyžařská věda“ je na vysoké úrovni. I při řadě potíží zejména organizačního rázu, přes rozdílnou úroveň řešení jednotlivých dílčích stránek vrcholné výkonnosti, bylo docíleno několik výsledků i s mezinárodním dosahem.

Obsahem semináře byla sdělení dr. Jaroslava Potměšila a kolektivu o komplexním výzkumu struktury výkonnosti v běhu na lyžích, dr. Miloše Příbramského o využití trenážeru pro zkvalitnění tréninku sjezdových disciplín, doc. dr. Oldřich Mikšík referoval o zajímavých poznatcích z výzkumu stability psychických stavů lyžařů, dr. Milan Jirásek uvedl řadu nových zjištění a upřesnění ze spiroergometrického vyšetřování našich reprezentantů, dr. Jiří Novosad a kolektiv seznámil účastníky semináře s komplexním výzkumným řešením otázek tréninku skokanů, o zkušenos-

tech a závěrech z kinematického rozboru letové fáze skoku při MS 1974 ve Falunu referoval dr. František Vaverka, o výzkumu funkční zdatnosti mládeže v Novém Městě na Moravě hovořili primář dr. Karel Daněk, dr. Milan Rychtecký a Antonín Klazar uvedli dílčí závěry z výzkumu problematiky volních vlastností lyžaře běžce a Tadeáš Broda přednesl hypotézy své práce k problematice výběru talentované mládeže ve sjezdových disciplínách.

Součástí semináře bylo seznámení s použitou přístrojovou technikou (telemetrická tenzometrie apod.), vyvinutou ve vývojové dílně výzkumného ústavu FTVS - inž. Miloš Hudský a Jiří Lukeš.

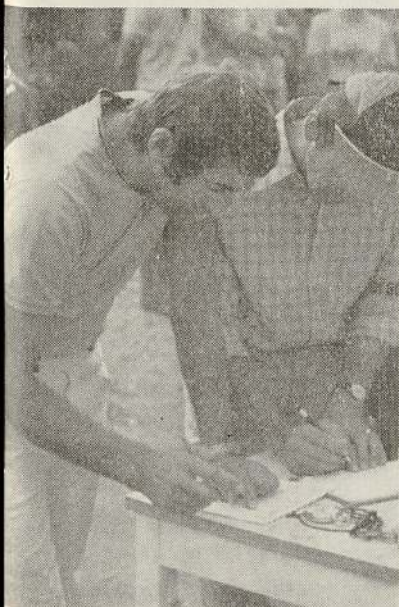
Účastníky semináře pozdravil a jeho význam podtrhl zástupce vědecko-metodického oddělení ÚV ČSTV dr. J. Hroza a za Svaz lyžování ČSTV ústřední trenér Z. Remsa. Z ohlasu přítomných, z jejich zájmu i diskuse vyplynulo, že seminář byl užitečný a splnil stanovený záměr. Pracovníky vědecké komise i ostatní čeká nyní úkol, aby podnětné návrhy a závěry byly dále rozpracovány a realizovány. Dík patří všem organizátorům, referujícím i účastníkům semináře za kus dobré práce ve prospěch čs. lyžařství. F. Ch.

I NA CHODSKU JDE O MLÁDEŽ

Při nástupu do funkce vedoucího lyžařské základny při OV ČTO v létě 1971 jsem během rozhovoru s předními činovníky lyžařského oddílu Jiskry Domažlice vystihl, že chtějí obnovením a prohloubením tréninkového úsilí v řadách nejmladších lyžařů-běžců navázat na lyžařskou tradici kdysi slavných „Sněhařů“. Postavili mne před velmi těžký úkol, poněvadž oživení dobré výkonnosti v tomto směru naráželo hned v úvodu na mnoho překážek, především malý počet žactva a trenérů a nedostatek běžecské výzbroje. Dnes však, po třech letech, je tato situace mnohem příznivější.

Nejlépe o tom hovoří srovnání. V roce 1971 se zúčastnili župních [tj. krajských] přeborů z celého okresu jen čtyři žáci, letos jsme jich mohli vyslat na tyto přebory již 21. To proto, že práce všech trenérů v okrese je systematictější a zvýšila se aktivita v šesti oddílech [Jiskry Domažlice, Tatrano Chodov, Spartaku Klenčí, Lokomo-

tivy Bělá, Sokola Hluboká a Sokola Díly]. I činnost mladých závodníků některých jmenovaných oddílů je velmi náročná. Vždyť kupř. krajský přeborník Jaroslav Ebenstreit (1961) musel v posledním roce absolvovat 25 lyžařských závodů, 10 kontrolních závodů, 15 atletických soutěží a 10 přespolních běhů — celkem tedy 60 namáhavých závodů za rok. To znamená, že každý šestý den měl vykázat maximální výkon. Družstvo dospělých závodníků Jiskry Domažlice je v konečné tabulce české skupiny na šestém místě z 11 účastníků. Poněvadž většina závodů se koná na velmi vzdáleném Božím Daru (Špičák, Železná Ruda a Hojsova Stráž mají totiž malou ubytovací kapa-

Trenéři čs. reprezentačních kolektivů běžců jsou i dobrými funkcionáři. Ing. Miroslav Javorský, trenér juniorů (převoz) a Jaroslav Honcůl ve funkci rozhodčích a časoměřičů při závodech na kolečkových lyžích v Jilemnici

citu) máme velké potíže s dopravou závodníků, přestože mnohé tělovýchovné jednoty nám vycházejí vstříc přistavením svých autobusů (Domažlice Postřekov, Horšovský Týn, Holýšov, Mrázov a Bělá). Nakonec musíme často organizovat dopravu závodníků pomocí kolony osobních aut obětavých rodičů těchto závodníků.

Při náboru mladých adeptů lyžování mám mnohdy zájem už i o šestileté děti. Když v tomto věku si mládež sport a partu kolem něho oblíbí, později těžko toto prostředí opouští (kromě toho nám tyto děti přivedou do oddílu i svoje rodiče). Nerad svádím boj o „přízeň“ pohybově talentovaných starších žáků, kteří si nedovedou vybrat mezi několika provozovanými sporty. Trénink lyžařského běhu je namáhavý, plný odříkání. Větším magnetem pro mnohé žáky je atrak-

tivnější některý kolektivní sport.

Dobrych výsledků dosahujeme i v přespolních bězích. V krajském přeboru 19. října náš okres získal jedno první, 4 druhé a 4 třetí místa, což je důkazem dobré letní přípravy. Z 280 startujících byla plná polovina (141) z našeho okresu. O druhou polovinu závodníků se dělilo dalších šest okresů Západočeského kraje. Ještě markantnější to bylo v kategorii nejmladších žáků. Ze 40 účastníků běželo z domažlického okresu 30 chlapců. Nejlepších výkonů dosáhla závkyně Brtevníková kterou trénují společně s olympionikem Honzou Svatošem a dále děti trenéra Váchala Hanka a Martin, které obsadily první a druhé místo. Máme však i některé problémy. Nejvýznamnějším je, že v prodeji již několik let nejsou běžecské lyže pro žáky národních škol (délky 150 až 170 cm). Laboratoře okresních tělovýchovných poraden jsou pro posouzení trénovanosti nedostatečně vybaveny. V jiných okresech, zejména v OÚNZ v Novém Městě na Moravě jsou v tomto směru na vysoké úrovni.

Během 25 let jsem měl možnost působit jako trenér v sedmi okresech, různě položených. Mám radost, že v současné době mohu na Chodsku vychovávat dobře rostlé a odolné kluky, že nejsem obklopen pod Čerchovem maminčinými „mazlíčky“ nebo „cukrovými panenkami“, že se nemusím pedagogicky potýkat s těžko trénovatelnými svěřenci. Potomci Kozlinoi jsou tvrdí na sebe a s nadšením mi pomáhají budovat nad svou milovanou obcí na okraji lesa sportovní areálky, přírodní posilovny a ve členitém terénu běžecské „cirkusy“. Ale nejvíce „makají“ dospělí chlapi. Tak kupř. 25 nadšenců lyžařského oddílu Jiskry Domažlice odpracovalo od roku 1973 již hodně přes 2000 brigádnických hodin při vybudování dvou pěkných chat na Sádku (853 m) i s vykácením lesa pro 1200 m dlouhou sjezdovku s vleky a elektrickým osvětlením. Také

muži a dorost Tatranu Chodov se mohou pochlubit dobrými pracovními výsledky. Za čtyři měsíce postavili v Caparticích pěknou horskou chatu (1800 brigádnických hodin). I v Bělé se lyžaři vyznamenali úspěšnou brigádnickou činností.

Pokud se týká našich tréninkových metod, snažíme se při výchově žáků aby trénovali bez přinucování. Upravují tréninkový plán tak, že svěřenci často nevědí, že se tvrdě připravují a naběhají v lese potřebné dávky kilometrů. Důležitá je pestrost tréninku. Vkládáme do něho mnoho her a soutěží a nezapomínáme ani na malé ceny. Trenéři nesmí vynechat žádnou přípravu, aby neztratili důvěru svých svěřenců.

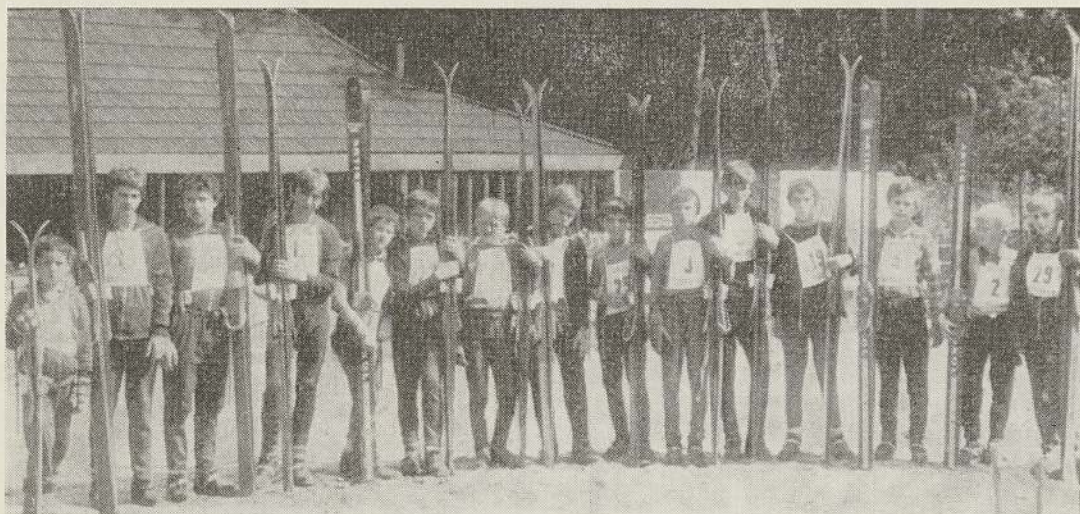
Při posuzování tréninku žactva vystane i problém rané specializace a kontroly lyžařsky specifické tělesné zdatnosti. V tomto směru nutno poděkovat dr. Potměšilovi a kolektivu, že uvedli pro širší potřebu jednotné pohybové testy, které nejlépe vystihnou skutečnou trénovanost lyžařského běžce - žáka (žačky). Nikdy jsem se nemohl smířit s částí „baterie“ kontrolních testů z roku 1967, které určovaly pro běh mladších dorostenců jen běh na 1 km a pro mladší dorostenky pouhých 500 metrů (na žáky se tehdy zapomnělo). Nyní je přihlédnuto na zkoušku vytrvalosti testovaných: žáci poběží 3 km a žáčky 2 km.

Pro nejbližší budoucnost připravujeme organizaci okresní lyžařské spartakiády, která se bude konat 4. a 5. ledna 1975. Současně jsme vyzvali všechny okresy našeho kraje k soutěži o nejmasovější účast. Spolupracujeme těsně se Svazem a „přípravku“ naší lyžařské základny „Eskymáky“ jsme přihlásili jako nový pionýrský oddíl. Dobře spolupracujeme s oddíly plzeňskými a karlovarskými, ale nejvíce si slibujeme od koordinace spolupráce s klatskými lyžaři. Po schválení nejuvýšších tělovýchovných orgánů bude od 1. ledna 1975 v Domažlicích zřízeno tréninkové středisko mládeže v lyžování. Naše tříleté úsilí, správně zaměřené na mládež, se vyplátilo.

GABY KOUBEK
vedoucí lyžařské základny
v Domažlicích

I mládež si oblíbila kolečkové lyže. Žávkyně jilemnické sportovní třídy před závody

BESKYDSKÁ LIGA přehlídkou skokanské mládeže

Letošní 4. ročník Beskydské ligy mládeže ve skoku na lyžích na můstcích s umělou hmotou byl opět přehlídkou našich skokanských nadějí. Konal se poprvé jako pětikolová soutěž ve čtyřech věkových kategoriích za účasti 173 mladých závodníků, z nichž 23 bylo mladších žáků (ročníky 1963 a mladší), 65 starších žáků (narození 1961 a 1962), 56 mladších dorostenců (1959 a 1960) a 29 starších dorostenců (1957 a 1958). Úspěšní byli závodníci oddílů, kteří věnují výchově skokanské mládeže mimořádnou pozornost. MEZ Frenštát měly dva vítěze: Jiřího Parmu v mladším žactvu a Radomíra Černochova v kategorii staršího dorostu, TŽ Trinec Jana Bobka v mladším dorostu a Slavia VŠST Liberec Romana Kumpošta ve starším žactvu.

Nejpotěšitelnější je rostoucí výkonnost závodníků v prvních třech kategoriích, u staršího dorostu byla omezená účast nejlepších závodníků. Každému startujícímu se započítávaly tři nejlepší dosažené výsledky, které se vzhledem k rozdílným parametrům můstků přepočítávaly použitím lineární přírůžky na 240 bodů vítěze příslušné kategorie každého závodu. Prv-

ní závod se konal 24. srpna ve Frenštátě na můstku s normovým bodem 35 m pro všechny kategorie, druhý 25. srpna v Rožnově pod Radhoštěm na můstku P 28 m pro žactvo a P 60 m pro dorost, třetí na můstku s normovým bodem 35 m pro všechny účastníky ve Frenštátě, čtvrtý za stejných podmínek v Rožnově jako druhý závod a závěrečný finálový závod 12. října ve Frenštátě pro žactvo a mladší dorost na můstku s normovým bodem 25 metrů a pro starší dorost na velkém můstku P 72 m.

Celkové výsledky 4. ročníku Beskydské ligy mládeže:

Mladší žactvo: 1. Jiří Parma 720,0 b. [1. kolo 240,0, 2. kolo 233,5, 3. kolo 240,0, 4. kolo 240,0, 5. kolo 240,0], 2. Kaděra 686,5 [208,1, 222,1, 229,6, 234,8, 221,4], 3. Kaňka [všichni MEZ Frenštát] 676,0 [221,0, 179,1, 237,6, 208,2, 217,4], 4. Hrstka [Rožnov p. R.] 656,6, 5. Kopal [Sokol Vlastiboř] 637,4, 6. Klíma [MEZ Frenštát] 609,9 b.

Starší žactvo: 1. Roman Kumpošt (Slavia VŠST Liberec) 720,0 b. [240,0, 237,0, 237,4, 240,0, 240,0], 2. Caban (Stavomontáže Selce) 681,3 [216,8, 232,7, 231,8, —, —], 3. Novotný (Nave-ta Jablonec) 681,2 [222,1, 236,9,

*Družstvo mladých sdružen-
řů — naději pro OH 1980 při
čtrnáctidenní soutěži LVT
v Liberci*

—, —, 232,2), 4. Martynek (TŽ Trinec) 679,5, 5. Týry (Stavomontáže Selce) 677,9, 6. Pyras [Rožnov p. R.] 674,5 b.

Mladší dorost: 1. Jan Bobek (TŽ Trinec) 720,0 b. [240,0, 223,2, 239,6, 240,0, 240,0], 2. Filip (MEZ Frenštát) 705,7 [237,3, 228,4, 240,0, —, 202,7], 3. Heczko (TŽ Trinec) 696,7 [229,2, —, 235,9, —, 231,6], 4. Matura [Technolen Lomnice] 693,3, 5. Brzuchanski (TŽ Trinec) 665,0, 6. M. Vala (MEZ Frenštát) 650,8 b.

Starší dorost: 1. Radomír Černocho 710,1 b. [230,1, 217,9, 240,0, 240,0, 161,1], 2. Pastorek (oba MEZ Frenštát) 674,5 [234,9, 201,4, 216,7, 222,9 —, 3. M. Hanus (Vys. Tatry) 670,7 [240,0, 204,2, 226,5, 182,6, —], 4. Vašek (MEZ Frenštát) 665,2, 5. Škvaridlo (RH Štrb. Pleso) 644,4, 6. Štantejský [Technolen Lomnice] 639,8 b.

Výsledky finále Beskydské ligy — mladší žáci: 1. Parma 127,2 [29,5+30], 2. Kaděra 108,6 [28+30], 3. Kaňka 104,6 [26+27]. — Starší žáci: 1. R. Kumpošt 148,7 [32+32,5], 2. Novotný 146,9 [30,5+32], 3. Malina (MEZ Frenštát) 136,5 [30,5 + 31]. — Mladší dorostenci: 1. Bobek 208,5 [40,0+41,5], 2. Heczko 200,1 [39+39], 3. Brzuchanski 184,5 [37,5+36,5]. —

Starší dorostenci: 1. František Novák (Jiskra Harrachov) 216,8 (82,5+80), 2. Štantejský 183,8 (75+75), 3. Uman (Seba Tanvald) 155,9 (68+68), 4. F. Novotný (Slovan Špindlerův Mlýn) 153,9 (66+65), 5. Košťál (Dukla Banská Bystrica) 152,8 (68+67), 6. Pěnička (Technolen Lonnice) 143,4 (64+64,5).

Pořadatelé zasluhují uznání za pečlivou organizaci závodů a že umožňují naší mládeži pravidelně prověřit výkonnost v přípravném období na mŕstcích s umělou hmotou. -tr-

Jizerská padesátka poosmé

Jizerská padesátka se stala jednou z nejmasovějších akcí čs. lyžování. V prvním ročníku 1968 bylo 52 účastníků, ve druhém 134, ve třetím 274, ve čtvrtém 797 a v pátém v roce 1972 již 2164 startujících. V dalším ročníku jejich počet stoupl na 2800 a letos dokonce na 4243 lyžařů a lyžařek. Bude příští 8. ročník v neděli 26. ledna 1975 rekordní? OV ČSTV Liberec a horolezecký oddíl Lokomotivy Liberec ve spolupráci s OV ČSTV Jablonec nad Nisou „Memoriál expedice Peru 70“ pečlivě připravují. Trať pro muže měří 50 km (červená), pro ženy 30 km (modrá).

Hromadný start ve sledech je v 9 hod. v prostoru Hrabětic, registrace závodníků a značení lyží musí být ukončeny nejpozději v 8.30 hod. Cíl závodu bude v Bedřichově. Trať budou vyznačeny od 23. ledna a bude možno na nich trénovat. Limitní kontroly jsou na Jizerce a Smědavě.

LYŽAŘSKÝ FILM

Pracovníci FTVS UK Praha dr. Felix Chovanec a dr. Miloš Příbramský ve spolupráci s Výzkumným ústavem zvukové techniky a filmu ČVUT Praha natočili vysokoškolský instruktažní film „Základy lyžování“. Je zvukový, dvoudílný, černobílý, v délce asi 300 m. Cena filmu je asi 450 Kčs. Objednávky přijímají filmové laboratoře. Na příkopě 24, 110 00 Praha 1. Výrobní lhůta je delší, proto si film urychleně objednejte.

Nejúspěšnější čs. lyžaři-běžci Stanislav Henych a Jiří Beran prohlížíjí nové Botasky. Doufejme, že přispějí k dalším mezinárodním úspěchům

Lyžaři Dolů Nástup se činí

Na Klínovci, který je střediskem zimních sportů celého Krušnohoří, vybudovaly Dolů Nástup pěkné rekreační středisko pro své zaměstnance. Je vybaveno vším pohodlím, včetně koupaliště s přehřívanou vodou. V zimě se zde konají závody nejen karlovarských a ústeckých lyžařů, ale často i jiných krajů. Od roku 1971 zde úspěšně působí lyžařský oddíl TJ Dolů Nástup - Tušimice.

Zejména zásluhou loni zvoleného nového výboru lyžařského oddílu této tělovýchovné jednoty se neobyčejně zvýšila jeho aktivita. Před zahájením zimní sezóny 1973—74 se mu podařilo vybudovat lanovku na svahu Klínovce, takže zde bylo možno provádět výcvik lyžařské mládeže i dospělých. Ačkoliv oddíl má necelých 100 členů, z nichž je 36 dospělých, odpracovali zde 5136 brigádnických hodin. Před zahájením nové lyžařské sezóny 1974—75 byla v plánu dostavba lanovky, rekonstrukce vrátné stanice a úprava sjezdovky. To znamenalo dalších asi 500 hodin a hodnotu více než 70 000 Kčs. Pochopením vedení závodu a všech jeho složek včetně brigády socialistické práce, se lyžařům podařilo vše uskutečnit.

Tento nejmladší lyžařský oddíl chomutovského okresu však nezůstává jen u výstavby lyžařských zařízení a zimního vý-

cviku. Pravidelně od 1. května prováděl intenzivní letní přípravu žactva a dorostu, a to v Kadani a v Chomutově za účasti asi 50 dětí. Má problémy s cvičiteli, kteří jsou, ale pracují převážně na směny, jak to už u horníků bývá. Na závěr letního a podzimního tréninku pořádá vždy branný závod zdravotnosti a prověrku fyzické připravenosti na svahu Klínovce. Letos tento závod uskutečnil 12. října.

V zimním období oddíl připravuje soutěž „Lyžař ČSSR“ a závody mládeže o „Spartakiádní vločky“. Uspořádá dále veřejný náborový lyžařský závod, o pololetních prázdninách lyžařský výcvik dětí a zúčastní se všech jemu dostupných soutěží mládeže v okrese. Oddíl má vypracovaný bohatý plán práce na příští léta, rozvržený do etap a jistě jej splní za podpory vedení závodu a všech jeho složek. K. B.

Plán školení, doškolení a seminářů na rok 1975 — výboru Svazu lyžování ČÚV ČSTV

Poř. č.	Název akce	Termín	Místo	poč. úč. předn.	pořádá
1.	škol. tren. II. tř. - 1. část - sj.	16.—22. 6.	Vlašim	25/5	TŠ
2.	škol. tren. II. tř. - 1. část - klas.	květen	N. Město n. Mor.	40/7	TŠ
3.	škol. tren. II. tř. - 2. část - sj.	10.—16. 3.	Chopok	15/5	TŠ
4.	škol. tren. II. tř. - 2. část - klas.	24.—30. 3.	Špindlerův Mlýn	18/5	TŠ
5.	škol. tren. III. tř. - sj.	15.—21. 12.	Jeseníky	30/5	Brno
6.	škol. tren. III. tř. - klas.	7.—13. 4.	Jeseníky	30/5	B
7.	škol. tren. III. tř. - sj.	14.—20. 4.	Dvoračky	30/5	Plzeň
8.	škol. tren. tř. - klas.	15.—21. 12.	Špičák	30/5	P
9.	škol. cvič. I. tř. - 1. běh	10.—16. 3.	Chopok	20/5	TŠ
10.	škol. cvič. I. tř. - 2. běh	17.—23. 2.	Špindlerův Mlýn	15/5	TŠ
11.	škol. cvič. II. tř. - 1. běh	27. 1.—2. 2.	Špičák	30/6	TŠ
12.	škol. cvič. II. tř. - 2. běh	17.—23. 2.	Špindlerův Mlýn	34/6	TŠ
13.	škol. rozh. I. tř.	16.—19. 10.	Vlašim	20/4	TŠ
14.	škol. rozh. II. tř.	31. 10.—2. 11.	Vlašim	40/6	Plzeň
15.	škol. rozh. II. tř.	31. 10.—2. 11.	Olomouc	25/4	B
16.	doškolení tren. II. tř. - sj.	27.—28. 9.	Jablonec	40/5	TŠ
17.	doškolení tren. II. tř. - běh	27.—28. 9.	N. Město na Mor.	40/6	TŠ
18.	doškolení tren. II. tř. - skok	13.—14. 9.	Liberec	40/6	TŠ
19.	doškolení cvič. I. tř.	9.—12. 1.	Klínovec	20/4	TŠ
20.	doškolení cvič. II. tř.	13.—16. 3.	Špindlerův Mlýn	35/5	P
21.	doškolení rozh. I. tř.	8.—9. 11.	Olomouc	20/4	B
22.	doškolení rozh. I. tř.	8.—9. 11.	Plzeň	30/5	P
23.	seminář tren. běhu TP	22.—23. 3.	Vysoké Tatry	35/5	TŠ
24.	seminář tren. skoku TP	22.—23. 3.	Vysoké Tatry	30/5	TŠ
25.	seminář. tren. sjezd.	15.—18. 5.	Vysoké Tatry	35/5	TŠ
26.	seminář Interski	23.—26. 1.	Vysoké Tatry	36/4	TŠ
27.	seminář lektorů cvič.	20.—21. 12.	Pec p. Sn.	15/2	TŠ
28.	seminář techniků EM	22.—23. 11.	Praha	20/3	TŠ
29.	seminář tren. sjezd EP	18.—20. 2.	Chopok	25/5	TŠ
30.	seminář lektorského sboru	2.—4. 7.	Orlík	10/2	TŠ

Večerné kritérium

Po prvýkrát v histórii čs. lyžovania usporiadala oficiálne preteky na kolečkových lyžiach Dukla Banská Bystrica spolu s n. p. ČSAD a pod patronátom redakcie časopisu Života v rámci osláv 30. výročia SNP, ako I. ročník „Večerného kritéria o putovný pohár SNP“. Tréner reprezentačného družstva žien B. Rázl dovedol do B. Bystrice takmer všetky členky reprezentačného družstva, a tým prispel k vysokej úrovni preteku.

Oficiálna časť pretekov sa začala o 17 hod. položením vencov k pamätníku SNP. V zastúpení pretekárov niesli veniec naša veľmi úspešná reprezentantka na posledných MS v klasických disciplínach vo Falune Blanka Paulů a

čs. reprezentant Ján Michalko. Po tomto akte i pri pomnku padlých sovietskych vojakov na námestí SNP bol položený veniec vďaka hrdinom, ktorí padli pri oslobodzovaní našej vlasti od hitlerovských vojsk.

Úvodom prešli 3-kilometrový okruh na kolobežkách žiaci lyžiarskej školy z Banskej Bystrice, aby ukázali obecenstvu, aké tréningové prostriedky používajú v letnej príprave. Potom už začaly preteky starších dorasteniek. Pomaly začalo sa stmievať a námestie SNP sa rozsvietilo žltými neónovými svetlami a krásnou fontánou s farebnými reflektormi vo farbách symbolických pre čs. štátnu zástavu.

Výsledky — staršie dorastenky (3150 m): 1. Solanská 9:41,0, 2.

Leskovianská 10:09,0, 3. Jerťová 10:18,0. — Starší dorastenci (6300 m): 1. Húska 18:48,0, 2. Surovčák 19:09,0, 3. Bartko 19:38,0. — Ženy a juniorky (6300 m): 1. Paulů 20:55,0, 2. Sekajová 21:15,0, 3. Pašíárová 21:23,0. — Junioři (9450 m): 1. Hložek 30:12,0. — Muži (9450 m): 1. Lupták 27:29,0, 2. Petr 27:34,0, 3. Hrubý 28:07,0, 4. Staroň 28:31,0, 5. Michalko 28:33,0 min.

Na záver pretekov usporiadal predseda MestNV v Banskej Bystrici súdr. Blensky banket pre pretekárov a činnovníkov. Udelil pamätné medaily SNP víťazom jednotlivých kategórií mužov i žien, ako aj trénerovi B. Rázlovi a celému reprezentačnému družstvu žien, a O. Ruskovi, trénerovi ČH Štrbské Pleso, priamemu účastníkovi bojov v SNP. Pretek sa plne vydaril po spoločenskej, politicko-výchovnej i športovej stránke.

Prom. ped. PAVOL ŠOVČÍK

KALENDÁŘ VÝZNAMNÝCH ZÁVODŮ NA LEDEN 1975

Termín	Místo konání	Označení soutěže — Disciplína	Kateg.	Pořadatel
BĚH				
4. 1.	Jilemnice	KKZ/VČK — 1, 2, 3, 5, 10	D, ž	Ski Jilemnice
4. 1.	Capartice	P/O Domažlice + spartakiádní soutěž — 2, 3, 5, 10, 15	vše	Jiskra Domažlice
4.-5. 1.	Lučany n. N.	KKZ—SČK	D, ž	J. Lučany
4.-5. 1.	Dubnica	Velká cena SMZ Dubnica	vše	Sp. Dubnica
5. 1.	Špičák na Sum.	P/Mě Plzeň — 2, 3, 5, 10, 15 „15 km Sumavou“	vše	Lok. Plzeň
5. 1.	Zadov	P/O Strakonice + Prachatice — vše	vše	Sok. Stachy
7.-8. 1.	Boží Dar	Přebor vysokých škol — 5, 15, štafety	M, ž	ČVÚT str. fak. Praha
11. 1.	Žamberk	KKZ-VČK + KSD-VČK — 1, 2, 3, 5, 10, 15 (D, ž) (M, ž)	vše	Sok. Žamberk
11. 1.	Štítý	P/SmK + KKZ-SmK — 5, 10, 15	M, ž, J	Sok. Štítý
11. 1.	Pústevny	P/SmK + KKZ-SmK — 10, 5, 3, 2, 1	D, ž	Jasná Lipt. Mikuláš
11. 1.	Jasná	KKP LLŽ — 2. kolo	D	KLZ - VS, Ss, Zs
11.-12. 1.	Jablonec	KKZ/SČK — 1, 2, 3, 5, 10	D, ž	Naveta Jablonec
11.-12. 1.	Zadov	P/JČK + KKZ/JČK ml — vše	vše	JČKV ČSTV
11.-12. 1.	Pomezní boudy	P/StřČK + KSD-StřČK — vše + štaf.	vše	RH Straňnice
11.-12. 1.	Boží Dar	KKZ-ZČK mládeže — 1, 2, 3, 5, 10, „Štit Krušných hor“ — 5, 15	D, ž, M, ž	Sn. Karlovy Vary
12. 1.	Čeřínek u Jihlavy	KKZ-JmK + liga mládeže JmK — 1, 2, 3, 5, 10	D, ž	Modeta Jihlava
12. 1.	Jasná	SKP SLD — 5. kolo		Jasná Lipt. Mikuláš
18. 1.	Rožnov	Veřej. závod + KKZ-SmK — 3, 5, 10	D	TJ Rožnov p. R.
18.-19. 1.	Capartice	Nár. liga družstev „A“ — 5, 10, 15 „Domažlická třicítka“ P/ZČK — 30, 10	M, ž	J. Domažlice
18.-19. 1.	Česká Třebová	Nár. liga družstev „B“	M, ž	Lok. Č. Třebová
18.-19. 1.	Jizerské hory	Dorost. přebor CSR smíš. družstev	D	Naveta Jablonec
18.-19. 1.	Abertamy	P/ZČK + 2x KKZ-ZČK mládeže „Štit Abertam“ — 1, 2, 3, 5, 10	D, ž	RZ Abertamy
18.-19. 1.	Svratka	P/JmK + KKZ-JmK mládeže — 1, 2, 3, 5, 10 štaf.	D, ž	Mars Svratka
18.-19. 1.	Čeřínek u Jihlavy	KSD-JmK „Jihlavská patnáctka“ — 5, 15, štaf.	M, ž	Modeta Jihlava
18.-19. 1.	Srní na Šumavě	P/StřČK + P/O Příbram — vše	vše	OV ČSTV Příbram
19. 1.	Zadov	„Stašská patnáctka“ KKZ-ZČK mládeže — 5, 15, 1, 2, 3, 5, 10	vše	Sok. Stachy
21.-22. 1.	Jilemnice	Vysokoškolská liga — 5, 10, 15, 30	M, ž	VŠ Medicína
22.-23. 1.	Sliač	Běžecké turné — 29. roč. „Bezroukova memoriálu“ — 5, 15, štafety	M, ž, J	Lok. Bučina Zvolen
25. 1.	Police n. Met.	P/VČK + KSD-VČK — 1, 2, 3, 5, 10, 15	vše	Sp. Police n. Met.
25. 1.	Písařov	KKZ-SmK „Pohár kartáčoven“ — 1, 2, 3, 5, 10, 15	vše	T. Písařov
25. 1.	Žďár n. Sáz.	KKZ/JmK + Liga mládeže — 1, 2, 3, 5, 10	D, ž	Žďas Žďár n. S.
25.-26. 1.	Nové Město na Mor.	Mezin. „Zlatá lyže“ CKZ + I. liga + postup M/ČSSR — 5, 15, 10, 30	M, ž	Sok. Nové Město na Mor.
25.-26. 1.	Vítkovice	P/O Mělník — vše	vše	OV ČSTV Mělník
25.-26. 1.	Capartice	KKZ-ZČK (2x) - veřejné — 1, 2, 3, 5, 10	D, ž	J. Domažlice
25.-26. 1.	Přímida	„15 km Přimidou“ — 5, 15	M, ž	T. Přímida
25.-26. 1.	Hřiňová	SLD — 6. kolo	D	Sp. PPS Hřiňová
26. 1.	Bedřichov	„Jizerská padesátka“ - Memoriál expedice Peru — 50, 30	M, ž	Lok. Liberec
26. 1.	Osek	KKZ-SČK — vše	vše	B. Osek
ZÁVOD SDRUŽENÝ				
4.-5. 1.	Harrachov	P/O Semily	D, ž	J. Harrachov
4.-5. 1.	Rožnov p. R.	P/O Vsetín	D, ž	TJ Rožnov
4.-5. 1.	Vlastiboř - Jiřetín	P/O Jablonec n. N.	D, ž	Sok. Vlastiboř + T. Jiřetín
11.-12. 1.	Machov	P/VČK	D	J. Veba Machov
11.-12. 1.	Jablonec n. N.	P/SČK	D, ž	Naveta Jablonec
18.-19. 1.	Rožnov p. R.	NKZ + P/SmK + Sp. soutěž	vše	TJ Rožnov

Termín	Místo konání	Označení soutěže — Disciplína	Kateg.	Pořadatel
25.-26. 1.	Tanvald	Mezinár. „Mírové slavnosti“ + CKZ	M, J	Seba Tanvald
25.-26. 1.	Písařov nebo Rožnov p. R.	NKZ + žákovský přebor ČSR družstev	Ž	T. Písařov (Rožnov)
25.-26. 1.	Tatran, Lomnica	CKP	D	TJ Vysoké Tatry

SKOK

4. 1.	Králiky	LLŽ — 2. kolo skupiny „A“	Ž	S. Králiky
4. 1.	Lipt. Kokava	LLŽ — 2. kolo skupiny „B“	Ž	TJ L. Kokava
5. 1.	Tatr. Lomnica	SLD — 2. kolo	D	TJ Vysoké Tatry
11. 1.	Machov	P/VČK	M, D	J. Machov
11. 1.	Svit	LLŽ — 3. kolo skupiny „A“	Ž	J. Svit
11.-12. 1.	Jablonec n. N.	P/SČK	vše	Naveta Jablonec
11.-12. 1.	Kraslice	P/ZČK	vše	TJ Kraslice
12. 1.	Selce	LLŽ — 3. kolo skup. „B“	Ž	Stavomontáže Selce
		SLD — 4. kolo	D	
14.-19. 1.	Šp. Mlýn (16. 1.) Liberec (18. 1.) Plavy (19. 1.)	Mezinár. „Turné přátelství“ — „Turné Bohemia“, CKZ + I. liga družstev	M, J	Org. výbor Bohemia Svaz lyž., Čs. sport
18. 1.	Frenštát p. R.	NKZ + žák. přebor CSR druž.	Ž	MEZ Frenštát
18. 1.	Lubochňa	Celoslovenská kvalifikace	Ž	H. Lubochňa
18.-19. 1.	Rožnov p. R.	P/SmK + Spartakiádní soutěž SmK	vše	TJ Rožnov
19. 1.	Rožnov p. R.	NKZ + žák. přebor ČSR druž.	Ž	TJ Rožnov
25.-26. 1.	Tatr. Lomnica	SLD — 5. kolo, 1. a 2. celost. kval.	D	TJ Vysoké Tatry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

4. 1.	Kubova Huť	KKZ-JČK — sl.	vše	ČZ Strakonice
4.-5. 1.	Klínovec	P/SČK + KSD-SČK — sl. osl.	M, Ž	CHZ Litvínov
4.-5. 1.	Javoří důl	P/O Pardubice — sl. osl.	vše	Dyn. Pardubice
4.-5. 1.	Soláň	KKZ-SmK — 2× sl.	D	TJ Rožnov
5. 1.	Kubova Huť	P/JČK — sl.	vše	ČZ Strakonice
5.-8. 1.	Rokytnice	Obl. přebory vys. škol	M, Ž	Medicína Praha
8.-10. 1.	Rokytnice	KSD - skupina „C“ a vysoko- školská liga — 2× sj.	M, Ž	Medicína Praha
10.-11. 1.	Salašky - Turecká	SLD — 2× sl.	D	RH Banská Bystrica
11.-12. 1.	Šp. Mlýn	NKZ žactva — 2× osl.	Ž	Sn. Špindlerův Mlýn
11.-12. 1.	Rokytnice	NKZ + nár. liga ČSR skup. „C“ — 2× sj.	M, Ž	Medicína Praha
11.-12. 1.	Zadní Telnice	KKZ-SČK — sl. osl.	D	Chem. Ústí n. L.
11.-12. 1.	Javorka	P/JmK + KKZ, JmK + KSD — sl. osl.	M, Ž	TJ Gottwaldov
11.-12. 1.	Tesák	KKZ-JmK — 2× sl.	D	Sok. Chvalčov
18.-19. 1.		NKZ + nár. liga ČSR skup. „M“ — 2× sl.	M, Ž	B. Ostrava
12. 1.	Pústevny	P/MěstV Ostrava — osl.	M, Ž	B. Ostrava
16.-17. 1.	Desná	NKZ dorostu — 2× sl.	D	TJ Desná
17.-19. 1.	Špičák v Jiz. horách	P/SČK + KSD-SČK		
		Krajská spart. soutěž — 2× sj.	M, Ž	Liaz Jablonec
18.-19. 1.	Jáchymov	P/ZČK + KSD-ZČK — 2× sl. osl.	M, Ž	TJ Jáchymov
18.-19. 1.	Klač. Magura	SNL - 15. roč. Ceny M. Fatry — 2× osl.	M, Ž	Lok. Vrútky
19.-21. 1.	Špindl. Mlýn	Mezin. „Juniorkritérium“ — sl. osl.	D	ČUV ČSTV
21.-24. 1.	V. Javořina	Přebor moravských vysokých škol — vše	M, Ž	VŠZ Brno - KTV
22.-26. 1.	Špičák na Šum.	CKZ dorostu — 2× sl., 2× osl.	D	Sok. Špičák
22.-25. 1.	Špindl. Mlýn	Přebor žactva ČSR — vše	Ž	ČUV ČSTV
24.-26. 1.	Špičák v Jiz. horách	P/SČK + Krajská spartakiádní soutěž — 2× sj.	Ž	Bižuterie Jablonec
25.-26. 1.	Soláň	KSD-SmK — 2× sl.	M, Ž	TJ Rožnov
25.-26. 1.	Pec p. Sn.	KSD - skupina „A“ (MV + Střek) — 2× osl.	M, Ž	Orbis Praha
25.-26. 1.	V. Javořina	P/JmK + KKZ-JmK + KSD — sj.	M, Ž	VŠZ Brno
25.-28. 1.	Karlovy	P/O Opava — sl. osl.	M, Ž, D	Ostroj Opava
27. 1.-2. 2.	Říčky v Orl. h. Vrátná	„Ski-Interkritérium“ - mezinárodní závod mládeže — 2× sl. + 2× osl.	Ž	J. Ústí n. Orl. Sn. Malá Fatra
28.-30. 1.	Jasná	SNL - Mistrovství Slovenska — 2× sj.	M, Ž	SVŠT Bratislava

Uveřejňujeme kalendář významných lyžařských závodů na leden 1975. Celostátní a mezinárodní jsou podtrženy silně, národní slabě, ostatní nepodtrženy.

FILMY A FILMOVÉ SMYČKY PRO SJEZDAŘE

Foto-filmové oddělení Tělovýchovné školy ČUV ČSTV v Praze připravilo tyto lyžařské 16 mm filmy:

1. „Mistři a sněh“, zvukový, černobílý film z MS 1974 ve Sv. Mořici — promítací doba 26 min., cena cca 1000 Kčs.

2. „Mistrovství světa 1974 — sjezdové disciplíny žen“, jednoduchý, němý, černobílý film s titulky, cena cca 600 Kčs.

3. „Mistrovství světa 1974 — sjezdové disciplíny mužů“, dvojdílný, černobílý, němý film s titulky, cena cca 1000 Kčs.

4. „Finále Světového poháru — slalom žen“, jednoduchý, němý, černobílý film ze SP ve Vys. Tatrách, cena cca 600 Kčs.

5. „Finále Světového poháru — obří slalom mužů“, jednoduchý, němý, černobílý film s

titulky ze SP ve Vys. Tatrách, cena cca 500 Kčs.

6. „Finále Světového poháru — slalom mužů“, jednoduchý, němý, černobílý film s titulky ze SP ve Vys. Tatrách, cena cca 700 Kčs.

Dále jsou k dostání filmové smyčky 16 mm z MS 1974 ve Sv. Mořici: **I. kolo slalom** 1F P. Gros - 18 Kčs, 2F G. Thöni - 24 Kčs, 3F M. Pažout - 18 Kčs, 4F J. Heczko - 24 Kčs, 5F M. Sochor - 24 Kčs. — **II. kolo slalom** 6F G. Thöni - 18 Kčs. — **Obří slalom**: 7F H. Schmalzl - 18 Kčs, 8F G. Thöni - 18 Kčs, 9F H. Hinterseer - 24 Kčs, 10F M. Pažout - 18 Kčs.

Všechny materiály natočili kameramani TŠ ČUV ČSTV ing. Karel Pilný a Karel Novák. Zájemci je mohou objednat na adresu TŠ ČUV ČSTV, foto-filmové oddělení, Újezd 450, 118 53 Praha 1. J. P.

Překvapení při závodě skokanů v Rožnově p. R.

Mezinárodní závody ve skoku na můstku s umělou hmotou za účasti reprezentantů Jugoslávie, NDR, Polska, Rumunska a ČSSR 22. září v Rožnově pod Radhoštěm vyhrál nečekaně Witmar Ott (NDR) před Polákem Tadeuszem Pawlusiakem a kapitánem čs. reprezentačního družstva Rudolfem Höhnlem. Čtvrtý byl Jindřich Bartošek ze Slavie VŠ Praha před olympijským ví-

tězem na velkém můstku v Sapporu Polákem Wojciechem Fortunou. Leoš Škoda, který po prvním kole byl druhý za Ottem se ztrátou 1,7 bodu, ve druhém kole skočil o metr dále (69 m), ale upadl a skončil až 26.

Výsledky: 1. Ott (NDR) 223,2 (69,5+68,5), 2. Pawlusiak (Polsko) 218,6 (65,5+68), 3. Höhnl (ČSSR) 218,0 (66+68), 4. Bartošek (Slavia VŠ Praha) 213,9 (64+68), 5. Fortuna (Polsko) 213,1 (65,5+68), 6. Morcinek (TŽ Třinec) 212,5 (66+68), 7. Stefančić (Jugoslávie) 212,2 (68+70), 8. B. Novák 212,1 (65,5+68), 9. Jaroslav Balcar (oba ČSSR) 211,9 (66+66), 10. Stolowski (Polsko) 209,7 (65+68).

Fotografie na první, druhé a třetí straně obálky **Jaroslav Trousil**, na zadní straně obálky **Ladislav Dítě**. Fotografie uvnitř měsíčníku **František Pilný**, **Jaroslav Trousil** a **Ladislav Zacharides**.

JÁN TEREZČÁK PADESÁTNIKEM

Zdá se to neuvěřitelným, ale skutečností je, že v říjnu člen předsednictva Svazu lyžovníků ČSTV Ján Terezčák oslavil padesátiny. Bývalý úspěšný závodník dovedl pečlivě připravit běžecké tratě pro mistrovství světa 1970 ve Vysokých Tatrách a přičinit se významnou měrou o úspěšný průběh závodů, které vysoce ocenili lyžařští experti z celého světa. I v současné době se o ně pečlivě stará a Štrbské Pleso se stalo významným mezinárodním střediskem lyžařských klasických disciplín. Do druhé padesátky mu přeje hodně zdraví a úspěchů také naše redakce.

Větší formát LYŽAŘSTVÍ

Nový, již 61. ročník „Lyžařství“ v roce 1975, bude vycházet ve větším formátu A4 a také ve větším nákladu. Redakční rada se snaží zlepšit obsah našeho odborného měsíčníku, který se stává stále oblíbenější u příznivců lyžařského sportu. Očekává daleko větší počet příspěvků zejména pro pravidelné rubriky „Zajímavosti z oddílů, okresních (městských) a krajských svazů“.

Redakční uzávěrka pro lednové číslo nového ročníku 1975 byla již 1. prosince 1974, další jsou 1. ledna, 1. února a každého dalšího 1. dne v měsících roku 1975.

Děkujeme všem našich dopisovatelům za jejich příspěvky v letošním roce, přejeme jim, jakož i našim čtenářům příjemné prožití vánočních svátků a hodně zdraví a úspěchů v novém roce 1975! REDAKCE

LYŽAŘSTVÍ

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Alfréd Janeček. Vedoucí redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Leiss, J. Maršík, Z. Paulů, A. Pečenka, Z. Remsa a B. Trvrzník. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Telefon čís. 66 5 51. Redakční uzávěrka: K 1. dni předchozího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Cena 2,50 Kčs. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Uzávěrka tohoto čísla byla 6. listopadu 1974.

ROČNÍK 60

ČÍSLO 12

Trenér Dieter Neuendorf (NDR) patří v současné době k nejúspěšnějším trenérům skokanů. Pod jeho vedením se stal Hans Georg Aschenbach dvojnásobným mistrem světa. No obrázku pozorně sleduje trénink svých svěřenců ve Frenštátě pod Radhoštěm

Rakušan Franz Klammer se usmívá po získání stříbrné medaile ve sjezdu a vítězství v trojkombinaci na MS 1974 ve Sv. Mořici. Ve Světovém poháru byl pátý a chce i v nové sezóně zasáhnout úspěšně do bojů nejlepších sjezdařů